

พระอภิธรรมปิฎก ขมก เล่ม ๕ ภาค ๑ ตอน ๑ - หน้าที่ 1

พระอภิธรรมปิฎก

เล่มที่ ๕

ขมก ภาคที่ ๑ ตอนที่ ๑

ขออนอบน้อมแด่

พระผู้มีพระภาคอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า พระองค์นั้น

มุลยมกที่ ๑

อุทเทสวาระในกุศลบท

มูลนยะที่ ๑

๑. มุลยมกะ :-

ธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่ง ที่เป็นกุศล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด
ชื่อว่ากุศลมูล ใช่ไหม ?

ก็หรือว่าธรรมเหล่าใด ชื่อว่ากุศลมูล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้น
ทั้งหมดเป็นกุศล ใช่ไหม ?

๒. เอกมุลยมกะ :-

ธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่ง ที่เป็นกุศล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้ง
หมด มีมูลเป็นอันเดียวกันกับกุศลมูล ใช่ไหม?

ก็หรือว่าธรรมเหล่าใด มีมูลเป็นอันเดียวกันกับกุศลมูล มีอยู่
ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด เป็นกุศล ไซ้ไหม.

๓. อัญญมัญญมูลกะ :-

ธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่ง มีมูลเป็นอันเดียวกันกับกุศลมูล มีอยู่
ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด ชื่อว่าเป็นมูลแก่กันและกันกับกุศลมูล ไซ้ไหม ?

ก็หรือว่าธรรมเหล่าใด ชื่อว่าเป็นมูลแก่กันและกันกับกุศลมูล
มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด เป็นกุศล ไซ้ไหม ?

มูลมุลนยะที่ ๒

๑. มุลยมกะ :-

ธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่ง ที่เป็นกุศล มีอยู่. ธรรมเหล่านั้นทั้ง
หมด ชื่อว่ามูลที่เป็นกุศลมูล ไซ้ไหม ?

ก็หรือว่าธรรมเหล่าใด ชื่อว่ามูลที่เป็นกุศลมูล มีอยู่, ธรรม
เหล่านั้นทั้งหมด เป็นกุศล ไซ้ไหม ?

๒. เอกมุลยมกะ :-

ธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่ง ที่เป็นกุศล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้ง
หมด มีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลอันเดียวกันกับกุศลมูล ไซ้ไหม ?

ก็หรือว่าธรรมเหล่าใด มีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลอันเดียวกันกับกุศล
มูล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด เป็นกุศล ไซ้ไหม ?

๓. อัญญมัญญมูลกะ :-

ธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่ง มีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลอันเดียวกันกับ กุศลมูล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด เชื่อว่ามูลที่เรียกว่าเป็นมูลแก่กันและกันกับกุศลมูล ไซ้ไหม ?

ก็หรือว่าธรรมเหล่าใด เชื่อว่ามูลที่เรียกว่าเป็นมูลแก่กันและกันกับกุศลมูล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด เป็นกุศล ไซ้ไหม ?

มูลกณะที่ ๓

๑. มูลยมกะ :-

ธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่ง ที่เป็นกุศล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด มีมูลที่เป็นกุศล ไซ้ไหม ?

ก็หรือว่าธรรมเหล่าใด มีมูลที่เป็นกุศล มีอยู่ ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด เป็นกุศล ไซ้ไหม ?

๒. เอกมูลยมกะ :-

ธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่ง ที่เป็นกุศล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด มีมูลเป็นอันเดียวกันกับกุศลมูล ไซ้ไหม ?

ก็หรือว่าธรรมเหล่าใด มีมูลเป็นอันเดียวกันกับกุศลมูล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด เป็นกุศล ไซ้ไหม ?

๓. อัญญมัญญมุลยมกะ :-

ธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่ง มีมูลเป็นอันเดียวกันกับกุศลมูล มีอยู่
ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด มีมูลแก่กันและกันกับกุศลมูล ไซ้ไหม ?

ก็หรือว่าธรรมเหล่าใด มีมูลแก่กันและกันกับกุศลมูล มีอยู่
ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด เป็นกุศล ไซ้ไหม ?

มุลมุลกนยะที่ ๔

๑. มุลยมกะ :-

ธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่ง ที่เป็นกุศล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้ง
หมด มีมูลที่เป็นกุศลมูล ไซ้ไหม ?

ก็หรือว่าธรรมเหล่าใด มีมูลที่เป็นกุศลมูล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้น
ทั้งหมด เป็นกุศล ไซ้ไหม

๒. เอกมุลยมกะ :-

ธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่ง ที่เป็นกุศล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้ง
หมด มีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลอันเดียวกันกับกุศลมูล ไซ้ไหม ?

ก็หรือว่าธรรมเหล่าใด มีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลอันเดียวกันกับกุศล
มูล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด เป็นกุศล ไซ้ไหม ?

๓. อัญญมัญญมุลยมกะ :-

ธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่ง มีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลอันเดียวกันกับ
กุศลมูล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด มีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลแก่กัน
และกันกับกุศลมูล ใช่ไหม?

ก็หรือว่าธรรมเหล่าใด มีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลแก่กันและกันกับ
กุศลมูล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด เป็นกุศล ใช่ไหม?

กุศลบท จบ

[๒] อุตทวาระในอกุศลบท

มูลณะที่ ๑

๑. มุลยมกะ :-

กรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่ง ที่เป็นอกุศล มีอยู่, กรรมเหล่านั้นทั้งหมด ชื่อว่าอกุศลมูล ใช่ไหม?

ก็หรือว่ากรรมเหล่าใด ชื่อว่าอกุศลมูล มีอยู่, กรรมเหล่านั้นทั้งหมด เป็นอกุศล ใช่ไหม?

๒. เอกมุลยมกะ :-

กรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่ง ที่เป็นอกุศล มีอยู่, กรรมเหล่านั้นทั้งหมด มีมูลเป็นอันเดียวกันกับอกุศลมูล ใช่ไหม?

ก็หรือว่ากรรมเหล่าใด มีมูลเป็นอันเดียวกันกับอกุศลมูล มีอยู่, กรรมเหล่านั้นทั้งหมด เป็นอกุศล ใช่ไหม?

๓. อัญญมัญญมุลยมกะ :-

กรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่ง มีมูลเป็นอันเดียวกันกับอกุศลมูล มีอยู่, กรรมเหล่านั้นทั้งหมด ชื่อว่าเป็นมูลแก่กันและกันกับอกุศลมูล ใช่ไหม?

ก็หรือว่ากรรมเหล่าใด ชื่อว่าเป็นมูลแก่กันและกันกับอกุศลมูล มีอยู่, กรรมเหล่านั้นทั้งหมด เป็นอกุศล ใช่ไหม ?

มูลมูลนยะที่ ๒

๑. มุลยมกะ :-

ธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่ง ที่เป็นอกุศล มีอยู่ ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด ชื่อว่ามูลที่เป็นอกุศลมูล ไซ้ไหม ?

ก็หรือว่าธรรมเหล่าใด ชื่อว่ามูลที่เป็นอกุศลมูล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด เป็นอกุศล ไซ้ไหม ?

๒. เอกมุลยมกะ :-

ธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่ง ที่เป็นอกุศล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด มีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลอันเดียวกันกับอกุศลมูล ไซ้ไหม ?

ก็หรือว่าธรรมเหล่าใด มีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลอันเดียวกันกับอกุศลมูล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด เป็นอกุศล ไซ้ไหม ?

๓. อัญญมัญญมุลยมกะ :-

ธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่ง มีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลอันเดียวกันกับอกุศลมูล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด ชื่อว่ามูลที่เรียกว่าเป็นมูลแก่กันและกันกับอกุศลมูล ไซ้ไหม ?

ก็หรือว่าธรรมเหล่าใด ชื่อว่ามูลที่เรียกว่าเป็นมูลแก่กันและกันกับอกุศลมูล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด เป็นอกุศล ไซ้ไหม ?

มูลกนยะที่ ๓

๑. มุลยมกะ :-

ธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่ง ที่เป็นอกุศล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด มีมูลที่เป็นอกุศล ไซ้ไหม ?

ก็หรือว่าธรรมเหล่าใด มีมูลที่เป็นอกุศล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด เป็นอกุศล ไซ้ไหม ?

๒. เอกมุลยมกะ :-

ธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่ง ที่เป็นอกุศล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด มีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลอันเดียวกันกับอกุศล ไซ้ไหม ?

ก็หรือว่าธรรมเหล่าใด มีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลอันเดียวกันกับอกุศลมูล มีอยู่ ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด เป็นอกุศล ไซ้ไหม ?

๓. อัญญมัญญมุลยมกะ :-

ธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่ง มีมูลที่เรียกว่าเป็นอันเดียวกันกับอกุศลมูล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด มีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลแก่กันและกันกับอกุศลมูล ไซ้ไหม ?

ก็หรือ ว่าธรรมเหล่าใด มีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลแก่กันและกันกับอกุศลมูล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด เป็นอกุศล ไซ้ไหม ?

มูลมูลกณะที่ ๔

๑. มูลยมกะ :-

ธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่ง ที่เป็นอกุศล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด มีมูลที่เป็นอกุศลมูล ไซ้ไหม ?

ก็หรือว่าธรรมเหล่าใด มีมูลที่เป็นอกุศลมูล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด เป็นอกุศล ไซ้ไหม ?

๒. เอกมูลยมกะ :-

ธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่ง ที่เป็นอกุศล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด มีมูลที่เรียกว่าเป็นอันเดียวกันกับอกุศลมูล ไซ้ไหม ?

ก็หรือว่าธรรมเหล่าใด มีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลอันเดียวกันกับอกุศลมูล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด เป็นอกุศล ไซ้ไหม ?

๓. อัญญมัญญมูลยมกะ :-

ธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่ง มีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลอันเดียวกันกับอกุศลมูล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด มีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลแก่กันและกันกับอกุศลมูล ไซ้ไหม ?

หรือว่าธรรมเหล่าใด มีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลแก่กันและกันกับอกุศลมูล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด เป็นอกุศล ไซ้ไหม ?

อกุศลบท จบ

[๓] อุกทเสวาระในอัพยากตบท

มูลนยะที่ ๑

๑. มุลยมกะ :-

ธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่ง ที่เป็นอัพยากตะ มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด ชื่อว่าอัพยากตมุล ไซ้ไหม?

ก็หรือว่าธรรมเหล่าใด ชื่อว่าอัพยากตมุล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด เป็นอัพยากตะ ไซ้ไหม?

๒. เอกมุลยมกะ :-

ธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่ง ที่เป็นอัพยากตะ มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด มีมุลเป็นอันเดียวกันกับอัพยากตมุล ไซ้ไหม?

ก็หรือว่าธรรมเหล่าใด มีมุลเป็นอันเดียวกันกับอัพยากตมุล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด เป็นอัพยากตะ ไซ้ไหม?

๓. อัญญมัญญมุลยมกะ :-

ธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่ง มีมุลเป็นอันเดียวกันกับอัพยากตมุล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด ชื่อว่าเป็นมุลแก่กันและกันกับอัพยากตมุล ไซ้ไหม?

ก็หรือว่าธรรมเหล่าใด ชื่อว่าเป็นมุลแก่กันและกันกับอัพยากตมุล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด เป็นอัพยากตะ ไซ้ไหม?

มูลมูลนยะที่ ๒

๑. มุลยมกะ :-

ธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่ง เป็นอพยากตะ มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด ชื่อว่ามูลที่เป็นอพยากตมูล ไซ้ไหม ?

ก็หรือว่าธรรมเหล่าใด ชื่อว่ามูลที่เป็นอพยากตมูล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด เป็นอพยากตะ ไซ้ไหม ?

๒. เอกมุลยมกะ :-

ธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่ง ที่เป็นอพยากตะ มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด มีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลอันเดียวกันกับอพยากตมูล ไซ้ไหม ?

ก็หรือว่าธรรมเหล่าใด มีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลอันเดียวกันกับอพยากตมูล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด เป็นอพยากตะ ไซ้ไหม ?

๓. อัญญมัญญมุลยมกะ :-

ธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่ง มีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลอันเดียวกันกับอพยากตมูล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด ชื่อว่ามูลที่เรียกว่าเป็นมูลแก่กันและกันกับอพยากตมูล ไซ้ไหม ?

ก็หรือว่าธรรมเหล่าใด ชื่อว่ามูลที่เรียกว่าเป็นมูลแก่กันและกันกับอพยากตมูล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด เป็นอพยากตะ ไซ้ไหม ?

มูลกนยะที่ ๓

๑. มุลยมกะ :-

ธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่ง ที่เป็นอัพยากตะ มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด มีมูลทาเป็นอัพยากตะ ไซ้ใหม่ ?

ก็หรือว่าธรรมเหล่าใด มีมูลที่เป็นอัพยากตะ มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด เป็นอัพยากตะ ไซ้ใหม่ ?

๒. เอกมุลยมกะ :-

ธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่ง ที่เป็นอัพยากตะ มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด มีมูลเป็นอันเดียวกันกับอัพยากตมุล ไซ้ใหม่ ?

ก็หรือว่าธรรมเหล่าใด มีมูลเป็นอันเดียวกันกับอัพยากตมุล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด เป็นอัพยากตะ ไซ้ใหม่ ?

๓. อัญญมัญญมุลยมกะ :-

ธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่ง มีมูลเป็นอันเดียวกันกับอัพยากตมุล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด มีมูลแก่กันและกันกับอัพยากตมุล ไซ้ใหม่ ?

ก็หรือว่าธรรมเหล่าใด มีมูลแก่กันและกันกับอัพยากตมุล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด เป็นอัพยากตะ ไซ้ใหม่ ?

มูลมูลกณะที่ ๔

๑. มูลกณะ :-

ธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่ง ที่เป็นอพยากตะ มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด มีมูลที่เป็นอพยากตมูล ไซ้ไหม ?

ก็หรือว่าธรรมเหล่าใด มีมูลที่เป็นอพยากตมูล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด เป็นอพยากตะ ไซ้ไหม ?

๒. เอกมูลกณะ :-

ธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่ง ที่เป็นอพยากตะ มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด มีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลอันเดียวกันกับอพยากตะ ไซ้ไหม ?

ก็หรือว่าธรรมเหล่าใด มีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลอันเดียวกันกับอพยากตมูล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด เป็นอพยากตะ ไซ้ไหม ?

๓ อัญญมัญญมูลกณะ :-

ธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่ง มีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลอันเดียวกันกับอพยากตมูล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด มีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลแก่กันและกันกับอพยากตมูล ไซ้ไหม ?

ก็หรือว่าธรรมเหล่าใด มีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลแก่กันและกันกับอพยากตมูล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด เป็นอพยากตะ. ไซ้ไหม ?

อพยากตบพ จบ

[๔] อุตทวาระในนามบท
มูลนยะที่ ๑

๑. มูลยมกะ :-

ธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่ง ที่เป็นนาม มีอยู่, ธรรมเหล่านั้น
ทั้งหมด ชื่อว่านามมูล ไซ้ไหม ?

ก็หรือว่าธรรมเหล่าใด ชื่อว่านามมูล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้น
ทั้งหมด เป็นนาม ไซ้ไหม ?

๒. เอกมูลยมกะ :-

ธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่ง ที่เป็นนาม มีอยู่, ธรรมเหล่านั้น
ทั้งหมด มีมูลเป็นอันเดียวกันกับนามมูล ไซ้ไหม ?

ก็หรือว่าธรรมเหล่าใด มีมูลเป็นอันเดียวกันกับนามมูล มีอยู่,
ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด เป็นนาม ไซ้ไหม ?

๓. อัญญมัญญมูลยมกะ :-

ธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่ง มีมูลเป็นอันเดียวกันกับนามมูล มี
อยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด ชื่อว่าเป็นมูลแก่กันและกันกับนามมูล
ไซ้ไหม ?

ก็หรือว่าธรรมเหล่าใด ชื่อว่าเป็นมูลแก่กันและกันกับนามมูล
มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด เป็นนาม ไซ้ไหม ?

มูลมูลนยะที่ ๒

๑. มูลยมกะ :-

ธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่ง ที่เป็นนาม มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด ชื่อว่ามูลที่เป็นนามมูล ไซ้ไหม ?

ก็หรือว่าธรรมเหล่าใด ชื่อว่ามูลที่เป็นนามมูล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด เป็นนาม ไซ้ไหม ?

๒. เอกมูลยมกะ :-

ธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่ง ที่เป็นนาม มีอยู่ ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด มีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลอันเดียวกันกับนามมูล ไซ้ไหม ?

ก็หรือว่าธรรมเหล่าใด มีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลอันเดียวกันกับนามมูล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด เป็นนาม ไซ้ไหม ?

๓. อัญญมัญญมูลนยะ :-

ธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่ง มีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลอันเดียวกันกับนามมูล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด ชื่อว่ามูลที่เรียกว่าเป็นมูลแก่กันและกันนามมูล ไซ้ไหม ?

ก็หรือว่าธรรมเหล่าใด ชื่อว่ามูลที่เรียกว่าเป็นมูลแก่กันและกันกับนามมูล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด เป็นนาม ไซ้ไหม ?

มูลกณะที่ ๓

๑. มุลยมกะ :-

ธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งที่เป็นนาม มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด มีมูลที่เป็นนามมูล ใช่มั้ย ?

ก็หรือว่าธรรมเหล่าใด มีมูลที่เป็นนามมูล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด เป็นนาม ใช่มั้ย ?

๒. เอกมุลยมกะ :-

ธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่ง ที่เป็นนาม มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด มีมูลเป็นอันเดียวกันกับนามมูล ใช่มั้ย ?

ก็หรือว่าธรรมเหล่าใด มีมูลเป็นอันเดียวกันกับนามมูล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด เป็นนาม ใช่มั้ย ?

๓. อัญญมัญญมุลยมกะ :-

ธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่ง มีมูลเป็นอันเดียวกันกับนามมูล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด มีมูลแก่กันและกันกับนามมูล ใช่มั้ย ?

ก็หรือว่าธรรมเหล่าใด มีมูลแก่กันและกันกับนามมูล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด เป็นนาม ใช่มั้ย ?

มูลมูลกนยะที่ ๔

๑. มุลยมกะ :-

ธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งที่เป็นนาม มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด มีมูลที่เป็นนามมูล ไซ้ไหม ?

ก็หรือว่าธรรมเหล่าใด มีมูลที่เป็นนามมูล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด เป็นนาม ไซ้ไหม ?

๒. เอกมุลยมกะ :-

ธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่ง ที่เป็นนาม มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด มีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลอันเดียวกันกับนามมูล ไซ้ไหม ?

ก็หรือว่าธรรมเหล่าใด มีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลอันเดียวกันกับนามมูล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด เป็นนาม ไซ้ไหม ?

๓. อัญญมัญญมุลยมกะ :-

ธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่ง มีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลอันเดียวกันกับนามมูล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด มีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลแก่กันและกันกับนามมูล ไซ้ไหม ?

ก็หรือว่าธรรมเหล่าใด มีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลแก่กันและกันกับนามมูล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด มีนาม ไซ้ไหม ?

- [๕] ธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่ง ที่เป็นกุศล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด เป็นกุศลเหตุ ไซ้ไหม ?
.....เป็นกุศลนิทาน ไซ้ไหม ?
.....เป็นกุศลสัมภวะ ไซ้ไหม ?
.....เป็นกุศลปภวะ ไซ้ไหม ?
.....เป็นกุศลสมุฏฐาน ไซ้ไหม ?
.....เป็นกุศลอาหาร ไซ้ไหม ?
.....เป็นกุศลารัมมณะ ไซ้ไหม ?
.....เป็นกุศลปัจจัย ไซ้ไหม ?
.....เป็นกุศลสมุทัย ไซ้ไหม ?

พระธรรมสังคากาจารย์ได้ประพันธ์ไว้เป็นคาถาว่า :-

มูล, เหตุ, นิทาน, สัมภวะ และปภวะ, สมุฏฐาน,
อาหาร, อารัมมณะ, ปัจจัย, และสมุทัย.

อุทเทสวาระ จบ

๑. คำเหล่านี้เป็น ไวพจน์ แก่กันและกัน.

ขมกุปกรณ์จกธา (อรรถกถาแห่งปกรณ์ขมก)

อารมุกธา

สงฺเขปนฺน ทฺวานํ	ทฺเวทฺโ วิ สุรฺราลเย
กถาทฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺต	ทฺเสยฺยิตฺตฺวา รณฺนชฺโห ๗
ยฺมสฺส วิสยฺยตีโต	นํนํยํมกฺกมฺมฺมฺมฺมฺมฺม
อภิธฺมฺมฺมฺมฺมฺมฺม	อญฺจํ จญฺจํจํจํจํจํ
ยํกํ อยฺมสฺวญฺญ-	นํลํมลตฺนุรฺโห
ยํ ทฺเสยฺย อญฺจํปตฺโต	ตฺสฺส ตํวณฺณนํกโม
อิทํนํ ยสฺมา ตสฺมาสฺส	โหตี ตํวณฺณนํ อยํ ๗

พระสัมมาสัมพุทธะ ผู้เป็นวิสุทธิเทพ ผู้ประหาณกิเลสอันเป็นเหตุยังสัตว์ให้ร้องไห้อยู่ในภพน้อยใหญ่ ครั้นทรงแสดงกถาวัตตูปกรณ์โดยสังเขป แก่ทวยเทพทั้งหลายในสุราลัยเทวโลกแล้ว พระองค์ผู้ก้าวพ้นเขตแดน (วิสัย) ของพระยายม เป็นผู้ไม่มีมลทินเกิดในพระองค์ อันจะหมุนมาสู่วัฏฏะอีก ผู้แสดงธรรมเครื่องประหาณกิเลส ได้ทรงแสดงอภิธรรมปกรณ์ ชื่อว่า ขมก ซึ่งเป็นปกรณ์ที่ ๖ ประดับด้วยนํนํยํมกไว้แล้ว บัดนี้ ลำดับการสังวรณนาแห่งปกรณ์นั้น ถึงพร้อมแล้ว เพราะฉะนั้น การสังวรณนาจะมีต่อไป.

อรรถกถามูลยมก

วรรณนาอุทเทสวาระ

ก็ปกรณ์นี้พระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสจำแนกไว้แล้ว ๑๐ อย่าง ด้วย
อำนาจของขมก ๑๐ อย่าง คือ มูลยมก จันชยมก อายตนยมก
ธาตุยมก สัจจยมก สังขารยมก อนุสยยมก จิตตยมก ธรรมยมก
และ อินทริยยมก พึงทราบอรรถแห่งขมก ๑๐ อย่างเหล่านี้ของ
ปกรณ์นี้ดังนี้

ถามว่า ชื่อว่า ขมก เพราะอรรถว่าอะไร ?

ตอบว่า เพราะอรรถว่า เป็นคู่กัน

จริงอยู่ คำว่า คู่กัน ท่านเรียกว่า ขมก เหมือนกับที่ท่าน
กล่าวไว้ว่า ขมกปาฏิหาริย์ = ปาฏิหาริย์คู่ ขมกสภา = ไม้สภา
คู่ เป็นต้น

ในขมกทั้ง ๑๐ อย่างนี้ ขมกหนึ่งๆ ชื่อว่า คู่ เพราะแสดงไว้
ด้วยอำนาจของขมกทั้งหลาย คือ คู่ ด้วยประการฉะนี้ ปกรณ์นี้ทั้งหมด
พึงทราบว่า ชื่อว่า ขมก เพราะรวบรวมคู่ทั้งหลายเหล่านี้ไว้

ขมกแรกแห่งขมก ๑๐ อย่าง เรียกว่า มูลยมก เพราะในมูล-
ขมกนั้นพระพุทธองค์ทรงกระทำการถามและตอบด้วยอำนาจแห่งมูล

มูลยมกนั้น มี ๒ วาระ คือ อุทเทสวาระ และนิทเทสวาระ
ใน ๒ วาระนั้น อุทเทสวาระ เป็นวาระแรกทรงยกขึ้นแล้วนำออกแสดง
ไปตามลำดับ

ยมนีว่า เยเกจิ กุสลา ฌมฺมา สพฺเพ เต กุสลมฺมา
เย วา ปน กุสลมฺมา สพฺเพ เต ฌมฺมา กุสลา เป็นยมกต้น
(คู่แรก) ของมูลยมกนั้น

พึงทราบความเป็นคู่กัน (ความเป็นยมก) แห่งอุทเทสวาระนั้น
ด้วยวิธี ๓ อย่าง คือ อรรถยมก ท่านแสดงด้วยอำนาจแห่งเนื้อความ
๒ อย่าง คือ กุศลและอกุศลอย่างหนึ่ง **ธรรมยมก** ท่านแสดงด้วย
อำนาจของธรรมที่เป็นแบบแผนที่ดำเนินไปโดยอนุโลม (ตามลำดับ)
และปฏิโลม ท่านลำดับ ของเนื้อความเหล่านั้นอย่างหนึ่ง อีกอย่าง
หนึ่ง ท่านแสดง **ปุจฉายมก** ด้วยอำนาจของคำถามที่ดำเนินไปโดย
อนุโลมและปฏิโลม ยมกทั้งหลายที่เหลือก็มีนัยนี้เหมือนกัน

บัดนี้ พึงทราบการกำหนดพระบาลี ด้วยอำนาจแห่งประเภท
ของวาระมี นัย ยมก ปุจฉา และ อรรถ แห่งอุทเทสวาระในมูล-
ยมกนี้ อันพระผู้มีพระภาคเจ้าทรงแสดงแล้วด้วยยมกทั้งหลายเหล่านี้
อย่างนี้

นัย ๔ อย่างเหล่านี้ คือ มุลนัย มุลมูลนัย มุลกนัย มุล-
มูลนัย มีอยู่ เพราะอาศัยบทที่เป็นเบื้องต้นนี้ว่า กุสลา ฌมมา
แห่งกุสลดติกมาติกา

ในนัย ๔ อย่างเหล่านี้ นัยหนึ่ง ๆ มียมก ๓ อย่าง คือ มุลยมก
เอกมุลยมก อัญญมัญญมุลยมก จึงเป็นยมก ๑๒ อย่าง

ในยมกหนึ่ง ๆ มีปุจฉา ๒ อย่างด้วยอำนาจ อนุโลม และ
ปฎิโลม จึงเป็นปุจฉา ๒๔

ในปุจฉาหนึ่ง ๆ มีอรรถ ๒ อย่างด้วยอำนาจ สันนิฏฐาน
(บทตั้ง) และ สังสยะ (บทถามหรือบทสงสัย) จึงเป็นอรรถ ๔๘

พึงทราบอรรถแห่งสันนิฏฐานในบทนี้ว่า เยเกจิ กุสลา
ฌมมา = ธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งที่เป็นกุศล (มีอยู่) เพราะความ
ไม่มีความสงสัยในกุศลทั้งหลายว่าเป็นกุศลหรือไม่เป็นกุศล

พึงทราบอรรถแห่งสังสยะในบทนี้ว่า สพุเพ เต กุสลมูตา =
กุศลเหล่านั้นทั้งหมดเป็นกุศลมูลหรือ เพราะการถามด้วยอำนาจ
ความสงสัยอย่างนี้ว่า กุศลเหล่านั้นทั้งหมดเป็นกุศลมูลหรือไม่เป็นกุศล
มูล ก็เนื้อความนั้นพระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสแล้วเพื่อแสดงความสงสัยใน

ที่เป็นที่สงสัยของเวไนยสัตว์ทั้งหลาย แต่ว่า ชื่อว่าความสงสัยย่อมไม่มี
แก่พระตถาคต ในบทปุจฉาแม่เหล่าอื่นจากบทนี้ก็มีนัยนี้เหมือนกัน

บัณฑิตพึงทราบว่ กิบททั้งหลาย ๔ แม่ทั้งปวงที่ท่านกล่าว
แล้วด้วยนัย ๑๖ ยมก ๔๘ ปุจฉา ๕๖ อรรถ ๑๕๒ ด้วยสามารถ
แห่งอุทเทศในกุสลติกมาติกาตากว่า ก็นัย เหล่านี้ย่อมมีเพราะอาศัยกุศล
บท ยมก ๑๒ ย่อมมีด้วยอำนาจแห่งยมก ๓ อย่างในนัย ๆ หนึ่ง
ปุจฉา ๒๔ ย่อมมีด้วยอำนาจปุจฉา ๒ อย่างในยมกหนึ่ง ๆ อรรถ ๔๘
ย่อมมีด้วยสามารถแห่งอรรถ ๒ อย่างในปุจฉาหนึ่ง ดังนี้ฉันใด นัย ๔
อย่างเหล่านี้ก็ย่อมมีเพราะอาศัยอกุศลบทบ้าง เพราะอาศัยอัพยากตบท
บ้าง เหมือนกันฉันนั้น เพราะอาศัยซึ่งบท จึงชื่อนำออกแสดงแล้ว
เพราะกระทำบททั้ง ๓ ให้เป็นอันเดียวกันบ้าง

เบื้องต้นแต่นี้ วาระ ๕ อย่าง มีวาระว่า เยเกจิ กุสลา
ธมฺมา สพุเพ เต กุสลเหตุ = ธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งเป็นกุศล
มีอยู่ ธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็นกุศลเหตุหรือ ดังนี้เป็นต้น
พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงยกขึ้นแสดงแล้วด้วยอำนาจไวพจน์แห่งมูลวาระ
นั้นวาระแม่ทั้งหมด ๑๐ วาระ คือ มูลวาระ เหตุวาระ นิทานวาระ

สัมภวาระ ปภวาระ สมุฏฐานวาระ อาหารวาระ อาลัมภณวาระ
ปัจจบวาระ สมุทยวาระ ย่อมมีด้วยประการดังนี้

นัย ๑๖๐ ขมก ๔๘๐ ปุจฉา ๕๖๐ อรรถ ๑๕๒๐ พิงทราบ
ว่าท่านยกขึ้นแสดงไว้แล้วในวาระทั้ง ๑๐ แม้ทั้งหมดว่า พิงทราบวาระ
ทั้งหลายมีนัยเป็นต้น ในบทที่เหลือด้วยการกำหนดบทที่มาแล้วในมูล
วาระนั้น บัณฑิตพึงทราบการกำหนดพระบาลีด้วยสามารถประเภทแห่ง
วาระมี นัย ขมก ปุจฉา และ อรรถ ในอุทเทศวาระอย่างนี้ก่อน

พระคาถาที่ว่า มূল เหตุ นิทาน จ ดังนี้เป็นต้น ชื่อว่า
อุทานคาถา ของวาระทั้งหลาย ๑๐ คำทั้งหลายมีคำว่า มूल เป็นต้น
แม้ทั้งหมดในคาถานั้น เป็นไวพจน์ของ เหตุ (การณะ) นั้นแหละ

ก็เหตุ ชื่อว่า มूल เพราะอรรถว่าตั้งไว้เฉพาะ

ธรรมชาติโดยย่อไป คือ ย่อมเป็นไป เพื่อยังผลของตนให้
สำเร็จ เหตุนั้น ธรรมชาตินั้น ชื่อว่า เหตุ

ธรรมชาติใดย่อมให้ซึ่งผลของตน ราวกะแสดงอยู่ว่า เชิญท่าน
ถือเอาซึ่งผลนั้น เหตุนั้นธรรมชาตินั้น ชื่อว่า นิทาน

ผลย่อมเกิดพร้อมจากกรรมใด เหตุนั้นกรรมนั้น ชื่อว่า สัมภวะ

ผลย่อมเกิดทั่วจากกรรมใด เหตุนั้นกรรมนั้น ชื่อว่า ปภวะ

ผลย่อมตั้งขึ้นในกรรมนี้ หรือว่า ย่อมตั้งขึ้นด้วยกรรมนี้ เหตุนี้
กรรมนี้ชื่อว่า สมุฏฐาน

กรรมใดย่อมนำมาซึ่งผลของตน เหตุนั้นกรรมนั้น ชื่อว่า

อาหาร

กรรมใดอันผลของตนย่อมยึดไว้ เพราะอรรถว่าไม่พึงถูกปฏิเสธ
(ด้วยผลของตน) เหตุนั้นกรรมนั้น ชื่อว่า อาสัมพันธะ (หรือ

อาร์มมณะ)

ผลอาศัยกรรมนั้น คือไม่ปฏิเสธ (กรรมนั้น) ย่อมเกิด
คือย่อมเป็นไป เหตุนั้นกรรมนั้น ชื่อว่า ปัจจัย

พระอภิธรรมปิฎก ขมก เล่ม ๕ ภาค ๑ ตอน ๑ - หน้าที่ 18๗

ผลย่อมเกิดแต่กรรมนี้ เหตุนั้นกรรมนั้น ชื่อว่า สมุทัย
บัณฑิตพึงทราบเนื้อความแห่งคำ แห่งบททั้งหลาย เหล่านั้น
อย่างนี้ ด้วยประการฉะนี้.

วรรณนาอุทเทสวาระ จบ

[๖] **มูลวารนิตเทศในกุสลบท**
มูลณะที่ ๑

๑. มูลยมกะ :-

ธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่ง ที่เป็นกุศล, มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด ชื่อว่ากุศลมูล ไซ้ไหม ?

มูลมี ๓ เท่านั้น ชื่อว่ากุศลมูล, กุศลธรรมที่เหลือนอกนั้นไม่ชื่อว่ากุศลมูล.

ก็หรือว่าธรรมเหล่าใด ชื่อว่ากุศลมูล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด เป็นกุศล ไซ้ไหม ?
ใช่.

๒. เอกมูลยมกะ :-

ธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่ง ที่เป็นกุศล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด มีมูลเป็นอันเดียวกันกับกุศลมูล ไซ้ไหม ?
ใช่.

ก็หรือว่าธรรมเหล่าใด มีมูลเป็นอันเดียวกันกับกุศลมูล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด เป็นกุศล ไซ้ไหม ?

รูปที่มีกุศลเป็นสมุฏฐาน มีมูลเป็นอันเดียวกันกับกุศลมูล แต่ไม่ใช่เป็นกุศล, กุศลธรรมมีมูลเป็นอันเดียวกันกับกุศลมูลด้วย เป็นกุศลด้วย.

๓. อัญญมัญญมุลยมกะ :-

ธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่ง มีมูลเป็นอันเดียวกันกับกุศลมูล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด ชื่อว่าเป็นมูลแก่กันและกันกับกุศลมูล ใช่ไหม?

กุศลมูลเหล่าใดเกิดขึ้นคราวเดียวกัน กุศลมูลเหล่านั้นมีมูลเป็นอันเดียวกันด้วย ชื่อว่าเป็นมูลแก่กันและกันด้วย, ธรรมที่เกิดพร้อมกันกับกุศลที่เหลือนอกนั้น มีมูลเป็นอันเดียวกันกับกุศลมูล แต่ไม่ชื่อว่าเป็นมูลแก่กันและกัน.

ก็หรือว่าธรรมเหล่าใด ชื่อว่าเป็นมูลแก่กันและกันกับกุศลมูล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด เป็นกุศลมูล ใช่ไหม?

ใช่.

[๗] มุลมุลนยะที่ ๒

๑. มุลยมกะ :-

ธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่ง ที่เป็นกุศล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด ชื่อว่ามูลที่เป็นกุศลมูล ใช่ไหม?

มุลมี ๓ เท่านั้น ชื่อว่ามูลที่เป็นกุศลมูล, กุศลธรรมที่เหลือนอกนั้น ไม่ชื่อว่ามูลที่เป็นกุศลมูล.

ก็หรือว่าธรรมเหล่าใด ชื่อว่ามูลที่เป็นกุศลมูล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด เป็นกุศล ใช่ไหม?

ใช่.

๒. เอกามูลยมกะ :-

ธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่ง ที่เป็นกุศล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด มีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลอันเดียวกันกับกุศลมูล ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่าธรรมเหล่าใด มีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลอันเดียวกันกับกุศลมูล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด เป็นกุศล ใช่ไหม ?

รูปที่มีกุศลเป็นสมุฏฐาน มีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลอันเดียวกันกับกุศลมูลแต่ไม่ใช่เป็นกุศล กุศลธรรมมีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลอันเดียวกันกับกุศลมูลด้วย เป็นกุศลด้วย

๓. อัญญมัญญมุลยมกะ :-

ธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่ง มีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลอันเดียวกันกับกุศลมูล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด ชื่อว่ามูลที่เรียกว่าเป็นมูลแก่กันและกันกับกุศลมูล ใช่ไหม ?

กุศลมูลเหล่าใดเกิดขึ้นคราวเดียวกัน กุศลมูลเหล่านั้น มีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลอันเดียวกันด้วย ชื่อว่ามูลที่เรียกว่าเป็นมูลแก่กันและกันด้วย, ธรรมที่เกิดพร้อมกับกุศลมูลที่เหลือนอกนั้น มีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลอันเดียวกันกับกุศลมูล แต่ไม่ชื่อว่ามูลที่เรียกว่าเป็นมูลแก่กันและกัน.

รูปที่มีกุศลเป็นสมุฏฐาน มีมูลเป็นอันเดียวกันกับกุศลมูล แต่ไม่ใช่เป็นกุศล, กุศลธรรมมีมูลเป็นอันเดียวกันกับกุศลมูลด้วย เป็นกุศลด้วย.

๓. อัญญมัญญมุลยมกะ :-

ธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่ง มีมูลเป็นอันเดียวกันกับกุศลมูล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด มีมูลแก่กันและกันกับกุศลมูล ใช่ไหม ?

กุศลมูลเหล่าใดเกิดขึ้นคราวเดียวกัน กุศลมูลเหล่านั้นมีมูลเป็นอันเดียวกันด้วย มีมูลแก่กันและกันด้วย. ธรรมที่เกิดพร้อมกับกุศลมูลที่เหลือนอกนั้น มีมูลเป็นอันเดียวกันกับกุศลมูล แต่ไม่ใช่มีมูลแก่กันและกัน.

ก็หรือว่าธรรมเหล่าใด มีมูลแก่กันและกันกับกุศลมูล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด เป็นกุศลมูล ใช่ไหม ?

ใช่.

[๘] มุลมุลกนยะที่ ๔

๑. มุลยมกะ :-

ธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่ง ที่เป็นกุศล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด มีมูลที่กุศลมูล ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่าธรรมเหล่าใด มีมูลที่เป็นกุศลมูล มีอยู่ ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด เป็นกุศล ไซ้ไหม ?

รูปที่มีกุศลเป็นสมุฏฐาน มีมูลที่เป็นกุศลมูล แต่ไม่ใช่เป็นกุศล กุศลธรรมมีมูลที่เป็นกุศลมูลด้วย เป็นกุศลด้วย.

๒. เอกมูลยมกะ :-

ธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่ง ที่เป็นกุศล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด มีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลอันเดียวกันกับกุศลมูล ไซ้ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่าธรรมเหล่าใด มีมูลที่เรียกว่าเป็นอันเดียวกันกับกุศลมูล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด เป็นกุศลมูล ไซ้ไหม ?

รูปที่มีกุศลเป็นสมุฏฐาน มีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลอันเดียวกันกับ กุศลมูล แต่ไม่ใช่เป็นกุศล กุศลธรรมมีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลอันเดียวกันกับกุศลมูลด้วย เป็นกุศลด้วย,

๓. อัญญมัญญมูลยมกะ :-

ธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่ง มีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลอันเดียวกันกับ กุศลมูล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด มีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลแก่กัน และกันกับกุศลมูล ไซ้ไหม ?

กุศลมูลเหล่าใดเกิดขึ้นคราวเดียวกัน กุศลมูลเหล่านั้น มีมูลที่ เรียกว่าเป็นมูลอันเดียวกันด้วย มีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลแก่กันและกันด้วย,

พระอภิธรรมปิฎก ยมก เล่ม ๕ ภาค ๑ ตอน ๑ - หน้าที่ 25

ธรรมที่เกิดพร้อมกับกุศลมูลที่เหลือนอกนั้น มีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลอัน
เดียวกันกับกุศลมูล แต่ไม่มีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลแก่กันและกัน.

ก็หรือว่าธรรมเหล่าใด มีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลแก่กันและกันกับ
กุศลมูล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด เป็นกุศล ใช่ไหม?

ใช่.

[๑๐] มุลวารนิทเทศในอกุศลบท

มุลนยะที่ ๑

๑. มุลยมกะ :-

ธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่ง ที่เป็นอกุศล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด ชื่อว่าอกุศลมูล ใช่ไหม ?

มุลมี ๓ เท่านั้น ชื่อว่าอกุศลมูล อกุศลธรรมที่เหลือนอกนั้นไม่ชื่อว่าอกุศลมูล.

ก็หรือว่าธรรมเหล่าใด ชื่อว่าอกุศลมูล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด เป็นอกุศล ใช่ไหม ?

ใช่.

๒. เอกมุลยมกะ :-

ธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่ง ที่เป็นอกุศล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด มีมูลเป็นอันเดียวกันกับอกุศลมูล ใช่ไหม ?

อกุศลที่เป็นอเหตุกะ ไม่มีมูลเป็นอันเดียวกันกับอกุศลมูล อกุศลที่เป็นสาเหตุกะ มีมูลเป็นอันเดียวกันกับอกุศลมูล.

ก็หรือว่าธรรมเหล่าใด มีมูลเป็นอันเดียวกันกับอกุศลมูล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด เป็นอกุศล ใช่ไหม ?

รูปที่มีอกุศลเป็นสมภูฐาน มีมูลเป็นอันเดียวกันกับอกุศลมูล แต่ไม่ใช่เป็นอกุศล อกุศลธรรมมีมูลเป็นอันเดียวกันกับอกุศลมูลด้วย เป็นอกุศลด้วย.

๓. อัญญมัญญมุลยมกะ :-

ธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่ง มีมูลเป็นอันเดียวกันกับอกุศลมูล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด ชื่อว่าเป็นมูลแก่กันและกันกับอกุศลมูล ใช่ไหม ?

อกุศลมูลเหล่าใดเกิดขึ้นคราวเดียวกัน อกุศลมูลเหล่านั้น มีมูลเป็นอันเดียวกันด้วย ชื่อว่าเป็นมูลแก่กันและกันด้วย, ธรรมที่เกิดพร้อมกันกับอกุศลมูลที่เหลือนอกนั้น มีมูลเป็นอันเดียวกันกับอกุศลมูล ไม่ชื่อว่าเป็นมูลแก่กันและกัน.

ก็หรือว่าธรรมเหล่าใด ชื่อว่าเป็นมูลแก่กันและกันกับอกุศลมูล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด เป็นอกุศล ใช่ไหม ?

ใช่.

[๑๑] มุลมุลนยะที่ ๒

๑. มุลยมกะ :-

ธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่ง ที่เป็นอกุศล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด ชื่อว่ามูลที่เป็นอกุศลมูล ใช่ไหม ?

มูลมี ๓ เท่านั้น เชื่อว่ามูลที่เป็นอกุศลมูล,อกุศลธรรม
นอนั้น ไม่เชื่อว่ามีมูลที่เป็นอกุศลมูล.

ก็หรือว่าธรรมเหล่าใด เชื่อว่ามูลที่เป็นอกุศลมูล มีอยู่ ธรรม
เหล่านั้นทั้งหมด เป็นอกุศล ใช่ไหม ?

ใช่.

๒. เอกมูลยมกะ :-

ธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่ง ที่เป็นอกุศล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้น
ทั้งหมด มีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลอันเดียวกันกับอกุศลมูล ใช่ไหม ?

อกุศลที่เป็นเหตุกะ ไม่มีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลอันเดียวกันกับ
อกุศลมูล, อกุศลที่เป็นสเหตุกะ มีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลอันเดียวกันกับ
อกุศลมูล.

ก็หรือว่าธรรมเหล่าใด มีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลอันเดียวกันกับ
อกุศลมูล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด เป็นอกุศล ใช่ไหม ?

รูปที่มีอกุศลที่เป็นสมุฏฐาน มีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลอันเดียวกัน
อกุศลมูล แต่ไม่ใช่อกุศล, อกุศลธรรมมีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลอันเดียวกัน
กับอกุศลมูลด้วย เป็นอกุศลด้วย.

๓. อัญญมัญญมูลยมกะ :-

ธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่ง มีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลอันเดียวกันกับ

อกุศลมูล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด ชื่อว่ามูลที่เรียกว่าเป็นมูลแก่กันและกันกับอกุศลมูล ไซ้ไหม ?

อกุศลมูลเหล่าใดเกิดขึ้นคราวเดียวกัน อกุศลมูลเหล่านั้น มีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลอันเดียวกันด้วย ชื่อว่ามูลที่เรียกว่าเป็นมูลแก่กันและกันด้วย ธรรมที่เกิดพร้อมกันกับอกุศลมูลที่เหลือนอกนั้น มีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลอันเดียวกันกับอกุศลมูล แต่ไม่ชื่อว่ามูลที่เรียกว่าเป็นมูลแก่กันและกัน

ก็หรือว่าธรรมเหล่าใด ชื่อว่ามูลที่เรียกว่าเป็นมูลแก่กันและกันกับอกุศลมูล. มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด เป็นอกุศล ไซ้ไหม ?
ใช่.

[๑๒] มูลกนยะที่ ๓

๑. มูลยมกะ :-

ธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งที่เป็นอกุศล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด มีมูลที่เป็นอกุศล ไซ้ไหม ?

อกุศลที่เป็นเหตุกะไม่มีมูลที่เป็นอกุศล อกุศลที่เป็นสาเหตุกะมีมูลที่เป็นอกุศล (อกุศลมูลกัม)

ก็หรือว่าธรรมเหล่าใดมีมูลที่เป็นอกุศล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด เป็นอกุศล ไซ้ไหม ?

รูปที่มีอกุศลเป็นสมุฏฐานมีมูลที่เป็นอกุศลมูล แต่ไม่ใช่เป็นอกุศล, อกุศลธรรมมีมูลที่เป็นอกุศลมูลด้วย เป็นอกุศลด้วย.

๒. เอกมูลยมกะ :-

ธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งที่เป็นอกุศล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมดมีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลอันเดียวกันกับอกุศลมูล ใช่ไหม ? (เอกมูลมูล ๓)

อกุศลที่เป็นเหตุจะไม่มีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลอันเดียวกันกับอกุศลมูล, อกุศลที่เป็นสาเหตุจะมีมูลที่เรียกว่าเป็นอันเดียวกันกับอกุศลมูล.

ก็หรือว่าธรรมเหล่าใด มีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลอันเดียวกันกับอกุศลมูล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด เป็นอกุศล ใช่ไหม ?

รูปที่มีอกุศลเป็นสมุฏฐานมีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลอันเดียวกันกับอกุศลมูล แต่ไม่ใช่เป็นอกุศล, อกุศลธรรมมีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลอันเดียวกันกับอกุศลมูลด้วย เป็นอกุศลด้วย.

๓. อัญญมัญญมูลยมกะ :-

ธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่ง มีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลอันเดียวกันกับอกุศลมูล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด มีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลแก่กันและกันกับอกุศลมูล ใช่ไหม ?

อกุศลมูลเหล่าใดเกิดขึ้นคราวเดียวกัน อกุศลมูลเหล่านั้นมีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลอันเดียวกันด้วย มีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลแก่กันและกัน

ด้วย, ธรรมที่เกิดพร้อมกับอกุศลมูลที่เหลือนอกนั้น มีมูลที่เรียกว่าเป็น มูลอันเดียวกันกับอกุศลมูล แต่ไม่มีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลแก่กันและกัน.

ก็หรือว่าธรรมเหล่าใด มีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลแก่กันและกับ อกุศลมูล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด เป็นอกุศล ใช่ไหม ?

ใช่.

[๑๓] **มูลมูลกนยะที่ ๔**

๑. มูลยมกะ :-

ธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งที่เป็นอกุศล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด มีมูลที่เป็นอกุศลมูล ใช่ไหม ?

อกุศลที่เป็นเหตุกะไม่มีมูลที่เป็นอกุศลมูล, อกุศลที่เป็นสาเหตุกะ มีมูลที่เป็นอกุศลมูล (อกุศลมูลมูลกั)

ก็หรือว่าธรรมเหล่าใดมีมูลที่เป็นอกุศลมูล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้น ทั้งหมด เป็นอกุศล ใช่ไหม ?

รูปที่มีอกุศลเป็นสมุฏฐานมีมูลเป็นอกุศลมูล แต่ไม่ใช่เป็นอกุศล, อกุศลธรรมมีมูลที่เป็นอกุศลมูลด้วย เป็นอกุศลด้วย.

๒. เอกมูลยมกะ :-

ธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งที่เป็นอกุศล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด มีมูลเป็นอันเดียวกันกับอกุศลมูล ใช่ไหม ? (เอกมูลก)

อกุศลที่เป็นเหตุกะไม่มีมูลเป็นอันเดียวกันกับอกุศลมูล, อกุศลที่เป็นสาเหตุกะมีมูลเป็นอันเดียวกันกับอกุศลมูล.

ก็หรือว่ากรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งมีมูลเป็นอันเดียวกันกับอกุศลมูล มีอยู่, กรรมเหล่านั้นทั้งหมด เป็นอกุศลมูล ใช่ไหม ?

รูปที่มีอกุศลเป็นสมุฏฐาน มีเป็นมูลอันเดียวกันกับอกุศลมูล แต่ไม่ใช่เป็นอกุศล อกุศลกรรมมีมูลเป็นอันเดียวกันกับอกุศลมูลด้วย เป็นอกุศลด้วย.

๓. อัญญมัญญมูลยมกะ :-

กรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่ง มีมูลเป็นอันเดียวกันกับอกุศลมูล มีอยู่, กรรมเหล่านั้นทั้งหมดมีมูลแก่กันและกันกับอกุศล ใช่ไหม ?

อกุศลมูลเหล่าใดเกิดขึ้นคราวเดียวกัน อกุศลมูลเหล่านั้นมีมูลเป็นอันเดียวกันด้วย มีมูลแก่กันและกันด้วย, กรรมที่เกิดพร้อมกับอกุศลมูลที่เหลือนอกนั้น มีมูลเป็นอันเดียวกันกับอกุศลมูล แต่ไม่ใช่มีมูลแก่กันและกัน.

ก็หรือว่ากรรมเหล่าใดมีมูลแก่กันและกันกับอกุศลมูล มีอยู่, กรรมเหล่านั้นทั้งหมด เป็นอกุศล ใช่ไหม ?

ใช่.

[๑๔] มุขวารนิทเทศในอัพยากตบท

มูลนยะที่ ๑

๑. มุลยมกะ :-

ธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่ง ที่เป็นอัพยากตะ มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด ชื่อว่าอัพยากตมูล ไซ้ไหม ?

มูลที่เป็นอัพยากตะมี ๓ เท่านั้น ชื่อว่าอัพยากตมูล อัพยากต-ธรรมที่เหลืออยู่นั้น ไม่ชื่อว่าอัพยากตมูล.

ก็หรือว่าธรรมเหล่าใด ชื่อว่าอัพยากตมูล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด เป็นอัพยากตะ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

๒. เอกมุลยมกะ :-

ธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่ง ที่เป็นอัพยากตะ มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด มีมูลเป็นอันเดียวกันกับอัพยากตมูล ไซ้ไหม ?

อัพยากตะที่เป็นอเหตุกะ ไม่มีมูลเป็นอันเดียวกันกับอัพยากตมูล, อัพยากตะที่เป็นสเหตุกะ มีมูลเป็นอันเดียวกันกับอัพยากตมูล.

ก็หรือว่าธรรมเหล่าใด มีมูลเป็นอันเดียวกันกับอัพยากตมูล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด เป็นอัพยากตะ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

๓. อัญญมัญญมูลยมกะ :-

ธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่ง มีมูลเป็นอันเดียวกันกับอัพยาตมูล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด เชื่อว่าเป็นมูลแก่กันและกันกับอัพยาตมูล ไซ้ไหม ?

อัพยาตมูลเหล่าใดเกิดขึ้นคราวเดียวกัน อัพยาตมูลเหล่านั้น มีมูลเป็นอันเดียวกันด้วย เชื่อว่าเป็นมูลแก่กันและกันด้วย, ธรรมที่เกิดพร้อมกันกับอัพยาตมูลที่เหลือนอกนั้น มีมูลเป็นอันเดียวกันกับอัพยาตมูล แต่ไม่เชื่อว่าเป็นมูลแก่กันและกัน.

ก็หรือว่าธรรมเหล่าใด เชื่อว่าเป็นมูลแก่กันและกันกับอัพยาตมูล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด เป็นอัพยาต ไซ้ไหม ?

ใช่.

[๑๕] มูลมูลนยะที่ ๒

๑. มูลยมกะ :-

ธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่ง เป็นอัพยาตตะ มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด เชื่อว่ามูลที่เป็นอัพยาตมูล ไซ้ไหม ?

มูลที่เป็นอัพยาตมูลมี ๓ เท่านั้น เชื่อว่ามูลที่เป็นอัพยาตมูล, อัพยาตธรรมที่เหลือนอกนั้น ไม่เชื่อว่ามีมูลที่เป็นอัพยาตมูล.

ก็หรือว่าธรรมเหล่าใด เชื่อว่ามูลที่เป็นอัพยาตมูล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด เป็นอัพยาตตะ ไซ้ไหม ?

ใช่.

๒. เอกมูลยมกะ :- (เอกมูลมูลา)

ธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่ง ที่เป็นอภัยกตะ มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด มีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลอันเดียวกันกับอภัยกตมูล ไซ้ไหม ?

อภัยกตะที่เป็นเหตุกะ ไม่มีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลอันเดียวกันกับอภัยกตมูล, อภัยกตะที่เป็นสเหตุกะมีมูลเป็นอันเดียวกันกับอภัยกตมูล.

ก็หรือว่าธรรมเหล่าใด มีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลอันเดียวกันกับอภัยกตมูล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด เป็นอภัยกตะไซ้ไหม ?

๓. อัญญมัญญมูลยมกะ :- (อัญญมญญมูลมูลา)

ธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่ง มีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลอันเดียวกันกับอภัยกตมูล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด ชื่อว่ามูลที่เรียกว่าเป็นมูลแก่กันและกันกับอภัยกตมูล ไซ้ไหม ?

อภัยกตมูลเหล่าใดเกิดขึ้นคราวเดียวกัน อภัยกตมูลเหล่านั้นมีมูลที่เรียกว่าเป็นอันเดียวกันด้วย ชื่อว่ามูลที่เรียกว่าเป็นมูลแก่กันและกันด้วย, ธรรมที่เกิดพร้อมกันกับอภัยกตมูลที่เหลือนอกนั้น มีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลอันเดียวกันกับอภัยกตมูล แต่ไม่ชื่อว่ามูลที่เรียกว่าเป็นมูลแก่กันและกัน.

ใช่.

๓. อัญญมัญญมุลยมกะ :- (อญญมญญมุลมุลกา)

ธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่ง มีมูลเป็นอันเดียวกับอัพยากตมุล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด มีมูลแก่กันและกันกับอัพยากตมุล ใช่ไหม ?

อัพยากตมุลเหล่าใดเกิดขึ้นคราวเดียวกัน อัพยากตมุลเหล่านั้น มีมูลเป็นอันเดียวกันด้วย มีมูลแก่กันและกันด้วย, ธรรมที่เกิดพร้อมกัน กับอัพยากตมุลที่เหลือนอกนั้น มีมูลเป็นอันเดียวกันกับอัพยากตมุล แต่ ไม่ใช่มีมูลแก่กันและกัน.

ก็หรือว่าธรรมเหล่าใดมีมูลแก่กันและกันกับอัพยากตมุล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด เป็นอัพยากตะ ใช่ไหม ?

ใช่.

[๑๗] มุลมุลกนยะที่ ๔

๑. มุลยมกะ (มุลมุลกา)

ธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่ง ที่เป็นอัพยากตะมีอยู่, ธรรมเหล่านั้น ทั้งหมด มีมูลที่เป็นอัพยากตมุล ใช่ไหม ?

อัพยากตะที่เป็นอเหตุกะ ไม่มีมูลที่เป็นอัพยากตมุล, อัพยากตะ ที่เป็นสเหตุกะ มีมูลที่เป็นอัพยากตมุล.

ก็หรือว่าธรรมเหล่าใด มีมูลที่เป็นอภัยกตมมูล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด เป็นอภัยกต ไซ้ไหม ?

๒. เอกมูลยมกะ (เอกมูลมูลกา)

ธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่ง ที่เป็นอภัยกต มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด มีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลอันเดียวกันกับอภัยกตมูล ไซ้ไหม ?

อภัยกตธรรมที่เป็นเหตุกะ ไม่มีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลอันเดียวกันกับอภัยกตมูล, อภัยกตที่เป็นสาเหตุกะ มีมูลที่เรียกว่าเป็นมูล ไซ้.

๓. อัญญมัญญมูลยมกะ (อญญมญญมูลมูลกา)

ธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่ง มีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลอันเดียวกันกับอภัยกตมูล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด มีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลแก่กันและกันกับอภัยกตมูล ไซ้ไหม ?

อภัยกตมูลเหล่าใดเกิดขึ้นคราวเดียวกัน อภัยกตมูลเหล่านั้น มีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลอันเดียวกันกับอภัยกตมูลด้วย มีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลแก่กันและกันด้วย, ธรรมที่เกิดร่วมกับอภัยกตมูลที่เหลือนอกนั้น

พระอภิธรรมปิฎก ยมก เล่ม ๕ ภาค ๑ ตอน ๑ - หน้าที่ 39

มีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลอันเดียวกันกับอัพยากตมูล แต่ไม่ใช่มีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลแก่กันและกัน.

ก็หรือว่าธรรมเหล่าใด มีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลแก่กันและกันกับอัพยากตมูล. มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด เป็นอัพยากตะ ไซ้ไหม ?
ใช่.

มูลวารนิตเทศในนามบท

[๑๘] มูลนยะที่ ๑

๑. มุลยมกะ (มุลตา)

ธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่ง ที่เป็นนาม มีอยู่, ธรรมเหล่านั้น
ทั้งหมด ชื่อว่านามมูล ไซ้ไหม?

มุลมี ๕ เท่านั้น* ชื่อว่านามมูล, นามธรรมที่เหลือนอกนั้น
ไม่ชื่อว่านามมูล.

ก็หรือว่าธรรมเหล่าใด ชื่อว่านามมูล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้น
ทั้งหมด เป็นนาม ไซ้ไหม?

ไซ้.

๒. เอกมุลยมกะ (เอกมุลตา)

ธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่ง ที่เป็นนาม มีอยู่, ธรรมเหล่านั้น
ทั้งหมด มีมูลเป็นอันเดียวกันกับนามมูล ไซ้ไหม?

นามธรรมที่เป็นอเหตุกะ ไม่มีมูลเป็นอันเดียวกันกับนามมูล,
นามธรรมที่เป็นสเหตุกะ มีมูลเป็นอันเดียวกันกับนามมูล.

๑. กุศลมูล ๓, อกุศลมูล ๓, อัพยาคมูล ๓ รวมเป็น ๙.

ก็หรือว่ากรรมเหล่าใด มีมูลเป็นอันเดียวกันกับนามมูล มีอยู่, กรรมเหล่านั้นทั้งหมด เป็นนาม ไซ้ไหม ?

รูปที่มีนามเป็นสมุฏฐาน มีมูลเป็นอันเดียวกันกับนามมูล แต่ไม่ใช่นามมูล, นามกรรม มีมูลเป็นอันเดียวกันกับนามมูลด้วย เป็นนามด้วย.

๓. อัญญมัญญมุลยมกะ (อญญมญญมุลลา)

กรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่ง ที่มีมูลเป็นอันเดียวกันกับนามมูล มีอยู่, กรรมเหล่านั้นทั้งหมด ชื่อว่าเป็นมูลแก่กันและกันกับนามมูล ไซ้ไหม ?

นามมูลเหล่าใดเกิดขึ้นคราวเดียวกัน นามมูลเหล่านั้น มีมูลเป็นอันเดียวกันด้วย ชื่อว่าเป็นมูลแก่กันและกันด้วย, กรรมที่เกิดพร้อมกับนามมูลที่เหลือนอกนั้น มีมูลเป็นอันเดียวกันกับนามมูล แต่ไม่ชื่อว่า เป็นมูลแก่กันและกัน.

ก็หรือว่ากรรมเหล่าใด ชื่อว่าเป็นมูลแก่กันและกันกับนามมูล มีอยู่, กรรมเหล่านั้นทั้งหมด เป็นนาม ไซ้ไหม ?
ใช่.

[๑๕] มุลมุลนยะที่ ๒

๑. มุลยมกะ (มุลมุลลา)

กรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่ง ที่เป็นนาม มีอยู่, กรรมเหล่านั้นทั้งหมด ชื่อว่ามูลที่เป็นนามมูล ไซ้ไหม ?

มูล ๕ เท่านั้น ชื่อว่ามูลที่เป็นนามมูล, นามธรรมที่เหลือ
นอกนั้นไม่ชื่อว่ามูลที่เป็นนามมูล.

ก็หรือว่าธรรมเหล่าใด ชื่อว่ามูลที่เป็นนามมูล มีอยู่, ธรรม
เหล่านั้นทั้งหมด เป็นนาม ใช่ไหม ?

ใช่.

๒. เอกมูลยมกะ (เอกมูลมูตา)

ธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่ง ที่เป็นนาม มีอยู่, ธรรมเหล่านั้น
ทั้งหมด มีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลอันเดียวกันกับนามมูล ใช่ไหม ?

นามธรรมที่เป็นอเหตุกะ ไม่มีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลอันเดียวกัน
กับนามมูล นามธรรมที่เป็นสเหตุกะ มีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลอันเดียว
กันกับนามมูล.

ก็หรือว่า ธรรมเหล่าใดมีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลอันเดียวกันกับนาม
มูล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด เป็นนาม ใช่ไหม ?

รูปที่เป็นนามสมุฏฐาน มีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลอันเดียวกันกับ
นามมูล แต่ไม่ใช่เป็นนาม, นามธรรมมีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลอันเดียวกัน
กับนามมูลด้วย เป็นนามด้วย.

๓. อัญญมัญญมูลยมกะ. (อญญมญญมูตา)

ธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่ง มีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลอันเดียวกันกับ
นามมูล มีอยู่ ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด ชื่อว่ามูลที่เรียกว่าเป็นมูลแก่กัน
และกัน ใช่ไหม ?

นามมูลเหล่าใดเกิดขึ้นคราวเดียวกัน นามมูลเหล่านั้น มีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลอันเดียวกันด้วย ชื่อว่ามูลที่เรียกว่าเป็นมูลแก่กันและกันด้วย, ธรรมที่เกิดพร้อมกันกับนามมูลที่เหลือนอกนั้น มีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลอันเดียวกันกับนามมูล แต่ไม่ชื่อว่ามูลที่เรียกว่าเป็นมูลแก่กันและกัน.

ก็หรือว่าธรรมเหล่าใด ชื่อว่ามูลที่เรียกว่าเป็นมูลแก่กันและกันกับนามมูล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด เป็นนาม ไซ้ไหม ?

ไซ้.

[๒๐] มูลกนยะที่ ๓

๑. มุลยมกะ (มุลกา)

ธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่ง ที่เป็นนาม มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด มีนามมูล ไซ้ไหม ?

นามธรรมที่เป็นเหตุกะ ไม่มีนามมูล, นามธรรมที่เป็นสเหตุกะ มีนามมูล.

ก็หรือว่าธรรมเหล่าใดมีนามมูล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด เป็นนาม ไซ้ไหม ?

รูปที่มีนามเป็นสมุฏฐาน มีนามมูล แต่ไม่ใช่เป็นนาม, นามธรรมมีนามมูลด้วย เป็นนามด้วย.

๒. เอกมูลยมกะ (เอกมูลกา)

ธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่ง ที่เป็นนามมีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด มีมูลเป็นอันเดียวกันกับนามมูล ใช่ไหม ?

นามธรรมที่เป็นเหตุกะ ไม่มีมูลเป็นอันเดียวกันกับนามมูล นามธรรมที่เป็นสเหตุกะ มีมูลเป็นอันเดียวกันกับนามมูล.

ก็หรือว่าธรรมเหล่าใด มีมูลเป็นอันเดียวกันกับนามมูล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด เป็นนาม ใช่ไหม ?

รูปที่มีนามเป็นสมุฏฐาน มีมูลเป็นอันเดียวกันกับนามมูล แต่ไม่ใช่นาม, นามธรรม มีมูลเป็นอันเดียวกันกับนามมูลด้วย เป็นนามด้วย.

๓. อัญญมัญญมูลยมกะ (อัญญมัญญมูลกา)

ธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่ง มีมูลเป็นอันเดียวกันกับนามมูล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด มีมูลแก่กันและกันกับนามมูล ใช่ไหม ?

นามมูลเหล่าใดเกิดขึ้นคราวเดียวกัน นามมูลเหล่านั้น มีมูลเป็นอันเดียวกันด้วย มีมูลแก่กันและกันด้วย, ธรรมที่เกิดพร้อมกันกับนามมูลที่เหลือนอกนั้น มีมูลเป็นอันเดียวกันกับนามมูล แต่ไม่ใช่มีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลแก่กันและกัน.

ก็หรือว่าธรรมเหล่าใด มีมูลแก่กันและกันกับนามมูล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด เป็นนาม ใช่ไหม ?

ใช่.

[๒๑]

มูลมุลกนยะที่ ๔

๑. มุลยมกะ (มุลมุลกา)

ธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งที่เป็นนาม มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด มีมุลที่เป็นนามมุล ไซ้ไหม ?

นามธรรมที่เป็นอเหตุกะ ไม่มีมุลที่เป็นนามมุล, นามธรรม ที่เป็นสเหตุกะมีมุลที่เป็นนามมุล.

ก็หรือว่าธรรมเหล่าใดมีมุลที่เป็นนามมุล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้น ทั้งหมด เป็นนาม ไซ้ไหม ?

รูปที่มีนามเป็นสมุฏฐาน มีมุลที่เป็นนามมุล แต่ไม่ใช่เป็นนาม, นามธรรมมีมุลที่เป็นนามมุลด้วย เป็นนามด้วย.

๒. เอกมุลยมกะ (เอกมุลมุลกา)

ธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งที่เป็นนาม มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด มีมุลที่เรียกว่าเป็นมุลอันเดียวกันกับนามมุล ไซ้ไหม ?

นามธรรมที่เป็นอเหตุกะ ไม่มีมุลที่เรียกว่าเป็นมุลอันเดียวกัน กับนามมุล, นามธรรมที่เป็นสเหตุกะ มีมุลที่เรียกว่าเป็นมุลอันเดียวกันกับนามมุล.

ก็หรือว่าธรรมเหล่าใดมีมุลที่เรียกว่าเป็นมุลอันเดียวกันกับนาม มุล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด เป็นนาม ไซ้ไหม ?

รูปที่มีนามเป็นสมุฏฐาน มีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลอันเดียวกันกับนามมูล แต่ไม่เป็นนาม, นามธรรม มีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลอันเดียวกันกับนามมูลด้วย เป็นนามด้วย.

๓. อัญญมัญญมูลยมกะ (อญฺญมญฺญมูลยมกกา)

ธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งมีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลอันเดียวกันกับนามมูลมีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด มีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลแก่กันและกันกับนามมูล ใช่มั้ย?

นามมูลเหล่าใดเกิดขึ้นคราวเดียวกัน นามมูลเหล่านั้นมีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลอันเดียวกันด้วย มีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลแก่กันและกันด้วย, ธรรมที่เกิดพร้อมกันกับนามมูลที่เหลือนอกนั้น มีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลอันเดียวกันกับนามมูล แต่ไม่มีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลแก่กันและกัน.

ก็หรือว่าธรรมเหล่าใดมีมูลที่เรียกว่าเป็นมูลแก่กันและกันกับนามมูล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด เป็นนาม ใช่มั้ย?
ใช่.

เหตุวารานิทเทศ*

[๒๒] ธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งเป็นกุศล มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมด ชื่อว่า กุศลเหตุ,... กุศลนิทาน,... กุศลสัมภวะ,... กุศลปภวะ,... กุศลสมุฏฐาน,... กุศลาหาร,... กุศลารัมมณะ,... กุศลปัจจจัย,... กุศลสมุทัย.

ธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งเป็นอกุศล มีอยู่,....

ธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งเป็นอัพยาकตะ มีอยู่,....

ธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งเป็นนาม มีอยู่, ธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็นนามเหตุ,... นามนิทาน,... นามสัมภวะ,... นามปภวะ,... นามสมุฏฐาน,... นามาหาร,... นามารัมมณะ,... นามปัจจจัย,... นามสมุทัย.

มุลยมก มีวาระ ๑๐ คือ :-

มุลวาระ, เหตุวาระ, นิตานวาระ, สัมภววาระ, ปภววาระ, สมุฏฐานวาระ, อาหารวาระ, อารัมมณวาระ, ปัจจยวาระ, สมุทยวาระ.

มุลยมก จบ

๑. ฟังทำ นยะ ๔, ยมกะ ๓, อนุโลม, ปฎิโลม, ปุจฉา วิชชานาเหมือนในมุลวารานิทเทศทุกประการ ในที่นี้พระบาลีท่านแปลเอาไว้.

อรรถกถามูลยมกะ

นิทเทสวาระ

บัดนี้ พระผู้มีพระภาคทรงเริ่มนิทเทสวาระโดยนัยเป็นต้นว่า
เยเกจิ กุสลา ธมฺมา = ธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งที่เป็นกุศล (มีอยู่).

ในคำเหล่านั้น คำว่า เยเกจิ = เหล่าใดเหล่าหนึ่ง เป็นคำที่
แสดงถึงกุศลทั้งหมดโดยไม่มีส่วนเหลือ.

สองบทว่า กุสลา ธมฺมา ได้แก่สภาวะธรรมที่เป็นกุศล ไม่มี
โทษ มีผลเป็นความสุข อันเป็นลักษณะที่พระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสไว้
แล้วในบทภาชนะแห่งกุศลตักะ.

หลายบทว่า สัพฺเพ เต กุสลมฺมา = ธรรมเหล่านั้นทั้งปวง
เป็นกุศลมมหรือ ได้แก่ย่อมถามว่า ธรรมทั้งปวงนั้นแหละเป็นกุศลมม
ใช่ไหม ?

สองบทว่า ตีเณว กุสลมฺมานิ = สามเท่านั้นชื่อว่ากุศลมม
ได้แก่ธรรมเหล่านั้นทั้งหมดไม่ชื่อว่า กุศลมม อธิบายว่า มม ๓ มือ โลกะ
เป็นต้นเท่านั้น ชื่อว่ากุศลมม.

หลายบทว่า อวเสสา กุสลา ธมฺมาน กุสลมฺมา = ธรรม ท.
ที่เหลือชื่อว่ากุศล แต่ไม่ชื่อว่ากุศลมม ได้แก่ กุศลธรรมทั้งหลาย
ที่เหลือมีผัสสะเป็นต้น ไม่ชื่อว่ากุศลมม อีกอย่างหนึ่งอธิบายว่า กุศล
ทั้งหลายที่เหลือมีผัสสะเป็นต้น ชื่อว่ากุศลธรรมเท่านั้นไม่ชื่อว่ากุศลมม.

หลายบทว่า **เยวาปน กุศลมฺลา = ก็หรือว่ากุศลมูลเหล่าใด**
ได้แก่มูล ๓ มีอโลกะเป็นต้น ท่านถือเอาแล้วว่า ก็หรือว่าธรรมเหล่าใด
เป็นกุศลมูล ด้วยบทที่สองแห่งปุจฉาแรก.

หลายบทว่า **สพฺเพ เต ชมฺมา กุสลา = ธรรมเหล่านั้นทั้งปวง**
เป็นกุศลหรือ ได้แก่อย่อมถามว่า ธรรมทั้งหลายแม้ ๓ ทั้งหมดเหล่านั้น
เป็นกุศลหรือ คำว่า **อามนฺตา=ใช่** ได้แก่ พระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสแล้ว
เพื่อจะทรงรับรองความที่แห่งกุศลมูลทั้งหลายแม้ทั้งหมดเป็นกุศล นี้เป็น
เนื้อความของมูลยมกในมูลนัย พิงทรานัยแห่งการวิไลสนา ในปุจฉา
ทั้งปวงโดยอุบายนี้.

ความแปลกกันอันใด มีอยู่ในที่ใด ข้าพเจ้า (พระพุทฺธโฆษา-
จารย์) จักพรรณานความแปลกกันนั้น ในที่นั้นต่อไป กล่าวคือใน
เอกมุลยมก กุศลทั้งหลายบังเกิดไม่ควรถือเอากุศลที่มีมูลอันหนึ่งด้วย
อรรถแห่ง การนับ แต่ควรถือเอาด้วยอรรถแห่งการนับ แต่ควรถือเอา
ด้วยอรรถที่เสมอกันว่าธรรมเหล่านั้นทั้งหมดมีมูลเป็นอันเดียวกันกับ
กุศลมูล อธิบายว่า ในเอกมุลยมกนี้ กุศลเหล่านั้นทั้งหมดมีมูลที่เสมอกัน
กับกุศลมูล มูลใดเป็นมูลของผัสสะ มูลนั้นก็เป็นมูลของธรรม
ทั้งหลายมีเวทนาเป็นต้นนั้นแหละ ครั้นเมื่อความเป็นอย่างนั้นมีอยู่
พระผู้มีพระภาคเมื่อจะทรงรับรองความที่กุศลเหล่านั้นเป็นอย่างนั้น จึง
ตรัสคำว่า **อามนฺตา = ใช่**.

คำว่า **กุศลสมภูฐาน** ท่านแสดงรูปซึ่งมีกุศลจิตเป็นสมภูฐาน.

คำว่า **เอกมูล** ได้แก่มีมูลเสมอกันกับกุศลมูลมือโลภะเป็นต้น
มูลทั้งหลายมือโลภะเป็นต้น ชื่อว่า **มูล** เพราะเป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่
กรรมทั้งหลายมีผัสสะเป็นต้นฉันใด มูลนั้นก็เป็นมูลแม่แก่สมภูฐานรูป
ฉันนั้น แต่สมภูฐานรูปนั้นไม่ใช่กุศล เพราะความไม่มีลักษณะแห่ง
กุศล.

พระผู้มีพระภาคเจ้าไม่ตรัสถามในยมกอื่น ๆ ว่า **เยเกจิ กุสลา =**
กรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งเป็นกุศล (มีอยู่) แต่ตรัสถามว่า **เยเกจิ**
กุสลมูเลน เอกมูลา = กรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งมีมูลเป็นอันเดียวกัน
กับกุศล (มีอยู่).

ถามว่า เพราะเหตุไร ? ตอบว่า เพราะเนื้อความนั้นนั่นแหละ
มีอยู่พร้อมโดยพยัญชนะเมื่อนั้น คำว่า **กุศลมูลานิ** นี้เป็นวิเสสนะ
ของคำก่อน จริงอยู่พระองค์ตรัสว่า **มูลเหล่าใด ย่อมเกิดขึ้นโดย**
ความเป็นอันเดียวกัน ก็มูลเหล่านั้นเป็นกุศลมูลบ้างเป็นอกุศลมูลบ้าง
เป็นอัพยากตมูลบ้าง คำนี้ท่านกล่าวไว้ เพื่อแสดงความพิเศษของคำว่า
กุศลมูลานิ.

คำว่า **อญฺญมญฺญมูลานิ จ = เป็นมูลซึ่งกันและกันด้วย**
อธิบายว่า มูลทั้งหลายย่อมเป็นเหตุเป็นปัจจัย กะกันและกันโดยเป็นเหตุ
เป็นปัจจัย ในปฎิโลมปุจฉา ไม่ตรัสว่า **สพฺเพ เต ชมฺมา กุสลมูเลน**

เอกมูลา = ธรรมเหล่านั้นทั้งหมดมีมูลเป็นอันเดียวกันกับกุศลมูล
แต่ตรัสว่า สพฺเพ เต ธมฺมา กุสลา = ธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็น
กุศล ถามว่า เพราะเหตุไร ? ตอบว่า เพราะไม่มีเนื้อความแปลกกันก็เมื่อ
จะทำการพิจารณาว่า กุศลมูล เอกมูลา = มีมูลเป็นอันเดียวกันกับ
กุศลมูลหรือ ดังนี้ พึงทำการสังฆนาตามนัยที่กล่าวแล้วในหนหลังว่า
มูลานิ ยานิ เอกโต อุปฺปชฺชุนฺติ = มูลทั้งหลายเหล่าใดเกิดขึ้น
คราวเดียวกัน ก็เมื่อความแปลกกันแห่งเนื้อความไม่มีอยู่ เหตุนั้น
พระองค์จึงไม่ทรงกระทำการถามอย่างนั้น แต่ทรงกระทำการถามอย่างนี้
แม้ในมุลนัย เป็นต้น ในอัญญมัญญมุลยมก ก็พึงทราบคำถามที่แปลกกัน
โดยอุบายนี้.

ใน มุลมุลนัย คำว่า สพฺเพ เต กุสลมุลมูลา = ธรรม
ทั้งหลายเหล่านั้นมีมูลที่เป็นกุศลมูล ได้แก่ ย่อมถามว่า ธรรม
ทั้งหลายเหล่านั้น ชื่อว่ามูล กล่าวคือกุศลมูลหรือ คำว่า เอก-
มุลมูลา มีมูลที่เรียกว่ามูลอันเดียวกัน ดังนี้ อธิบายว่า มูลที่เป็น
มูลอันเดียวกันกับกุศลมีอยู่ เหตุนั้น มูลนั้นจึงชื่อว่า เป็นมูลที่เรียก
ว่ามูลอันเดียวกัน เพราะอรรถว่าเสมอกัน.

บทว่า อญฺญมญฺญมุลมูลา = มีมูลที่เป็นมูลซึ่งกันและกัน
ดังนี้ ได้แก่มูลแก่กันและกัน ชื่อว่า- อัญญมัญญมุล คือว่า อัญญ-

มัญญมูล ชื่อว่า มูลของกรรมเหล่านั้น เพราะอรรถว่าเป็นเหตุเป็น
ปัจจัย เหตุนั้น มูลนั้นจึงชื่อว่า อัญญมัญญมูลมูล.

ใน มูลกนัย บทว่า กุสลมูลกา ดังนี้ อธิบายว่า มูลที่
เป็นกุศลของกรรมเหล่านั้นมีอยู่ เพราะอรรถว่าเป็นเหตุเป็นปัจจัย
เหตุนั้นกรรมเหล่านั้น จึงชื่อว่า มีมูลที่เป็นกุศล.

ใน มูลมูลกนัย บทว่า กุสลมูลมูลกา ดังนี้ อธิบายว่า
มูลของกุศลเหล่านั้นเป็นกุศลมูล คือ มูลที่เป็นกุศลมูลของกุศลเหล่านั้น
มีอยู่ เพราะอรรถว่าเป็นเหตุเป็นปัจจัย เหตุนั้นกุศลเหล่านั้น จึงชื่อว่า
มีมูลที่เรียกว่ากุศลมูล นี้เป็นเนื้อความพิเศษในนัยยมกปุจฉาเป็นต้น
เพราะอาศัยกุศลบท เพียงเท่านี้ แม้ในบททั้งหลายมีอกุศลบทเป็นต้น
กัณยนี้ ส่วนความพิเศษมีดังนี้.

สองบทว่า อเหตุกํ อกุสลํ ตรัสหมายเอาโมหะที่สัมปยุตด้วย
วิจิกิจจาและอุทธัจจะ สองบทว่า อเหตุกํ อพฺยาคตํ ได้แก่กรรมที่เหลือ
เว้นสเหตุกะและอัพยากตสมุฏฐานรูป ย่อมได้ในที่นี้ว่า จิตตูปปาท ๑๘,
รูป และนิพพาน ชื่อว่าไม่มีมูลเป็นอันเดียวกันกับอัพยากตมูล สเหตุกะ
และอัพยากตสมุฏฐานรูป มีมูลเป็นอันเดียวกันกับอัพยากตมูล ท่านทำ
อัพยากตนั้นให้เป็นอัพโพหาริก คือสิ่งที่กล่าวอ้างไม่ได้ หรือไม่มี
โวหารแล้ว จึงกระทำการวิชันนาด้วยอำนาจของอัพยากตมูลที่ได้อยู่โดย
ความเป็นอันเดียวกัน.

ธรรมทั้งหลายกล่าวคือ นาม ชื่อว่า นามา ฐมา นาม
เหล่านั้น ว่าโดยอรรถได้แก่ อรูปชั้น ๔ และนิพพาน สองบทว่า
นเวว นามมูลานิ = ๕ เท่านั้น ชื่อว่า นามมูล ได้แก่มูล ๕ อย่าง
ด้วยอำนาจของกุศล อกุศล และอัพยาत्मมูลนามที่เป็นเหตุกะ ไม่มี
มูลอันเดียวกันกับนามมูล เพราะฉะนั้นนามนั้นจึงชื่อว่าไม่มีเหตุนาม
แม้ทั้งหมด คือ จิตตูปปาต ๑๘ โมหะที่สัมปยุตด้วยวิจิกิจฉาและอุทธัจจะ
และนิพพาน ไม่มีมูลเป็นอันเดียวกันกับนามมูล ก่อเหตุกนามนั้น ย่อม
ไม่เกิดพร้อมกันกับนามมูล อธิบายว่า สเหตุกนาม ย่อมเกิดขึ้น พร้อมกัน
กับนามมูล แม้ในบททั้งหลายว่า สเหตุกัม นามัม นามมูลเณ คำที่
เหลือในที่ทั้งปวงมีเนื้อความง่ายทั้งนั้น ด้วยประการฉะนี้.

แม้ในวาระทั้งหลาย มี เหตุวาระ เป็นต้น พึงทราบเนื้อความ
โดยอุบายนี้ กล่าวหาว่า มูล เหตุ นิทาน จ ดังนี้ เป็นต้น พระผู้มีพระภาค
เจ้าตรัสแล้วด้วยอำนาจแห่งอุทานของวาระทั้ง ๑๐ ตามที่ข้าพเจ้าชี้แจงมา
แล้ว ดังนี้แล.

อรรถกถามูลยมกะ จบ

ชั้นยมกที่ ๒

ปณัตติวารุทเทศ

[๒๓] ชั้น ๕ คือ :-

๑. รูปชั้น
๒. เวทนาชั้น
๓. สัญญาชั้น
๔. สังขารชั้น
๕. วิญญาณชั้น.

อุทเทสวาระ

ปทโสธนวาระ อนุโลม

[๒๔] ธรรมที่ชื่อว่ารูป ชื่อว่ารูปชั้น ใช่มั้ย ?

ธรรมที่ชื่อว่ารูปชั้น, ชื่อว่ารูป ใช่มั้ย ?

ธรรมที่ชื่อว่าเวทนา, ชื่อว่าเวทนาชั้น ใช่มั้ย ?

ธรรมที่ชื่อว่าเวทนาชั้น, ชื่อว่าเวทนา ใช่มั้ย ?

ธรรมที่ชื่อว่าสัตถุญา, ชื่อว่าสัตถุญาชั้น ไช้ใหม่ ?
ธรรมที่ชื่อว่าสัตถุญาชั้น, ชื่อว่าสัตถุญา ไช้ใหม่ ?
 ธรรมที่ชื่อว่าสังขาร, ชื่อว่าสังขารชั้น ไช้ใหม่ ?
ธรรมที่ชื่อว่าสังขารชั้น, ชื่อว่าสังขาร ไช้ใหม่ ?
 ธรรมที่ชื่อว่าวิญญาณ, ชื่อว่าวิญญาณชั้น ไช้ใหม่ ?
ธรรมที่ชื่อว่าวิญญาณชั้น, ชื่อว่าวิญญาณ ไช้ใหม่ ?

ปทโสชนวาระ อนุโลม จบ

ปทโสธนวาระ ปัจจนิก

[๒๕] ธรรมที่ไม่ชื่อว่ารูป, ไม่ชื่อว่ารูปชั้น ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่ารูปชั้น,
 ธรรมที่ไม่ชื่อว่าเวทนา, ไม่ชื่อว่าเวทนาชั้น ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าเวทนาชั้น,
 ธรรมที่ไม่ชื่อว่าสัญญา, ไม่ชื่อว่าสัญญาชั้น ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าสัญญาชั้น,
 ธรรมที่ไม่ชื่อว่าสังขาร, ไม่ชื่อว่าสังขารชั้น ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าสังขารชั้น,
 ธรรมที่ไม่ชื่อว่าวิญญาณ, ไม่ชื่อว่าวิญญาณชั้น ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าวิญญาณชั้น ไม่ชื่อว่าวิญญาณ ไซ้ไหม ?

ปทโสธนวาระ ปัจจนิก จบ

ปทโสชนมุลจกกวาระ อนุโลม

รูปจันทรมูล

[๒๖] ธรรมที่ชื่อว่ารูป, ชื่อว่ารูปจันท์ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ชื่อว่าจันท์, ชื่อว่าเวทนาจันท์ ไซ้ไหม ?
 ธรรมที่ชื่อว่ารูป, ชื่อว่ารูปจันท์ ไซ้ไหม ?
 ธรรมที่ชื่อว่าจันท์, ชื่อว่าสัญญาจันท์ ไซ้ไหม ?
 ธรรมที่ชื่อว่ารูป, ชื่อว่ารูปจันท์ ไซ้ไหม ?
 ธรรมที่ชื่อว่าจันท์, ชื่อว่าสังขารจันท์ ไซ้ไหม ?
 ธรรมที่ชื่อว่ารูป, ชื่อว่ารูปจันท์ ไซ้ไหม ?
 ธรรมที่ชื่อว่าจันท์, ชื่อว่าวิญญาณจันท์ ไซ้ไหม ?

จบ รูปจันทรมูล

เวทนาจันทรมูล

 ธรรมที่ชื่อว่าเวทนา, ชื่อว่าเวทนาจันท์ ไซ้ไหม ?
 ธรรมที่ชื่อว่าจันท์, ชื่อว่ารูปจันท์ ไซ้ไหม ?
 ธรรมที่ชื่อว่าเวทนา, ชื่อว่าเวทนาจันท์ ไซ้ไหม ?
 ธรรมที่ชื่อว่าจันท์, ชื่อว่าสัญญาจันท์ ไซ้ไหม ?

ธรรมที่ชื่อว่าเวทนา,	ชื่อว่าเวทนาขั้น ๓ ใช่มั้ย ?
ธรรมที่ชื่อว่าขั้น,	ชื่อว่าสังขารขั้น ๓ ใช่มั้ย ?
ธรรมที่ชื่อว่าเวทนา,	ชื่อว่าเวทนาขั้น ๓ ใช่มั้ย ?
ธรรมที่ชื่อว่าขั้น,	ชื่อว่าวิญญาณขั้น ๓ ใช่มั้ย ?

จบ เวทนาขั้น ๓

สัญญาขั้น ๓

ธรรมที่ชื่อว่าสัญญา,	ชื่อว่าสัญญาขั้น ๓ ใช่มั้ย ?
ธรรมที่ชื่อว่าขั้น,	ชื่อว่ารูปขั้น ๓ ใช่มั้ย ?
ธรรมที่ชื่อว่าสัญญา,	ชื่อว่าสัญญาขั้น ๓ ใช่มั้ย ?
ธรรมที่ชื่อว่าขั้น,	ชื่อว่าเวทนาขั้น ๓ ใช่มั้ย ?
ธรรมที่ชื่อว่าสัญญา,	ชื่อว่าสัญญาขั้น ๓ ใช่มั้ย ?
ธรรมที่ชื่อว่าขั้น,	ชื่อว่าสังขารขั้น ๓ ใช่มั้ย ?
ธรรมที่ชื่อว่าสัญญา,	ชื่อว่าสัญญาขั้น ๓ ใช่มั้ย ?
ธรรมที่ชื่อว่าขั้น,	ชื่อว่าวิญญาณขั้น ๓ ใช่มั้ย ?

จบ สัญญาขั้น ๓

สังขารชั้นธมฺม

ธรรมที่ชื่อว่าสังขาร,	ชื่อว่าสังขารชั้น ไซ่ใหม่ ?
ธรรมที่ชื่อว่าขันธ,	ชื่อว่ารูปขันธ ไซ่ใหม่ ?
ธรรมที่ชื่อว่าสังขาร,	ชื่อว่าสังขารชั้น ไซ่ใหม่ ?
ธรรมที่ชื่อว่าขันธ,	ชื่อว่าเวทนาขันธ ไซ่ใหม่ ?
ธรรมที่ชื่อว่าสังขาร,	ชื่อว่าสังขารชั้น ไซ่ใหม่ ?
ธรรมที่ชื่อว่าขันธ,	ชื่อว่าวิญญานขันธ ไซ่ใหม่ ?
ธรรมที่ชื่อว่าสังขารชั้น,	ชื่อว่าสังขารชั้น ไซ่ใหม่ ?
ธรรมที่ชื่อว่าขันธ,	ชื่อว่าวิญญานขันธ ไซ่ใหม่ ?

จบ สังขารชั้นธมฺม

วิญญานชั้นธมฺม

ธรรมที่ชื่อว่าวิญญาน,	ชื่อว่าวิญญานชั้น ไซ่ใหม่ ?
ธรรมที่ชื่อว่าขันธ,	ชื่อว่ารูปขันธ ไซ่ใหม่ ?
ธรรมที่ชื่อว่าวิญญาน,	ชื่อว่าวิญญานชั้น ไซ่ใหม่ ?
ธรรมที่ชื่อว่าขันธ,	ชื่อว่าเวทนาขันธ ไซ่ใหม่ ?

พระอภิธรรมปิฎก ยมก เล่ม ๕ ภาค ๑ ตอน ๑ - หน้าที่ 60

ธรรมที่ชื่อว่าวิญญาน, ชื่อว่าวิญญานชั้น ไช้ใหม่ ?
ธรรมที่ชื่อว่าขันธ, ชื่อว่าสัจจขันธ ไช้ใหม่ ?
ธรรมที่ชื่อว่าวิญญาน, ชื่อว่าวิญญานชั้น ไช้ใหม่ ?
ธรรมที่ชื่อว่าขันธ, ชื่อว่าสังขารชั้น ไช้ใหม่ ?

จบ วิญญานชั้นมุต

ปทโสชนมุตจกกวาระ อนุลอม จบ

ปทโธชนมูลจกกวาระ ปัจจนิก

รูปชั้นฐมูล

- [๒๓] ธรรมที่ไม่ชื่อว่ารูป, ไม่ชื่อว่ารูปชั้น ๓ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าชั้น ๓, ไม่ชื่อว่าเวทนาชั้น ๓ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่ารูป, ไม่ชื่อว่ารูปชั้น ๓ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าชั้น ๓, ไม่ชื่อว่าสัญญาชั้น ๓ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่ารูป, ไม่ชื่อว่ารูปชั้น ๓ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าชั้น ๓, ไม่ชื่อว่าสังขารชั้น ๓ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่ารูป, ไม่ชื่อว่ารูปชั้น ๓ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าชั้น ๓, ไม่ชื่อว่าวิญญาณชั้น ๓ ไซ้ไหม ?

จบ รูปชั้นฐมูล

เวทนาชั้นฐมูล

- ธรรมที่ไม่ชื่อว่าเวทนา, ไม่ชื่อว่าเวทนาชั้น ๓ ไซ้ไหม ? ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าชั้น ๓, ไม่ชื่อว่ารูปชั้น ๓ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าเวทนา, ไม่ชื่อว่าเวทนาชั้น ๓ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าชั้น ๓, ไม่ชื่อว่าสัญญาชั้น ๓ ไซ้ไหม ?

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าเวทนา, ไม่ชื่อว่าเวทนาขั้น ๓ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าขั้น ๓, ไม่ชื่อว่าสังขารขั้น ๓ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าเวทนา, ไม่ชื่อว่าเวทนาขั้น ๓ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าขั้น ๓, ไม่ชื่อว่าวิญญาณขั้น ๓ ไซ้ไหม ?

จบ เวทนาขั้น ๓

สัญญาขั้น ๓

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าสัญญา, ไม่ชื่อว่าสัญญาขั้น ๓ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าขั้น ๓, ไม่ชื่อว่ารูปขั้น ๓ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าสัญญา, ไม่ชื่อว่าสัญญาขั้น ๓ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าขั้น ๓, ไม่ชื่อว่าเวทนาขั้น ๓ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าสัญญา, ไม่ชื่อว่าสัญญาขั้น ๓ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าขั้น ๓, ไม่ชื่อว่าสังขารขั้น ๓ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าสัญญา, ไม่ชื่อว่าสัญญาขั้น ๓ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าขั้น ๓, ไม่ชื่อว่าวิญญาณขั้น ๓ ไซ้ไหม ?

จบ สัญญาขั้น ๓

สังขารชั้นธมฺม

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าสังขาร,	ไม่ชื่อว่าสังขารชั้น ไซ้ใหม่ ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าขันธ,	ไม่ชื่อว่ารูปชั้น ไซ้ใหม่ ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าสังขาร,	ไม่ชื่อว่าสังขารชั้น ไซ้ใหม่ ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าขันธ,	ไม่ชื่อว่าเวทนาชั้น ไซ้ใหม่ ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าสังขาร,	ไม่ชื่อว่าสังขารชั้น ไซ้ใหม่ ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าขันธ,	ไม่ชื่อว่าสัญญาชั้น ไซ้ใหม่ ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าสังขาร,	ไม่ชื่อว่าสังขารชั้น ไซ้ใหม่ ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าขันธ,	ไม่ชื่อว่าวิญญานชั้น ไซ้ใหม่ ?

จบ สังขารชั้นธมฺม

วิญญานชั้นธมฺม

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าวิญญาน,	ไม่ชื่อว่าวิญญานชั้น ไซ้ใหม่ ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าขันธ,	ไม่ชื่อว่ารูปชั้น ไซ้ใหม่ ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าวิญญาน,	ไม่ชื่อว่าวิญญานชั้น ไซ้ใหม่ ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าขันธ,	ไม่ชื่อว่าเวทนาชั้น ไซ้ใหม่ ?

พระอภิธรรมปิฎก ยมก เล่ม ๕ ภาค ๑ ตอน ๑ - หน้าที่ 64

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าวิญญาน, ไม่ชื่อว่าวิญญานชั้น ๓ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าชั้น ๓, ไม่ชื่อว่าสัญญาชั้น ๓ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าวิญญาน, ไม่ชื่อว่าวิญญานชั้น ๓ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าชั้น ๓, ไม่ชื่อว่าสังขารชั้น ๓ ไซ้ไหม ?

จบ วิญญานชั้น ๓ มุล

ปทโสชนมุลจกกวาระ ปัจจนิก จบ

สุทธชั้นชวาระ อนุโลม

[๒๘] ธรรมที่ชื่อว่ารูป, ชื่อว่าขันธ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ชื่อว่าขันธ, ชื่อว่ารูป ไซ้ไหม ?
 ธรรมที่ชื่อว่าเวทนา, ชื่อว่าขันธ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ชื่อว่าขันธ, ชื่อว่าเวทนา ไซ้ไหม ?
 ธรรมที่ชื่อว่าสัญญา, ชื่อว่าขันธ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ชื่อว่าขันธ, ชื่อว่าสัญญา ไซ้ไหม ?
 ธรรมที่ชื่อว่าสังขาร, ชื่อว่าขันธ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ชื่อว่าขันธ ชื่อว่าสังขาร ไซ้ไหม ?
 ธรรมที่ชื่อว่าวิญญาณ, ชื่อว่าขันธ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ชื่อว่าขันธ, ชื่อว่าวิญญาณ ไซ้ไหม ?

สุทธชั้นชวาระ อนุโลม จบ

สุทธขันธ์วาระ ปัจจนิก

[๒๕] ธรรมที่ไม่ชื่อว่ารูป, ไม่ชื่อว่าขันธ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าขันธ, ไม่ชื่อว่ารูป ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าเวทนา, ไม่ชื่อว่าขันธ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าขันธ, ไม่ชื่อว่าเวทนา ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าสัญญา, ไม่ชื่อว่าขันธ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าขันธ, ไม่ชื่อว่าสัญญา ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าสังขาร, ไม่ชื่อว่าขันธ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าขันธ, ไม่ชื่อว่าสังขาร ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าวิญญาณ, ไม่ชื่อว่าขันธ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าขันธ, ไม่ชื่อว่าวิญญาณ ไซ้ไหม ?

สุทธขันธ์วาระ ปัจจนิก จบ

สุทธานันตมูลจักกวาระ อนุโลม

รูปนันทมูล

[๓๐] ธรรมที่ชื่อว่ารูป, ชื่อว่านันท ใช่มั้ย ?
ธรรมที่ชื่อว่านันท, ชื่อว่าเวทนา ใช่มั้ย ?
 ธรรมที่ชื่อว่ารูป, ชื่อว่านันท ใช่มั้ย ?
 ธรรมที่ชื่อว่านันท, ชื่อว่าสัญญา ใช่มั้ย ?
 ธรรมที่ชื่อว่ารูป, ชื่อว่านันท ใช่มั้ย ?
 ธรรมที่ชื่อว่านันท, ชื่อว่าสังขาร ใช่มั้ย ?
 ธรรมที่ชื่อว่ารูป, ชื่อว่านันท ใช่มั้ย ?
 ธรรมที่ชื่อว่านันท, ชื่อว่าวิญญาน, ใช่มั้ย ?

จบ รูปนันทมูล

เวทนานันทมูล

 ธรรมที่ชื่อว่าเวทนา, ชื่อว่านันท ใช่มั้ย ?
 ธรรมที่ชื่อว่านันท, ชื่อว่ารูป ใช่มั้ย ?
 ธรรมที่ชื่อว่าเวทนา, ชื่อว่านันท ใช่มั้ย ?
 ธรรมที่ชื่อว่านันท, ชื่อว่าสัญญา ใช่มั้ย ?

ธรรมที่ชื่อว่าเวทนา,	ชื่อว่าขันธ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ชื่อว่าขันธ,	ชื่อว่าสังขาร ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ชื่อว่าเวทนา,	ชื่อว่าขันธ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ชื่อว่าขันธ,	ชื่อว่าวิญญาน ไซ้ไหม ?

จบ เวทนาขันธมูล

สัณฺญาขันธมูล

ธรรมที่ชื่อว่าสัณฺญา,	ชื่อว่าขันธ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ชื่อว่าขันธ,	ชื่อว่ารูป ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ชื่อว่าสัณฺญา,	ชื่อว่าขันธ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ชื่อว่าขันธ,	ชื่อว่าเวทนา ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ชื่อว่าสัณฺญา,	ชื่อว่าขันธ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ชื่อว่าขันธ,	ชื่อว่าสังขาร ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ชื่อว่าสัณฺญา,	ชื่อว่าขันธ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ชื่อว่าขันธ,	ชื่อว่าวิญญาน ไซ้ไหม ?

จบ สัณฺญาขันธมูล

สังขารขันธมูล

ธรรมที่ชื่อว่าสังขาร,	ชื่อว่าขันธ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ชื่อว่าขันธ,	ชื่อว่ารูป ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ชื่อว่าสังขาร,	ชื่อว่าขันธ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ชื่อว่าขันธ,	ชื่อว่าเวทนา ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ชื่อว่าสังขาร,	ชื่อว่าขันธ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ชื่อว่าขันธ,	ชื่อว่าสัญญา ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ชื่อว่าสังขาร,	ชื่อว่าขันธ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ชื่อว่าขันธ,	ชื่อว่าวิญญาณ ไซ้ไหม ?

จบ สังขารขันธมูล

วิญญาณขันธมูล

ธรรมที่ชื่อว่าวิญญาณ,	ชื่อว่าขันธ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ชื่อว่าขันธ,	ชื่อว่ารูป ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ชื่อว่าวิญญาณ,	ชื่อว่าขันธ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ชื่อว่าขันธ,	ชื่อว่าเวทนา ไซ้ไหม ?

พระอภิธรรมปิฎก ยมก เล่ม ๕ ภาค ๑ ตอน ๑ - หน้าที่ 70

ธรรมที่ชื่อว่าวิญญาน, ชื่อว่าขันธ ไชโหม ?
ธรรมที่ชื่อว่าขันธ, ชื่อว่าสัญญา ไชโหม ?
ธรรมที่ชื่อว่าวิญญาน, ชื่อว่าขันธ ไชโหม ?
ธรรมที่ชื่อว่าขันธ, ชื่อว่าสังขาร ไชโหม ?

จบ วิญญานขันธมูล

สุทธขันธมูลจกกวาระ อนุโลม จบ

สุทธานันตมูลจกกวาระ ปัจจนิก

รูปชั้นนตมูล

[๓๑] ธรรมที่ไม่ชื่อว่ารูป, ไม่ชื่อว่าขันธ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าขันธ, ไม่ชื่อว่าเวทนา ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่ารูป, ไม่ชื่อว่าขันธ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าขันธ, ไม่ชื่อว่าสัญญา ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่ารูป, ไม่ชื่อว่าขันธ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าขันธ, ไม่ชื่อว่าสังขาร ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่ารูป, ไม่ชื่อว่าขันธ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าขันธ, ไม่ชื่อว่าวิญญาณ, ไซ้ไหม ?

จบ รูปชั้นนตมูล

เวทนาชั้นนตมูล

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าเวทนา, ไม่ชื่อว่าขันธ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าขันธ, ไม่ชื่อว่ารูป ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าเวทนา, ไม่ชื่อว่าขันธ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าขันธ, ไม่ชื่อว่าสัญญา ไซ้ไหม ?

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าเวทนา, ไม่ชื่อว่าขันธ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าขันธ, ไม่ชื่อว่าสังขาร ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าเวทนา, ไม่ชื่อว่าขันธ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าขันธ, ไม่ชื่อว่าวิญญาณ ไซ้ไหม ?

จบ เวทนาขันธมูล

สัจญญาขันธมูล

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าสัจญญา, ไม่ชื่อว่าขันธ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าขันธ, ไม่ชื่อว่ารูป ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าสัจญญา, ไม่ชื่อว่าขันธ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าขันธ, ไม่ชื่อว่าเวทนา ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าสัจญญา, ไม่ชื่อว่าขันธ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าขันธ, ไม่ชื่อว่าสังขาร ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าสัจญญา, ไม่ชื่อว่าขันธ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าขันธ, ไม่ชื่อว่าวิญญาณ ไซ้ไหม ?

จบ สัจญญาขันธมูล

สังขารขันธมูล

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าสังขาร, ไม่ชื่อว่าขันธ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าขันธ, ไม่ชื่อว่ารูป ไซ้ไหม ?
 ธรรมที่ไม่ชื่อว่าสังขาร, ไม่ชื่อว่าขันธ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าขันธ, ไม่ชื่อว่าเวทนา ไซ้ไหม ?
 ธรรมที่ไม่ชื่อว่าสังขาร, ไม่ชื่อว่าขันธ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าขันธ, ไม่ชื่อว่าสัญญา ไซ้ไหม ?
 ธรรมที่ไม่ชื่อว่าสังขาร, ไม่ชื่อว่าขันธ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าขันธ, ไม่ชื่อว่าวิญญาน ไซ้ไหม ?

จบ สังขารขันธมูล

วิญญานขันธมูล

 ธรรมที่ไม่ชื่อว่าวิญญาน, ไม่ชื่อว่าขันธ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าขันธ, ไม่ชื่อว่ารูป ไซ้ไหม ?
 ธรรมที่ไม่ชื่อว่าวิญญาน, ไม่ชื่อว่าขันธ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าขันธ, ไม่ชื่อว่าเวทนา ไซ้ไหม ?

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าวิญญาณ, ไม่ชื่อว่าขันธ ไชโหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าขันธ, ไม่ชื่อว่าสัญญา ไชโหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าวิญญาณ, ไม่ชื่อว่าขันธ ไชโหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าขันธ, ไม่ชื่อว่าสังขาร ไชโหม ?

จบ วิญญาณชั้นขมุล

สุทธขันธ์ขมุลจักกวาระ ปัจจนิก จบ

ปิ่นตติวารุทเทส จบ

อรรถกถาชั้นยมก

วรรณนาอุทเทสวาระ

บัดนี้ เป็นการวรรณนา ชั้นยมก ที่พระผู้มีพระภาคทรง แสดงไว้ในลำดับต่อจาก มุลยมก เพราะทรงรวบรวมซึ่งธรรมทั้งหลาย มีกุศลเป็นต้น อันพระองค์ทรงแสดงแล้วในมุลยมก ด้วยอำนาจแห่ง ชั้นนี้ พึงทราบการกำหนดพระบาลีในชั้นยมกอย่างนี้ก่อน.

ใน ชั้นยมก นี้ มี มหาวาระ ๓ คือ ปณัตติวาระ
ปวัตติวาระ และปริญญาวาระ.

ในมหาวาระทั้ง ๓ นั้น ปณัตติวาระ ตรัสเรียกว่า ปณ-
ปวัตติวาระ เพราะทรงกระทำด้วยอำนาจการชำระชื่อของชั้นทั้งหลาย.

ปวัตติวาระ ตรัสเรียกว่า ปวัตติวาระ เพราะทรงชำระความ
เป็นไปด้วยอำนาจการเกิดขึ้นและการดับไปของชั้นทั้งหลายที่พระองค์
ทรงชำระชื่อแล้ว.

ปริญญาวาระ ตรัสเรียกว่า ปริญญาวาระ เพราะทรงแสดง
ปริญญา ๓ แห่ง ชั้นทั้งหลายอันเป็นไปแล้วตามลำดับ โดยสังเขป.

ในมหาวาระเหล่านั้น ปณัตติวาระ พระองค์ทรงกำหนดด้วย
อาการ ๒ อย่าง ด้วยอำนาจอุทเทสและนิทเทส ในอุทเทสและนิทเทส
แม้เหล่านี้ อุทเทสวาระไม่มีโดยแผนกหนึ่ง จำเดิมแต่ต้น พระองค์

ทรงกำหนดนิเทศโดยส่วนเดียวด้วยอำนาจปุจฉาและวิสัชนา บัณฑิต
พึงทราบอุเทศวาระแห่งปัจฉิมตติวาระตั้งแต่บทว่า **ปญฺจกฺขนฺธา**
เป็นต้น จนถึง **นขนฺธา นสฺงฺขารา** แม้คำว่า ปุจฉาวาระ นี้ ก็
เป็นชื่อของอุเทศ ในปัจฉิมตติวาระนั้น บทว่า **ปญฺจกฺขนฺธา** ดังนี้
ความว่า นี้เป็นอุเทศของชั้นทั้งหลายที่พึงถามด้วยอำนาจของยมก.

พึงทราบการกำหนดชื่อของชั้นทั้งหลายเหล่านั้น โดยประเภท
ว่า **รูปชั้น เวทนาชั้น สัญญาชั้น สังขารชั้น และวิญญาณ-**
ชั้น.

บัดนี้ นัยวาระ ๔ คือ **ปทโสธนวาระ, ปทโสธนมุลจก-**
วาระ, สุตชกฺขันธวาระ, สุตชกฺขันธมุลจกฺกวาระ ย่อมมีด้วยอำนาจ
ของชั้นทั้งหลายเหล่านั้น.

ในนัยวาระเหล่านั้น วาระที่ทำการชำระบทโดยนัยเป็นต้นว่า
รูป รุปกฺขนฺโธ รุปกฺขนฺโธ รูป ดังนี้ นั่นแหละ ชื่อว่า **ปทโส-**
ธนวาระ ในปทโสธนวาระนั้น มี ๒ อย่าง ด้วยอำนาจอนุโลมและ
ปฎิโลม ในปทโสธนวาระนั้น ในอนุโลมวาระมี ๕ ยมก คือ **รูป**
รูปกฺขนฺโธ รุปกฺขนฺโธ รูป ดังนี้เป็นต้น ถึงในปฎิโลมก็มี ๕ อย่าง
คือ **นรูป นรูปกฺขนฺโธ นรูปกฺขนฺโธ นรูป** ดังนี้เป็นต้น.

เบื้องหน้าแต่นี้ เป็นวาระที่ทรงผูกมูลแห่งชั้นหนึ่ง ๆ แห่งชั้น
ทั้งหลาย อันพระองค์ทรงชำระแล้วในปทโสธนวาระเหล่านั้นนั่นแหละ

ให้เป็นจักร โดยนัยเป็นต้นว่า รูป รูปกฺขนุโ, ขนฺธา เวทนาก
ขฺนุโ ดังนี้ ชื่อว่า ปทโสทรนมูลจักกวาระ เพราะความที่แห่งจักร
ทั้งหลายอันเป็นมูลแห่งการชำระบริบทมีอยู่ แม้ในปทโสทรนมูลจักกวาระ
นั้นก็มิ ๒ อย่าง ด้วยอำนาจอนุโลมปฏิโลม ในอนุโลมและปฏิโลม
เหล่านั้น ในอนุโลมวาระ มียมก ๒๐ เพราะกระทำมูลแห่งชั้นหนึ่ง ๆ
ให้เป็น ๔ มิ รูป รูปกฺขนุโ, ขนฺธา เวทนากขฺนุโ ดังนี้เป็นต้น
แม้ในปฏิโลมก็มี ๒๐ เท่านั้น เพราะทำมูลแห่งชั้นหนึ่ง ๆ ให้เป็น ๔
มิ นรูป นรูปกฺขนุโ, นขนฺธา นเวทนากขฺนุโ ดังนี้เป็นต้น.

เบื้องหน้าแต่นี้วาระที่ดำเนินไปแล้วด้วยอำนาจชั้นล้วน ๆ โดย
นัยเป็นต้นว่า รูป ขนฺโ, ขนฺธา รูป ดังนี้ ชื่อ สุตฺตักขันธ-
วาระ ในสุตฺตักขันธวาระนั้น ในปัจจุณาว่า ขนฺธา รูป เป็นต้น พึง
ถือเอาเนื้อความว่า ชั้นทั้งหลาย ชื่อว่ารูปชั้น ไซ้ไหม ? ชั้น
ทั้งหลาย ชื่อว่าเวทนาชั้น หรือ ถามว่า เพราะเหตุไร ตอบว่า
เพราะท่านจำแนกไว้ในนิทเทสวาระอย่างนี้.

ก็ใน นิทเทสวาระ นั้น ถามว่า รูป ชื่อว่า ชั้นหรือ
ตอบว่า ไซ้.

ถามว่า ชั้นทั้งหลาย ชื่อว่า รูปชั้นหรือ ?

ตอบว่า รูปชั้น ชื่อว่า รูปด้วย ชื่อว่า รูปชั้นด้วย
ชั้นทั้งหลายที่เหลือไม่ชื่อว่ารูปชั้น ดังนี้ ท่านยกบทขึ้นจำแนก

เนื้อความโดยนัยเป็นต้นว่า ชั้นทั้งหลายชื่อว่ารูปชั้นหรือ แห่งบท
ทั้งหลาย ว่าชั้นทั้งหลายชื่อว่ารูปหรือ ดังนี้ ด้วยประการฉะนี้
ก็ด้วยเหตุนี้ วาระนั้นท่านจึงเรียกว่า สุตตักขันธวาระ ในสุตตัก-
ขันธวาระนี้ คำว่า น ขนฺธา เป็นคำที่มีประมาณ เหมือนในการ
ชำระคำ ก็สุตตักขันธวาระย่อมาได้โดยประการใด ๆ เนื้อความเทียบ
เป็นประมาณ ย่อมาได้โดยประการนั้น ๆ แม้ในอายตนยมกเป็นต้น
ข้างหน้าก็มีนัยนี้เหมือนกัน ก็ในสุตตักขันธวาระมี ๒ อย่าง ด้วย
อำนาจอนุโลมและปฏิโลม ในอนุโลมและปฏิโลมเหล่านั้น ในอนุโลม
วาระมียมก ๕ อย่าง คือ รูป ขนฺโธ, ขนฺธา รูป เป็นต้น แม้
ในปฏิโลมวาระก็มียมก ๕ อย่าง คือ นรูป นขนฺโธ, นขนฺธา
นรูป ดังนี้เป็นต้น

เบื้องหน้าแต่นั้นท่านกระทำการผูกมูลแห่งชั้นหนึ่ง ๆ แห่งสุต-
ตักชั้นทั้งหลายเหล่านั้นโดยนัยเป็นต้นว่า รูป ขนฺโธ ขนฺธา เวทนา
ให้เป็น ๔ ชื่อ สุตตักขันธมูลจกกวาระ เพราะความที่จักรมี
สุตตักชั้นเป็นมูลมีอยู่ ในสุตตักขันธมูลจกกวาระนั้น ฟังทราบ
เนื้อความ โดยนัยเป็นต้นว่า ชั้นทั้งหลาย ชื่อว่า เวทนาชั้นหรือ
แห่งคำถามว่า ขนฺธา เวทนา เป็นต้น

โดยประการนอกนี้ จึงมีความผัดกันกับนิทเทสวาระ แม้สุตตัก-
ขันธมูลจกกวาระนั้นก็ มี ๒ อย่าง ด้วยอำนาจอนุโลมและปฏิโลม ใน

พระอภิธรรมปิฎก ยมก เล่ม ๕ ภาค ๑ ตอน ๑ - หน้าที่ 79

อนุโลมและปฏิโลมเหล่านั้น ในอนุโลมวาระมียมก ๒๐ เพราะกระทำ
มูลแห่งชั้นหนึ่ง ๆ ให้เป็นจักร ๔ มีบทเป็นต้นว่า รูป ขนุโธ, ขนุชา
เวทนา ดังนี้ แม้ในปฏิโลมวาระก็มี ๒๐ เหมือนกัน เพราะกระทำมูล
แห่งชั้นหนึ่ง ๆ ให้เป็น ๔ มีบทเป็นต้นว่า นรูป นขนุโธ, นขนุชา
นเวทนา ดังนี้ พึงทราบอุทเทสวาระแห่งปัจฉิมตติวาระ อันประดับ
แล้วด้วยยมก ๑๐๐ ด้วยคำถาม ๒๐๐ และด้วยอรรถ ๔๐๐ เพราะกระทำ
อรรถทั้งหลายให้เป็นสอง ด้วยอำนาจสันนิฏฐานและสังสยะ เพื่อการ
ถามในนัยหนึ่ง ๆ อย่างนี้ก่อน ด้วยประการฉะนี้.

วรรณนาอุทเทสวาระ จบ.

นิตเทสวาระ

ปทโธชนวาระ อนุโลม

[๓๒] ธรรมที่ชื่อว่ารูป ชื่อว่ารูปขั้น ไซ้ใหม่?

ปิยรูป สาตรูป ชื่อว่า รูป แต่ไม่ชื่อว่ารูปขั้น, รูปขั้น
ชื่อว่ารูปด้วย ชื่อว่ารูปขั้นด้วย.

ธรรมที่ชื่อว่ารูปขั้น ชื่อว่ารูป ไซ้ใหม่?

ใช่.

[๓๓] ธรรมที่ชื่อว่าเวทนา ชื่อว่าเวทนาขั้น ไซ้ใหม่?

ใช่.

ธรรมที่ชื่อว่าเวทนาขั้น ชื่อว่าเวทนา ไซ้ใหม่?

ใช่.

[๓๔] ธรรมที่ชื่อว่าสัญญา ชื่อว่าสัญญาขั้น ไซ้ใหม่?

ทัญญูสัญญาชื่อว่าสัญญา แต่ไม่ชื่อว่าสัญญาขั้น สัญญาขั้น
ชื่อว่าสัญญาด้วย ชื่อว่าสัญญาขั้นด้วย.

ธรรมที่ชื่อว่าสัญญาขั้น ชื่อว่าสัญญา ไซ้ใหม่?

ใช่.

[๓๕] ธรรมที่ชื่อว่าสังขาร ชื่อว่าสังขารขั้น ไซ้ใหม่?

ยกเว้นสังขารเสียแล้ว สังขารที่เหลือนอกนั้น ชื่อว่าสังขาร แต่

ไม่ชื่อว่าสังขารชั้นร์ สังขารชั้นร์ ชื่อว่าสังขารด้วย ชื่อว่าสังขารชั้นร์
ด้วย.

ธรรมที่ชื่อว่าสังขารชั้นร์ ชื่อว่าสังขาร ใช่ไหม ?

ใช่.

[๓๖] ธรรมที่ชื่อว่าวิญญาน, ชื่อว่าวิญญานชั้นร์ ใช่ไหม ?

ใช่.

ธรรมที่ชื่อว่าวิญญานชั้นร์ ชื่อว่าวิญญาน ใช่ไหม ?

ใช่.

ปทโศชนวาระ อนุโลม จบ

ปทโธชนวาระ ปัจจนิก

[๓๗] ธรรมที่ไม่ชื่อว่ารูป ไม่ชื่อว่ารูปฉันท์ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าฉันท์ ไม่ชื่อว่ารูป ไซ้ไหม ?

ปิยรูป สาตรูป ไม่ชื่อว่ารูปฉันท์ แต่ชื่อว่า รูป ยกเว้นรูป และรูปฉันท์เสียแล้ว สภาวะธรรมที่เหลือนอกนั้น ไม่ชื่อว่ารูป และ ไม่ชื่อว่ารูปฉันท์.

[๓๘] ธรรมที่ไม่ชื่อว่าเวทนา ไม่ชื่อว่าเวทนาฉันท์ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าเวทนาฉันท์ ไม่ชื่อว่าเวทนา ไซ้ไหม ?

ไซ้.

[๓๙] ธรรมที่ไม่ชื่อว่าสัญญา ไม่ชื่อว่าสัญญาฉันท์ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าสัญญาฉันท์ ไม่ชื่อว่าสัญญา ไซ้ไหม ?

ทัญญิสัญญา ไม่ชื่อว่าสัญญาฉันท์ เป็นแต่สัญญา ยกเว้นสัญญา และสัญญาฉันท์เสียแล้ว สภาวะธรรมที่เหลือนอกนั้น ไม่ชื่อว่าสัญญา และไม่ชื่อว่าสัญญาฉันท์.

[๔๐] ธรรมที่ไม่ชื่อว่าสังขาร ไม่ชื่อว่าสังขารชั้น ไซ้ใหม่ ?
ไซ้.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าสังขารชั้น ไม่ชื่อว่าสังขาร ไซ้ใหม่ ?

ยกเว้นสังขารชั้นเสียแล้ว สังขารที่เหลือนอกนั้น ไม่ชื่อว่า
สังขารชั้น เป็นแต่สังขาร ยกเว้นสังขารและสังขารชั้นเสียแล้ว
สภาวะธรรมที่เหลือนอกนั้น ไม่ชื่อว่าสังขารและไม่ชื่อว่าสังขารชั้น.

[๔๑] ธรรมที่ไม่ชื่อว่าวิญญาณ ไม่ชื่อว่าวิญญาณชั้น ไซ้ใหม่ ?
ไซ้.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าวิญญาณชั้น ไม่ชื่อว่าวิญญาณ ไซ้ใหม่ ?
ไซ้.

ปทโสชนวาระ ปัจจนิก จบ

อรรถกถาปัจฉิมตติวาระ

ปทโสธนวาระ

บัดนี้ พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงเริ่มนิทเทศวาระโดยนัยเป็นต้นว่า พระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสเรียกว่า รูป ในปัญหาที่ว่า " รูป รุปกฺขนฺโธ ธรรมที่ชื่อว่ารูป ชื่อว่ารูปจันท์ ไช้ไหม ?" ดังนี้ รูปเหล่านั้นทั้งหมด พระองค์ตรัสไว้เพื่อทรงชำระคำว่า รูปจันท์.

คำวิชันนาที่ว่า ปิยรูป สาทรูป รูป น รุปกฺขนฺโธ ปิยรูป สาทรูป ชื่อว่ารูป ไม่ชื่อว่ารูปจันท์ อธิบายว่า คำว่า รูปใด พระองค์ตรัสว่า รูป ในคำนี้ว่า ปิยรูป สาทรูป รูปนั้น ชื่อว่ารูป เท่านั้น ไม่ชื่อว่า รูปจันท์.

คำวิชันนาที่ว่า รุปกฺขนฺโธ รูปญฺเจว รุปกฺขนฺโธ จ รูปจันท์ชื่อว่า รูปด้วย ชื่อว่า รูปจันท์ด้วย อธิบายว่า ก็รูปใดเป็นรูปจันท์ รูปนั้นย่อมควรเพื่อที่จะกล่าวว่าเป็นรูปด้วย เป็นรูปจันท์ด้วย.

ในปัญหาที่ว่า รุปกฺขนฺโธ รูป รุปจันท์ชื่อว่ารูป ไช้ไหม ? ดังนี้ เพราะรูปจันท์พึงกล่าวว่าเป็นรูปโดยแน่นอนเท่านั้น ฉะนั้น พระองค์จึงตรัสว่า อามนฺตา-ไช้ พึงทราบเนื้อความในวิชันนาทั้งหมดโดยอุบายนี้ ส่วนความแปลกกันมีอยู่ในที่ใด จักพรรณนาคความแปลกกันนั้นในที่นั้น.

ใน สัตถุญญายมก ก่อน คำว่า " ทิฏฐิสถสุณา " ได้แก่ ทิฏฐิ-
สัตถุญา ที่มาแล้วในคำเป็นต้นว่า " ปปญฺจสสุณา "

ใน สังขารยมก คำว่า อวเสสา สงฺขารา สังขารทั้งหลาย
ที่เหลือ ได้แก่ สังขารที่มาแล้วในคำเป็นต้นว่า " อนิจฺจา วต สงฺขารา "
คำว่า " สังขารทั้งหลายที่เหลือ " ได้แก่ สังขตธรรมที่เหลือจากสังขาร
ชั้น ๓ แม้ในปฏิโลมวาระกัณฺฐนี้แล.

อรรถกถาปทโสธนวาระ จบ

ปทโศชนมูลจักกวาระ อนุลอม

รูปชั้นฐมูล

[๔๒] ธรรมที่ชื่อว่ารูป, ชื่อว่ารูปชั้น ๒ ใช่มั้ย ?

ปิยรูป สาครูป ชื่อว่า รูป แต่ไม่ชื่อว่ารูปชั้น, รูปชั้น
ชื่อว่ารูปด้วย ชื่อว่ารูปชั้นด้วย.

ธรรมที่ชื่อว่าชั้น, ชื่อว่าเวทนาชั้น ๒ ใช่มั้ย ?

ธรรมที่ชื่อว่าเวทนาชั้น, ชื่อว่าชั้นด้วย ชื่อว่าเวทนาชั้น
ด้วย, ชั้นที่เหลือนอกนั้นชื่อว่าชั้น แต่ไม่ชื่อว่าเวทนาชั้น.

[๔๓] ธรรมที่ชื่อว่ารูป, ชื่อว่ารูปชั้น ๒ ใช่มั้ย ?

ปิยรูป สาครูป ชื่อว่า รูป แต่ไม่ชื่อว่ารูปชั้น รูปชั้น
ชื่อว่ารูปด้วย ชื่อว่ารูปชั้นด้วย.

ธรรมที่ชื่อว่าชั้น, ชื่อว่าสัญญาชั้น ๒ ใช่มั้ย ?

ธรรมที่ชื่อว่าสัญญาชั้น, ชื่อว่าชั้นด้วย ชื่อว่าสัญญาชั้น
ด้วย, ชั้นที่เหลือนอกนั้นชื่อว่าชั้น แต่ไม่ชื่อว่าสัญญาชั้น.

[๔๔] ธรรมที่ชื่อว่ารูป, ชื่อว่ารูปชั้น ๒ ใช่มั้ย ?

ปิยรูป สาครูป ชื่อว่า รูป แต่ไม่ชื่อว่ารูปชั้น, รูปชั้น
ชื่อว่ารูปด้วย ชื่อว่ารูปชั้นด้วย.

ธรรมที่ชื่อว่าขันธ, ชื่อว่าสังขารขันธ ไซ้ไหม ?

ธรรมที่ชื่อว่าสังขารขันธ, ชื่อว่าขันธด้วย ชื่อว่าสังขารขันธ
ด้วย ขันธที่เหลือนอกนั้นชื่อว่าขันธ แต่ไม่ชื่อว่าสังขารขันธ.

[๔๕] ธรรมที่ชื่อว่ารูป, ชื่อว่ารูปขันธ ไซ้ไหม ?

ปิยรูป สาครูป ชื่อว่า รูป แต่ไม่ชื่อว่ารูปขันธ, รูปขันธ
ชื่อว่ารูปด้วย ชื่อว่ารูปขันธด้วย.

ธรรมที่ชื่อว่าขันธ, ชื่อว่าวิญญาณขันธ ไซ้ไหม ?

ธรรมที่ชื่อว่าวิญญาณขันธ, ชื่อว่าขันธด้วย ชื่อว่าวิญญาณขันธ
ด้วย, ขันธที่เหลือนอกนั้นชื่อว่าขันธ แต่ไม่ชื่อว่าวิญญาณขันธ.

จบ รูปขันธมุต

เวทนาขันธมุต

[๔๖] ธรรมที่ชื่อว่าเวทนา, ชื่อว่าเวทนาขันธ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ชื่อว่าขันธ, ชื่อว่ารูปขันธ ไซ้ไหม ?

ธรรมที่ชื่อว่ารูปขันธ ชื่อว่าขันธด้วย ชื่อว่ารูปขันธด้วย, ขันธ
ที่เหลือนอกนั้นชื่อว่าขันธ แต่ไม่ชื่อว่ารูปขันธ.

[๔๗] ธรรมที่ชื่อว่าเวทนา, ชื่อว่าเวทนาขั้น ๓ ใช่มั้ย?

ใช่.

ธรรมที่ชื่อว่าขั้น ๓, ชื่อว่าสัญญาขั้น ๓ ใช่มั้ย?

ธรรมที่ชื่อว่าสัญญาขั้น ๓, ชื่อว่าขั้น ๓ ด้วย ชื่อว่าสัญญาขั้น ๓ ด้วย, ขั้น ๓ ที่เหลืออยู่นั้นชื่อว่าขั้น ๓ แต่ไม่ชื่อว่าสัญญาขั้น ๓.

[๔๘] ธรรมที่ชื่อว่าเวทนา, ชื่อว่าเวทนาขั้น ๓ ใช่มั้ย?

ใช่.

ธรรมที่ชื่อว่าขั้น ๓, ชื่อว่าสังขารขั้น ๓ ใช่มั้ย?

ธรรมที่ชื่อว่าสังขารขั้น ๓, ชื่อว่าขั้น ๓ ด้วย ชื่อว่าสังขารขั้น ๓ ด้วย, ขั้น ๓ ที่เหลืออยู่นั้นชื่อว่าขั้น ๓ แต่ว่าไม่ชื่อว่าสังขารขั้น ๓.

[๔๙] ธรรมที่ชื่อว่าเวทนา, ชื่อว่าเวทนาขั้น ๓ ใช่มั้ย?

ใช่.

ธรรมที่ชื่อว่าขั้น ๓, ชื่อว่าวิญญาณขั้น ๓ ใช่มั้ย?

ธรรมที่ชื่อว่าวิญญาณขั้น ๓, ชื่อว่าขั้น ๓ ด้วย ชื่อว่าวิญญาณขั้น ๓ ด้วย, ขั้น ๓ ที่เหลืออยู่นั้นชื่อว่าขั้น ๓ แต่ไม่ชื่อว่าวิญญาณขั้น ๓.

จบ เวทนาขั้น ๓ มุล

สัญญาขันธมูล

[๕๐] ธรรมที่ชื่อว่าสัญญา, ชื่อว่าสัญญาขันธ ใช่มั้ย ?

ทิวฏฐิสัญญา ชื่อว่าสัญญา แต่ไม่ชื่อว่าสัญญาขันธ, สัญญาขันธ
ชื่อว่าสัญญาด้วย ชื่อว่าสัญญาขันธด้วย.

ธรรมที่ชื่อว่าขันธ, ชื่อว่ารูปขันธ ใช่มั้ย ?

ธรรมที่ชื่อว่ารูปขันธ, ชื่อว่าขันธด้วย ชื่อว่ารูปขันธด้วย, ขันธ
ที่เหลือนอกนั้นชื่อว่าขันธ แต่ไม่ชื่อว่ารูปขันธ

[๕๑] ธรรมที่ชื่อว่าสัญญา, ชื่อว่าสัญญาขันธ ใช่มั้ย ?

ทิวฏฐิสัญญา ชื่อว่าสัญญา แต่ไม่ชื่อว่าสัญญาขันธ, สัญญาขันธ
ชื่อว่าสัญญาด้วย ชื่อว่าสัญญาขันธด้วย.

ธรรมที่ชื่อว่าขันธ, ชื่อว่าเวทนาขันธ ใช่มั้ย ?

ธรรมที่ชื่อว่าเวทนาขันธ ชื่อว่าขันธด้วย ชื่อว่าเวทนาขันธ
ด้วย, ขันธที่เหลือนอกนั้นชื่อว่าขันธ แต่ไม่ชื่อว่าเวทนาขันธ.

[๕๒] ธรรมที่ชื่อว่าสัญญา, ชื่อว่าสัญญาขันธ ใช่มั้ย ?

ทิวฏฐิสัญญา ชื่อว่าสัญญา แต่ไม่ชื่อว่าสัญญาขันธ, สัญญาขันธ
ชื่อว่าสัญญาด้วย ชื่อว่าสัญญาขันธด้วย.

ธรรมที่ชื่อว่าขันธ ชื่อว่าสังขารขันธ ใช่มั้ย ?

ธรรมที่ชื่อว่าสังขารขันธ ชื่อว่าขันธด้วย ชื่อว่าสังขารขันธ
ด้วย, ขันธที่เหลือนอกนั้นชื่อว่าขันธ แต่ไม่ชื่อว่าสังขารขันธ.

[๕๓] ธรรมที่ชื่อว่าสัญญา ชื่อว่าสัญญาชั้น ไช้ใหม่ ?

ทิวฐิสัญญา ชื่อว่าสัญญา แต่ไม่ชื่อว่าสัญญาชั้น สัญญาชั้น
ชื่อว่าสัญญาด้วย ชื่อว่าสัญญาชั้นด้วย.

ธรรมที่ชื่อว่าชั้น, ชื่อว่าวิญญาณชั้น ไช้ใหม่ ?

ธรรมที่ชื่อว่าวิญญาณชั้น ชื่อว่าชั้นด้วย ชื่อว่าวิญญาณชั้น
ด้วย, ชั้นที่เหลือนอกนั้นชื่อว่าชั้น แต่ไม่ชื่อว่าวิญญาณชั้น.

จบ สัญญาชั้นหมวด

สังขารชั้นหมวด

[๕๔] ธรรมที่ชื่อว่าสังขาร ชื่อว่าสังขารชั้น ไช้ใหม่ ?

ยกเว้นสังขารชั้นเสียแล้ว สังขารที่เหลือนอกนั้นชื่อว่าสังขาร
แต่ไม่ชื่อว่าสังขารชั้น, สังขารชั้นชื่อว่าสังขารด้วย ชื่อว่าสังขาร-
ชั้นด้วย.

ธรรมที่ชื่อว่าชั้น, ชื่อว่ารูปชั้น ไช้ใหม่ ?

ธรรมที่ชื่อว่ารูปชั้น ชื่อว่าชั้นด้วย ชื่อว่ารูปชั้นด้วย,
ชั้นที่เหลือนอกนั้นชื่อว่าชั้น แต่ไม่ชื่อว่ารูปชั้น.

[๕๕] ธรรมที่ชื่อว่าสังขาร, ชื่อว่าสังขารชั้น ไซ้ใหม่ ?

ยกเว้นสังขารชั้นเสียแล้ว สังขารที่เหลือนอกนั้นชื่อว่าสังขาร แต่ไม่ชื่อว่าสังขารชั้น, สังขารชั้นชื่อว่าสังขารด้วย ชื่อว่าสังขาร-ชั้นด้วย.

ธรรมที่ชื่อว่าชั้น, ชื่อว่าเวทนาชั้น ไซ้ใหม่ ?

ธรรมที่ชื่อว่าเวทนาชั้น ชื่อว่าชั้นด้วย ชื่อว่าเวทนาชั้นด้วย, ชั้นที่เหลือนอกนั้นชื่อว่าชั้น แต่ไม่ชื่อว่าเวทนาชั้น.

[๕๖] ธรรมที่ชื่อว่าสังขาร, ชื่อว่าสังขารชั้น ไซ้ใหม่ ?

ยกเว้นสังขารชั้นเสียแล้ว สังขารที่เหลือนอกนั้นชื่อว่าสังขาร แต่ไม่ชื่อว่าสังขารชั้น, สังขารชั้นชื่อว่าสังขารด้วย ชื่อว่าสังขารชั้นด้วย.

ธรรมที่ชื่อว่าชั้น, ชื่อว่าวิญญาณชั้น ไซ้ใหม่ ?

ธรรมที่ชื่อว่าสัญญาชั้น ชื่อว่าชั้นด้วย ชื่อว่าสัญญาชั้นด้วย, ชั้นที่เหลือนอกนั้นชื่อว่าชั้น แต่ไม่ชื่อว่าสัญญาชั้น.

[๕๗] ธรรมที่ชื่อว่าสังขาร, ชื่อว่าสังขารชั้น ไซ้ใหม่ ?

ยกเว้นสังขารชั้นเสีย สังขารที่เหลือนอกนั้นชื่อว่าสังขาร แต่ไม่ชื่อว่าสังขารชั้น, สังขารชั้นชื่อว่าสังขารด้วย ชื่อว่าสังขารชั้นด้วย.

ธรรมที่ชื่อว่าชั้น ชื่อว่าวิญญาณชั้น ไซ้ใหม่ ?

ธรรมที่ชื่อว่าวิญญานชั้น ชื่อว่าด้วย ชื่อว่าวิญญานชั้น
ด้วย, ชั้นที่เหลือนอกนั้นชื่อว่าชั้น แต่ไม่ชื่อว่าวิญญานชั้น.

จบ สังขารชั้นมุล

วิญญานชั้นมุล

[๕๘] ธรรมที่ชื่อว่าวิญญาน, ชื่อว่าวิญญานชั้น ใช่ไหม ?
ใช่.

ธรรมที่ชื่อว่าชั้น, ชื่อว่ารูปชั้น ใช่ไหม ?

ธรรมที่ชื่อว่ารูปชั้น ชื่อว่าชั้นด้วย ชื่อว่ารูปชั้นด้วย, ชั้น
ที่เหลือนอกนั้นชื่อว่าชั้น แต่ไม่ชื่อว่ารูปชั้น.

[๕๙] ธรรมที่ชื่อว่าวิญญาน, ชื่อว่าวิญญานชั้น ใช่ไหม ?
ใช่.

ธรรมที่ชื่อว่าชั้น, ชื่อว่าเวทนาชั้น ใช่ไหม ?

ธรรมที่ชื่อว่าเวทนาชั้น ชื่อว่าชั้นด้วย ชื่อว่าเวทนาชั้น
ด้วย, ชั้นที่เหลือนอกนั้นชื่อว่าชั้น แต่ไม่ชื่อว่าเวทนาชั้น.

[๖๐] ธรรมที่ชื่อว่าวิญญาน, ชื่อว่าวิญญานชั้น ใช่ไหม ?
ใช่.

ธรรมที่ชื่อว่าขันธฺ?, ชื่อว่าสัจจญาณขันธฺ ไซ้ไหม ?

ธรรมที่ชื่อว่าสัจจญาณขันธฺ ชื่อว่าขันธฺด้วย ชื่อว่าสัจจญาณขันธฺด้วย,
ขันธฺที่เหลือนอกนั้นชื่อว่าขันธฺ แต่ไม่ชื่อว่าสัจจญาณขันธฺ.

[๖๑] ธรรมที่ชื่อว่าวิญญาณ, ชื่อว่าวิญญาณขันธฺ ไซ้ไหม ?
ไซ้.

ธรรมที่ชื่อว่าขันธฺ ชื่อว่าสังขารขันธฺ ไซ้ไหม ?

ธรรมที่ชื่อว่าสังขารขันธฺ, ชื่อว่าขันธฺด้วย ชื่อว่าสังขารขันธฺ
ด้วย, ขันธฺที่เหลือนอกนั้นชื่อว่าขันธฺ แต่ไม่ชื่อว่าสังขารขันธฺ.

จบ วิญญาณขันธมุล

ปทโสทรนมูลจักกวาระ อนุลอม จบ

ปทโธชนมุลจกกวาระ ปัจจนิก

น รูปจันธมุล

[๖๒] ธรรมที่ไม่ชื่อว่ารูป, ไม่ชื่อว่ารูปจันธ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าจันธ, ไม่ชื่อว่าเวทนาจันธ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่ารูป, ไม่ชื่อว่ารูปจันธ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าจันธ, ไม่ชื่อว่าสัญญาจันธ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่ารูป, ไม่ชื่อว่ารูปจันธ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าจันธ ไม่ชื่อว่าสังขารจันธ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่ารูป, ไม่ชื่อว่ารูปจันธ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าจันธ, ไม่ชื่อว่าวิญญาณจันธ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

จบ น รูปจันธมุล

น เวทนาขันธมูล

[๖๓] ธรรมที่ไม่ชื่อว่าเวทนา, ไม่ชื่อว่าเวทนาขันธ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าขันธ, ไม่ชื่อว่ารูปขันธ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าเวทนา, ไม่ชื่อว่าเวทนาขันธ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าขันธ, ไม่ชื่อว่าสัญญาขันธ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าเวทนา, ไม่ชื่อว่าเวทนาขันธ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าขันธ, ไม่ชื่อว่าสังขารขันธ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าเวทนา, ไม่ชื่อว่าเวทนาขันธ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าขันธ, ไม่ชื่อว่าวิญญาณขันธ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

จบ น เวทนาขันธมูล

น สัตถุญญำขันธมุล

[๖๔] ธรรมที่ไม่วี่ว่าสัตถุญญา, ไม่วี่ว่าสัตถุญญำขันธ ใช่วี่ไหม ?

ใช่วี่.

ธรรมที่ไม่วี่ว่าขันธ, ไม่วี่ว่ารูปขันธ ใช่วี่ไหม ?

ใช่วี่.

ธรรมที่ไม่วี่ว่าสัตถุญญา, ไม่วี่ว่าสัตถุญญำขันธ ใช่วี่ไหม ?

ใช่วี่.

ธรรมที่ไม่วี่ว่าขันธ, ไม่วี่ว่าเวทนาขันธ ใช่วี่ไหม ?

ใช่วี่.

ธรรมที่ไม่วี่ว่าสัตถุญญา, ไม่วี่ว่าสัตถุญญำขันธ ใช่วี่ไหม ?

ใช่วี่.

ธรรมที่ไม่วี่ว่าขันธ, ไม่วี่ว่าสังขารขันธ ใช่วี่ไหม ?

ใช่วี่.

ธรรมที่ไม่วี่ว่าสัตถุญญา, ไม่วี่ว่าสัตถุญญำขันธ ใช่วี่ไหม ?

ใช่วี่.

ธรรมที่ไม่วี่ว่าขันธ, ไม่วี่ว่าวิญญำณขันธ ใช่วี่ไหม ?

ใช่วี่.

จบ น สัตถุญญำขันธมุล

น สังขารขันธมูล

[๖๕] ธรรมที่ไม่ชื่อว่าสังขาร, ไม่ชื่อว่าสังขารขันธ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าขันธ, ไม่ชื่อว่ารูปขันธ, ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าสังขาร, ไม่ชื่อว่าสังขารขันธ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าขันธ, ไม่ชื่อว่าเวทนาขันธ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าสังขาร, ไม่ชื่อว่าสังขารขันธ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าขันธ, ไม่ชื่อว่าสัญญาขันธ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าสังขาร, ไม่ชื่อว่าสังขารขันธ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าขันธ, ไม่ชื่อว่าวิญญูณขันธ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

จบ น สังขารขันธมูล

น วิญญูณชั้นฐมุล

[๖๖] ธรรมที่ไม่ชื่อว่าวิญญูณ, ไม่ชื่อว่าวิญญูณชั้นฐ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าชั้นฐ, ไม่ชื่อว่ารูปชั้นฐ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าวิญญูณ, ไม่ชื่อว่าวิญญูณชั้นฐ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าชั้นฐ, ไม่ชื่อว่าเวทนาชั้นฐ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าวิญญูณ, ไม่ชื่อว่าวิญญูณชั้นฐ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าชั้นฐ, ไม่ชื่อว่าสัญญาชั้นฐ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าวิญญูณ, ไม่ชื่อว่าวิญญูณชั้นฐ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าชั้นฐ, ไม่ชื่อว่าสังขารชั้นฐ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

จบ น วิญญูณชั้นฐมุล

ปทโศชนมุลจกกวาระ ปัจจนิก จบ

อรรถกถาปทโสทรนมูลจักกวาระ

ใน ปทโสทรนมูลจักกวาระ คำปุจฉาว่า ขนฺธา เวทนาภู-
ขฺนุโธ ดังนี้ ย่อมตรัสตามว่า จันฺธทั้งหลายเหล่าใดมีอยู่ จันฺธ
ทั้งหลายเหล่านั้น ชื่อว่า เวทนาจันฺธ ไซ้ไหม? ตรัสตอบว่า
เวทนาจันฺธ ชื่อว่า จันฺธด้วย ชื่อว่า เวทนาจันฺธด้วย แต่จันฺธ
ทั้งหลายที่เหลือชื่อว่าจันฺธเท่านั้น ไม่ชื่อว่าเวทนาจันฺธ ดังนี้
แห่งคำถามนั้น แม้คำถามที่เหลือก็เช่นนี้.

ในปฏิโลม ในคำถามนี้ว่า นกฺขนฺธา นเวทนาภูขฺนุโธ ธรรม
ที่ไม่ชื่อว่าจันฺธ ไม่ชื่อว่าเวทนาจันฺธ ไซ้ไหม ? ได้แก่ ธรรม
ทั้งหลายเหล่าใด กล่าวคือ บัญญัติและนิพพาน ไม่ชื่อว่าจันฺธ เพราะ
บัญญัติและนิพพานไม่ชื่อว่าเวทนาจันฺธ ฉะนั้น พระองค์จึงตรัสว่า
อามนฺตา ไซ้ แม้ในคำวิตัสนาที่เหลือก็มีนัยนี้ ด้วยประการฉะนี้.

อรรถกถาปทโสทรนมูลจักกวาระ จบ

สุทธขันธ์วาระ อนุโลม

[๖๗] ธรรมที่ชื่อว่ารูป, ชื่อว่าขันธ์ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ชื่อว่าขันธ์ ชื่อว่ารูปขันธ์ ไซ้ไหม ?

รูปขันธ์ชื่อว่าขันธ์ด้วย ชื่อว่ารูปขันธ์ด้วย ขันธ์ที่เหลือนอกนั้น
ชื่อว่าขันธ์ ไม่ชื่อว่ารูปขันธ์.

[๖๘] ธรรมที่ชื่อว่าเวทนา, ชื่อว่าขันธ์ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ชื่อว่าขันธ์, ชื่อว่าเวทนาขันธ์ ไซ้ไหม ?

เวทนาขันธ์ชื่อว่าขันธ์ด้วย ชื่อว่าเวทนาขันธ์ด้วย ขันธ์ที่เหลื่อ
นอกนั้นชื่อว่าขันธ์ ไม่ชื่อว่าเวทนาขันธ์.

[๖๙] ธรรมที่ชื่อว่าสัญญา, ชื่อว่าขันธ์ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ชื่อว่าขันธ์, ชื่อว่าสัญญาขันธ์ ไซ้ไหม ?

สัญญาขันธ์ชื่อว่าขันธ์ด้วย ชื่อว่าสัญญาขันธ์ด้วย ขันธ์ที่เหลื่อ
นอกนั้นชื่อว่าขันธ์ ไม่ชื่อว่าสัญญาขันธ์.

[๗๐] ธรรมที่ชื่อว่าสังขาร, ชื่อว่าขันธ์ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ชื่อว่าขันธ, ชื่อว่าสังขารขันธ ไซ้ไหม ?

สังขารขันธชื่อว่าขันธด้วย ชื่อว่าสังขารขันธด้วย ขันธที่เหลือนอกนั้นชื่อว่าขันธ ไม่ชื่อว่าสังขารขันธ.

[๗๑] ธรรมที่ชื่อว่าวิญญาณ, ชื่อว่าขันธ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ชื่อว่าขันธ, ชื่อว่าวิญญาณขันธ ไซ้ไหม ?

วิญญาณขันธชื่อว่าขันธด้วย ชื่อว่าวิญญาณขันธด้วย ขันธที่เหลือนอกนั้นชื่อว่าขันธ ไม่ชื่อว่าวิญญาณขันธ.

สุทธขันธวาระ อนุโลม จบ

สุทธขันธ์วาระ ปัจจนิก

[๗๒] ธรรมที่ไม่ชื่อว่ารูป, ไม่ชื่อว่าขันธ ไซ้ไหม ?

ยกเว้นรูปเสียแล้ว ขันธที่เหลือนอกนั้นไม่ชื่อว่ารูป ชื่อว่าขันธ
ยกเว้นรูปและขันธเสียแล้ว สภาวะธรรมที่เหลือนอกนั้นไม่ชื่อว่ารูปและ
ไม่ชื่อว่าขันธ.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าขันธ, ไม่ชื่อว่ารูปขันธ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

[๗๓] ธรรมที่ไม่ชื่อว่าเวทนา, ไม่ชื่อว่าขันธ ไซ้ไหม ?

ยกเว้นเวทนาเสียแล้ว ขันธที่เหลือนอกนั้นไม่ชื่อว่าเวทนา
ชื่อว่าขันธ ยกเว้นเวทนาและขันธเสียแล้ว สภาวะธรรมที่เหลือนอกนั้น
ไม่ชื่อว่าเวทนาและไม่ชื่อว่าขันธ.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าขันธ, ไม่ชื่อว่าเวทนาขันธ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

[๗๔] ธรรมที่ไม่ชื่อว่าสัญญา, ไม่ชื่อว่าขันธ ไซ้ไหม ?

ยกเว้นสัญญาเสียแล้ว ขันธที่เหลือนอกนั้นไม่ชื่อว่าสัญญา
ชื่อว่าขันธ ยกเว้นสัญญาและขันธเสียแล้ว สภาวะธรรมที่เหลือนอกนั้น
ไม่ชื่อว่าสัญญาและไม่ชื่อว่าขันธ.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าขันธ, ไม่ชื่อว่าสัญญาขันธ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

[๗๕] ธรรมที่ไม่ชื่อว่าสังขาร, ไม่ชื่อว่าขันธ ไซ้ไหม ?

ยกเว้นสังขารเสียแล้ว ขันธที่เหลือนอกนั้นไม่ชื่อว่าสังขาร
ชื่อว่าขันธ ยกเว้นสังขารและขันธเสียแล้ว สภาวะธรรมที่เหลือนอกนั้น
ไม่ชื่อว่าสังขารและไม่ชื่อว่าขันธ.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าขันธ, ไม่ชื่อว่าสังขารขันธ ไซ้ไหม ?

ใช่.

[๗๖] ธรรมที่ไม่ชื่อว่าวิญญาณ, ไม่ชื่อว่าขันธ ไซ้ไหม ?

ยกเว้นวิญญาณเสียแล้ว ขันธที่เหลือนอกนั้นไม่ชื่อว่าวิญญาณ
ชื่อว่าขันธ ยกเว้นวิญญาณและขันธเสียแล้ว สภาวะธรรมที่เหลือนอกนั้น
ไม่ชื่อว่าวิญญาณและไม่ชื่อว่าขันธ

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าขันธ, ไม่ชื่อว่าวิญญาณขันธ ไซ้ไหม ?

ใช่.

สุทธขันธวาระ ปัจจนิก จบ

อรรถกถาสัทธกัณฑ์ขรรษา

ใน สัทธกัณฑ์ขรรษา คำถามว่า " รูป จนุโธ " ธรรมที่ชื่อว่า รูป ชื่อว่า ชั้น ไช้ไหม? ย่อมตรัสถามว่า " รูปอย่างใดอย่างหนึ่ง " ที่กล่าวไว้ว่า " รูป " รูปนั้นทั้งหมดเป็นชั้นหรือ " ในคำถามนั้น เพราะรูปกล่าวคือ ปิยรูปสาตรูป กิติ ภูตรูป และ อุปาหารูป ทั้งหมดก็ดี ถึงการสงเคราะห์ในชั้น ๕. เพราะฉะนั้นพระองค์จึงตรัสรับรองว่า อามนตา ไช้.

ในทศยบท ควรถามว่า " ชั้นทั้งหลาย ชื่อว่า รูป ไช้ไหม? " เพราะพระองค์ที่อธิบายรูปชั้นไว้ด้วยคำว่า รูป แล้ว ฉะนั้นจึงไม่ทรงคำนึงถึง เมื่อจะตรัสถามด้วยอำนาจแห่งอรรถ จึงตรัสว่า ชั้นทั้งหลาย ชื่อว่า รูปชั้น ไช้ไหม? พึงทราบเนื้อความในบททั้งปวง โดยอุบายนี้ แม้ในนิทเทสวาระแห่งอายตนะยวมกเป็นต้น ข้างหน้าก็เช่นนี้.

แม้ในคำถามที่ว่า " สลัญญา สลัญญาจุนุโธ = ธรรมที่ชื่อว่า สลัญญา ชื่อว่า สลัญญาชั้น ไช้ไหม? " นี้, ทิฏฐิสลัญญา กิติ สลัญญา กิติ พระองค์ตรัสว่า อามนตา = ไช้ เพราะความที่แห่ง ทิฏฐิสลัญญาและสลัญญา แม้ทั้งหมดก็เป็นชั้น.

แม้ในบทว่า " สขุขารา สขุขารจุนุโธ = สขุขาร ชื่อว่า สขุขารชั้นหรือ " ก็มีนัยนี้ ชื่อว่า สขุขารที่พ้นจากความเป็นชั้น ย่อมไม่มี.

ในปฏิโลม คำถามว่า " นรูป นนุโธ = ธรรมที่ไม่ชื่อว่า
รูปไม่ชื่อว่าขันธ ไช'ไหม? " ดังนี้ พระผู้มีพระภาคย่อมาตรัสถามว่า
ธรรมชาติใดไม่ใช่รูป ธรรมชาตินั้นก็ไม่ใช่ขันธ ไช'ไหม? ก็ในวิเสชา
ปัญหานี้ว่า " รุป จเปตฺวา อวเสธา ขนฺธา น รุปํ ขนฺธา ยกเวณ
รูปเสยแล้ว ขันธทั้งหลายที่เหลือไม่ชื่อว่า รูป ชื่อว่า ขันธ "
อธิบายว่า ขันธทั้งหลายมีเวทนาเป็นต้น อื่นจากรูปไม่ชื่อว่ารูป แต่
ชื่อว่าขันธ.

บทว่า " รุปญจ ขนฺเธ จ จเปตฺวา อวเสธา = ยกเวณ
รูปและขันธทั้งหลาย ธรรมที่เหลือ " ดังนี้ ได้แก่ บัญญัติและ
นิพพานที่พ้นจากขันธห้า ในบทว่า " อวเสธา " แม้เหล่าอื่นจาก
บทนี้ก็มีนัยนี้ ด้วยประการฉะนี้.

อรรถกถาสัทธกขันธวาระ จบ

สุทธขันธ์มูลจกภาวะ อนุโลม

รูปขันธ์มูล

[๗๗] ธรรมที่ชื่อว่ารูป, ชื่อว่าขันธ์ ใช่มั้ย ?

ใช่.

ธรรมที่ชื่อว่าขันธ์, ชื่อว่าเวทนาขันธ์ ใช่มั้ย ?

เวทนาขันธ์ชื่อว่าขันธ์ด้วย ชื่อว่าเวทนาขันธ์ด้วย ขันธ์ที่เหลือ
นอกนั้นชื่อว่าขันธ์ แต่ไม่ชื่อว่าเวทนาขันธ์.

[๗๘] ธรรมที่ชื่อว่ารูป, ชื่อว่าขันธ์ ใช่มั้ย ?

ใช่.

ธรรมที่ชื่อว่าขันธ์ ชื่อว่าสัญญาขันธ์ ใช่มั้ย ?

สัญญาขันธ์ชื่อว่าขันธ์ด้วย ชื่อว่าสัญญาขันธ์ด้วย ขันธ์ที่เหลือ
นอกนั้นชื่อว่าขันธ์ ไม่ชื่อว่าสัญญาขันธ์.

[๗๙] ธรรมที่ชื่อว่ารูป, ชื่อว่าขันธ์ ใช่มั้ย ?

ใช่.

ธรรมที่ชื่อว่าขันธ์, ชื่อว่าสังขารขันธ์ ใช่มั้ย ?

สังขารขันธ์ชื่อว่าขันธ์ด้วย ชื่อว่าสังขารขันธ์ด้วย ขันธ์ที่เหลือ
นอกนั้นชื่อว่าขันธ์ ไม่ชื่อว่าสังขารขันธ์.

[๘๐] ธรรมที่ชื่อว่ารูป, ชื่อว่าขันธ์ ใช่มั้ย ?

ใช่.

ธรรมที่ชื่อว่าขันธ, ชื่อว่าวิญญาณขันธ ใช่มั้ย ?

วิญญาณขันธชื่อว่าขันธด้วย ชื่อว่าวิญญาณขันธด้วย ขันธที่
เหลือนอกนั้นชื่อว่าขันธ ไม่ชื่อว่าวิญญาณขันธ.

จบ รูปขันธมูล

เวทนาขันธมูล

[๘๑] ธรรมที่ชื่อว่าเวทนา, ชื่อว่าขันธ ใช่มั้ย ?

ใช่.

ธรรมที่ชื่อว่าขันธ, ชื่อว่ารูปขันธ ใช่มั้ย ?

รูปขันธชื่อว่าขันธด้วย ชื่อว่ารูปขันธด้วย ขันธที่เหลือนอกนั้น
ชื่อว่าขันธ ไม่ชื่อว่ารูปขันธ.

[๘๒] ธรรมที่ชื่อว่าเวทนา, ชื่อว่าขันธ ใช่มั้ย ?

ใช่.

ธรรมที่ชื่อว่าขันธ, ชื่อว่าสัญญาขันธ ใช่มั้ย ?

สัญญาขันธชื่อว่าขันธด้วย ชื่อว่าสัญญาขันธด้วย ขันธที่เหลื่อ
นอกนั้นชื่อว่าขันธ ไม่ชื่อว่าสัญญาขันธ.

[๘๓] ธรรมที่ชื่อว่าเวทนา, ชื่อว่าขันธ ไช้ไหม ?

ใช่.

ธรรมที่ชื่อว่าขันธ, ชื่อว่าสังขารขันธ ไช้ไหม ?

สังขารขันธชื่อว่าขันธด้วย ชื่อว่าสังขารขันธด้วย ขันธที่เหลือนอกนั้นชื่อว่าขันธ ไม่ชื่อว่าสังขารขันธ.

[๘๔] ธรรมที่ชื่อว่าเวทนา, ชื่อว่าขันธ ไช้ไหม ?

ใช่.

ธรรมที่ชื่อว่าขันธ, ชื่อว่าวิญญาณขันธ ไช้ไหม ?

วิญญาณขันธชื่อว่าขันธด้วย ชื่อว่าวิญญาณขันธด้วย ขันธที่เหลือนอกนั้นชื่อว่าขันธ ไม่ชื่อว่าวิญญาณขันธ.

จบ เวทนาขันธมุล

สัตถุญาขันธมุล

[๘๕] ธรรมที่ชื่อว่าสัตถุญา, ชื่อว่าขันธ ไช้ไหม ?

ใช่.

ธรรมที่ชื่อว่าขันธ, ชื่อว่ารูปขันธ ไช้ไหม ?

รูปขันธชื่อว่าขันธด้วย ชื่อว่ารูปขันธด้วย ขันธที่เหลือนอกนั้นชื่อว่าขันธ ไม่ชื่อว่ารูปขันธ.

[๘๖] ธรรมที่ชื่อว่าสัญญา, ชื่อว่าขันธ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ชื่อว่าขันธ, ชื่อว่าเวทนาขันธ ไซ้ไหม ?

เวทนาขันธชื่อว่าขันธด้วย ชื่อว่าเวทนาขันธด้วย ขันธที่เหลือ
นอกนั้นชื่อว่าขันธ ไม่ชื่อว่าเวทนาขันธ.

[๘๗] ธรรมที่ชื่อว่าสัญญา, ชื่อว่าขันธ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ชื่อว่าขันธ, ชื่อว่าสังขารขันธ ไซ้ไหม ?

สังขารขันธชื่อว่าขันธด้วย ชื่อว่าสังขารขันธด้วย ขันธที่เหลือ
นอกนั้นชื่อว่าขันธ ไม่ชื่อว่าสังขารขันธ.

[๘๘] ธรรมที่ชื่อว่าสัญญา, ชื่อว่าขันธ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ชื่อว่าขันธ, ชื่อว่าวิญญาณขันธ ไซ้ไหม ?

วิญญาณขันธชื่อว่าขันธด้วย ชื่อว่าวิญญาณขันธด้วย ขันธที่
เหลือนอกนั้นชื่อว่าขันธ ไม่ชื่อว่าวิญญาณขันธ.

จบ สัญญาขันธมุล

สังขารชั้นธมฺม

[๘๘] ธรรมที่ชื่อว่าสังขาร, ชื่อว่าขันธ ไช้ไหม ?

ใช่.

ธรรมที่ชื่อว่าขันธ, ชื่อว่ารูปขันธ ไช้ไหม ?

รูปขันธชื่อว่าขันธด้วย ชื่อว่ารูปขันธด้วย ขันธที่เหลือนอกนั้น
ชื่อว่าขันธ ไม่ชื่อว่ารูปขันธ.

[๘๙] ธรรมที่ชื่อว่าสังขาร, ชื่อว่าขันธ ไช้ไหม ?

ใช่.

ธรรมที่ชื่อว่าขันธ, ชื่อว่าเวทนาขันธ ไช้ไหม ?

เวทนาขันธชื่อว่าขันธด้วย ชื่อว่าเวทนาด้วย ขันธที่เหลื่อ
นอกนั้นชื่อว่าขันธ ไม่ชื่อว่าเวทนาขันธ.

[๙๐] ธรรมที่ชื่อว่าสังขาร, ชื่อว่าขันธ ไช้ไหม ?

ใช่.

ธรรมที่ชื่อว่าขันธ, ชื่อว่าสัญญาขันธ ไช้ไหม ?

สัญญาขันธชื่อว่าขันธด้วย ชื่อว่าสัญญาขันธด้วย ขันธที่เหลื่อ
นอกนั้นชื่อว่าขันธ ไม่ชื่อว่าสัญญาขันธ.

[๙๑] ธรรมที่ชื่อว่าสังขาร, ชื่อว่าขันธ ไช้ไหม ?

ใช่.

ธรรมที่ชื่อว่าขันธ, ชื่อว่าวิญญาณขันธ ไช้ไหม ?

วิญญานชั้นที่ชื่อว่าชั้นด้วย ชื่อว่าวิญญานชั้นด้วย ชั้นที่
เหลือนอกนั้นชื่อว่าชั้น ไม่ชื่อว่าวิญญานชั้น.

จบ สังขารขันธมูล

วิญญานขันธมูล

[๕๓] ธรรมที่ชื่อว่าวิญญาน, ชื่อว่าชั้น ใช่มั้ย ?

ใช่.

ธรรมที่ชื่อว่าชั้น, ชื่อว่ารูปชั้น ใช่มั้ย ?

รูปชั้นที่ชื่อว่าชั้นด้วย ชื่อว่ารูปชั้นด้วย ชั้นที่เหลือนอก
นั้นชื่อว่าชั้น ไม่ชื่อว่ารูปชั้น.

[๕๔] ธรรมที่ชื่อว่าวิญญาน, ชื่อว่าชั้น ใช่มั้ย ?

ใช่.

ธรรมที่ชื่อว่าชั้น, ชื่อว่าเวทนาชั้น ใช่มั้ย ?

เวทนาชั้นที่ชื่อว่าชั้นด้วย ชื่อว่าเวทนาชั้นด้วย ชั้นที่เหลือนอก
นั้นชื่อว่าชั้น ไม่ชื่อว่าเวทนาชั้น.

[๕๕] ธรรมที่ชื่อว่าวิญญาน, ชื่อว่าชั้น ใช่มั้ย ?

ใช่.

ธรรมที่ชื่อว่าขันธ, ชื่อว่าสัญญาขันธ ใช่มั้ย ?

สัญญาขันธชื่อว่าขันธด้วย ชื่อว่าสัญญาขันธด้วย ขันธที่เหลือ
นอกนั้นชื่อว่าขันธ ไม่ชื่อว่าสัญญาขันธ.

[๘๖] ธรรมที่ชื่อว่าวิญญาน, ชื่อว่าขันธ ใช่มั้ย ?

ใช่.

ธรรมที่ชื่อว่าขันธ, ชื่อว่าสังขารขันธ ใช่มั้ย ?

สังขารขันธชื่อว่าขันธด้วย ชื่อว่าสังขารขันธด้วย ขันธที่เหลือ
นอกนั้นชื่อว่าขันธ ไม่ชื่อว่าสังขารขันธ.

จบ วิญญานขันธมุล

สุทธขันธมุลจกกวาระ อนุโลม จบ

สุททนต์จกกวาระ ปัจจนิก

น รูปจกจก

[๕๑] ธรรมที่ไม่ชื่อว่ารูป, ไม่ชื่อว่าจก ไซ้ไหม ?

ยกเว้นรูปเสียแล้ว จกที่เหลือนอกนั้นไม่ชื่อว่ารูป ชื่อว่าจก
ยกเว้นรูปและจกเสียแล้ว สภาวธรรมที่เหลือนอกนั้นไม่ชื่อว่ารูปและ
ไม่ชื่อว่าจก.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าจก, ไม่ชื่อว่าเวทนาจก ไซ้ไหม ?

ไซ้.

[๕๒] ธรรมที่ไม่ชื่อว่ารูป, ไม่ชื่อว่าจก ไซ้ไหม ?

ยกเว้นรูปเสียแล้ว จกที่เหลือนอกนั้นไม่ชื่อว่ารูป ชื่อว่า
จก ยกเว้นรูปและจกเสียแล้ว ธรรมที่เหลือนอกนั้นไม่ชื่อว่ารูป
และไม่ชื่อว่าจก.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าจก, ไม่ชื่อว่าสัญญาจก ไซ้ไหม ?

ไซ้.

[๕๓] ธรรมที่ไม่ชื่อว่ารูป, ไม่ชื่อว่าจก ไซ้ไหม ?

ยกเว้นรูปเสียแล้ว จกที่เหลือนอกนั้นไม่ชื่อว่ารูป ชื่อว่าจก
ยกเว้นรูปและจกเสียแล้ว ธรรมที่เหลือนอกนั้นไม่ชื่อว่ารูปและไม่
ชื่อว่าจก.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าจันท์, ไม่ชื่อว่าสังขารจันท์ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

[๑๐๐] ธรรมที่ไม่ชื่อว่ารูป, ไม่ชื่อว่าจันท์ ไซ้ไหม ?

ยกเว้นรูปเสียแล้ว จันท์ที่เหลือนอกนั้นไม่ชื่อว่ารูป ชื่อว่าจันท์
ยกเว้นรูปและจันท์เสียแล้ว สภาวะธรรมที่เหลือนอกนั้นไม่ชื่อว่ารูปและ
ไม่ชื่อว่าจันท์.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าจันท์, ไม่ชื่อว่าวิญญานจันท์ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

จบ น รูปจันฐมุต

น เวทนาจันฐมุต

[๑๐๑] ธรรมที่ไม่ชื่อว่าเวทนา, ไม่ชื่อว่าจันท์ ไซ้ไหม ?

ยกเว้นเวทนาเสียแล้ว จันท์ที่เหลือนอกนั้นไม่ชื่อว่าเวทนา
ชื่อว่าจันท์ ยกเว้นเวทนาและจันท์เสียแล้ว สภาวะธรรมที่เหลือนอกนั้น
ไม่ชื่อว่าเวทนาและไม่ชื่อว่าจันท์.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าจันท์, ไม่ชื่อว่ารูปจันท์ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

[๑๐๒] ธรรมที่ไม่ชื่อว่าเวทนา, ไม่ชื่อว่าจันท์ ไซ้ไหม ?

ยกเว้นเวทนาเสียแล้ว จันท์ที่เหลือนอกนั้นไม่ชื่อว่าเวทนา
ชื่อว่าจันท์ ยกเว้นเวทนาและจันท์เสียแล้ว สภาวะธรรมที่เหลือนอกนั้น
ไม่ชื่อว่าเวทนาและไม่ชื่อว่าจันท์.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าจันท์, ไม่ชื่อว่าสัญญาจันท์ ไซ้ไหม ?

ใช่.

[๑๐๓] ธรรมที่ไม่ชื่อว่าเวทนา, ไม่ชื่อว่าจันท์ ไซ้ไหม ?

ยกเว้นเวทนาเสียแล้ว จันท์ที่เหลือนอกนั้นไม่ชื่อว่าเวทนา
ชื่อว่าจันท์ ยกเว้นเวทนาและจันท์เสียแล้ว สภาวะธรรมที่เหลือนอกนั้น
ไม่ชื่อว่าเวทนาและไม่ชื่อว่าจันท์.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าจันท์, ไม่ชื่อว่าสังขารจันท์ ไซ้ไหม ?

ใช่.

[๑๐๔] ธรรมที่ไม่ชื่อว่าเวทนา, ไม่ชื่อว่าจันท์ ไซ้ไหม ?

ยกเว้นเวทนาเสียแล้ว จันท์ที่เหลือนอกนั้นไม่ชื่อว่าเวทนา
ชื่อว่าจันท์ ยกเว้นเวทนาและจันท์เสียแล้ว สภาวะธรรมที่เหลือนอกนั้น
ไม่ชื่อว่าเวทนาและไม่ชื่อว่าจันท์.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าจันท์, ไม่ชื่อว่าวิญญาณจันท์ ไซ้ไหม ?

ใช่.

จบ น เวทนาจันฐมูล

น สัจญาขันธมูล

[๑๐๕] ธรรมที่ไม่ชื่อว่าสัจญา, ไม่ชื่อว่าขันธ ไซ้ไหม ?

ยกเว้นสัจญาเสียแล้ว ขันธที่เหลือนอกนั้นไม่ชื่อว่าสัจญา
ชื่อว่าขันธ ยกเว้นสัจญาและขันธเสียแล้ว สภาวะธรรมที่เหลือนอกนั้น
ไม่ชื่อว่าสัจญาและไม่ชื่อว่าขันธ.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าขันธ, ไม่ชื่อว่ารูปขันธ ไซ้ไหม ?

ใช่.

[๑๐๖] ธรรมที่ไม่ชื่อว่าสัจญา, ไม่ชื่อว่าขันธ ไซ้ไหม ?

ยกเว้นสัจญาเสียแล้ว ขันธที่เหลือนอกนั้นไม่ชื่อว่าสัจญา
ชื่อว่าขันธ ยกเว้นสัจญาและขันธเสียแล้ว สภาวะธรรมที่เหลือนอกนั้น
ไม่ชื่อว่าสัจญาและไม่ชื่อว่าขันธ.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าขันธ, ไม่ชื่อว่าเวทนาขันธ ไซ้ไหม ?

ใช่.

[๑๐๗] ธรรมที่ไม่ชื่อว่าสัจญา, ไม่ชื่อว่าขันธ ไซ้ไหม ?

ยกเว้นสัจญาเสียแล้ว ขันธที่เหลือนอกนั้นไม่ชื่อว่าสัจญา
ชื่อว่าขันธ ยกเว้นสัจญาและขันธเสียแล้ว สภาวะธรรมที่เหลือนอกนั้น
ไม่ชื่อว่าสัจญาและไม่ชื่อว่าขันธ.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าขันธ, ไม่ชื่อว่าสังขารขันธ ไซ้ไหม ?

ใช่.

[๑๐๘] ธรรมที่ไม่ชื่อว่าสัญญา, ไม่ชื่อว่าขันธ ไซ้ไหม ?

ยกเว้นสัญญาเสียแล้ว ขันธที่เหลือนอกนั้นไม่ชื่อว่าสัญญา
ชื่อว่าขันธ ยกเว้นสัญญาและขันธเสียแล้ว สภาวธรรมที่เหลือนอกนั้น
ไม่ชื่อว่าสัญญาและไม่ชื่อว่าขันธ.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าขันธ, ไม่ชื่อว่าวิญญูณขันธ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

จบ น สัญญาขันธมูล

น สังขารขันธมูล

[๑๐๙] ธรรมที่ไม่ชื่อว่าสังขาร, ไม่ชื่อว่าขันธ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าขันธ, ไม่ชื่อว่ารูปขันธ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

[๑๑๐] ธรรมที่ไม่ชื่อว่าสังขาร, ไม่ชื่อว่าขันธ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าขันธ, ไม่ชื่อว่าเวทนาขันธ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

[๑๑๑] ธรรมที่ไม่ชื่อว่าสังขาร, ไม่ชื่อว่าขันธ ไซ้ไหม ?

ใช่.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าขันธ, ไม่ชื่อว่าสัตตยาขันธ ไซ้ไหม ?

ใช่.

[๑๑๒] ธรรมที่ไม่ชื่อว่าสังขาร, ไม่ชื่อว่าขันธ ไซ้ไหม ?

ใช่.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าขันธ, ไม่ชื่อว่าวิญญาณขันธ ไซ้ไหม ?

ใช่.

จบ น สังขารขันธมูล

น วิญญาณขันธมูล

[๑๑๓] ธรรมที่ไม่ชื่อว่าวิญญาณ, ไม่ชื่อว่าขันธ ไซ้ไหม ?

ยกเว้นวิญญาณเสียแล้ว ขันธที่เหลือนอกนั้นไม่ชื่อว่าวิญญาณ
ชื่อว่าขันธ ยกเว้นวิญญาณและขันธเสียแล้ว สภาวธรรมที่เหลือนอก
นั้น ไม่ชื่อว่าวิญญาณและไม่ชื่อว่าขันธ.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าขันธ, ไม่ชื่อว่ารูปขันธ ไซ้ไหม ?

ใช่.

[๑๑๔] ธรรมที่ไม่ชื่อว่าวิญญาณ, ไม่ชื่อว่าขันธ ไซ้ไหม ?

ยกเว้นวิญญาณเสียแล้ว ขันธที่เหลือนอกนั้นไม่ชื่อว่าวิญญาณ
ชื่อว่าขันธ ยกเว้นวิญญาณและขันธเสียแล้ว สภาวะธรรมที่เหลือนอก
นั้น ไม่ชื่อว่าวิญญาณและไม่ชื่อว่าขันธ.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าขันธ, ไม่ชื่อว่าเวทนาขันธ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

[๑๑๕] ธรรมที่ไม่ชื่อว่าวิญญา, ไม่ชื่อว่าขันธ ไซ้ไหม ?

ยกเว้นวิญญาณเสียแล้ว ขันธที่เหลือนอกนั้นไม่ชื่อว่าวิญญาณ
ชื่อว่าขันธ ยกเว้นวิญญาณและขันธเสียแล้ว สภาวะธรรมที่เหลือนอกนั้น
ไม่ชื่อว่าวิญญาณและไม่ชื่อว่าขันธ.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าขันธ, ไม่ชื่อว่าสัญญาขันธ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

[๑๑๖] ธรรมที่ไม่ชื่อว่าวิญญาณ, ไม่ชื่อว่าขันธ ไซ้ไหม ?

ยกเว้นวิญญาณเสียแล้ว ขันธที่เหลือนอกนั้นไม่ชื่อว่าวิญญาณ
ชื่อว่าขันธ ยกเว้นวิญญาณและขันธเสียแล้ว สภาวะธรรมที่เหลื่อ
นอกนั้น ไม่ชื่อว่าวิญญาณและไม่ชื่อว่าขันธ.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าขันธ, ไม่ชื่อว่าสังขารขันธ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

จบ น วิญญาณขันธมูล

สุทธขันธมูลจักกวาระ ปัจจนิก จบ

ปณัตติวาระนิกเทศ จบ

อรรถกถาสุทกัซันธมูลจักกวาระ

แม้ใน **สุทกัซันธมูลจักกวาระ** คำถามทั้งหลาย มีคำถามว่า
" **รูป ขนุโธ = ธรรมที่ชื่อว่ารูป ชื่อว่า ชันธ ไชโหม ?** " ดังนี้
พึงทราบเนื้อความ โดยนัยที่กล่าวไว้ในหนหลัง.

อรรถกถาสุทกัซันธมูลจักกวาระ จบ

อรรถกถาปัจฉิมัตติวาระ จบ

ปวัตติวาระ

อุปาทวาระ

ปัจจุปปันนวาระ อนุโลม

ปุคคลวาระ

รูปชั้นธมฺม

รูปชั้นธมฺมละ เวทนาชั้นธมฺมิตี :-

[๑๑๗] รูปชั้นธมฺมิตีกำลังเกิดแก่บุคคลใด, เวทนาชั้นธมฺมิตีกำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในอสังขยัตตภูมิ รูปชั้นธมฺมิตีกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่เวทนาชั้นธมฺมิตีไม่ไซ้กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลเหล่านั้นที่กำลังเกิดในปัญจโวการภูมิ รูปชั้นธมฺมิตีกำลังเกิด และเวทนาชั้นธมฺมิตีกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า เวทนาชั้นธมฺมิตีกำลังเกิดแก่บุคคลใด, รูปชั้นธมฺมิตีกำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในอรุณภูมิ เวทนาชั้นธมฺมิตีกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่รูปชั้นธมฺมิตีไม่ไซ้กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคล

เหล่านั้นกำลังเกิดในปัญจโวการภูมิ เวทนาชั้นกำลังเกิด และรูปชั้น
ก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ รูปชั้นมูละ เวทนาชั้นมูลิตี

รูปชั้นมูลิตี จบ

บุคคลวาระ จบ

โอกาสวาระ

รูปชั้นมูล

รูปชั้นมูลิตี เวทนาชั้นมูลิตี :-

[๑๑๘] รูปชั้นกำลังเกิดในภูมิใด, เวทนาชั้นกำลังเกิด
ในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

ในอสังขยัตตภูมินั้น รูปชั้นกำลังเกิดในภูมินั้น แต่เวทนา-
ชั้นไม่ไซ้กำลังเกิดในภูมินั้น, ในปัญจโวการภูมินั้น รูปชั้นกำลังเกิด
และเวทนาชั้นกำลังเกิดในภูมินั้น.

ก็หรือว่า เวทนาชั้นกำลังเกิดในภูมิใด, รูปชั้นกำลังเกิด
ในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

๑. รูปชั้นมูลิตี มีมูลิตี ๔ คือ เวทนาชั้นมูลิตี สสังขารชั้นมูลิตี
และวิญญาณชั้นมูลิตี. ในบาลีพระไตรปิฎกเล่ม ๓๘ ท่านแสดงเพียง รูปชั้น-
มูลิตี เวทนาชั้นมูลิตี เท่านั้น การแปลตามบาลีพระไตรปิฎก ไม่ได้
แปลต่อเติมให้ครบ นักศึกษาพึงให้พิสดารเองจนครบทุกวาระ.

ในรูปภูมินั้น เวทนาชั้นกำลังเกิดในภูมินั้น แต่รูปชั้น
ไม่ใช่กำลังเกิดในภูมินั้น, ในปัญจโวหารภูมินั้น เวทนาชั้นกำลังเกิด
และรูปชั้นก็กำลังเกิดในภูมินั้น.

จบ รูปชั้นขมุละ เวทนาชั้นขมุลี

รูปชั้นขมุละ จบ

โอกาสวาระ จบ

บุคคลโลกาสวาระ

รูปชั้นขมุล

รูปชั้นขมุละ เวทนาชั้นขมุลี :-

[๑๑๕] รูปชั้นกำลังเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, เวทนาชั้น
ก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในอสังขยสัตตภูมิ รูปชั้นกำลังเกิดแก่
บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่เวทนาชั้นไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่า
นั้นในภูมินั้น, บุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในปัญจโวหารภูมิ รูปชั้น
กำลังเกิด และเวทนาชั้นก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

๑. ใช้เชิงอรรถในหน้า ๑๒๒

ก็หรือว่า เวทนาขั้นกำลังเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด รูปขั้น
ก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในรูปภุมิ เวทนาขั้นกำลังเกิดแก่
บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่รูปขั้นไม่ไซ้กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น,
บุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในปัญจโวหารภุมิ เวทนาขั้นกำลังเกิด และ
รูปขั้นก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

จบ รูปขั้นธมฺมส เวทนาขั้นธมฺมตี

รูปขั้นธมฺมส จบ

บุคคลโลกาสวาระ จบ

ปัจจุปันนวาระ อนฺุโลม จบ

๑. ไซ้เชิงอรรถในหน้า ๑๒๒

ปัจจุปนินวาระ ปัจจนิก

บุคคลวาระ

รูปขันธมูล

รูปขันธมูละ เวทนาขันธมูลี :-

[๑๒๐] รูปขันธไม่ใช้กำลังเกิดแก่บุคคลใด, เวทนาขันธก็ไม่ใช้กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลเหล่านั้นที่กำลังเกิดในรูปภูมิ รูปขันธไม่ใช้กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่เวทนาขันธกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตาย รูปขันธไม่ใช้กำลังเกิด และเวทนาขันธก็ไม่ใช้กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า เวทนาขันธไม่ใช้กำลังเกิดแก่บุคคลใด, รูปขันธก็ไม่ใช้กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลเหล่านั้นที่กำลังเกิดในอสังขยสัตตภูมิ เวทนาขันธไม่ใช้กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่รูปขันธกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลเหล่านั้นทั้งหมดที่กำลังตาย เวทนาขันธไม่ใช้กำลังเกิด และรูปขันธก็ไม่ใช้กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ รูปขันธมูละ เวทนาขันธมูลี

รูปขันธมูละ จบ

บุคคลวาระ จบ

โอกาสวาระ

รูปจันทรมูล

รูปจันทรมูละ เวทนาจันทรมูลี :-

[๑๒๑] รูปจันทรไม่ไช่กำลังเกิดในภุมิไต, เวทนาจันทรก็ไม่ใช่กำลังเกิดในภุมินั้น ไช้ไหม ?

กำลังเกิด.

ก็หรือว่า เวทนาจันทรไม่ไช่กำลังเกิดในภุมิไต, รูปจันทรก็ไม่ใช่กำลังเกิดในภุมินั้น ไช้ไหม ?

กำลังเกิด.

จบ รูปจันทรมูละ เวทนาจันทรมูลี

รูปจันทรมูล* จบ

โอกาสวาระ จบ

บุคคลโลกาสุวาระ

รูปจันทรมูล

รูปจันทรมูละ เวทนาจันทรมูลี :-

[๑๒๒] รูปจันทรไม่ไช่กำลังเกิดแก่บุคคลใดในภุมิไต, เวทนาจันทรก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไช้ไหม ?

๑. ใช้เชิงอรรถในหน้า ๑๒๒

บุคคลเหล่านั้นที่กำลังเกิดในรูปภูมิ รูปชั้นไม่ใช่กำลังเกิดแก่
บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น แต่เวทนาชั้นกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น
ในภพนั้น, บุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายใน ๓๑ ภูมิ รูปชั้นไม่ใช่
กำลังเกิด และเวทนาชั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น.

ก็หรือว่า เวทนาชั้นไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, รูป-
ชั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภพนั้น ใช่ไหม ?

บุคคลเหล่านั้นที่กำลังเกิดในอสังขยสัตตภูมิ เวทนาชั้นไม่ใช่
กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่รูปชั้นกำลังเกิดแก่บุคคล
เหล่านั้นในภพนั้น, บุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายใน ๓๑ ภูมิ เวทนา-
ชั้นไม่ใช่กำลังเกิด และรูปชั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น
ในภพนั้น.

จบ รูปชั้นขมละ เวทนาชั้นขมุติ

รูปชั้นขมุลา จบ

บุคคลโลกาสวาระ จบ

ปัจจุปันนวาระ ปัจจนิก จบ

อตีตวาระ อนุโลม

ปุคคลวาระ

รูปชั้นขมุล

รูปชั้นขมุละ เวทนาชั้นขมุลี :-

[๑๒๓] รูปชั้นขันธ์เคยเกิดแก่บุคคลใด, เวทนาชั้นขันธ์ก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่มั้ย ?

ใช่.

ก็หรือว่า เวทนาชั้นขันธ์เคยเกิดแก่บุคคลใด, รูปชั้นขันธ์ก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่มั้ย ?

ใช่.

จบ รูปชั้นขมุละ เวทนาชั้นขมุลี

รูปชั้นขมุล* จบ

ปุคคลวาระ จบ

๑. ใช้เชิงอรรถในหน้า ๑๒๒

โอกาสวาระ

รูปขันธมูล

รูปขันธมูละ เวทนาขันธมูลี :-

[๑๒๔] รูปขันธที่เคยเกิดในภุมิใด, เวทนาขันธก็เคยเกิดในภุมินั้น ไซ้ใหม่ ?

ในอสังขยัตตภุมิ รูปขันธเคยเกิดในภุมินั้น แต่เวทนาขันธไม่ไซ้เคยเกิดในภุมินั้น, ในปีญจโวการภุมิ รูปขันธเคยเกิด และเวทนาขันธก็เคยเกิดในภุมินั้น.

ก็หรือว่า เวทนาขันธเคยเกิดในภุมิใด, รูปขันธก็เคยเกิดในภุมินั้น ไซ้ใหม่ ?

ในอรูปภุมิ เวทนาขันธเคยเกิดในภุมินั้น แต่รูปขันธไม่เคยเกิดในภุมินั้น, ในปีญจโวการภุมิ เวทนาขันธเคยเกิด และรูปขันธเคยเกิดในภุมินั้น.

จบ รูปขันธมูละ เวทนาขันธมูลี

รูปขันธมูล. จบ

โอกาสวาระ. จบ

๑. ใช้เชิงอรรถในหน้า ๑๒๒

บุคคลโลกาสวาระ

รูปจันทรมูล

รูปจันทรมูละ เวทนาจันทรมูลี :-

[๑๒๕] รูปจันทรมูลีเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, เวทนาจันทรมูลีก็เกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลเหล่านั้นที่เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ รูปจันทรมูลีเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่เวทนาจันทรมูลีไม่ใช่เกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลเหล่านั้นที่เกิดอยู่ในปัญจโวหารภูมิ รูปจันทรมูลีเกิดและเวทนาจันทรมูลีก็เกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า เวทนาจันทรมูลีเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, รูปจันทรมูลีก็เกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลเหล่านั้นที่เกิดอยู่ในรูปภูมิ เวทนาจันทรมูลีเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่รูปจันทรมูลีไม่ใช่เกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลเหล่านั้นที่เกิดอยู่ในปัญจโวหารภูมิ เวทนาจันทรมูลีเกิด และรูปจันทรมูลีก็เกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ รูปจันทรมูละ เวทนาจันทรมูลี

รูปจันทรมูละ จบ

บุคคลโลกาสวาระ จบ

อดีตวาระ อนุโลม จบ

อดีตวาระ ปัจจุบัน

บุคคลวาระ

รูปจันทรมูล

รูปจันทรมูละ เวทนาจันทรมูลี :-

[๑๒๖] รูปจันทรไม่ไช่เคยเกิดแก่บุคคลใด, เวทนาจันทรก็ไม่ไช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้น ไช้ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่า เวทนาจันทรไม่ไช่เคยเกิดแก่บุคคลใด, รูปจันทรก็ไม่ไช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้น ไช้ไหม ?

ไม่มี.

จบ รูปจันทรมูละ เวทนาจันทรมูลี

รูปจันทรมูละ จบ

บุคคลวาระ จบ

โอกาสวาระ

รูปชั้นขมุต

รูปชั้นขมุตละ เวทนาชั้นขมุตติ :-

[๑๒๗] รูปชั้นขันธ์ที่ไม่ใช่เคยเกิดในภุมิใด, เวทนาชั้นขันธ์ที่ไม่ใช่เคยเกิดในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

เคยเกิด.

ก็หรือว่า เวทนาชั้นขันธ์ที่ไม่ใช่เคยเกิดในภุมิใด, รูปชั้นขันธ์ที่ไม่ใช่เคยเกิดในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

เคยเกิด.

จบ รูปชั้นขมุตละ เวทนาชั้นขมุตติ

รูปชั้นขมุต* จบ

โอกาสวาระ* จบ

๑. ไซ้เชิงอรรถในหน้า ๑๒๒

บุคคลโลกาสวาระ

รูปขันธมูล

รูปขันธมูละ เวทนาขันธมูลี :-

[๑๒๘] รูปขันธไม่ใช้เคยเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, เวทนาขันธก็ไม่ใช้เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่เกิดอยู่ในอรูปภูมิ รูปขันธไม่ใช้เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่เวทนาขันธเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่เกิดอยู่ในสุทธาวาสภูมิ รูปขันธไม่ใช้เคยเกิด และเวทนาขันธก็ไม่ใช้เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า เวทนาขันธไม่ใช้เคยเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, รูปขันธก็ไม่ใช้เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลที่เกิดอยู่ในอสังขยัตตภูมิ เวทนาขันธไม่ใช้เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่รูปขันธเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, เมื่อบุคคลที่เกิดอยู่ในสุทธาวาสภูมิ เวทนาขันธไม่ใช้เคยเกิด และรูปขันธก็ไม่ใช้เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ รูปขันธมูละ เวทนาขันธมูลี

รูปขันธมูละ จบ

บุคคลโลกาสวาระ จบ

อตีตวาระ ปัจจนิก จบ

อนาคตวาระ อนุโลม

บุคคลวาระ

รูปจันทรมูล

รูปจันทรมูละ เวทนาจันทรมูลี :-

[๑๒๕] รูปจันทรจกเกิดแก่บุคคลใด, เวทนาจันทรจกเกิดแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า เวทนาจันทรจกเกิดแก่บุคคลใด, รูปจันทรจกเกิดแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลเหล่าใดจกเกิดในอรุปภูมิแล้วจกปรินิพพาน เวทนาจันทรจกเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่รูปจันทรจกไม่ไซ้จกเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลนอกจากนี้ เวทนาจันทรจกเกิด และรูปจันทรจกก็จกเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ รูปจันทรมูละ เวทนาจันทรมูลี

รูปจันทรมูละ จบ

บุคคลวาระ จบ

๑. ใช้เชิงอรรถในหน้า ๑๒๒

โอกาสวาระ

รูปชั้นขมุล

รูปชั้นขมุละ เวทนาชั้นขมุติ :-

[๑๓๐] รูปชั้นขมุติเกิดในภุมิไต, เวทนาชั้นขมุติเกิดในภุมินั้น ไซ้ใหม่ ?

ในอัสถุญสัตตภุมิ รูปชั้นขมุติเกิดในภุมินั้น แต่เวทนาชั้นขมุติไม่ไซ้เกิดในภุมินั้น, ในปัญจโวการภุมิ รูปชั้นขมุติเกิด และเวทนาชั้นขมุติเกิดในภุมินั้น.

ก็หรือว่า เวทนาชั้นขมุติเกิดในภุมิไต, รูปชั้นขมุติเกิดในภุมินั้น ไซ้ใหม่ ?

ในอรุภุมิ เวทนาชั้นขมุติเกิดในภุมินั้น แต่รูปชั้นขมุติไม่ไซ้เกิดในภุมินั้น, ในปัญจโวการภุมิ เวทนาชั้นขมุติเกิด และรูปชั้นขมุติเกิดในภุมินั้น.

จบ รูปชั้นขมุละ เวทนาชั้นขมุติ

รูปชั้นขมุละ จบ

โอกาสวาระ จบ

๑. ไซ้เชิงอรธในหน้า ๑๒๒

บุคคลโลกาสวาระ

รูปขันธมูล

รูปขันธมูละ เวทนาขันธมูลี :-

[๑๓๑] รูปขันธจักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, เวทนาขันธก็จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ รูปขันธจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่เวทนาขันธไม่ไซ้จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่เกิดอยู่ในปัญจโวการภูมิ รูปขันธจักเกิด และเวทนาขันธก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า เวทนาขันธจักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, รูปขันธก็จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลที่เกิดอยู่ในอรุปรภูมิ เวทนาขันธจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่รูปขันธไม่ไซ้จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่เกิดอยู่ในปัญจโวการภูมิ เวทนาขันธจักเกิด และรูปขันธก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ รูปขันธมูละ เวทนาขันธมูลี

รูปขันธมูละ จบ

บุคคลโลกาสวาระ จบ

อนาคตวาระ อนุโลม จบ

๑. ใช้เชิงอรรถในหน้า ๑๒๒

อนาคตวาระ ปัจจนิก

บุคคลวาระ

รูปจันทรมูล

รูปจันทรมูละ เวทนาจันทรมูลี :-

[๑๓๒] รูปจันทรไม่ไช่จักเกิดแก่บุคคลใด, เวทนาจันทรก็ไม่ไช่
จักเกิดแก่บุคคลนั้น ไช้ไหม ?

บุคคลเหล่าใดจักเกิดในอรุณภูมิแล้วจักปรินิพพาน รูปจันทร
ไม่ไช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่เวทนาจันทรจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น,
บุคคลที่เป็นปัจฉิมภวีกะ รูปจันทรไม่ไช่จักเกิด และเวทนาจันทรก็ไม่ไช่
จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า เวทนาจันทรไม่ไช่จักเกิดแก่บุคคลใด, รูปจันทรก็ไม่ไช่
จักเกิดบุคคลนั้น ไช้ไหม ?

ใช่.

จบ รูปจันทรมูละ เวทนาจันทรมูลี

รูปจันทรมูละ จบ

บุคคลวาระ จบ

โอกาสวาระ

รูปจันทรมูล

รูปจันทรมูละ เวทนาจันทรมูลี :-

[๑๓๓] รูปจันทรไม่ไช่จักเกิดในภุมิใด, เวทนาจันทรก็ไม่ใช่
จักเกิดในภุมินั้น ไช้ไหม ?

จักเกิด.

ก็หรือว่า เวทนาจันทรไม่ไช่จักเกิดในภุมิใด, รูปจันทรก็ไม่ใช่
จักเกิดในภุมินั้น ไช้ไหม ?

จักเกิด.

จบ รูปจันทรมูละ เวทนาจันทรมูลี

รูปจันทรมูล* จบ

โอกาสวาระ จบ

๑. ใช้เชิงอรรถในหน้า ๑๒๒

บุคคลโลกาสวาระ

รูปขันธมูล

รูปขันธมูละ เวทนาขันธมูลี :-

[๑๓๔] รูปขันธไม่ใช่อัจฉริยะเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, เวทนาขันธก็ไม่ใช่เกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่มั้ย ?

เมื่อบุคคลที่เกิดอยู่ในรูปภุมิ รูปขันธไม่ใช่อัจฉริยะเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่เวทนาขันธเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลที่เป็นปัจฉิมภิกษุ รูปขันธไม่ใช่อัจฉริยะ และเวทนาขันธก็ไม่ใช่เกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

ก็หรือว่า เวทนาขันธไม่ใช่อัจฉริยะเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, รูปขันธก็ไม่ใช่เกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่มั้ย ?

เมื่อบุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภุมิ เวทนาขันธไม่ใช่อัจฉริยะเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่รูปขันธเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลที่เป็นปัจฉิมภิกษุ เวทนาขันธไม่ใช่อัจฉริยะ และรูปขันธไม่ใช่อัจฉริยะเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

จบ รูปขันธมูละ เวทนาขันธมูลี

รูปขันธมูละ จบ

บุคคลโลกาสวาระ จบ

อนาคตวาระ ปัจฉิมิก จบ

ปัจจุปันนาตีตวาระ อนุโลม

บุคคลวาระ

รูปขันธมูล

รูปขันธมูละ เวทนาขันธมูลี :-

[๑๓๕] รูปขันธกำลังเกิดแก่บุคคลใด, เวทนาขันธเคยเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่มั้ย ?

ใช่.

ก็หรือว่า เวทนาขันธเคยเกิดแก่บุคคลใด, รูปขันธกำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่มั้ย ?

เมื่อบุคคลทั้งหมดกำลังตายก็ดี บุคคลที่กำลังเกิดในอรุณภูมิก็ดี เวทนาขันธเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่รูปขันธไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในปัญจโวหารภูมิก็ดี กำลังเกิดในอสัญญัตตภูมิก็ดี เวทนาขันธเคยเกิด และรูปขันธกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ รูปขันธมูละ เวทนาขันธมูลี

รูปขันธมูล จบ

เวทนาขันธมูล

เวทนาขันธมูละ สัญญาขันธมูลี :-

[๑๓๖] เวทนาขันธกำลังเกิดแก่บุคคลใด, สัญญาขันธก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ก็หรือว่า สัญญาขันธเคยเกิดแก่บุคคลใด, เวทนาขันธกำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลทั้งหมดกำลังตายก็ดี บุคคลที่กำลังเกิดในอสังขสัจจ-
ภูมิก็ดี สัญญาขันธเคยเกิด แต่เวทนาขันธไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคล
เหล่านั้น, เมื่อบุคคลกำลังเกิดในจตุโวการภูมิก็ดี ในปัญจโวการภูมิก็ดี
สัญญาขันธเคยเกิด และเวทนาขันธก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ เวทนาขันธมูละ สัญญาขันธมูลี

เวทนาขันธมูล จบ

บุคคลวาระ จบ

โอกาสวาระ

รูปชั้นมุต

รูปชั้นมุตละ เวทนาชั้นมุตติ :-

[๑๓๗] รูปชั้นกำลังเกิดในภุมิใด, เวทนาชั้นก็เคยเกิด
ในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

ในอสังขยัตตภุมิ รูปชั้นกำลังเกิดในภุมินั้น แต่เวทนาชั้น
ไม่เคยเกิดในภุมินั้น, ในปัญจโวการภุมิ รูปชั้นกำลังเกิด และ
เวทนาชั้นก็เคยเกิดในภุมินั้น

ก็หรือว่า เวทนาชั้นเคยเกิดในภุมิใด, รูปชั้นก็กำลังเกิด
ในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

ในอรูปภุมิ เวทนาชั้นเคยเกิดในภุมินั้น แต่รูปชั้นไม่ใช่
กำลังเกิดในภุมินั้น, ในปัญจโวการภุมิ เวทนาชั้นเคยเกิด และรูป-
ชั้นก็กำลังเกิดในภุมินั้น.

จบ รูปชั้นมุตละ เวทนาชั้นมุตติ

รูปชั้นมุต จบ

เวทนาขันธมูล

เวทนาขันธมูละ สัตถุญาขันธมูลี :-

[๑๓๘] เวทนาขันธกำลังเกิดในภุมิใด, สัตถุญาขันธก็เคยเกิด
ในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า สัตถุญาขันธเคยเกิดในภุมิใด, เวทนาขันธก็กำลังเกิด
ในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ เวทนาขันธมูละ สัตถุญาขันธมูลี

เวทนาขันธมูล จบ

โอกาสวาระ จบ

บุคคลโลกาสวาระ

รูปขันธมูล

รูปขันธมูละ เวทนาขันธมูลี :-

[๑๓๙] รูปขันธกำลังเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, เวทนาขันธ
ก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในสุทธาวาสภูมิก็ดี บุคคลที่กำลังเกิดในอัญญสัตตภูมิก็ดี รูปขันธ์กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่เวทนาขันธ์ไม่ไขเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลนอกจากนี้ ที่กำลังเกิดในปัญจโวการภูมิ รูปขันธ์กำลังเกิด และเวทนาขันธ์ก็เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า เวทนาขันธ์เคยเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, รูปขันธ์ก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไขไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังตายในปัญจโวการภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอรูปภูมิก็ดี เวทนาขันธ์เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่รูปขันธ์ไม่ไขกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, เมื่อบุคคลที่กำลังเกิดในปัญจโวการภูมิ เวทนาขันธ์เคยเกิด และรูปขันธ์ก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ รูปขันธ์มละ เวทนาขันธ์มุตติ

รูปขันธ์มุต จบ

เวทนาขันธ์มุต

เวทนาขันธ์มุตตะ สัตถุญาขันธ์มุตติ :-

[๑๔๐] เวทนาขันธ์กำลังเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, สัตถุญาขันธ์ก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไขไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นที่กำลังเกิดในสุทธาวาสภูมิ เวทนาขันธ กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่สัญญาขันธไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลนอกจากนี้ที่กำลังเกิดในจตุโวการภูมิที่ดี ปัญจโวการภูมิที่ดี เวทนาขันธกำลังเกิด และสัญญาขันธก็เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า สัญญาขันธเคยเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, เวทนาขันธ ก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังตายในจตุโวการภูมิที่ดี ปัญจโวการภูมิที่ดี สัญญาขันธเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่เวทนาขันธไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในจตุโวการภูมิที่ดี ปัญจโวการภูมิที่ดี สัญญาขันธเคยเกิด และเวทนาขันธก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ เวทนาขันธมุละ สัญญาขันธมุลี

เวทนาขันธมุล จบ

บุคคลโลกาสวาระ จบ

ปัจจุปปันนาตีวาระ อนุโลม จบ

ปัจจุปปันนาตีตวาระ ปัจจนิก

บุคคลวาระ

รูปขันธมุล

รูปขันธมุละ เวทนาขันธมุลี :-

[๑๔๑] รูปขันธัไม่ไ้ก้าล้งเกดแ่บुकคคไค, เวทนาขันธั
ก็ไม่ไ้เคยเกดแ่บुकคคณััน ไ้ไ้หม ?

เคยเกด.

ก็หรือว่า เวทนา ขันธัไม่ไ้เคยเกดแ่บुकคคไค, รูปขันธัก็ไม่ไ้
ก้าล้งเกดแ่บुकคคณััน ไ้ไ้หม ?

ไม่มี.

จบ รูปขันธมุละ เวทนาขันธมุลี

รูปขันธมุล จบ

เวทนาขันธมุล

เวทนาขันธมุละ สัญญาขันธมุลี :-

[๑๔๒] เวทนาขันธัไม่ไ้ก้าล้งเกดแ่บुकคคไค, สัญญาขันธั
ก็ไม่ไ้เคยเกดแ่บुकคคณััน ไ้ไ้หม ?

เคยเกด.

ก็หรือว่า สัญญาชั้นไม่ใช่อยุ่เคยเกิดแก่บุคคลใด, เวทนาชั้นไม่ใช่อยุ่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่อยุ่ไหม ?

ไม่มี.

จบ เวทนาชั้นขมละ สัญญาชั้นขมุติ

เวทนาชั้นขมุต จบ

บุคคลวาระ จบ

โอกาสวาระ

รูปชั้นขมุต

รูปชั้นขมุตละ เวทนาชั้นขมุติ :-

[๑๔๓] รูปชั้นไม่ใช่อยุ่กำลังเกิดในภุมิใด, เวทนาชั้นไม่ใช่อยุ่เคยเกิดในภุมินั้น ใช่อยุ่ไหม ?

เคยเกิด.

ก็หรือว่า เวทนาชั้นไม่ใช่อยุ่เคยเกิดในภุมิใด, รูปชั้นก็ไม่ใช่อยุ่กำลังเกิดในภุมินั้น ใช่อยุ่ไหม ?

กำลังเกิด.

จบ รูปชั้นขมุตละ เวทนาชั้นขมุติ

รูปชั้นขมุต จบ

เวทนาขันธมูล

เวทนาขันธมูละ สัตถุญาขันธมูลี :-

[๑๔๔] เวทนาขันธไม่ไฉ่กำลังเกิดในภูมิตใด, สัตถุญาขันธ?
ก็ไม่ไฉ่เคยเกิดในภูมินั้น ไฉ่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า สัตถุญาขันธไม่ไฉ่เคยเกิดในภูมิตใด, เวทนาขันธก็ไม่ไฉ่
กำลังเกิดในภูมินั้น ไฉ่ไหม ?

ใช่.

จบ เวทนาขันธมูละ สัตถุญาขันธมูลี

เวทนาขันธมูล จบ

โอกาสวาระ จบ

บุคคลโลกาสวาระ

รูปขันธมูล

รูปขันธมูละ เวทนาขันธมูลี :-

[๑๔๕] รูปขันธไม่ไฉ่กำลังเกิดแก่บุคคลใดในภูมิตใด, เวทนา-
ขันธก็ไม่ไฉ่เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไฉ่ไหม ?

เมื่อบุคคลกำลังตายในปัญจโวการภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในรูป-
ภูมิก็ดี รูปขันธ์ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่เวทนา-
ขันธ์เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, เมื่อบุคคลที่กำลังปรินิพพาน
อยู่ในสุทธาวาสภูมิก็ดี บุคคลที่กำลังตายในอสังขตภูมิก็ดี รูปขันธ์
ไม่ใช่กำลังเกิด และเวทนาขันธ์ก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นใน
ภูมินั้น.

ก็หรือว่า เวทนาขันธ์ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, รูป-
ขันธ์ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่กำลังเกิดในสุทธาวาสภูมิก็ดี บุคคลที่กำลังเกิดใน
อสังขตภูมิก็ดี เวทนาขันธ์ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมि
นั้น แต่รูปขันธ์กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่กำลัง
ปรินิพพานในสุทธาวาสภูมิก็ดี บุคคลที่กำลังตายในอสังขตภูมิก็ดี
เวทนาขันธ์ไม่ใช่เคยเกิด และรูปขันธ์ก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านี
นในภูมินั้น.

จบ รูปขันธ์มุละ เวทนาขันธ์มุลี

รูปขันธ์มุล จบ

เวทนาขันธมูล

เวทนาขันธมูละ สัญญาขันธมูลี :-

[๑๔๖] เวทนาขันธไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, สัญญาขันธก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่กำลังตายในจตุโวการภุมิก็ดี ในปัญจโวการภุมิก็ดี เวทนาขันธไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่สัญญาขันธเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลที่กำลังปรินิพพานในสุทธาวาสภุมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภุมิก็ดี เวทนาขันธไม่ใช่กำลังเกิด และสัญญาขันธก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

ก็หรือว่า สัญญาขันธไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, เวทนาขันธก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่กำลังเกิดในสุทธาวาสภุมิ สัญญาขันธไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่เวทนาขันธกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลที่กำลังปรินิพพานในสุทธาวาสภุมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภุมิก็ดี สัญญาขันธไม่เคยเกิด และเวทนาขันธก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

จบ เวทนาขันธมูละ สัญญาขันธมูลี

เวทนาขันธมูล จบ

ปุคคโลกาสวาระ จบ

ปัจจุปันนาตีตวาระ อนุโลม จบ

ปัจจุปันนาคตวาระ อนุโลม

บุคคลวาระ

รูปชั้นขมุล

รูปชั้นขมุละ เวทนาชั้นขมุลี :-

[๑๔๗] รูปชั้นกำลังเกิดแก่บุคคลใด, เวทนาชั้นก็จักเกิดแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

ปัจฉิมภวีกบุคคลที่กำลังเกิดในปัจจุโวการภูมิ รูปชั้นกำลังเกิดก็บุคคลเหล่านั้น แต่เวทนาชั้นไม่ไซ้จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น บุคคลนอกจากนี้ที่กำลังเกิดในปัจจุโวการภูมิก็ดี บุคคลที่กำลังเกิดในอสังขย-สัตตภูมิก็ดี รูปชั้นกำลังเกิด และเวทนาชั้นก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า เวทนาชั้นจักเกิดแก่บุคคลใด, รูปชั้นก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลทั้งหมดกำลังตายก็ดี บุคคลที่กำลังเกิดในอรุณภูมิก็ดี เวทนาชั้นจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่รูปชั้นไม่ไซ้กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่กำลังเกิดในปัจจุโวการภูมิก็ดี บุคคลที่กำลังเกิดในอสังขยสัตตภูมิก็ดี เวทนาชั้นจักเกิด และรูปชั้นก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ รูปชั้นขมุละ เวทนาชั้นขมุลี

รูปชั้นขมุล จบ

เวทนาขันธมูล

เวทนาขันธมูละ สัตถุญาขันธมูลี :-

[๑๔๘] เวทนาขันธกำลังเกิดแก่บุคคลใด, สัตถุญาขันธก็จักเกิดแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

ปัจฉิมภวีกบุคคลที่กำลังเกิดในปัญจโวการภูมิ เวทนาขันธกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่สัตถุญาขันธไม่ไซ้จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลนอกจากนี้ที่กำลังเกิดในจตุโวการภูมิก็ดี ในปัญจโวการภูมิก็ดี เวทนาขันธกำลังเกิด และสัตถุญาขันธก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า สัตถุญาขันธจักเกิดแก่บุคคลใด, เวทนาขันธก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลทั้งหมดกำลังตายก็ดี บุคคลที่กำลังเกิดในอัสถุญสัจตภูมิก็ดี สัตถุญาขันธจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่เวทนาขันธไม่ไซ้กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่กำลังเกิดในจตุโวการภูมิก็ดี ในปัญจโวการภูมิก็ดี สัตถุญาขันธจักเกิด และเวทนาขันธก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ เวทนาขันธมูละ สัตถุญาขันธมูลี

เวทนาขันธมูล จบ

บุคคลวาระ จบ

โอกาสวาระ

รูปขันธมูล

รูปขันธมูละ เวทนาขันธมูลี :-

[๑๔๕] รูปขันธกำลังเกิดในภุมิใด, เวทนาขันธก็จักเกิด
ในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

ในอสังขยัตตภุมิ รูปขันธกำลังเกิดในภุมินั้น แต่เวทนาขันธ
ไม่ไซ้จักเกิดในภุมินั้น, ในปีญจโวการภุมิ รูปขันธกำลังเกิด และ
เวทนาขันธก็จักเกิดในภุมินั้น.

ก็หรือว่า เวทนาขันธจักเกิดในภุมิใด, รูปขันธก็กำลังเกิด
ในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

ในอรูปภุมิ เวทนาขันธจักเกิดในภุมินั้น แต่รูปขันธไม่ไซ้กำลัง
เกิด, ในปีญจโวการภุมิ เวทนาขันธจักเกิด และรูปขันธก็กำลังเกิด
ในภุมินั้น.

จบ รูปขันธมูละ เวทนาขันธมูลี

รูปขันธมูล จบ

เวทนาขันธมูล

เวทนาขันธมูละ สัตถุญาขันธมูลี :-

[๑๕๐] เวทนาขันธกำลังเกิดในภุมิใด, สัตถุญาขันธก็จักเกิด
ในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า สัตถุญาขันธจักเกิดในภุมิใด, เวทนาขันธก็กำลังเกิด
ในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

จบ เวทนาขันธมูละ สัตถุญาขันธมูลี

เวทนาขันธมูล จบ

โอกาสวาระ จบ

บุคคลโลกาสวาระ

รูปขันธมูล

รูปขันธมูละ เวทนาขันธมูลี :-

[๑๕๑] รูปขันธกำลังเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, เวทนาขันธ
ก็จักเกิดแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

ปัจฉิมภวีกบุคคลที่กำลังเกิดในปัญจโวการภูมิกี่ดี บุคคลที่กำลังเกิดในอสังขยัตตภูมิกี่ดี รูปขันธ์กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น เวทนาขันธ์ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลนอกจากนี้ที่กำลังเกิดในปัญจโวการภูมิ รูปขันธ์กำลังเกิด และเวทนาขันธ์ก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า เวทนาขันธ์จักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, รูปขันธ์ก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่กำลังตายในปัญจโวการภูมิกี่ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอรุปรภูมิก็ดี เวทนาขันธ์จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่รูปขันธ์ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่กำลังเกิดอยู่ในปัญจโวการภูมิ เวทนาขันธ์จักเกิด และรูปขันธ์ก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ รูปขันธ์ขมุละ เวทนาขันธ์ขมุลี

รูปขันธ์ขมุล จบ

เวทนาขันธ์ขมุล

เวทนาขันธ์ขมุละ สัตถุญาขันธ์ขมุลี :-

[๑๕๒] เวทนาขันธ์กำลังเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, สัตถุญาขันธ์ก็จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ปัจฉิมภวีกบุคคลกำลังเกิด เวทนาขั้นกำลังเกิดแก่บุคคล
เหล่านั้นในภพนั้น แต่สัญญาขั้นไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพ
นั้น, บุคคลนอกจากนี้ที่กำลังเกิดในจตุโวการภูมิที่ดี ในปัญจโวการภูมิ
ที่ดี เวทนาขั้นกำลังเกิด และสัญญาขั้นก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น
ในภพนั้น.

ก็หรือว่า สัญญาขั้นจักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, เวทนาขั้น
ก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภพนั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่กำลังตายในจตุโวการภูมิที่ดี ในปัญจโวการภูมิที่ดี
สัญญาขั้นจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น แต่เวทนาขั้นไม่ใช่
กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น บุคคลที่กำลังเกิดในจตุโวการภูมิ
ที่ดี ในปัญจโวการภูมิที่ดี สัญญาขั้นจักเกิด และเวทนาขั้นก็กำลัง
เกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น.

จบ เวทนาขั้นขมละ สัญญาขั้นขมุติ

เวทนาขั้นขมุล จบ

ปุคคโลกาสวาระ จบ

ปัจจุปปันนนานาคตวาระ อนุโลม จบ

ปัจจุปันนาคตวาระ ปัจจนิก

บุคคลวาระ

รูปขันธมูล

รูปขันธมูละ เวทนาขันธมูลี :-

[๑๕๓] รูปขันธไม่ไฉ่กำลังเกิดแก่บุคคลใด. เวทนาขันธ
ก็ไม่ไฉ่จักเกิดแก่บุคคลนั้น ไฉ่ไหม ?

บุคคลทั้งหมดกำลังตายก็ดี บุคคลที่กำลังเกิดในอรุณภูมิก็ดี
รูปขันธไม่ไฉ่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่เวทนาขันธจักเกิดแก่บุคคล
เหล่านั้น, บุคคลที่กำลังปรินิพพานในปัญจโวหารภูมิก็ดี ปัจฉิมภวิค-
บุคคลเกิดอยู่ในอรุณภูมิก็ดี รูปขันธไม่ไฉ่กำลังเกิด และเวทนาขันธก็ดี
ไม่ไฉ่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า เวทนาขันธไม่ไฉ่จักเกิดแก่บุคคลใด, รูปขันธก็ไม่ไฉ่
กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ไฉ่ไหม ?

ปัจฉิมภวิคบุคคลที่กำลังเกิดในปัญจโวหารภูมิ เวทนาขันธ
ไม่ไฉ่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่รูปขันธกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น,
บุคคลที่กำลังปรินิพพานในปัญจโวหารภูมิก็ดี ปัจฉิมภวิคบุคคลเกิดอยู่
ในอรุณภูมิก็ดี เวทนาขันธไม่ไฉ่จักเกิด และรูปขันธก็ไม่ไฉ่กำลังเกิด
แก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ รูปขันธมูละ เวทนาขันธมูลี

รูปขันธมูล จบ

เวทนาขันธมูล

เวทนาขันธมูละ สัตถุญาขันธมูลี :-

[๑๕๔] เวทนาขันธไม่ใช่อำล้างเกิดแก่บุคคลใด, สัตถุญาขันธก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม?

บุคคลทั้งหมดที่กำลังตายก็ดี บุคคลที่กำลังเกิดในอสังขสัจธรรมก็ดี เวทนาขันธไม่ใช่อำล้างเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่สัตถุญาขันธจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่กำลังปรินิพพาน เวทนาขันธไม่ใช่อำล้างเกิดและสัตถุญาขันธก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า สัตถุญาขันธไม่ใช่อำล้างเกิดแก่บุคคลใด, เวทนาขันธก็ไม่ใช่อำล้างเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม?

ปัจฉิมภวบุคคลที่กำลังเกิดในจตุโวหารภูมิ ในปัญจโวหารภูมิ สัตถุญาขันธไม่ใช่อำล้างเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่เวทนาขันธกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่กำลังปรินิพพาน สัตถุญาขันธไม่ใช่อำล้างเกิดและเวทนาขันธก็ไม่ใช่อำล้างเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ เวทนาขันธมูละ สัตถุญาขันธมูลี

เวทนาขันธมูล จบ

บุคคลวาระ จบ

โอกาสวาระ

รูปจันทรมูล

รูปจันทรมูละ เวทนาจันทรมูลี :-

[๑๕๕] รูปจันทรมูลีไม่ใช่กำลังเกิดในภุมิไค, เวทนาจันทรมูลีไม่ใช่
จักเกิดในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

จักเกิด.

ก็หรือว่า เวทนาจันทรมูลีไม่ใช่จักเกิดในภุมิไค, รูปจันทรมูลีไม่ใช่
กำลังเกิดในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

กำลังเกิด.

จบ รูปจันทรมูละ เวทนาจันทรมูลี

รูปจันทรมูล จบ

เวทนาจันทรมูล

เวทนาจันทรมูละ สัตถุญจันทรมูลี :-

[๑๕๖] เวทนาจันทรมูลีไม่ใช่กำลังเกิดในภุมิไค, สัตถุญจันทรมูลี
ก็ไม่ใช่จักเกิดในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า สัญญาชั้นไม่ใช่อัจฉริยะเกิดในภุมิใด, เวทนาชั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดในภุมินั้น ใช่มั้ย ?

ใช่.

จบ เวทนาชั้นขมละ สัญญาชั้นขมุติ

เวทนาชั้นขมุต จบ

โอกาสวาระ จบ

บุคคลโลกาสวาระ

รูปชั้นขมุต

รูปชั้นขมุต เวทนาชั้นขมุติ :-

[๑๕๗] รูปชั้นไม่ใช่อัจฉริยะกำลังเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, เวทนาชั้นก็ไม่ใช่เกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่มั้ย ?

บุคคลที่กำลังตายในปัญจโวการภุมิที่ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในรูปภุมิที่ดี รูปชั้นไม่ใช่อัจฉริยะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่เวทนาชั้นก็เกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลที่กำลังประิพนพานในปัญจโวการภุมิที่ดี ปัจฉิมภุมิบุคคลที่เกิดอยู่ในรูปภุมิที่ดี บุคคลที่กำลังตายในอสังขยัตตภุมิที่ดี รูปชั้นไม่ใช่อัจฉริยะกำลังเกิด และเวทนาชั้นก็ไม่ใช่เกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

ก็หรือว่า เวทนาขั้นที่ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, รูปขั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ปัจฉิมภวีกบุคคลที่กำลังเกิดในปัญจโวการภูมิที่ดี บุคคลที่กำลังเกิดในอสังขยัตตภูมิที่ดี เวทนาขั้นที่ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่รูปขั้นกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่กำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิที่ดี ปัจฉิมภวีกบุคคลที่เกิดอยู่ในอรุณภูมิที่ดี บุคคลที่กำลังตายในอสังขยัตตภูมิที่ดี เวทนาขั้นที่ไม่ใช่จักเกิด และรูปขั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ รูปขั้นขมุละ เวทนาขั้นขมุลี

รูปขั้นขมุล จบ

เวทนาขั้นขมุล

เวทนาขั้นขมุละ สัตถุญาขั้นขมุลี :-

[๑๕๘] เวทนาขั้นที่ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, สัตถุญาขั้นก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่กำลังตายในจตุโวการภูมิที่ดี ในปัญจโวการภูมิที่ดี เวทนาขั้นที่ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่สัตถุญาขั้นจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น บุคคลที่กำลังปรินิพพานที่ดี บุคคล

ที่เกิดอยู่ในอสังขยัตถภูมิก็ดี เวทนาชั้นไม่ใช่กำลังเกิด และ
สังขยัตถภูมิที่ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า สังขยัตถภูมิที่ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, เวทนา-
ชั้นที่ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ปัจฉิมภิกขุบุคคลที่กำลังเกิด สังขยัตถภูมิที่ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคล
เหล่านั้นในภูมินั้น แต่เวทนาชั้นกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น,
บุคคลที่กำลังปรินิพพานก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสังขยัตถภูมิก็ดี
สังขยัตถภูมิที่ไม่ใช่จักเกิด และเวทนาชั้นที่ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่า-
นั้นในภูมินั้น.

จบ เวทนาชั้นขมละ สังขยัตถภูมิ

เวทนาชั้นขมละ จบ

ปุคคโลกาสวาระ จบ

ปัจจุปันนาคตวาระ ปัจฉนิก จบ

อดีตานาคตวาระ อนุโลม

บุคคลวาระ

รูปชั้นขมุล

รูปชั้นขมุละ เวทนาชั้นขมุลี :-

[๑๕๕] รูปชั้นขมุละเกิดแก่บุคคลใด, เวทนาชั้นขมุลีก็จักเกิดแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลที่เป็นปัจฉิมภวีกะ รูปชั้นขมุละเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่เวทนาชั้นขมุลีไม่ไซ้จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลนอกจากนี้ รูปชั้นขมุละเกิด และเวทนาชั้นขมุลีก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า เวทนาชั้นขมุลีจักเกิดแก่บุคคลใด, รูปชั้นขมุลีก็เกิดแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

จบ รูปชั้นขมุละ เวทนาชั้นขมุลี

รูปชั้นขมุล จบ

เวทนาขันธมูล

เวทนาขันธมูละ สัตถุญาขันธมูลี :-

[๑๖๐] เวทนาขันธ์เคยเกิดแก่บุคคลใด, สัตถุญาขันธ์ก็จักเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่เป็นปัจฉิมภวีกะ เวทนาขันธ์เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่สัตถุญาขันธ์ไม่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลนอกจากนี้ เวทนาขันธ์เคยเกิด และสัตถุญาขันธ์ก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า สัตถุญาขันธ์จักเกิดแก่บุคคลใด, เวทนาขันธ์ก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ เวทนาขันธมูละ สัตถุญาขันธมูลี

เวทนาขันธมูล จบ

บุคคลวาระ จบ

โอกาสวาระ

รูปขันธมูล

รูปขันธมูละ เวทนาขันธมูลี :-

[๑๖๑] รูปขันธ์เคยเกิดในภุมิใด, เวทนาขันธ์ก็จักเกิดในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ในอสังขยัตตภูมินั้น รูปขันธ์เคยเกิดในภูมินั้น แต่เวทนาขันธ์
ไม่ใช่จักเกิดในภูมินั้น, ในปัญจโวหารภูมินั้น รูปขันธ์เคยเกิด และ
เวทนาขันธ์ก็จักเกิดในภูมินั้น.

ก็หรือว่า เวทนาขันธ์จักเกิดในภูมิตใด, รูปขันธ์ก็เคยเกิดในภูมิ
นั้น ใช่ไหม ?

ในรูปภูมิ เวทนาขันธ์จักเกิดในภูมินั้น แต่รูปขันธ์ไม่ใช่เคย
เกิดในภูมินั้น ในปัญจโวหารภูมิ เวทนาขันธ์จักเกิด และรูปขันธ์
ก็เคยเกิดในภูมินั้น.

จบ รูปขันธ์มุละ เวทนาขันธ์มุลี

รูปขันธ์มุล จบ

เวทนาขันธ์มุล

เวทนาขันธ์มุละ สัตถุญาขันธ์มุลี :-

[๑๖๒] เวทนาขันธ์เคยเกิดในภูมิตใด, สัตถุญาขันธ์ก็จักเกิด
ในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า สัญญาขั้นจกเกิดในภูมิด, เวทนาขั้นก็เคยเกิด
ในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

จบ เวทนาขั้นขมูละ สัญญาขั้นขมุติ

เวทนาขั้นขมูล จบ

โอกาสวาระ จบ

บุคคลโลกาสวาระ

รูปขั้นขมูล

รูปขั้นขมูละ เวทนาขั้นขมุติ :-

[๑๖๓] รูปขั้นก็เคยเกิดแก่บุคคลใดในภูมิด, เวทนาขั้น
ก็จกเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

ปัจฉิมภวีกบุคคลที่เกิดอยู่ในปัจฉุโวการภูมิดี บุคคลที่เกิดอยู่
ในอัสัญญัตตภูมิดี รูปขั้นก็เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่
เวทนาขั้นไม่ไซ้จกเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลนอกจากนี้
ที่เกิดอยู่ในปัจฉุโวการภูมิ รูปขั้นก็เคยเกิด และเวทนาขั้นก็จกเกิด
แก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า เวทนาขันธ์จักเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, รูปขันธ์
ก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลที่เกิดอยู่ในอรุภุมิ เวทนาขันธ์จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น
ในภุมินั้น แต่รูปขันธ์ไม่ไซ้เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคล
ที่เกิดอยู่ในปัจจุโวการภุมิ เวทนาขันธ์จักเกิด และรูปขันธ์ก็เคยเกิด
แก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

จบ รูปขันธ์มุละ เวทนาขันธ์มุลี

รูปขันธ์มุล จบ

เวทนาขันธ์มุล

เวทนาขันธ์มุละ สัจญญาขันธ์มุลี :-

[๑๖๔] เวทนาขันธ์เคยเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, สัจญญาขันธ์
ก็จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลที่เป็นปัจจุภิกขะ เวทนาขันธ์เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น
ในภุมินั้น แต่สัจญญาขันธ์ไม่ไซ้จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น,
บุคคลนอกจากนี้ที่เกิดอยู่ในจตุโวการภุมิก็ดี ในปัจจุโวการภุมิก็ดี
เวทนาขันธ์เคยเกิด และสัจญญาขันธ์ก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมิ
นั้น.

ก็หรือว่า สัญญาชั้นจักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, เวทนาชั้น
ก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม?

ใช่.

จบ เวทนาชั้นขมละ สัญญาชั้นขมุติ

เวทนาชั้นขมุล จบ

บุคคลโลกาสวาระ จบ

อดีตานาคตวาระ อนุโลม จบ

อตีตानาคตวาระ ปัจจนิก

บุคคลวาระ

รูปชั้นขมุล

รูปชั้นขมุละ เวทนาชั้นขมุลี :-

[๑๖๕] รูปชั้นขมุลไม่ไช่เคยเกิดแก่บุคคลใด, เวทนาชั้นขมุลีก็ไม่ใช่
จักเกิดแก่บุคคลนั้น ไช้ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่า เวทนาชั้นขมุลีไม่ไช่จักเกิดแก่บุคคลใด, รูปชั้นขมุลีก็ไม่ใช่
เคยเกิดก่อนนั้น ไช้ไหม ?

เคยเกิด.

จบ รูปชั้นขมุละ เวทนาชั้นขมุลี

รูปชั้นขมุล จบ

เวทนาชั้นขมุล

เวทนาชั้นขมุละ สัตถุญญาชั้นขมุลี :-

[๑๖๖] เวทนาชั้นขมุลีไม่ไช่เคยเกิดแก่บุคคลใด, สัตถุญญาชั้นขมุลี
ก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้น ไช้ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่า สัญญาชั้นไม่ใช้จักเกิดแก่บุคคลใด, เวทนาชั้น
ก็ไม่ใช้เคยเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่มั้ย?

เคยเกิด.

จบ เวทนาชั้นขมละ สัญญาชั้นขมุติ

เวทนาชั้นขมุล จบ

บุคคลวาระ จบ

โอกาสวาระ

รูปชั้นขมุล

รูปชั้นขมุละ เวทนาชั้นขมุติ :-

[๑๖๗] รูปชั้นไม่ใช้เคยเกิดในภูมิใด, เวทนาชั้นก็ไม่ใช้
จักเกิดในภูมินั้น ใช่มั้ย?

จักเกิด.

ก็หรือว่า เวทนาชั้นไม่ใช้จักเกิดในภูมิใด, รูปชั้นก็ไม่ใช้
เคยเกิดในภูมินั้น ใช่มั้ย?

เคยเกิด.

จบ รูปชั้นขมุละ เวทนาชั้นขมุติ

รูปชั้นขมุล จบ

เวทนาขันธมูล

เวทนาขันธมูละ สัตถุญาขันธมูลี :-

[๑๖๘] เวทนาขันธไม่ไช่เคยเกิดในภุมิใด, สัตถุญาขันธก็ไม่ไช่
จักเกิดในภุมินั้น ไช่ไหม ?

ก็หรือว่า สัตถุญาขันธไม่ไช่จักเกิดในภุมิใด, เวทนาขันธก็ไม่ไช่
เคยเกิดในภุมินั้น ไช่ไหม ?

ไช่.

จบ เวทนาขันธมูละ สัตถุญาขันธมูลี

เวทนาขันธมูล จบ

โองาสวาระ จบ

ปุคคโลกาสวาระ

รูปขันธมูล

รูปขันธมูละ เวทนาขันธมูลี :-

[๑๖๙] รูปขันธไม่ไช่เคยเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, เวทนา-
ขันธก็ไม่ไช่จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไช่ไหม ?

บุคคลที่เกิดอยู่ในอรุณภูมิ รูปขั้นที่ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น เวทนาขั้นก็เกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่เกิดอยู่ในสุทธาวาสภูมิก็ดี ปัจฉิมภวิกบุคคลที่เกิดอยู่ในอรุณภูมิก็ดี รูปขั้นที่ไม่ใช่เคยเกิด และเวทนาขั้นก็ไม่ใช่เกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า เวทนาขั้นที่ไม่ใช่เกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, รูปขั้นที่ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ปัจฉิมภวิกบุคคลที่เกิดอยู่ในปัญจโวหารภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสังขยัตตภูมิก็ดี เวทนาขั้นที่ไม่ใช่เกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่รูปขั้นเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่เกิดอยู่ในสุทธาวาสภูมิก็ดี ปัจฉิมภวิกบุคคลที่เกิดอยู่ในอรุณภูมิก็ดี เวทนาขั้นที่ไม่ใช่เกิด และรูปขั้นก็ไม่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ รูปขั้นขมุละ เวทนาขั้นขมุลี

รูปขั้นขมุล จบ

เวทนาขั้นขมุล

เวทนาขั้นขมุละ สัญญาขั้นขมุลี :-

[๑๗๐] เวทนาขั้นที่ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, สัญญาขั้นที่ไม่ใช่เกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า สัญญาชั้นไซ้จักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด เวทนา-
ชั้นไซ้ก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ใหม่ ?

บุคคลที่เป็นปัจฉิมภวีกะ สัญญาชั้นไซ้จักเกิดแก่บุคคล
เหล่านั้นในภูมินั้น แต่เวทนาชั้นไซ้เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น,
บุคคลที่เกิดอยู่ในสุทธาวาสภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสังขยัตตภูมิก็ดี
สัญญาชั้นไซ้ไม่ไซ้จักเกิด และเวทนาชั้นไซ้ก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่า-
นั้นในภูมินั้น.

จบ เวทนาชั้นธมฺมละ สัญญาชั้นธมฺมลี

เวทนาชั้นธมฺม จบ

บุคคลโลกาสวาระ จบ

อดีตานาคตวาระ ปัจฉนิก จบ

อุปปาทวาระ จบ

นโรธวาระ

ปัจจุปปันนวาระ อนุโลม

บุคคลวาระ

รูปชั้นหมวด

รูปชั้นหมวด เวทนาชั้นหมวด :-

[๑๗๑] รูปชั้นกำลังดับแก่บุคคลใด, เวทนาชั้นกำลังดับ
แก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม?

บุคคลที่กำลังตายในอสังขยัตตภูมิ รูปชั้นกำลังดับแก่บุคคล
เหล่านั้น แต่เวทนาชั้นไม่ไซ้กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่กำลัง
ตายในปัญจโวการภูมิ รูปชั้นกำลังดับ และเวทนาชั้นกำลังดับแก่
บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า เวทนาชั้นกำลังดับแก่บุคคลใด, รูปชั้นกำลังดับ
แก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม?

บุคคลที่กำลังตายในอรุณภูมิ เวทนาชั้นกำลังดับแก่บุคคล
เหล่านั้น แต่รูปชั้นไม่ไซ้กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่กำลัง
ตายในปัญจโวการภูมิ เวทนาชั้นกำลังดับ และรูปชั้นกำลังดับแก่
บุคคลเหล่านั้น.

จบ รูปชั้นหมวด เวทนาชั้นหมวด

รูปชั้นหมวด จบ

บุคคลวาระ จบ

โอกาสวาระ

รูปชั้นหมวด

รูปชั้นหมวด เวทนาชั้นหมวด :-

[๑๗๒] รูปชั้นกำลังดับในภุมิใด, เวทนาชั้นกำลังดับ
ในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

ในอสังขยัตตภุมิ รูปชั้นกำลังดับในภุมินั้น แต่เวทนาชั้น
ไม่ไซ้กำลังดับในภุมินั้น ในปัญจโวการภุมิ รูปชั้นกำลังดับ และ
เวทนาชั้นกำลังดับในภุมินั้น.

ก็หรือว่า เวทนาชั้นกำลังดับในภุมิใด, รูปชั้นกำลังดับ
ในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

ในรูปภุมิ เวทนาชั้นกำลังดับในภุมินั้น แต่รูปชั้นไม่ไซ้
กำลังดับในภุมินั้น, ในปัญจโวการภุมิ เวทนาชั้นกำลังดับ และ
รูปชั้นกำลังดับในภุมินั้น.

จบ รูปชั้นหมวด เวทนาชั้นหมวด

รูปชั้นหมวด จบ

โอกาสวาระ จบ

บุคคลโลกาสวาระ

รูปขันธมูล

รูปขันธมูละ เวทนาขันธมูลี :-

[๑๗๓] รูปขันธกำลังดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, เวทนาขันธก็กำลังดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลที่กำลังตายในอสัญญัตตภูมิ รูปขันธกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่เวทนาขันธไม่ไซ้กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่กำลังตายในปัญจโวการภูมิ รูปขันธกำลังดับ และเวทนาขันธก็กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า เวทนาขันธกำลังดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, รูปขันธก็กำลังดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลที่กำลังตายในอรุปรภูมิ เวทนาขันธกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่รูปขันธไม่ไซ้กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่กำลังตายในปัญจโวการภูมิ เวทนาขันธกำลังดับ และรูปขันธก็กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ รูปขันธมูละ เวทนาขันธมูลี

รูปขันธมูล จบ

บุคคลโลกาสวาระ จบ

ปัจจุปปันนวาระอนุโลม จบ

ปัจจุปันนวาระ ปัจจนิก

บุคคลวาระ

รูปขันธมูล

รูปขันธมูละ เวทนาขันธมูลี :-

[๑๗๔] รูปขันธที่ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใด, เวทนาขันธที่ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลที่กำลังตายในรูปภูมิ รูปขันธที่ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่เวทนาขันธกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลเหล่านั้นทั้งหมดที่กำลังเกิด รูปขันธที่ไม่ใช่กำลังดับ และเวทนาขันธที่ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า เวทนาขันธที่ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใด, รูปขันธที่ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลที่กำลังตายในอัสถุญสัตว์ตตภูมิ เวทนาขันธที่ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่รูปขันธกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลเหล่านั้นทั้งหมดที่กำลังเกิด เวทนาขันธที่ไม่ใช่กำลังดับ และรูปขันธที่ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ รูปขันธมูละ เวทนาขันธมูลี

รูปขันธมูล จบ

บุคคลวาระ จบ

โอกาสวาระ

รูปชั้นหมวด

รูปชั้นหมวด เวทนาชั้นมุตติ :-

[๑๗๕] รูปชั้นที่ไม่ใช่กำลังดับในภูมิต, เวทนาชั้นที่ไม่ใช่กำลังดับในภูมินั้น ใช่ไหม ?

กำลังดับ.

ก็หรือว่า เวทนาชั้นที่ไม่ใช่กำลังดับในภูมิต, รูปชั้นที่ไม่ใช่กำลังดับในภูมินั้น ใช่ไหม ?

กำลังดับ.

จบ รูปชั้นหมวด เวทนาชั้นมุตติ

รูปชั้นหมวด จบ

โอกาสวาระ จบ

บุคคลโอกาสวาระ

รูปชั้นหมวด

รูปชั้นหมวด เวทนาชั้นมุตติ :-

[๑๗๖] รูปชั้นที่ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใดในภูมิต, เวทนาชั้นที่ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่กำลังตายในอรุณภูมิ รูปชั้นไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคล
เหล่านั้นในภูมินั้น แต่เวทนาชั้นกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น,
บุคคลเหล่านั้นทั้งหมดที่กำลังเกิด รูปชั้นไม่ใช่กำลังดับ และเวทนา-
ชั้นก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า เวทนาชั้นไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, รูป-
ชั้นก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่กำลังตายในอสัญญัตตภูมิ เวทนาชั้นไม่ใช่กำลังดับ
แก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่รูปชั้นกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นใน
ภูมินั้น, บุคคลเหล่านั้นทั้งหมดที่กำลังเกิด เวทนาชั้นไม่ใช่กำลังดับ
และรูปชั้นก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ รูปชั้นมุละ เวทนาชั้นมุติ

รูปชั้นมุต จบ

บุคคลโลกาสวาระ จบ

ปัจจุปปันนวาระ ปัจจนิก จบ

อตีตวาระ อนุโลม

ปุคคลวาระ

รูปจันทรมูล

รูปจันทรมูละ เวทนาจันทรมูลี :-

[๑๗๗] รูปจันทรมูละระดับแก่บุคคลใด, เวทนาจันทรมูลีระดับแก่บุคคลนั้น ใช่มั้ย ?

ใช่.

ก็หรือว่า เวทนาจันทรมูลีระดับแก่บุคคลใด รูปจันทรมูลีระดับแก่บุคคลนั้น ใช่มั้ย ?

ใช่.

จบ รูปจันทรมูละ เวทนาจันทรมูลี

รูปจันทรมูล จบ

ปุคคลวาระ จบ

โอกาสวาระ

รูปจันทรมูล

รูปจันทรมูละ เวทนาจันทรมูลี :-

[๑๗๘] รูปจันทรมูลีระดับในภุมิใด, เวทนาจันทรมูลีระดับในภุมินั้น ใช่มั้ย ?

ในอสังขยัตตภูมินั้น รูปขันธ์เคยดับในภูมินั้น แต่เวทนาขันธ์
ไม่ใช่เคยดับในภูมินั้น, ในปัญจโวการภูมินั้น รูปขันธ์เคยดับ และ
เวทนาขันธ์ก็เคยดับในภูมินั้น.

ก็หรือว่า เวทนาขันธ์เคยดับในภูมิใด, รูปขันธ์ก็เคยดับ
ในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ในรูปภูมินั้น เวทนาขันธ์เคยดับในภูมินั้น แต่รูปขันธ์ไม่ใช่
เคยดับในภูมินั้น ในปัญจโวการภูมินั้น เวทนาขันธ์เคยดับ และ
รูปขันธ์ก็เคยดับในภูมินั้น.

จบ รูปขันธ์มุละ เวทนาขันธ์มูลี

รูปขันธ์มุล จบ

โอกาสวาระ จบ

บุคคลโลกาสวาระ

รูปขันธ์มุล

รูปขันธ์มุละ เวทนาขันธ์มูลี :-

[๑๗๕] รูปขันธ์เคยดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, เวทนาขันธ์
ก็เคยดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่เกิดอยู่ในอสังขยัตตภูมิจึง รูปขันธ์เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้น
ในภูมินั้น แต่เวทนาขันธ์ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น,

บุคคลที่เกิดอยู่ในปัญจโวการภูมิ รูปชั้นกัณเฑาะฐ และเวทนาชั้นกัณเฑาะฐ
ดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า เวทนาชั้นกัณเฑาะฐแก่บุคคลใดในภูมิใด, รูปชั้น
กัณเฑาะฐแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลที่เกิดอยู่ในอรุณภูมิ เวทนาชั้นกัณเฑาะฐแก่บุคคลเหล่านั้น
ในภูมินั้น แต่รูปชั้นไมใช่กัณเฑาะฐแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่
เกิดอยู่ในปัญจโวการภูมิ เวทนาชั้นกัณเฑาะฐ และรูปชั้นกัณเฑาะฐแก่
บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ รูปชั้นธมฺมละ เวทนาชั้นธมฺมตี

รูปชั้นธมฺมต จบ

ปุคคโลกาสวาระ จบ

อตีตวาระ อนุโลม จบ

อดีตวาระ ปัจจุบัน

บุคคลวาระ

รูปจันทรมูล

รูปจันทรมูละ เวทนาจันทรมูลี :-

[๑๘๐] รูปจันทรไม่ไช่เคยดับแก่บุคคลใด, เวทนาจันทรก็ไม่ไช่เคยดับแก่บุคคลนั้น ไช้ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่า เวทนาจันทรไม่ไช่เคยดับแก่บุคคลใด, รูปจันทรก็ไม่ไช่เคยดับแก่บุคคลนั้น ไช้ไหม ?

ไม่มี.

จบ รูปจันทรมูละ เวทนาจันทรมูลี

รูปจันทรมูล จบ

บุคคลวาระ จบ

โอกาสวาระ

รูปจันทรมูล

รูปจันทรมูละ เวทนาจันทรมูลี :-

[๑๘๑] รูปจันทรไม่ไช่เคยดับในภูมิใด, เวทนาจันทรก็ไม่ไช่เคยดับในภูมินั้น ไช้ไหม ?

เคยดับ.

ก็หรือว่า เวทนาขั้นที่ไม่ใช่เคยดับในภุมิใด, รูปขั้นที่ไม่ใช่
เคยดับในภุมินั้น ใช่ไหม ?

เคยดับ.

จบ รูปขั้นขมุละ เวทนาขั้นขมุลี

รูปขั้นขมุล จบ

โอกาสวาระ จบ

ปุคคโลกาสวาระ

รูปขั้นขมุล

รูปขั้นขมุละ เวทนาขั้นขมุลี :-

[๑๘๒] รูปขั้นที่ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลใดในภุมิใด, เวทนา-
ขั้นที่ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่เกิดอยู่ในอรุภุมิ รูปขั้นที่ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลเหล่านี-
นั้นในภุมินั้น แต่เวทนาขั้นเคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคล
ที่เกิดอยู่ในสุทธาวาสภุมิ รูปขั้นที่ไม่ใช่เคยดับ และเวทนาขั้นที่ไม่ใช่
เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

ก็หรือว่า เวทนาขั้นที่ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลใดในภุมิใด, รูป-
ขั้นที่ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ เวทนาขันธไม่ใช่เคียดแค้น
บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่รูปขันธเคียดแค้นบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น,
บุคคลที่เกิดอยู่ในสุทธาวาสภูมิ เวทนาขันธไม่ใช่เคียดแค้น และรูปขันธ
ไม่ใช่เคียดแค้นบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ รูปขันธมูละ เวทนาขันธมูลี

รูปขันธมูล จบ

ปุคคโลกาสวาระ จบ

อดีตวาระ ปัจจนิก จบ

อนาคตวาระ อนุโลม

บุคคลวาระ

รูปขันธมุต

รูปขันธมุตะ เวทนาขันธมุตี :-

[๑๘๓] รูปขันธจักดับแก่บุคคลใด, เวทนาขันธก็จักดับแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า เวทนาขันธจักดับแก่บุคคลใด, รูปขันธก็จักดับแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

ปัจฉิมภวีกบุคคลที่กำลังเกิดในอรูปรูมิกี่ดี บุคคลเหล่าใดจักเกิดในอรูปรูมิกี่ดี แล้วจักปรินิพพาน บุคคลเหล่านั้นกำลังตายก็ดี เวทนาขันธจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่รูปขันธไม่ไซ้จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลนอกจากนี้ เวทนาขันธจักดับ และรูปขันธก็จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ รูปขันธมุตะ เวทนาขันธมุตี

รูปขันธมุต จบ

บุคคลวาระ จบ

โอกาสวาระ

รูปชั้นหมวด

รูปชั้นหมวด เวทนาชั้นหมวด :-

[๑๘๔] รูปชั้นจกดับในภูมิด, เวทนาชั้นจกดับในภูมินั้น
ใช่ไหม ?

ในอสังขยัตตภูมิจกดับในภูมินั้น แต่เวทนาชั้นไม่ใช่
จกดับในภูมินั้น, ในปัญจโวการภูมิจกดับ และเวทนาชั้น
ก็จกดับในภูมินั้น.

ก็หรือว่า เวทนาชั้นจกดับในภูมิด, รูปชั้นก็จกดับในภูมินั้น
ใช่ไหม ?

ในอรุภภูมิจกดับในภูมินั้น แต่รูปชั้นไม่ใช่จกดับ
ในภูมินั้น, ในปัญจโวการภูมิจกดับ และรูปชั้นก็จกดับ
ในภูมินั้น.

จบ รูปชั้นหมวด เวทนาชั้นหมวด

รูปชั้นหมวด จบ

โอกาสวาระ จบ

บุคคลโลกาสวาระ

รูปขันธมูล

รูปขันธมูละ เวทนาขันธมูลี :-

[๑๘๕] รูปขันธจักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, เวทนาขันธก็จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ รูปขันธจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่เวทนาขันธไม่ไซ้จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่เกิดอยู่ในปัญจโวการภูมิ รูปขันธจักดับ และเวทนาขันธก็จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า เวทนาขันธจักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, รูปขันธก็จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลที่เกิดอยู่ในอรุปรภูมิ เวทนาขันธจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่รูปขันธไม่ไซ้จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่เกิดอยู่ในปัญจโวการภูมิ เวทนาขันธจักดับ และรูปขันธก็จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ รูปขันธมูละ เวทนาขันธมูลี

รูปขันธมูล จบ

บุคคลโลกาสวาระ จบ

อนาคตวาระอนุโลม จบ

อนาคตวาระ ปัจฉนิก

บุคคลวาระ

รูปจันทรมูล

รูปจันทรมูละ เวทนาจันทรมูลี :-ห

[๑๘๖] รูปจันทรไม่ไช่จักดับแก่บุคคลใด, เวทนาจันทรก็ไม่ไช่จักดับแก่บุคคลนั้น ไช้ไหม ?

ปัจฉนิมภวิกบุคคลที่กำลังเกิดในอรุณภูมิก็ดี บุคคลเหล่าใดจักเกิดในอรุณภูมิ แล้วจักปรินิพพาน บุคคลเหล่านั้นกำลังตายก็ดี รูปจันทรไม่ไช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่เวทนาจันทรจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่กำลังปรินิพพาน รูปจันทรไม่ไช่จักดับ และเวทนาจันทรก็ไม่ไช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า เวทนาจันทรไม่ไช่จักดับแก่บุคคลใด, รูปจันทรก็ไม่ไช่จักดับแก่บุคคลนั้น ไช้ไหม ?

ใช่.

จบ รูปจันทรมูละ เวทนาจันทรมูลี

รูปจันทรมูล จบ

บุคคลวาระ จบ

โอกาสวาระ

รูปชั้นหมวด

รูปชั้นหมวด เวทนาชั้นมุตติ :-

[๑๘๗] รูปชั้นไม่ใช่อักคัพในภูมิต, เวทนาชั้นก็ไม่ใช่
อักคัพในภูมินั้น ใช่ไหม ?

อักคัพ.

ก็หรือว่า เวทนาชั้นไม่ใช่อักคัพในภูมิต, รูปชั้นก็ไม่ใช่
อักคัพในภูมินั้น ใช่ไหม ?

อักคัพ.

จบ รูปชั้นหมวด เวทนาชั้นมุตติ

รูปชั้นหมวด จบ

โอกาสวาระ จบ

บุคคลโอกาสวาระ

รูปชั้นหมวด

รูปชั้นหมวด เวทนาชั้นมุตติ :-

[๑๘๘] รูปชั้นไม่ใช่อักคัพแก่บุคคลใดในภูมิต, เวทนาชั้น
ก็ไม่ใช่อักคัพแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่เกิดอยู่ในรูปภูมิ รูปชั้นที่ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น
ในภูมินั้น และเวทนาชั้นจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่
กำลังปรินิพพาน รูปชั้นที่ไม่ใช่จักดับ และเวทนาชั้นที่ไม่ใช่จักดับ
แก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า เวทนาชั้นที่ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, รูป-
ชั้นที่ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ เวทนาชั้นที่ไม่ใช่จักดับแก่
บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่รูปชั้นจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น,
บุคคลที่กำลังปรินิพพาน เวทนาชั้นที่ไม่ใช่จักดับ และรูปชั้นที่ไม่ใช่
จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ รูปชั้นขมฺลละ เวทนาชั้นขมฺลลิตี

รูปชั้นขมฺลต จบ

ปุคคโลกาสวาระ จบ

อนาคตวาระ ปัจจนิก จบ

ปัจจุปันนาตีตวาระ อนุโลม

บุคคลวาระ

รูปชั้นขมุล

รูปชั้นขมุละ เวทนาชั้นขมุลี :-

[๑๘๕] รูปชั้นกำลังดับแก่บุคคลใด, เวทนาชั้นก็เคยดับ
แก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า เวทนาชั้นเคยดับแก่บุคคลใด, รูปชั้นก็กำลังดับ
แก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลทั้งหมดที่กำลังเกิด เวทนาชั้นเคยดับแก่บุคคลเหล่านั้น
แต่รูปชั้นไม่ไซ้กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่กำลังตายในปัญจ-
โวการภูมิก็ดี บุคคลที่กำลังตายในอสังขยัตตภูมิก็ดี เวทนาชั้นเคยดับ
และรูปชั้นก็กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ รูปชั้นขมุละ เวทนาชั้นขมุลี

รูปชั้นขมุล จบ

เวทนาขันธมูล

เวทนาขันธมูละ สัตถุญาขันธมูลี :-

[๑๕๐] เวทนาขันธกำลังดับแก่บุคคลใด, สัตถุญาขันธก็เคยดับ
แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า สัตถุญาขันธเคยดับแก่บุคคลใด, เวทนาขันธก็กำลัง
ดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

บุคคลทั้งหมดที่กำลังเกิดก็ดี บุคคลที่กำลังตายในอสังขสัจจธรรม
ก็ดี สัตถุญาขันธเคยดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่เวทนาขันธไม่ใช่กำลังดับ
แก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่กำลังตายในจตุโวการภูมิก็คดี ในปัญจ-
โวการภูมิก็คดี สัตถุญาขันธเคยดับ และเวทนาขันธก็กำลังดับแก่บุคคล
เหล่านั้น.

จบ เวทนาขันธมูละ สัตถุญาขันธมูลี

เวทนาขันธมูล จบ

บุคคลวาระ จบ

โอกาสวาระ

รูปจันทรมูล

รูปจันทรมูละ เวทนาจันทรมูลี :-

[๑๕๑] รูปจันทรกำลังดับในภุมิใด, เวทนาจันทรก็เคยดับ
ในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

ในอสังขยัตตภุมิ รูปจันทรกำลังดับในภุมินั้น แต่เวทนาจันทร
ไม่ใช่เคยดับในภุมินั้น, ในปัญจโวการภุมิ รูปจันทรกำลังดับ และเวทนา-
จันทรก็เคยดับในภุมินั้น.

ก็หรือว่า เวทนาจันทรเคยดับในภุมิใด, รูปจันทรก็กำลังดับ
ในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

ในอรูปภุมิ เวทนาจันทรเคยดับในภุมินั้น แต่รูปจันทรไม่ใช่
กำลังดับในภุมินั้น, ในปัญจโวการภุมิ เวทนาจันทรเคยดับ และรูปจันทร
ก็กำลังดับในภุมินั้น.

จบ รูปจันทรมูละ เวทนาจันทรมูลี

รูปจันทรมูล จบ

เวทนาขันธมูล

เวทนาขันธมูละ สัตถุญาขันธมูลี :-

[๑๕๒] เวทนาขันธกำลังดับในภูมิตะ, สัตถุญาขันธเคยดับ
ในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า สัตถุญาขันธเคยดับในภูมิตะ, เวทนาขันธกำลังดับ
ในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ เวทนาขันธมูละ สัตถุญาขันธมูลี

เวทนาขันธมูล จบ

โอกาสวาระ จบ

บุคคลโลกาสวาระ

รูปขันธมูล

รูปขันธมูละ เวทนาขันธมูลี :-

[๑๕๓] รูปขันธกำลังดับแก่บุคคลใดในภูมิตะ, เวทนาขันธ
เคยดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่กำลังปรินิพพานในสุทธาวาสภูมิก็ดี บุคคลที่กำลังตาย
ในอสังขยัตตภูมิก็ดี รูปชั้นกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่
เวทนาชั้นไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลนอกจากนี้
ที่กำลังตายในปัญจโวการภูมิ รูปชั้นกำลังดับ และเวทนาชั้นก็เคยดับ
แก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า เวทนาชั้นเคยดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, รูปชั้น
ก็กำลังดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่กำลังเกิดในปัญจโวการภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอรูปภูมิ
ก็ดี เวทนาชั้นเคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่รูปชั้นไม่ใช่
กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่กำลังตายในปัญจโวการภูมิ
เวทนาชั้นเคยดับ และรูปชั้นก็กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ รูปชั้นขมุละ เวทนาชั้นขมุลี

รูปชั้นขมุล จบ

เวทนาชั้นขมุล

เวทนาชั้นขมุละ สัตถุญาชั้นขมุลี :-

[๑๕๔] เวทนาชั้นกำลังดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, สัตถุญาชั้น
ก็เคยดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่กำลังปรินิพพานในสุทธาวาสภูมิ เวทนาชั้นกำลังดับ
แก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่สัญญาชั้นไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลเหล่านี้นั้นในภูมินั้น, บุคคลนอกจากนี้ที่กำลังตายในจตุโวการภูมิที่ดี ใน
ปัญจโวการภูมิที่ดี เวทนาชั้นกำลังดับ และสัญญาชั้นก็เคยดับแก่
บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า สัญญาชั้นเคยดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, เวทนาชั้น
ก็กำลังดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่กำลังเกิดในจตุโวการภูมิที่ดี ในปัญจโวการภูมิที่ดี
สัญญาชั้นเคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่เวทนาชั้นไม่ใช่
กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่กำลังตายในจตุโวการภูมิ
ที่ดี ในปัญจโวการภูมิที่ดี สัญญาชั้นเคยดับ และเวทนาชั้นก็กำลัง
ดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ เวทนาชั้นขมุละ สัญญาชั้นขมุลี

เวทนาชั้นขมุล จบ

ปุคคโลกาสวาระ จบ

ปัจจุปปันนาตีตวาระ อนุโลม จบ

ปัจจุปันนาตีตวาระ ปัจจนิก

บุคคลวาระ

รูปชั้นธมฺม

รูปชั้นธมฺมละ เวทนาชั้นธมฺมตี :-

[๑๕๕] รูปชั้นที่ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใด, เวทนาชั้นที่ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เคยดับ.

ก็หรือว่า เวทนาชั้นที่ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลใด, รูปชั้นที่ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ไม่มี.

จบ รูปชั้นธมฺมละ เวทนาชั้นธมฺมตี

รูปชั้นธมฺม จบ

เวทนาชั้นธมฺม

เวทนาชั้นธมฺมละ สัญญาชั้นธมฺมตี :-

[๑๕๖] เวทนาชั้นที่ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใด, สัญญาชั้นที่ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เคยดับ.

ก็หรือว่า สัญญาชั้นไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลใด, เวทนาชั้น
ก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม?

ไม่มี.

จบ เวทนาชั้นขมูละ สัญญาชั้นขมุติ

เวทนาชั้นขมุต จบ

ปุคคลวาระ จบ

โอกาสวาระ

รูปชั้นขมุต

รูปชั้นขมุละ เวทนาชั้นขมุติ :-

[๑๕๗] รูปชั้น ในภูมิใด, (รูปชั้นขมุต เวทนาชั้น
มุติขมกะ ในโอกาสวาระนักศึกษาพึงทำให้บริบูรณ์)

จบ รูปชั้นขมุละ เวทนาชั้นขมุติ

รูปชั้นขมุต จบ

โอกาสวาระ จบ

๑. (ขตถกั ปริปัญณั กาทพพิ)

บุคคลโลกาสวาระ

รูปจันทรมูล

รูปจันทรมูละ เวทนาจันทรมูลี :-

[๑๔๘] รูปจันทรไม่ไช่กำลังดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, เวทนาจันทรก็ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไช้ไหม ?

บุคคลที่กำลังเกิดในปัญจโวการภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอรูปภูมิก็ดี รูปจันทรไม่ไช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่เวทนาจันทรเคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่กำลังเกิดในสุทธาวาสภูมิก็ดี บุคคลที่กำลังเกิดในอสังขยัตตภูมิก็ดี รูปจันทรไม่ไช่กำลังดับ และเวทนาจันทรก็ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

หรือว่า เวทนาจันทรไม่ไช่เคยดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, รูปจันทร ก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไช้ไหม ?

บุคคลที่กำลังปรินิพพานในสุทธาวาสภูมิก็ดี บุคคลที่กำลังตายในอสังขยัตตภูมิก็ดี เวทนาจันทรไม่ไช่เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่รูปจันทรกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่กำลังเกิดในสุทธาวาสภูมิก็ดี ที่กำลังเกิดในอสังขยัตตภูมิก็ดี เวทนาจันทรไม่ไช่เคยดับ และรูปจันทรก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ รูปจันทรมูละ เวทนาจันทรมูลี

รูปจันทรมูล จบ

เวทนาขันธมูล

เวทนาขันธมูละ สัตถุญาขันธมูลี :-

[๑๕๕] เวทนาขันธไม่ใช่อำลัษณ์ดับแก่บุคคลใดในภุมิไค, สัตถุญาขันธก็ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่มัหม ?

บุคคลที่กำลัษณ์เกิดในจตุโวการภุมิกัคคิ ในปัญจโวการภุมิกัคคิ เวทนาขันธไม่ใช่อำลัษณ์ดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่สัตถุญาขันธเคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลที่กำลัษณ์เกิดในสุทธาวาสภุมิกัคคิ บุคคลที่เกิดอยู่ในอัสสัณญัสตตภุมิกัคคิ เวทนาขันธไม่ใช่อำลัษณ์ดับและสัตถุญาขันธก็ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

ก็หรือว่า สัตถุญาขันธไม่ใช่อำลัษณ์ดับแก่บุคคลใดในภุมิไค, เวทนาขันธก็ไม่ใช่กำลัษณ์ดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น ใช่มัหม ?

บุคคลที่กำลัษณ์ปรินิพพานในสุทธาวาสภุมิ สัตถุญาขันธไม่ใช่อำลัษณ์ดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่เวทนาขันธกำลัษณ์ดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลที่กำลัษณ์เกิดในสุทธาวาสภุมิกัคคิ บุคคลที่เกิดอยู่ในอัสสัณญัสตตภุมิกัคคิ สัตถุญาขันธไม่ใช่อำลัษณ์ดับ และเวทนาขันธก็ไม่ใช่กำลัษณ์ดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

จบ เวทนาขันธมูละ สัตถุญาขันธมูลี

เวทนาขันธมูล จบ

ปุคคโลกาสวาระ จบ

ปัจจุปปันนาตีตวาระ ปัจจนิก จบ

ปัจจุปปีนนานาคตวาระ อนุโลม

บุคคลวาระ

รูปชั้นขมุล

รูปชั้นขมุละ เวทนาชั้นขมุลี :-

[๒๐๐] รูปชั้นร้ก้าล้งด้บแ่บुकคลไค, เวทนาชั้นร้ก้าจ้กด้บแ่บुकคลน้ัน ไซ้ไหม ?

บุกคลที่ก้าล้งปรินิพพานในปิญจโวการภูมิ รูปชั้นร้ก้าล้งด้บแ่บुकคลเหล่าน้ัน แต่เวทนาชั้นร้ก้าจ้กด้บแ่บुकคลเหล่าน้ัน, บุกคลนอกจากนี้ที่ก้าล้งตายในปิญจโวการภูมิก็ดี บุกคลที่ก้าล้งตายในอัสัญญสัตตภูมิก็ดี รูปชั้นร้ก้าล้งด้บ และเวทนาชั้นร้ก้าจ้กด้บแ่บुकคลเหล่าน้ัน.

ก็หรือว่า เวทนาชั้นร้ก้าจ้กกับแ่บुकคลไค, รูปชั้นร้ก้าล้งด้บแ่บुकคลน้ัน ไซ้ไหม ?

บุกคลเหล่าน้ันทั้งหมคที่ก้าล้งเกิดก็ดี บุกคลที่ก้าล้งตายในอรุปภูมิก็ดี เวทนาชั้นร้ก้าจ้กด้บแ่บुकคลเหล่าน้ัน แต่รูปชั้นร้ก้าล้งด้บแ่บुकคลเหล่าน้ัน, บุกคลที่ก้าล้งตายในปิญจโวการภูมิก็ดี บุกคลที่ก้าล้งตายในอัสัญญสัตตภูมิก็ดี เวทนาชั้นร้ก้าจ้กด้บ และรูปชั้นร้ก้าล้งด้บแ่บुकคลเหล่าน้ัน.

จบ รูปชั้นขมุละ เวทนาชั้นขมุลี

รูปชั้นขมุล จบ

เวทนาขันธมูล

เวทนาขันธมูละ สัญญาขันธมูลี :-

[๒๐๑] เวทนาขันธกำลังดับแก่บุคคลใด, สัญญาขันธจักดับแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลที่กำลังปรินิพพาน เวทนาขันธกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่สัญญาขันธไม่ไซ้จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลนอกจากนี้ที่กำลังตายในจตุโวการภูมิก็ดี ในปัญจโวการภูมิก็ดี เวทนาขันธกำลังดับ และสัญญาขันธจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า สัญญาขันธจักดับแก่บุคคลใด, เวทนาขันธก็กำลังดับแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังเกิดก็ดี บุคคลที่กำลังตายในอสังขย-สัตตภูมิก็ดี สัญญาขันธจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่เวทนาขันธไม่ไซ้กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่กำลังตายในจตุโวการภูมิก็ดี ในปัญจโวการภูมิก็ดี สัญญาขันธจักดับ และเวทนาขันธก็กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ เวทนาขันธมูละ สัญญาขันธมูลี

เวทนาขันธมูล จบ

บุคคลวาระ จบ

โอกาสวาระ

รูปจันทรมูล

รูปจันทรมูละ ๗๑

[๒๐๒] รูปจันทรกำลังดับในภูมิต ๗๑

รูปจันทรมูล จบ

โอกาสวาระ จบ

บุคคลโอกาสวาระ

รูปจันทรมูล

รูปจันทรมูละ เวทนาจันทรมูลี :-

[๒๐๓] รูปจันทรกำลังดับแก่บุคคลใดในภูมิต, เวทนาจันทรก็จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลที่กำลังปรินิพพานในปัญจโวหารภูมิก็ดี บุคคลที่กำลังตายในอสัญญัตตภูมิก็ดี รูปจันทรกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่เวทนาจันทรไม่ไซ้จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลนอกจากนี้ที่กำลังตายในปัญจโวหารภูมิ รูปจันทรกำลังดับ และเวทนาจันทรก็จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า เวทนาชั้นจกดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, รูปชั้น
ก็กำลังดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลที่กำลังเกิดในปัญจโวการภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในรูป-
ภูมิก็ดี เวทนาชั้นจกดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่รูปชั้นไม่ไซ้
กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น บุคคลที่กำลังตายในปัญจโวการ-
ภูมิ เวทนาชั้นจกดับ และรูปชั้นก็กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นใน
ภูมินั้น.

จบ รูปชั้นขมละ เวทนาชั้นขมุติ

รูปชั้นขมุต จบ

เวทนาชั้นขมุต

เวทนาชั้นขมุละ สัตถุญาชั้นขมุติ :-

[๒๐๔] เวทนาชั้นกำลังดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, สัตถุญาชั้น
จกดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลที่กำลังปรินิพพาน เวทนาชั้นกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น
ในภูมินั้น แต่สัตถุญาชั้นไม่ไซ้จกดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคล
นอกจากนี้ที่กำลังตายในจตุโวการภูมิก็ดี ในปัญจเวการภูมิก็ดี เวทนา-
ชั้นกำลังดับ และสัตถุญาชั้นก็จกดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า สัญญาชั้นจกดับแก่บุคคลใดในภูมิดี, เวทนาชั้น
ก็กำลังดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม?

บุคคลที่กำลังเกิดในจตุโวการภูมิดี ในปัญจโวการภูมิดี
สัญญาชั้นจกดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่เวทนาชั้นไม่ใช่กำลัง
ดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่กำลังตายในจตุโวการภูมิดี
ในปัญจโวการภูมิดี สัญญาชั้นจกดับ และเวทนาชั้นก็กำลังดับแก่
บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ เวทนาชั้นขมละ สัญญาชั้นขมุติ

เวทนาชั้นขมุท จบ

ปุคคโลกาสวาระ จบ

ปัจจุปปันนาคตวาระ อนุโลม จบ

ปัจจุปันนาคตวาระ ปัจจนิก

บุคคลวาระ

รูปขันธมูล

รูปขันธมูละ เวทนาขันธมูลี :-

[๒๐๕] รูปขันธ^๑ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใด, เวทนาขันธ^๒ก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

บุคคลเหล่านั้นทั้งหมดที่กำลังเกิดก็ดี บุคคลที่กำลังตายในอรุณภูมิก็ดี รูปขันธ^๑ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่เวทนาขันธ^๒จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่กำลังปรินิพพานในอรุณภูมิ รูปขันธ^๑ไม่ใช่กำลังดับ และเวทนาขันธ^๒ก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า เวทนาขันธ^๒ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใด, รูปขันธ^๑ก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่กำลังปรินิพพานในปัญจโวหารภูมิ เวทนาขันธ^๒ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่รูปขันธ^๑กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่กำลังปรินิพพานในอรุณภูมิ เวทนาขันธ^๒ไม่ใช่จักดับ และรูปขันธ^๑ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ รูปขันธมูละ เวทนาขันธมูลี

รูปขันธมูล จบ

เวทนาขันธมูล

เวทนาขันธมูละ สัตถุญาขันธมูลี :-

[๒๐๖] เวทนาขันธไม่ใช่อำลัดดับแก่บุคคลใด, สัตถุญาขันธ
ก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

จักดับ.

ก็หรือว่า สัตถุญาขันธไม่ใช่อำลัดดับแก่บุคคลใด, เวทนาขันธ
ก็ไม่ใช่อำลัดดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

กำลังดับ.

จบ เวทนาขันธมูละ สัตถุญาขันธมูลี

เวทนาขันธมูล จบ

บุคคลวาระ จบ

โอกาสวาระ

รูปขันธมูล

รูปขันธมูละ ๗ ล ๗

[๒๐๗] รูปขันธไม่ใช่อำลัดดับในภูมิใด, ๗ล๗

รูปขันธมูล จบ

โอกาสวาระ จบ

บุคคลโลกาสวาระ

รูปจันทรมูล

รูปจันทรมูละ เวทนาจันทรมูลี :-

[๒๐๘] รูปจันทรไม่ใช่อำลัดดับแก่บุคคลใดในภุมิใด, เวทนาจันทรก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ใหม่ ?

บุคคลที่กำลังเกิดในปัญจโวการภุมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอรูปภุมิก็ดี รูปจันทรไม่ใช่อำลัดดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่เวทนาจันทรจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลที่กำลังปรินิพพานในอรูปภุมิก็ดี บุคคลที่กำลังเกิดในอสังขยัตตภุมิ รูปจันทรไม่ใช่อำลัดดับและเวทนาจันทรก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

ก็หรือว่า เวทนาจันทรไม่ใช่อำลัดดับแก่บุคคลใดในภุมิใด, รูปจันทรก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ใหม่ ?

บุคคลที่กำลังปรินิพพานในปัญจโวการภุมิก็ดี บุคคลที่กำลังตายในอสังขยัตตภุมิก็ดี เวทนาจันทรไม่ใช่อำลัดดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่รูปจันทรกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลที่กำลังปรินิพพานในอรูปภุมิก็ดี บุคคลที่กำลังเกิดในอสังขยัตตภุมิก็ดี เวทนาจันทรไม่ใช่อำลัดดับ และรูปจันทรก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

จบ รูปจันทรมูละ เวทนาจันทรมูลี

รูปจันทรมูล จบ

เวทนาขันธมูล

เวทนาขันธมูละ สัตถุญาขันธมูลี :-

[๒๐๕] เวทนาขันธไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใดในภุมิใด, สัตถุญาขันธก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่กำลังเกิดในจตุโวการภุมิกี่ดี ในปัญจโวการภุมิกี่ดี เวทนาขันธไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่สัตถุญาขันธจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัตถุญสัทตภุมิ เวทนาขันธไม่ใช่กำลังดับ และสัตถุญาขันธก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

ก็หรือว่า สัตถุญาขันธไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภุมิใด, เวทนาขันธก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่กำลังปรินิพพาน สัตถุญาขันธไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่เวทนาขันธกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัตถุญสัทตภุมิ สัตถุญาขันธไม่ใช่จักดับ และเวทนาขันธก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

จบ เวทนาขันธมูละ สัตถุญาขันธมูลี

เวทนาขันธมูล จบ

ปุคคโลกาสวาระ จบ

ปัจจุปปันนนานาคตวาระ ปัจจนิก จบ

อตีตนาถวาระ อนุโลม

บุคคลวาระ

รูปชั้นขมุล

รูปชั้นขมุละ เวทนาชั้นขมุลี :-

[๒๑๐] รูปชั้นขมุละดับแก่บุคคลใด, เวทนาชั้นขมุลีก็จักดับแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลที่กำลังปรินิพพาน รูปชั้นขมุละดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่เวทนาชั้นขมุลีไม่ไซ้จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลนอกจากนี้ รูปชั้นขมุละดับ และเวทนาชั้นขมุลีก็จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า เวทนาชั้นขมุลีจักดับแก่บุคคลใด, รูปชั้นขมุละดับแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

จบ รูปชั้นขมุละ เวทนาชั้นขมุลี

รูปชั้นขมุล จบ

เวทนาชั้นขมุล

เวทนาชั้นขมุละ สัตถุญาชั้นขมุลี :-

[๒๑๑] เวทนาชั้นขมุละดับแก่บุคคลใด, สัตถุญาชั้นขมุลีก็จักดับแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลที่กำลังปรินิพพาน เวทนาชั้นที่เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่สัญญาชั้นไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น บุคคลนอกจากนี้ เวทนาชั้นที่เคยดับ และสัญญาชั้นก็จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า สัญญาชั้นจักดับแก่บุคคลใด, เวทนาชั้นก็เคยดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม?

ใช่.

จบ เวทนาชั้นธมฺมละ สัญญาชั้นธมฺมตี

เวทนาชั้นธมฺม จบ

บุคคลวาระ จบ

โอกาสวาระ

รูปชั้นธมฺม

รูปชั้นธมฺมละ ๗๓๗

[๒๑๒] รูปชั้นที่เคยดับในภูมิจใด, ๗๓๗

รูปชั้นธมฺม จบ

โอกาสวาระ จบ

บุคคลโลกาสวาระ

รูปจันทรมูล

รูปจันทรมูละ เวทนาจันทรมูลี :-

[๒๑๓] รูปจันทรมูละเทียบแก่บุคคลใดในภูมิใด, เวทนาจันทรมูลีก็จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลที่กำลังปรินิพพานในปัญจโวหารภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิก็ดี รูปจันทรมูละเทียบแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่เวทนาจันทรมูลีไม่ไซ้จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลนอกจากนี้ที่เกิดอยู่ในปัญจโวหารภูมิ รูปจันทรมูละ และเวทนาจันทรมูลีก็จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า เวทนาจันทรมูลีจักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, รูปจันทรมูลีก็เทียบแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลที่กำลังเกิดในสุทธาวาสภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอรุณภูมิ เวทนาจันทรมูลีจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่รูปจันทรมูลีไม่ไซ้เทียบแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น บุคคลนอกจากนี้ที่เกิดอยู่ในปัญจโวหารภูมิ เวทนาจันทรมูลี และรูปจันทรมูลีก็เทียบแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ รูปจันทรมูละ เวทนาจันทรมูลี

รูปจันทรมูล จบ

เวทนาขันธมูล

เวทนาขันธมูละ สัตถุญาขันธมูลี :-

[๒๑๔] เวทนาขันธเคยดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, สัตถุญาขันธก็จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลที่กำลังปรินิพพาน เวทนาขันธเคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่สัตถุญาขันธไม่ไซ้จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลนอกจากนี้ ที่เกิดอยู่ในจตุโวการภูมิที่ดี ในปัญจโวการภูมิที่ดี เวทนาขันธเคยดับ และสัตถุญาขันธก็จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า สัตถุญาขันธจักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, เวทนาขันธก็เคยดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลที่กำลังเกิดในสุทธาวาสภูมิ สัตถุญาขันธจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่เวทนาขันธไม่ไซ้เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่เกิดอยู่ในจตุโวการภูมิที่ดี ในปัญจโวการภูมิที่ดี สัตถุญาขันธจักดับ และเวทนาขันธก็เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ เวทนาขันธมูละ สัตถุญาขันธมูลี

เวทนาขันธมูล จบ

ปุคคโลกาสวาระ จบ

อตีตानาคตวาระ อนุโลม จบ

อดีตานาคตวาระ ปัจฉนิค

บุคคตวาระ

รูปชั้นธมฺม

รูปชั้นธมฺมละ เวทนาชั้นธมฺมตี :-

[๒๑๕] รูปชั้นธมฺมที่ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคตใด, เวทนาชั้นธมฺมตีที่ไม่ใช่จักดับแก่บุคคตนั้น ใช่ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่า เวทนาชั้นธมฺมตีที่ไม่ใช่จักดับแก่บุคคตใด, รูปชั้นธมฺมที่ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคตนั้น ใช่ไหม ?

เคยดับ.

จบ รูปชั้นธมฺมละ เวทนาชั้นธมฺมตี

รูปชั้นธมฺม จบ

เวทนาชั้นธมฺม

เวทนาชั้นธมฺมละ สัตฺตญฺญาชั้นธมฺมตี :-

[๒๑๖] เวทนาชั้นธมฺมตีที่ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคตใด, สัตฺตญฺญาชั้นธมฺมตีที่ไม่ใช่จักดับแก่บุคคตนั้น ใช่ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่า สัญญาขั้นไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใด, เวทนาขั้น
ก็ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เคยดับ.

จบ เวทนาขั้นธมฺละ สัญญาขั้นธมฺลี

เวทนาขั้นธมฺล จบ

ปุคฺคฺลวาระ จบ

โอกาสวาระ

รูปขั้นธมฺล

รูปขั้นธมฺล ๗ ล ๗

[๒๑๗] รูปขั้นไม่ใช่เคยดับในภุมิใด, ๗ ล ๗

จบ รูปขั้นธมฺละ เวทนาขั้นธมฺลี

รูปขั้นธมฺล จบ

โอกาสวาระ จบ

ปุคฺคฺลโลกาสวาระ

รูปขั้นธมฺล

รูปขั้นธมฺล เวทนาขั้นธมฺลี :-

[๒๑๘] รูปขั้นไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลใดในภุมิใด, เวทนา-
ขั้นก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่กำลังเกิดในสุทธาวาสภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอรูปภูมิก็ดี รูปขันธ์ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่เวทนาขันธ์จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่กำลังปรินิพพานในสุทธาวาสภูมิก็ดี บุคคลที่กำลังปรินิพพานในอรูปภูมิก็ดี รูปขันธ์ไม่ใช่เคยดับ และเวทนาขันธ์ก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า เวทนาขันธ์ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, รูปขันธ์ก็ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่กำลังปรินิพพานในปัญจโวหารภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสังขยัตตภูมิก็ดี เวทนาขันธ์ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่รูปขันธ์เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่กำลังปรินิพพานในสุทธาวาสภูมิก็ดี บุคคลที่กำลังปรินิพพานในอรูปภูมิก็ดี เวทนาขันธ์ไม่ใช่จักดับ และรูปขันธ์ก็ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ รูปขันธ์มุละ เวทนาขันธ์มุลี

รูปขันธ์มุล จบ

เวทนาขันธ์มุล

เวทนาขันธ์มุละ สัจญญาขันธ์มุลี :-

[๒๑๕] เวทนาขันธ์ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, สัจญญาขันธ์ก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่กำลังเกิดในสุทธาวาสภูมิ เวทนาขั้นไม่ใช่เคยดับ
แก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่สัญญาขั้นจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นใน
ภูมินั้น, บุคคลที่กำลังปรินิพพานในสุทธาวาสภูมิก็คือ บุคคลที่เกิดอยู่
ในอสังขยัตตภูมิก็คือ เวทนาขั้นไม่ใช่เคยดับ และสัญญาขั้นก็ไม่ใช่
จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า สัญญาขั้นไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, เวทนา-
ขั้นก็ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่กำลังปรินิพพานในจตุโวหารภูมิก็คือ ในปัญจโวหารภูมิ
ก็คือ สัญญาขั้นไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่เวทนาขั้น
เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่กำลังปรินิพพานในสุท-
ธาวาสภูมิก็คือ บุคคลที่กำลังเกิดอยู่ในอสังขยัตตภูมิก็คือ สัญญาขั้น
ไม่ใช่จักดับ และเวทนาขั้นก็ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ เวทนาขั้นขมุละ สัญญาขั้นขมุติ

เวทนาขั้นขมุล จบ

ปุคคโลกาสวาระ จบ

อดีตานาคตวาระ ปัจจนิก จบ

นิโรธวาระ จบ

อุปาทนโรธวาระ

ปัจจุปัตถนวาระ อนุโลม

บุคคลวาระ

รูปชั้นหมวด

รูปชั้นหมวด เวทนาชั้นหมวด :-

[๒๒๐] รูปชั้นกำลังเกิดแก่บุคคลใด, เวทนาชั้นกำลังดับ
แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ไม่ใช่.

ก็หรือว่า เวทนาชั้นกำลังดับแก่บุคคลใด, รูปชั้นกำลังเกิด
แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ไม่ใช่.

จบ รูปชั้นหมวด เวทนาชั้นหมวด

รูปชั้นหมวด จบ

เวทนาขันธมูล

เวทนาขันธมูละ สัตถุญาขันธมูลี :-

[๒๒๑] เวทนาขันธกำลังเกิดแก่บุคคลใด, สัตถุญาขันธก็กำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ไม่ใช่.

ก็หรือว่า สัตถุญาขันธกำลังดับแก่บุคคลใด, เวทนาขันธก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ไม่ใช่.

จบ เวทนาขันธมูละ สัตถุญาขันธมูลี

เวทนาขันธมูล จบ

บุคคลวาระ จบ

โอกาสวาระ

รูปขันธมูล

รูปขันธมูละ เวทนาขันธมูลี :-

[๒๒๒] รูปขันธกำลังเกิดในภุมิใด, เวทนาขันธก็กำลังดับในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ในอสังขยัตตภูมิ รูปชั้นกำลังเกิดในภูมินั้น แต่เวทนาชั้นไม่ใช่กำลังดับในภูมินั้น, ในปัญจโวการภูมิ รูปชั้นกำลังเกิด และเวทนาชั้นกำลังดับในภูมินั้น.

ก็หรือว่า เวทนาชั้นกำลังดับในภูมิใด, รูปชั้นกำลังเกิดในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ในรูปภูมิ เวทนาชั้นกำลังดับในภูมินั้น แต่รูปชั้นไม่ใช่กำลังเกิดในภูมินั้น, ในปัญจโวการภูมิ เวทนาชั้นกำลังดับ และรูปชั้นกำลังเกิดในภูมินั้น.

จบ รูปชั้นขมละ เวทนาชั้นขมละ

รูปชั้นขมละ จบ

เวทนาชั้นขมละ

เวทนาชั้นขมละ สัญญาชั้นขมละ :-

[๒๒๓] เวทนาชั้นกำลังเกิดในภูมิใด, สัญญาชั้นกำลังดับในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า สัญญาชั้นกำลังดับในภูมิตะ, เวทนาชั้นกำลังเกิดในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

จบ เวทนาชั้นขมุตะ สัญญาชั้นขมุติ

เวทนาชั้นขมุต จบ

โอกาสวาระ จบ

บุคคลโลกาสวาระ

รูปชั้นขมุต

รูปชั้นขมุต เวทนาชั้นขมุติ :-

[๒๒๔] รูปชั้นกำลังเกิดบุคคลใดในภูมิตะ, เวทนาชั้นกำลังดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

ไม่ไซ้.

ก็หรือว่า เวทนาชั้นกำลังดับแก่บุคคลใดในภูมิตะ, รูปชั้นกำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

ไม่ไซ้.

จบ รูปชั้นขมุต เวทนาชั้นขมุติ

รูปชั้นขมุต จบ

เวทนาขันธมูล

เวทนาขันธมูละ สัตถุญาขันธมูลี :-

[๒๒๕] เวทนาขันธกำลังเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, สัตถุญา-
ขันธก็กำลังดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่มั้ย ?

ไม่ใช่.

ก็หรือว่า สัตถุญาขันธกำลังดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, เวทนาขันธ
ก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่มั้ย ?

ไม่ใช่.

จบ เวทนาขันธมูละ สัตถุญาขันธมูลี

เวทนาขันธมูล จบ

บุคคลโลกาสวาระ จบ

ปัจจุปปันนวาระ อนุโลม จบ

ปัจจุปันนวาระ ปัจจนิก

บุคคลวาระ

รูปชั้นขมุล

รูปชั้นขมุละ เวทนาชั้นขมุลี :-

[๒๒๖] รูปชั้นขมุลีไม่ใช่อำนาจเกิดแก่บุคคลใด, เวทนาชั้นขมุลีไม่ใช่อำนาจดับแก่บุคคลนั้น ใช่มั้ย ?

บุคคลที่กำลังตายในปัจจุปันนวาระในปัจจุปันนวาระ รูปชั้นขมุลีไม่ใช่อำนาจเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่เวทนาชั้นขมุลีกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่กำลังเกิดในปัจจุปันนวาระ บุคคลที่กำลังตายในปัจจุปันนวาระ สัตตขมุลี รูปชั้นขมุลีไม่ใช่อำนาจเกิด และเวทนาชั้นขมุลีไม่ใช่อำนาจดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า เวทนาชั้นขมุลีไม่ใช่อำนาจดับแก่บุคคลใด, รูปชั้นขมุลีไม่ใช่อำนาจเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่มั้ย ?

บุคคลที่กำลังเกิดในปัจจุปันนวาระ บุคคลที่กำลังเกิดในปัจจุปันนวาระ สัตตขมุลี เวทนาชั้นขมุลีไม่ใช่อำนาจดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่รูปชั้นขมุลีกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่กำลังเกิดในปัจจุปันนวาระ บุคคลที่กำลังตายในปัจจุปันนวาระ สัตตขมุลี เวทนาชั้นขมุลีไม่ใช่อำนาจดับ และรูปชั้นขมุลีไม่ใช่อำนาจเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ รูปชั้นขมุละ เวทนาชั้นขมุลี

รูปชั้นขมุล จบ

เวทนาขันธมูล

เวทนาขันธมูละ สัตถุญาขันธมูลี :-

[๒๒๗] เวทนาขันธไม่ไช่กำลังเกิดแก่บุคคลใด, สัตถุญาขันธก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้น ไช้ไหม ?

บุคคลที่กำลังตายในจตุโวการภูมิก็ดี ในปัญจโวการภูมิก็ดี เวทนาขันธไม่ไช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่สัตถุญาขันธกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัตถุญยัตตภูมิ เวทนาขันธไม่ไช่กำลังเกิด และสัตถุญาขันธก็ไม่ไช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

หรือว่า สัตถุญาขันธไม่ไช่กำลังดับแก่บุคคลใด, เวทนาขันธก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ไช้ไหม ?

บุคคลที่กำลังเกิดในจตุโวการภูมิก็ดี ในปัญจโวการภูมิก็ดี สัตถุญาขันธไม่ไช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่เวทนาขันธกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัตถุญยัตตภูมิ สัตถุญาขันธไม่ไช่กำลังดับ และเวทนาขันธก็ไม่ไช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ เวทนาขันธมูละ สัตถุญาขันธมูลี

เวทนาขันธมูล จบ

บุคคลวาระ จบ

โอกาสวาระ

รูปจันทรมูล

รูปจันทรมูละ เวทนาจันทรมูลี :-

[๒๒๘] รูปจันทรไม่ไช่กำลังเกิดในภุมิไค, เวทนาจันทรก็ไมไช่กำลังดับในภุมินัน ไซไหม ?

กำลังดับ.

ก็หรือว่า เวทนาจันทรไม่ไช่กำลังดับในภุมิไค, รูปจันทรก็ไมไช่กำลังเกิดในภุมินัน ไซไหม ?

กำลังเกิด.

จบ รูปจันทรมูละ เวทนาจันทรมูลี

รูปจันทรมูล จบ

เวทนาจันทรมูล

เวทนาจันทรมูละ สัตถุญาจันทรมูลี :-

[๒๒๙] เวทนาจันทรไม่ไช่กำลังเกิดในภุมิไค, สัตถุญาจันทรก็ไมไช่กำลังดับในภุมินัน ไซไหม ?

ไซ.

ก็หรือว่า สัญญาชั้นไม่ใช่กำลังดับในภูมิด, เวทนาชั้น
ก็ไม่ใช่กำลังเกิดในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ เวทนาชั้นขมละ สัญญาชั้นขมุติ

เวทนาชั้นขมุต จบ

โอกาสวาระ จบ

บุคคลโลกาสวาระ

รูปชั้นขมุต

รูปชั้นขมุต เวทนาชั้นขมุติ :-

[๒๓๐] รูปชั้นไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใดในภูมิด, เวทนา-
ชั้นก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่กำลังตายในจตุโวการภูมิที่ดี ในปัญจโวการภูมิที่ดี
รูปชั้นไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่เวทนาชั้นกำลัง
ดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่กำลังในอรุภูมิที่ดี บุคคล
ที่กำลังตายในอสังขยัตตภูมิที่ดี รูปชั้นไม่ใช่กำลังเกิด และเวทนา-
ชั้นไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า เวทนาขันธไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใดในภุมิใด, รูป-
ขันธก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลที่กำลังเกิดในปัญจโวการภุมิก็ดี บุคคลที่กำลังเกิดใน
อสังขยัตตภุมิก็ดี เวทนาขันธไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น
แต่รูปขันธกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลที่กำลังเกิดใน
อรุภุมิก็ดี บุคคลที่กำลังตายในอสังขยัตตภุมิก็ดี เวทนาขันธไม่ใช่
กำลังดับ และรูปขันธก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

จบ รูปขันธมุละ เวทนาขันธมุลี

รูปขันธมุล จบ

เวทนาขันธมุล

เวทนาขันธมุละ สังขยาขันธมุลี :-

[๒๓๑] เวทนาขันธไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด,
สังขยาขันธก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลที่กำลังตายในจตุโวการภุมิก็ดี ในปัญจโวการภุมิก็ดี
เวทนาขันธไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่สังขยาขันธ
กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลที่เกิดอยู่ในอสังขยัตตภุมิ
เวทนาขันธไม่ใช่กำลังเกิด และสังขยาขันธก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคล
เหล่านั้นในภุมินั้น.

ก็หรือว่า สัญญาชั้นไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, เวทนาชั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่กำลังเกิดอยู่ในจตุโวการภูมิก็ดี ในปัญจโวการภูมิก็ดี สัญญาชั้นไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่เวทนาชั้นกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ สัญญาชั้นไม่ใช่กำลังดับ และเวทนาชั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ เวทนาชั้นขมุละ สัญญาชั้นขมุลี

เวทนาชั้นขมุล จบ

บุคคลโลกาสวาระ จบ

ปัจจุปปันนวาระ ปัจจนิก จบ

อดีตวาระ อนุโลม

บุคคลวาระ

รูปชั้นขมุล

รูปชั้นขมุละ เวทนาชั้นขมุลี :-

[๒๓๒] รูปชั้นขมุลก็เคยเกิดแก่บุคคลใด, เวทนาชั้นขมุลก็เคยดับ
แก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า เวทนาชั้นขมุลก็เคยดับแก่บุคคลใด, รูปชั้นขมุลก็เคยเกิดแก่
บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

จบ รูปชั้นขมุละ เวทนาชั้นขมุลี

รูปชั้นขมุล จบ

เวทนาชั้นขมุล

เวทนาชั้นขมุละ สัตถุญาชั้นขมุลี :-

[๒๓๓] เวทนาชั้นขมุลก็เคยเกิดแก่บุคคลใด, สัตถุญาชั้นขมุลก็เคย
ดับแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า สัญญาขั้นค์เคยดับแก่บุคคลใด, เวทนาขั้นค์ก็เคย
เกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ เวทนาขั้นค์มูละ สัญญาขั้นค์มูลี

เวทนาขั้นค์มูล จบ

ปุคคลวาระ จบ

โอกาสวาระ

รูปขั้นค์มูล

รูปขั้นค์มูละ ๑ ล ๑

[๒๓๔] รูปขั้นค์เคยเกิดในภุมิใด, ๑ ล ๑

รูปขั้นค์มูล จบ

โอกาสวาระ จบ

บุคคลโลกาสวาระ

รูปจันทรมูล

รูปจันทรมูละ เวทนาจันทรมูลี :-

[๒๓๕] รูปจันทรมูลีเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, เวทนาจันทรมูลีเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ รูปจันทรมูลีเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่เวทนาจันทรมูลีไม่ไซ้เกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่เกิดอยู่ในปัญจโวการภูมิ รูปจันทรมูลีเกิด และเวทนาจันทรมูลีเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า เวทนาจันทรมูลีเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, รูปจันทรมูลีเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลที่เกิดอยู่ในอรุปรภูมิ เวทนาจันทรมูลีเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่รูปจันทรมูลีไม่ไซ้เกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่เกิดอยู่ในปัญจโวการภูมิ เวทนาจันทรมูลีเกิด และรูปจันทรมูลีเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ รูปจันทรมูละ เวทนาจันทรมูลี

รูปจันทรมูล จบ

เวทนาขันธมูล

เวทนาขันธมูละ สัตถุญาขันธมูลี :-

[๒๓๖] เวทนาขันธเคยเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, สัตถุญาขันธ
ก็เคยดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า สัตถุญาขันธเคยดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, เวทนาขันธ
ก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ เวทนาขันธมูละ สัตถุญาขันธมูลี

เวทนาขันธมูล จบ

บุคคลโลกาสวาระ จบ

อตีตวาระ อนุลอม จบ

อดีตวาระ ปัจจุบัน

บุคคลวาระ

รูปชั้นหมวด

รูปชั้นหมวด เวทนาชั้นหมวด :-

[๒๓๗] รูปชั้นไม่ไช่เคยเกิดแก่บุคคลใด, เวทนาชั้น
ก็ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลนั้น ไช้ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่า เวทนาชั้นไม่ไช่เคยดับแก่บุคคลใด, รูปชั้น
ก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้น ไช้ไหม ?

ไม่มี.

จบ รูปชั้นหมวด เวทนาชั้นหมวด

รูปชั้นหมวด จบ

เวทนาชั้นหมวด

เวทนาชั้นหมวด สัญญาชั้นหมวด :-

[๒๓๘] เวทนาชั้นไม่ไช่เคยเกิดแก่บุคคลใด, สัญญาชั้น
ก็ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลนั้น ไช้ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่า สัญญาชั้นไม่ใช้เคยดับแก่บุคคลใด, เวทนาชั้น
ก็ไม่ใช้เคยเกิดแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

ไม่มี.

จบ เวทนาชั้นขมุละ สัญญาชั้นขมุติ

เวทนาชั้นขมุต จบ

ปุคคลวาระ จบ

โอกาสวาระ

รูปชั้นขมุต

รูปชั้นขมุตละ ๗ ล ๗

[๒๓๕] รูปชั้นไม่ใช้เคยเกิดในภุมิใด, ๗ ล ๗

รูปชั้นขมุต จบ

โอกาสวาระ จบ

บุคคลโลกาสวาระ

รูปชั้นขมุล

รูปชั้นขมุละ เวทนาชั้นขมุติ :-

[๒๔๐] รูปชั้นขมุติไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, เวทนาชั้นขมุติไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่เกิดอยู่ในอรูปภูมิ รูปชั้นขมุติไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่เวทนาชั้นขมุติเคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่เกิดอยู่ในสุทธาวาสภูมิ รูปชั้นขมุติไม่ใช่เคยเกิด และเวทนาชั้นขมุติไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า เวทนาชั้นขมุติไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, รูปชั้นขมุติไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ เวทนาชั้นขมุติไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่รูปชั้นขมุติเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่เกิดอยู่ในสุทธาวาสภูมิ เวทนาชั้นขมุติไม่ใช่เคยดับ และรูปชั้นขมุติไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ รูปชั้นขมุละ เวทนาชั้นขมุติ

รูปชั้นขมุล จบ

เวทนาขันธมูล

เวทนาขันธมูละ สัตถุญาขันธมูลี :-

[๒๔๑] เวทนาขันธไม่ไช่เคยเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, สัตถุญา-
ขันธก็ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไช้ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า สัตถุญาขันธไม่ไช่เคยดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, เวทนา-
ขันธก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไช้ไหม ?

ใช่.

จบ เวทนาขันธมูละ สัตถุญาขันธมูลี

เวทนาขันธมูล จบ

ปุคคโลกาสวาระ จบ

อตีตวาระ ปัจจนิก จบ

อนาคตวาระ อนุโลม

บุคคลวาระ

รูปชั้นขมุล

รูปชั้นขมุละ เวทนาชั้นขมุลี :-

[๒๔๒] รูปชั้นขันธ์เกิดแก่บุคคลใด, เวทนาชั้นขันธ์ก็เกิดแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า เวทนาชั้นขันธ์เกิดแก่บุคคลใด, รูปชั้นขันธ์ก็เกิดแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

ปัจฉิมภวีกบุคคลที่กำลังเกิดก็ดี บุคคลเหล่าใดจักเกิดในอรุปรภูมิ แล้วจักปรินิพพานก็ดี เวทนาชั้นขันธ์เกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่รูปชั้นขันธ์ไม่ไซ้เกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลนอกจากนี้ เวทนาชั้นขันธ์เกิดและรูปชั้นขันธ์ก็เกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ รูปชั้นขมุละ เวทนาชั้นขมุลี

รูปชั้นขมุล จบ

เวทนาชั้นฐมมุต

เวทนาชั้นฐมมุตะ สัตถุญญาชั้นฐมมุตี :-

[๒๔๓] เวทนาชั้นรัชจักเกิดแก่บุคคลใด, สัตถุญญาชั้นรัชจักดับ
แก่บุคคลนั้น ใช่มั้ย ?

ใช่.

ก็หรือว่า สัตถุญญาชั้นรัชจักดับแก่บุคคลใด, เวทนาชั้นรัชจักเกิด
แก่บุคคลนั้น ใช่มั้ย ?

ปัจฉิมภวีกบุคคลที่กำลังเกิด สัตถุญญาชั้นรัชจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น
แต่เวทนาชั้นรัชไม่รัชจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลนอกจากนี้ สัตถุญญา-
ชั้นรัชจักดับ และเวทนาชั้นรัชก็รัชจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ เวทนาชั้นฐมมุตะ สัตถุญญาชั้นฐมมุตี

เวทนาชั้นปฐมมุต จบ

บุคคลวาระ จบ

โอกาสวาระ

รูปชั้นปฐมมุต

รูปชั้นปฐมมุตะ ๑ ล ๑

[๒๔๔] รูปชั้นรัชจักเกิดในภูมิใด, ๑ ล ๑

รูปชั้นปฐมมุต จบ

โอกาสวาระ จบ

บุคคลโลกาสวาระ

รูปชั้นขมุล

รูปชั้นขมุละ เวทนาชั้นขมุลี :-

[๒๔๕] รูปชั้นขมุลจักเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, เวทนาชั้นขมุลก็จักดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ใหม่ ?

บุคคลที่เกิดอยู่ในอสังขญสัจตภุมิ รูปชั้นขมุลจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่เวทนาชั้นขมุลไม่ไซ้จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลที่เกิดอยู่ในปัญจโวการภุมิ รูปชั้นขมุลจักเกิด และเวทนาชั้นขมุลก็จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

ก็หรือว่า เวทนาชั้นขมุลจักดับแก่บุคคลใดในภุมิใด, รูปชั้นขมุลก็จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ใหม่ ?

ปัจฉิมภวิกบุคคลที่กำลังเกิดในปัญจโวการภุมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอรูปภุมิก็ดี เวทนาชั้นขมุลจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่รูปชั้นขมุลไม่ไซ้จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลนอกจากนี้ที่เกิดอยู่ในปัญจโวการภุมิ เวทนาชั้นขมุลจักดับ และรูปชั้นขมุลก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

จบ รูปชั้นขมุละ เวทนาชั้นขมุลี

รูปชั้นขมุล จบ

เวทนาขันธมูล

เวทนาขันธมูละ สัตถุญาขันธมูลี :-

[๒๔๖] เวทนาขันธจักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิ สัตถุญาขันธ
จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า สัตถุญาขันธจักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, เวทนาขันธ
ก็จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภวีกบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิด สัตถุญาขันธจักดับแก่
บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่เวทนาขันธไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น
ในภูมินั้น, บุคคลนอกจากนี้ที่เกิดอยู่ในจตุโวการภูมิที่ดี ปัญจโวการ
ภูมิที่ดี สัตถุญาขันธจักดับ และเวทนาขันธก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น
ในภูมินั้น.

จบ เวทนาขันธมูละ สัตถุญาขันธมูลี

เวทนาขันธมูล จบ

ปุคคโลกาสวาระ จบ

อนาคตวาระอนุโลม จบ

อนาคตวาระ ปัจจนิก

บุคคลวาระ

รูปจันทรมูล

รูปจันทรมูละ เวทนาจันทรมูลี :-

[๒๔๗] รูปจันทรไม่ไช่จักเกิดแก่บุคคลใด, เวทนาจันทรก็ไม่ไช่
จักดับแก่บุคคลนั้น ไช้ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภวีกบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิด บุคคลเหล่าใดจักเกิด
ในอรุณภูมิ แล้วจักปรินิพพานก็ดี รูปจันทรไม่ไช่จักเกิดแก่บุคคล
เหล่านั้น แต่เวทนาจันทรจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น, เมื่อปรินิพพันต
บุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพาน รูปจันทรไม่ไช่จักเกิด และเวทนาจันทร
ก็ไม่ไช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า เวทนาจันทรไม่ไช่จักดับแก่บุคคลใด, รูปจันทรก็ไม่ไช่
จักเกิดแก่บุคคลนั้น ไช้ไหม ?

ใช่.

รูปจันทรมูละ เวทนาจันทรมูลี

รูปจันทรมูล จบ

เวทนาขันธมูล

เวทนาขันธมูละ สัตถุญาขันธมูลี :-

[๒๔๘] เวทนาขันธไม่ไช่จักเกิดแก่บุคคลใด, สัตถุญาขันธก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้น ไช้ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภวีกบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิด เวทนาขันธไม่ไช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่สัตถุญาขันธจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น, เมื่อปรินิพพันตบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพาน เวทนาขันธไม่ไช่จักเกิดและสัตถุญาขันธก็ไม่ไช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า สัตถุญาขันธไม่ไช่จักดับแก่บุคคลใด, เวทนาขันธไม่ไช่จักเกิดแก่บุคคลนั้น ไช้ไหม ?

ใช่.

จบ เวทนาขันธมูละ สัตถุญาขันธมูลี

เวทนาขันธมูล จบ

บุคคลวาระ จบ

โอกาสวาระ

รูปชั้นขมุล

รูปชั้นขมุละ ๗๓ ๗

[๒๔๘] รูปชั้นฐัไม่ไช่กำลังคับในภูมิด, ๗๓๗

รูปชั้นขมุล จบ

โอกาสวาระ จบ

บุคคลโลกาสุวาระ

รูปชั้นขมุล

รูปชั้นขมุละ เวทนาชั้นขมุลี :-

[๒๕๐] รูปชั้นฐัไม่ไช่จักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิด, เวทนาชั้นฐัก็ไมไช่จักคับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไช้ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภวีกบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในปัญจโวหารภูมิกัดี บุคคลที่เกิดอยู่ในรูปภูมิกัดี รูปชั้นฐัไม่ไช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่เวทนาชั้นฐัจักคับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, เมื่อปรินิพพันบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพาน รูปชั้นฐัไม่ไช่จักเกิด และ

เวทนาชั้นนี้ก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น.

หรือว่า เวทนาชั้นนี้ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภพใด, รูปชั้นนี้ก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภพนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นเกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ เวทนาชั้นนี้ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น แต่รูปชั้นนี้จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น, เมื่อปรินิพัตตบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพาน เวทนาชั้นนี้ไม่ใช่จักดับ และรูปชั้นนี้ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น.

จบ รูปชั้นขมละ เวทนาชั้นขมละ

รูปชั้นขมละ จบ

เวทนาชั้นขมละ

เวทนาชั้นขมละ สัญญาชั้นขมละ :-

[๒๕๑] เวทนาชั้นนี้ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใดในภพใด, สัญญาชั้นนี้ ก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภพนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภวีกบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิด เวทนาชั้นนี้ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น แต่สัญญาชั้นนี้จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นใน

ภูมินั้น, เมื่อปรินิพพันบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานก็ดี บุคคลที่เกิด
อยู่ในอสังขยัตตภูมิกี่ดี เวทนาชั้นไม่ใช่จักเกิด และสัญญาชั้น
ก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า สัญญาชั้นไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, เวทนา
ชั้นก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ เวทนาชั้นขมละ สัญญาชั้นขมลี

เวทนาชั้นขมลด จบ

ปุคคโลกาสวาระ จบ

อนาคตวาระ ปัจจนิก จบ

ปัจจุปปันนาตีตวาระ อนุโลม

บุคคลวาระ

รูปชั้นขมุล

รูปชั้นขมุละ เวทนาชั้นขมุลี :-

[๒๕๒] รูปชั้นร้กำลังเกิดแก่บุคคลใด, เวทนาชั้นร้ก็เคยด้บ
แก่บุคคลนั้น ไซ้ใหม่ ?

ไซ้.

ก็หรือว่า เวทนาชั้นร้เคยด้บแก่บุคคลใด, รูปชั้นร้ก็กำลังเกิด
แก่บุคคลนั้น ไซ้ใหม่ ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายก็ดี บุคคลที่กำลังเกิดใน
อรุปรภูมิก็ดี เวทนาชั้นร้เคยด้บแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่รูปชั้น
ไม่ไซ้กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิด
ในปัญจโวการภูมิก็ดี บุคคลที่กำลังเกิดในอัสัญญัสตตภูมิก็ดี เวทนาชั้น
เคยด้บ และรูปชั้นร้ก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น ๑ ล ๑

(ปัจจุปปันนาตีตวาระ ในอุปปาตวาระ ท่านจำแนกไว้แล้วโดย
ประการใด ในอุปปาตนิโรธวาระนี้ ก็พึงจำแนกโดยประการนั้น)

รูปชั้นขมุล จบ

บุคคลวาระ จบ

ปัจจุปปันนาตีตวาระ จบ

ปัจจุปปีนนานาคตวาระ อนุโลม

บุคคลวาระ

รูปชั้นขมุล

รูปชั้นขมุละ เวทนาชั้นขมุลี :-

[๒๕๓] รูปชั้นข้มกำลังเกิดแก่บุคคลใด, เวทนาชั้นข้มจ้จกดับ
แก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า เวทนาชั้นข้มจ้จกดับแก่บุคคลใด, รูปชั้นข้มก็กำลังเกิด
แก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายก็ดี บุคคลที่ กำลังเกิดใน
อรุปรภูมิก็ดี เวทนาชั้นข้มจ้จกดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่รูปชั้นข้มไม่ไซ้กำลัง
เกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในปัญจโวการภูมิก็ดี
บุคคลที่ กำลังเกิดในอสังขยสัตตภูมิก็ดี เวทนาชั้นข้มจ้จกดับ และรูปชั้นข้ม
ก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ รูปชั้นขมุละ เวทนาชั้นขมุลี

รูปชั้นขมุล จบ

เวทนาขันธมูล

เวทนาขันธมูละ สัตถุญาขันธมูลี :-

[๒๕๔] เวทนาขันธกำลังเกิดแก่บุคคลใด, สัตถุญาขันธจักดับ
แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า สัตถุญาขันธจักดับแก่บุคคลใด เวทนาขันธกำลังเกิด
แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายก็ดี บุคคลที่กำลังเกิดใน
อสังขสัจจภูมิก็ดี สัตถุญาขันธจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่เวทนาขันธ
ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในจตุ-
โวการภูมิ ปัญจโวการภูมิ สัตถุญาขันธจักดับ และเวทนาขันธกำลัง
เกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ เวทนาขันธมูละ สัตถุญาขันธมูลี

เวทนาขันธมูล จบ

บุคคลวาระ จบ

โอกาสวาระ

รูปจันทรมูล

รูปจันทรมูละ ๗ ล ๗

[๒๕๕] รูปจันทรกำลังเกิดในภูมิใด, ๗ ล ๗

รูปจันทรมูล จบ

โอกาสวาระ จบ

บุคคลโลกาสวาระ

รูปจันทรมูล

รูปจันทรมูละ เวทนาจันทรมูลี :-

[๒๕๖] รูปจันทรกำลังเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, เวทนาจันทรก็จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในอสัญญัตตภูมิ รูปจันทรกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่เวทนาจันทรไม่ไซ้จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในปัญจโวการภูมิ รูปจันทรกำลังเกิด และเวทนาจันทรก็จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า เวทนาชั้นจกัคคัฏฐ์แก่บุคคลใดในภุมิไค, รูปชั้นจกัคคัฏฐ์กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไช้ใหม่ ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังตายในปัญจโวการภุมิก็คิ บุคคลที่เกิดอยู่ในอรุภุมิก็คิ เวทนาชั้นจกัคคัฏฐ์แก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่รูปชั้นจกัคคัฏฐ์ไม่ไช้กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในปัญจโวการภุมิ เวทนาชั้นจกัคคัฏฐ์ และรูปชั้นจกัคคัฏฐ์กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

จบ รูปชั้นธมฺมละ เวทนาชั้นธมฺมตี

รูปชั้นธมฺมต จบ

เวทนาชั้นธมฺมต

เวทนาชั้นธมฺมละ สัตฺตญฺญาชั้นธมฺมตี :-

[๒๕๗] เวทนาชั้นจกัคคัฏฐ์แก่บุคคลใดในภุมิไค, สัตฺตญฺญาชั้นจกัคคัฏฐ์แก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไช้ใหม่ ?

ไช้.

ก็หรือว่า สัตฺตญฺญาชั้นจกัคคัฏฐ์แก่บุคคลใดในภุมิไค, เวทนาชั้นจกัคคัฏฐ์กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไช้ใหม่ ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังตายในจิตโวการภูมิ ปัญจโวการภูมิ
สัญญาขั้นจกดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่เวทนาขั้นไม่ใช่กำลัง
เกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในจิต-
โวการภูมิ ปัญจโวการภูมิ สัญญาขั้นจกดับ และเวทนาขั้นก็กำลัง
เกิดบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ เวทนาขั้นธมฺมละ สัญญาขั้นธมฺมตี

เวทนาขั้นธมฺม จบ

ปุคคโลกาสวาระ จบ

ปัจจุปปันนนานาคตวาระ อนุโลม จบ

ปัจจุปันนาคตวาระ ปัจจนิก

บุคคลตวาระ

รูปชั้นขมุล

รูปชั้นขมุละ เวทนาชั้นขมุติ :-

[๒๕๘] รูปชั้นไม่ไช่กำลังเกิดแก่บุคคลใด, เวทนาชั้น
ก็ไม่ไช่จักดับแก่บุคคลนั้น ไช้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายก็ดี บุคคลที่กำลังเกิดใน
อรุณภูมิก็ดี รูปชั้นไม่ไช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่เวทนาชั้น
จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น, เมื่อปรินิพพันบุคคลกำลังปรินิพพานใน
จตุโวการภูมิ ปัญจโวการภูมิ รูปชั้นไม่ไช่กำลังเกิด และเวทนาชั้น
ก็ไม่ไช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า เวทนาชั้นไม่ไช่จักดับแก่บุคคลใด, รูปชั้นก็ไม่ไช่
กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น ไช้ไหม ?

ไช้.

จบ รูปชั้นขมุละ เวทนาชั้นขมุติ

รูปชั้นขมุล จบ

เวทนาขันธมูล

เวทนาขันธมูละ สัตถุญาขันธมูลี :-

[๒๕๕] เวทนาขันธไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใด, สัตถุญาขันธ
ก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายก็ดี บุคคลที่กำลังเกิดใน
อสังขยัตตภูมิก็ดี เวทนาขันธไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่
สัตถุญาขันธจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น, เมื่อปรินิพพานบุคคลเหล่านั้น
กำลังปรินิพพานในจตุโวการภูมิ ปัญจโวการภูมิ เวทนาขันธไม่ใช่
กำลังเกิด และสัตถุญาขันธก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า สัตถุญาขันธไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใด, เวทนาขันธ
ก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ เวทวาทันธมูละ สัตถุญาขันธมูลี

เวทนาขันธมูล จบ

ปุคคลวาระ จบ

โอกาสวาระ

รูปจันทรมูล

รูปจันทรมูละ ๗ ล ๗

[๒๖๐] รูปจันทรไม่ไช่กำลังเกิดแก่บุคคลใด, ๗ ล ๗

รูปจันทรมูล จบ

โอกาสวาระ จบ

บุคคลโอกาสวาระ

รูปจันทรมูล

รูปจันทรมูละ เวทนาจันทรมูลี :-

[๒๖๑] รูปจันทรไม่ไช่กำลังเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, เวทนาจันทรก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไช้ใหม่ ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังตายในปัญจโวการภุมิกี่ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในรูปภุมิกี่ดี รูปจันทรไม่ไช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่เวทนาจันทรจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, เมื่อปวินิพพันตบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานก็ดี บุคคลที่กำลังตายในอสังขยัตตภุมิกี่ดี รูปจันทรไม่ไช่กำลังเกิด และเวทนาจันทรก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

ก็หรือว่า เวทนาชั้นไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, รูปชั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นที่กำลังเกิดในอสังขยัตตภูมิ เวทนาชั้นไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่รูปชั้นกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, เมื่อปรินิพัตตบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานก็ดี บุคคลที่กำลังตายในอสังขยัตตภูมิก็ดี เวทนาชั้นไม่ใช่จักดับ รูปชั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ รูปชั้นขมุละ เวทนาชั้นขมุลี

รูปชั้นขมุล จบ

เวทนาชั้นขมุล

เวทนาชั้นขมุละ สัตถุญาชั้นขมุลี :-

[๒๖๒] เวทนาชั้นไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, สัตถุญาชั้นก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังตายในจตุโวการภูมิ ปัญจโวการภูมิ เวทนาชั้นไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่สัตถุญาชั้นจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, เมื่อปรินิพัตตบุคคลเหล่านั้นกำลัง

ปรินิพพานก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญัตตภูมิก็ดี เวทนาชั้นไม่ใช้กำลังเกิด และสัญญาชั้นที่ไม่ใช้จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า สัญญาชั้นไม่ใช้จักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, เวทนาชั้นที่ไม่ใช้กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ เวทนาชั้นขมละ สัญญาชั้นขมละ

เวทนาชั้นขมละ จบ

บุคคลโลกาสวาระ จบ

ปัจจุปปันนนานาคตวาระ ปัจจนิก จบ

อดีตานาคตวาระ อนุโลม

บุคคลวาระ

รูปชั้นขมุล

รูปชั้นขมุละ เวทนาชั้นขมุลี :-

[๒๖๓] รูปชั้นขมุละเกิดแก่บุคคลใด, เวทนาชั้นขมุลีจกัฏฐะ
แก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อปรินิพัตตบุคคลเหล่านั้นที่กำลังปรินิพพาน รูปชั้นขมุละ
เกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่เวทนาชั้นขมุลีไม่ไซ้จกัฏฐะแก่บุคคลเหล่านั้น,
บุคคลนอกจากนี้ รูปชั้นขมุละเกิด และเวทนาชั้นขมุลีจกัฏฐะแก่บุคคล
เหล่านั้น.

ก็หรือว่า เวทนาชั้นขมุลีจกัฏฐะแก่บุคคลใด, รูปชั้นขมุลีเกิดแก่
บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

จบ รูปชั้นขมุละ เวทนาชั้นขมุลี

รูปชั้นขมุล จบ

เวทนาขันธมูล

เวทนาขันธมูละ สัญญาขันธมูลี :-

[๒๖๔] เวทนาขันธเคยเกิดแก่บุคคลใด, สัญญาขันธก็จักดับ
บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อปรินิพัตตบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพาน เวทนาขันธ
เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่สัญญาขันธไม่ไซ้จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น,
บุคคลที่นอกจากนี้เวทนาขันธเคยเกิด และสัญญาขันธก็จักดับแก่บุคคล
เหล่านั้น.

ก็หรือว่า สัญญาขันธจักดับแก่บุคคลใด, เวทนาขันธก็เคยเกิด
แก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

จบ เวทนาขันธมูละ สัญญาขันธมูลี

เวทนาขันธมูล จบ

บุคคลวาระ จบ

โอกาสวาระ

รูปชั้นขมุล

รูปชั้นขมุละ ๗ ล ๗

[๒๖๕] รูปชั้นขมุลเคยเกิดในภุมิไค, ๗ ล ๗

รูปชั้นขมุล จบ

โอกาสวาระ จบ

บุคคลโอกาสวาระ

รูปชั้นขมุล

รูปชั้นขมุละ เวทนาชั้นขมุลี :-

[๒๖๖] รูปชั้นขมุลเคยเกิดแก่บุคคลใดในภุมิไค, เวทนาชั้นขมุลก็จักดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อปรินิพพันตบุคคลเหล่านั้นที่กำลังปรินิพพานในปัญจโวการภุมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภุมิก็ดี รูปชั้นขมุลเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่เวทนาชั้นขมุลไม่ไซ้จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, เมื่อบุคคลนอกจากนี้ที่เกิดอยู่ในปัญจโวการภุมิ รูปชั้นขมุลเคยเกิดและเวทนาชั้นขมุลก็จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

ก็หรือว่า เวทนาชั้นจกดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, รูปชั้น
ก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในสุทธาวาสภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่
ในอรูปภูมิก็ดี เวทนาชั้นจกดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่รูปชั้น
ไม่ไซ้เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, เมื่อบุคคลนอกจากนี้ที่กำลัง
เกิดในปัจจุโวหารภูมิ เวทนาชั้นจกดับ และรูปชั้นก็เคยเกิดแก่
บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ รูปชั้นขมฺลละ เวทนาชั้นขมฺลิตี

รูปชั้นขมฺล จบ

เวทนาชั้นขมฺล

เวทนาชั้นขมฺลละ สัตฺตฺยาชั้นขมฺลิตี :-

[๒๖๗] เวทนาชั้นเคยเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, สัตฺตฺยาชั้น
ก็จกดับบุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อปรินิพพันบุคคลเหล่านั้นที่กำลังปรินิพพาน เวทนาชั้น
เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่สัตฺตฺยาชั้นไม่ไซ้จกดับแก่
บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, เมื่อบุคคลนอกจากนี้ที่เกิดอยู่ในจตุโวหารภูมิ

ก็ดี ปัญจโวการภูมิก็ดี เวทนาขันธที่เคยเกิด และสัญญาขันธก็จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า สัญญาขันธจักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, เวทนาขันธก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นที่กำลังเกิดในสุทธาวาสภูมิ สัญญาขันธจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่เวทนาขันธไม่ไซ้เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, เมื่อบุคคลนอกจากนี้ที่เกิดอยู่ในจตุโวการภูมิก็ดี ปัญจโวการภูมิดี สัญญาขันธจักดับ และเวทนาขันธก็เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ เวทนาขันธมุตตะ สัญญาขันธมุตติ

เวทนาขันธมุต จบ

ปุคคโลกาสวาระ จบ

อตีตानาคตวาระ อนุโลม จบ

อดีตานาคตวาระ ปัจจนิก

บุคคลวาระ

รูปจันทรมูล

รูปจันทรมูละ เวทนาจันทรมูลี :-

[๒๖๘] รูปจันทรไม่ไช่เคยเกิดแก่บุคคลใด, เวทนาจันทร
ไม่ไช่จักดับแก่บุคคลนั้น ไช้ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่า เวทนาจันทรไม่ไช่จักดับแก่บุคคลใด, รูปจันทรก็ไม่ไช่
เคยเกิดแก่บุคคลนั้น ไช้ไหม ?

เคยเกิด.

จบ รูปจันทรมูละ เวทนาจันทรมูลี

รูปจันทรมูล จบ

เวทนาจันทรมูล

เวทนาจันทรมูละ สัตถุญาจันทรมูลี :-

[๒๖๙] เวทนาจันทรไม่ไช่เคยเกิดแก่บุคคลใด, สัตถุญาจันทร
ก็ไม่ไช่จักดับแก่บุคคลนั้น ไช้ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่า สัญญาชั้นไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใด, เวทนาชั้น
ก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เคยเกิด.

จบ เวทนาชั้นขมูละ สัญญาชั้นขมุติ

เวทนาชั้นขมุล จบ

ปุคคลวาระ จบ

โอกาสวาระ

รูปชั้นขมุล

รูปชั้นขมุละ ๗ ล ๗

[๒๓๐] รูปชั้นไม่ใช่เคยเกิดในภุมิใด, ๗ ล ๗

รูปชั้นขมุล จบ

โอกาสวาระ จบ

บุคคลโลกาสวาระ

รูปจันทรมูล

รูปจันทรมูละ เวทนาจันทรมูลี :-

[๒๓๑] รูปจันทรไม่ไช่เคยเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, เวทนาจันทรก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไช้ใหม่ ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นที่กำลังเกิดในสุทธาวาสภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอรูปภูมิก็ดี รูปจันทรไม่ไช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่เวทนาจันทรจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, เมื่อปรินิพพันบุคคลเหล่านั้นที่กำลังปรินิพพานในสุทธาวาสภูมิก็ดี ปรินิพพันบุคคลที่กำลังปรินิพพานในอรูปภูมิก็ดี รูปจันทรไม่ไช่เคยเกิด และเวทนาจันทรก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า เวทนาจันทรไม่ไช่จักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, รูปจันทรก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไช้ใหม่ ?

เมื่อปรินิพพันบุคคลเหล่านั้นที่กำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญัตตภูมิก็ดี เวทนาจันทรไม่ไช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่รูปจันทรเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, เมื่อปรินิพพันบุคคลเหล่านั้น กำลังปรินิพพานในสุทธาวาสภูมิ

ก็ดี ปรินิพัตตบุคคลที่กำลังปรินิพพานในอรุณภูมิก็ดี เวทนาชั้น
ไม่ใช่จักดับ และรูปชั้นก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ รูปชั้นขมุละ เวทนาชั้นขมุติ

รูปชั้นขมุล จบ

เวทนาชั้นขมุล

เวทนาชั้นขมุละ สัญญาชั้นขมุติ :-

[๒๗๒] เวทนาชั้นไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, สัญญา
ชั้นก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นที่กำลังเกิดในสุทธาวาสภูมิ เวทนาชั้นไม่ใช่
เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่สัญญาชั้นจักดับแก่บุคคล
เหล่านั้นในภูมินั้น, เมื่อปรินิพัตตบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานใน
สุทธาวาสภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิก็ดี เวทนาชั้นไม่ใช่
เคยเกิด และสัญญาชั้นก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า สัญญาชั้นไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, เวทนา
ชั้นก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อปรินิพัตตบุคคลที่กำลังปรินิพพาน สัญญาชั้นไม่ใช่จัก
ดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่เวทนาชั้นไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคล

พระอภิธรรมปิฎก ขมก เล่ม ๕ ภาค ๑ ตอน ๑ - หน้า ๒๖๗

เหล่านั้นในภพนั้น, เมื่อปรินิพัตตบุคคลที่กำลังปรินิพพานในสุทธา-
วาสภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญัตตภูมิก็ดี สัญญาชั้นไม่ใช่
จักดับ และเวทนาชั้นก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น.

จบ เวทนาชั้นขมละ สัญญาชั้นขมุติ

เวทนาชั้นขมุต จบ

ปุคคโลกาสวาระ จบ

อตีตนาคตวาระ ปัจจนิก จบ

ปวัตติวาระ จบ

อรรถกถาขันธยมก

อรรถกถาปวัตติวาระ

บัดนี้ พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงเริ่มปวัตติวาระโดยนัยเป็นต้นว่า
ยสุตฺต รุกฺขนุโธ ถามว่า เพราะเหตุไรพระองค์จึงไม่ตรัสอุทเทสวาระ
ไว้ในปวัตติวาระนี้ ตอบว่า เพราะเป็นนัยที่ทรงแสดงไว้แล้วในหนหลัง
ก็นัยในอุทเทสวาระพระองค์ทรงแสดงไว้แล้วในปัจฉิมตติวาระ ก็โดย
นัยนั้น พระผู้มีพระภาคเจ้าจึงไม่ตรัสอุทเทสวาระนั้น ทรงเริ่มนิทเทส
วาระเลยทีเดียว เพราะแม้ไม่ตรัสอุทเทสวาระไว้ในปัจฉิมตติวาระนี้
ใคร ๆ ก็อาจทราบได้.

ก็อันตรวาระ ๓ คือ อุปาทวาระ นิโรธวาระ อุปาทนิโรธ
วาระ ย่อมมีในมหาวาระ กล่าวคือ ปวัตติวาระนี้.

ในวาระทั้ง ๓ นั้น วาระที่ ๑ เรียกว่า อุปาทวาระ เพราะ
แสดงลักษณะแห่งการเกิดขึ้นของธรรมทั้งหลาย.

วาระที่ ๒ เรียกว่า นิโรธวาระ เพราะแสดงลักษณะแห่งการ
ดับของธรรมทั้งหลายเหล่านี้ ๆ นั้น ๆ แลละ.

วาระที่ ๓ เรียกว่า อุปาทนิโรธวาระ เพราะแสดงลักษณะ
แม้ทั้งสอง.

พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงแสดงอาการแห่งการเกิดขึ้นของธรรม
ทั้งหลายในปวัตติวาระนี้ด้วยอุปาทวาระ, ทรงแสดงความไม่เที่ยงของ
ธรรมทั้งหลายเหล่านั้นนั่นเองด้วยนิโรธวาระว่า "ชื่อว่า การเกิดขึ้น

แล้ว ชื่อว่า เทียงยอมไม่มี " ทรงแสดงความเกิดขึ้นและความไม่เที่ยง ทั้งสองนั้นด้วยอุปาทนโรชวาระ.

ในอุปาทวาระนั้น มีประเภทแห่งกาล ๖ อย่าง ด้วยอำนาจ อัทธา ๓ คือปัจจุบัน อดีต อนาคต ปัจจุบันกับอดีต ปัจจุบันอนาคต อดีตกับอนาคต.

ในกาลเหล่านั้น คำว่า **ยสุต รูปกฺขนุโธ อุปฺปชฺชติ รูปจันฺธํ** กำลังเกิด (ยอมเกิด) แก่บุคคลใด พึงทราบว่าเป็น **ปัจจุบัน** ด้วยอำนาจของชื่อที่เป็นปัจจุบัน ก็ปัจจุบันนั้นพระองค์ตรัสไว้ก่อนว่า "ปัจจุบันนั้นเป็นธรรมชาติที่บุคคลพึงรู้ด้วยดิเกนเปรียบ" เพราะความที่ธรรมทั้งหลายที่เป็นปัจจุบัน บุคคลพึงถือเอาได้โดยประจักษ์.

อดีตกาล พึงทราบด้วยอำนาจของชื่อที่เป็นอดีตว่า **ยสุต รูปกฺขนุโธ อุปฺปชฺชิตฺถ** = **รูปจันฺธํเคยเกิด (เกิดแล้ว) แก่บุคคลใด** ก็อดีตกาลนั้นท่านกล่าวไว้เป็นที่สองเพราะอดีตธรรมที่เคยเกิดขึ้นแล้วในภายหลัง เป็นธรรมที่บุคคลพึงรู้แจ้งโดยประจักษ์ดีกว่าอนาคตที่บุคคลพึงรู้แจ้งโดยอนุมาน.

พึงทราบ **อนาคตกาล** ด้วยอำนาจแห่งชื่อที่เป็นอนาคตว่า **ยสุต รูปกฺขนุโธ อุปฺปชฺชิสฺสุตติ** = **รูปจันฺธํจักเกิดแก่บุคคลใด** อนาคตกาลนั้นกล่าวไว้เป็นที่ ๓ เพราะถือเอาว่าธรรมทั้งหลายมีอย่างนี้ เป็นรูปจักเกิดขึ้น แม้อันอนาคตด้วยอำนาจธรรมที่เคยเกิดขึ้นแล้วโดยประจักษ์ และด้วยธรรมที่ถือเอาแล้วโดยอนุมาน.

คำถามว่า **ยสฺส รูปกุขนุโธ อุปฺปชฺชติ ตสฺส เวทนากุขนุโธ**

อุปฺปชฺชติ พึงทราบว่าเป็นปัจจุบันกับอดีต ด้วยอำนาจชื่อที่เป็นปัจจุบันกับชื่อที่เป็นอดีต ปัจจุบันกับอดีต (ปัจจุบันนาติตวาระ) นั้นกล่าวไว้เป็นที่ ๔ เพราะปัจจุบันและอดีตบุคคลพึงรู้แจ้งได้ง่ายกว่ากาลทั้ง ๓ ที่เจือปนกัน.

พึงทราบปัจจุบันกับอนาคต ด้วยอำนาจของชื่อที่เป็นปัจจุบันกับชื่อที่เป็นอนาคตว่า **ยสฺส รูปกุขนุโธ อุปฺปชฺชติ ตสฺส เวทนากุขนุโธ อุปฺปชฺชติ** ปัจจุบันกับอนาคตนั้น กล่าวไว้เป็นที่ ๕ เพราะปัจจุบันกับอนาคตนั้น เป็นกาลที่บุคคลพึงรู้ได้ง่ายกว่าโดยเนื้อความ เพราะธรรมชาติทั้งหลายที่พึงถือเอาโดยประจักษ์มีอยู่.

พึงทราบอดีตกับอนาคต ด้วยชื่อที่เป็นอนาคตกับด้วยอดีตว่า **ยสฺส รูปกุขนุโธ อุปฺปชฺชติ ตสฺส เวทนากุขนุโธ อุปฺปชฺชติ** อดีตกับอนาคตนั้น พึงรู้ได้ยากกว่ากาลทั้งหลายก่อน ๆ เพราะเหตุนี้ พระผู้มีพระภาคเจ้าจึงตรัสไว้ในลำดับที่ ๖.

ในกาลทั้ง ๖ นั้น ปัจจุบันกาลอันเป็นกาลที่หนึ่ง มี ๓ วาระ คือ โดยบุคคล โดยโอกาส โดยบุคคลและโอกาส (บุคคลวาระ, โอกาสวาระ และบุคคลโอกาสวาระ).

ในวาระทั้ง ๓ นั้น การแสดงการเกิดขึ้นแห่งขันธทั้งหลายด้วยอำนาจบุคคลด้วยคำว่า **ยสฺส** ชื่อว่า **บุคคลวาระ**.

การแสดงการเกิดขึ้นแห่งขั้นทั้งหลายด้วยอำนาจโอกาส ด้วย
คำว่า ยตุธ ชื่อว่า โอกาสวาระ.

การแสดงการเกิดขึ้นแห่งขั้นทั้งหลายด้วยอำนาจบุคคลและ
โอกาส ด้วยคำว่า ยตุธ ยตุธ ชื่อว่า ปุคคโลกาสวาระ.

วาระทั้ง ๓ เหล่านี้ พระองค์ทรงแสดงอนุโลมณัยก่อน แล้วจึง
แสดงปฏิโลมณัยภายหลัง ในอนุโลมณัยและปฏิโลมณัย การแสดงการ
เกิดขึ้นด้วยคำว่า อุปฺปชฺชติ=ย่อมเกิด (กำลังเกิด) อุปฺปชฺชติธ=
เกิดแล้ว (เคยเกิด) อุปฺปชฺชติสฺสติ=จักเกิด ชื่อว่า อนุโลมณัย
การแสดงการไม่เกิดขึ้นด้วยคำว่า นุปฺปชฺชติ=ไม่ใช่ย่อมเกิด (หรือ
ไม่ใช่กำลังเกิด) นุปฺปชฺชติธ ไม่ใช่เกิดแล้ว (ไม่เคยเกิด)
นุปฺปชฺชติสฺสติ=ไม่ใช่จักเกิด ชื่อว่า ปฏิโลมณัย.

ในอนุโลมณัยแห่งบุคคลวาระ ในปัจจุบันกาลนั้น มียมก ๑๐ อย่าง
เพราะนับแล้วไม่นับอีก (คือนับเฉพาะที่ไม่ซ้ำกัน) คือ ยมก ๔
อย่างที่มีรูปขั้นเป็นมูลอย่างนี้ว่า.

ยตุธ รูปกฺขณฺโห อุปฺปชฺชติ ตตุธ เวทนากฺขณฺโห อุปฺปชฺชติ,
ยตุธ วา ปน เวทนากฺขณฺโห อุปฺปชฺชติ ตตุธ รูปกฺขณฺโห อุป-
ปชฺชติ = รูปขั้นย่อมเกิดแก่บุคคลใด เวทนาขั้นที่ย่อมเกิดแก่
บุคคลนั้นหรือ, ก็หรือว่า เวทนาขั้นย่อมเกิดแก่บุคคลใด รูป-
ขั้นก็ย่อมเกิดแก่บุคคลนั้นหรือ.

ยสฺส รูปกฺขนุโห อฺปฺปชฺชติ ตสฺส สลฺลวากฺขนุโห อฺปฺป-
ปชฺชติ, ยสฺส วา ปน สลฺลวากฺขนุโห อฺปฺปชฺชติ ตสฺส
รูปกฺขนุโห อฺปฺปชฺชติ = รูปจันท์ย้อมเกิดแก่บุคคลใด สัตถฺยาจันท์
ก็ย้อมเกิดแก่บุคคลนั้นหรือ, ก็หรือว่า สัตถฺยาจันท์ย้อมเกิดแก่
บุคคลใด รูปจันท์ก็ย้อมเกิดแก่บุคคลนั้นหรือ.

ยสฺส รูปกฺขนุโห อฺปฺปชฺชติ ตสฺส สงฺขารกฺขนุโห
อฺปฺปชฺชติ, ยสฺส วา ปน สงฺขารกฺขนุโห อฺปฺปชฺชติ ตสฺส
รูปกฺขนุโห อฺปฺปชฺชติ = รูปจันท์ย้อมเกิดแก่บุคคลใด สงฺขารจันท์
ก็ย้อมเกิดแก่บุคคลนั้นหรือ, ก็หรือว่า สงฺขารจันท์ย้อมเกิดแก่
บุคคลใด รูปจันท์ก็ย้อมเกิดแก่บุคคลนั้นหรือ.

ยสฺส รูปกฺขนุโห อฺปฺปชฺชติ ตสฺส วิญฺญาณกฺขนุโห
อฺปฺปชฺชติ, ยสฺส วา ปน วิญฺญาณกฺขนุโห อฺปฺปชฺชติ ตสฺส
รูปกฺขนุโห อฺปฺปชฺชติ = รูปจันท์ย้อมเกิดแก่บุคคลใด วิญฺญาณ
จันท์ก็ย้อมเกิดแก่บุคคลนั้นหรือ, ก็หรือว่า วิญฺญาณจันท์ย้อม
เกิดแก่บุคคลใด รูปจันท์ก็ย้อมเกิดแก่บุคคลนั้นหรือ.

ยมก ๓ อย่าง ที่มีเวทนาจันท์เป็นมูล ด้วยนัยเป็นต้นว่า ยสฺส
เวทนากฺขนุโห อฺปฺปชฺชติ ตสฺส สลฺลวากฺขนุโห อฺปฺปชฺชติ
ยมก ๒ อย่าง ที่มีสัตถฺยาจันท์เป็นมูลยมก ๑ อย่าง ที่มีสงฺขารจันท์เป็นมูล.

ในยมกทั้ง ๑๐ อย่างนั้น ในยมก ๔ อย่าง ที่มีรูปจันท์เป็นมูล
พระองค์ทรงวิสาขามกคั่นอย่างเดียวเท่านั้น ยมกที่เหลือ (อีก ๓)

มีการวิชันนาเช่นกับยวมกตั้นนั้น เพราะเหตุั้นพระผู้มีพระภาคเจ้าจึงทรงย่อไว้ เพื่อความง่ายแห่งภาษาที่เป็นแบบแผน แม้ในมุลทั้งหลายมีเวทนาขันธเป็นมุลเป็นต้น การวิชันนาเป็นอย่างเดียวกัน ด้วยคำว่า อามนุตา=ไซ้ เพราะเหตุั้น พึงทราบว่าพระผู้มีพระภาคเจ้าทรงวิชันนายมก ๑๐ อย่างแล้ว ด้วยการวิชันนายมกหนึ่ง ๆ ในอนุโลมณัย ในบุคลลวาระ ในปัจจุบันกาล เหล่านี้ยั้งนี้ว่า ยมกเหล่านั้นทรงย่อไว้เพื่อความง่ายแห่งภาษาที่เป็นแบบแผน.

ในอนุโลมณัย ในวาระทั้ง ๓ ในปัจจุบันกาล มียวมก ๓๐ อย่าง คือ ในบุคลลวาระมี ๑๐ อย่าง ในโอภาสวาระ ๑๐ อย่าง ในปุคคโลกาสวาระ ๑๐ อย่าง ฉันใด แม้ในปฏิโลมณัยก็มี ๓๐ ฉันนั้น จึงรวมเป็นยวมกะ ๖๐ อย่าง ในปัจจุบันกาลทั้งหมด.

ในยวมกะ ๖๐ อย่างนั้น พึงทราบว่ามีปุจฉา ๑๒๐ มีอรรถ ๒๔๐.

วาระทั้ง ๖ พึงทราบว่ามียวมกะ ๖๐ เพราะกระทำให้เป็น ๑๐ ในวาระหนึ่ง ๆ รวมกับยวมกะ ๓๐๐ ในก่อน จึงเป็นยวมกะ ๓๖๐ ปุจฉา ๓๒๐ อรรถ ๑,๔๔๐ นี้เป็นการกำหนดพระบาลีในอุปปาทวาระก่อนก็ในอุปปาทวาระฉันใด พึงทราบว่ายั้งในนิโรธวาระ แม้ในอุปปาทนิโรธวาระก็ยั้งนั้น ในปวัตติมหาวาระ แม้ทั้งหมดจึงมียวมกะ ๑,๐๘๐ ปุจฉา ๒,๑๖๐ อรรถ ๔,๓๒๐.

แต่พระบาลีในอุปปาทวาระและนิโรธวาระ พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงวิชันนายย่อไว้แล้วซึ่งยวมกหนึ่ง ๆ เท่านั้น ในวาระนั้น ๆ ในประเภท

แห่งกาลที่ไม่ปะปนกัน ๓ อย่าง ในประเภทแห่งกาลที่ปะปนกัน ๓ อย่าง พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงวิสัญญายมกอย่างหนึ่ง แม้ในมุลที่มีเวทนาขันธ เป็นมุลเป็นต้น โดยเป็นต้นว่า ยสฺส เวทนาทุกขุโธ อุปฺปชฺชติ ตสฺส สลฺลาทุกขุโธ อุปฺปชฺชติตุล=เวทนาขันธย่อมเกิดแก่บุคคลใด สัตถุญาขันธเคยเกิดแก่บุคคลนั้นใช่ใหม ? ก็ในอุปปาตนิโรธ วาระพระผู้มีพระภาคเจ้าที่ทรงวิสัญญายมกเมื่อนั้นไว้ในประเภทแห่งกาล แม่ทั้ง ๖ พึงทราบว่ายมกที่เหลือทรงย่อไว้ เพราะยมกเหล่านั้นพระองค์ ทรงวิสัญญายให้เสมอกันกับยมกนั้น นี่เป็นการกำหนดพระบาลีในปวัตติ มหาวาระแม่ทั้งสี่.

ก็เพื่อวินิจฉัยเนื้อความแห่งขันธ์ยมกนี้ พึงทราบลักษณะดังต่อไปนี้ บัณฑิตพึงทราบการวินิจฉัยเนื้อความแห่งปัญหา ๔ อย่าง ใน ปวัตติมหาวาระนี้ที่ท่านใส่ไว้ในคำวิสัญญา ๕ อย่าง ในฐานะ ๒๗ ใน อรรถวินิจฉัยนั้น ชื่อปัญหา ๔ อย่าง คือ ปุเรปัญหา ปัจฉาปัญหา ปริพลณปัญหา โฆษะปัญหา ก็ยมกหนึ่ง ๆ มีปุจฉา ๒ อย่าง (คือ อนุโลมและปฏิโลม) แม้ปุจฉาหนึ่ง ๆ ก็มีบท ๒ อย่าง (คือสันนิฏฐาน และสังสยะ).

ในปัญหา ๔ อย่างนั้น ในการวิสัญญาซึ่งปัญหาใด ย่อมได้การ เกิดขึ้นหรือการดับไปแห่งขันธที่ถือเอาด้วยบทเพียงบทเดียว ปัญหานี้ ชื่อว่า ปุเรปัญหา.

ก็ในการวิสังขนาซึ่งปัญหาใด ย่อมได้การเกิดขึ้นหรือความดับไป
แห่งขั้นที่ถือเอาด้วยบทแม่ทั้งสอง ปัญหานี้ชื่อว่า **ปัจฉาปัญหา**.

ก็ในการวิสังขนาซึ่งปัญหาใดย่อมได้การเกิดขึ้นหรือความดับไป
แห่งขั้นที่ถือเอาแล้วด้วยบทเพียงบทเดียวบ้าง ด้วยบทแม่ทั้งสองบ้าง
ปัญหานี้ชื่อว่า **ปริปุลณปัญหา** แต่การห้ามหรือการปฏิเสธย่อมได้ใน
การวิสังขนาซึ่งปัญหาใด ปัญหานี้ชื่อว่า **โมฆะปัญหา** ก็เพราะโมฆะ
ปัญหา ถ้าพระองค์ไม่ทรงแสดงไว้ ใคร ๆ ก็ไม่อาจรู้ได้ ฉะนั้นจึง
จักแสดงปัญหานี้ไว้.

การเกิดขึ้นแห่งเวทนาขั้นอันท่านถือเอาด้วยบทเพียงบทเดียว
ในการวิสังขนาชื่อว่า **อุปปชชติ** ย่อมเกิด (กำลังเกิด) ในคำถามว่า
ยตุถ รูปกขนุโ **นุปลชชติ** ตตุถ **เวทนากขนุโ** **นุปลชชติ =**
รูปชั้นไม่กำลังเกิดในภุมิใด **เวทนาขั้นไม่กำลังในภุมิ**
นั้นหรือ เพราะเหตุนี้ปัญหาด้วย ปัญหาอื่นที่มีรูปอย่างนี้ด้วย พึง
ทราบว่าเป็น **ปุเรปัญหา**.

การเกิดขึ้นแห่งรูปและเวทนาขั้นในอดีตของสัตว์ใดสัตว์หนึ่ง
ที่ถือด้วยบททั้งสองย่อมได้ในการวิสังขนาชื่อว่า **อามนุตตา=ไช** ใน
ปัญหาว่า **ยตุถ รูปกขนุโ** **อุปลชชิตตุถ** **ตตุถ** **เวทนากขนุโ**
อุปลชชิตตุถ= **รูปชั้นเคยเกิดแก่บุคคลใด** **เวทนาขั้นเคยเกิด**
แล้วแก่บุคคลนั้นหรือ ? เพราะเหตุนี้ปัญหาและปัญหาอื่นที่มีรูป
อย่างนี้ ชื่อว่า **ปัจฉาปัญหา**.

ก็การเกิดขึ้นแม้ของรูปชั้นที่ถือเอาแล้วด้วยบทเพียงบทเดียว
ย่อมาได้ในปริมโกฏฐาสนี้ว่า อสณฺณสตฺถํ อุปฺปชฺชนฺตานิ
เตสํ รูปกฺขนุโธ อุปฺปชฺชติ โน จ เตสํ เวทนกฺขนุโธ อุปฺปชฺชติ=
เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในอสังขยัตตภูมิ รูปชั้นกำลังเกิด
แต่เวทนาชั้นไม่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น ในการวิชันานี้
มีอาทิว่า อสณฺณสตฺถํ อุปฺปชฺชนฺตานิ, ในปัญหาแรกนี้ว่า ยสฺส
รูปกฺขนุโธ อุปฺปชฺชติ ตสฺส เวทนากฺขนุโธ อุปฺปชฺชติ=รูปชั้น
กำลังเกิดแก่บุคคลใด เวทนาชั้นกำลังเกิดแก่บุคคลนั้นหรือ
ดังนี้ การเกิดขึ้นแม้ของรูปและเวทนาชั้นที่ถือเอาแล้วด้วยบทแม่ทั้งสอง
ย่อได้ในปัจฉิมโกฏฐาสนี้ว่า ปญฺจโวการํ อุปฺปชฺชติ เตสํ รูปกฺ-
ขนุโธ จ อุปฺปชฺชติ เวทนากฺขนุโธ จ อุปฺปชฺชติ=เมื่อบุคคลเหล่า-
นั้นกำลังเกิดในปัญจโวการภูมิ รูปชั้นก็กำลังเกิด เวทนาชั้นก็
กำลังเกิด เพราะเหตุนี้ ปัญหาอื่นที่มีรูปอย่างนี้พึง
ทราบว่าเป็น ปริบูรณ์ปัญหา แม้คำว่า ปุเรปัจฉาปัญหา ก็เป็น
ชื่อของปริบูรณ์ปัญหานี้แหละ.

ก็ในการวิชันาปริบูรณ์ปัญหานี้ พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงแสดง
ความเกิดขึ้นแห่งรูปชั้นนั้นแหละที่สงเคราะห์ไว้ด้วยบทเดียวในปริม-
โกฏฐาส ในทุตยโกฏฐาสการเกิดขึ้นและการดับไปแห่งชั้นที่ถือเอาแล้ว
ด้วยบทเพียงบทเดียว ย่อได้ในปัญหาใดด้วยนัยและลักษณะนี้แห่งรูปและ
เวทนาชั้นที่ถือเอาด้วยบททั้งสอง ปัญหานี้เรียกว่า ปุเรปัญหา.

การเกิดขึ้นหรือการดับไปของขั้นทั้งหลายที่ถือเอาด้วยบททั้งสอง
ย่อมได้ในปัญหาใด ปัญหานั้นเรียกว่า **ปัจฉาปัญหา**.

ปฏิภเวปวิสังขนา ย่อมได้ในการวิสังขนา นี้ ด้วยคำว่า **นตฺถิ =**
ไม่มี ในปัญหานี้ว่า **ยตฺถ รูปกฺขณฺโห นุปฺปชฺชิตฺถ ตตฺถ**
เวทนากฺขณฺโห นุปฺปชฺชิตฺถ = รูปขั้นที่ไม่เคยเกิดแก่บุคคลใด
เวทนาขั้นก็ไม่เคยเกิดแก่บุคคลนั้นหรือ.

ปฏิเสธวิสังขนา ย่อมได้ในการวิสังขนา นี้ ด้วยคำว่า **โหน = ไม่ใช่**
ในคำถามว่า **ยตฺถ รูปกฺขณฺโห อูปฺปชฺชติ ตตฺถ เวทนากฺขณฺโห**
นिरุชฺชติ = รูปขั้นกำลังเกิดแก่บุคคลใด เวทนาขั้นที่กำลังดับ
แก่บุคคลนั้นหรือ เหตุนั้น ปัญหานี้และปัญหาอื่นที่มีรูปอย่างนี้
รวม ๒ อย่าง พึงทราบว่าเป็น **โมฆะปัญหา** แม้โมฆะปัญหานี้เรียกว่า
เลทตฺถจฺจปัญหา ก็ได้ พึงทราบปัญหาทั้ง ๔ อย่าง อย่างนี้ก่อน.

กัวิสังขนาเหล่านี้คือ **ปาลิตติวิสังขนา ปฏิวจนวิสังขนา สรูป-**
ทตฺสนวิสังขนา ปฏิภเวปวิสังขนา ปฏิเสธวิสังขนา ชื่อว่าวิสังขนา
๕ อย่าง ในวิสังขนา ๕ อย่างนั้น วิสังขนาใด เป็นบาลีบทเท่านั้น
อันท่านวิสังขนานั้นเนื้อความไว้ วิสังขนาที่ชื่อว่า **ปาลิตติวิสังขนา**
ปาลิตติวิสังขนานั้นย่อมได้ในปุเรปัญหา วิสังขนาที่ว่า **อูปฺปชฺชติ =**
กำลังเกิด ในปัญหาว่า **ยตฺถ รูปกฺขณฺโห นุปฺปชฺชติ ตตฺถ เวทนา-**
กฺขณฺโห นุปฺปชฺชติ = รูปขั้นไม่ใช่กำลังเกิดในภุมิใด เวทนา-
ขั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดในภุมนั้นหรือ เป็นเพียงบทแห่งพระบาลีที่

พระองค์วิสังขนาเนื้อความไว้เรียบร้อยแล้ว เพราะฉะนั้น พึงทราบการวิสังขนาด้วย **ปาลิตติวิสังขนา** ในฐานะเห็นปานนี้ อย่างนี้.

ก็วิสังขนาใดที่ท่านวิสังขนาเนื้อความโดยความเป็นคำตอบ วิสังขนา **นี้**ชื่อว่า **ปฏิวจนวิสังขนา** ปฏิวจนวิสังขนานั้นย่อมได้ในปัจฉาปัญญา ก็วิสังขนา **นี้**ด้วยคำว่า **อามนฺตา=ไซ** ในปัญหาว่า **ยสฺส รุปกฺขนฺโธ อุปฺปชิตฺตฺตฺส เวทนากฺขนฺโธ อุปฺปชิตฺตฺตฺส=รูปขันธ์เคยเกิด แก่บุคคลใด เวทนาขันธ์ก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้นหรือ** ที่พระองค์ทรงวิสังขนาเนื้อความไว้เรียบร้อยแล้ว ด้วยอำนาจความเป็นคำตอบนั้นแหละ เพราะฉะนั้น พึงทราบ **ปฏิวจนวิสังขนา** ในฐานะเห็นปานนี้.

คำวิสังขนาใดที่ท่านแสดงเนื้อความไว้โดยสรุป วิสังขนา **นี้**ชื่อว่า **สรูปทตฺสสนวิสังขนา** สรูปทตฺสสนวิสังขนานี้ย่อมได้ในปริปัญญา.

ก็วิสังขนา **นี้**ว่า **อสนฺยสฺส ตฺตฺตฺส อุปฺปชฺชนนํ** ในปัญหาว่า **ยสฺส รุปกฺขนฺโธ อุปฺปชฺชติ ตฺตฺส เวทนากฺขนฺโธ อุปฺปชฺชติ** อันพระองค์ทรงวิสังขนาเนื้อความไว้เรียบร้อยแล้วด้วยการแสดงโดยรูปว่า **รูปขันธ์** ย่อมเกิดแก่บุคคลเหล่านี้ แต่เวทนาขันธ์ไม่เกิด **รูปขันธ์** และเวทนาขันธ์ก็ย่อมเกิดแก่บุคคลเหล่านี้ เพราะเหตุนี้ พึงทราบ **สรูปทตฺสสนวิสังขนา** ในที่ทั้งหลายเห็นปานนี้.

ก็คำวิสังขนาใดที่ท่านวิสังขนาปัญหาด้วยการห้ามเนื้อความ เพราะความไม่มีเนื้อความเห็นปานนั้น คำวิสังขนานั้น ชื่อว่า **ปฏิกฺเขปวิสังขนา**.

วิสัญญาคือที่ท่านวิสัญญาปัญหาโดยปฏิเสธเนื้อความ เพราะความ
ไม่ได้ซึ่งเนื้อความเห็นปานนั้นในขณะหนึ่ง ๆ วิสัญญานี้ชื่อว่า ปฏิเสธ-
วิสัญญา ปฏิเสธวิสัญญานั้น ย่อมได้ในโมหะปัญหา.

จริงอยู่ คำวิสัญญานี้ว่า นตฺถิ = ไม่มี ในปัญหาว่า ยสฺส
รูปกฺขณฺโง นุปฺปชฺชติถ ตสฺส เวทนากฺขณฺโง นุปฺปชฺชติถ =
รูปขันธ์ไม่เคยเกิดแก่บุคคลใด เวทนาขันธ์ก็ไม่เคยเกิดแก่บุคคล
นั้นหรือ เป็นคำวิสัญญาที่ท่านวิสัญญาไว้เรียบร้อยแล้วโดยการห้ามเนื้อ
ความว่า ชื่อสัตว์เห็นปานนี้ย่อมไม่มี เพราะฉะนั้นพึงทราบการวิสัญญา
ในที่ทั้งปวงเห็นปานนี้ด้วย ปฏิเสธวิสัญญา.

ก็คำวิสัญญานี้ว่า โน = ไม่ใช่ ในปัญหาว่า ยสฺส รูปกฺขณฺโง
อูปฺปชฺชติ ตสฺส เวทนากฺขณฺโง นิรุชฺชติ = รูปขันธ์ย่อมเกิดแก่
บุคคลใด เวทนาขันธ์ย่อมดับแก่บุคคลนั้นหรือ อันท่านวิสัญญาไว้
เรียบร้อยแล้วโดยการปฏิเสธเนื้อความว่า ชื่อว่า การดับไปพร้อมกับการ
เกิดขึ้นย่อมไม่ได้ในปฏิสนธิขณะหนึ่ง ๆ.

บัดนี้พึงทราบปัญหา ๔ อย่างและการวิสัญญา ๕ อย่าง ที่ควร
ใส่ไว้ในฐานะ ๒๗ เหล่าใด พึงทราบฐานะเหล่านั้นอย่างนี้ คือ อสฺสย-
สตุตฺ อูปฺปชฺชนฺตํ เป็น ๑ ฐานะ อสฺสยสตุเต ตตุถ ๑ ฐานะ
อสฺสยตฺตํ ๑ ฐานะ อสฺสยสตุตา จวนฺตํ ๑ ฐานะ อรูป-
อูปฺปชฺชนฺตํ ๑ ฐานะ อรูปเต ตตุถ ๑ ฐานะ อรูปํ ๑ ฐานะ

อรุปา จวนุตานํ ๑ ฐานะ อรุเป ปุจฉิมภิกานํ ๑ ฐานะ อรุเป
ปรินิพพานุตานํ (บาลีชื่อว่า ปรีนิพพนุตานํ) ๑ ฐานะ เย จ
อรุปี อุปปชชิตวา ปรีนิพพานิสฺสนฺติ ๑ ฐานะ ปญจโวการํ อุปปช-
ชนุตานํ ๑ ฐานะ ปญจโวการเ ตตฺถ ๑ ฐานะ ปญจโวการนํ ๑
ฐานะ ปญจโวการา จวนุตานํ ๑ ฐานะ ปญจโวการเ ปุจฉิมภิกานํ
๑ ฐานะ สุตทาวาสํ อุปปชชนุตานํ ๑ ฐานะ สุตทาวาสเ ตตฺถ
๑ ฐานะ สุตทาวาสนํ ๑ ฐานะ สุตทาวาสเ ปรีนิพพนุตานํ ๑ ฐานะ
สพฺเพสํ อุปปชชนุตานํ ๑ ฐานะ สพฺเพสํ จวนุตานํ ๑ ฐานะ
ปุจฉิมภิกานํ ด้วยอำนาจที่สาธารณะแก่สัตว์ทั้งปวงอีก ๑ ฐานะ ปรี-
นิพพานุตานํ (บาลีใช้ปรีนิพพนุตานํ) ๑ ฐานะ จตุโวการํ ปญจ-
โวการํ อุปปชชนุตานํ ๑ ฐานะ จตุโวการา ปญจโวการา จวนุ-
ตานํ ๑ ฐานะ บัณฑิตพึงใส่คำวิสัญญา ๕ อย่างไว้ในฐานะ ๒๗ อย่าง
เหล่านี้แล้ว พึงทราบการวินิจฉัยเนื่องความแห่งปัญหา ๔ อย่างในปวัต-
มหาวาระด้วยประการฉะนี้ ก็อรรถวินิจฉัยนั้น อันบัณฑิตทราบแล้ว
อย่างนี้ เมื่อวิสัญญาปัญหาย่อมนั้นอันวิสัญญาแล้วโดยง่าย และเมื่อ
วินิจฉัยซึ่งเนื่องความย่อมนั้นอันวินิจฉัยแล้วโดยง่าย.

นัยนี้ว่า ยสฺส รูปกุขนุโธ อุปปชชติ = รูปฉนธ์ย่อมนเกิด
แก่บุคคลใด ได้แก่ย่อมนถามว่า รูปฉนธ์กำลังเกิดในอุปาทะขณะสมังคี
แก่บุคคลใด เวทนาก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นหรือ เพราะเหตุนี้แม้เวทนา

ขั้นนี้ก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในขณะนั้นนั่นแหละ สองบทว่า อสยฺย-
สตุตฺตํ อุปฺปชฺชุนฺตานํ = ใต้แก่ เมื่อบุคคลเหล่านั้นเกิดอยู่ในอสัญญ-
สตัตภพด้วยอำนาจปฏิสนธิที่ไม่ใช่จิต บทว่า เตสํ รูปฺกฺขนุโธ อุป-
ปชฺชติ = ใต้แก่รูปขั้นกำลังเกิดเพียงอย่างเดียวแก่อสัญญสตัตนั้น ก็
รูปขั้นของอสัญญสตัตผู้เกิดแล้วในประวัติศาสตร์ ย่อมเกิดบ้าง ย่อมดับ
บ้าง เพราะเหตุนี้ จึงไม่ตรัสว่า อสยฺยสตุตฺตํ = เกิดอยู่ใน
อสัญญสตัตภูมิ แต่ตรัสว่า อสยฺยสตุตฺตํ อุปฺปชฺชุนฺตานํ = เกิดอยู่
คือกำลังเกิดในอสัญญสตัตภูมิ โน จ เตสํ เวทฺทณากฺขนุโธ อุป-
ปชฺชติ = แต่เวทนาขั้นย่อมไม่เกิดแก่บุคคลเหล่านั้น ใต้แก่
เวทนาขั้นของอสัญญสตัตเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิด เพราะความที่แห่ง
อสัญญสตัตนั้นไม่มีจิต นี่เป็นการวิชันนาโดยการแสดง โดยสรุปใน
ปริมโกฎฐาสแห่งปริยุตฺตปัญหา ในฐานะที่ ๑ ในบรรดาฐานะ ๒๗
อย่าง.

สองบทว่า ปญฺจวอการํ อุปฺปชฺชุนฺตานํ = กำลังเกิดในปัญจ-
วอการภูมิ ใต้แก่ เข้าถึงอยู่ซึ่งปัญจวอการภพด้วยอำนาจแห่งการปฏิ-
สนธิที่เจือด้วยรูปและอรูปร หลายบทว่า เตสํ รูปฺกฺขนุโธ จ อุปฺปชฺชติ
เวทฺทณากฺขนุโธ จ อุปฺปชฺชติ = เวทนาขั้นย่อมเกิดแก่บุคคลเหล่า

๑. คำว่า เกิดอยู่ หมายความว่า ทั้งกำลังเกิดและกำลังตาย คำว่า อสยฺยสตุตฺตํ
ในขมกนี้ จึงมีความหมายว่า กำลังเกิด-กำลังตาย

นั้น ได้แก่ ชั้นแม่สอง กล่าวคือ รูปและเวทนา ย่อมเกิดขึ้นนั้น
เที่ยวแก่สัตว์ทั้งหลายผู้เข้าถึงซึ่งปัญญาโวการภพเหล่านั้นโดยแน่นอน แต่
ว่าในอดีตกาล ชั้น ๒ เหล่านั้น ย่อมเกิดขึ้นบ้าง ย่อมดับบ้างแก่
สัตว์ผู้เกิดขึ้นแล้ว เพราะฉะนั้นพระผู้มีพระภาคเจ้าจึงไม่ตรัสว่า **ปฺญจ-**
โวการานํ = เกิดอยู่ในปัญญาโวการภูมิ แต่ตรัสว่า **ปฺญจโวการํ อุป-**
ปฺชฺชนฺตานํ = กำลังเกิดในปัญญาโวการภูมิ นี้เป็นการวิสัญญาคำด้วย
การแสดงโดยสรุป ในปัจฉิมโกฐฐาส แห่งปริปัญณปัญหา ในฐานะว่า
ปฺญจโวการํ อุปฺปชฺชนฺตานํ ฟังทราบการวิสัญญาคำทั้งหมดโดยอุบายนี้
ก็นี้เป็นนิมิตลักษณะในการเกิด และการดับนี้ ก็ในชั้นขมกนี้แม่ทั้งสิ้น
พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงแสดงอุปาทาหาระไว้ ด้วยอำนาจแห่งการเกิดขึ้น
ในปฏิสนธิกาลนั้นเที่ยวว่า **การไม่ลฺอบคล่า** (คือไม่ทรงแสดง) ซึ่งการ
เกิดและการดับในอดีตกาลว่า ก็ในชั้นขมกนี้ แม่ทั้งสิ้น เมื่อสัตว์
ทั้งหลายเกิดขึ้นแล้วในปัญญาโวการภพนั้น ๆ เมื่อการเกิดขึ้นและการดับ
อันไม่มีที่สุดแห่งชั้น ๕ แม้มืออยู่ในอดีตกาลจนกระทั่งตาย การทำ
การแยกธรรมทั้งหลายที่เป็นไปโดยเร็ว เพื่อแสดงการเกิดและการดับ
ไม่ใช่ทำได้โดยง่าย ดังนี้แล้วจึงทรงแสดงการเกิดขึ้นแห่งชั้นทั้งหลาย
ในปฏิสนธิของสัตว์ผู้เกิดแล้วด้วยกรรมต่าง ๆ อันยังวิปากวิภูฏ์ใหม่ ๆ
ให้สำเร็จ เป็นการทำได้ง่าย พระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสนิโรธวาระด้วย
อำนาจการดับในมรรณกาลว่า " ก็การแสดงการดับ ในกาลเป็นที่สิ้น
สุดลงแห่งวิปากวิภูฏ์ที่เกิดขึ้นแล้ว เป็นการทำได้ง่าย" ก็ความไม่ลฺอบคล่า

การเกิดและการดับในปวัตติกาลนี้เป็นประมาณอย่างไรนั่นแหละคือ พระบาลี

อนึ่ง พระบาลีว่า ปัจฉิมภิกขุ อตฺถิ รูปกฺขณฺโห จ
นุปฺปชฺชติ เวทนา กฺขณฺโห จ นุปฺปชฺชติ สุตฺติ = รูปฉนฺธกัถมํไม่
เกิด เวทนาฉนฺธกัถมํไม่ดับแก่งัจฉิมภิกขุบุคคลเหล่านั้น นี้ เป็น
ประมาณยั้ง ในวาระแห่งอนาคตกาลแห่งอุปาทะวาระโดยพิเศษใน
พระบาลี เมื่อภาวะที่สมควรเพื่อการเกิดขึ้นแห่งรูปธรรมและอรูปธรรม
ทั้งหลายในปวัตติกาลของปัจฉิมภิกขุบุคคลแม้มีอยู่ การเกิดขึ้นในปวัตติ-
กาลพึงทราบว่ามีพระภาคเจ้าไม่ทรงถือเอาโดยภาวะที่กล่าวแล้ว จึง
ทรงกระทำการสันนิษฐานว่า รูปกฺขณฺโห จ นุปฺปชฺชติ สุตฺติ เวทนา ก
ขณฺโห จ นุปฺปชฺชติ สุตฺติ = รูปฉนฺธกัถมํไม่เกิด เวทนาฉนฺธกัถมํ
จกัถมํไม่ดับ พระบาลีนี้ว่า สุทฺถาวาสปรินิพฺพนฺตานํ = กำลังปรินิพ-
พานนสุทฺถาวาส ดังนี้ เป็นประมาณยั้ง ในการไม่แต่ต้องซึ่งความ
ดับในปวัตติกาล ก็คลองแห่งการนับซึ่งสัญญาฉนฺธทั้งหลายที่ดับไปแล้ว
เพราะเกิดขึ้นแล้วในปวัตติกาล จำเดิมแต่ปฏิสนธิกาล ที่ตั้งอยู่ในภังค-
ขณะ จุติจิตของปรินิพพันบุคคลในสุทฺถาวาส ย่อมไม่มี ครั้นเมื่อ
เป็นอย่างนั้น พึงทราบว่ามีพระภาคเจ้าไม่ทรงถือเอาความดับใน
ปวัตติกาลโดยภาวะที่กล่าวแล้ว จึงทรงกระทำการสันนิษฐานว่า **อตฺถิ**

ตตุล สยฺยวาทุขุโน น นิรุชฺฌิตฺต = สัญญาขั้นที่ไม่ดับแล้ว (คือ ไม่เคยดับ) แก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

บัณฑิตครั้งทราบลักษณะที่แน่นอนในการเกิดขึ้นและดับไปนี้แล้ว ควรถือเอาการเกิดขึ้นด้วยปฏิสนธิกาล และการดับด้วยจุติกาลเท่านั้น แล้วพึงทราบการวินิจฉัยเนื้อความแห่งการวิสังขนาทั้งหลายที่มาแล้วในฐานะทั้งหลายเหล่านั้น ๆ ด้วยประการฉะนี้ แต่ว่าการวินิจฉัยเนื้อความนั้นท่านไม่ทำให้พิศดารแล้วโดยลำดับแห่งการวิสังขนาว่า การวินิจฉัยเนื้อความนั้นใคร ๆ ก็อาจทราบได้โดยนัยที่กล่าวไว้แล้วในการวิสังขนาแรก หากว่าบุคคลใดไม่สามารถจะทราบการวินิจฉัยเนื้อความเหล่านั้น บุคคลนั้นพึงเข้าไปนั่งใกล้อาจารย์ ฟังด้วยดีแล้วพึงทราบตามนัยที่อาจารย์ให้แล้วนี้ อย่างนี้.

ขมกทั้งหลายเหล่าใดในชั้น ๕ ย่อมมี

ด้วยอำนาจแห่งอุปาทวาระ, นิโรธวาระ และ
อุปาทะและนิโรธะทั้งสองรวมกัน ด้วยอำนาจของ
อนุโลมณัยและปฏิโลมณัย พระชินเจ้าตรัสแล้วซึ่ง
ขมกะทั้งหลายเหล่านั้นในวาระทั้งหลายในปวัตติ-
กาล เพราะทรงแสดงแล้วซึ่งบุคคลวาระ, โอกาส-
วาระ, และบุคคลโลกาสวาระ การกำหนดพระบาลี

เหล่านั้น พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงแสดงแล้วโดย
ลำดับ แม้การประกอบเนื้อความเพื่อการวินิจฉัย
ปัญหาและวิสัญญา พร้อมทั้งฐานะทั้งหลายแห่ง
การวิสัญญาย่างใดอย่างหนึ่งโดยประการทั้งปวง
พระชินเจ้าทรงแสดงแล้ว ทรงประกาศแล้วใน
ปัญหาหนึ่ง ๆ ลำดับการวิสัญญาปัญหาในปวัตติ-
มหาวาระนี้เป็นไปแล้วโดยพิสดาร เพราะฉะนั้น
บัณฑิตทั้งหลายจงทราบเนื้อความโดยนัยนี้ว่า
เบื้องหน้าแต่จะไปใครหนอจะสามารถพรรณานเนื้อ
ความนี้ได้.

อรรถกถาปวัตติวาระ จบ

ปริญญาวาระ

ปัจจุปปันนวาระ อนุโลม

รูปจันทรมูล

รูปจันทรมูละ เวทนาจันทรมูลี :-

[๒๓๓] บุคคลใดกำลังรู้แจ้งรูปจันทร, บุคคลนั้นก็กำลังรู้แจ้ง
เวทนาจันทร ใช่มั้ย?

ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลใดกำลังรู้แจ้งเวทนาจันทร, บุคคลนั้นก็กำลัง
รู้แจ้งรูปจันทร ใช่มั้ย?

ใช่.

จบ รูปจันทรมูละ เวทนาจันทรมูลี

รูปจันทรมูล จบ

ปัจจุปปันนวาระ อนุโลม จบ

ปัจจุปันนวาระ ปัจจนิก

รูปจันทรมูล

รูปจันทรมูละ เวทนาจันทรมูลี :-

บุคคลใดไม่ใช่กำลังรู้แจ้งรูปจันทร, บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังรู้แจ้ง
เวทนาจันทร ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลใดไม่ใช่กำลังรู้แจ้งเวทนาจันทร, บุคคลนั้น
ก็ไม่ใช่กำลังรู้แจ้งรูปจันทร ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ รูปจันทรมูละ เวทนาจันทรมูลี

รูปจันทรมูล จบ

ปัจจุปันนวาระ ปัจจนิก จบ

อติตวาระ อนุโลม

รูปจันทรมูล

รูปจันทรมูละ เวทนาจันทรมูลี :-

[๒๓๔] บุคคลใดเคยรู้แจ้งรูปจันทร, บุคคลนั้นก็เคยรู้แจ้ง
เวทนาจันทร ใช่มั้ย ?

ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลใดเคยรู้แจ้งเวทนาจันทร, บุคคลนั้นก็เคยรู้แจ้ง
รูปจันทร ใช่มั้ย ?

ใช่.

จบ รูปจันทรมูละ เวทนาจันทรมูลี

รูปจันทรมูล จบ

อติตวาระอนุโลม จบ

อตีตวาระ อนุโลม

รูปชั้นขมุต

รูปชั้นขมุตละ เวทนาชั้นขมุติ :-

บุคคลใดเคยรู้แจ้งรูปชั้นขมุติ, บุคคลนั้นก็เคยรู้แจ้ง
เวทนาชั้นขมุติ ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลใดเคยรู้แจ้งเวทนาชั้นขมุติ, บุคคลนั้นก็เคยรู้แจ้ง
ก็ไม่ใช่เคยรู้แจ้งรูปชั้นขมุติ ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ รูปชั้นขมุตละ เวทนาชั้นขมุติ

รูปชั้นขมุต จบ

อตีตวาระ ปัจจนิก จบ

อนาคตวาระ อนุโลม

รูปจันทรมูล

รูปจันทรมูละ เวทนาจันทรมูลี :-

[๒๓๕] บุคคลใดจักรู้แจ้งรูปจันทร, บุคคลนั้นก็จักรู้แจ้ง
เวทนาจันทร ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า บุคคลใดจักรู้แจ้งเวทนาจันทร, บุคคลนั้นก็จักรู้แจ้ง
รูปจันทร ไซ้ไหม ?

ไซ้.

จบ รูปจันทรมูละ เวทนาจันทรมูลี

รูปจันทรมูล จบ

อนาคตวาระ อนุโลม จบ

อนาคตวาระ ปัจจนิก

รูปจันทรมูล

รูปจันทรมูละ เวทนาจันทรมูลี :-

บุคคลใดไม่ใช่จันทรมูลี, บุคคลนั้นก็ไม่ใช่จันทรมูลี
เวทนาจันทรมูลี ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลใดไม่ใช่จันทรมูลี, บุคคลนั้นก็
ไม่ใช่จันทรมูลี ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ รูปจันทรมูละ เวทนาจันทรมูลี

รูปจันทรมูล จบ

อนาคตวาระปัจจนิก จบ

ปัจจุปันนาคัตตวาระ อนุโลม

รูปจันทรมูล

รูปจันทรมูละ เวทนาจันทรมูลี :-

[๒๓๖] บุคคลใดกำลังรู้แจ้งรูปจันทร, บุคคลนั้นก็เคยรู้แจ้ง
เวทนาจันทร ไซ้ไหม ?

ไม่ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลใดเคยรู้แจ้งเวทนาจันทร, บุคคลนั้นก็กำลัง
รู้แจ้งรูปจันทร ไซ้ไหม ?

ไม่ใช่.

จบ รูปจันทรมูละ เวทนาจันทรมูลี

รูปจันทรมูล จบ

ปัจจุปันนาคัตตวาระ อนุโลม จบ

ปัจจุปันนาตีตวาระ ปัจจนิก

รูปขันธมูล

รูปขันธมูละ เวทนาขันธมูลี :-

บุคคลใดไม่ใช่กำลังรู้แจ้งรูปขันธ, บุคคลนั้นก็ไม่ใช่เคยรู้แจ้ง
เวทนาขันธ ไซ้ไหม ?

พระอรหันต์ไม่ใช่กำลังรู้แจ้งรูปขันธ แต่เคยรู้แจ้งเวทนาขันธ,
เว้นบุคคลผู้ถึงพร้อมด้วยอรหัตมรรคก็ดี พระอรหันต์ก็ดี บุคคลที่เหลือ
ไม่ใช่กำลังรู้แจ้งรูปขันธ และไม่ใช่เคยรู้แจ้งเวทนาขันธ.

ก็หรือว่า บุคคลใดไม่ใช่เคยรู้แจ้งเวทนาขันธ, บุคคลนั้น
ไม่ใช่กำลังรู้แจ้งรูปขันธ ไซ้ไหม ?

บุคคลผู้ถึงพร้อมด้วยอรหัตมรรค ไม่ใช่เคยรู้แจ้งเวทนาขันธ
แต่กำลังรู้แจ้งรูปขันธ, เว้นบุคคลผู้ถึงพร้อมด้วยอรหัตมรรคก็ดี พระ-
อรหันต์ก็ดี บุคคลที่เหลือ ไม่ใช่เคยรู้แจ้งเวทนาขันธ และไม่ใช่กำลัง
รู้แจ้งรูปขันธ.

จบ รูปขันธมูละ เวทนาขันธมูลี

รูปขันธมูล จบ

ปัจจุปันนาตีตวาระ ปัจจนิก จบ

ปัจจุปันนาคตวาระ อนุโลม

รูปชั้นมุต

รูปชั้นมุตละ เวทนาชั้นมุตติ :-

[๒๓๓] บุคคลใดกำลังรู้แจ้งรูปชั้นฐ, บุคคลนั้นก็จักรู้แจ้ง
เวทนาชั้นฐ ไซ้ไหม ?

ไม่ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลใดจักรู้แจ้งเวทนาชั้นฐ, บุคคลนั้นก็กำลัง
รู้แจ้งรูปชั้นฐ ไซ้ไหม ?

ไม่ใช่.

จบ รูปชั้นมุตละ เวทนาชั้นมุตติ

รูปชั้นมุต จบ

ปัจจุปันนาคตวาระ อนุโลม จบ

ปัจจุปันนาคตวาระ ปัจจนิก

รูปขันธมูล

รูปขันธมูละ เวทนาขันธมูลี :-

บุคคลใดไม่ใช่กำลังรู้แจ้งรูปขันธ, บุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักรู้แจ้ง
เวทนาขันธ ใช่ไหม ?

บุคคลเหล่าใดจักได้มรรค บุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังรู้แจ้งรูป-
ขันธ แต่จักรู้แจ้งเวทนาขันธ, พระอรหันต์ก็ดี ปุถุชนเหล่าใดไม่
ใช่จักได้มรรคก็ดี บุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังรู้แจ้งรูปขันธ และไม่ใช่
จักรู้แจ้งเวทนาขันธ.

ก็หรือว่า บุคคลใดไม่ใช่จักรู้แจ้งเวทนาขันธ, บุคคลนั้นก็ไม่ใช่
กำลังรู้แจ้งรูปขันธ ใช่ไหม ?

บุคคลผู้ถึงพร้อมด้วยอรหัตมรรค ไม่ใช่จักรู้แจ้งเวทนาขันธ แต่
กำลังรู้แจ้งรูปขันธ, พระอรหันต์ก็ดี ปุถุชนเหล่าใด ไม่ใช่จักได้มรรค
ก็ดี บุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักรู้แจ้งเวทนาขันธ และไม่ใช่กำลังรู้แจ้ง
รูปขันธ.

จบ รูปขันธมูละ เวทนาขันธมูลี

รูปขันธมูล จบ

ปัจจุปันนาคตวาระ ปัจจนิก จบ

อตีตानาคตวาระ อนุโลม

รูปจันทรมูล

รูปจันทรมูละ เวทนาจันทรมูลี :-

[๒๓๘] บุคคลใดเคยรู้แจ้งรูปจันทร, บุคคลนั้นก็จักรู้แจ้ง
เวทนาจันทร ไซ้ไหม ?

ไม่ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลใดจักรู้แจ้งเวทนาจันทร, บุคคลนั้นก็เคยรู้แจ้ง
รูปจันทร ไซ้ไหม ?

ไม่ใช่.

จบ รูปจันทรมูละ เวทนาจันทรมูลี

รูปจันทรมูล จบ

อตีตानาคตวาระ อนุโลม จบ

อติตนาถวาระ ปัจจนิก

รูปจันทรมูล

รูปจันทรมูละ เวทนาจันทรมูลี :-

บุคคลใดไม่ใช่เคยรู้แจ้งรูปจันทร, บุคคลเหล่านั้นก็ไม่ใช่จันทรแจ้ง
เวทนาจันทร ไซ้ไหม ?

บุคคลเหล่าใดจักได้มรรค บุคคลเหล่านั้นไม่ใช่เคยรู้แจ้งรูป-
จันทร แต่จันทรแจ้งเวทนาจันทร, บุคคลผู้ถึงพร้อมด้วยอรหัตมรรคก็ดี
ปุถุชนเหล่าใดไม่ใช่จักได้มรรคก็ดี บุคคลเหล่านั้นไม่ใช่เคยรู้แจ้งรูป-
จันทร และไม่ใช่จันทรแจ้งเวทนาจันทร.

ก็หรือว่า บุคคลใดไม่ใช่จันทรแจ้งเวทนาจันทร, บุคคลนั้นก็ไม่ใช่
เคยรู้แจ้งรูปจันทร ไซ้ไหม ?

พระอรหันต์ ไม่ใช่จันทรแจ้งเวทนาจันทร แต่เคยรู้แจ้งรูปจันทร,
บุคคลผู้ถึงพร้อมด้วยอรหัตมรรคก็ดี ปุถุชนเหล่าใดไม่ใช่จักได้มรรคก็ดี
บุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จันทรแจ้งเวทนาจันทร และไม่ใช่เคยรู้แจ้งรูปจันทร.

จบ รูปจันทรมูละ เวทนาจันทรมูลี

รูปจันทรมูล จบ

อติตนาถวาระ ปัจจนิก จบ

ปริณญาวาระ จบ

จันทรขมก จบ

อรรถกถาปริญญาวาระ

แม้ในปริญญาวาระ อันมีในลำดับต่อจากปวัตติมหาวาระนั้น มีประเภทแห่งกาล ๖ อย่างเท่านั้น มีนัย ๒ อย่างโดยอนุโลมและปฏิโลม แต่ในวาระทั้ง ๓ คือ ปุคคลวาระ โลกาสวาระ ปุคคลโลกาสวาระ ย่อมได้บุคคลวาระเท่านั้น ไม่ได้วาระนอกนี้.

ถามว่า เพราะเหตุไร ?

ตอบว่า เพราะมีคำวิสัยชนาอย่างเดียวกัน.

ก็ถ้าบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ย่อมรอบรู้รูปขั้นในทีใดทีหนึ่งไซ้ร ก็ย่อมรอบรู้แม่เวทนาขั้น ถ้าว่าย่อมรอบรู้เวทนาขั้นไซ้ร ก็ย่อมรอบรู้แม่รูปขั้น ถ้าว่าบุคคลใดไม่รอบรู้รูปขั้นไซ้ร ก็ย่อมไม่รอบรู้แม่เวทนาขั้น ถ้าว่าไม่รอบรู้ซึ่งเวทนาขั้น ก็ย่อมไม่รอบรู้แม่รูปขั้น เพราะฉะนั้น ในวาระแม่เหล่านั้น ฟังทราบว่าย่อมไม่ได้วาระ ๒ เหล่านั้น ในปริญญาวาระนี้ เพราะมีคำวิสัยชนาเหมือนกันว่า บุคคลพึงทำการถามด้วยอำนาจคำถามเป็นต้นว่า ยตุล รูปกฺขนุํ ปริขานาติ ตตุล เวทนากฺขนุํ ปริขานาติ ดังนี้แล้ว ฟังกระทำการวิสัยชนาว่า อามนฺตา-ไซ้ นั้นแหละ.

อีกอย่างหนึ่ง ปุคคลวาระ พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงแสดงแล้ว ในปริญญาวาระนี้ว่า ชื่อว่า ปริญญากิจ ย่อมมีแก่บุคคลเท่านั้นไม่มี

แก่โอกาส บุคคลเท่านั้นสามารถเพื่อการรอบรู้ ไม่ใช่โอกาส เพราะเหตุ นั้น จึงไม่ทรงถือเอาโอกาสวาระ ก็เพราะพระผู้มีพระภาคเจ้าไม่ทรงถือเอาโอกาสวาระนั้น บุคคลโอกาสวาระที่มีในลำดับแห่งโอกาสวาระนั้น แม้ได้อยู่ ก็ไม่ทรงถือเอา ก็บุคคลวาระนี้ใดทรงถือเอาแล้วในปัจจุบันกาลขมก ๑๐ อย่าง ด้วยการถือเอาอีก ในอนุโลมโดยนัยที่กล่าวแล้วในหนหลังว่า ขมกที่มีรูปชั้นเป็นมูล ๔ เวทนาชั้นเป็นมูล ๓ สัญญาชั้นเป็นมูล ๒ สังขารชั้นเป็นมูล ๑ ในปฏิโลมนัยอีก ๑๐ จึงรวมเป็นขมก ๒๐ แม้ในกาลที่เหลือก็อย่างเดียวกัน เพราะฉะนั้นพึงทราบการกำหนดพระบาลี ในปริญญาวาระนี้ว่า ขมก ๑๒๐ ปุจฉา ๒๔๐ อรรถ ๔๘๐ ย่อมมีในกาลทั้ง ๖ เพราะกระทำกาลหนึ่ง ๆ ให้เป็น ๒๐.

ก็ในการวินิจฉัยเนื้อความในปริญญาวาระนี้ อรรถา ๓ คือ อดีตอนาคต ปัจจุบัน ย่อมไม่ได้ด้วยอำนาจจุดและปฏิสนธิ เหมือนกันกับปวัตติวาระ แต่ย่อมได้ด้วยอำนาจขณะแห่งจิตในปวัตติเท่านั้น เพราะเหตุ นั้น ในปริญญาวาระนี้ ท่านจึงกระทำการวิสังขนาว่า "ใช่" ในคำถามทั้งหลาย เป็นต้นว่า บุคคลใดกำลังรอบรู้ซึ่งรูปชั้น บุคคลนั้นกำลังรอบรู้ซึ่งเวทนาชั้นหรือ บุคคลรู้ที่อยู่ซึ่งชั้นใดชั้นหนึ่ง ในชั้น ๕ เพราะยังปริญญากิจให้สำเร็จด้วยกิจอันมีนิพพานเป็นอารมณ์ ในโลกุตตรมรรค ย่อมกล่าวได้ว่า ย่อมรอบรู้แม้ชั้นนอกนี้.

คำว่า **ปริชานาติ = ย่อมรอบรู้** ในปริญาวาระนี้ ฟังทราบ
ว่า พระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสว่า **โฆ** เพราะทรงหมายเอาความพร้อม-
เพียงแห่งมรรคอันเลิศ (อรหัตตมรรค) อันถึงซึ่งที่สุดแห่งปริญา-
กิจ ในปัญหาทั้งหลายในอนุโลมณัย แต่ว่าในปฎิโลมณัย คำว่า **น**
ปริชานาติ = โฆ คำกำลังรอบรู้ ในปัญหาทั้งหลายพระมีพระภาคเจ้า
ตรัสว่า **โฆ** เพราะทั้งทรงหมายเอาบุคคลทั้งหลายมีปุถุชนเป็นต้น ส่วน
ในคำนี้ว่า **ปริชานิตฺต = เคยรอบรู้** ในอดีตกาล ได้แก่ บุคคลแม้
ดำรงอยู่ในผลอันเลิศในลำดับแห่งมรรค ชื่อว่า รอบรู้แล้วนั้นเที่ยว
เพราะสำเร็จปริญาภิกิจแล้ว พระผู้มีพระภาคเจ้าย่อมตรัสตามซึ่งความ
พร้อมเพียงแห่งมรรคอันเลิศด้วยปัญหาว่า **บุคคลใดกำลังรอบรู้รูป**
ขันธ์ บุคคลนั้นเคยรอบรู้ซึ่งเวทนาขันธ์หรือ ก็เพราะบุคคลนี้ชื่อว่า
รู้อยู่ (คือกำลังรู้) ซึ่งขันธ์ ๕ เท่านั้น (ยังไม่เคยรอบรู้) เพราะ
ปริญาภิกิจที่ตนยังไม่สำเร็จแล้วก่อน เหตุนั้นพระผู้มีพระภาคเจ้าจึง
กระทำการปฏิเสธว่า **โน = โฆ** (หาไม่ได้).

ส่วนในปัญหาที่ ๒ พระผู้มีพระภาคเจ้าย่อมตรัสตามซึ่งพระ-
อรหัตต์ว่า **ปริชานิตฺต = รอบรู้แล้วหรือ** ก็เพราะปริญาภิกิจที่ท่าน
กระทำสำเร็จแล้วไม่มีอยู่ เหตุนี้ชื่อว่ากิจที่ควรกำหนดรู้จึงไม่มีแก่พระ-
อรหัตต์นั้น ฉะนั้นพระผู้มีพระภาคเจ้าจึงกระทำการปฏิเสธว่า **โน =**
โฆ ในการวิชันนาแห่งปฎิโลมณัยในทศยปัญหานี้ว่า **อรหา รูปกุ-**

ขนฺธฺ ปริชานาติ = พระอรหันต์ไม่ใช่กำลังรอบรู้ซึ่งรูปขันธ์

พระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสแล้ว เพราะความไม่มีเพื่อการรอบรู้ของพระอรหันต์ หลายบทว่า บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยมรรคอันเลิศ (อรหัตมรรค) ไม่รอบรู้แล้วซึ่งเวทนาขันธ์ พระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสแล้ว เพราะบุคคลผู้ดำรงอยู่ในอรหัตมรรค ยังไม่สำเร็จปริยญากิจ อรหัตมรรคบุคคลนั้นย่อม (ยัง) ไม่เคยรอบรู้ซึ่งเวทนาขันธ์อย่างเดียวเท่านั้นก็หามิได้ แม้ธรรมอย่างหนึ่งก็ไม่เคยรอบรู้ พระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสคำนี้ไว้ด้วยอำนาจคำถาม แม้คำนี้ว่า โน จ รูปขนฺธฺ พระองค์ก็ตรัสแล้วด้วยอำนาจคำถามนั้นแหละ ก็อรหัตมรรคบุคคลนั้นย่อมไม่รอบรู้ซึ่งขันธ์แม้อื่น.

ปัญหาว่า บุคคลใดกำลังรอบรู้ซึ่งรูปขันธ์ บุคคลนั้นก็จักรอบรู้ซึ่งเวทนาขันธ์หรือ อธิบายว่า เพราะบุคคลผู้ดำรงอยู่ในมรรคเป็นผู้มีขณะจิตเดียว (คือมรรคจิตเกิดขณะเดียว) ฉะนั้นบุคคลนั้นย่อมไม่ถึงซึ่งความนับว่า จักรอบรู้ เพราะเหตุนี้ พระองค์จึงตรัสว่า โน = ไม่ใช่ หลายบทว่า เต รูปขนฺธฺธฺจ น ปริชานิตฺถ = บุคคลเหล่านั้นไม่เคยรอบรู้ซึ่งรูปขันธ์ด้วย พระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสแล้วด้วยคำถามที่เสมอกัน อธิบายในปัญหานี้ว่า บุคคลทั้งหลายไม่รู้แล้ว (คือยังไม่รู้) บัณฑิตพึงทราบการวินิจฉัยเนื้อความในที่ทั้งปวงโดยอุบายนี้.

ปริยญฺยาวาระ จบ

ขันธมกะ จบ

อายตนะยวมกที่ ๓

ปัลลัตติวาระ

[๒๓๕] อายตนะ ๑๒ คือ :-

๑. จักขายตนะ
๒. โสทายตนะ
๓. ฆณายตนะ
๔. ชิวหายตนะ
๕. กายายตนะ
๖. รูปลายตนะ
๗. สัททายตนะ
๘. กันธายตนะ
๙. รสายตนะ
๑๐. โผฏฐัพพายตนะ
๑๑. มนายตนะ
๑๒. ฐัมมายนตนะ.

อุทเทสวาระ

ปทโธชนวาระ อนุโลม

[๒๘๐] ธรรมที่ชื่อว่าจักขุ, ชื่อว่าจักขายตนะ ไซ้ไหม ?

ธรรมที่ชื่อว่าจักขายตนะ,	ชื่อว่าจักขุ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ชื่อว่าโศตะ,	ชื่อว่าโศตายตนะ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ชื่อว่าโศตายตนะ,	ชื่อว่าโศตะ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ชื่อว่าฆานะ,	ชื่อว่าฆานายตนะ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ชื่อว่าฆานายตนะ,	ชื่อว่าฆานะ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ชื่อว่าชีวหา,	ชื่อว่าชีวหายตนะ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ชื่อว่าชีวหายตนะ,	ชื่อว่าชีวหา ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ชื่อว่ากาย,	ชื่อว่ากายายตนะ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ชื่อว่ากายายตนะ,	ชื่อว่ากาย ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ชื่อว่ารูป,	ชื่อว่ารูปายตนะ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ชื่อว่ารูปายตนะ,	ชื่อว่ารูป ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ชื่อว่าสัททะ,	ชื่อว่าสัททายตนะ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ชื่อว่าสัททายตนะ,	ชื่อว่าสัททะ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ชื่อว่าคันธะ,	ชื่อว่าคันธายตนะ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ชื่อว่าคันธายตนะ,	ชื่อว่าคันธะ ไซ้ไหม ?

ธรรมที่ชื่อว่ารสะ,	ชื่อว่ารสายตนะ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ชื่อว่ารสายตนะ,	ชื่อว่ารสะ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ชื่อว่าโณฏฐัพพะ,	ชื่อว่าโณฏฐัพพายตนะ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ชื่อว่าโณฏฐัพพายตนะ,	ชื่อว่าโณฏฐัพพะ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ชื่อว่ามโน,	ชื่อว่ามนายตนะ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ชื่อว่ามนายตนะ,	ชื่อว่ามโน ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ชื่อว่าชัมมะ,	ชื่อว่าชัมมายตนะ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ชื่อว่าชัมมายตนะ,	ชื่อว่าชัมมะ ไซ้ไหม ?

ปทโสชนวาระ อนุโลม จบ

ปทโทธนวาระ ปัจจนิก

[๒๘๑] ธรรมที่ไม่ชื่อว่าจักขุ, ไม่ชื่อว่าจักขายตนะ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าจักขายตนะ, ไม่ชื่อว่าจักขุ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าโสตะ, ไม่ชื่อว่าโสตายตนะ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าโสตายตนะ, ไม่ชื่อว่าโสตะ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าฆานะ, ไม่ชื่อว่าฆานายตนะ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าฆานายตนะ, ไม่ชื่อว่ารฆานะ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าชีวหา, ไม่ชื่อว่าชีวหายตนะ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าชีวหายตนะ, ไม่ชื่อว่าชีวหา ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่ากาย, ไม่ชื่อว่ากายตนะ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่ากายตนะ, ไม่ชื่อว่ากาย ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่ารูป, ไม่ชื่อว่ารูปายตนะ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่ารูปายตนะ, ไม่ชื่อว่ารูป ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าสัททะ, ไม่ชื่อว่าสัททายตนะ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าสัททายตนะ, ไม่ชื่อว่าสัททะ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าคันธะ, ไม่ชื่อว่าคันธายตนะ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าคันธายตนะ, ไม่ชื่อว่าคันธะ ไซ้ไหม ?

ธรรมที่ไม่ชื่อว่ารสะ,	ไม่ชื่อว่ารสายตนะ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่ารสายตนะ,	ไม่ชื่อว่ารสะ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าโณฏฐัพพะ,	ไม่ชื่อว่าโณฏฐัพพายตนะ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าโณฏฐัพพายตนะ,	ไม่ชื่อว่าโณฏฐัพพะ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่ามโน,	ไม่ชื่อว่ามนายตนะ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่ามนายตนะ,	ไม่ชื่อว่ามโน ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าธัมมะ,	ไม่ชื่อว่าธัมมายตนะ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าธัมมายตนะ,	ไม่ชื่อว่าธัมมะ ไซ้ไหม ?

ปทโศชนวาระ ปัจจนิก จบ

ปทโธชนมูลจักกวาระ อนุโลม

[๒๘๒] ธรรมที่ชื่อว่าจักขุ, ชื่อว่าจักขายตนะ ไซ้ใหม่ ?
ธรรมที่ชื่อว่าอายตนะ, ชื่อว่าโสตายตนะ ไซ้ใหม่ ?
 ธรรมที่ชื่อว่าจักขุ, ชื่อว่าจักขายตนะ ไซ้ใหม่ ?
ธรรมที่ชื่อว่าอายตนะ, ชื่อว่าฆานายตนะ ไซ้ใหม่ ?
 ธรรมที่ชื่อว่าจักขุ, ชื่อว่าจักขายตนะ ไซ้ใหม่ ?
ธรรมที่ชื่อว่าอายตนะ, ชื่อว่าชีวหายตนะ ไซ้ใหม่ ?

ฯ ล ฯ

 ธรรมที่ชื่อว่าอายตนะ, ชื่อว่าธัมมายตนะ ไซ้ใหม่ ?
 ธรรมที่ชื่อว่าโสตะ, ชื่อว่าโสตายตนะ ไซ้ใหม่ ?
ธรรมที่ชื่อว่าอายตนะ, ชื่อว่าจักขายตนะ ไซ้ใหม่ ?
 ธรรมที่ชื่อว่าโสตะ, ชื่อว่าโสตายตนะ ไซ้ใหม่ ?
ธรรมที่ชื่อว่าอายตนะ, ชื่อว่าฆานายตนะ ไซ้ใหม่ ?

ฯ ล ฯ

 ธรรมที่ชื่อว่าอายตนะ, ชื่อว่าธัมมายตนะ ไซ้ใหม่ ?
 ธรรมที่ชื่อว่าฆานะ, ชื่อว่าฆานายตนะ ไซ้ใหม่ ?

ฯ ล ฯ

ธรรมที่ชื่อว่าอายตนะ, ชื่อว่าธัมมายตนะ ไซ้ใหม่ ?

๑ ล ๑

ธรรมที่ชื่อว่าธัมมะ, ชื่อว่าธัมมายตนะ ไซ้ใหม่ ?

ธรรมที่ชื่อว่าอายตนะ, ชื่อว่าจักขายตนะ ไซ้ใหม่ ?

ธรรมที่ชื่อว่าธัมมะ, ชื่อว่าธัมมายตนะ ไซ้ใหม่ ?

ธรรมที่ชื่อว่าอายตนะ, ชื่อว่าโสตายตนะ, ไซ้ใหม่ ?

๑ ล ๑

ธรรมที่ชื่อว่าอายตนะ, ชื่อว่ามนายตนะ ไซ้ใหม่ ?

(พึงผูกจักกนัย).

ปทโศชนมูลจักกวาระ อนุโลม จบ

ปทโทชนมูลจักกวาระ ปัจจนิก

[๒๘๓] ธรรมที่ไม่ชื่อว่าจักขุ, ไม่ชื่อว่าจักขายตนะ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าอายตนะ, ไม่ชื่อว่าโสตายตนะ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าจักขุ, ไม่ชื่อว่าจักขายตนะ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าอายตนะ, ไม่ชื่อว่าฆานายตนะ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าจักขุ, ไม่ชื่อว่าจักขายตนะ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าอายตนะ, ไม่ชื่อว่าชีวหายตนะ ไซ้ไหม ?

ฯ ล ฯ

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าอายตนะ, ไม่ชื่อว่าธัมมายตนะ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าโสตะ, ไม่ชื่อว่าโสตายตนะ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าอายตนะ, ไม่ชื่อว่าจักขายตนะ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าโสตะ, ไม่ชื่อว่าโสตายตนะ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าอายตนะ, ไม่ชื่อว่าฆานายตนะ ไซ้ไหม ?

ฯ ล ฯ

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าอายตนะ, ไม่ชื่อว่าธัมมายตนะ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าฆานะ, ไม่ชื่อว่าฆานายตนะ ไซ้ไหม ?

ฯ ล ฯ

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าอายตนะ, ไม่ชื่อว่าธัมมายตนะ ไซ้ไหม ?

๑ ล ๑

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าธัมมะ, ไม่ชื่อว่าธัมมายตนะ ไซ้ไหม ?

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าอายตนะ, ไม่ชื่อจักขายตนะ ไซ้ไหม ?

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าธัมมะ, ไม่ชื่อว่าธัมมายตนะ ไซ้ไหม ?

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าอายตนะ, ไม่ชื่อว่าโสตายตนะ ไซ้ไหม ?

๑ ล ๑

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าอายตนะ, ไม่ชื่อว่ามนายตนะ ไซ้ไหม ?

(ฟังผูกจักกนัย).

ปทโศชนมูลจักกวาระ ปัจจนิก จบ

สุทธายนวาระ อนุโลม

[๒๘๔] ธรรมที่ชื่อว่าจักขุ,	ชื่อว่าอายตนะ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ชื่อว่าอายตนะ,	ชื่อว่าจักขุ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ชื่อว่าโสต,	ชื่อว่าอายตนะ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ชื่อว่าอายตนะ,	ชื่อว่าโสต ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ชื่อว่าฆานะ,	ชื่อว่าอายตนะ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ชื่อว่าอายตนะ,	ชื่อว่าฆานะ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ชื่อว่าชีวหา,	ชื่อว่าอายตนะ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ชื่อว่าอายตนะ,	ชื่อว่าชีวหา ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ชื่อว่ากาย,	ชื่อว่าอายตนะ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ชื่อว่าอายตนะ,	ชื่อว่ากาย ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ชื่อว่ารูป,	ชื่อว่าอายตนะ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ชื่อว่าอายตนะ,	ชื่อว่ารูป ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ชื่อว่าสัททะ,	ชื่อว่าอายตนะ ไซ้ไหม ?
ธรรมชื่อว่าอายตนะ,	ชื่อว่าสัททะ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ชื่อว่าคันธะ,	ชื่อว่าอายตนะ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ชื่อว่าอายตนะ,	ชื่อว่าคันธะ ไซ้ไหม ?

ธรรมที่ชื่อว่าระ, ชื่อว่าอายตนะ ใจใหม่ ?
ธรรมที่ชื่อว่าอายตนะ, ชื่อว่าระสะ ใจใหม่ ?
 ธรรมที่ชื่อว่าโณฐัพพะ, ชื่อว่าอายตนะ ใจใหม่ ?
ธรรมที่ชื่อว่าอายตนะ, ชื่อว่าโณฐัพพะ ใจใหม่ ?
 ธรรมที่ชื่อว่ามโน, ชื่อว่าอายตนะ ใจใหม่ ?
ธรรมที่ชื่อว่าอายตนะ, ชื่อว่ามโน ใจใหม่ ?
 ธรรมที่ชื่อว่าธัมมะ, ชื่อว่าอายตนะ ใจใหม่ ?
ธรรมที่ชื่อว่าอายตนะ, ชื่อว่าธัมมะ ใจใหม่ ?

สุทธายนวาระ อนุโลม จบ

สุทธายนวาระ ปัจจนิก

[๒๘๕] ธรรมที่ไม่ใช่ชื่อว่าจักขุ, ไม่ใช่ว่าอายตนะ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าอายตนะ, ไม่ใช่ว่าจักขุ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าโสตตะ, ไม่ใช่ว่าอายตนะ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าอายตนะ, ไม่ใช่ว่าโสตตะ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าฆานะ, ไม่ใช่ว่าอายตนะ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าอายตนะ, ไม่ใช่ว่าฆานะ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าชีวหา, ไม่ใช่ว่าอายตนะ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าอายตนะ, ไม่ใช่ว่าชีวหา ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่ากาย, ไม่ใช่ว่าอายตนะ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าอายตนะ, ไม่ใช่ว่ากาย ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่ารูป, ไม่ใช่ว่าอายตนะ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าอายตนะ, ไม่ใช่ว่ารูป ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าสัทตะ, ไม่ใช่ว่าอายตนะ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าอายตนะ, ไม่ใช่ว่าสัทตะ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าคันธะ, ไม่ใช่ว่าอายตนะ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าอายตนะ, ไม่ใช่ว่าคันธะ ไซ้ไหม ?

ธรรมที่ไม่ชื่อว่ารสะ,	ไม่ชื่อว่าอายตนะ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าอายตนะ,	ไม่ชื่อว่ารสะ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าโณฏฐัพพะ,	ไม่ชื่อว่าอายตนะ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าอายตนะ,	ไม่ชื่อว่าโณฏฐัพพะ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่ามโน,	ไม่ชื่อว่าอายตนะ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าอายตนะ,	ไม่ชื่อว่ามโน ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าธัมมะ,	ไม่ชื่อว่าอายตนะ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าอายตนะ,	ไม่ชื่อว่าธัมมะ ไซ้ไหม ?

สุทธายนวาระ ปัจจนิก จบ

สุทธานมมูลจักกวาระ อนุโลม

[๒๘๖] ธรรมที่ชื่อว่าจักขุ, ชื่อว่าอายตนะ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ชื่อว่าอายตนะ, ชื่อว่าโสตะ ไซ้ไหม ?

ฯ ล ฯ

ธรรมที่ชื่อว่าจักขุ, ชื่อว่าอายตนะ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ชื่อว่าอายตนะ, ชื่อว่าธัมมะ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ชื่อว่าโสตะ, ชื่อว่าอายตนะ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ชื่อว่าอายตนะ, ชื่อว่าจักขุ ไซ้ไหม ?

ฯ ล ฯ

ธรรมที่ชื่อว่าโสตะ, ชื่อว่าอายตนะ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ชื่อว่าอายตนะ, ชื่อว่าธัมมะ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ชื่อว่าฆานะ, ชื่อว่าอายตนะ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ชื่อว่าอายตนะ, ชื่อว่าจักขุ ไซ้ไหม ?

ฯ ล ฯ

ธรรมที่ชื่อว่าอายตนะ, ชื่อว่าธัมมะ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ชื่อว่าธัมมะ, ชื่อว่าอายตนะ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ชื่อว่าอายตนะ, ชื่อว่าจักขุ ไซ้ไหม ?

ธรรมที่ชื่อว่าธัมมะ, ชื่อว่าอายตนะ ไช้ไหม ?
ธรรมที่ชื่อว่าอายตนะ, ชื่อว่าโสตะ ไช้ไหม ?

๑ ล ๑

ธรรมที่ชื่อว่าอายตนะ, ชื่อว่ามโน ไช้ไหม ?
(พึงผูกจักกณั้ย).

สุทธายตนมูลจักกวาระ อนุโลม จบ

สุทธายนมุลจักกวาระ ปัจจนิก

[๒๘๗] ธรรมที่ไม่ชื่อว่าจักขุ, ไม่ชื่อว่าอายตนะ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าอายตนะ, ไม่ชื่อว่าโสตตะ ไซ้ไหม ?

ฯ ล ฯ

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าจักขุ, ไม่ชื่อว่าอายตนะ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าอายตนะ, ไม่ชื่อว่าธัมมะ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าโสตตะ, ไม่ชื่อว่าอายตนะ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าอายตนะ, ไม่ชื่อว่าจักขุ ไซ้ไหม ?

ฯ ล ฯ

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าอายตนะ, ไม่ชื่อว่าธัมมะ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่ามานะ, ไม่ชื่อว่าอายตนะ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าอายตนะ, ไม่ชื่อว่าจักขุ ไซ้ไหม ?

ฯ ล ฯ

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าอายตนะ, ไม่ชื่อว่าธัมมะ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าธัมมะ, ไม่ชื่อว่าอายตนะ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าอายตนะ, ไม่ชื่อว่าจักขุ ไซ้ไหม ?

พระอภิธรรมปิฎก ขมก เล่ม ๕ ภาค ๑ ตอน ๑ - หน้าที่ 318

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าธัมมะ ไม่ชื่อว่าอายตนะ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าอายตนะ, ไม่ชื่อว่าโสตะ ไซ้ไหม ?

ฯ ล ฯ

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าอายตนะ, ไม่ชื่อว่ามโน ไซ้ไหม ?
(พึงผูกจักกณั้ย).

สุทธายตนมูลจักกวาระ ปัจจนิก จบ

อุทเทสวาระ จบ

นิทเทสวาระ

ปทโสธนวาระ อนุโลม

[๒๘๘] ธรรมที่ชื่อว่าจักขุ, ชื่อว่าจักขายตนะ ใช่ไหม ?

ทิพจักขุ ปัญญาจักขุ ชื่อว่าจักขุ แต่ไม่ชื่อว่าจักขายตนะ,
จักขายตนะชื่อว่าจักขุด้วย ชื่อว่าจักขายตนะด้วย.

ธรรมที่ชื่อว่าจักขายตนะ, ชื่อว่าจักขุ ใช่ไหม ?

ใช่.

ธรรมที่ชื่อว่าโสตะ, ชื่อว่าโสตายตนะ ใช่ไหม ?

ทิพโสตะ ตัณหาโสตะ ชื่อว่าโสตะ แต่ไม่ชื่อว่าโสตายตนะ,
โสตายตนะชื่อว่าโสตะด้วย ชื่อว่าโสตายตนะด้วย.

ธรรมที่ชื่อว่าโสตายตนะ, ชื่อว่าโสตะ ใช่ไหม ?

ใช่.

ธรรมที่ชื่อว่าฆานะ, ชื่อว่าฆานายตนะ ใช่ไหม ?

ใช่.

ธรรมที่ชื่อว่าฆานายตนะ, ชื่อว่าฆานะ ใช่ไหม ?

ใช่.

ธรรมที่ชื่อว่าชีวหา, ชื่อว่าชีวหาตนะ ใช่มั้ย ?

ใช่.

ธรรมที่ชื่อว่าชีวหาตนะ, ชื่อว่าชีวหา ใช่มั้ย ?

ใช่.

ธรรมที่ชื่อว่ากาย, ชื่อว่ากายตนะ ใช่มั้ย ?

ยกเว้นกายตนะเสียแล้ว กายที่เหลือนอกนั้นชื่อว่ากาย แต่
ไม่ชื่อว่ากายตนะ, กายตนะชื่อว่ากายด้วย ชื่อว่ากายตนะด้วย.

ธรรมที่ชื่อว่ากายตนะ, ชื่อว่ากาย ใช่มั้ย ?

ใช่.

ธรรมที่ชื่อว่ารูป, ชื่อว่ารูปายตนะ ใช่มั้ย ?

ยกเว้นรูปายตนะเสียแล้ว รูปที่เหลือนอกนั้นชื่อว่ารูป แต่ไม่
ชื่อว่ารูปายตนะ, รูปายตนะชื่อว่ารูปด้วย ชื่อว่ารูปายตนะด้วย.

ธรรมที่ชื่อว่ารูปายตนะ, ชื่อว่ารูป ใช่มั้ย ?

ใช่.

ธรรมที่ชื่อว่าสัททะ, ชื่อว่าสัททตนะ ใช่มั้ย ?

ใช่.

ธรรมที่ชื่อว่าสัททตนะ, ชื่อว่าสัททะ ใช่มั้ย ?

ใช่.

ธรรมที่ชื่อว่าคันธะ, ชื่อว่าคันธตนะ ใช่มั้ย ?

สืลคัณระ (กลืน คือ สืล) สมาริคัณระ (กลืน คือ สมาริ)
ปัญญาคัณระ (กลืน คือ ปัญญา) ชื่อว่าคัณระ แต่ไม่ชื่อว่าคัณธา-
ยตนะ, คัณธายตนะชื่อว่าคัณระด้วย ชื่อว่าคัณธายตนะด้วย.

ธรรมที่ชื่อว่าคัณธายตนะ, ชื่อว่าคัณระ ใช่ไหม ?

ใช่.

ธรรมที่ชื่อว่ารต, ชื่อว่ารตายตนะ ใช่ไหม ?

อรรตต ธรรมต วิมุตตต ชื่อว่ารต แต่ไม่ชื่อว่ารตายตนะ,
รตายตนะชื่อว่ารตด้วย ชื่อว่ารตายตนะด้วย.

ธรรมที่ชื่อว่ารตายตนะ, ชื่อว่ารต ใช่ไหม ?

ใช่.

ธรรมที่ชื่อว่าโณภูฏัพพายตนะ ชื่อว่าโณภูฏัพพายตนะ ใช่ไหม ?

ใช่.

ธรรมที่ชื่อว่าโณภูฏัพพายตนะ, ชื่อว่าโณภูฏัพพะ ใช่ไหม ?

ใช่.

ธรรมที่ชื่อว่ามโน, ชื่อว่ามนายตนะ ใช่ไหม ?

ใช่.

ธรรมที่ชื่อว่ามนายตนะ, ชื่อว่ามโน ใช่ไหม ?

ใช่.

ธรรมที่ชื่อว่าธัมมะ, ชื่อว่าธัมมายตนะ ใช่ไหม ?

พระอภิธรรมปิฎก ขมก เล่ม ๕ ภาค ๑ ตอน ๑ - หน้าที่ 322

ยกเว้นธัมมายนะเสียแล้ว ธรรมที่เหลือนอกนั้นชื่อว่าธัมมะ
แต่ไม่ชื่อว่าธัมมายนะ, ธัมมายนะชื่อว่าธัมมะด้วย ชื่อว่าธัมมายนะ
ด้วย.

ธรรมที่ชื่อว่าธัมมายนะ, ชื่อว่าธัมมะ ใช่ไหม ?

ใช่.

ปทโสธนวาระ อนุโลม จบ

ปทโสธนวาระ ปัจจนิก

[๒๘๕] ธรรมที่ไม่ชื่อว่าจักขุ, ไม่ชื่อว่าจักขายตนะ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าจักขายตนะ, ไม่ชื่อว่าจักขุ ไซ้ไหม ?

ทิพจักขุ ปัญญาจักขุ ไม่ชื่อว่าจักขายตนะ แต่ชื่อว่าจักขุ,
ยกเว้นจักขุและจักขายตนะเสียแล้ว จักขุที่เหลือนอกนั้นไม่ชื่อว่าจักขุ
และไม่ชื่อว่าจักขายตนะ.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าโสตะ, ไม่ชื่อว่าโสตายตนะ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าโสตายตนะ, ไม่ชื่อว่าโสตะ ไซ้ไหม ?

ทิพโสตะ ตัณหาโสตะ ไม่ชื่อว่าโสตายตนะ แต่ชื่อว่าโสตะ,
ยกเว้นโสตะและโสตายตนะเสียแล้ว โสตะที่เหลือนอกนั้นไม่ชื่อว่าโสตะ
ไม่ชื่อว่าโสตายตนะ.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าฆานะ, ไม่ชื่อว่าฆานายตนะ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าฆานายตนะ, ไม่ชื่อว่าฆานะ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าชีวหา, ไม่ชื่อว่าชีวหาตนะ ไซ้ไหม ?

ใช่.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าชีวหาตนะ, ไม่ชื่อว่าชีวหา ไซ้ไหม ?

ใช่.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่ากาย, ไม่ชื่อว่ากายตนะ ไซ้ไหม ?

ใช่.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่ากายตนะ, ไม่ชื่อว่ากาย ไซ้ไหม ?

ยกเว้นกายตนะเสียแล้ว กายที่เหลือไม่ชื่อว่ากายตนะ แต่ชื่อว่ากาย, ยกเว้นกายและกายตนะเสียแล้ว กายที่เหลือไม่ชื่อว่ากายและไม่ชื่อว่ากายตนะ.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่ารูป, ไม่ชื่อว่ารูปายตนะ ไซ้ไหม ?

ใช่.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่ารูปายตนะ, ไม่ชื่อว่ารูป ไซ้ไหม ?

ยกเว้นรูปายตนะเสียแล้ว รูปที่เหลือไม่ชื่อว่ารูปายตนะ แต่ชื่อว่ารูป, ยกเว้นรูปและรูปายตนะเสียแล้ว รูปที่เหลือไม่ชื่อว่ารูปและไม่ชื่อว่ารูปายตนะ.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าสัททะ, ไม่ชื่อว่าสัททายตนะ ไซ้ไหม ?

ใช่.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าสัททายตนะ, ไม่ชื่อว่าสัททะ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าคันธะ, ไม่ชื่อว่าคันธายตนะ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าคันธายตนะ, ไม่ชื่อว่าคันธะ ไซ้ไหม ?

สีกคันธะ สมาริกันธะ ปัญญาคันธะ ไม่ชื่อว่าคันธายตนะ
แต่ชื่อว่าคันธะ, ยกเว้นคันธะและคันธายตนะเสียแล้ว ธรรมที่เหลือ
ไม่ชื่อว่าคันธะ และไม่ชื่อว่าคันธายตนะ.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่ารส, ไม่ชื่อว่ารสายตนะ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่ารสายตนะ, ไม่ชื่อว่ารส ไซ้ไหม ?

อรรถรส ธรรมรส วิมุตติรส ไม่ชื่อว่ารสายตนะ แต่ชื่อว่ารส,
ยกเว้นรสและรสายตนะเสียแล้ว ธรรมที่เหลือไม่ชื่อว่ารส และไม่
ชื่อว่ารสายตนะ.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าโณภูฏัพพะ, ไม่ชื่อว่าโณภูฏัพพายตนะ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าโณภูฏัพพายตนะ, ไม่ชื่อว่าโณภูฏัพพะ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่ามโน, ไม่ชื่อว่ามนายตนะ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่ามนายตนะ, ไม่ชื่อว่ามโน ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าธัมมะ, ไม่ชื่อว่าธัมมายตนะ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าธัมมายตนะ, ไม่ชื่อว่าธัมมะ ไซ้ไหม ?

ยกเว้นธัมมายตนะเสียแล้ว ธรรมที่เหลือไม่ชื่อว่าธัมมายตนะ
แต่ชื่อว่าธัมมะ, ยกเว้นธัมมะและธัมมายตนะเสียแล้ว ธรรมที่เหลือ
ไม่ชื่อว่าธัมมะ และไม่ชื่อว่าธัมมายตนะ.

ปทโสธนวาระ ปัจจนิก จบ

ปทโสชนมุลจักกวาระ อนุโลม

[๒๕๐] ธรรมที่ชื่อว่าจักขุ, ชื่อว่าจักขายตนะ ใช่มั้ย ?

ทิพจักขุ ปัญญาจักขุ ชื่อว่าจักขุ แต่ไม่ชื่อว่าจักขายตนะ
จักขายตนะชื่อว่าจักขุด้วย ชื่อว่าจักขายตนะด้วย.

ธรรมที่ชื่อว่าอายตนะ, ชื่อว่าโสตายตนะ ใช่มั้ย ?

โสตายตนะชื่อว่าอายตนะด้วย ชื่อว่าโสตายตนะด้วย, อายตนะ
ที่เหลือนอกนั้นไม่ชื่อว่าโสตายตนะ.

ธรรมที่ชื่อว่าจักขุ, ชื่อว่าจักขายตนะ ใช่มั้ย ?

ทิพจักขุ ปัญญาจักขุ ชื่อว่าจักขุ แต่ไม่ชื่อว่าจักขายตนะ,
จักขายตนะชื่อว่าจักขุด้วย ชื่อว่าจักขายตนะด้วย.

ธรรมที่ชื่อว่าอายตนะ, ชื่อว่าฆานายตนะ ใช่มั้ย ?

๑ ล ๑

ธรรมที่ชื่อว่าอายตนะ, ชื่อว่าธัมมายตนะ ใช่มั้ย ?

ธัมมายตนะชื่อว่าอายตนะด้วย ชื่อว่าธัมมายตนะด้วย อายตนะ
ที่เหลือนอกนั้นชื่อว่าอายตนะ แต่ไม่ชื่อว่าธัมมายตนะ.

โสตะ ๑ ล ๑ ฆานะ ๑ ล ๑

ธรรมที่ชื่อว่าธัมมะ, ชื่อว่าธัมมายตนะ ใช่มั้ย ?

ยกเว้นธัมมายตนะเสียแล้ว ธรรมที่เหลือนอกนั้นชื่อว่าธัมมะ แต่ไม่ชื่อว่าธัมมายตนะ, ธัมมายตนะชื่อว่าธัมมะด้วย ชื่อว่าธัมมายตนะ ด้วย.

ธรรมที่ชื่อว่าอายตนะ, ชื่อว่าจักขายตนะ ใช่มั้ย ?

จักขายตนะชื่อว่าอายตนะด้วย ชื่อว่าจักขายตนะด้วย อายตนะ ที่เหลือนอกนั้นชื่อว่าอายตนะ แต่ไม่ชื่อว่าจักขายตนะ.

ธรรมที่ชื่อว่าธัมมะ, ชื่อว่าธัมมายตนะ ใช่มั้ย ?

ยกเว้นธัมมายตนะเสียแล้ว ธรรมที่เหลือนอกนั้นชื่อว่าธัมมะ แต่ไม่ชื่อว่าธัมมายตนะ, ธัมมายตนะชื่อว่าธัมมะด้วย ชื่อว่าธัมมายตนะ ด้วย.

ธรรมที่ชื่อว่าอายตนะ, ชื่อว่าโสตตยตนะ ใช่มั้ย ?

๑ ล ๑

ธรรมที่ชื่อว่าอายตนะ, ชื่อว่ามนายตนะ ใช่มั้ย ?

มนายตนะชื่อว่าอายตนะด้วย ชื่อว่ามนายตนะด้วย อายตนะ ที่เหลือนอกนั้นชื่อว่าอายตนะ แต่ไม่ชื่อว่ามนายตนะ.

(ผู้มีปัญญาพึงผูกจักกณัฏฐมิมบทหนึ่ง ๆ เป็นมูล)

ปทโสทรนมูลจักกวาระ อนุโลม จบ

ปทโธชนมุลจักกวาระ ปัจจนิก

[๒๕๑] ธรรมที่ไม่ชื่อว่าจักขุ, ไม่ชื่อว่าจักขายตนะ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าอายตนะ, ไม่ชื่อว่าโสตตยตนะ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าจักขุ, ไม่ชื่อว่าจักขายตนะ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าอายตนะ, ไม่ชื่อว่าธัมมตนะ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ฯ ล ฯ

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าอายตนะ, ไม่ชื่อว่าธัมมตนะ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าโสตตะ, ไม่ชื่อว่าโสตตยตนะ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าอายตนะ, ไม่ชื่อว่าจักขายตนะ ไซ้ไหม ?

ฯ ล ฯ

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าอายตนะ, ไม่ชื่อว่าธัมมตนะ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่ามานะ, ไม่ชื่อว่ามานายตนะ ไซ้ไหม ?

๑ ล ๑

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าธัมมะ, ไม่ชื่อว่าธัมมายตนะ ไซ้ไหม ?
ใช่.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าอายตนะ, ชื่อว่าจักขายตนะ ไซ้ไหม ?
ใช่.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าธัมมะ, ไม่ชื่อว่าธัมมายตนะ ไซ้ไหม ?
ใช่.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าอายตนะ, ไม่ชื่อว่าโสตายตนะ ไซ้ไหม ?

๑ ล ๑

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าอายตนะ, ชื่อว่ามนายตนะ ไซ้ไหม ?
ใช่.

(เมื่อผู้จักกนัยพึงเติมคำว่า อามันตา คือ ถูกแล้วทุกบท.)

ปทโสทรนมูลจักกวาระ ปัจจนิก จบ

สุทธายนวาระ อนุโลม

[๒๕๒] ธรรมที่ชื่อว่าจักขุ, ชื่อว่าอายตนะ ใช่มั้ย ?

ใช่.

ธรรมที่ชื่อว่าอายตนะ ชื่อว่าจักขายตนะ ใช่มั้ย ?

จักขายตนะชื่อว่าอายตนะด้วย ชื่อว่าจักขายตนะด้วย, อายตนะ
ที่เหลือนอกนั้นชื่อว่าอายตนะ แต่ไม่ชื่อว่าจักขายตนะ.

ธรรมที่ชื่อว่าโสตตะ, ชื่อว่าอายตนะ ใช่มั้ย ?

ใช่.

ฯลฯ

ธรรมที่ชื่อว่าขันธ์... จีวาหา... กาย... รูป... เสียง...
กลิ่น... รูป... โสภณวัตถุ... มโน...

ธรรมที่ชื่อว่าขันธ์, ชื่อว่าอายตนะ ใช่มั้ย ?

ใช่.

ธรรมที่ชื่อว่าอายตนะ, ชื่อว่าขันธ์อายตนะ ใช่มั้ย ?

ขันธ์อายตนะชื่อว่าอายตนะด้วย ชื่อว่าขันธ์อายตนะด้วย, อายตนะ
ที่เหลือนอกนั้นชื่อว่าอายตนะ แต่ไม่ชื่อว่าขันธ์อายตนะ.

สุทธายนวาระ อนุโลม จบ

สุทธายนวาระ ปัจจนิก

[๒๕๓] ธรรมที่ไม่ชื่อว่าจักขุ, ไม่ชื่อว่าอายตนะ ไซ้ไหม ?

ยกเว้นจักขุเสียแล้ว อายตนะที่เหลือนอกนั้นไม่ชื่อว่าจักขุ แต่ชื่อว่าอายตนะ, ยกเว้นจักขุและอายตนะเสียแล้ว ธรรมที่เหลือนอกนั้นไม่ชื่อว่าจักขุ และไม่ชื่อว่าอายตนะ.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าอายตนะ ไม่ชื่อว่าจักขายตนะ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าโสตตะ, ไม่ชื่อว่าโสตายตนะ ไซ้ไหม ?

ยกเว้นโสตตะเสียแล้ว ฯ ล ฯ ยกเว้นฆานะเสียแล้ว ยกเว้นจิหวาเสียแล้ว ฯ ล ฯ และไม่ชื่อว่าอายตนะ.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่ากาย, ไม่ชื่อว่าอายตนะ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าอายตนะ, ไม่ชื่อว่ากายายตนะ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่ารูป, ไม่ชื่อว่าอายตนะ ไซ้ไหม ?

ยกเว้นรูปเสียแล้ว ฯ ล ฯ ยกเว้นเสียงเสียแล้ว ยกเว้นกลิ่นเสียแล้ว ยกเว้นรสเสียแล้ว ยกเว้นโผฏฐัพพะเสียแล้ว ฯ ล ฯ และไม่ชื่อว่าอายตนะด้วย.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่ามโน, ไม่ชื่อว่าอายตนะ ใจใหม่ ?

ยกเว้นมโนเสียแล้ว อายตนะที่เหลือนอกนั้นไม่ชื่อว่ามโน แต่
ชื่อว่าอายตนะ, ยกเว้นมโนและอายตนะเสียแล้ว ธรรมที่เหลือนอกนั้น
ไม่ชื่อว่ามโน และไม่ชื่อว่าอายตนะ

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าอายตนะ, ไม่ชื่อว่ามนายตนะ ใจใหม่ ?

ใช่.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าธัมมะ, ไม่ชื่อว่าอายตนะ ใจใหม่ ?

ใช่.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าอายตนะ, ไม่ชื่อว่าธัมมายตนะ ใจใหม่ ?

ใช่.

สุทธายนวาระ ปัจฉนิก จบ

สุทธายตนมูลจักกวาระ อนุโลม

[๒๕๔] ธรรมที่ชื่อว่าจักขุ, ชื่อว่าอายตนะ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ชื่อว่าอายตนะ ชื่อว่าโสตายตนะ ไซ้ไหม ?

โสตายตนะชื่อว่าอายตนะด้วย ชื่อว่าโสตายตนะด้วย, อายตนะ
ที่เหลือนอกนั้นชื่อว่าอายตนะ แต่ไม่ชื่อว่าโสตายตนะ.

ธรรมที่ชื่อว่าจักขุ, ชื่อว่าอายตนะ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ชื่อว่าอายตนะ, ชื่อว่าฆานายตนะ ไซ้ไหม ?

๑ ล ๑

ธรรมที่ชื่อว่าอายตนะ, ไม่ชื่อว่าธัมมายตนะ ไซ้ไหม ?

ธัมมายตนะชื่อว่าอายตนะด้วย ชื่อว่าธัมมายตนะด้วย, อายตนะ
ที่เหลือนอกนั้นชื่อว่าอายตนะ แต่ไม่ชื่อว่าธัมมายตนะ.

ธรรมที่ชื่อว่าโสตะ, ชื่อว่าอายตนะ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ชื่อว่าอายตนะ, ชื่อว่าจักขายตนะ ไซ้ไหม ?

๑ ล ๑

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าจักขายตนะ ๑ ล ๑

ธรรมที่ชื่อว่าอายตนะ, ชื่อว่าธัมมายตนะ ไซ้ใหม่ ?

๑ ล ๑

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าธัมมายตนะ ฆานะ จิวหา ๑ ล ๑

ธรรมที่ชื่อว่าธัมมะ, ชื่อว่าอายตนะ ไซ้ใหม่ ?

ไซ้.

ธรรมที่ชื่อว่าอายตนะ, ชื่อว่าจักขายตนะ ไซ้ใหม่ ?

๑ ล ๑

ธรรมที่ชื่อว่าอายตนะ, ชื่อว่ามนายตนะ ไซ้ใหม่ ?

มนายตนะชื่อว่าอายตนะด้วย ชื่อว่ามนายตนะด้วย, อายตนะ
ที่เหลือนอกนั้นชื่อว่าอายตนะ แต่ไม่ชื่อว่ามนายตนะ (พึงผูกจักกนัย).

สุทธายตนมุลจักกวาระ อนุโลม จบ

สุทธายนมุลจักกวาระ ปัจจนิก

[๒๕๕] ธรรมที่ไม่ชื่อว่าจักขุ, ไม่ชื่อว่าอายตนะ ไซ้ไหม?

ยกเว้นจักขุเสียแล้ว อายตนะที่เหลือนอกนั้นไม่ชื่อว่าจักขุ แต่ชื่อว่าอายตนะ, ยกเว้นจักขุและอายตนะเสียแล้ว ธรรมที่เหลือนอกนั้นไม่ชื่อว่าจักขุ และไม่ชื่อว่าอายตนะ.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าอายตนะ, ไม่ชื่อว่าโสตายตนะ ไซ้ไหม?
ใช่.

ฯ ล ฯ

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าจักขุ, ไม่ชื่อว่าอายตนะ ไซ้ไหม?

ยกเว้นจักขุเสียแล้ว อายตนะที่เหลือนอกนั้นไม่ชื่อว่าจักขุ แต่ชื่อว่าอายตนะ, ยกเว้นจักขุและอายตนะเสียแล้ว ธรรมที่เหลือนอกนั้นไม่ชื่อว่าจักขุ และไม่ชื่อว่าอายตนะ.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าอายตนะ, ไม่ชื่อว่าฆานายตนะ ไซ้ไหม?

ฯ ล ฯ

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าอายตนะ, ไม่ชื่อว่าธัมมายตนะ ไซ้ไหม?

ใช่.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าโสตตะ, ไม่ชื่อว่าอายตนะ ไซ้ไหม?

ยกเว้นโสตตะเสียแล้ว ฯ ล ฯ ยกเว้นฆานะเสียแล้ว ยกเว้นชีวหาเสียแล้ว ฯ ล ฯ และไม่ชื่อว่าอายตนะ.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่ากาย, ไม่ชื่อว่าอายตนะ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าอายตนะ, ไม่ชื่อว่าจักขายตนะ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ฯ ล ฯ

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าอายตนะ, ไม่ชื่อว่าธัมมายตนะ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ฯ ล ฯ

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าธัมมะ, ไม่ชื่อว่าอายตนะ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าอายตนะ, ไม่ชื่อว่าจักขายตนะ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าธัมมะ, ไม่ชื่อว่าอายตนะ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าอายตนะ, ไม่ชื่อว่าโสตายตนะ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ฯ ล ฯ

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าอายตนะ, ไม่ชื่อว่ามนายตนะ ไซ้ไหม ?

ไซ้. (พึงผูกจักกนัย).

สุทธายตนะมูลจักกวาระ ปัจจณิก จบ

ปัญจตติวาระ จบ

ปวัตติวาระ

อุปปาทวาระ

ปัจจุปปันนวาระ อนุโลม

ปุคคลวาระ

จักขายตนมุล

จักขายตนมุละ โสตายตนมุลี :-

[๒๕๖] จักขายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลใด, โสตายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่มีจักขุเกิดได้ โสตะเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิด จักขายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่โสตายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่มีจักขุและโสตะเกิดได้เหล่านั้นกำลังเกิด จักขายตนะกำลังเกิด และโสตายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า โสตายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลใด, จักขายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่มีโสตะเกิดได้ จักขุเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิด โสตายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่มีโสตะและจักขุเกิดได้เหล่านั้นกำลังเกิด โสตายตนะกำลังเกิด และจักขายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ จักขายตนะมุละ โสตายตนมุลี

จักขายตนะมูละ ฆานายตนะมูลี :-

[๒๕๗] จักขายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลใด, ฆานายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่มีจักขุเกิดได้ ฆานะเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิด จักขายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่ฆานายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น บุคคลที่มีจักขุและฆานะเกิดได้เหล่านั้นกำลังเกิด จักขายตนะกำลังเกิด และฆานายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า ฆานายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลใด, จักขายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่มีฆานะเกิดได้ จักขุเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิด ฆานายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่มีฆานะและจักขุเกิดได้เหล่านั้นกำลังเกิด ฆานายตนะกำลังเกิด และจักขายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ จักขายตนะมูละ ฆานายตนะมูลี

จักขายตนะมูละ รูปายตนะมูลี :-

[๒๕๘] จักขายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลใด, รูปายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า รูปายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลใด, จักขายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่มีรูปายตนะเกิดได้ จักขุเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิด รูปายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่มีจักขุเกิดได้เหล่านั้นกำลังเกิด รูปายตนะกำลังเกิด และจักขายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ จักขายตนมุละ รูปายตนมุติ

จักขายตนมุละ มนายตนมุติ :-

[๒๕๕] จักขายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลใด, มนายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า มนายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลใด, จักขายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่มีจิตเกิดได้ จักขุเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิด มนายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่มีจักขุเกิดได้เหล่านั้นกำลังเกิด มนายตนะกำลังเกิด และจักขายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ จักขายตนมุละ มนายตนมุติ

จักขายตนมุละ รั้มมายตนมุลี :-

[๓๐๐] จักขายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลใด, รั้มมายตนะก็กำลังเกิดเป็นบุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า รั้มมายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลใด, จักขายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่จักขุเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิด รั้มมายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่มีจักขุเกิดได้เหล่านั้นกำลังเกิด รั้มมายตนะกำลังเกิด และจักขายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ จักขายตนมุละ รั้มมายตนมุลี

จักขายตนมุล จบ

มานายตนมุล

มานายตนมุละ รูพายตนมุลี :-

[๓๐๑] มานายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลใด, รูพายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า รูปายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลใด, ฆานายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลที่มีรูปะเกิดได้ ฆานะเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิด รูปายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่ฆานายตนะไม่ไซ้กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น บุคคลที่มีฆานะเกิดได้เหล่านั้นกำลังเกิด รูปายตนะกำลังเกิด และฆานายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ ฆานายตนมุละ รูปายตนมุที

ฆานาตนมุละ มนายตนมุที :-

[๓๐๒] ฆานายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลใด, มนายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า มนายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลใด, ฆานายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลที่มีจิตเกิดได้ ฆานะเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิด มนายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่ฆานายตนะไม่ไซ้กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่มีฆานะเกิดได้เหล่านั้นกำลังเกิด มนายตนะกำลังเกิด และฆานายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ ฆานายตนมุละ มนายตนมุที

ฆานายตนมฺหุละ ชัมมายตนมฺหุติ :-

[๓๐๓] ฆานายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลใด, ชัมมายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า ชัมมายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลใด, ฆานายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่ฆานะเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิด ชัมมายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่ฆานายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่มีฆานะเกิดได้เหล่านั้นกำลังเกิด ชัมมายตนะกำลังเกิด และฆานายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ ฆานายตนมฺหุละ ชัมมายตนมฺหุติ

ฆานายตนมฺหุล จบ

รูปายตนมฺหุล

รูปายตนมฺหุละ มนายตนมฺหุติ :-

[๓๐๔] รูปายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลใด, มนายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่จิตเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิด รูปายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่มนายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่มีรูปะและจิตเกิดได้เหล่านั้นกำลังเกิด รูปายตนะกำลังเกิด และมนายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า มนายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลใด, รูปายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม?

บุคคลที่รูปะเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิด มนายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่รูปายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่มีจิตและรูปะเกิดได้เหล่านั้นกำลังเกิด มนายตนะกำลังเกิด และรูปายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ รูปายตนมุละ มนายตนมุติ

รูปายตนมุละ ชัมมายตนมุติ :-

[๓๐๕] รูปายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลใด, ชัมมายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม?

ใช่.

ก็หรือว่า ชัมมายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลใด, รูปายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม?

บุคคลที่รูปะเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิด ฐัมมายตนะกำลังเกิด
แก่บุคคลเหล่านั้น แต่รูปายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น
บุคคลที่มีรูปะเกิดได้เหล่านั้นกำลังเกิด ฐัมมายตนะกำลังเกิด และรูปา-
ยตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ รูปายตนะมุละ ฐัมมายตนะมุลี

รูปายตนะมุล จบ

มนายตนะมุล

มนายตนะมุละ ฐัมมายตนะมุลี :-

[๓๐๖] มนายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลใด, ฐัมมายตนะก็กำลัง
เกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า ฐัมมายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลใด, มนายตนะก็กำลัง
เกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่จิตเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิด ฐัมมายตนะกำลังเกิดแก่
บุคคลเหล่านั้น แต่มนายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคล

ที่มีจิตเกิดได้เหล่านั้นกำลังเกิด ชัมมายตนะกำลังเกิด และมนายตนะ
ก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ มนายตนมุละ ชัมมายตนมุที

มนายตนมุต จบ

ปุคคตวาระ จบ

โสภาวาระ

จักขายตนมุละ โสตายตนมุที :-

[๓๐๗] จักขายตนะกำลังเกิดในภูมิใด, โสตายตนะก็กำลังเกิด
ในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ก็หรือว่า โสตายตนะกำลังเกิดในภูมิใด, จักขายตนะก็กำลังเกิด
ในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ จักขายตนมุละ โสตายตนมุที

จักขายตมฺหุละ ฆานายตมฺหุติ :-

[๓๐๘] จักขายตนะกำลังเกิดในภุมิใด, ฆานายตนะก็กำลังเกิดในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ในรูปาวจรภุมินั้น จักขายตนะกำลังเกิดในภุมินั้น แต่ฆานายตนะไม่ใช่กำลังเกิดในภุมินั้น, ในกามาวจรภุมินั้น จักขายตนะกำลังเกิด และฆานายตนะก็กำลังเกิดในภุมินั้น.

ก็หรือว่า ฆานายตนะกำลังเกิดในภุมิใด, จักขายตนะก็กำลังเกิดในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ จักขายตมฺหุละ ฆานายตมฺหุติ

จักขายตมฺหุละ รูปายตมฺหุติ :-

[๓๐๙] จักขายตนะกำลังเกิดในภุมิใด, รูปายตนะก็กำลังเกิดในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า รูปายตนะกำลังเกิดในภุมิใด, จักขายตนะก็กำลังเกิดในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ในอสังขยัตถกณินั้น รูปายตนะกำลังเกิดในภุมินั้น แต่จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิดในภุมินั้น, ในปัญจโวหารภุมินั้น รูปายตนะกำลังเกิด และจักขายตนะก็กำลังเกิดในภุมินั้น.

จบ จักขายตนะมุละ รูปายตนะมุลี

จักขายตนะมุละ มนายตนะมุลี :-

[๓๑๐] จักขายตนะกำลังเกิดในภุมิใด, มนายตนะก็กำลังเกิดในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า มนายตนะกำลังเกิดในภุมิใด, จักขายตนะก็กำลังเกิดในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ในอรุภุมินั้น มนายตนะกำลังเกิดในภุมินั้น แต่จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิดในภุมินั้น, ในปัญจโวหารภุมินั้น มนายตนะกำลังเกิด และจักขายตนะก็กำลังเกิดในภุมินั้น.

จบ จักขายตนะมุละ มนายตนะมุลี

จักขายตนมูละ รั้มมายตนมูลี :-

[๓๐๑] จักขายตนะกำลังเกิดในภุมิใด, รั้มมายตนะก็กำลังเกิด
ในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า รั้มมายตนะกำลังเกิดในภุมิใด, จักขายตนะก็กำลังเกิด
ในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

ในอัสัญญัสตภุมิกี้ดี ในอรุภุมิกี้ดี รั้มมายตนะกำลังเกิดใน
ภุมินั้น แต่จักขายตนะไม่ไซ้กำลังเกิดในภุมินั้น, ในปัญจโวการภุมินั้น
รั้มมายตนะกำลังเกิด และจักขายตนะก็กำลังเกิดในภุมินั้น.

จบ จักขายตนมูละ รั้มมายตนมูลี

จักขายตนมูล จบ

ฆานายตนมูล

ฆานายตนมูละ รูปร่างตนมูลี :-

[๓๐๒] ฆานายตนะกำลังเกิดในภุมิใด, รูปร่างตนะก็กำลังเกิด
ในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า รูปายตนะกำลังเกิดในภูมิต, ฆานายตนะก็กำลังเกิด
ในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ในรูปาวจรภูมินั้น รูปายตนะกำลังเกิดในภูมินั้น แต่ฆานา-
ยตนะไม่ใช่กำลังเกิดในภูมินั้น, ในกามาวจรภูมินั้น รูปายตนะกำลังเกิด
ฆานายตนะก็กำลังเกิดในภูมินั้น. (พึงทราบว่ ฆานายตนะกำลังเกิด
ในที่ใด มนายตนะและธัมมายตนะก็กำลังเกิดในที่นั้น เป็นเช่นเดียว
กัน ไม่มีความต่างกัน มีความสังเขปในวาระต่อไป)

จบ ฆานายตนมุละ รูปายตนมุติ

ฆานายตนมุละ ธัมมายตนมุติ :-

[๓๑๓] ฆานายตนะกำลังเกิดในภูมิต, ธัมมายตนะก็กำลังเกิด
ในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า ธัมมายตนะกำลังเกิดในภูมิต, ฆานายตนะก็กำลังเกิด
ในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ในรูปาวจรภูมิก็คือ ในอรูปร่างภูมิก็คือ ธัมมายตนะกำลังเกิด
ในภูมินั้น แต่ฆานายตนะไม่ใช่กำลังเกิดในภูมินั้น, ในกามาวจรภูมินั้น
ธัมมายตนะกำลังเกิด และฆานายตนะก็กำลังเกิดในภูมินั้น.

จบ ฆานายตนมุละ ธัมมายตนมุติ

ฆานายตนมุต จบ

รูปายตนมุล

รูปายตนมุละ มนายตนมุลี :-

[๓๑๔] รูปายตนะกำลังเกิดในภุมิไค, มนายตนะก็กำลังเกิด
ในภุมินัน ไซไหม ?

ในอัสัญญัสตตภุมินัน รูปายตนะกำลังเกิดในภุมินัน แต่มนาย
ตนะไม่ใช่กำลังเกิดในภุมินัน ในปัญจโวการภุมินัน รูปายตนะกำลัง
เกิด และมนายตนะก็กำลังเกิดในภุมินัน.

ก็หรือว่า มนายตนะกำลังเกิดในภุมิไค, รูปายตนะก็กำลังเกิด
ในภุมินัน ไซไหม ?

ในอรุภุมินัน มนายตนะกำลังเกิดในภุมินัน แต่รูปายตนะ
ไม่ใช่กำลังเกิดในภุมินัน ในปัญจโวการภุมินัน มนายตนะกำลังเกิด
และรูปายตนะก็กำลังเกิดในภุมินัน.

จบ รูปายตนมุละ มนายตนมุลี

รูปายตนมุละ รัมมายตนมุลี :-

[๓๐๕] รูปายตนะกำลังเกิดในภุมิไค, รัมมายตนะก็กำลังเกิด
ในภุมินัน ไซไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า ัมมายนะกำลังเกิดในภูมิด, ุบายตนะกำลังเกิด
ในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ในรูปภูมินั้น ัมมายนะกำลังเกิดในภูมินั้น แต่รูปายตนะ
ไม่ใช่กำลังเกิดในภูมินั้น, ในปัญจโวการภูมิกี่ดี ในอสังขยัตตภูมิกี่ดี
ัมมายนะกำลังเกิด และรูปายตนะกำลังเกิดในภูมินั้น.

จบ ุบายตนมุละ ัมมายนมุลี

ุบายตนมุล จบ

มายนมุล

มายนมุละ ัมมายนมุลี :-

[๓๑๖] มายนะกำลังเกิดในภูมิด, ัมมายนะกำลังเกิด
ในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า ัมมายนะกำลังเกิดในภูมิด, มายนะกำลังเกิด
ในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ในอสังขยัตถกฏินั้น ชัมมายตนะกำลังเกิดในภุมินั้น แต่มนายตนะไม่ใช่กำลังเกิดในภุมินั้น, ในจตุโวการภูมิก็ดี ในปัญจโวการภูมิก็ดี ชัมมายตนะกำลังเกิด และมนาก็กำลังเกิดในภุมินั้น.

จบ มนายตนมุละ ชัมมายตนมุลี

มนายตนมุล จบ

โอกาสวาระ จบ

บุคคลโลกาสุวาระ

จักขายตนมุล

จักขายตนมุละ โสตายตนมุลี :-

[๓๑๗] จักขายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, โสตายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่มีจักขุเกิดได้ โสตะเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิด จักขายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่โสตายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลที่มีจักขุและโสตะเกิดได้เหล่านั้นกำลังเกิด จักขายตนะกำลังเกิด และโสตายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

ก็หรือว่า โสตายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, จักขายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลที่มีโสตะเกิดได้ จักขุเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิด โสตายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลที่มีโสตะและจักขุเกิดได้เหล่านั้นกำลังเกิด โสตายตนะกำลังเกิด และจักขายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น. (อายุตนะที่ย่อไว้แล้ว เป็นเช่นเดียวกัน)

จบ จักขายตนมุละ โสตายตนมุติ

จักขายตนมุต จบ

มนายตนมุต

มนายตนมุละ ัมมาตนมุติ :-

[๓๑๘] มนายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, ัมมาตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า ัมมาตนะกำลังเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, มนายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

พระอภิธรรมปิฎก ขมก เล่ม ๕ ภาค ๑ ตอน ๑ - หน้าที่ 355

บุคคลที่จิตเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิด ชัมมายตนะกำลังเกิดแก่
บุคคลเหล่านั้นในภพภูมินั้น แต่มนายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น
ในภพภูมินั้น, บุคคลที่มีจิตเกิดได้เหล่านั้นกำลังเกิด ชัมมายตนะกำลังเกิด
และนายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพภูมินั้น.

จบ มนายตนมุละ ชัมมายตนมุถึ

มนายตนมุถ จบ

ปุคคโลกาสวาระ จบ

ปัจจุปปันนวาระ อนุโลม จบ

ปัจจุปนินวาระ ปัจจนิก

บุคคลวาระ

จักขายตนมุล

จักขายตนมุละ โสตายตนมุลี :-

[๓๑๕] จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใด, โสตายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่จักขุเกิดไม่ได้ โสตะเกิดได้เหล่านั้นกำลังเกิด จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่โสตายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายก็ดี บุคคลที่จักขุและโสตะเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิด และโสตายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า โสตายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใด, จักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่โสตะเกิดไม่ได้ จักขุเกิดได้เหล่านั้นกำลังเกิด โสตายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่จักขายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายก็ดี บุคคลที่โสตะและจักขุเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี โสตายตนะไม่ใช่กำลังเกิด และจักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ จักขายตนมุละ โสตายตนมุลี

จักขายตนมุละ ฆานายตนมุลี :-

[๓๒๐] จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใด, ฆานายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลที่จักขุเกิดไม่ได้ ฆานะเกิดได้เหล่านั้นกำลังเกิด จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่ฆานายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายก็ดี บุคคลที่จักขุและฆานะเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิด และฆานายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า ฆานายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใด, จักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลที่ฆานะเกิดไม่ได้ จักขุเกิดได้เหล่านั้นกำลังเกิด ฆานายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่จักขายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายก็ดี บุคคลที่ฆานะและจักขุเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี ฆานายตนะไม่ใช่กำลังเกิด และจักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ จักขายตนมุละ ฆานายตนมุลี

จักขายตนมุละ รูปายตนมุติ :-

[๓๒๑] จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใด, รูปายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่จักขุเกิดไม่ได้ รูปะเกิดได้เหล่านั้นกำลังเกิด จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่รูปายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายก็ดี บุคคลที่รูปะเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิด และรูปายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า รูปายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใด, จักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ จักขายตนมุละ รูปายตนมุติ

จักขายตนมุละ มนายตนมุติ :-

[๓๒๒] จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใด, มนายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่จักขุเกิดไม่ได้ จิตเกิดได้เหล่านั้นกำลังเกิด จักขายตนะ
ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่มนายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น
นั้น. บุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายก็ดี บุคคลที่จิตเกิดไม่ได้เหล่านั้น
กำลังเกิดก็ดี จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิด และมนายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิด
แก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ จักขายตนะมูละ มนายตนะมูลี

จักขายตนะมูละ รัมมายตนะมูลี :-

[๓๒๓] จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใด, รัมมายตนะ
ก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่จักขุเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิด จักขายตนะไม่ใช่กำลัง
เกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่รัมมายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น,
บุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตาย จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิด และรัมมา-
ยตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า รัมมายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใด, จักขายตนะ
ก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ จักขายตนะมูละ รัมมายตนะมูลี

จักขายตนะมูล จบ

ฆานายตนมูล

ฆานายตนมูละ รูปายตนมูลี :-

[๓๒๔] ฆานายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใด, รูปายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่ฆานะเกิดไม่ได้ รูปะเกิดได้เหล่านั้นกำลังเกิด ฆานายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่รูปายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายก็ดี บุคคลที่รูปะเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี ฆานายตนะไม่ใช่กำลังเกิด และรูปายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า รูปายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใด, ฆานายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ ฆานายตนมูละ รูปายตนมูลี

ฆานายตนมูละ มนายตนมูลี :-

[๓๒๕] ฆานายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใด, มนายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่มานะเกิดไม่ได้ จิตเกิดได้เหล่านั้นกำลังเกิด ฆานาย-
ยตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่ฆานายตนะกำลังเกิดแก่บุคคล
เหล่านั้น, บุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายก็ดี บุคคลที่จิตเกิดไม่ได้
เหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี ฆานายตนะไม่ใช่กำลังเกิด และฆานายตนะก็ไม่ใช่
กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า ฆานายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใด, ฆานายตนะ
ก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ ฆานายตนะมุละ มนายตนะมุลี

ฆานายตนะมุละ ฆัมมายตนะมุลี :-

[๓๒๖] ฆานายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใด, ฆัมมายตนะ
ก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่มานะเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิด ฆานายตนะไม่ใช่
กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่ฆัมมายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น,
บุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตาย ฆานายตนะไม่ใช่กำลังเกิด และฆัมมา-
ยตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า ชัมมายณะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใด, มนายณะ
ก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ มนายตนมูละ ชัมมายตนมูลี

มนายตนมูล จบ

รูปายตนมูล

รูปายตนมูละ มนายตนมูลี :-

[๓๒๗] รูปายณะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใด, มนายณะ
ก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่รูปะเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิด รูปายณะไม่ใช่กำลัง
เกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่มนายณะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคล
เหล่านั้นทั้งหมดกำลังตาย รูปายณะไม่ใช่กำลังเกิด และมนายณะก็
ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า มนายณะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใด, รูปายณะ
ก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่จิตเกิดไม่ใช่เหล่านั้นกำลังเกิด มนายณะไม่ใช่กำลัง
เกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่รูปายณะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคล

เหล่านั้นทั้งหมดกำลังตาย มนายตนะไม่ใช่กำลังเกิด และรูปายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ รูปายตนมุละ มนายตนมูลี

รูปายตนมุละ รัมมายตนมูลี :-

[๑๒๘] รูปายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใด, รัมมายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม?

บุคคลที่รูปะเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิด รูปายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่รัมมายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตาย รูปายตนะไม่ใช่กำลังเกิด และรัมมายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า รัมมายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใด, รูปายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม?

ใช่.

จบ รูปายตนมุละ รัมมายตนมูลี

รูปายตนมุล จบ

มนายตนมุต

มนายตนมุตละ ชัมมายตนมุตี :-

[๑๒๕] มนายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใด, ชัมมายตนะ
ก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่จิตเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิด มนายตนะไม่ใช่กำลัง
เกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่ชัมมายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น,
บุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตาย มนายตนะไม่ใช่กำลังเกิด และชัมมา-
ยตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า ชัมมายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใด, มนายตนะ
ก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ มนายตนมุตละ ชัมมายตนมุตี

มนายตนมุต จบ

บุคคลวาระ จบ

โอกาสวาระ

จักขายตนมุล

จักขายตนมุละ โสตายตนมุลี :-

[๓๓๐] จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิดในภูมิดิ, โสตายตนะ
ก็ไม่ใช่กำลังเกิดในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า โสตายตนะไม่ใช่กำลังเกิดในภูมิดิ, จักขายตนะ
ก็ไม่ใช่กำลังเกิดในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ จักขายตนมุละ โสตายตนมุลี

จักขายตนมุละ ฆานายตนมุลี :-

[๓๓๑] จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิดในภูมิดิ, ฆานายตนะ
ก็ไม่ใช่กำลังเกิดในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า ฆานายตนะไม่ใช่กำลังเกิดในภูมิดิ, จักขายตนะ
ก็ไม่ใช่กำลังเกิดในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ในรูปาวจรภูมินั้น ฆานายตนะไม่ใช่กำลังเกิดในภูมินั้น แต่
จักขายตนะกำลังเกิดในภูมินั้น, ในอสังขยัตตภูมิกี่ดี ในรูปภูมิกี่ดี
ฆานายตนะไม่ใช่กำลังเกิด และจักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดในภูมินั้น.

จบ จักขายตนมุละ ฆานายตนมุลี

จักขายตนมุละ รูปายตนมุลี :-

[๓๓๒] จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิดในภูมิใด, รูปายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ในอสังขยัตตภูมินั้น จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิดในภูมินั้น แต่
รูปายตนะกำลังเกิดในภูมินั้น, ในรูปภูมินั้น จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิด และรูปายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดในภูมินั้น.

ก็หรือว่า รูปายตนะไม่ใช่กำลังเกิดในภูมิใด, จักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ จักขายตนมุละ รูปายตนมุลี

จักขายตนมุละ มนายตนมุลี :-

[๓๓๓] จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิดในภูมิใด, มนายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ในรูปภูมินั้น จักขายนะไม่ใช่กำลังเกิดในภูมินั้น แต่มนายชนะกำลังเกิดในภูมินั้น, ในอสัญญสัตตภูมินั้น จักขายนะไม่ใช่กำลังเกิด และมนายชนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดในภูมินั้น.

ก็หรือว่า มนายชนะไม่ใช่กำลังเกิดในภูมิใด, จักขายนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ จักขายนมุตละ มนายตนมุตี

จักขายนมุตละ รัมมายตนมุตี :-

[๓๓๔] จักขายนะไม่ใช่กำลังเกิดในภูมิใด, รัมมายชนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดในภูมินั้น ใช่ไหม ?

กำลังเกิด.

ก็หรือว่า รัมมายชนะไม่ใช่กำลังเกิดในภูมิใด, จักขายนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ไม่มี.

จบ จักขายนมุตละ รัมมายตนมุตี

จักขายนมุต จบ

ภานายตมมูล

ภานายตมมูลล รุปรายตมมูลล :-

[๓๓๕] ภานายตมมูลลไมไชกําลังเกิดในภุมมิด, รุปรายตมมูลลไมไชกําลังเกิดในภุมมิดนััน ไชไหมม ?

ในรูปาวจรภุมมิดนััน ภานายตมมูลลไมไชกําลังเกิดในภุมมิดนััน แด่ รุปรายตมมูลลไมไชกําลังเกิดในภุมมิดนััน, ในอรุปรภุมมิดนััน ภานายตมมูลลไมไชกําลังเกิด แลลรุปรายตมมูลลไมไชกําลังเกิดในภุมมิดนััน.

กัหรือว่า รุปรายตมมูลลไมไชกําลังเกิดในภุมมิด, ภานายตมมูลลไมไชกําลังเกิดในภุมมิดนััน ไชไหมม ?

ไช.

จบ ภานายตมมูลล รุปรายตมมูลล

ภานายตมมูลล มนายตมมูลล :-

[๓๓๖] ภานายตมมูลลไมไชกําลังเกิดในภุมมิด, มนายตมมูลลไมไชกําลังเกิดในภุมมิดนััน ไชไหมม ?

ในรูปาวจรภุมมิดกัดี ในอรุปราวจรภุมมิดกัดี ภานายตมมูลลไมไชกําลังเกิดในภุมมิดนััน แด่มนายตมมูลลไมไชกําลังเกิดในภุมมิดนััน, ในอสัณญฐัตตภุมมิดนััน

ภานายตนะไม่ใช่กำลังเกิด และภานายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดในภุมินัน.

ก็หรือว่า ภานายตนะไม่ใช่กำลังเกิดในภุมินัน, ภานายตนะ
ก็ไม่ใช่กำลังเกิดในภุมินัน ใช่ไหม?

ใช่.

จบ ภานายตนะ มนายตนะ

ภานายตนะ รัมมายตนะ :-

[๓๓๗] ภานายตนะไม่ใช่กำลังเกิดในภุมินัน, รัมมายตนะ
ก็ไม่ใช่กำลังเกิดในภุมินัน ใช่ไหม?

กำลังเกิด.

ก็หรือว่า รัมมายตนะไม่ใช่กำลังเกิดในภุมินัน, ภานายตนะ
ก็ไม่ใช่กำลังเกิดในภุมินัน ใช่ไหม?

ไม่มี.

จบ ภานายตนะ รัมมายตนะ

ภานายตนะ จบ

รูปายตนมุล

รูปายตนมุละ มนายตนมული :-

[๓๓๘] รูปายตนะไม่ไช่กำลังเกิดในภูมิดิ, มนายตนะก็ไม
ไช่กำลังเกิดในภูมินั้น ไช้ไหม ?

กำลังเกิด.

ก็หรือว่า มนายตนะไม่ไช่กำลังเกิดในภูมิดิ, รูปายตนะก็ไม
ไช่กำลังเกิดในภูมินั้น ไช้ไหม ?

กำลังเกิด.

จบ รูปายตนมุละ มนายตนมული

รูปายตนมุละ รัมมายตนมული :-

[๓๓๙] รูปายตนะไม่ไช่กำลังเกิดในภูมิดิ, รัมมายตนะก็ไม
ไช่กำลังเกิดในภูมินั้น ไช้ไหม ?

กำลังเกิด.

ก็หรือว่า รัมมายตนะไม่ไช่กำลังเกิดในภูมิดิ, รูปายตนะก็ไม
ไช่กำลังเกิดในภูมินั้น ไช้ไหม ?

ไม่มี.

จบ รูปายตนมุละ รัมมายตนมული

รูปายตนมุล จบ

มนายตนมุต

มนายตนมุตละ รัมมายตนมุตี :-

[๓๔๐] มนายะตนะไม่ไช่กำลังเกิดในภูมิดิ, รัมมายตนะก็ไม
ไช่กำลังเกิดในภูมินั้น ไช้ไหม ?

กำลังเกิด.

ก็หรือว่า รัมมายตนะไม่ไช่กำลังเกิดในภูมิดิ, มนาก็ไมไช่
กำลังเกิดในภูมินั้น ไช้ไหม ?

ไม่มี.

จบ มนายตนมุตละ รัมมายตนมุตี

มนายตนมุต จบ

โอกาสวาระ จบ

ปุคคโลกาสวาระ

จักขายตนมุต

จักขายตนมุตละ โสตายตนมุตี :-

[๓๔๑] จักขายตนะไม่ไช่กำลังเกิดแก่บุคคลดิในภูมิดิ, โสตา-
ยตนะก็ไมไช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไช้ไหม ?

บุคคลที่จักขุเกิดไม่ได้ โสตะเกิดได้เหล่านั้นกำลังเกิด จักขาย-
ตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น แต่โสตายตนะกำลัง
เกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น, บุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายก็ดี
บุคคลที่จักขุและโสตะเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี จักขายตนะไม่ใช่
กำลังเกิด และโสตายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น.

ก็หรือว่า โสตายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใดในภพใด, จักขาย-
ตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภพนั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่โสตะเกิดไม่ได้ จักขุเกิดได้เหล่านั้นกำลังเกิด โสตา-
ยตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น แต่จักขายตนะกำลัง
เกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น, บุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายก็ดี
บุคคลที่โสตะและจักขุเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี โสตายตนะไม่ใช่
กำลังเกิด และจักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น.

จบ จักขายตนมุละ โสตายตนมุติ

๑ ล ๑

มนายตนมุล

มนายตนมุละ ัมมายตนมุติ :-

[๓๘๒] มนายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใดในภพใด, ัมม-
มายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภพนั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่จิตเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิดมนายตนะไม่ใช่กำลังเกิด
แก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น แต่ชัมมายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น
ในภพนั้น บุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตาย มนายตนะไม่ใช่กำลังเกิด
และชัมมายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น.

ก็หรือว่า ชัมมายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใดในภพใด, มนาย
ตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภพนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ มนายตนมุละ ชัมมายตนมุติ

มนายตนมุต จบ

ปุคคโลกาสวาระ จบ

ปัจจุปปันนวาระ ปัจจนิก จบ

อตีตวาระ อนุโลม

บุคคลวาระ

จักขายตนมุล

จักขายตนมุละ โสตายตนมูลี :-

[๓๔๓] จักขายตนะเคยเกิดแก่บุคคลใด, โสตายตนะก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า โสตายตนะเคยเกิดแก่บุคคลใด, จักขายตนะก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ จักขายตนมุละ โสตายตนมูลี

จักขายตนมุละ ฆานายตนะ ๗ ล ๗ รูปายตนะ มนายตนะ

ธัมมายตนมูลี :-

[๓๔๔] จักขายตนะเคยเกิดแก่บุคคลใด, ฆานายตนะ ๗ ล ๗ รูปายตนะ มนายตนะ ธัมมายตนะก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า รัมมายตนะเคยเกิดแก่บุคคลใด, จักขาก็เคยเกิดแก่
บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

ใช่ ๆ ล ๆ

จบ จักขายตนมุละ ฆานายตนะ ๆ ล ๆ รูปายตนะ มนายตนะ

รัมมายตนมุลี

จักขายตนมุล จบ

ฆานายตนะ ๆ ล ๆ รูปายตนะ มนายตนมุล

ฆานายตนะ ๆ ล ๆ รูปายตนะ มนายตนมุละ รัมมายตนมุลี :-

[๓๔๕] ฆานายตนะ ๆ ล ๆ รูปายตนะ มนายตนะเคยเกิด
แก่บุคคลใด, รัมมายตนะก็เคยเกิดและบุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า รัมมายตนะเคยเกิดแก่บุคคลใด, มนายตนะก็เคยเกิด
แก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

ใช่.

จบ ฆานายตนะ ๆ ล ๆ รูปายตนะ มนายตนมุละ รัมมายตนมุลี

ฆานายตนะ ๆ ล ๆ รูปายตนะ มนายตนมุล จบ

บุคคลวาระ จบ

โอกาสวาระ

จักขายตนมุล

จักขายตนมุละ ๗ ล ๗ :-

[๓๔๖] จักขายตนะเคยเกิดในภูมิดิ, ๗ ล ๗ (อายตนะมี
ประมาณเท่าใด พึงเพิ่มคำว่า **อุปฺปชฺชติ** - กำลังเกิด, **อุปฺปชฺชิตฺถ-**
เคยเกิดเป็นต้น เช่นเดียวกับในวาระทั้งปวง คือ ปัจจูปปีนนวาระบ้าง,
อดีตวาระบ้าง, อนาคตวาระบ้าง, ปัจจูปปีนนาอดีตวาระบ้าง, ปัจจูป-
ปีนนานาคตวาระบ้าง, อดีตานาคตวาระบ้าง)

จักขายตนมุละ ๗ ล ๗ จบ

จักขายตนมุล จบ

โอกาสวาระ จบ

บุคคลโอกาสวาระ

จักขายตนมุล

จักขายตนมุละ โสตายตนมุลี :-

[๓๔๗] จักขายตนะเคยเกิดแก่บุคคลใดในภูมิดิ, โสตายตนะ
ก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า โสตายตนะเคยเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, จักขายตนะ
เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ จักขายตมฺหุละ โสตายตมฺหุติ

จักขายตมฺหุละ ฆานายตมฺหุติ :-

[๓๔๘] จักขายตนะเคยเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, ฆานายตนะ
เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่เกิดอยู่ในรูปาวจรภุมินั้น จักขายตนะเคยเกิดแก่บุคคล
เหล่านั้นในภุมินั้น แต่ฆานายตนะไม่ไช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น
ในภุมินั้น, บุคคลที่เกิดอยู่ในกามาวจรภุมินั้น จักขายตนะเคยเกิด
และฆานายตนะก็เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

ก็หรือว่า ฆานายตนะเคยเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, จักขายตนะ
ก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ จักขายตมฺหุละ ฆานายตมฺหุติ

จักขายตมมูละ รูปายตมมูลี :-

[๓๔๙] จักขายตนะเคยเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, รูปายตนะก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า รูปายตนะเคยเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, จักขายตนะก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญัตตภุมินั้น รูปายตนะเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่จักขายตนะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, ในปัจจุโวการภุมินั้น รูปายตนะเคยเกิด และจักขายตนะก็เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

จบ จักขายตมมูละ รูปายตมมูลี

จักขายตมมูละ มนายตมมูลี :-

[๓๕๐] จักขายตนะเคยเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, มนายตนะก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า มนายตนะเคยเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, จักขายตนะก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่เกิดอยู่ในอรุปภูมินั้น มนายนะเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่จักขายนะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่เกิดอยู่ในปัญจโวการภูมินั้น มนายนะเคยเกิด และจักขายนะก็เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ จักขายนมูละ มนายนมูลี

จักขายนมูละ รัมมายนมูลี :-

[๓๕๑] จักขายนะเคยเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, รัมมายนะก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า รัมมายนะเคยเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, จักขายนะก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญัตตภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอรุปภูมิก็ดี รัมมายนะเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่จักขายนะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่เกิดอยู่ในปัญจโวการภูมินั้น รัมมายนะเคยเกิด และจักขายนะก็เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ จักขายนมูละ รัมมายนมูลี

จักขายนมูล จบ

ภานายตมมูล

ภานายตมมูละ รุปายตมมูลี :-

[๓๕๒] ภานายตนะเคยเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, รุปายตนะก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า รุปายตนะเคยเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, ภานายตนะก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่เกิดอยู่ในรูปาวจรภุมินั้น รุปายตนะเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่ภานายตนะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลที่เกิดอยู่ในกามาวจรภุมินั้น รุปายตนะเคยเกิด และภานายตนะก็เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

จบ ภานายตมมูละ รุปายตมมูลี

ภานายตมมูละ มนายตมมูลี :-

[๓๕๓] ภานายตนะเคยเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, มนายตนะก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า มนายตนะเคยเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, ฆานายตนะ
ก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่เกิดอยู่ในรูปาวจรภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอรูปาวจรภูมิ
ก็ดี มนายตนะเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่ฆานายตนะไม่
ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่เกิดอยู่ในกามาวจรภูมิ
นั้น มนายตนะเคยเกิด และฆานายตนะก็เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น
ในภูมินั้น.

จบ ฆานายตนะ มนายตนะ

ฆานายตนะ รัมมายตนะ :-

[๓๕๔] ฆานายตนะเคยเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, รัมมายตนะ
ก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า รัมมายตนะเคยเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, ฆานายตนะ
ก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่เกิดอยู่ในรูปาวจรภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอรูปาวจรภูมิ
ก็ดี รัมมายตนะเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่ฆานายตนะไม่

ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น, บุคคลที่เกิดอยู่ในกามาวจรภพ
นั้น รัมมายตนะเคยเกิด และมานายตนะก็เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น
ในภพนั้น.

จบ มานายตนะมูละ รัมมายตนะมูลี

มานายตนะมูล จบ

รูปายตนะมูล

รูปายตนะมูละ มนายตนะมูลี :-

[๓๕๕] รูปายตนะเคยเกิดแก่บุคคลใดในภพใด, มนายตนะ
ก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภพนั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภพนั้น รูปายตนะเคยเกิดแก่บุคคล
เหล่านั้นในภพนั้น แต่มนายตนะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพ
นั้น, บุคคลที่เกิดอยู่ในปัญจโวหารภพนั้น รูปายตนะเคยเกิด และ
มนายตนะก็เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น.

ก็หรือว่า มนายตนะเคยเกิดแก่บุคคลใดในภพใด, รูปายตนะ
ก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภพนั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่เกิดอยู่ในอรุณภูมินั้น มนายนะเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่รูปายนะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่เกิดอยู่ในปัจจุโวการภูมินั้น มนายนะเคยเกิด และรูปายนะก็เกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ รูปายนมูละ มนายนมูลี

รูปายนมูละ ชัมมายตนมูลี :-

[๓๕๖] รูปายนะเคยเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, ชัมมายตนะก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า ชัมมายตนะเคยเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, รูปายนะก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่เกิดอยู่ในอรุณภูมินั้น ชัมมายตนะเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่รูปายนะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่เกิดอยู่ในปัจจุโวการภูมิที่ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญ-สัตตภูมิที่ดี ชัมมายตนะเคยเกิด และรูปายนะก็เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ รูปายนมูละ ชัมมายตนมูลี

รูปายนมูล จบ

มนายตนมุล

มนายตนมุละ รัมมายตนมุลี :-

[๓๕๗] มนายตนนะเคยเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, รัมมายตนนะ
ก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า รัมมายตนนะเคยเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, มนายตนนะ
ก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญัตตภูมินั้น รัมมายตนนะเคยเกิดแก่
บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่มนายตนนะไม่ไซ้เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น
ในภูมินั้น, บุคคลที่เกิดอยู่ในจตุโวการภูมิที่ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในปัญจ-
โวการภูมิที่ดี รัมมายตนนะเคยเกิด และมนายตนนะก็เคยเกิดแก่บุคคล
เหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ มนายตนมุละ รัมมายตนมุลี

มนายตนมุล จบ

ปุคคโลกาสวาระ จบ

อตีตวาระ อนุโลม จบ

อดีตวาระ ปัจจุบัน

บุคคลวาระ

จักขายตนมุล

จักขายตนมุละ โสตายตนมุลี :-

[๓๕๘] จักขายตนะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใด, โสตายตนะ
ก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่า โสตายตนะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใด, จักขายตนะก็
ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ไม่มี (แสดงโดยย่อ)

จบ จักขายตนมุละ โสตายตนมุลี

จักขายตนมุล จบ

มนายตนมุล

มนายตนมุละ รั้มมายตนมุลี :-

[๓๕๙] มนายตนะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใด, รั้มมายตนะ
ก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่า รัมมายตนะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใด, มนายตนะ
ก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ไม่มี ฯ ล ฯ

จบ มนายตนะมูละ รัมมายตนะมูลี

มนายตนะมูล จบ

บุคคลวาระ จบ

โอกาสวาระ

จักขายตนะมูล

จักขายตนะมูละ ฯ ล ฯ :-

[๓๖๐] จักขายตนะไม่ใช่เคยเกิดในภูมิใด, ฯ ล ฯ

จักขายตนะมูละ ฯ ล ฯ จบ

จักขายตนะมูล จบ

โอกาสวาระ จบ

บุคคลโลกาสวาระ

จักขายตนมุล

จักขายตนมุละ โสตายตนมุลี :-

[๓๖๑] จักขายตนะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, โสตายตนะก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า โสตายตนะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, จักขายตนะก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ จักขายตนมุละ โสตายตนมุลี

จักขายตนมุละ ฆานายตนมุลี :-

[๓๖๒] จักขายตนะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, ฆานายตนะก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า ฆานายตนะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, จักขายตนะก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่เกิดอยู่ในรูปาวจรภูมินั้น ฆานายตนะไม่ใช้เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่จักขายตนะเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่เกิดอยู่ในสุทธาวาสภูมิกี่ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสังขย-สัตตภูมิกี่ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอรุปภูมิกี่ดี ฆานายตนะไม่ใช้เคยเกิด และจักขายตนะก็ไม่ใช้เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ จักขายตนมุละ ฆานายตนมุที

จักขายตนมุละ รูปายตนมุที :-

[๓๖๓] จักขายตนะไม่ใช้เคยเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, รูปายตนะก็ไม่ใช้เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสังขยสัตตภูมินั้น จักขายตนะไม่ใช้เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่รูปายตนะเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่เกิดอยู่ในสุทธาวาสภูมิกี่ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอรุป-ภูมิกี่ดี จักขายตนะไม่ใช้เคยเกิด และรูปายตนะก็ไม่ใช้เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า รูปายตนะไม่ใช้เคยเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, จักขายตนะก็ไม่ใช้เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ จักขายตนมุละ รูปายตนมุที

จักขายตนะมูละ มนายตนะมูลี :-

[๓๖๔] จักขายตนะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, มนายตนะก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

บุคคลที่เกิดอยู่ในอรุณภูมินั้น จักขายตนะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่มนายตนะเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่เกิดอยู่ในสุทธาวาสภูมิที่ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสังขยัตตภูมิที่ดี จักขายตนะไม่ใช่เคยเกิด และมนายตนะก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า มนายตนะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, จักขายตนะก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ จักขายตนะมูละ มนายตนะมูลี

จักขายตนะมูละ รัมมายตนะมูลี :-

[๓๖๕] จักขายตนะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, รัมมายตนะก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญัตตภูมิก็คือ บุคคลที่เกิดอยู่ในอยู่ในรูปภูมิก็คือ จักขายตนะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่ธัมมายตนะเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่เกิดอยู่ในสุทธาวาสภูมินั้น จักขายตนะไม่ใช่เคยเกิด และธัมมายตนะก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า ธัมมายตนะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใดในภูมิตใด, จักขายตนะก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ จักขายตมฺหุละ ธัมมายตมฺหุติ

จักขายตมฺหุต จบ

ฆานายตมฺหุต

ฆานายตมฺหุละ รูปายตมฺหุติ :-

[๓๖๖] ฆานายตนะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใดในภูมิตใด, รูปายตนะก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่เกิดอยู่ในรูปาวจรภูมินั้น ฆานายตนะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่รูปายตนะเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมิ

นั้น, บุคคลที่เกิดอยู่ในสุทธาวาสภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอรูปภูมิก็ดี
ฆานายตนะไม่ใช่เคยเกิด และรูปายตนะก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น
นั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า รูปายตนะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, ฆานา-
ยตนะก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ ฆานายตนะมูละ รูปายตนะมูลี

ฆานายตนะมูละ มนายตนะมูลี :-

[๓๖๗] ฆานายตนะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, มนา-
ยตนะก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่เกิดอยู่ในรูปาวจรภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอรูปาวจรภูมิ
ก็ดี ฆานายตนะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่ฆานายตนะ
เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่เกิดอยู่ในสุทธาวาสภูมิก็ดี
บุคคลที่เกิดอยู่ในอสังขยัตตภูมิก็ดี ฆานายตนะไม่ใช่เคยเกิด และ
มนายตนะก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า มนายตนะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, ฆานา-
ยตนะก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ ฆานายตนะมูละ มนายตนะมูลี

ภานายตมมูละ ชัมมายตมมูถ :-

[๓๖๘] ภานายตมมูละไมไช้เคยเกิดแก่บुकคลใดในภุมิใด, ชัมมายตมมูละก็ไมไช้เคยเกิดแก่บुकคลนั้ในภุมินั้ ไช้ไหม ?

บुकคลที่เกิดอยู่ในรูปาวจรภุมิก็ดี บุกคลที่เกิดอยู่ในอรูปาวจรภุมิก็ดี ภานายตมมูละไมไช้เคยเกิดแก่บुकคลเหล่านั้ในภุมินั้ แต่ชัมมายตมมูละเคยเกิดแก่บुकคลเหล่านั้ในภุมินั้, บุกคลที่เกิดอยู่ในสุทธาวาสภุมินั้ ภานายตมมูละไมไช้เคยเกิด และชัมมายตมมูละก็ไมไช้เคยเกิดแก่บुकคลเหล่านั้ในภุมินั้.

ก็หรือว่า ชัมมายตมมูละไมไช้เคยเกิดแก่บुकคลใดในภุมิใด, ภานายตมมูละก็ไมไช้เคยเกิดแก่บुकคลนั้ในภุมินั้ ไช้ไหม ?

ไช้.

จบ ภานายตมมูละ ชัมมายตมมูถ

ภานายตมมูถ จบ

รูปายตมมูถ

รูปายตมมูละ มนายตมมูถ :-

[๓๖๙] รูปายตมมูละไมไช้เคยเกิดแก่บुकคลใดในภุมิใด, มนายตมมูละก็ไมไช้เคยเกิดแก่บुकคลนั้ในภุมินั้ ไช้ไหม ?

บุคคลที่เกิดอยู่ในอรุณภูมินั้น รูปายตนะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่มนายตนะเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่เกิดอยู่ในสุทธาวาสภูมินั้น รูปายตนะไม่ใช่เคยเกิด และมนายตนะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า มนายตนะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, รูปายตนะก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญัตตภูมินั้น มนายตนะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่รูปายตนะเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่เกิดอยู่ในสุทธาวาสภูมินั้น มนายตนะไม่ใช่เคยเกิด และรูปายตนะก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ รูปายตนมุละ มนายตนมุติ

รูปายตนมุละ ชัมมายตนมุติ :-

[๓๗๐] รูปายตนะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, ชัมมายตนะก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่เกิดอยู่ในอรุณภูมินั้น รูปายตนะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่ชัมมายตนะเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่เกิดอยู่ในสุทธาวาสภูมินั้น รูปายตนะไม่ใช่เคยเกิด และชัมมายตนะก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า รัมมายตนะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, รูปายตนะก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ รูปายตนะมูละ รัมมายตนะมูลี

รูปายตนะมูล จบ

มนายตนะมูล

มนายตนะมูละ รัมมายตนะมูลี :-

[๓๗๑] มนายตนะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, รัมมายตนะก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญัตตภูมินั้น มนายตนะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่รัมมายตนะเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่เกิดอยู่ในสุทธาวาสภูมินั้น มนายตนะไม่ใช่เคยเกิดและรัมมายตนะก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า รัมมายตนะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, มนายตนะก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ มนายตนะมูละ รัมมายตนะมูล

มนายตนะมูล จบ

อดีตวาระ ปัจจุบันิก จบ

อนาคตวาระ อนุโลม

บุคคลวาระ

จักขายตนมุล

จักขายตนมุละ โสตายตนมุลี :-

[๓๗๒] จักขายตนะจักเกิดแก่บุคคลใด, โสตายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า โสตายตนะจักเกิดแก่บุคคลใด, จักขายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ จักขายตนมุละ โสตายตนมุลี

จักขายตนมุละ ฆานายตนมุลี :-

[๓๗๓] จักขายตนะจักเกิดแก่บุคคลใด, ฆานายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

บุคคลเหล่าใดจักเกิดในรูปาวจรภูมิแล้วจักปรินิพพาน จักขายตนะก็เกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่ฆานายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคล

เหล่านั้น, บุคคลที่นอกจากนั้น จักขายตนะจักเกิด และภวานายตนะ
ก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า ภวานายตนะจักเกิดแก่บุคคลใด, จักขายตนะก็จักเกิด
แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ จักขายตมฺหะ ภวานายตมฺหี

จักขายตมฺหะ รุปรายตมฺหี :-

[๓๓๔] จักขายตนะจักเกิดแก่บุคคลใด, รุปรายตนะก็จักเกิด
แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า รุปรายตนะจักเกิดแก่บุคคลใด, จักขายตนะก็จักเกิด
แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ จักขายตมฺหะ รุปรายตมฺหี

(จักขายตนะจักเกิดแก่บุคคลใด มนายตนะและธัมมายตนะก็
จักเกิดแก่บุคคลนั้นเป็นเช่นเดียวกัน วาระเหล่านี้เหมือนกันทั้ง ๒ วาระ)

จักขายตนมุละ ชัมมายตนมุติ :-

[๓๗๕] จักขายตนะจักเกิดแก่บุคคลใด, ชัมมายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า ชัมมายตนะจักเกิดแก่บุคคลใด, จักขายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

บุคคลเหล่าใดจักเกิดในอรุณภูมิแล้วจักปรินิพพาน ชัมมายตนะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่จักขายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่นอกจากนั้น ชัมมายตนะจักเกิด และจักขายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ จักขายตนมุละ ชัมมายตนมุติ

จักขายตนมุล จบ

ภานายตนมุล

ภานายตนมุละ รูปายตนมุติ :-

[๓๗๖] ภานายตนะจักเกิดแก่บุคคลใด, รูปายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า รูปายตนะจักเกิดแก่บุคคลใด, ฆานายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลเหล่าใดจักเกิดในรูปาวจรภูมิแล้วจักปรินิพพาน รูปายตนะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่ฆานายตนะไม่ไซ้จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่นอกจากนั้น รูปายตนะจักเกิด และฆานายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ ฆานายตมมูละ รูปายตมมูลี

ฆานายตมมูละ มนายตนะ ๗ ล ๗ ฐัมมายตมมูลี :-

[๓๗๗] ฆานายตนะจักเกิดแก่บุคคลใด, มนายตนะ ๗ ล ๗ ฐัมมายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า ฐัมมายตนะจักเกิดแก่บุคคลใด, ฆานายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลเหล่าใดจักเกิดในรูปาวจรภูมิที่ดี ในรูปาวจรภูมิที่ดี แล้วจักปรินิพพาน ฐัมมายตนะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่ฆานายตนะ

ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่นอกจากนั้น ธรรมายตนะจักเกิด และฆานายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ ฆานายตนะมูละ มนายตนะ ๑๓๑ ธรรมายตนะมูลี

ฆานายตนะมูล จบ

รูปายตนะมูล

รูปายตนะมูละ มนายตนะ ๑๓๑ ธรรมายตนะมูลี :-

[๓๗๘] รูปายตนะจักเกิดแก่บุคคลใด, มนายตนะ ๑๓๑ ธรรมายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า ธรรมายตนะจักเกิดแก่บุคคลใด, รูปายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

บุคคลเหล่าใดจักเกิดในอรุปรภูมิแล้วจักปรินิพพาน ธรรมายตนะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่รูปายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่นอกจากนั้น ธรรมายตนะจักเกิด และรูปายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ รูปายตนะมูละ มนายตนะ ๑๓๑ ธรรมายตนะมูลี

รูปายตนะมูล จบ

มนายตนมุล

มนายตนมุละ รัมมายตนมული :-

[๓๗๕] มนายตนะจักเกิดแก่บุคคลใด, รัมมายตนะก็จักเกิด
แก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า รัมมายตนะจักเกิดแก่บุคคลใด, มนายตนะก็จักเกิด
แก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

จบ มนายตนมุละ รัมมายตนมული

มนายตนมุล จบ

บุคคลวาระ จบ

โอกาสวาระ

จักขายตนมุล

จักขายตนมุละ ๑ ล ๑ :-

[๓๘๐] จักขายตนะจักเกิดในภูมิใด, ๑ ล ๑

จักขายตนมุล จบ

โอกาสวาระ จบ

บุคคลโลกาสวาระ

จักขายตนมุล

จักขายตนมุละ โสตายตนมุลี :-

[๓๘๑] จักขายตนะจักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, โสตายตนะ
จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า โสตายตนะจักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, จักขายตนะ
ก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

จบ จักขายตนมุละ โสตายตนมุลี

จักขายตนมุละ ฆานายตนมุลี :-

[๓๘๒] จักขายตนะจักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, ฆานายตนะ
ก็จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลเหล่าใดเกิดอยู่ในรูปาวจรภูมินั้น จักขายตนะจักเกิดแก่
บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่ฆานายตนะไม่ไซ้จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น

ในภุมินั้น, บุคคลที่เกิดอยู่ในกามาวจรภุมินั้น จักขายตนะจักเกิด และ
ฆานายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

ก็หรือว่า ฆานายตนะจักเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, จักขายตนะ
ก็จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ จักขายตนะมุละ ฆานายตนะมุติ

จักขายตนะมุละ รูปายตนะมุติ :-

[๓๘๓] จักขายตนะจักเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, รูปายตนะ
ก็จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า รูปายตนะจักเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, จักขายตนะ
ก็จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่เกิดอยู่ในอสังขยัตตภุมินั้น รูปายตนะจักเกิดแก่บุคคล
เหล่านั้นในภุมินั้น แต่จักขายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมิ
นั้น, บุคคลที่เกิดอยู่ในปัญจโวหารภุมินั้น รูปายตนะจักเกิด และ
จักขายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

จบ จักขายตนะมุละ รูปายตนะมุติ

จักขายตนมุละ มนายตนมุที :- n

[๓๘๔] จักขายตนะจักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, มนายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า มนายตนะจักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, จักขายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่เกิดอยู่ในอรุภูมินั้น มนายตนะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่จักขายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่เกิดอยู่ในปัจจุโวการภูมินั้น มนายตนะจักเกิด และจักขายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ จักขายตนมุละ มนายตนมุที

จักขายตนมุละ รัมมายตนมุที :-

[๓๘๕] จักขายตนะจักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, รัมมายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า รัมมายตนะจักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, จักขายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญัตตภูมิก็ดี ในอรุณภูมิก็ดี รัมมายตนะ
จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่จักขายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคล
เหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่เกิดอยู่ในปัจจุวัณการภูมินั้น รัมมายตนะ
จักเกิด และจักขายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ จักขายตนมุละ รัมมายตนมุติ

จักขายตนมุล จบ

ฆานายตนมุล

ฆานายตนมุละ รูปายตมฺุติ :-

[๓๘๖] ฆานายตนะจักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, รูปายตนะ
ก็จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า รูปายตนะจักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, ฆานายตนะ
ก็จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่เกิดอยู่ในรูปาวจรภูมินั้น รูปายตนะจักเกิดแก่บุคคล
เหล่านั้นในภูมินั้น แต่ฆานายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมิ

นั้น, บุคคลที่เกิดอยู่ในกามาวจรภูมินั้น รูปายตนะจักเกิด และฆานายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ ฆานายตนะมูละ รูปายตนะมูลี

ฆานายตนะมูละ มนายนตนะมูลี :-

[๓๘๗] ฆานายตนะจักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, มนายนตนะก็จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า มนายนตนะจักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, ฆานายตนะก็เกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่เกิดอยู่ในรูปาวจรภูมิที่ดี ในรูปาวจรภูมิที่ดี มนายนตนะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่ฆานายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่เกิดอยู่ในกามาวจรภูมินั้น มนายนตนะจักเกิด และฆานายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ ฆานายตนะมูละ มนายนตนะมูลี

ฆานายตนะมูล จบ

รูปายตนมุล

รูปายตนมุละ มนายตนมุลี :-

[๓๘๘] รูปายตนะจักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, มนายตนะ
ก็จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญัตตภูมินั้น รูปายตนะจักเกิดแก่บุคคล
เหล่านั้นในภูมินั้น แต่มนายตนะไม่ไซ้จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมิ
นั้น, บุคคลที่เกิดอยู่ในปัญจโวการภูมินั้น รูปายตนะจักเกิด และมนาย
ตนะก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า มนายตนะจักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด รูปายตนะ
ก็จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลที่เกิดอยู่ในอรุปภูมินั้น มนายตนะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น
ในภูมินั้น แต่รูปายตนะไม่ไซ้จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น,
บุคคลที่เกิดอยู่ในปัญจโวการภูมินั้น มนายตนะจักเกิด และรูปายตนะ
ก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ รูปายตนมุละ มนายตนมุลี

รูปายตนมุละ ชัมมายตนมุติ :-

[๓๘๕] รูปายตนะจักเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, ชัมมายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า ชัมมายตนะจักเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, รูปายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลที่เกิดอยู่ในอรุภุมินั้น ชัมมายตนะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่รูปายตนะไม่ไซ้จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลที่เกิดอยู่ในปัจญจโวการภุมิก็ดี ในอสัญญสัจตภุมิก็ดี ชัมมายตนะจักเกิด และรูปายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

จบ รูปายตนมุละ ชัมมายตนมุติ

รูปายตนมุล จบ

มนายตนมุล

มนายตนมุละ ชัมมายตนมุติ :-

[๓๘๖] มนายตนะจักเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, ชัมมายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า รัมมายตนะจักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด มนายตนะ
ก็จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญัตตภูมินั้น รัมมายตนะจักเกิดแก่
บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่มนายตนะไม่ไซ้จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น
ในภูมินั้น บุคคลที่เกิดอยู่ในจตุโวหารภูมิก็ดี ในปัญจโวหารภูมิก็ดี
รัมมายตนะจักเกิด และมนายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ มนายตนะมูละ รัมมายตนะมูลี

มนายตนะมูล จบ

ปุคคโลกาสวาระ จบ

อนาคตวาระอนุโลม จบ

อนาคตวาระ ปัจจนิก

ปุคควาระ

จักขายตนมุล

จักขายตนมุละ โสตายตนมุลี :-

[๓๕๑] จักขายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใด, โสตายตนะ
ก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า โสตายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใด, จักขายตนะ
ก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ จักขายตนมุละ โสตายตนมุลี

จักขายตนมุละ ฆานายตนมุลี :-

[๓๕๒] จักขายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใด, ฆานายตนะ
ก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า ฆานายตนะไม่ไข้จักเกิดแก่บุคคลใด, จักขายตนะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้น ไข้ไหม ?

บุคคลเหล่าใดจักเกิดในรูปาวจรภูมิแล้วจักปรินิพพาน ฆานายตนะไม่ไข้จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่จักขายตนะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, ปัจฉิมภวีกบุคคลเกิดอยู่ก็ดี บุคคลเหล่าใดจักเกิดในอรุภูมิแล้วจักปรินิพพานก็ดี ฆานายตนะไม่ไข้จักเกิด และจักขายตนะก็ไม่ไข้จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ จักขายตนะมุละ ฆานายตนะมุติ

จักขายตนะมุละ รูปายตนะมุติ :-

[๓๕๓] จักขายตนะไม่ไข้จักเกิดแก่บุคคลใด, รูปายตนะก็ไม่ไข้จักเกิดแก่บุคคลนั้น ไข้ไหม ?

ไข้.

ก็หรือว่า รูปายตนะไม่ไข้จักเกิดแก่บุคคลใด, จักขายตนะก็ไม่ไข้จักเกิดแก่บุคคลนั้น ไข้ไหม ?

ไข้.

จบ จักขายตนะมุละ รูปายตนะมุติ

จักขายตนมูละ มนายตนะ ๗ ล ๗ รั้มมายตนมูลี :-

[๑๕๔] จักขายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใด, มนายตนะ ๗ ล ๗ รั้มมายตนะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

บุคคลเหล่าใดจักเกิดในอรุปรภูมิแล้วจักปรินิพพาน จักขายตนะ ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่รั้มมายตนะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, ปัจฉิมภวีกบุคคลเกิดอยู่ จักขายตนะไม่ใช่จักเกิด และรั้มมายตนะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า รั้มมายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใด, จักขายตนะ ก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ จักขายตนมูละ มนายตนะ ๗ ล ๗ รั้มมายตนมูลี

จักขายตนมูล จบ

ฆานายตนมูล

ฆานายตนมูละ รูพายตนมูลี :-

[๑๕๕] ฆานายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใด, รูพายตนะ ก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

บุคคลเหล่าใดจักเกิดในรูปาวจรภูมิแล้วจักปรินิพพาน ฆานาย-
ยตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่รูปายตนะเคยเกิดแก่บุคคล
เหล่านั้น, ปัจฉิมภวีกบุคคลเกิดอยู่ที่ดี บุคคลเหล่าใดจักเกิดในอรุปรภูมิ
แล้วจักปรินิพพานก็ดี ฆานายตนะไม่ใช่จักเกิด และรูปายตนะก็ไม่ใช่
จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า รูปายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใด, ฆานายตนะ
ก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม?

ใช่.

จบ ฆานายตนมุละ รูปายตนมุติ

ฆานายตนมุละ มนายตนะ ๗ ล ๗ ฐัมมายตนมุติ :-

[๓๕๖] ฆานายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใด, มนายตนะ ๗ ล ๗
ฐัมมายตนะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม?

บุคคลเหล่าใดจักเกิดในรูปาวจรภูมิก็ดี ในอรุปรภูมิก็ดี แล้ว
จักปรินิพพาน ฆานายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่ฐัมมา-
ยตนะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, ปัจฉิมภวีกบุคคลเกิดอยู่ ฆานา-
ยตนะไม่ใช่จักเกิด และฐัมมายตนะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า ฐัมมายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใด, ฆานายตนะก็ไม่ใช่
จักเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ ฆานายตนะ มนายตนะ ๑ ล ๑ ฐัมมายตนะ

ฆานายตนะ จบ

รูปายตนะ

รูปายตนะ มนายตนะ ๑ ล ๑ ฐัมมายตนะ :-

[๓๕๓] รูปายตนะไม่ใช่เกิดแก่บุคคลใด, มนายตนะ ๑ ล ๑
ฐัมมายตนะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

บุคคลเหล่าใดจักเกิดในรูปภูมิแล้วจักปรินิพพาน รูปายตนะไม่ใช่
จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่ฐัมมายตนะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, ปัจฉิมภวิ-
บุคคลเกิดอยู่ รูปายตนะไม่ใช่จักเกิด และฐัมมายตนะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคล
เหล่านั้น.

ก็หรือว่า ฐัมมายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใด, รูปายตนะก็ไม่ใช่
จักเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ รูปายตนะ มนายตนะ ๑ ล ๑ ฐัมมายตนะ

รูปายตนะ จบ

มนายตนมุล

มนายตนมุละ รัมมายตนมุลี :-

[๓๕๘] มนายตนะไม่ไช่จักเกิดแก่บุคคลใด, รัมมายตนะก็ไม่ไช่
จักเกิดแก่บุคคลนั้น ไช้ไหม ?

ไช้.

ก็หรือว่า รัมมายตนะไม่ไช่จักเกิดแก่บุคคลใด, มนายตนะก็ไม่ไช่
จักเกิดแก่บุคคลนั้น ไช้ไหม ?

ไช้.

จบ มนายตนมุละ รัมมายตนมุลี

มนายตนมุล จบ

บุคคลวาระ จบ

โอกาสวาระ

จักขายตนมุล

จักขายตนมุละ ๗ ล ๗ :-

[๓๕๙] จักขายตนะไม่ไช่จักเกิดในภูมิใด, ๗ ล ๗

จักขายตนมุล จบ

โอกาสวาระ จบ

บุคคลโลกาสุวาระ

จักขายตนมุล

จักขายตนมุละ โสตายตนมุลี :-

[๔๐๐] จักขายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, โสตายตนะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า โสตายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, จักขายตนะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ จักขายตนมุละ โสตายตนมุลี

จักขายตนมุละ ฆานายตนมุลี :-

[๔๐๑] จักขายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, ฆานายตนะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า ฆานายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, จักขายตนะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่เกิดอยู่ในรูปาวจรภูมินั้น ฆานายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่จักขายตนะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, ปัจฉิมภวีกบุคคลเกิดอยู่ก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญัตตภูมิกี่ดี, บุคคลที่เกิดอยู่ในอรุภูมิกี่ดี ฆานายตนะไม่ใช่จักเกิด และจักขายตนะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ จักขายตนะ มุละ ฆานายตนะ มุติ

จักขายตนะ มุละ รูปายตนะ มุติ :-

[๔๐๒] จักขายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิด, รูปายตนะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญัตตภูมินั้น จักขายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่รูปายตนะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, ปัจฉิมภวีกบุคคลเหล่านั้นเกิดอยู่ในปัญจโวการภูมิกี่ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอรุภูมิกี่ดี จักขายตนะไม่ใช่จักเกิด และรูปายตนะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า รูปายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิด, จักขายตนะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

จบ จักขายตนะ มุละ รูปายตนะ มุติ

จักขายตมฺหุละ มนายตมฺหุติ :-

[๔๐๓] จักขายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, มนายตนะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่เกิดอยู่ในรูปภูมินั้น จักขายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่มนายตนะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, ปัจฉิมภวีกุศลเหล่านั้นเกิดอยู่ที่ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสังขยัตตภูมิที่ดี, จักขายตนะไม่ใช่จักเกิด และมนายตนะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า มนายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, จักขายตนะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ จักขายตมฺหุละ มนายตมฺหุติ

จักขายตมฺหุละ รัมมายตมฺหุติ :-

[๔๐๔] จักขายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, รัมมายตนะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่เกิดอยู่ในอสังขยัตตภูมิที่ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในรูปภูมิที่ดี จักขายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่รัมมายตนะ

พระอภิธรรมปิฎก ขมก เล่ม ๕ ภาค ๑ ตอน ๑ - หน้าที่ 418

จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น, ปัจฉิมภพบุคคลเหล่านั้นเกิดอยู่
จักขายตนะไม่ใช่จักเกิด และชัมมายตนะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่าน
ั้นในภพนั้น.

ก็หรือว่า ชัมมายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใดในภพใด, จักขา-
ก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภพนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ จักขายตนมุตละ ชัมมายตนมุตี

จักขายตนมุต จบ

ภณายตนมุต

ภณายตนมุตละ รูปายตนมุตี :-

[๔๐๕] ภณายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใดในภพใด, รูปา-
ยตนะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภพนั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่เกิดอยู่ในรูปาวจรภพนั้น ภณายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่
บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น แต่รูปายตนะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพ
นั้น, ปัจฉิมภพบุคคลเหล่านั้นเกิดอยู่ในปัญจโวหารภพที่ดี บุคคลที่

เกิดอยู่ในรูปภูมิก็ดี ฆานายตนะไม่ใช่จักเกิด และรูปายตนะก็ไม่ใช่
จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า รูปายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, ฆานา-
ยตนะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ ฆานายตนะมูละ รูปายตนะมูลี

ฆานายตนะมูละ มนายตนะมูลี :-

[๔๐๖] ฆานายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, มนา-
ยตนะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่เกิดอยู่ในรูปาวจรภูมิก็ดี ในรูปาวจรภูมิก็ดี ฆานา-
ยตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่ฆานายตนะจักเกิดแก่
บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, ปัจฉิมภวีกบุคคลเหล่านั้นเกิดอยู่ก็ดี บุคคลที่
เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิก็ดี, ฆานายตนะไม่ใช่จักเกิดและฆานายตนะ-
ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า มนายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, ฆานา-
ยตนะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ ฆานายตนะมูละ มนายตนะมูลี

ฆานายตนมฺหุละ ชัมมายตนมฺหุติ :-

[๔๐๗] ฆานายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, ชัมมายตนะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลที่เกิดอยู่ในรูปาวจรภุมิก็ดี ในอรูปาวจรภุมิก็ดี ฆานายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่ชัมมายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, ปัจฉิมภวิกบุคคลเหล่านั้นเกิดอยู่ ฆานายตนะไม่ใช่จักเกิด และชัมมายตนะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

ก็หรือว่า ชัมมายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, ฆานายตนะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

จบ ฆานายตนมฺหุละ ชัมมายตนมฺหุติ

ฆานายตนมฺหุล จบ

รูปายตนมุล

รูปายตนมุละ มนายตนมული :-

[๔๐๘] รูปายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, มนายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่เกิดอยู่ในอรูปภูมินั้น รูปายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่มนายตนะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, ปัจฉิมภวีกบุคคลเหล่านั้นเกิดอยู่ รูปายตนะไม่ใช่จักเกิด และมนายตนะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า มนายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, รูปายตนะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ มนายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่รูปายตนะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, ปัจฉิมภวีกบุคคลเหล่านั้นเกิดอยู่ มนายตนะไม่ใช่จักเกิด และรูปายตนะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ รูปายตนมุละ มนายตนมული

รูปายตนมฺลละ ชัมมายตนมฺลิตฺติ :-

[๔๐๕] รูปายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, ชัมมายตนะก็ไม่ใช่เกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่เกิดอยู่ในอรุภุมิ รูปายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่ชัมมายตนะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, ปัจฉิมภวีกบุคคลเหล่านั้นเกิดอยู่ รูปายตนะไม่ใช่จักเกิด และชัมมายตนะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

ก็หรือว่า ชัมมายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, รูปายตนะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ รูปายตนมฺลละ ชัมมายตนมฺลิตฺติ

รูปายตนมฺล จบ

มนายตนมฺล

มนายตนมฺลละ ชัมมายตนมฺลิตฺติ :-

[๔๑๐] มนายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, ชัมมายตนะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่เกิดอยู่ในอสังขยัตตภูมินั้น มนายนะไม่ใช่จักเกิดแก่
บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่ธัมมานะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, ปัจฉิมภวีกบุคคลเหล่านั้นเกิดอยู่ มนายนะไม่ใช่จักเกิด และ
ธัมมานะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า ธัมมานะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิดี, มนายนะจักเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ มนายนมุตตะ ธัมมานมุตติ

มนายนมุต จบ

ปุคคโลกาสวาระ จบ

อนาคตวาระ ปัจฉนิก จบ

ปัจจุปันนาตีตวาระ อนุโลม

บุคคลวาระ

จักขายตนมุล

จักขายตนมุละ โสตายตนมุลี :-

[๔๑๑] จักขายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลใด, โสตายตนะก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่มั้ย ?

ใช่.

ก็หรือว่า โสตายตนะเคยเกิดแก่บุคคลใด, จักขายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่มั้ย ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายก็ดี บุคคลที่จักขุเกิดไม่ได้กำลังเกิดก็ดี โสตายตนะเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น บุคคลที่มีจักขุเกิดได้กำลังเกิด โสตายตนะเคยเกิด และจักขายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ จักขายตนมุละ โสตายตนมุลี

จักขายตนมุละ ฆานายตนะ ๗ ล ๗ รูปายตนะ มนายตนะ

ธัมมายตนมุลี :-

[๔๑๒] จักขายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลใด, ฆานายตนะ ๗ ล ๗ รูปายตนะ มนายตนะ ธัมมายตนะก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่มั้ย ?

ใช่.

ก็หรือว่า ฐัมมายตนะเคยเกิดแก่บุคคลใด, จักขายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายก็ดี บุคคลที่จักขุเกิดไม่ได้ กำลังเกิดก็ดี ฐัมมายตนะเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่มีจักขุเกิดได้กำลังเกิด ฐัมมายตนะเคยเกิด และจักขายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ จักขายตมมูละ ฆานายตนะ ๗๗ รูปายตนะ มนายตนะ

ฐัมมายตมมูลี

จักขายตมมูล จบ

ฆานายตมมูล

ฆานายตมมูละ รูปายตนะ ๗๗ มนายตนะ ฐัมมายตมมูลี :-

[๔๑๓] ฆานายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลใด, รูปายตนะ ๗๗ มนายตนะ ฐัมมายตนะก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า ฐัมมายตนะเคยเกิดแก่บุคคลใด, ฆานายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายก็ดี บุคคลที่ฆมานะเกิดไม่ได้ กำลังเกิดก็ดี ฆัมมายตนะเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่ฆานายตนะ ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่มีฆมานะเกิดได้กำลังเกิด ฆัมมายตนะเคยเกิด และฆานายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ ฆานายตนะมูละ รูปายตนะ ๗ ล ๗ มนายตนะ ฆัมมายตนะมูล

ฆานายตนะมูล จบ

รูปายตนะมูล

รูปายตนะมูละ มนายตนะ ๗ ล ๗ ฆัมมายตนะมูลี :-

[๔๑๔] รูปายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลใด, มนายตนะ ๗ ล ๗ ฆัมมายตนะก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า ฆัมมายตนะเคยเกิดแก่บุคคลใด, รูปายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายก็ดี บุคคลที่รูปเกิดไม่ได้ กำลังเกิดก็ดี ฆัมมายตนะเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่รูปายตนะ

ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่มีรูปะเกิดได้กำลังเกิด ชัมมา-
ยณะเคยเกิด และรูปายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ รูปายตนะ มนายตนะ ฯ ล ฯ ชัมมาตนะ

รูปายตนะ จบ

มนายตนะ

มนายตนะ ชัมมาตนะ :-

[๔๑๕] มนายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลใด, ชัมมาตนะก็เคย
เกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า ชัมมาตนะเคยเกิดแก่บุคคลใด, มนายตนะก็กำลัง
เกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายก็ดี บุคคลที่จิตเกิดไม่ได้
กำลังเกิดก็ดี ชัมมาตนะเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่มนายตนะ
ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่มีจิตเกิดได้กำลังเกิด ชัมมา-
ยณะเคยเกิด และมนายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ มนายตนะ ชัมมาตนะ

มนายตนะ จบ

บุคคลวาระ จบ

โอกาสวาระ

จักขายตนมุล

จักขายตนมุละ โสตายตนมุลี :-

[๔๑๖] จักขายตนะกำลังเกิดในภูมิตะ, โสตายตนะก็เคยเกิด
ในภูมินั้น ไซ้ใหม่ ๑ ล ๑

จบ จักขายตนมุละ โสตายตนมุลี

จักขายตนมุล จบ

โอกาสวาระ จบ

บุคคลโอกาสวาระ

จักขายตนมุล

จักขายตนมุละ โสตายตนมุลี :-

[๔๑๗] จักขายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลใดในภูมิตะ, โสตา-
ยตนะก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ใหม่ ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในสุทธาวาสภูมิตะ จักขายตนะกำลัง
เกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่โสตายตนะไม่ไซ้เคยเกิดแก่บุคคล
เหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่นอกจากนั้นที่มีจักขุเกิดได้กำลังเกิด จักขาย-
ตนะกำลังเกิด และโสตายตนะก็เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า โสตายตนะเคยเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, จักขายตนะ
ก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังตายในปัญจโวการภุมิก็ดี บุคคลที่จักขุ
เกิดไม่ได้กำลังเกิดในกามาวจรภุมิก็ดี โสตายตนะเคยเกิดแก่บุคคล
เหล่านั้นในภุมินั้น แต่จักขายตนะไม่ไซ้กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นใน
ภุมินั้น, บุคคลที่มีจักขุเกิดได้กำลังเกิด โสตายตนะเคยเกิด และจักขา-
ยตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

จบ จักขายตนะมูละ โสตายตนะมูลี

จักขายตนะมูละ ฆานายตนะมูลี :-

[๔๑๘] จักขายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, ฆานา-
ยตนะเคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในรูปาวจรภุมิ จักขายตนะกำลังเกิด
แก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่ฆานายตนะไม่ไซ้เคยเกิดแก่บุคคล
เหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลที่มีจักขุเกิดได้กำลังเกิดในกามาวจรภุมิ จักขา-
ยตนะกำลังเกิด และฆานายตนะก็เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

ก็หรือว่า ฆานายตนะเคยเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, จักขายตนะ
ก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังตายในกามาวจรภูมิก็ดี บุคคลที่จักขุ
เกิดไม่ได้กำลังเกิดในกามาวจรภูมิก็ดี ฆานายตนะเคยเกิดแก่บุคคล
เหล่านั้นในภูมินั้น แต่จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิดกามาวจรภูมิ ฆานายตนะ
เคยเกิด และจักขายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ จักขายตนมุละ ฆานายตนมุติ

จักขายตนมุละ รูปายตนมุติ :-

[๔๑๕] จักขายตนะกำลังเกิดบุคคลใดในภูมิใด, โสตายตนะ
ก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในสุทธาวาสภูมิ จักขายตนะกำลัง
เกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่รูปายตนะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคล
เหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่นอกจากนั้นที่มีจักขุเกิดได้กำลังเกิด จักขา-
ยตนะกำลังเกิด และรูปายตนะก็เคยเกิดบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า โสตายตนะเคยเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, จักขายตนะ
ก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังตายในปัญจโวหารภูมิก็ดี บุคคลที่จักขุ
เกิดไม่ได้กำลังเกิดในกามาวจรภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ

ก็ดี รูปายตนะเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น แต่จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น, บุคคลที่มีจักขุเกิดได้กำลังเกิดรูปายตนะเคยเกิด และจักขายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น.

จบ จักขายตนะมูละ รูปายตนะมูละ

จักขายตนะมูละ มนายตนะมูละ :-

[๔๒๐] จักขายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลใดในภพใด, มนายตนะก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภพนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในสุทธาวาสภพ จักขายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น แต่มนายตนะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น, บุคคลที่นอกจากนั้นที่มีจักขุเกิดได้กำลังเกิด จักขายตนะกำลังเกิด และมนายตนะก็เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น.

ก็หรือว่า มนายตนะเคยเกิดแก่บุคคลใดในภพใด, จักขายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภพนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังตายในปัญจโวหารภพที่ดี บุคคลที่จักขุเกิดไม่ได้กำลังเกิดในปัญจโวหารภพที่ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในรูปภพที่ดี

มนายณะเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น แต่จักขายณะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น, บุคคลที่มีจักขุเกิดได้กำลังเกิด มนายณะเคยเกิด และจักขายณะก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น.

จบ จักขายตนมูละ มนายตนมูลี

จักขายตนมูละ ฐัมมายตนมูลี :-

[๔๒๑] จักขายณะกำลังเกิดแก่บุคคลใดในภพใด, ฐัมมายณะก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภพนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในสุททาวาสภพ จักขายณะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น แต่ฐัมมายณะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น, บุคคลที่นอกจากนั้นที่มีจักขุเกิดได้กำลังเกิด จักขายณะกำลังเกิด และฐัมมายณะก็เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น.

ก็หรือว่า ฐัมมายณะเคยเกิดแก่บุคคลใดในภพใด, จักขายณะก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายก็ดี บุคคลที่จักขุเกิดไม่ได้กำลังเกิดก็ดี ฐัมมายณะเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น แต่จักขายณะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น, บุคคลที่มีจักขุเกิดได้

กำลังเกิด รั้มมายตนะเคยเกิด และจักขายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคล
เหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ จักขายตนมุละ รั้มมายตนมุลี

จักขายตนมุล จบ

ภานายตนมุล

ภานายตนมุละ รูปายตนมุลี :-

[๔๒๒] ภานายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลใดในภูมิดี, รูปายตนะ
ก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า รูปายตนะเคยเกิดแก่บุคคลใดในภูมิดี, ภานายตนะ
ก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังตายในกามาวจรภูมิที่ดี บุคคลที่มานะ
ก็กำลังเกิดไม่ได้กำลังเกิดในกามาวจรภูมิที่ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในรูปาวจรภูมิที่ดี
รูปายตนะเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่ภานายตนะไม่ใช่กำลัง
เกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่มีมานะเกิดได้กำลังเกิด รูปาย-
ตนะเคยเกิด และภานายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ ภานายตนมุละ รูปายตนมุลี

ภานายตมมูละ มนายตมมูถ :-

[๔๒๓] ภานายตนะกำลังเกดแ่บुकคลในภุมิไค, มนายตนะ
เกยเกดแ่บुकคลในภุมินัน ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า มนายตนะเกยเกดแ่บुकคลใคในภุมิไค, ภานายตนะก็
กำลังเกดแ่บुकคลันในภุมินัน ไซ้ไหม ?

เมื่อบुकคลเหล่านันกำลังตายในภามาวจรภุมิถึ บุกคลที่ฆานะเกด
ไมได้กำลังเกดในภามาวจรภุมิถึดี บุกคลที่เกดแ่บुकคลเหล่านันในภุมินัน แต่
เกดอยู่ในอรุภาวจรภุมิถึดี มนายตนะเกยเกดแ่บुकคลเหล่านันในภุมินัน แต่
ฆานนายตนะไมไซ้กำลังเกดแ่บुकคลเหล่านันในภุมินัน, บุกคลที่มีฆานะเกด
ได้กำลังเกด มนายตนะเกยเกด และฆานายตนะก็กำลังเกดแ่บुकคลเหล่านัน
ในภุมินัน.

จบ ภานายตมมูละ มนายตมมูถ

ภานายตมมูละ ฐัมมายตมมูถ :-

[๔๒๔] ภานายตนะกำลังเกดแ่บुकคลใคในภุมิไค, ฐัมมายตนะ
เกยเกดแ่บुकคลันในภุมินัน ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า ชัมมายตนะเคยเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, ฆานายตนะ
ก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ใหม่ ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายก็ดี บุคคลที่ฆานะเกิดไม่ได้
กำลังเกิดก็ดี ชัมมายตนะเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่ฆานา-
ยตนะไม่ไซ้กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่มีฆานะเกิดได้กำลังเกิด
ชัมมายตนะเคยเกิด และฆานายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมิ
นั้น.

จบ ฆานายตนมุละ ชัมมายตนมุถึ

ฆานายตนมุล จบ

รูปายตนมุล

รูปายตนมุละ มนายตนมุถึ :-

[๔๒๕] รูปายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, มนายตนะ
ก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ใหม่ ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในสุทธาวาสภุมิก็ดี บุคคลที่กำลัง
เกิดในอสังญัตตภุมิก็ดี รูปายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมิ
นั้น แต่มนายตนะไม่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลที่

นอกจากนั้นกำลังเกิดในปัญจโวการภูมิ รูปายตนะกำลังเกิด และ
มนายตนะก็เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า มนายตนะเคยเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, รูปายตนะ
ก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังตายในปัญจโวการภูมิที่ดี บุคคลที่เกิด
อยู่ในรูปภูมิที่ดี มนายตนะเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่
รูปายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, เมื่อบุคคลเหล่า-
นั้นกำลังเกิดในปัญจโวการภูมิ มนายตนะเคยเกิด และรูปายตนะ
ก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ รูปายตนมุละ มนายตนมุติ

รูปายตนมุละ ชัมมายตนมุติ :-

[๔๒๖] รูปายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, ชัมมา-
ยตนะก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในสุทธาวาสภูมิ รูปายตนะกำลัง
เกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่ชัมมายตนะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคล
เหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่นอกจากนั้นที่มีรูปะเกิดได้เหล่านั้นกำลัง
เกิด รูปายตนะกำลังเกิด และชัมมายตนะก็เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น
ในภูมินั้น.

ก็หรือว่า รัมมายตนะเคยเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, รูปายตนะ
ก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายก็ดี บุคคลที่รูปะเกิดไม่ได้
เหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี รัมมายตนะเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น
แต่รูปายตนะไม่ไซ้กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลที่มีรูปะ
เกิดได้เหล่านั้นกำลังเกิด รัมมายตนะเคยเกิด และรูปายตนะก็กำลัง
เกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

จบ รูปายตนะมุละ รัมมายตนะมุลี

รูปายตนะมุล จบ

มนายตนะมุละ รัมมายตนะมุลี :-

[๔๒๗] มนายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, รัมมายตนะ
ก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในสุทธาวาสภุมิ มนายตนะกำลัง
เกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่รัมมายตนะไม่ไซ้เคยเกิดแก่บุคคล
เหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลที่นอกจากนั้นที่มีจิตเกิดได้เหล่านั้นกำลังเกิด
มนายตนะกำลังเกิด และรัมมายตนะก็เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมิ-
นนั้น.

ก็หรือว่า ชัมมายตนะเคยเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, มนายตนะ
ก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้น ทั้งหมดกำลังตายก็ดี บุคคลที่จิตเกิดไม่ได้
เหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี ชัมมายตนะเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น
แต่ มนายตนะไม่ไซ้กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลที่มีจิต
เกิดได้เหล่านั้นกำลังเกิด ชัมมายตนะเคยเกิด และ มนายตนะก็กำลัง
เกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

จบ มนายตนะมุละ ชัมมายตนะมุลี

มนายตนะมุล จบ

ปัจจุปัณนาตีตวาระ อนุโลม จบ

ปัจจุปันนาตีตวาระ ปัจจนิก

บุคคลวาระ

จักขายตนมุล

จักขายตนมุละ โสตายตนมุลี :-

[๔๒๘] จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใด, โสตายตนะ
ก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เคยเกิด.

ก็หรือว่า โสตายตนะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใด, จักขายตนะ
ก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ไม่มี.

จบ จักขายตนมุละ โสตายตนมุลี

จักขายตนมุละ ฆานายตนะ ๑ ล ๑ รูปายตนะ มนายตนะ

ธัมมายตนมุลี :-

[๔๒๙] จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใด, ฆานายตนะ
๑ ล ๑ รูปายตนะ มนายตนะ ธัมมายตนะก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้น
ใช่ไหม ?

เคยเกิด.

ก็หรือว่า ฐัมมายตนะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใด, จักขายตนะ
ก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ไม่มี.

จบ จักขายตนะ มานายตนะ ฯลฯ รูปายตนะ มนายตนะ

ฐัมมายตนะ

จักขายตนะ จบ

มานายตนะ ฯลฯ รูปายตนะ มนายตนะ

มานายตนะ ฯลฯ รูปายตนะ มนายตนะ ฐัมมายตนะ :-

[๔๓๐] มานายตนะ ฯลฯ รูปายตนะ มนายตนะไม่ใช่
กำลังเกิดแก่บุคคลใด, ฐัมมายตนะก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เคยเกิด.

ก็หรือว่า ฐัมมายตนะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใด, มนายตนะ
ก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ไม่มี.

จบ มานายตนะ ฯลฯ รูปายตนะ มนายตนะ ฐัมมายตนะ

มานายตนะ ฯลฯ รูปายตนะ มนายตนะ จบ

โอกาสวาระ

จักขายตนมุล

จักขายตนมุละ ๗ ล ๗

[๔๓๑] จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิดในภุมิไต, ๗ ล ๗

จักขายตนมุล จบ

โอกาสวาระ จบ

บุคคลโอกาสวาระ

จักขายตนมุล

จักขายตนมุละ โสตายตนมุลี :-

[๔๓๒] จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใดในภุมิไต, โส-
ตายตนะก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังตายในปัญจโวการภุมิก็ดี บุคคลที่จักขุ
เกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิดในกามาวจรภุมิก็ดี จักขายตนะไม่ใช่กำลัง
เกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่โสตายตนะเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น
ในภุมินั้น, เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในสุทธาวาสภุมิก็ดี
บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภุมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอรุภุมิก็ดี จักขา-

ยตนะไม่ไช้กำลังเกิด และโศตายตนะก็ไม่ไช้เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น
ในภุมินัน.

ก็หรือว่า โศตายตนะไม่ไช้เคยเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, จักขา-
ยตนะก็ไม่ไช้กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินัน ไช้ใหม่ ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในสุทธาวาสภุมิ โศตายตนะไม่ไช้
เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินัน แต่จักขายตนะกำลังเกิดแก่บุคคล
เหล่านั้นในภุมินัน, เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในสุทธาวาส-
ภุมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญญัตตภุมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอรุภุมิก็ดี
โศตายตนะไม่ไช้เคยเกิด และจักขายตนะก็ไม่ไช้กำลังเกิดแก่บุคคล
เหล่านั้นในภุมินัน.

จบ จักขายตนมุละ โศตายตนมุลี

จักขายตนมุละ ฆานายตนมุลี :-

[๔๓๓] จักขายตนะไม่ไช้กำลังเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, ฆานา-
ยตนะก็ไม่เคยเกิดแก่บุคคลในภุมินัน ไช้ใหม่ ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังตายในกามาวจรภุมิก็ดี บุคคลที่จักขุเกิด
ไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิดในกามาวจรก็ดี จักขายตนะไม่ไช้กำลังเกิดแก่
บุคคลเหล่านั้นในภุมินัน แต่ฆานายตนะเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นใน

ภูมินั้น, เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังตายในรูปาวจรภูมิ ก็ บุคคลที่เกิดอยู่ใน
ในอสังขยัตตภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในรูปภูมิก็ดี จักขายตนะไม่ใช่
กำลังเกิด และมานายตนะก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า มานายตนะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, จักขา-
ยตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในรูปาวจรภูมิ มานายตนะไม่ใช่
กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่จักขายตนะกำลังเกิดแก่บุคคล
เหล่านั้นในภูมินั้น, เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังตายในรูปาวจรภูมิก็ดี
บุคคลที่เกิดอยู่ในอสังขยัตตภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในรูปภูมิก็ดี มานา-
ยตนะไม่ใช่เคยเกิด และจักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น
ในภูมินั้น.

จบ จักขายตนะมุละ มานายตนะมุลี

จักขายตนะมุละ รูปายตนะมุลี :-

[๔๓๔] จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, รูปา-
ยตนะก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังตายในปัญจโวหารภูมิก็ดี บุคคลที่จักขุ
เกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิดในกามาวจรภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสังขย-
ัตตภูมิก็ดี จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่

รูปายตนะเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น, เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลัง
ปรินิพพานในสุทธาวาสภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอรุณภูมิก็ดี จักขายตนะ
ไม่ใช่กำลังเกิด และรูปายตนะก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพ
นั้น.

ก็หรือว่า รูปายตนะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, จักขา-
ยตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภพนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในสุทธาวาสภูมิ รูปายตนะไม่ใช่
เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น แต่จักขายตนะกำลังเกิดแก่บุคคล
เหล่านั้นในภพนั้น, เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในสุทธาวาส-
ภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอรุณภูมิก็ดี รูปายตนะไม่ใช่เคยเกิด และ
จักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น.

จบ จักขายตนะมุละ รูปายตนะมุลี

จักขายตนะมุละ มนายตนะมุลี :-

[๔๓๕] จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, มนา-
ยตนะก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภพนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังตายในปัญจโวหารภูมิก็ดี บุคคลที่จักขุ
เกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิดในกามาวจรภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอรุณภูมิ

ก็ดี จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น แต่มนายตนะเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น, เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังประิณีพพานในสุทธาวาสภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิก็ดี จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิด และมนายตนะก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น.

ก็หรือว่า มนายตนะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใดในภพใด, จักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภพนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในสุทธาวาสภูมิ มนายตนะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น แต่จักขายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น, เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังประิณีพพานในสุทธาวาสภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิก็ดี มนายตนะไม่ใช่เคยเกิด และจักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น.

จบ จักขายตนมฺหุละ มนายตนมฺหุติ

จักขายตนมฺหุละ ัมมมายตนมฺหุติ :-

[๔๓๖] จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใดในภพใด, ัมมมายตนะก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภพนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายก็ดี บุคคลที่จักขุเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นใน

ภูมินั้น แต่ชัมมายตนะเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในสุทธาวาสภูมิ จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิด และชัมมายตนะก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า ชัมมายตนะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, จักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในสุทธาวาสภูมิ ชัมมายตนะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่จักขายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในสุทธาวาสภูมิ ชัมมายตนะไม่ใช่เคยเกิด และจักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ จักขายตมฺหุละ ชัมมายตมฺหุติ

จักขายตมฺหุละ จบ

ฆานายตมฺหุละ

ฆานายตมฺหุละ รูปายตมฺหุติ :-

[๔๓๗] ฆานายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, รูปายตนะก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังตายในกามาวจรภูมิที่ดี บุคคลที่มานะ
เกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิดในกามาวจรภูมิที่ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในรูปา-
วจรภูมิที่ดี ฆานายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่
รูปายตนะเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่เกิดอยู่ในสุทธา-
วาสภูมิที่ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอรุภูมิที่ดี ฆานายตนะไม่ใช่กำลังเกิด
และรูปายตนะก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า รูปายตนะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, ฆานา-
ยตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ ฆานายตนะมุละ รูปายตนะมุลี

ฆานายตนะมุละ มนายตนะมุลี :-

[๔๓๘] ฆานายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, มนา-
ยตนะก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังตายในกามาวจรภูมิที่ดี บุคคลที่มานะ
เกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิดในกามาวจรภูมิที่ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในรูปา-
วจรภูมิที่ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอรุภูมิที่ดี ฆานายตนะไม่ใช่กำลังเกิด
แก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่ฆานายตนะเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นใน

ภูมินั้น, เมื่อบุคคลเหล่านั้นเกิดอยู่ในสุทธาวาสภูมิกี่ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญัตตภูมิกี่ดี ฆานายตนะไม่ไช่กำลังเกิด และฆานายตนะก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า ฆานายตนะไม่ไช่เคยเกิดแก่บุคคลใดในภูมิด, ฆานายตนะก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไช้ไหม ?

ใช่.

จบ ฆานายตนะ มนายตนะ

ฆานายตนะ มนายตนะ :-

[๔๓๕] ฆานายตนะไม่ไช่กำลังเกิดแก่บุคคลใดในภูมิด, ฆานายตนะก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไช้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายก็ดี บุคคลที่ฆานะเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี ฆานายตนะไม่ไช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่ฆานายตนะเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, เมื่อบุคคลเหล่านั้นเกิดอยู่ในสุทธาวาสภูมิ ฆานายตนะไม่ไช่กำลังเกิด และฆานายตนะก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า ชัมมายตนะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, มานายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ มานายตนะมุละ ชัมมายตนะมุลี

มานายตนะมุล จบ

รูปายตนะมุล

รูปายตนะมุละ มนายตนะมุลี :-

[๔๔๐] รูปายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, มนายตนะก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังตายในปัญจโวการภูมิที่ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอรูปภูมิที่ดี รูปายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่มนายตนะเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในสุทธาวาสภูมิที่ดี บุคคลที่กำลังตายในอสังขยัตตภูมิที่ดี รูปายตนะไม่ใช่กำลังเกิด และมนายตนะก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า มนายตนะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, รูปายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในสุทธาวาสภูมิก็ดี บุคคลที่กำลังเกิดในอสังขยัตตภูมิก็ดี มนายนะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่รูปายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในสุทธาวาสภูมิก็ดี บุคคลที่กำลังตายในอสังขยัตตภูมิก็ดี มนายนะไม่ใช่เคยเกิด และรูปายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ รูปายตนมูละ มนายนมูลี

รูปายตนมูละ รัมมายตนมูลี :-

[๔๔๑] รูปายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, รัมมายตนะก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายก็ดี บุคคลที่รูปะเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี รูปายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่รัมมายตนะเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในสุทธาวาสภูมิ รูปายตนะไม่ใช่กำลังเกิด และรัมมายตนะก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า รัมมายตนะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, รูปายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในสุทธาวาสภูมิ รัมมายตนะไม่ใช่
เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่รูปายตนะกำลังเกิดแก่บุคคล
เหล่านั้นในภูมินั้น, เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในสุทธาวาสภูมิ
รัมมายตนะไม่ใช่เคยเกิด และรูปายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่า-
นั้นในภูมินั้น.

จบ รูปายตนะมุละ รัมมายตนะมุลี
รูปายตนะมุล จบ

มนายตนะมุล

มนายตนะมุละ รัมมายตนะมุลี :-

[๔๔๒] มนายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, รัมมา-
ยตนะก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายก็ดี บุคคลที่จิตเกิดไม่ได้
เหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี มนายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมิ
นั้น แต่รัมมายตนะเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, เมื่อบุคคล
เหล่านั้นกำลังปรินิพพานในสุทธาวาสภูมิ มนายตนะไม่ใช่กำลังเกิด
และรัมมายตนะก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า ธรรมายตนะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, มนายนตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในสุทธาวาสภุมิ ธรรมายตนะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่มนายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในสุทธาวาสภุมิ ธรรมายตนะไม่ใช่เคยเกิด และมนายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

จบ มนายตนะมุละ ธรรมายตนะมุติ

มนายตนะมุต จบ

ปัจจุปปันนาตีตวาระ ปัจจนิก จบ

ปัจจุปันนาคตวาระ อนุโลม

บุคคลวาระ

จักขยตนมุล

จักขยตนมุละ โสตายตนมุลี :-

[๔๔๑] จักขยตนะกำลังเกิดแก่บุคคลใด, โสตายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภวีกบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในปัญจโวการภูมิที่ดี บุคคลเหล่าใดจักเกิดในอรุปรภูมิ แล้วจักปรินิพพาน บุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดที่ดี จักขยตนะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่โสตายตนะไม่ไซ้จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลนอกจากนั้นที่มีจักขุเกิดได้เหล่านั้นกำลังเกิด จักขยตนะกำลังเกิด และโสตายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า โสตายตนะจักเกิดแก่บุคคลใด, จักขยตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายก็ดี บุคคลที่จักขุเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิดที่ดี โสตายตนะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่จักขยตนะไม่ไซ้กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่มีจักขุเกิดได้เหล่านั้น

กำลังเกิด โสตายตนะจักเกิด และจักขายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคล
เหล่านั้น.

จบ จักขายตนะมูละ โสตายตนะมูละ

จักขายตนะมูละ ฆานายตนะมูละ :-

[๔๔๔] จักขายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลใด, ฆานายตนะก็จัก
เกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภวีกบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในปัญจโวหารภูมิก็ดี
บุคคลเหล่าใดจักเกิดในรูปาวจรภูมิ และอรุปาวจรภูมิ แล้วจักปรินิพพาน
บุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี จักขายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่
ฆานายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลนอกจากนั้นที่มี
จักขุก่อได้เหล่านั้นกำลังเกิด จักขายตนะกำลังเกิด และฆานายตนะก็
จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า ฆานายตนะจักเกิดแก่บุคคลใด, จักขายตนะก็กำลัง
เกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายก็ดี บุคคลที่จักขุก่อไม่ได้
เหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี ฆานายตนะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่จักขา-
ยตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่มีจักขุก่อได้เหล่านั้น

กำลังเกิด ฆานายตนะจักเกิด และจักขายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคล
เหล่านั้น.

จบ จักขายตนะมุละ ฆานายตนะมุติ

จักขายตนะมุละ รูปายตนะมุติ :-

[๔๔๕] จักขายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลใด, รูปายตนะก็จัก
เกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภวีกบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในปัญจโวหารภูมิที่ดี
บุคคลเหล่าใดจักเกิดในอรุณภูมิ แล้วจักปรินิพพาน บุคคลเหล่านั้น
กำลังเกิดที่ดี จักขายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่รูปายตนะ
ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลนอกจากนั้นที่มีจักขุเกิดได้
เหล่านั้นกำลังเกิด จักขายตนะกำลังเกิด และรูปายตนะก็จักเกิดแก่
บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า รูปายตนะจักเกิดแก่บุคคลใด, จักขายตนะก็กำลังเกิด
แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายก็ดี บุคคลที่จักขุเกิดไม่ได้
เหล่านั้นกำลังเกิดที่ดี รูปายตนะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่จักขา-
ยตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่มีจักขุเกิดได้เหล่านั้น

กำลังเกิด รูปายตนะจักเกิด และจักขายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคล
เท่านั้น.

จบ จักขายตนะมูละ รูปายตนะมูลี

จักขายตนะมูละ มนายตนะมูลี :-

[๔๔๖] จักขายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลใด, มนายตนะก็จัก
เกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภวีกบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในปัญจโวหารภูมิ จักขาย
ตนะกำลังเกิดแก่บุคคลนั้น แต่มนายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่า
นั้น, บุคคลนอกจากนั้นที่มีจักขุเกิดได้เหล่านั้นกำลังเกิด จักขายตนะ
กำลังเกิด และมนายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า มนายตนะจักเกิดแก่บุคคลใด, จักขายตนะ
เกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายก็ดี บุคคลที่จักขุเกิดไม่ได้
เหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี มนายตนะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่จักขายตนะ
ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่มีจักขุเกิดได้เหล่านั้นกำลัง
เกิด มนายตนะจักเกิด และจักขายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ จักขายตนะมูละ มนายตนะมูลี

จักขายตนมุละ รั้มมายตนมุลี :-

[๔๔๗] จักขายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลใด, รั้มมายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภวีกบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในปัจฉิมภวารกขณิ จักขายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่รั้มมายตนะไม่ไซ้จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลนอกจากนั้นที่มีจักขุเกิดได้เหล่านั้นกำลังเกิด จักขายตนะกำลังเกิด และรั้มมายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า รั้มมายตนะจักเกิดแก่บุคคลใด, จักขายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายก็ดี บุคคลที่จักขาเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี รั้มมายตนะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่จักขายตนะไม่ไซ้กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่มีจักขุเกิดได้เหล่านั้นกำลังเกิด รั้มมายตนะจักเกิด และจักขายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ จักขายตนมุละ รั้มมายตนมุลี

จักขายตนมุล จบ

ภานายตนมุล

ภานายตนมุละ รุปายตนมุลี :-

[๔๔๘] ภานายตนะกำลังเกิดแก่บุคคไล, รุปายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลนั้น ไช้ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภวักบุคคลเหล่านั้กำลังเกิดในกามาวจรภุมิก็ดี บุคคลเหล่าใดจักเกิดในอรุปภุมิ แล้วจักปรินิพพาน บุคคลเหล่านั้กำลังเกิดก็ดี ภานายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้ แต่รุพายตนะไม้ไช้จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้, บุคคลนอกจากนั้นที่มีฆานะเกิดได้เหล่านั้กำลังเกิด ภานายตนะกำลังเกิด และรุพายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้.

ก็หรือว่า รุปายตนะจักเกิดแก่บุคคไล, ภานายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ไช้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้ทั้งหมดกำลังตายก็ดี บุคคลที่มีฆานะเกิดไม้ได้เหล่านั้กำลังเกิดก็ดี รุปายตนะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้ แต่ภานายตนะไม้ไช้กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้, บุคคลที่มีฆานะเกิดได้เหล่านั้กำลังเกิด รุปายตนะจักเกิด และภานายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้.

จบ ภานายตนมุละ รุปายตนมุลี

ภานายตมมูละ มนายตมมูถ :-

[๔๔๕] ภานายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลใด, มนายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลนั้น ไช้ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภวีกบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในกามาจรภูมิ ภานายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่มนายตนะไม้ไช้จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลนอกจากนั้นที่มีฆานะเกิดได้เหล่านั้นกำลังเกิด ภานายตนะกำลังเกิด และมนายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า มนายตนะจักเกิดแก่บุคคลใด ภานายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ไช้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายก็ดี บุคคลที่ฆานะเกิดไม้ได้เหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี มนายตนะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่ภานายตนะไม้ไช้กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่มีฆานะเกิดได้เหล่านั้นกำลังเกิด มนายตนะจักเกิด และภานายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคล

จบ ภานายตมมูละ มนายตมมูถ

ภานายตมมูละ ชัมมายตมมูถ :-

[๔๕๐] ภานายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลใด, ชัมมายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลนั้น ไช้ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภวีกบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในกามาวจรภูมิ ฆานายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่ขัมมายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลนอกจากนั้นที่มีฆานะเกิดได้เหล่านั้นกำลังเกิด ฆานายตนะกำลังเกิด และขัมมายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า ขัมมายตนะจักเกิดแก่บุคคลใด, ฆานายตนะที่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายก็ดี บุคคลที่มีฆานะเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี ขัมมายตนะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่ฆานายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่มีฆานะเกิดได้เหล่านั้นกำลังเกิด ขัมมายตนะจักเกิด และฆานายตนะที่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ ฆานายตนมุละ ขัมมายตนมุติ

ฆานายตนมุต จบ

รูปายตนมุต

รูปายตนมุละ มนายตนมุติ :-

[๔๕๑] รูปายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลใด, มนายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภวีกบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในปัญจโวหารภูมิ รูปายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่มนายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลนอกจากนั้นที่มีรูปะเกิดได้เหล่านั้นกำลังเกิด รูปายตนะกำลังเกิด และมนายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า มนายตนะจักเกิดแก่บุคคลใด, รูปายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายก็ดี บุคคลที่รูปะเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี มนายตนะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่รูปายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่มีรูปะเกิดได้เหล่านั้นกำลังเกิด มนายตนะจักเกิด และรูปายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ รูปายตนมุละ มนายตนมุติ

รูปายตนมุละ ชัมมายตนมุติ :-

[๔๕๒] รูปายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลใด, ชัมมายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภวีกบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในปัญจโวหารภูมิ รูปายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่ชัมมายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคล

เหล่านั้น, บุคคลนอกจากนั้นที่มีรูปะเกิดได้เหล่านั้นกำลังเกิด รูปายตนะกำลังเกิด และธัมมายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า ธัมมายตนะจักเกิดแก่บุคคลใด, รูปายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายก็ดี บุคคลที่รูปะเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี ธัมมายตนะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่รูปายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่มีรูปะเกิดได้เหล่านั้นกำลังเกิด ธัมมายตนะจักเกิด และรูปายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ รูปายตนะมูละ ธัมมายตนะมูลี

รูปายตนะมูล จบ

มนายตนะมูล

มนายตนะมูละ ธัมมายตนะมูลี :-

[๔๕๑] มนายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลใด, ธัมมายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภวีกบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิด มนายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่ธัมมายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคล

นอกจากนั้นที่มีจิตเกิดได้เหล่านั้นกำลังเกิด มนายตนะกำลังเกิด และ
ธัมมายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า ธัมมายตนะจักเกิดแก่บุคคลใด, มนายตนะที่กำลัง
เกิดแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายก็ดี บุคคลที่จิตเกิดไม่ได้
เหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี ธัมมายตนะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น
แต่ มนายตนะไม่ไซ้กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่มีจิตเกิดได้
เหล่านั้นกำลังเกิด ธัมมายตนะจักเกิด และ มนายตนะก็กำลังเกิดแก่
บุคคลเหล่านั้น.

จบ มนายตนมุละ ธัมมายตนมุติ

มนายตนมุล จบ

ปุคคลวาระ จบ

โอกาสวาระ

จักขายตนมุล

จักขายตนมุละ ๗ ล ๗

[๔๕๔] จักขายตนะกำลังเกิดในภพมิใด, ๗ ล ๗

จักขายตนมุล จบ

โอกาสวาระ จบ

บุคคลโลกาสวาระ

จักขายตนมุล

จักขายตนมุละ โสตายตนมุลี :-

[๔๕๕] จักขายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, โสตายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภวีกบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในปัญจโวหารภูมิ จักขายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่โสตายตนะไม่ไซ้จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลนอกจากนั้นที่มีจักขุเกิดได้กำลังเกิด จักขายตนะกำลังเกิด และโสตายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า โสตายตนะจักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, จักขายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังตายในปัญจโวหารภูมิที่ดี บุคคลที่จักขุเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิดในกามาวจรภูมิที่ดี โสตายตนะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่จักขายตนะไม่ไซ้กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่มีจักขุเกิดได้เหล่านั้นกำลังเกิด โสตายตนะจักเกิด และจักขายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ จักขายตนมุละ โสตายตนมุลี

จักขายตนมุละ ฆานายตนมุลี :-

[๔๕๖] จักขายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, ฆานายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภวีกบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในกามาวจรภุมิที่ดี บุคคลที่กำลังเกิดในรูปาวจรภุมิที่ดี จักขายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่ฆานายตนะไม่ไซ้จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลนอกจากนั้นที่มีจักขุเกิดได้เหล่านั้นกำลังเกิดในกามาวจรภุมิ จักขายตนะกำลังเกิด และฆานายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

ก็หรือว่า ฆานายตนะจักเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, จักขายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังตายในกามาวจรภุมิที่ดี บุคคลที่จักขุเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิดในกามาวจรภุมิที่ดี ฆานายตนะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่จักขายตนะไม่ไซ้กำลังเกิดบุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลที่มีจักขุเกิดได้เหล่านั้นกำลังเกิดในกามาวจรภุมิ ฆานายตนะจักเกิด และจักขายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

จบ จักขายตนมุละ ฆานายตนมุลี

จักขายตนมุละ รูปายตนมุติ :-

[๔๕๗] จักขายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, รูปายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภวีกบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในปัจฉยโวการภุมิ จักขายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่รูปายตนะไม่ไซ้จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลนอกจากนั้นที่มีจักขุเกิดได้เหล่านั้นกำลังเกิด จักขายตนะกำลังเกิด และรูปายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

ก็หรือว่า รูปายตนะจักเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, จักขายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังตายในปัจฉยโวการภุมิก็ดี บุคคลที่จักขุเกิดไม่ได้เกิดในกามาวจรภุมิก็ดี บุคคลที่เกิดในอสัญญัตตภุมิก็ดี รูปายตนะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่จักขายตนะไม่ไซ้กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลที่มีจักขุเกิดได้เหล่านั้นกำลังเกิด รูปายตนะจักเกิด และจักขายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

จบ จักขายตนมุละ รูปายตนมุติ

จักขายตนมุละ มนายตนมุลี :-

[๔๕๘] จักขายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, มนายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภวีกบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในปัญจโวหารภูมิ จักขายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่มนายตนะไม่ไซ้จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น. บุคคลนอกจากที่มีจักขุเกิดได้เหล่านั้นกำลังเกิด จักขายตนะกำลังเกิด และมนายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า มนายตนะจักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, จักขายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังตายในปัญจโวหารภูมิก็ดี บุคคลที่จักขุเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิดในกามาวจรภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอรุปรภูมิก็ดี มนายตนะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่จักขายตนะไม่ไซ้กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่จักขุเกิดได้เหล่านั้นกำลังเกิด มนายตนะจักเกิด และจักขายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ จักขายตนมุละ มนายตนมุลี

จักขายตนมูละ ฐัมมายตนมูลี :-

[๔๕๕] จักขายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, ฐัมมายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภวีกบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในปัจฉยโวการภุมิ จักขายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่ฐัมมายตนะไม่ไซ้จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลนอกจากนั้นที่มีจักขุเกิดได้เหล่านั้น กำลังเกิด จักขายตนะกำลังเกิด และฐัมมายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

ก็หรือว่า ฐัมมายตนะจักเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, จักขายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายก็ดี บุคคลที่จักขุเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี ฐัมมายตนะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่จักขายตนะไม่ไซ้กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลจักขุเกิดได้เหล่านั้นกำลังเกิด ฐัมมายตนะจักเกิด และจักขายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

จบ จักขายตนมูละ ฐัมมายตนมูลี

จักขายตนมูล จบ

ภานายตมมุล

ภานายตมมุละ รุปายตมมุลี :-

[๔๖๐] ภานายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลใดในภุมมิด, รุปายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมมิดนั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภวีกบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในภามาวจรภุมมิด ภานายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมมิดนั้น แต่รูปายตนะไม่ไซ้จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมมิดนั้น, บุคคลนอกจากนั้นที่มีภานะเกิดได้เหล่านั้นกำลังเกิด ภานายตนะกำลังเกิด และรูปายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมมิดนั้น.

ก็หรือว่า รูปายตนะจักเกิดแก่บุคคลใดในภุมมิด, ภานายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมมิดนั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังตายในภามาวจรภุมมิดก็ดี บุคคลที่มีภานะเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิดในภามาวจรภุมมิดก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในรูปาวจรภุมมิดก็ดี รูปายตนะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมมิดนั้น แต่ภานายตนะไม่ไซ้กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมมิดนั้น, บุคคลที่มีภานะเกิดได้เหล่านั้นกำลังเกิด รูปายตนะจักเกิด และภานายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมมิดนั้น.

จบ ภานายตมมุละ รุปายตมมุลี

ฆานายตนมฺหุละ มนายตนมฺหุตี :-

[๔๖๑] ฆานายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, มนายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภวีกบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในกามาวจรภุมิ ฆานายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่มนายตนะไม่ไซ้จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลนอกจากนั้นที่มีฆานะเกิดได้เหล่านั้นกำลังเกิด ฆานายตนะกำลังเกิด และมนายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

ก็หรือว่า มนายตนะจักเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, ฆานายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังตายในกามาวจรภุมิที่ดี บุคคลที่ฆานะเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิดในกามาวจรภุมิที่ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในรูปาวจรภุมิที่ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอรูปาวจรภุมิที่ดี มนายตนะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่ฆานายตนะไม่ไซ้กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น บุคคลที่มีฆานะเกิดได้เหล่านั้นกำลังเกิด มนายตนะจักเกิด และฆานายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

จบ ฆานายตนมฺหุละ มนายตนมฺหุตี

ฆานายตนมฺหุละ ฐัมมายตนมฺหุติ :-

[๔๖๒] ฆานายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, ฐัมมายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภวีกบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในกามาวจรภุมิ ฆานายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่ฐัมมายตนะไม่ไซ้จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลนอกจากนั้นที่มีฆานะเกิดได้เหล่านั้นกำลังเกิด ฆานายตนะกำลังเกิด และฐัมมายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

ก็หรือว่า ฐัมมายตนะจักเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, ฆานายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลทั้งหมดกำลังตายก็ดี บุคคลที่ฆานะเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี ฐัมมายตนะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่ฆานายตนะไม่ไซ้กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลที่มีฆานะเกิดได้เหล่านั้นกำลังเกิด ฐัมมายตนะจักเกิด และฆานายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

จบ ฆานายตนมฺหุละ ฐัมมายตนมฺหุติ

ฆานายตนมฺหุล จบ

รูปายตนมุล

รูปายตนมุละ มนายตนมული :-

[๔๖๓] รูปายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, มนายตนะ
ก็จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม?

เมื่อปัจฉิมภวีกบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในปัญจโวการภุมิก็ดี
บุคคลที่กำลังเกิดในอสัญญสัตตภุมิก็ดี รูปายตนะกำลังเกิดแก่บุคคล
เหล่านั้นในภุมินั้น แต่มนายตนะไม่ไซ้จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมิ
นั้น, บุคคลนอกจากนั้นที่กำลังเกิดในปัญจโวการภุมิ รูปายตนะกำลัง
เกิด และมนายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

ก็หรือว่า มนายตนะจักเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, รูปายตนะ
ก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังตายในปัญจโวการภุมิก็ดี บุคคลที่เกิด
อยู่ในอรุภุมิก็ดี มนายตนะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่
รูปายตนะไม่ไซ้กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, เมื่อบุคคลเหล่า-
นั้นกำลังเกิดในปัญจโวการภุมิ มนายตนะจักเกิด และรูปายตนะก็กำลัง
เกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

จบ รูปายตนมุละ มนายตนมული

รูปายตนมุละ ชัมมายตนมุลี :-

[๔๖๔] รูปายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, ชัมมายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภวีกบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในปัจฉยโวการภุมิ รูปายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่ชัมมายตนะไม่ไซ้จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลนอกจากนั้นที่มีรูปะเกิดได้เหล่านั้นกำลังเกิด รูปายตนะกำลังเกิด และชัมมายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

ก็หรือว่า ชัมมายตนะจักเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, รูปายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังงายก็ดี บุคคลที่รูปะเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี ชัมมายตนะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่รูปายตนะไม่ไซ้กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลที่มีรูปะเกิดได้เหล่านั้นกำลังเกิด ชัมมายตนะจักเกิด และรูปายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

จบ รูปายตนมุละ ชัมมายตนมุลี

รูปายตนมุล จบ

มนายตนมูล

มนายตนมูละ ฐัมมายตนมูลี :-

[๔๖๕] มนายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลใดในภูมิด, ฐัมมายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภวีกบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิด มนายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่ฐัมมายตนะไม่ไซ้จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น บุคคลที่นอกจากนั้นที่มีจิตเกิดได้เหล่านั้นกำลังเกิด มนายตนะกำลังเกิด และฐัมมายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า ฐัมมายตนะจักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิด, มนายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายก็ดี บุคคลที่จิตเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี ฐัมมายตนะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่มนายตนะไม่ไซ้กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่มีจิตเกิดได้เหล่านั้นกำลังเกิด ฐัมมายตนะจักเกิด และมนายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ มนายตนมูละ ฐัมมายตนมูลี

มนายตนมูล จบ

ปุคคโลกาสวาระ จบ

ปัจจุปัณนานาคตวาระ อนุโลม จบ

ปัจจุปนนานาคตวาระ ปัจจนิก

บุคคลวาระ

จักขายตนมุล

จักขายตนมุละ โสตายตนมุลี :-

[๔๖๖] จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใด, โสตายตนะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายก็ดี บุคคลที่จักขุเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่โสตายตนะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิก็ดี ปัจฉิมภวิบุคคลในอรุภูมิก็ดี บุคคลเหล่านี้จักเกิดในอรุภูมิ แล้วจักปรินิพพาน บุคคลเหล่านั้นกำลังตายก็ดี จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิด และโสตายตนะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า โสตายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใด, จักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภวิบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในปัญจโวการภูมิก็ดี บุคคลเหล่านี้จักเกิดในอรุภูมิ แล้วจักปรินิพพาน บุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี โสตายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่จักขายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานใน

ปัญจโวการภูมิก็ดี ปัจฉิมภิกขุบุคคลในอรุณภูมิก็ดี บุคคลเหล่าใดจักเกิด
ในอรุณภูมิ แล้วจักปรินิพพาน บุคคลเหล่านั้นกำลังตายก็ดี โสตา-
ยณะไม่ใช่จักเกิด และจักขายณะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ จักขายตนมูละ โสตายตนมูลี

จักขายตนมูละ ฆานายตนมูลี:-

[๔๖๗] จักขายณะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใด, ฆานายณะ
ก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายก็ดี บุคคลที่จักขุเกิดไม่ได้
เหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี จักขายณะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่
ฆานายณะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพ-
พานในปัญจโวการภูมิก็ดี ปัจฉิมภิกขุบุคคลในอรุณภูมิก็ดี บุคคลเหล่าใด
จักเกิดในอรุณภูมิ และอรุณภูมิ แล้วจักปรินิพพาน บุคคล
เหล่านั้นกำลังตายก็ดี จักขายณะไม่ใช่กำลังเกิด และฆานายณะก็
ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า ฆานายณะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใด, จักขายณะ
ก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภวีกบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในปัญจโวการภูมิก็ดี บุคคลเหล่าใดจักเกิดในรูปาวจรภูมิ และอรูปาวจรภูมิ แล้วจักปรินิพพาน บุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี ฆานายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่จักขายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิก็ดี ปัจฉิมภวีกบุคคลในอรูปภูมิก็ดี บุคคลเหล่าใดจักเกิดในรูปาวจรภูมิ และอรูปาวจรภูมิแล้วจักปรินิพพาน บุคคลเหล่านั้นกำลังตายก็ดี ฆานายตนะไม่ใช่จักเกิด และจักขายตนะก็ไม่ใช่ กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น.

จบ จักขายตนะมุละ ฆานายตนะมุลี

จักขายตนะมุละ รูปายตนะมุลี :-

[๔๖๘] จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใด, รูปายตนะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายก็ดี บุคคลที่จักขุเกิดไม่ได้ เหล่าเหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่รูปายตนะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิ ปัจฉิมภวีกบุคคลในอรูปภูมิก็ดี บุคคลเหล่าใดจักเกิดในอรูปภูมิ แล้วจักปรินิพพาน บุคคลเหล่านั้นกำลังตายก็ดี จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิด และรูปายตนะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า รูปายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใด, จักขายตนะ
ก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภวีกบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในปัญจโวหารภูมิก็ดี
บุคคลเหล่าใดจักเกิดในอรุปรภูมิ แล้วจักปรินิพพาน บุคคลเหล่านั้น
กำลังเกิดก็ดี รูปายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่จักขายตนะ
กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานใน
ปัญจโวหารภูมิก็ดี ปัจฉิมภวีกบุคคลในอรุปรภูมิก็ดี บุคคลเหล่าใดจักเกิด
ในอรุปรภูมิ แล้วจักปรินิพพาน บุคคลเหล่านั้นกำลังตายก็ดี รูปายตนะ
ไม่ใช่จักเกิด และจักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ จักขายตนะมูละ รูปายตนะมูลี

จักขายตนะมูละ มนายตนะมูลี :-

[๔๖๕] จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใด, มนายตนะ
ก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายก็ดี บุคคลที่จักขุเกิดไม่ได้
เหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่
มนายตนะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพ-
พานในปัญจโวหารภูมิก็ดี ปัจฉิมภวีกบุคคลในอรุปรภูมิก็ดี จักขายตนะ
ไม่ใช่กำลังเกิด และมนายตนะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า มนายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใด, จักขายตนะ
ก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภวีกบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในปัญจโวการภูมิ มนาย-
ตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่จักขายตนะกำลังเกิดแก่บุคคล
เหล่านั้น, เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิก็ดี
ปัจฉิมภวีกบุคคลในอรุณภูมิก็ดี มนายตนะไม่ใช่จักเกิด และจักขายตนะ
ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ จักขายตนะมุตตะ มนายตนะมุตติ

จักขายตนะมุตตะ รัมมายตนะมุตติ :-

[๔๗๐] จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใด, รัมมายตนะ
ก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายก็ดี บุคคลที่จักขุเกิดไม่ได้
เหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่
รัมมายตนะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพ-
พานในปัญจโวการภูมิก็ดี ปัจฉิมภวีกบุคคลในอรุณภูมิก็ดี จักขายตนะ
ไม่ใช่กำลังเกิด และรัมมายตนะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า ชัมมายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใด, จักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภวีกบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในปัญจโวการภูมิ ชัมมายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่จักขายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, เมื่อบุคคลเหล่านั้นปรินิพพานในปัญจโวการภูมิก็ดี ปัจฉิมภวีกบุคคลในอรุณภูมิก็ดี ชัมมายตนะไม่ใช่จักเกิด และจักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ จักขายตนะมุละ ชัมมายตนะมุลี

จักขายตนะมุล จบ

ฆานายตนะมุล

ฆานายตนะมุละ รูปายตนะมุลี :-

[๔๗๑] ฆานายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใด, รูปายตนะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายก็ดี บุคคลที่ฆานะเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี ฆานายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่รูปายตนะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่กำลังปรินิพพานในกามา-

วจรภูมิกี่ดี ปัจฉิมภวีกบุคคลในรูปาวจรภูมิ ในรูปาวจรภูมิกี่ดี บุคคล
เหล่านี้จักเกิดในรูปภูมิ แล้วจักปรินิพพาน บุคคลเหล่านั้นกำลังตาย
กี่ดี ฆานายตนะไม่ใช่กำลังเกิด และรูปายตนะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคล
เหล่านั้น.

ก็หรือว่า รูปายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใด, ฆานายตนะ
ก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภวีกบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในกามาวจรภูมิกี่ดี บุคคล
เหล่านี้จักเกิดในรูปภูมิ แล้วจักปรินิพพาน บุคคลเหล่านั้นกำลัง
เกิดกี่ดี รูปายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่ฆานายตนะกำลัง
เกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในกามา
วจรภูมิกี่ดี ปัจฉิมภวีกบุคคลในรูปาวจรภูมิ ในรูปาวจรภูมิกี่ดี บุคคล
เหล่านี้จักเกิดในรูปภูมิ แล้วจักปรินิพพาน บุคคลเหล่านั้นกำลังตาย
กี่ดี รูปายตนะไม่ใช่จักเกิด และฆานายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคล
เหล่านั้น.

จบ ฆานายตนะมุละ รูปายตนะมุติ

ฆานายตนะมุละ มนายตนะ ๑ ล ๑ ฐัมมายตนะมุติ :-

[๔๗๒] ฆานายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใด, มนายตนะ
๑ ล ๑ ฐัมมายตนะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายก็ดี บุคคลที่ฆานะเกิดไม่ได้ เหล่านี้กำลังเกิดก็ดี ฆานายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่ ฐัมมายตนะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในกามาวจรภูมิก็ดี ปัจฉิมภวีกบุคคลในรูปาวจรภูมิ ในอรุปาวจรภูมิ ก็ดี ฆานายตนะไม่ใช่กำลังเกิด และฐัมมายตนะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า ฐัมมายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใด, ฆานายตนะ ก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม?

เมื่อปัจฉิมภวีกบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในกามาวจรภูมิ ฐัมมายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่ฆานายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในกามาวจรภูมิก็ดี ปัจฉิมภวีกบุคคลในรูปาวจรภูมิ ในอรุปาวจรภูมิก็ดี ฐัมมายตนะไม่ใช่จักเกิด และฆานายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ ฆานายตนมุตระ มนายตนะ ๑ ล ๑ ฐัมมายตนมูลี

ฆานายตนมุต จบ

รูปายตนมุล

รูปายตนมุละ มนายตนะ ๗ ล ๗ ฐัมมายตนมุลี:-

[๔๗๓] รูปายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใด, มนายตนะ ๗ ล ๗ ฐัมมายตนะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายก็ดี บุคคลที่รูปะเกิดไม่ได้ เหล่าเหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี รูปายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่ ฐัมมายตนะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิก็ดี ปัจฉิมภวีกบุคคลในอรุภูมิก็ดี รูปายตนะไม่ใช่กำลังเกิด และฐัมมายตนะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า ฐัมมายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใด, รูปายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภวีกบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในปัญจโวการภูมิ ฐัมมายตนะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่รูปายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น. เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิก็ดี ปัจฉิมภวีกบุคคลในอรุภูมิก็ดี ฐัมมายตนะไม่ใช่จักเกิด และรูปายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ รูปายตนมุละ มนายตนะ ๗ ล ๗ ฐัมมายตนมุลี

รูปายตนมุล จบ

มหายตนมูล

มหายตนมูละ ฐัมมายตนมูลี :-

[๔๗๔] มนายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใด, ฐัมมายตนะ
ก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายก็ดี บุคคลที่จิตเกิดไม่ได้
เหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี มนายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่
ฐัมมายตนะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพ-
พาน มนายตนะไม่ใช่กำลังเกิด และฐัมมายตนะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่
บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า ฐัมมายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใด, มนายตนะ
ก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภวีกบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิด ฐัมมายตนะไม่ใช่จักเกิด
แก่บุคคลเหล่านั้น แต่มนายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, เมื่อ
บุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพาน ฐัมมายตนะไม่ใช่จักเกิด และ
มนายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ มนายตนมูละ ฐัมมายตนมูลี

มนายตนมูล จบ

ปุคคลวาระ จบ

โอกาสวาระ

จักขายตนมุล

จักขายตนมุล ๗ ล ๗

[๔๗๕] จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิดในภูมิใด, ๗ ล ๗

จักขายตนมุล จบ

โอกาสวาระ จบ

บุคคลโอกาสวาระ

จักขายตนมุล

จักขายตนมุละ โสตายตนมุลี :-

[๔๗๖] จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, โสตายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังตายในปัญจโวการภูมิที่ดี บุคคลที่จักขุเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิดในกามาวจรภูมิที่ดี จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่โสตายตนะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิที่ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสังขยัตตภูมิที่ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอรุปภูมิที่ดี จักขา-

ยตะนะไม่ใช่กำลังเกิด และโสตายตะนะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินัน.

ก็หรือว่า โสตายตะนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใดในภุมินใด, จักขายตะนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินัน ไซ้ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภวีกบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในปัญจโวการภุมิ โสตายตะนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินัน แต่จักขายตะนะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินัน, เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในปัญจโวการภุมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภุมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอรุภุมิก็ดี โสตายตะนะไม่ใช่จักเกิด และจักขายตะนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินัน.

จบ จักขายตนมุละ โสตายตนมุลี

จักขายตนมุละ ฆานายตนมุลี :-

[๔๗๗] จักขายตะนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใดในภุมินใด, ฆานายตะนะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินัน ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังตายในกามาวจรภุมิก็ดี บุคคลที่จักขุ
เกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิดในกามาวจรภุมิก็ดี จักขายตะนะไม่ใช่กำลัง

เกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น แต่ภพนั้นจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น, เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในภพนั้น บุคคลที่กำลังตายในภพนั้น บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญัตตภพนั้น บุคคลที่เกิดอยู่ในภพนั้น จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิด และภพนั้นจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น.

ก็หรือว่า ภพนั้นจักเกิดแก่บุคคลใดในภพนั้น, จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภพนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภพบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในภพนั้น บุคคลที่กำลังเกิดในภพนั้น ภพนั้นจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น แต่จักขายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในภพนั้น บุคคลที่กำลังตายในภพนั้น บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญัตตภพนั้น บุคคลที่เกิดอยู่ในภพนั้น ภพนั้นจักเกิด และจักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น.

จบ จักขายตนมุละ ภพนั้นมุลี

จักขายตนมุละ รูปายตนมุลี :-

[๔๗๘] จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใดในภพนั้น, รูปายตนะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภพนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังตายในปัญจโวการภูมิก็ดี บุคคลที่จักขุเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิดในกามาวจรภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในสัตตภูมิก็ดี จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่รูปายตนะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอรุพภูมิก็ดี จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิด และรูปายตนะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า รูปายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, จักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภวีกบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในปัญจโวการภูมิ รูปายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่จักขายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอรุพภูมิก็ดี รูปายตนะไม่ใช่จักเกิด และจักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ จักขายตนมูละ รูปายตนมูลี

จักขายตนมูละ มนายตนมูลี :-

[๔๗๕] จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, มนายตนะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังตายในปัญจโวการภูมิที่ดี บุคคลที่จักขุ
เกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอรุปภูมิที่ดี จักขายตนะ
ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่มนายตนะจักเกิดแก่
บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในปัญจ-
โวการภูมิที่ดี ปัจฉิมภวีกบุคคลในอรุปภูมิที่ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสังข-
สัตตภูมิที่ดี จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิด และมนายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่
บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า มนายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, จักขา-
ยตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภวีกบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในปัญจโวการภูมิ มนา-
ยตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่จักขายตนะกำลังเกิด
แก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานใน
ปัญจโวการภูมิที่ดี ปัจฉิมภวีกบุคคลในอรุปภูมิที่ดี บุคคลที่เกิดอยู่ใน
อสังขสัตตภูมิที่ดี มนายตนะไม่ใช่จักเกิด และจักขายตนะก็ไม่ใช่
กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ จักขายตนะมูละ มนายตนะมูลี

จักขายตมฺหุละ ฐัมมายตมฺหุลี :-

[๔๘๐] จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, ฐัมมายตนะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายก็ดี บุคคลที่จักขุเกิดไม่ได้เหล่านั้น กำลังเกิดก็ดี จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่ ฐัมมายตนะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลัง ปรินิพพานในปัญจโวการภุมิก็ดี ปัจฉิมภวีกบุคคลในอรุภุมิก็ดี จักขายตนะ ไม่ใช่กำลังเกิด และฐัมมายตนะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

ก็หรือว่า ฐัมมายตนะไม่ให้อจักเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด จักขายตนะ ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภวีกบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในปัญจโวการภุมิ ฐัมมายตนะ ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่จักขายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในปัญจโวการภุมิก็ดี ปัจฉิมภวีกบุคคลในอรุภุมิก็ดี ฐัมมายตนะไม่ใช่จักเกิด และจักขายตนะ ก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

จบ จักขายตมฺหุละ ฐัมมายตมฺหุลี

จักขายตมฺหุล จบ

ฆานายตนมูล

ฆานายตนมูละ รูปายตนมูลี :-

[๔๘๑] ฆานายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, รูปายตนะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังตายในกามาวจรภุมิก็ดี บุคคลที่ฆานะเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในรูปาวจรภุมิก็ดี ฆานายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่รูปายตนะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในกามาวจรภุมิก็ดี ปังฉิมภวิกบุคคลในรูปาวจรภุมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอรุภุมิก็ดี ฆานายตนะไม่ใช่กำลังเกิด และรูปายตนะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

ก็หรือว่า รูปายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, ฆานายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อปังฉิมภวิกบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในกามาวจรภุมิ รูปายตนะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่ฆานายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในกามาวจรภุมิก็ดี ปังฉิมภวิกบุคคลในรูปาวจรภุมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอรุภุมิก็ดี รูปายตนะไม่ใช่จักเกิด และฆานายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

จบ ฆานายตนมูละ รูปายตนมูลี

ฆานายตนมฺหุละ มนายตนมฺหุตี :-

[๔๘๒] ฆานายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, มนายตนะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังตายในกามาวจรภุมิที่ดี บุคคลที่ฆานะเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิดในกามาวจรภุมิที่ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในรูปาวจรภุมิที่ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในรูปาวจรภุมิที่ดี ฆานายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่มนายตนะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในกามาวจรภุมิที่ดี ปัจฉิมภวีกบุคคลในรูปาวจรภุมิ ในรูปาวจรภุมิที่ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัตตมยัตตภุมิที่ดี ฆานายตนะไม่ใช่กำลังเกิด และมนายตนะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

ก็หรือว่า มนายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, ฆานายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภวีกบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในกามาวจรภุมิ มนายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่ฆานายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในกามาวจรภุมิที่ดี ปัจฉิมภวีกบุคคลในรูปาวจรภุมิ ในรูปาวจรภุมิที่ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัตตมยัตตภุมิที่ดี มนายตนะไม่ใช่จักเกิด และฆานายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

จบ ฆานายตนมฺหุละ มนายตนมฺหุตี

ฆานายตนมฺหุละ ชัมมายตนมฺหุติ :-

[๔๘๑] ฆานายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, ชัมมายตนะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายก็ดี บุคคลที่ฆานะเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี ฆานายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่ชัมมายตนะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในกามาวจรภุมิก็ดี ปัจฉิมภวิกบุคคลในรูปาวจรภุมิ ในอรูปาวจรภุมิก็ดี ฆานายตนะไม่ใช่กำลังเกิด และชัมมายตนะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น,

ก็หรือว่า ชัมมายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, ฆานายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภวิกบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในกามาวจรภุมิ ชัมมายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่ฆานายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในกามาวจรภุมิก็ดี ปัจฉิมภวิกบุคคลในรูปาวจรภุมิ ในอรูปาวจรภุมิก็ดี ชัมมายตนะไม่ใช่จักเกิด และฆานายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

จบ ฆานายตนมฺหุละ ชัมมายตนมฺหุติ

ฆานายตนมฺหุล จบ

รูปายตนมุล

รูปายตนมุละ มนายตนมุลี :-

[๔๘๔] รูปายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, ฐัมมา-
ยตนะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังตายในปัญจโวการภุมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่
ในอรุภุมิก็ดี รูปายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น
แต่่มนายตนะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, เมื่อบุคคลเหล่านั้น
กำลังปรินิพพานในปัญจโวการภุมิก็ดี ปัญจิมภวิกบุคคลในอรุภุมิก็ดี
บุคคลที่กำลังตายในอัสัญญัสตตภุมิก็ดี รูปายตนะไม่ใช่กำลังเกิด และ
มนายตนะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

ก็หรือว่า มนายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด รูปา-
ยตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อปัญจิมภวิกบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในปัญจโวการภุมิก็ดี
บุคคลที่กำลังเกิดในอัสัญญัสตตภุมิก็ดี มนายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคล
เหล่านั้นในภุมินั้น แต่รูปายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น,
เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในปัญจโวการภุมิก็ดี ปัญจิมภวิก
บุคคลในอรุภุมิก็ดี บุคคลที่กำลังตายในอัสัญญัสตตภุมิก็ดี มนายตนะ
ไม่ใช่จักเกิด และรูปายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมิ
นั้น.

จบ รูปายตนมุละ มนายตนมุลี

รูปายตนมูละ ชัมมายตนมูลี :-

[๔๘๕] รูปายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, ชัมมายตนะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายก็ดี บุคคลที่รูปะเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี รูปายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่ชัมมายตนะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในปัญจโวการภุมิก็ดี ปัจฉิมภวิกบุคคลในอรุภุมิก็ดี รูปายตนะไม่ใช่กำลังเกิด และชัมมายตนะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น.

ก็หรือว่า ชัมมายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, รูปายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภวิกบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในปัญจโวการภุมิ ชัมมายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่รูปายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในปัญจโวการภุมิก็ดี ปัจฉิมภวิกบุคคลในอรุภุมิก็ดี ชัมมายตนะไม่ใช่จักเกิด และรูปายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

จบ รูปายตนมูละ ชัมมายตนมูลี

รูปายตนมูล จบ

นายตนมูล

นายตนมูละ รัมมายตนมูลี :-

[๔๘๖] นายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, รัมมายตนะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายก็ดี บุคคลที่จิตเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี นายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่รัมมายตนะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพาน นายตนะไม่ใช่กำลังเกิด และรัมมายตนะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

ก็หรือว่า รัมมายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, นายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภวีกบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิด รัมมายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่มนายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพาน รัมมายตนะไม่ใช่จักเกิดและนายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

จบ นายตนมูละ รัมมายตนมูลี

นายตนมูล จบ

ปุคคโลกาสวาระ จบ

ปัจจุปปันนาคตวาระ ปัจจนิก จบ

อตีตानาคตวาระ อนุโลม

บุคคลวาระ

จักขายตนมุล

จักขายตนมุละ โสตายตนมุลี :-

[๔๘๘] จักขายตนะเคยเกิดแก่บุคคลใด, โสตายตนะก็จัก
เกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ปัจฉิมภวีกบุคคลก็ดี บุคคลเหล่าใดจักเกิดในอรุปภูมิแล้วจัก
ปรินิพพานก็ดี จักขายตนะเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่โสตายตนะ
ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่นอกจากนั้น จักขายตนะเคย
เกิด และโสตนะก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า โสตายตนะจักเกิดแก่บุคคลใด, จักขายตนะก็เคย
เกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ จักขายตนมุละ โสตายตนมุลี

จักขายตนะมูละ ฆานายตนะมูลี :-

[๔๘๘] จักขายตนะเคยเกิดแก่บุคคลใด, ฆานายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

บุคคลเหล่าใดจักเกิดในรูปาวจรภูมิ อรูปาวจรภูมิแล้วจักปรินิพพาน จักขายตนะเคยเกิดบุคคลเหล่านั้น แต่ฆานายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่นอกจากนั้น จักขายตนะจักเกิด และฆานายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า ฆานายตนะจักเกิดแก่บุคคลใด, จักขายตนะก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ จักขายตนะมูละ ฆานายตนะมูลี

จักขายตนะมูละ รูปายตนะมูลี :-

[๔๘๙] จักขายตนะเคยเกิดแก่บุคคลใด, รูปายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

บุคคลเหล่าใดจักเกิดในอรูปภูมิแล้วจักปรินิพพาน จักขายตนะเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่รูปายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น,

บุคคลที่นอกจากนั้น จักขายตนะเคยเกิด และรูปายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า รูปายตนะจักเกิดแก่บุคคลใด, จักขายตนะก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม?

ใช่.

จบ จักขายตนะมูละ รูปายตนะมูลี

จักขายตนะมูละ มนายตนะ ๑ ล ๑ รั้มมายตนะมูลี :-

[๔๕๐] จักขายตนะเคยเกิดแก่บุคคลใด, มนายตนะ ๑ ล ๑ รั้มมายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม?

เมื่อปัจฉิมภวีกบุคคลเหล่านั้นเกิดอยู่ จักขายตนะเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่รั้มมายตนะไม่ไข้จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่นอกจากนั้น จักขายตนะเคยเกิด และรั้มมายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า รั้มมายตนะจักเกิดแก่บุคคลใด, จักขายตนะก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม?

ใช่.

จบ จักขายตนะมูละ มนายตนะ ๑ ล ๑ รั้มมายตนะมูลี

จักขายตนะมูล จบ

ภานายตมมูล

ภานายตมมูละ รุปายตมมูลี :-

[๔๕๑] ภานายตนะเคยเกิดแก่บุคคลใด, รุปายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่มั?

ใช่.

บุคคลเหล่าใดจักเกิดในอรุปรภูมิแล้วจักปรินิพพาน ภานายตนะเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่รูปายตนะไม่ใช่ว่าจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่นอกจากนั้น ภานายตนะเคยเกิด และรูปายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า รูปายตนะจักเกิดแก่บุคคลใด, ภานายตนะก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่มั?

ใช่.

จบ ภานายตมมูละ รุปายตมมูลี

ภานายตมมูละ มนายตนะ ๗ ล ๗ ฐัมมายตมมูลี :-

[๔๕๒] ภานายตนะเคยเกิดแก่บุคคลใด, มนายตนะ ๗ ล ๗ ฐัมมายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่มั?

เมื่อปัจฉิมภวีกุบุคคลเหล่านั้นเกิดอยู่ มนายตนะเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่ฐัมมายตนะไม่ใช่ว่าจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคล

ที่นอกจากนั้น ฆานายตนะเคยเกิด และธัมมายตนะก็จักเกิดแก่บุคคล
เหล่านั้น.

ก็หรือว่า ธัมมายตนะจักเกิดแก่บุคคลใด, ฆานายตนะก็เคยเกิด
แก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

จบ ฆานายตนมุละ มนายตนะ ๗ ล ๗ ธัมมายตนมุที

ฆานายตนมุล จบ

รูปายตนมุล

รูปายตนมุละ มนายตนะ ๗ ล ๗ ธัมมายตนมุที :-

[๔๕๓] รูปายตนะเคยเกิดแก่บุคคลใด, มนายตนะ ๗ ล ๗
ธัมมายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภวีกบุคคลเหล่านั้นเกิดอยู่ รูปายตนะเคยเกิดแก่
บุคคลเหล่านั้น แต่ธัมมายตนะไม่ไซ้จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคล
ที่นอกจากนั้น รูปายตนะเคยเกิด และธัมมายตนะก็จักเกิดแก่บุคคล
เหล่านั้น.

ก็หรือว่า ฐัมมายตนะจักเกิดแก่บุคคลใด, รูปายตนะก็เคยเกิด
แก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

จบ รูปายตนมุละ มนายตนะ ๗ ล ๗ ฐัมมายตนมุที

รูปายตนมุล จบ

มนายตนมุล

มนายตนมุละ ฐัมมายตนมุที :-

[๔๕๔] มนายตนะเคยเกิดแก่บุคคลใด, ฐัมมายตนะก็จักเกิด
แก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภวีกบุคคลเหล่านั้นเกิดอยู่ มนายตนะเคยเกิดแก่
แก่บุคคลเหล่านั้น แต่ฐัมมายตนะไม่ไซ้จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคล
ที่นอกจากนั้น มนายตนะเคยเกิด และฐัมมายตนะก็จักเกิดแก่บุคคล
เหล่านั้น.

ก็หรือว่า ชัมมายตนะจักเกิดแก่บุคคลใด, มนายตนะก็เคยเกิด
แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ มนายตนมุละ ชัมมายตนมูลี

มนายตนมูล จบ

ปุคคลวาระ จบ

โอกาสวาระ

จักขยตนมูล

จักขยตนมุละ ๗ ล ๗

[๔๕๕] จักขยตนะเคยเกิดแก่บุคคลใด, ๗ ล ๗

จักขยตนมูล จบ

โอกาสวาระ จบ

บุคคลโลกาสวาระ

จักขายตนมุล

จักขายตนมุละ โสตายตนมุลี :-

[๔๕๖] จักขายตนะเคยเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, โสตายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภวีกบุคคลเหล่านั้นเกิดอยู่ในปัญจโวหารภูมิ จักขายตนะเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่โสตายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลนอกจากนั้นที่เกิดอยู่ในปัญจโวหารภูมิ จักขายตนะเคยเกิด และโสตายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า โสตายตนะจักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, จักขายตนะก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ จักขายตนมุละ โสตายตนมุลี

จักขายตนมุละ ฆานายตนมุลี :-

[๔๕๗] จักขายตนะเคยเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, ฆานายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภวีกบุคคลเหล่านั้นเกิดอยู่ในกามาวจรภูมิก็ดี บุคคล
ที่เกิดอยู่ในรูปาวจรภูมิก็ดี จักขายตนะเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นใน
ภูมินั้น แต่ภวนายตนะไม่ไข้จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคล
นอกจากนั้นที่เกิดอยู่ในกามาวจรภูมิ จักขายตนะเคยเกิด และภวนา-
ยตนะก็จักบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า ภวนายตนะจักแก่บุคคลใดในภูมิใด, จักขายตนะ
เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไข้ไหม ?

ไข้.

จบ จักขายตนะมุละ ภวนายตนะมุลี

จักขายตนะมุละ รูปายตนะมุลี :-

[๔๕๘] จักขายตนะเคยเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, รูปายตนะ
ก็จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไข้ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภวีกบุคคลเหล่านั้นเกิดอยู่ในปัญจโวหารภูมิ จักขา-
ยตนะเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่รูปายตนะไม่ไข้จักเกิด
แก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลนอกจากนั้นที่เกิดอยู่ในปัญจโว-
หารภูมิ จักขายตนะเคยเกิด และรูปายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น
ในภูมินั้น.

ก็หรือว่า รูปายตนะจักเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, จักขายตนะ
ก็จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นเกิดอยู่ในอสัญญสัตตภุมิ รูปายตนะจักเกิด
แก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่จักขายตนะไม่ไซ้เคยเกิดแก่บุคคลเหล่าน
ั้นในภุมินั้น, เมื่อบุคคลเหล่านั้นเกิดอยู่ในปัญจโวการภุมิ รูปายตนะ
จักเกิด และจักขายตนะก็เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

จบ จักขายตนะมุละ รูปายตนะมุลี

จักขายตนะมุละ มนายตนะมุลี :-

[๔๕๕] จักขายตนะเคยเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, มนายตนะ
ก็จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภวีกบุคคลเหล่านั้นเกิดอยู่ในปัญจโวการภุมิ จักขา
ยตนะเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่มนายตนะไม่ไซ้จักเกิด
แก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลนอกจากนั้นที่เกิดอยู่ในปัญจโว
การภุมิ จักขายตนะเคยเกิด และมนายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น
ในภุมินั้น.

ก็หรือว่า มนายตนะจักเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, จักขายตนะ
ก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นเกิดอยู่ในอรุปรภูมิ มนายนะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่จักขายนะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, เมื่อบุคคลเหล่านั้นเกิดอยู่ในปัญจโวการก็ดี มนายนะจักเกิดและจักขายนะก็เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ จักขายนมฺลส มนายนมฺล

จักขายนมฺลส รัมมายนมฺลส :-

[๕๐๐] จักขายนะเคยเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, รัมมายนะก็จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภวีกบุคคลเหล่านั้นเกิดอยู่ในปัญจโวการภูมิ จักขายนะเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่รัมมายนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลนอกจากนั้นที่เกิดอยู่ในปัญจโวการภูมิ จักขายนะเคยเกิด และรัมมายนะก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า รัมมายนะจักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, จักขายนะก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นที่เกิดในอสังขยัตตภูมิก็ดี ในอรุปรภูมิก็ดี รัมมายนะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่จักขายนะไม่ใช่เคย

พระอภิธรรมปิฎก ขมก เล่ม ๕ ภาค ๑ ตอน ๑ - หน้าที่ 508

เกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น, เมื่อบุคคลเหล่านั้นเกิดอยู่ในปัจจุวั-
การภูมิ รั้งมายตนะจักเกิด และจักขายตนะก็เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น
ในภพนั้น.

จบ จักขายตนะมุละ รั้งมายตนะมุลี

จักขายตนะมุล จบ

ภานายตนะมุล

ภานายตนะมุละ รูปายตนะมุลี :-

[๕๐๑] ภานายตนะเคยเกิดแก่บุคคลใดในภพใด, รูปายตนะ
ก็จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภพนั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อปัจจุวัการภูมิบุคคลเหล่านั้นเกิดอยู่ในกามาวจรภูมิ ภานา-
ยตนะเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น แต่รูปายตนะไม่ไซ้จักเกิด
แก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น, บุคคลนอกจากนั้นที่เกิดอยู่ในกามา-
วจรภูมิ ภานายตนะเคยเกิด และรูปายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น
ในภพนั้น.

ก็หรือว่า รูปายตนะจักเกิดแก่บุคคลใดในภพใด, ภานายตนะ
ก็จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภพนั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นเกิดอยู่ในรูปาวจรภูมิ รูปายตนะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่ภานายตนะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, เมื่อบุคคลเหล่านั้นเกิดอยู่ในกามาวจรภูมิ รูปายตนะจักเกิดและภานายตนะก็เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ ภานายตนะมูละ รูปายตนะมูลี

ภานายตนะมูละ มนายตนะ ๑๓ ๑ ฐัมมายตนะมูลี :-

[๕๐๒] ภานายตนะเคยเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, มนายตนะ ๑๓ ๑ ฐัมมายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภวีกบุคคลเหล่านั้นเกิดอยู่ในกามาวจรภูมิ ภานายตนะเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่ฐัมมายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลนอกจากนั้นที่เกิดอยู่ในกามาวจรภูมิ ภานายตนะเคยเกิด และฐัมมายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า ฐัมมายตนะจักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, ภานายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นเกิดอยู่ในรูปาวจรภูมิก็ดี ในรูปาวจรภูมิก็ดี ฐัมมายตนะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่ภานายตนะไม่ใช่

เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น, เมื่อบุคคลเหล่านั้นเกิดอยู่ในกามาจรภูมิ ธรรมายตนะจักเกิด และฆานายตนะก็เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น.

จบ ฆานายตนะมุละ มนายตนะ ๗ ล ๗ ธรรมายตนะมุลี

ฆานายตนะมุล จบ

รูปายตนะมุล

รูปายตนะมุละ มนายตนะมุลี :-

[๕๐๓] รูปายตนะเคยเกิดแก่บุคคลใดในภพใด, มนายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภพนั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภพบุคคลเหล่านั้นเกิดอยู่ในปัญจโวหารภูมิที่ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิที่ดี รูปายตนะเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น แต่มนายตนะไม่ไซ้จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น, บุคคลนอกจากนี้ที่เกิดอยู่ในปัญจโวหารภูมิ รูปายตนะเคยเกิด และมนายตนะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น.

ก็หรือว่า มนายตนะจักเกิดแก่บุคคลใดในภพใด, รูปายตนะก็เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นเกิดอยู่ในรูปภูมิ มนายนะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่รูปายนะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, เมื่อบุคคลเหล่านั้นเกิดอยู่ในปัญจโวหารภูมิ มนายนะจักเกิดและรูปายนะก็เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ รูปายนมุตตะ มนายนมุตติ

รูปายนมุตตะ รัมมายนมุตติ :-

[๕๐๔] รูปายนะเคยเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, รัมมายนะก็จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภวีกบุคคลเหล่านั้นเกิดอยู่ในปัญจโวหารภูมิ รูปายนะเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่รัมมายนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลนอกจากนั้นที่เกิดอยู่ในปัญจโวหารภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิก็ดี รูปายนะเคยเกิดและรัมมายนะก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า รัมมายนะจักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, รูปายนะก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นเกิดอยู่ในรูปภูมิ รัมมายนะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่รูปายนะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น

ในภูมินั้น, เมื่อบุคคลเหล่านั้นเกิดอยู่ในปัจจุโวการภูมิที่ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญัตตภูมิที่ดี รัมมายตนะจักเกิด และรูปายตนะก็เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ รูปายตนะมูละ รัมมายตนะมูลี

รูปายตนะมูล จบ

มนายตนะมูล

มนายตนะมูละ รัมมายตนะมูลี :-

[๕๐๕] มนายตนะเคยเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, รัมมายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อปัจจุภูมิบุคคลเหล่านั้นเกิดอยู่ มนายตนะเคยเกิดแก่บุคคลเหล่าใดในภูมินั้น แต่รัมมายตนะไม่ไซ้จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่นอกจากนั้นที่เกิดอยู่ในจตุโวการภูมิที่ดี ในปัจจุโวการภูมิที่ดี มนายตนะเคยเกิด และรัมมายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า รัมมายตนะจักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, มนายตนะก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นเกิดอยู่ในอสัญญัตตภูมิ รั้งมายตนะจักเกิด
แก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่มนายตนะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านี้นั้นในภูมินั้น, เมื่อบุคคลเหล่านั้นเกิดอยู่ในจตุโวการภูมิที่ดี ในปัญจ-
โวการภูมิที่ดี รั้งมายตนะจักเกิด และมนายตนะก็เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ มนายตนมุละ รั้งมายตมูลี

มนายตนมูล จบ

ปุคคโลกาสวาระ จบ

อตีตนาคตวาระ อนุโลม จบ

อตีตानาคตวาระ ปัจจนิก

บุคคลวาระ

จักขายตนมุล

จักขายตนมุละ โสตายตนมุลี :-

[๕๐๖] จักขายตนะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใด, โสตายตนะ
ก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่า โสตายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใด, จักขายตนะ
ก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เคยเกิด.

จบ จักขายตนมุละ โสตายตนมุลี

**จักขายตนมุละ ฆานายตนะ ๑ ล ๑ รูปายตนะ มนายตนะ ฐัมมา-
ยตนมุลี :-**

[๕๐๗] จักขายตนะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใด, ฆานายตนะ
๑ ล ๑ รูปายตนะ มนายตนะ ฐัมมายตนะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้น
ใช่ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่า ชัมมายณะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใด, จักขายณะ
ก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม?

เคยเกิด.

จบ จักขายณะมุละ มานายณะ ๗ ล ๗ รูปายณะ มานายณะ

ชัมมายตนมูลี

จักขายตนมุล จบ

มานายณะ ๗ ล ๗ รูปายณะ มานายตนมุล

มานายณะ ๗ ล ๗ รูปายณะ มนายตนมุละ ชัมมายตนมูลี :-

[๕๐๘] มานายณะ ๗ ล ๗ รูปายณะ มนายณะไม่ใช่เคย
เกิดแก่บุคคลใด, ชัมมายณะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม?

ไม่มี.

ก็หรือว่า ชัมมายณะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใด, มนายณะ
ก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม?

เคยเกิด.

จบ มานายณะ ๗ ล ๗ รูปายณะ มนายตนมุละ ชัมมายตนมูลี

มานายณะ ๗ ล ๗ รูปายณะ มนายตนมุล จบ

ปุคคลวาระ จบ

โอกาสวาระ

จักขายตนมุล

จักขายตนมุละ ๗ ล ๗

[๕๐๕] จักขายตนะไม่ใช่เคยเกิดในภุมิใด, ๗ ล ๗

จักขายตนมุล จบ

โอกาสวาระ จบ

บุคคลโลกาสวาระ

จักขายตนมุล

จักขายตนมุละ โสตายตนมุลี :-

[๕๑๐] จักขายตนะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, โสตา-
ยตนะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า โสตายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, จักขา-
ยตนะก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภวีกบุคคลเหล่านั้นเกิดอยู่ในปัญจโวหารภูมิ โสตายตะนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่จักขายตะนะเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่เกิดอยู่ในสุทธาวาสภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอัสถุญสัตตภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอรุปาวจรภูมิก็ดี โสตายตะนะไม่ใช่จักเกิด และจักขายตะนะก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ จักขายตนมุละ โสตายตนมุลี

จักขายตนมุละ ฆานายตนมุลี :-

[๕๑๑] จักขายตะนะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, ฆานายตะนะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า ฆานายตะนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, จักขายตะนะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภวีกบุคคลเหล่านั้นเกิดอยู่ในกามาวจรภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอรุปาวจรภูมิก็ดี ฆานายตะนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่จักขายตะนะเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่เกิดอยู่ในสุทธาวาสภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอัสถุญสัตตภูมิก็ดี บุคคล

ที่เกิดอยู่ในอรุณภูมิที่ดี ฆานายตนะไม่ไข้จักเกิด และจักขายตนะก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ จักขายตนะ มุละ ฆานายตนะ มุลี

จักขายตนะ มุละ รูปายตนะ มุลี :-

[๕๑๒] จักขายตนะไม่ไข้เคยเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, รูปายตนะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไข้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นเกิดอยู่ในอสัญญัตตภูมิ จักขายตนะไม่ไข้เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่รูปายตนะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่เกิดอยู่ในสุทธาวาสภูมิที่ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอรุณภูมิที่ดี จักขายตนะไม่ไข้เคยเกิด และรูปายตนะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า รูปายตนะไม่ไข้จักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, จักขายตนะก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไข้ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภวีกบุคคลเหล่านั้นเกิดอยู่ในปัญจโวหารภูมิ รูปายตนะไม่ไข้จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่จักขายตนะเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่เกิดอยู่ในสุทธาวาสภูมิที่ดี บุคคล

ที่เกิดอยู่ในรูปภูมิก็ดี รูปายตนะไม่ใช่จักเกิด และจักขายตนะก็ไม่ใช่
เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ จักขายตนะมูละ รูปายตนะมูลี

จักขายตนะมูละ มนายตนะมูลี :-

[๕๑๓] จักขายตนะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, มนาย
ตนะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นเกิดอยู่ในรูปภูมิ จักขายตนะไม่ใช่เคยเกิด
บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่มนายตนะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น
ในภูมินั้น, บุคคลที่เกิดอยู่ในสุทธาวาสภูมิดี ปัจฉิมภวีกบุคคลเกิดอยู่
ในรูปภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิก็ดี จักขายตนะไม่ใช่
เคยเกิด และมนายตนะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า มนายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, จักขา
ยตนะก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภวีกบุคคลเหล่านั้นเกิดอยู่ในปัญจโวหารภูมิ มนา
ยตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่จักขายตนะเคยเกิด
แก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่เกิดอยู่ในสุทธาวาสภูมิดี ปัจฉิม
ภวีกบุคคลเกิดอยู่ในรูปภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิก็ดี

มนายตนะไม่ใช่จักเกิด และจักขายตนะก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินัน.

จบ จักขายตนะ มนายตนะ

จักขายตนะ ฐมมายตนะ :-

[๕๑๔] จักขายตนะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใดในภุมินัน, ฐมมายตนะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินัน ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นเกิดอยู่ในอสัญญัตตภุมินัน บุคคลที่เกิดอยู่ในในอรุภุมินัน จักขายตนะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินัน แต่ฐมมายตนะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินัน, บุคคลที่เกิดอยู่ในสุทธาวาสภุมินัน ปังนิมภวิกบุคคลเกิดอยู่ในอรุภุมินัน จักขายตนะไม่ใช่เคยเกิด และฐมมายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินัน.

ก็หรือว่า ฐมมายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใดในภุมินัน, จักขายตนะก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินัน ใช่ไหม ?

เมื่อปังนิมภวิกบุคคลเหล่านั้นเกิดอยู่ในปังโวการภุมินัน ฐมมายตนะไม่ใช่จักแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินัน แต่จักขายตนะเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินัน, บุคคลที่เกิดอยู่ในสุทธาวาสภุมินัน ปังนิม-

ภวिकบุคคลเกิดอยู่ในรูปภูมิก็ดี ชัมมายตนะไม่ใช่จักเกิด และจักขา-
ยตนะก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ จักขายตมฺหะ ชัมมายตมฺหี

จักขายตมฺห จบ

ฆานายตมฺห

ฆานายตมฺหะ รุปรายตมฺหี :-

[๕๑๕] ฆานายตนะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, รุปราย-
ตนะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นเกิดอยู่ในรูปาวจรภูมิ ฆานายตนะไม่ใช่เคย
เกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่รุปรายตนะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น
ในภูมินั้น, ปัจฉิมภวिकบุคคลเกิดอยู่ในรูปาวจรภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่
ในรูปภูมิก็ดี ฆานายตนะไม่ใช่เคยเกิด และรุปรายตนะก็ไม่ใช่จักเกิด
แก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า รุปรายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, ฆานา-
ยตนะก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภวिकบุคคลเหล่านั้นเกิดอยู่ในกามาวจรภูมิ รูปร่างตนะ
ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่ภวานายตนะเคยเกิดแก่
บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, ปัจฉิมภวिकบุคคลเกิดอยู่ในรูปาวจรภูมิที่ดี
บุคคลที่เกิดอยู่ในอรูปภูมิที่ดี รูปร่างตนะไม่ใช่จักเกิด และภวานายตนะ
ก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ ภวานายตนมุละ รูปร่างตนมุลี

ภวานายตนมุละ มนายตนมุลี :-

[๕๑๖] ภวานายตนะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, มนา-
ยตนะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นเกิดอยู่ในรูปาวจรภูมิที่ดี บุคคลที่เกิดอยู่ใน
อรูปาวจรภูมิที่ดี ภวานายตนะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น
แต่ภวานายตนะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, ปัจฉิมภวिकบุคคลเกิด
อยู่ในรูปาวจรภูมิที่ดี ในอรูปาวจรภูมิที่ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสังข-
สัจตภูมิที่ดี ภวานายตนะไม่ใช่เคยเกิด และภวานายตนะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่
บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า มนายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, ภวานา-
ยตนะก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภวีกบุคคลเหล่านั้นเกิดอยู่ในกามาวจรภูมิ มนายนะ
ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่ฆานายนะเคยเกิดแก่
บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, ปัจฉิมภวีกบุคคลเกิดอยู่ในรูปาวจรภูมิที่ดี
ในรูปาวจรภูมิที่ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิที่ดี มนายนะไม่
ใช่จักเกิด และฆานายนะก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ ฆานายนมุตตะ มนายนมุตติ

ฆานายนมุตตะ ฐัมมายนมุตติ :-

[๕๑๗] ฆานายนะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใดในภูมิด, ฐัมมา-
ยณะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นเกิดอยู่ในรูปาวจรภูมิที่ดี ในรูปาวจรภูมิที่ดี
ฆานายนะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่ฐัมมายนะ
จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, ปัจฉิมภวีกบุคคลเกิดอยู่ในรูปา-
วจรภูมิที่ดี ในรูปาวจรภูมิที่ดี ฆานายนะไม่ใช่เคยเกิด และฐัมมา-
ยณะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า ฐัมมายนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิด, ฆานา-
ยณะก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภวีกุศลเหล่านั้นเกิดอยู่ในกามาวจรภูมิ ฐัมมา-
ยตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่ฆานายตนะเคยเกิด
แก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, ปัจฉิมภวีกุศลเกิดอยู่ในรูปาวจรภูมิที่ดี
ในอรูปาวจรภูมิที่ดี ฐัมมายตนะไม่ใช่จักเกิด และฆานายตนะก็ไม่ใช่
เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ ฆานายตนมุละ ฐัมมายตนมული

ฆานายตนมุล จบ

รูปายตนมุล

รูปายตนมุละ มนายตนมული :-

[๕๑๘] รูปายตนะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, มนา-
ยตนะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นเกิดอยู่ในอรูปภูมิ รูปายตนะไม่ใช่เคยเกิด
แก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่ฆานายตนะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น
ในภูมินั้น บุคคลที่เกิดอยู่ในสุทธาวาสภูมิที่ดี ปัจฉิมภวีกุศลเกิดอยู่
ในอรูปภูมิที่ดี รูปายตนะไม่ใช่เคยเกิด และฆานายตนะก็ไม่ใช่จักเกิด
แก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า มนายนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, รูปายตนะก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภวีกบุคคลเหล่านั้นเกิดอยู่ในปัญจโวหารภูมิที่ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสังขยัตตภูมิที่ดี มนายนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่รูปายตนะเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่เกิดอยู่ในสุทธาวาสภูมิที่ดี ปัจฉิมภวีกบุคคลเกิดอยู่ในอรุณภูมิที่ดี มนายนะไม่ใช่จักเกิด และรูปายตนะก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ รูปายตนะ มนายนะ

รูปายตนะ ธรรมายตนะ :-

[๕๑๕] รูปายตนะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, ธรรมายตนะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นเกิดอยู่ในอรุณภูมิ รูปายตนะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่ธรรมายตนะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่เกิดอยู่ในสุทธาวาสภูมิที่ดี ปัจฉิมภวีกบุคคลเกิดอยู่ในอรุณภูมิที่ดี รูปายตนะไม่ใช่เคยเกิด และธรรมายตนะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า รัมมายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, รูปายตนะก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภวีกบุคคลเหล่านั้นเกิดอยู่ในปัญจโวหารภูมิ รัมมายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่รูปายตนะเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่เกิดอยู่ในสุทธาวาสภูมิก็ดี ปัจฉิมภวีกบุคคลเกิดอยู่ในอรุณภูมิก็ดี รัมมายตนะไม่ใช่จักเกิด และรูปายตนะก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ รูปายตนมุละ รัมมายตนะมูลี

รูปายตนมุล จบ

มนายตนมุล

มนายตนมุละ รัมมายตนะมูลี :-

[๕๒๐] มนายตนะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, รัมมายตนะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นเกิดอยู่ในอสังขยัตตภูมิ มนายตนะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่รัมมายตนะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่เกิดอยู่ในสุทธาวาสภูมิ มนายตนะไม่ใช่

เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น และธัมมายนะก็ไม่ใช่จักเกิด
แก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น.

ก็หรือว่า ธัมมายนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใดในภพใด, มน
ายนะก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภพนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภพบุคคลเหล่านั้นเกิดอยู่ ธัมมายนะไม่ใช่จักเกิด
แก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น แต่มนายนะเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น
ในภพนั้น, บุคคลที่เกิดอยู่ในสุทธาวาสภูมิ ธัมมายนะไม่ใช่จักเกิด
และมนายนะก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น.

จบ มนายนมุตละ ธัมมายนมุตติ

มนายนมุต จบ

บุคคลโลกาสวาระ จบ

อดีตานาคตวาระ ปัจฉนิก จบ

อุปปาตวาระ จบ

นิโรธวาระ

ปัจจุปันนวาระ अनुโลम

ปุคคลวาระ

จักขายตมมุล

จักขายตมมุละ โสตายตมมული :-

[๕๒๑] จักขายตนะกำลังดับแก่บุคคลใด, โสตายตนะก็กำลังดับแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลที่มีจักขุเกิดได้ โสตะเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังตาย จักขายตนะกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่โสตายตนะไม่ไซ้กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่มีจักขุและโสตะเกิดได้เหล่านั้นกำลังตาย จักขายตนะกำลังดับ และโสตายตนะก็กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า โสตายตนะกำลังดับแก่บุคคลใด, จักขายตนะก็กำลังดับแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลที่มีโสตะเกิดได้ จักขุเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังตาย โสตายตนะกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่จักขายตนะไม่ไซ้กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่มีโสตะและจักขุเกิดได้เหล่านั้นกำลังตาย โสตายตนะกำลังดับ และจักขายตนะก็กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ จักขายตมมุละ โสตายตมมული

จักขายตนมุละ ฆานายตนมุลี :-

[๕๒๒] จักขายตนะกำลังดับแก่บุคคลใด, ฆานายตนะกำลังดับแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลที่มีจักขุเกิดได้ ฆานะเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังตาย จักขายตนะกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่ฆานายตนะไม่ไซ้กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่มีจักขุและฆานะเกิดได้เหล่านั้นกำลังตาย จักขายตนะกำลังดับ และฆานายตนะก็กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า ฆานายตนะกำลังดับแก่บุคคลใด, จักขายตนะกำลังดับแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลที่มีฆานะเกิดได้ จักขุเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังตาย ฆานายตนะกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่จักขายตนะไม่ไซ้กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่มีฆานะและจักขุเกิดได้เหล่านั้นกำลังตาย ฆานายตนะกำลังดับ และจักขายตนะก็กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น

จบ จักขายตนมุละ ฆานายตนมุลี

จักขายตนมุละ รูปายตนมุติ :-

[๕๒๓] จักขายตนะกำลังดับแก่บุคคลใด, รูปายตนะก็กำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า รูปายตนะกำลังดับแก่บุคคลใด, จักขายตนะก็กำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่มีรูปะเกิดได้ จักขุเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังตาย รูปายตนะกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่จักขายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่มีจักขุเกิดได้เหล่านั้นกำลังตาย รูปายตนะกำลังดับ และจักขายตนะก็กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ จักขายตนมุละ รูปายตนมุติ

จักขายตนมุละ มนายตนมุติ :-

[๕๒๔] จักขายตนะกำลังดับแก่บุคคลใด, มนายตนะก็กำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า มนายตนะกำลังดับแก่บุคคลใด, จักขายตนะก็กำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่มีจิตเกิดได้ จักขุเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังตาย มนายตนะกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่จักขายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่มีจักขุเกิดได้เหล่านั้นกำลังตาย มนายตนะกำลังดับ และจักขายตนะก็กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ จักขายตนมุละ มนายตนมุลี

จักขายตนมุละ รัมมายตนมุลี :-

[๕๒๕] จักขายตนะกำลังดับแก่บุคคลใด, รัมมายตนะก็กำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า รัมมายตนะกำลังดับแก่บุคคลใด, จักขายตนะก็กำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่จักขุเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังตาย รัมมายตนะกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่จักขายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่มีจักขุเกิดได้เหล่านั้นกำลังตาย รัมมายตนะกำลังดับ และจักขายตนะก็กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ จักขายตนมุละ รัมมายตนมุลี

จักขายตนมุล จบ

ฉนนายตนมุล

ฉนนายตนมุละ รุปายตนมุลี :-

[๕๒๖] ฉนนายตนะกำลังดับไค, รุปายตนะกำลังดับแก้บुकคลนััน ไช้ไหม ?

ไช้.

ก็หรือว่า รุปายตนะกำลังดับแก้บुकคลไค, ฉนนายตนะก็กำลังดับแก้บुकคลนััน ไช้ไหม ?

บुकคลที่มีรูปะเกิดไค ฉนนะเกิดไมไคเหล่านัันกำลังดาย รุปายตนะกำลังดับแก้บुकคลเหล่านััน แต่ฉนนายตนะไมไช้กำลังดับแก้บुकคลเหล่านััน, บุกคลที่มีฉนนะเกิดไคเหล่านัันกำลังดาย รุปายตนะกำลังดับและฉนนายตนะก็กำลังดับแก้บुकคลเหล่านััน.

จบ ฉนนายตนมุละ รุปายตนมุลี

ฉนนายตนมุละ มนายตนมุลี :-

[๕๒๗] ฉนนายตนะกำลังดับแก้บुकคลไค, มนายตนะก็กำลังดับแก้บुकคลนััน ไช้ไหม ?

ไช้.

ก็หรือว่า มนายตนะกำลังดับแก่บุคคลใด, ฆานายตนะก็กำลังดับแก่บุคคลนั้น ไซ้ใหม่ ?

บุคคลที่มีจิตเกิดได้ ฆานะเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังตาย มนายตนะกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่ฆานายตนะไม่ไซ้กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น บุคคลที่มีฆานะเกิดได้เหล่านั้นกำลังตาย มนายตนะกำลังดับ และฆานายตนะก็กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ ฆานายตนมุละ มนายตนมุถิ

ฆานายตนมุละ รัมมายตนมุถิ :-

[๕๒๘] ฆานายตนะกำลังดับแก่บุคคลใด, รัมมายตนะก็กำลังดับแก่บุคคลนั้น ไซ้ใหม่ ?

ไซ้.

ก็หรือว่า รัมมายตนะกำลังดับแก่บุคคลใด, ฆานายตนะก็กำลังดับแก่บุคคลนั้น ไซ้ใหม่ ?

บุคคลที่ฆานะเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังตาย รัมมายตนะกำลังดับ

แก่บุคคลเหล่านั้น แต่ภวนายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่มีมานะเกิดได้เหล่านั้นกำลังตาย ชัมภวตนะกำลังดับ และ ภวนายตนะก็กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ ภวนายตนะมุละ ชัมภวตนะมุลี

ภวนายตนะมุล จบ

รูปายตนะมุล

รูปายตนะมุละ มนายนตนะมุลี :-

[๕๒๕] รูปายตนะกำลังดับแก่บุคคลใด, มนายนตนะก็กำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่มีรูปะเกิดได้ แต่จิตเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังตาย รูปายตนะกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่ภวนายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น บุคคลที่มีรูปะและจิตเกิดได้เหล่านั้นกำลังตาย รูปายตนะกำลังดับ และภวนายตนะก็กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า มนายนตนะกำลังดับแก่บุคคลใด, รูปายตนะก็กำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่รูปะเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังตาย มนายนะกำลังดับ
แก่บุคคลเหล่านั้น แต่รูปายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคล
ที่มีรูปะและจิตเกิดได้เหล่านั้นกำลังตาย มนายนะกำลังดับ และรูปาย-
ตนะก็กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ รูปายตนมุละ มนายนมูลี

รูปายตนมุละ รัมมายตนมูลี :-

[๕๓๐] รูปายตนะกำลังดับแก่บุคคลใด, รัมมายตนะก็กำลังดับ
แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า รัมมายตนะกำลังดับแก่บุคคลใด, รูปายตนะก็กำลังดับ
บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่รูปะเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังตาย รัมมายตนะกำลังดับ
แก่บุคคลเหล่านั้น แต่รูปายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคล
ที่มีรูปะเกิดได้เหล่านั้นกำลังตาย รัมมายตนะกำลังดับ และรูปายตนะ
ก็กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ รูปายตนมุละ รัมมายตนมูลี

รูปายตนมุล จบ

มนายตนมุล

มนายตนมุละ รัมมายตนมูลี :-

[๕๓๑] มนายตนะกำลังดับแก่บุคคลใด, รัมมายตนะก็กำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า รัมมายตนะกำลังดับแก่บุคคลใด, มนายตนะก็กำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่จิตเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังตาย รัมมายตนะกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่มนายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่มีจิตเกิดได้เหล่านั้นกำลังตาย รัมมายตนะกำลังดับ และมนายตนะก็กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ มนายตนมุละ รัมมายตนมูลี

มนายตนมุล จบ

ปุคคลวาระ จบ

โอกาสวาระ

จักขายตนมุล

จักขายตนมุละ ๗ ล ๗

[๕๓๒] จักขายตนะกำลังดับในภูมิดุ, ๗ล๗ (ในอุปาทวาระ
กัฏฐิ นิโรชวาระกัฏฐิ อุปาทานิโรชวาระกัฏฐิ คำว่า ในภูมิดุ เป็นเช่น
เดียวกันในบททั้งปวง)

จักขายตนมุล จบ

โอกาสวาระ จบ

ปุคคโลกาสวาระ

จักขายตนมุล

จักขายตนะมุละ โสตายตนมุลี :-

[๕๓๓] จักขายตนะกำลังดับแก่บุคคลใดในภูมิดุ, โสตา-
ยตนะกำลังดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

จักขายตนมุละ ๗ ล๗ ฆานายตนะ รูปายตนะ มนายนะ
ธัมมายนะกำลังดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

(ฟังขยายคำว่า แก่บุคคลใดในภูมิดุ ให้พิสดารเช่นเดียวกัน)

จักขายตนมุล จบ

ปุคคโลกาสวาระ จบ

ปัจจุปปันนวาระ อนุโลม จบ

ปัจจุปันนวาระ ปัจจนิก

บุคคลวาระ

จักขายตนมุล

จักขายตนมุละ โสตายตนมุลี :-

[๕๓๔] จักขายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใด, โสตายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลที่จักขุก่เกิดไม่ได้ โสตะเกิดได้เหล่านั้นกำลังตาย จักขายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่โสตายตนะกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น, เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังเกิดก็ดี บุคคลที่จักขุและโสตะเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังตายก็ดี จักขายตนะไม่ใช่กำลังดับ และโสตายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า โสตายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใด, จักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลที่โสตะเกิดไม่ได้ จักขุก่เกิดได้เหล่านั้นกำลังตาย โสตายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่จักขายตนะกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น, เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังเกิดก็ดี บุคคลที่โสตะและจักขุก่เกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังตายก็ดี โสตายตนะไม่ใช่กำลังดับ และจักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ จักขายตนมุละ โสตายตนมุลี

จักขายตนมุละ ฆานายตนมูลี :-

[๕๓๕] จักขายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใด, ฆานายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลที่จักขุเกิดไม่ได้ ฆานะเกิดได้เหล่านั้นกำลังตาย จักขายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่ฆานายตนะกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น, เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังเกิดก็ดี บุคคลที่จักขุและฆานะเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังตายก็ดี จักขายตนะไม่ใช่กำลังดับ และฆานายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า ฆานายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใด, จักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลที่ฆานะเกิดไม่ได้ จักขุเกิดได้เหล่านั้นกำลังตาย ฆานายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่จักขายตนะกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น, เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังเกิดก็ดี บุคคลที่ฆานะและจักขุเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังตายก็ดี ฆานายตนะไม่ใช่กำลังดับ และจักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ จักขายตนมุละ ฆานายตนมูลี

จักขายตมฺหุละ รูปายตมฺหุติ :-

[๕๑๖] จักขายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใด, รูปายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่จักขุเกิดไม่ได้ รูปะเกิดได้เหล่านั้นกำลังตาย จักขายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่รูปายตนะกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น, เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังเกิดก็ดี บุคคลที่รูปะเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังตายก็ดี จักขายตนะไม่ใช่กำลังดับ และรูปายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า รูปายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใด จักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ จักขายตมฺหุละ รูปายตนะมฺหุติ

จักขายตมฺหุละ มนายตมฺหุติ :-

[๕๑๗] จักขายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใด, มนายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่จักขุเกิดไม่ได้ จิตเกิดได้เหล่านั้นกำลังตาย จักขายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่มนายตนะกำลังดับแก่บุคคล

พระอภิธรรมปิฎก ขมก เล่ม ๕ ภาค ๑ ตอน ๑ - หน้า ๕๔๑

เหล่านั้น, เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังเกิดก็ดี บุคคลที่จิตเกิดไม่ได้
เหล่านั้นกำลังตายก็ดี จักขายตนะไม่ใช่กำลังดับ และมนายตนะไม่ใช่
กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า มนายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใด, จักขายตนะ
ก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม?

ใช่.

จบ จักขายตนะมูละ มนายตนะมูลี

จักขายตนะมูละ รัมมายตนะมูลี :-

[๕๓๘] จักขายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใด, รัมมายตนะ
ก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม?

บุคคลที่จักขุเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังตาย จักขายตนะไม่ใช่กำลัง
ดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่รัมมายตนะกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น, เมื่อ
บุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังเกิด จักขายตนะไม่ใช่กำลังดับ และรัมมา-
ยตนะก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า รัมมายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใด, จักขายตนะ
ก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม?

ใช่.

จบ จักขายตนะมูละ รัมมายตนะมูลี

จักขายตนะมูล จบ

ภานายตนมุล

ภานายตนมุละ รุปายตนมุลี :-

[๕๓๕] ภานายตนะไม่ไช้กำลังดับแก่บุคคลใด, รุปายตนะก็ไมไช้กำลังดับแก่บุคคลนั้น ไช้ไหม ?

บุคคลที่ภานะเกิดไม่ได้ รุปะเกิดได้เหล่านั้นกำลังตาย ภานายตนะไม่ไช้กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่รูปายตนะกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น, เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังเกิดก็ดี บุคคลที่รูปะเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังตายก็ดี ภานายตนะไม่ไช้กำลังดับ และรูปายตนะก็ไมไช้กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า รุปายตนะไม่ไช้กำลังดับแก่บุคคลใด, ภานายตนะก็ไมไช้กำลังดับแก่บุคคลนั้น ไช้ไหม ?

ไช้.

จบ ภานายตนมุละ รุปายตนะมุลี

ภานายตนมุละ มนายตนมุลี :-

[๕๔๐] ภานายตนะไม่ไช้กำลังดับแก่บุคคลใด, มนายตนะก็ไมไช้กำลังดับแก่บุคคลนั้น ไช้ไหม ?

บุคคลที่มานะเกิดไม่ได้ จิตเกิดได้เหล่านั้นกำลังตาย ฉะนั้น
ยตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่มนายตนะกำลังดับแก่บุคคล
เหล่านั้น, เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังเกิดก็ดี บุคคลที่จิตเกิดไม่ได้
เหล่านั้นกำลังตายก็ดี ฉะนั้นยตนะไม่ใช่กำลังดับ และมนายตนะก็ไม่ใช่
กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า มนายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใด, ฉะนั้นยตนะ
ก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ ฉมนายตนะมูละ มนายตนะมูถิ

ฉมนายตนะมูละ ฉัมมายตนะมูถิ :-

[๕๔๑] ฉมนายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใด, ฉัมมายตนะ
ก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่มานะไม่ได้เหล่านั้นกำลังตาย ฉมนายตนะไม่ใช่
กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่ฉัมมายตนะกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น,

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังเกิด ฆานายตนะไม่ใช่กำลังดับ และ
ธัมมายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า ธัมมายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใด, ฆานายตนะ
ก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ ฆานายตนะมูละ ธัมมายตนะมูลี

ฆานายตนะมูล จบ

รูปายตนะมูล

รูปายตนะมูละ มนายตนะมูลี :-

[๕๔๒] รูปายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใด, มนายตนะ
ก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่รูปะเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังตาย รูปายตนะไม่ใช่กำลัง
ดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่มนายตนะกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น, เมื่อ
บุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังเกิด รูปายตนะไม่ใช่กำลังดับ และมนาย
ตนะก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า มนายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใด, รูปายตนะ
ก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่จิตเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังตาย มนายนะไม่ใช่กำลังดับ
แก่บุคคลเหล่านั้น แต่รูปายนะกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น, เมื่อบุคคล
เหล่านั้นทั้งหมดกำลังเกิด มนายนะไม่ใช่กำลังดับ และรูปายนะก็
ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ รูปายนมูละ มนายนมูลี

รูปายนมูละ มนายนมูลี :-

[๕๔๗] รูปายนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใด, รัมมายนะ
ก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่รูปะเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังตาย รูปายนะไม่ใช่กำลัง
ดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่รัมมายนะกำลังแก่บุคคลเหล่านั้น, เมื่อ
บุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังเกิด รูปายนะไม่ใช่กำลังดับ และรัมมา-
ยณะก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า รัมมายนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใด, รูปายนะ
ก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ รูปายนมูละ รัมมายนมูลี

รูปายนมูล จบ

มนายตนมุต

มนายตนมุตละ รั้มมายตนมุตี :-

[๕๔๔] มนายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใด, รั้มมายตนะ
ก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่จิตเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังตาย มนายตนะไม่ใช่กำลังดับ
แก่บุคคลเหล่านั้น แต่รั้มมายตนะกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น, เมื่อบุคคล
เหล่านั้นทั้งหมดกำลังเกิด มนายตนะไม่ใช่กำลังดับ และรั้มมายตนะ
ก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า รั้มมายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใด, มนายตนะ
ก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ มนายตนมุตละ รั้มมายตนมุตี

มนายตนมุต จบ

ปุคคลวาระ จบ

โอกาสวาระ

จักขายตนมุล

จักขายตนมุละ ๗ ล ๗

[๕๔๕] จักขายตนะไม่ใช่กำลังดับในภูมิดิ, ๗ ล ๗

จักขายตนมุล จบ

โอกาสวาระ จบ

ปุคคโลกาสวาระ

จักขายตนมุล

จักขายตนมุละ ๗ ล ๗

[๕๔๖] จักขายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคไลในภูมิดิ, ๗ ล ๗

(คำว่า แก่บุคคไลคี่ดี แก่บุคคไลในภูมิดิคี่ดี เป็นเช่นเดียวกัน)

จักขายตนมุล จบ

ปุคคโลกาสวาระ จบ

ปัจจุปปันนวาระ ปัจจนิก จบ

อตีตวาระ อนุโลม

ปุคคลวาระ

จักขายตนมุล

จักขายตนมุละ โสตายตนมูลี :-

[๕๔๗] จักขายตนะเคยดับแก่บุคคไล, โสตายตนะก็เคยดับ
แก่บุคคไลนั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

อดีตปุจจนาในอุปปาทวาระก็ดี ในนิโรธวาระก็ดี ในอุปปาท-
นิโรธวาระก็คร แม้นในอนุโลมและปัจจนิกก็เช่นเดียวกัน

จบ จักขายตนมุละ โสตายตนะมูลี

จักขายตนมุล จบ

ปุคคลวาระ จบ

อตีตวาระ จบ

อนาคตวาระ อนุโลม

ปุคคลวาระ

จักขายตนมุล

จักขายตนมุละ โสตายตนมูถ :-

[๕๔๘] จักขายตนะจักคัฒแก้บुकคคคคคค, โสตายตนะก็จักคัฒ
แก้บुकคคคคคค ไซ้โหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า โสตายตนะจักคัฒแก้บुकคคคคคค, จักขายตนะก็จักคัฒ
แก้บुकคคคคคค ไซ้โหม ?

ไซ้.

จบ จักขายตนมุละ โสตายตนมูถ

จักขายตนมุละ ฆานายตนมูถ :-

[๕๔๙] จักขายตนะจักคัฒแก้บुकคคคคคค, ฆานายตนะก็จักคัฒ
แก้บुकคคคคคค ไซ้โหม ?

เมื่อปัจฉิมภวีกบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในรูปาวจรภูมิก็ดี บุคคล
เหล่าใดจักเกิดในรูปาวจรภูมิ แล้วจักปรินิพพาน บุคคลเหล่านั้นกำลัง
ตายก็ดี จักขายตนะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่ฆานายตนะไม่ใช่
จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่นอกจากนั้น จักขายตนะจักดับ และ
ฆานายตนะก็จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า ฆานายตนะจักดับแก่บุคคลใด, จักขายตนะก็จักดับ
แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ จักขายตนะมุละ ฆานายตนะมุติ

จักขายตนะมุละ รูปายตนะมุติ :-

[๕๕๐] จักขายตนะจักดับแก่บุคคลใด, รูปายตนะก็จักดับ
แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า รูปายตนะจักดับแก่บุคคลใด, จักขายตนะก็จักดับ
แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ จักขายตนะมุละ รูปายตนะมุติ

ใช่.

ก็หรือว่า รูปายตนะจักดับแก่บุคคลใด, ฆานายตนะก็จักดับ
แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม?

เมื่อปัจฉิมภวีกบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในรูปาวจรภูมิก็ดี บุคคล
เหล่าใดจักเกิดในรูปาวจรภูมิ แล้วจักปรินิพพาน บุคคลเหล่านั้นกำลัง
ตายก็ดี รูปายตนะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่ฆานายตนะไม่ใช่
จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่นอกจากนั้น รูปายตนะจักดับ และ
ฆานายตนะก็จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ ฆานายตมมูละ รูปายตมมูลี

ฆานายตมมูละ มนายตนะ ๗ ล ๗ รัมมายตมมูลี :-

[๕๕๓] ฆานายตนะจักดับแก่บุคคลใด, มนายตนะ ๗ ล ๗
รัมมายตนะก็จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม?

ใช่.

หรือว่า รัมมายตนะจักดับแก่บุคคลใด, ฆานายตนะก็จักดับ
แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม?

เมื่อปัจฉิมภวีกบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในรูปาวจรภูมิก็ดี อรูปา-
วจรภูมิก็ดี บุคคลเหล่าใดจักเกิดในรูปาวจรภูมิ อรูปาวจรภูมิ แล้วจัก

ปรินิพพาน บุคคลเหล่านั้นกำลังตายก็ดี ธรรมายตนะจักดับแก่บุคคล
เหล่านั้น แต่ฆานายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่นอก
จากนั้น ธรรมายตนะจักดับ และฆานายตนะก็จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ ฆานายตนมุละ มนายตนะ ๗ ล ๗ ธรรมายตนมูลี

ฆานายตนมูล จบ

รูปายตนมูล

รูปายตนมุละ มนายตนะ ๗ ล ๗ ธรรมายตนมูลี :-

[๕๕๔] รูปายตนะจักดับแก่บุคคลใด, มนายตนะ ๗ ล ๗
ธรรมายตนะก็จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า ธรรมายตนะจักดับแก่บุคคลใด, รูปายตนะก็จักดับ
แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภวีกุบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในรูปภูมิก็ดี บุคคล
เหล่าใดจักเกิดในรูปภูมิ แล้วจักปรินิพพาน บุคคลเหล่านั้นกำลังตาย
ก็ดี ธรรมายตนะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่รูปายตนะไม่ใช่จักดับแก่

บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่นอกจากนั้น รั้ฆมายตนะจักคัรบ และรูลา-
ยตนะก็จักคัรบแแก้บุคคลเหล่านั้น.

จบ รูลายตนะมุละ มนายตนะ ๗ ล ๗ รั้ฆมายตนะมุลี

รูลายตนะมุล จบ

มนายตนะมุล

มนายตนะมุละ รั้ฆมายตนะมุลี :-

[๕๕๕] มนายตนะจักคัรบแแก้บุคคลใด, รั้ฆมายตนะก็จักคัรบ
แแก้บุคคลนั้น ไร้ไหม ?

ไร้.

ก็หรือว่า รั้ฆมายตนะจักคัรบแแก้บุคคลใด, มนายตนะก็จักคัรบ
แแก้บุคคลนั้น ไร้ไหม ?

ไร้.

จบ มนายตนะมุละ รั้ฆมายตนะมุลี

มนายตนะมุล จบ

บุคคลวาระ จบ

โอกาสวาระ

จักขายตนมุล

จักขายตนมุละ ๗ ล ๗

[๕๕๖] จักขายตนะจักคัรบในภูมิด, ๗ ล ๗

จักขายตนมุล จบ

โอกาสวาระ จบ

บุคคโลกาสวาระ

จักขายตนมุล

จักขายตนมุละ โสตายตนมุลี :-

[๕๕๗] จักขายตนะจักคัรบแก่บุคคคใดในภูมิด, โสตายตนะ
ก็จักคัรบแก่บุคคคณัันในภูมิดันััน ไช้ไหม ?

ไช้.

ก็หรือว่า โสตายตนะจักคัรบแก่บุคคคใดในภูมิด, จักขายตนะ
ก็จักคัรบแก่บุคคคณัันในภูมิดันััน, ไช้ไหม ?

ไช้.

จบ จักขายตนมุละ โสตายตนมุลี

จักขายตมมูละ ฆานายตมมูลี :-

[๕๕๘] จักขายตนะจักคัฏฐแก่บุคคลใดในภุมิไต, ฆานายตนะก็จักคัฏฐแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไช้ไหม ?

บุคคลที่เกิดอยู่ในรูปาวจรภุมิ ๑ ล ๑ บุคคลที่เกิดอยู่ในกามาวจรภุมิ ๑ ล ๑

ก็หรือว่า ฆานายตนะจักคัฏฐแก่บุคคลใดในภุมิไต, ๑ ล ๑
ไช้.

จบ จักขายตมมูละ ฆานายตมมูลี

จักขายตมมูละ รูปายตมมูลี :-

จักขายตนะจักคัฏฐแก่บุคคลใดในภุมิไต, รูปายตนะก็จักคัฏฐแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไช้ไหม ?

ไช้.

ก็หรือว่า รูปายตนะจักคัฏฐแก่บุคคลใดในภุมิไต, จักขายตนะก็จักคัฏฐแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไช้ไหม ?

บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภุมิ ๑ ล ๑ บุคคลที่เกิดอยู่ในปัญจโวหารภุมิ ๑ ล ๑

จบ จักขายตมมูละ รูปายตมมูลี

ฆานายตนมฺหุละ ฆัมมายตนมฺหุตี :-

ฆานายตนะจักคัฒบแก่บุคคลใดในภุมิใด, ฆัมมายตนะก็จักคัฒบแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า ฆัมมายตนะจักคัฒบแก่บุคคลใดในภุมิใด, ๑ ล ๑

บุคคลที่เกิดอยู่ในรูปาวจรภุมิ บุคคลที่เกิดอยู่ในอรูปาวจรภุมิ
๑ ล ๑ บุคคลที่เกิดอยู่ในกามาวจรภุมิ ๑ ล ๑

จบ ฆานายตนมฺหุละ ฆัมมายตนมฺหุตี

ฆานายตนมฺหุล จบ

รูปายตนมฺหุล

รูปายตนมฺหุละ มนายตนมฺหุตี :-

[๕๖๐] รูปายตนะจักคัฒบแก่บุคคลใดในภุมิใด, มนายตนะก็จักคัฒบแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภุมิ ๑ ล ๑ บุคคลที่เกิดอยู่ในปัญจ-
โวการภุมิ ๑ ล ๑

ก็หรือว่า มนายตนะจักดับแก่บุคคลใดในภุมิใด, ฯ ล ฯ

บุคคลที่เกิดอยู่ในอรุปภุมิ ฯ ล ฯ บุคคลที่เกิดอยู่ในปัญจโวการ-
ภุมิ ฯ ล ฯ

จบ รุบายตนะมุละ มนายตนะมุลี

รุบายตนะมุละ ชัมมายตนะมุลี :-

รุบายตนะจักดับแก่บุคคลใดในภุมิใด, ชัมมายตนะก็จักดับแก่
บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า ชัมมายตนะจักดับแก่บุคคลใดในภุมิใด, ฯ ล ฯ

บุคคลที่เกิดอยู่ในอรุปภุมิ ฯ ล ฯ บุคคลที่เกิดอยู่ในปัญจโวการ-
ภุมิ บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญัตตภุมิ ฯ ล ฯ

จบ รุบายตนะมุละ ชัมมายตนะมุลี

รุบายตนะมุล จบ

มนายตนมุล

มนายตนมุละ รัมมายตนมุลี :-

[๕๖๑] มนายตนะจักคัับแก้บुकคไลในภุมิไค, รัมมายตนะ
ก็จักคัับแก้บुकคไลนัันในภุมินััน ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า รัมมายตนะจักคัับแก้บुकคไลในภุมิไค, มนายตนะ
ก็จักคัับแก้บुकคไลนัันในภุมินััน ไซ้ไหม ?

บुकคไลที่เกิดอยู่ในอัสัญญัตตภุมิ ๑ ล ๑ บุกคไลที่เกิดอยู่ในจตุ-
โวการภุมิ ปัญจโวการภุมิ รัมมายตนะจักคัับ และมนายตนะก็จักคัับ
แก้บुकคไลเหล่านัันในภุมินััน.

สมเด็จพะผู้มีพระภาคเจ้าทรงขยายอนาคตปุจฉาไว้ในอุปปาท-
วาระ ซึ่งประกอบด้วยคำว่า ยสุต (แก้บुकคไล) และ ยตุถ (ใ
ภุมิไค) ฉันไค แม้นิโรธวาระ พึงขยายให้พิสดารนัันนััน.

จบ มนายตนมุละ รัมมายตนมุลี

มนายตนมุล จบ

ปุคคโลกาสวาระ จบ

อนาคตวาระ อนุโลม จบ

อนาคตวาระ ปัจฉนิก

บุคคลวาระ

จักขายตนมุล

จักขายตนมุละ โสตายตนมูถิ :-

[๕๖๒] จักขายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใด, โสตายตนะก็
ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า โสตายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใด, จักขายตนะก็
ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ จักขายตนมุละ โสตายตนมูถิ

จักขายตนมุละ ฆานายตนมูถิ :-

[๕๖๓] จักขายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใด, ฆานายตนะก็
ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า ฆานายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใด, จักขายตนะก็
ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภวีกบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในรูปาวจรภูมิก็ดี บุคคลเหล่านี้ได้จักเกิดในรูปาวจรภูมิ แล้วจักปรินิพพาน บุคคลเหล่านั้นกำลังตายก็ดี ฆานายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่จักขายตนะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น, เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิก็ดี ปัจฉิมภวีกบุคคลเกิดอยู่ในอรุณภูมิก็ดี บุคคลเหล่านี้ได้จักเกิดในอรุณภูมิ แล้วจักปรินิพพาน บุคคลเหล่านั้นกำลังตายก็ดี ฆานายตนะไม่ใช่จักดับ และจักขายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ จักขายตนะมุละ ฆานายตนะมุติ

จักขายตนะมุละ รูปายตนะมุติ :-

[๕๖๔] จักขายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใด, รูปายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

หรือว่า รูปายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใด, จักขายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ จักขายตนะมุละ รูปายตนะมุติ

จักขายตนมูละ มนายตนะ ๑ ล ๑ รั้มมายตนมูลี :-

[๕๖๕] จักขายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใด, มนายตนะ ๑ ล ๑ รั้มมายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภวีกบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในอรูปภูมิก็ดี บุคคลเหล่านี้เกิดในอรูปภูมิ แล้วจักปรินิพพาน บุคคลเหล่านั้นกำลังตายก็ดี จักขายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่รั้มมายตนะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น, เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพาน จักขายตนะไม่ใช่จักดับ และรั้มมายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า รั้มมายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใด, จักขายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ จักขายตนมูละ มนายตนะ ๑ ล ๑ รั้มมายตนมูลี

จักขายตนมูล จบ

ฆานายตนมูล

ฆานายตนมูละ รูปายตนมูลี :-

[๕๖๖] ฆานายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใด, รูปายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภวีกบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในรูปาวจรภูมิก็ดี บุคคลเหล่านี้จักเกิดในรูปาวจรภูมิ แล้วจักปรินิพพาน บุคคลเหล่านั้นกำลังตายก็ดี ฆานายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่รูปายตนะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในปัญจโวหารภูมิก็ดี ปัจฉิมภวีกบุคคลเกิดอยู่ในอรุปรภูมิก็ดี บุคคลเหล่านี้จักเกิดในอรุปรภูมิ แล้วจักปรินิพพาน บุคคลเหล่านั้นกำลังตายก็ดี ฆานายตนะไม่ใช่จักดับ และรูปายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า รูปายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใด, ฆานายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ ฆานายตนะมุละ รูปายตนะมุติ

ฆานายตนะมุละ มนายตนะ ๗๑ ๗ ฐัมมายตนะมุติ :-

[๕๖๗] ฆานายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใด, มนายตนะ ๗๑ ๗ ฐัมมายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภวีกบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในรูปาวจรภูมิ ในอรุปราวจรภูมิก็ดี บุคคลเหล่านี้จักเกิดในรูปาวจรภูมิ อรุปราวจรภูมิ แล้วจักปรินิพพาน บุคคลเหล่านั้นกำลังตายก็ดี ฆานายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่ฐัมมายตนะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น, เมื่อบุคคล

เหล่านั้นกำลังปรินิพพาน ฆานายตนะไม่ใช่จักดับ และธัมมายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า ธัมมายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใด, ฆานายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม?

ใช่.

จบ ฆานายตนมุละ มนายตนะ ๗ ล ๗ ธัมมายตนมุที

ฆานายตนมุล จบ

รูปายตนมุล

รูปายตนมุละ มนายตนะ ๗ ล ๗ ธัมมายตนมุที :-

[๕๖๘] รูปายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใด, มนายตนะ ๗ ล ๗ ธัมมายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภวีกบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในอรุปภูมิก็ดี บุคคลเหล่านี้จักเกิดในอรุปภูมิ แล้วจักปรินิพพาน บุคคลเหล่านั้นกำลังตายก็ดี รูปายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่ธัมมายตนะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น, เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพาน รูปายตนะไม่ใช่จักดับ และธัมมายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า ชัมมายณะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใด, รูปายณะก็ไม่
ใช่จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ รูปายตนมุละ มนายณะ ฯลฯ ชัมมายตนมุลี

รูปายตนมุล จบ

มนายตนมุล

มนายตนมุละ ชัมมายตนมุลี :-

[๕๖๕] มนายณะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใด, ชัมมายณะก็ไม่
ใช่จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า ชัมมายณะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใด, มนายณะก็ไม่
ใช่จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ มนายตนมุละ ชัมมายตนมุลี

มนายตนมุล จบ

บุคคลวาระ จบ

โอกาสวาระ

จักขายตนมุล

จักขายตนมุละ ๗ ล ๗

[๕๓๐] จักขายตนะไม่ใช่จักคัรบในภุมิไต, ๗ล๗

จักขายตนมุล จบ

โอกาสวาระ จบ

ปุคคโลกาสวาระ

จักขายตนมุล

จักขายตนมุละ โสตายตนมุลี :-

[๕๓๑] จักขายตนะไม่ใช่จักคัรบแก่บุคคไตในภุมิไต, โสตา-
ยตนะก็ไม่ใช่จักคัรบแก่บุคคคณันในภุมินัน ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า โสตายตนะไม่ใช่จักคัรบแก่บุคคไตในภุมิไต, จักขา-
ยตนะก็ไม่ใช่จักคัรบแก่บุคคคณันในภุมินัน ไซ้ไหม ?

ไซ้.

จบ จักขายตนมุละ โสตายตนมุลี

จักขายตมฺหุละ ฆานายตมฺหุติ :-

[๕๗๒] จักขายตนะไม่ใช่จักคัณฑ์แก่บุคคลใดในภุมิใด, ฆานายตนะก็ไม่ใช่จักคัณฑ์แก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า ฆานายตนะไม่ใช่จักคัณฑ์แก่บุคคลใดในภุมิใด, จักขายตนะไม่ใช่จักคัณฑ์แก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นเกิดอยู่ในรูปาวจรภุมิ ฆานายตนะไม่ใช่จักคัณฑ์แก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่จักขายตนะจักคัณฑ์แก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในปัญจโวการภุมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญสัตตมิกี้ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอรุภุมิก็ดี ฆานายตนะไม่ใช่จักคัณฑ์ และจักขายตนะก็ไม่ใช่จักคัณฑ์แก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

จบ จักขายตมฺหุละ ฆานายตมฺหุติ

จักขายตมฺหุละ รูปายตมฺหุติ :-

[๕๗๓] จักขายตนะไม่ใช่จักคัณฑ์แก่บุคคลใดในภุมิใด, รูปายตนะก็ไม่ใช่จักคัณฑ์แก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นเกิดอยู่ในอสัญญสัตตภุมิ จักขายตนะไม่ใช่จักคัณฑ์แก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่รูปายตนะจักคัณฑ์แก่บุคคลเหล่านั้น

ในภุมินั้น, เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในปัญจโวหารภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในรูปภูมิก็ดี จักขายตนะไม่ใช่จักดับ และรูปายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

หรือว่า รูปายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, จักขายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ จักขายตนมุละ รูปายตนมุลี

จักขายตนมุละ มนายตนมุลี :-

[๕๗๔] จักขายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, มนายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นเกิดอยู่ในรูปภูมิ จักขายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่มนายตนะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอัสัญญัตตภูมิก็ดี จักขายตนะไม่ใช่จักดับ และมนายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

ก็หรือว่า มนายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, จักขายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ จักขายตนมุละ มนายตนมุลี

จักขายตนมูละ รั้มมายตนมูลี :-

[๕๗๕] จักขายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, รั้มมายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นเกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอรูปภูมิก็ดี จักขายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่รั้มมายตนะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพาน จักขายตนะไม่ใช่จักดับ และรั้มมายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า รั้มมายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, จักขายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ จักขายตนมูละ รั้มมายตนมูลี

จักขายตนมูล จบ

ภานายตนมูล

ภานายตนมูละ รูพายตนมูลี :-

[๕๗๖] ภานายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, รูพายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น.

เมื่อบุคคลเหล่านั้นเกิดอยู่ในรูปาวจรภูมิ ฆานายตนะไม่ใช่
จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่รูปายตนะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น
ในภูมินั้น, เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิที่ดี
บุคคลที่เกิดอยู่ในอรูปภูมิที่ดี ฆานายตนะไม่ใช่จักดับ และรูปายตนะ
ก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

หรือว่า รูปายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, ฆานายตนะ
ก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ ฆานายตนมุละ รูปายตนมุติ

ฆานายตนมุละ มนายตนมุติ :-

[๕๗๗] ฆานายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, มนา-
ยตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นเกิดอยู่ในรูปาวจรภูมิที่ดี บุคคลที่เกิดอยู่ใน
อรูปาวจรภูมิที่ดี ฆานายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น
แต่ฆานายตนะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, เมื่อบุคคลเหล่านั้น
กำลังปรินิพพานที่ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสังขยสัตตภูมิที่ดี ฆานายตนะ
ไม่ใช่จักดับ และฆานายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า มนายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, ฆานายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ ฆานายตมฺหะ มนายตมฺหี

ฆานายตมฺหะ ฆัมมายตมฺหี :-

[๕๗๘] ฆานายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, ฆัมมายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นเกิดอยู่ในรูปาวจรภูมิที่ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในรูปาวจรภูมิที่ดี ฆานายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่ ฆัมมายตนะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังแก่นิพพาน ฆานายตนะไม่ใช่จักดับ และฆัมมายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า ฆัมมายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, ฆานายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ ฆานายตมฺหะ ฆัมมายตมฺหี

ฆานายตมฺหุ จบ

รูปายตนมุล

รูปายตนมุละ มนายตนมุลี :-

[๕๗๕] รูปายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภุมิได, มนายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นเกิดอยู่ในอรุภุมิ รูปายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่มนายตนะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพาน รูปายตนะไม่ใช่จักดับและมนายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

ก็หรือว่า มนายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภุมิได, รูปายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม

เมื่อบุคคลเหล่านั้นเกิดอยู่ในอสัญญสัตตภุมิ มนายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่รูปายตนะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพาน มนายตนะไม่ใช่จักดับและรูปายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

จบ รูปายตนมุละ มนายตนมุลี

รูปายตนมูละ ชัมมายตนมูลี :-

[๕๘๐] รูปายตนะไม่ใช่จักคดับแก่บุคคลใดในภุมิใด, ชัมมายตนะก็ไม่ใช่จักคดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นเกิดอยู่ในอรูปภุมิ รูปายตนะไม่ใช่จักคดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่ชัมมายตนะจักคดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพาน รูปายตนะไม่ใช่จักคดับและชัมมายตนะก็ไม่ใช่จักคดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

ก็หรือว่า ชัมมายตนะไม่ใช่จักคดับแก่บุคคลใดในภุมิใด, รูปายตนะก็ไม่ใช่จักคดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

ใช่.

จบ รูปายตนมูละ ชัมมายตนมูลี

รูปายตนมูล จบ

มนายตนมูล

มนายตนมูละ ชัมมายตนมูลี :-

[๕๘๑] มนายตนะไม่ใช่จักคดับแก่บุคคลใดในภุมิใด, ชัมมายตนะก็ไม่ใช่จักคดับแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นเกิดอยู่ในอสัญญัตตภูมิ มนายนะไม่ใช่
จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่ธัมมายนะจักดับแก่บุคคลเหล่า
นั้นในภูมินั้น, เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพาน มนายนะไม่ใช่
จักดับและธัมมายนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า ธัมมายนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด มนา-
ยตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ มนายนมุตตะ ธัมมายนมุตติ

มนายนมุต จบ

ปุคคโลกาสวาระ จบ

อนาคตวาระ ปัจจนิก จบ

ปัจจุปันนาตีตวาระ อนุโลม

บุคคลวาระ

จักขายตนมุล

จักขายตนมุละ โสตายตนมุลี :-

[๕๘๒] จักขายตนะกำลังดับแก่บุคคลใด, โสตายตนะก็เคยดับ
แก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า โสตายตนะเคยดับแก่บุคคลใด จักขายตนะก็กำลัง
ดับแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังเกิดก็ดี บุคคลที่จักขุเกิดไม่ได้
เหล่านั้นกำลังตายก็ดี โสตายตนะเคยดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่จักขา-
ยตนะไม่ไซ้กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่มีจักขุเกิดได้เหล่านั้น
กำลังตาย โสตายตนะเคยดับ และจักขายตนะก็กำลังดับแก่บุคคล
เหล่านั้น.

จบ จักขายตนมุละ โสตายตนมุลี

จักขายตมฺหุละ ฆานายตนะ ๗ ล ๗ รูปายตนะ มนายตนะ

ฉัมมายตมฺหุติ :-

[๕๘๑] จักขายตนะกำลังดับแก่บุคคลใด, ฆานายตนะ ๗ ล ๗
รูปายตนะ มนายตนะ ฉัมมายตนะก็เคยดับแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?
ใช่.

ก็หรือว่า ฉัมมายตนะเคยดับแก่บุคคลใด, จักขายตนะก็กำลัง
ดับแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังเกิดก็ดี บุคคลที่จักขุเกิดไม่ได้
เหล่านั้นกำลังตายก็ดี ฉัมมายตนะเคยดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่จักขา-
ยตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น บุคคลที่มีจักขุเกิดได้เหล่านั้น
กำลังตาย ฉัมมายตนะเคยดับ และจักขายตนะก็กำลังดับแก่บุคคล
เหล่านั้น.

จบ จักขายตมฺหุละ ฆานายตนะ ๗ ล ๗ รูปายตนะ มนายตนะ

ฉัมมายตมฺหุติ

จักขายตมฺหุติ จบ

ภานายตนมุล

ภานายตนมุละ รุปายตนะ ๗ ล ๗ มนายตนะ ฐัมมายตนมุลี :-

[๕๘๔] ภานายตนะกำลังดับแก้บุคคลใด, รุปายตนะ ๗ ล ๗ มนายตนะ ฐัมมายตนะก็เคยดับแก้บุคคลนั้น ใชไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า ฐัมมายตนะเคยดับแก้บุคคลใด, ภานายตนะก็กำลังดับแก้บุคคลนั้น ใชไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังเกิดก็ดี บุคคลที่ฆานะเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังตายก็ดี ฐัมมายตนะเคยดับแก้บุคคลเหล่านั้น แต่ภานายตนะไมใช่กำลังดับแก้บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่มีฆานะเกิดได้เหล่านั้นกำลังตาย ฐัมมายตนะเคยดับ และภานายตนะก็กำลังดับแก้บุคคลเหล่านั้น.

จบ ภานายตนมุละ รุปายตนะ ๗ ล ๗ มนายตนะ ฐัมมายตนมุลี

ภานายตนมุล จบ

รูปายตนมุล

รูปายตนมุละ มนายตนะ ๗ ล ๗ รัมมายตนมული :-

[๕๘๕] รูปายตนะกำลังดับแก่บุคคลใด, มนายตนะ ๗ ล ๗ รัมมายตนะก็เคยดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า รัมมายตนะเคยดับแก่บุคคลใด, รูปายตนะก็กำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังเกิดก็ดี บุคคลที่รูปะเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังตายก็ดี รัมมายตนะเคยดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่รูปายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่มีรูปะเกิดได้เหล่านั้นกำลังตาย รัมมายตนะเคยดับ และรูปายตนะกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ รูปายตนมุละ มนายตนะ ๗ ล ๗ รัมมายตนมული

รูปายตนมุล จบ

มนายตนมุล

มนายตนมุละ รั้มมายตนมูลี :-

[๕๘๖] มนายตนะกำลังดับแก่บุคคลใด, รั้มมายตนะก็เคยดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า รั้มมายตนะเคยดับแก่บุคคลใด, มนายตนะก็กำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังเกิดก็ดี บุคคลที่จิตเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังตายก็ดี รั้มมายตนะเคยดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่มนายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่มีจิตเกิดได้เหล่านั้นกำลังตาย รั้มมายตนะเคยดับ และมนายตนะก็กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ มนายตนมุละ รั้มมายตนมูลี

มนายตนมุล จบ

บุคคลวาระ จบ

โอกาสวาระ

จักขายตนมุล

จักขายตนมุละ ๗ ล ๗

[๕๘๗] จักขายตนะกำลังดับในภูมิตะ, ๗ ล ๗

จักขายตนมุล จบ

โอกาสวาระ จบ

บุคคลโอกาสวาระ

จักขายตนมุล

จักขายตนมุละ โสตายตนมุลี :-

[๕๘๘] จักขายตนะกำลังดับแก่บุคคลใดในภูมิตะ, โสตา-
ยตนะก็เคยดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในสุทธาวาสภูมิ จักขายตนะ
กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่โสตายตนะไม่ใช่เคยดับแก่
บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลนอกจากนั้นที่มีจักขุกะได้กำลังตาย
จักขายตนะกำลังดับ และโสตายตนะก็เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมิ
นั้น.

ก็หรือว่า โสตายตนะเคยดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, จักขายตนะ
ก็กำลังดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในปัญจโวหารภูมิที่ดี บุคคลที่จักขุ
เกิดไม่ได้กำลังตายในกามาวจรภูมิที่ดี โสตายตนะเคยดับแก่บุคคลเหล่า
นั้นในภูมินั้น แต่จักขายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น,
บุคคลที่มีจักขุเกิดได้กำลังตาย โสตายตนะเคยดับ และจักขายตนะก็
กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ จักขายตนมุละ โสตายตนมุติ

จักขายตนมุละ ฆานายตนมุติ :-

[๕๘๘] จักขายตนะกำลังดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, ฆานายตนะ
ก็เคยดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังตายในรูปาวจรภูมิ จักขายตนะกำลังดับ
แก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่ฆานายตนะไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลเหล่า
นั้นในภูมินั้น, บุคคลที่มีจักขุเกิดได้กำลังตายในกามาวจรภูมิ จักขายตนะ
กำลังดับ และฆานายตนะก็เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า ฆานายตนะเคยดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, จักขายตนะ
ก็กำลังดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในกามาวจรภูมิก็ดี บุคคลที่จักขุเกิด
ไม่ได้กำลังตายในกามาวจรภูมิก็ดี ฆานายตนะเคยดับแก่บุคคลเหล่านั้น
ในภูมินั้น แต่จักขายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น,
บุคคลที่มีจักขุเกิดได้กำลังตายในกามาวจรภูมิ ฆานายตนะเคยดับ และ
จักขายตนะก็กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ จักขายตนมุละ ฆานายตนมุลี

จักขายตนมุละ รูปายตนมุลี :-

[๕๕๐] จักขายตนะกำลังดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, รูปายตนะ
ก็เคยดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในสุทธาวาสภูมิ จักขายตนะ
กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่รูปายตนะไม่ใช่เคยดับแก่บุคคล
เหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลนอกจากนั้นที่มีจักขุเกิดได้กำลังตาย จักขาย
ตนะกำลังดับ และรูปายตนะก็เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า รูปายตนะเคยดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, จักขายตนะ
ก็กำลังดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในปัญจโวหารภูมิก็ดี บุคคลที่จักขุ
เกิดไม่ได้กำลังตายในกามาวจรภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญัตตภูมิ

ก็ดี รูปายตนะเคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น แต่จักขายตนะไม่
กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น, บุคคลที่มีจักขุเกิดได้เหล่านั้น
กำลังตาย รูปายตนะเคยดับ และจักขายตนะก็กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น
ในภพนั้น.

จบ จักขายตนะมูละ รูปายตนะมูลี

จักขายตนะมูละ มนายตนะมูลี :-

[๕๕๑] จักขายตนะกำลังดับแก่บุคคลใดในภพใด, มนายตนะ
กำลังดับแก่บุคคลนั้นในภพนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในสุทธาวาสภพ จักขายตนะ
กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น แต่มนายตนะไม่ไซ้เคยดับแก่
บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น, บุคคลนอกจากนั้นที่มีจักขุเกิดได้กำลังตาย
จักขายตนะกำลังดับ และมนายตนะก็เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น.

ก็หรือว่า มนายตนะเคยดับแก่บุคคลใดในภพใด, จักขายตนะ
ก็กำลังดับแก่บุคคลนั้นในภพนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในปัญจโวหารภพก็ดี บุคคลที่จักขุ
เกิดไม่ได้กำลังตายในกามาวจรภพก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอรุพภพก็ดี

มนายตนะเคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น แต่จักขายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น, บุคคลที่มีจักขุเกิดได้เหล่านั้นกำลังตายมนายตนะเคยดับ และจักขายตนะก็กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้นนั้น.

จบ จักขายตนะมูละ มนายตนะมูลี

จักขายตนะมูละ ชัมมายตนะมูลี :-

[๕๙๒] จักขายตนะกำลังดับแก่บุคคลใดในภพใด, ชัมมายตนะก็เคยดับแก่บุคคลนั้นในภพนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในสุทธาวาสภูมิ จักขายตนะก็กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น แต่ชัมมายตนะไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น, บุคคลที่นอกจากนั้นที่มีจักขุเกิดได้กำลังตายจักขายตนะกำลังดับ และชัมมายตนะก็เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้นนั้น.

ก็หรือว่า ชัมมายตนะเคยดับแก่บุคคลใดในภพใด, จักขายตนะก็กำลังดับแก่บุคคลนั้นในภพนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังเกิดก็ดี บุคคลที่จักขุเกิดไม่ได้กำลังตายก็ดี ชัมมายตนะเคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น แต่จักขา-

พระอภิธรรมปิฎก ขมก เล่ม ๕ ภาค ๑ ตอน ๑ - หน้าที่ 587

ยตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น, บุคคลที่มีจักขุเกิดได้
เหล่านั้นกำลังตาย รั้งมายตนะเคยดับ และจักขายตนะก็กำลังดับแก่
บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น.

จบ จักขายตมฺหะ รั้งมายตมฺหี

จักขายตมฺห จบ

ภณายตมฺห

ภณายตมฺหะ รุปรายตมฺหี :-

[๕๕๓] ภณายตนะกำลังดับแก่บุคคลใดในภพใด, รุปรายตนะ
ก็เคยดับแก่บุคคลนั้นในภพนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า รุปรายตนะเคยดับแก่บุคคลใดในภพใด, ภณายตนะ
ก็กำลังดับแก่บุคคลนั้นในภพนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในกามาวจรภูมิที่ดี บุคคลที่ภณาย
เกิดไม่ได้กำลังตายในกามาวจรภูมิที่ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในรูปาวจรภูมิที่ดี

รูปายตนะเคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่ภานายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น บุคคลที่มีภานะเกิดได้เหล่านั้นกำลังตาย รูปายตนะเคยดับ และภานายตนะก็กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

จบ ภานายตนะ มุละ รูปายตนะ มุติ

ภานายตนะ มุละ มนายตนะ มุติ :-

[๕๕๔] ภานายตนะกำลังดับแก่บุคคลใดในภุมิใด, มนายตนะก็เคยดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า มนายตนะเคยดับแก่บุคคลใดในภุมิใด, ภานายตนะก็กำลังดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในภามาวจรภุมิที่ดี บุคคลที่มีภานะเกิดไม่ได้กำลังตายในภามาวจรภุมิที่ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในรูปาวจรภุมิที่ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในรูปาวจรภุมิที่ดี มนายตนะเคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่ภานายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลที่มีภานะเกิดได้เหล่านั้นกำลังตาย มนายตนะเคยดับ และภานายตนะก็กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

จบ ภานายตนะ มุละ มนายตนะ มุติ

ฆานายตนมฺหุละ ชัมมายตนมฺหุติ :-

[๕๕๕] ฆานายตนะกำลังดับแก่บุคคลใดในภุมิใด, ชัมมายตนะก็เคยดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า ชัมมายตนะเคยดับแก่บุคคลใดในภุมิใด, ฆานายตนะก็กำลังดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังเกิดก็ดี บุคคลที่ฆานะเกิดไม่ได้กำลังตายก็ดี ชัมมายตนะเคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่ฆานายตนะไม่ไซ้กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลที่มีฆานะเกิดได้เหล่านั้นกำลังตาย ชัมมายตนะเคยดับ และฆานายตนะก็กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

จบ ฆานายตนมฺหุละ ชัมมายตนมฺหุ

ฆานายตนมฺหุ จบ

รฺหุบายตนมฺหุ

รฺหุบายตนมฺหุละ มนายตนมฺหุติ :-

[๕๕๖] รฺหุบายตนะกำลังดับแก่บุคคลใดในภุมิใด, มนายตนะก็เคยดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในสุทธาวาสภูมิก็ดี บุคคลที่ กำลังตายในอสังขยัตตภูมิก็ดี รูปายตนะกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น ในภูมินั้น แต่มนายตนะไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคล นอกจากนั้นที่กำลังตายในปัญจโวการภูมิ รูปายตนะกำลังดับ และ มนายตนะก็เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า มนายตนะเคยดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, รูปายตนะ ก็กำลังดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในปัญจโวการภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ใน อรูปภูมิก็ดี มนายตนะเคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่รูปาย ตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, เมื่อบุคคลเหล่านั้น กำลังตายในปัญจโวการภูมิ มนายตนะเคยดับ และรูปายตนะก็กำลังดับ แก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ รูปายตนะ มนายตนะ

รูปายตนะ ธรรมายตนะ :-

[๕๕๗] รูปายตนะกำลังดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, ธรรมายตนะ ก็เคยดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในสุทธาวาสภูมิ รูปายตนะ กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่ธรรมายตนะไม่ใช่เคยดับแก่

บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลนอกจากนั้นที่มีรูปะเกิดได้เหล่านั้น กำลังตาย รูปายตนะกำลังดับ และธัมมายตนะก็เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้น ในภุมินั้น.

ก็หรือว่า ธัมมายตนะเคยดับแก่บุคคลใดในภุมิใด, รูปายตนะ ก็กำลังดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังเกิดก็ดี บุคคลที่รูปะเกิดไม่ได้ กำลังตายก็ดี ธัมมายตนะเคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่รูปายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลที่มีรูปะเกิดได้ เหล่าเหล่านั้นกำลังตาย ธัมมายตนะเคยดับ และรูปายตนะก็กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

จบ รูปายตมมูละ ธัมมายตมมูล

รูปายตมมูล จบ

มนายตมมูล

มนายตมมูละ ธัมมายตมมูถี :-

[๕๕๘] มนายตนะกำลังดับแก่บุคคลใดในภุมิใด, ธัมมายตนะ ก็เคยดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในสุทธาวาสภุมิ มนายตนะ กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่ธัมมายตนะไม่ใช่เคยดับแก่

พระอภิธรรมปิฎก ขมก เล่ม ๕ ภาค ๑ ตอน ๑ - หน้าที่ 592

บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น, บุคคลที่นอกจากนั้นที่มีจิตเกิดได้เหล่านั้น กำลังตาย มนายนะกำลังดับ และธัมมายนะก็เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้น ในภพนั้น.

ก็หรือว่า ธัมมายนะเคยดับแก่บุคคลใดในภพใด, นายณะ ก็กำลังดับแก่บุคคลนั้นในภพนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังเกิดก็ดี บุคคลที่จิตเกิดไม่ได้ กำลังตายก็ดี ธัมมายนะเคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น แต่มนายณะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น, บุคคลที่มีจิตเกิดได้เหล่านั้นกำลังตาย ธัมมายนะเคยดับ และมนายณะก็กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น.

จบ มนายนมุตตะ ธัมมายนมุตติ

มนายนมุต จบ

ปุคคโลกาสวาระ จบ

ปัจจุปปันนาตีตวาระ อนุโลม จบ

ปัจจุปันนาตีตาวาระ ปัจจนิก

บุคคลวาระ

จักขายตนมุล

จักขายตนมุละ โสตายตนมูถิ :-

[๕๕๕] จักขายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใด, โสตายตนะ
ก็ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เคยดับ.

ก็หรือว่า โสตายตนะไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลใด, จักขายตนะ
ก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ไม่มี.

จบ จักขายตนมุละ โสตายตนมูถิ

จักขายตนมุละ ฆานายตนะ ๗ ล ๗ รูปายตนะ มนายตนะ

ธัมมายตนมูถิ :-

[๖๐๐] จักขายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใด, ฆานายตนะ
๗ ล ๗ รูปายตนะ มนายตนะ ธัมมายตนะก็ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลนั้น
ในภูนินั้น ใช่ไหม ?

เคยดับ.

ก็หรือว่า รั้มมายตนะไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, จักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ไม่มี.

จบ จักขายตนะ มานายตนะ ฯลฯ รูปายตนะ มนายตนะ

รั้มมายตนะ

จักขายตนะ จบ

มานายตนะ ฯลฯ รูปายตนะ มนายตนะ

มานายตนะ ฯลฯ รูปายตนะ มนายตนะ รั้มมายตนะ :-

[๖๐๑] มานายตนะ ฯลฯ รูปายตนะ มนายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใด, รั้มมายตนะก็ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เคยดับ.

ก็หรือว่า รั้มมายตนะไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลใด, มนายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ไม่มี.

จบ มานายตนะ ฯลฯ รูปายตนะ มนายตนะ รั้มมายตนะ

มานายตนะ ฯลฯ รูปายตนะ มนายตนะ จบ

บุคคลวาระ จบ

โอกาสวาระ

จักขายตนมุล

จักขายตนมุละ ๗ ล ๗

[๖๐๒] จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิดในภุมิไต, ๗ ล ๗

จักขายตนมุล จบ

โอกาสวาระ จบ

บุคคลโลกาสวาระ

จักขายตนมุล

จักขายตนมุละ โสตายตนมุลี :-

[๖๐๓] จักขายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใดในภุมิไต, โสตายตนะก็ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในปัญจโวหารภุมิก็ดี บุคคลที่จักขุเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังตายในกามาวจรภุมิก็ดี จักขายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่โสตายตนะเคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในสุทธาวาสภุมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญัตตภุมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอรุภุมิก็ดี จักขายตนะไม่ใช่กำลังดับ และโสตายตนะก็ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

ก็หรือว่า โสตายตนะไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลใดในภูมิด, จักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในสุทธาวาสภูมิ โสตายตนะไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่จักขายตนะกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในสุทธาวาสภูมิ ก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสังขยัตตภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอรุปภูมิก็ดี โสตายตนะไม่ใช่เคยดับ และจักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ จักขายตนะมุละ โสตายตนะมุติ

จักขายตนะมุละ ฆานายตนะมุติ :-

[๖๐๔] จักขายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใดในภูมิด, ฆานายตนะก็ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในกามาวจรภูมิก็ดี บุคคลที่จักขุเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังตายในกามาวจรภูมิก็ดี จักขายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่ฆานายตนะเคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น. บุคคลที่กำลังเกิดในรูปาวจรภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสังขยัตตภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอรุปภูมิก็ดี จักขายตนะไม่ใช่กำลังดับ และฆานายตนะก็ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า ฆานายตนะไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลใดในภุมิใด, จักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังตายในรูปาวจรภุมิ ฆานายตนะไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่จักขายตนะกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น บุคคลที่กำลังเกิดในรูปาวจรภุมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภุมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอรุภุมิก็ดี ฆานายตนะไม่ใช่เคยดับ และจักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

จบ จักขายตนะมุละ ฆานายตนะมุติ

จักขายตนะมุละ รูปายตนะมุติ :-

[๖๐๕] จักขายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใดในภุมิใด, รูปายตนะก็ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในปัญจโวหารภุมิก็ดี บุคคลที่จักขุเกิดไม่ได้กำลังตายในกามาวจรภุมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภุมิก็ดี จักขายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่รูปายตนะเคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลที่กำลังเกิดในสุทธาวาสภุมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอรุภุมิก็ดี จักขายตนะไม่ใช่กำลังดับและรูปายตนะก็ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

ก็หรือว่า รูปายตนะไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, จักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในสุทธาวาสภูมิ รูปายตนะไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่จักขายตนะกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่กำลังเกิดในสุทธาวาสภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอรูปภูมิก็ดี รูปายตนะไม่ใช่เคยดับ และจักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ จักขายตมฺหุละ รูปายตมฺหุติ

จักขายตมฺหุละ มนายตมฺหุติ :-

[๖๐๖] จักขายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, มนายตนะก็ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในปัญจโวหารภูมิก็ดี บุคคลที่จักขุเกิดไม่ใช่กำลังตายในกามาวจรภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอรูปภูมิก็ดี จักขายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่มนายตนะเคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่กำลังเกิดในสุทธาวาสภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสังขยสัตตภูมิก็ดี จักขายตนะไม่ใช่กำลังดับ และมนายตนะก็ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า มนายตนะไม่ใช่เคียดับแก่บุคคลใดในภุมิใด, จักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในสุทธาวาสภุมิ มนายตนะไม่ใช่เคียดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่จักขายตนะกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลที่กำลังเกิดในสุทธาวาสภุมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภุมิก็ดี มนายตนะไม่ใช่เคียดับ และจักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

จบ จักขายตนะมุละ มนายตนะมุลี

จักขายตนะมุละ รัมมายตนะมุลี :-

[๖๐๗] จักขายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใดในภุมิใด, รัมมายตนะก็ไม่ใช่เคียดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังเกิดก็ดี บุคคลที่จักขุเกิดไม่ได้ กำลังตายก็ดี จักขายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่รัมมายตนะเคียดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลที่กำลังเกิดในสุทธาวาสภุมิก็ดี จักขายตนะไม่ใช่กำลังดับ และรัมมายตนะก็ไม่ใช่เคียดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

ก็หรือว่า ฐัมมายตนะไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลใดในภูมิต, จักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในสุทธาวาสภูมิ ฐัมมายตนะไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่จักขายตนะกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่กำลังเกิดในสุทธาวาสภูมิ ฐัมมายตนะไม่ใช่เคยดับ และจักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ จักขายตนมุละ ฐัมมายตนมูลี

จักขายตนมุล จบ

ฆานายตนมุล

ฆานายตนมุละ รูปายตนมูลี :-

[๖๐๘] ฆานายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใดในภูมิต, รูปายตนะก็ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในกามาวจรภูมิที่ดี บุคคลที่ฆานะเกิดไม่ได้กำลังตายในกามาวจรภูมิที่ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในรูปาวจรภูมิที่ดี ฆานายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่รูปายตนะเคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่เกิดอยู่ในสุทธาวาสภูมิที่ดี

บุคคลที่เกิดอยู่ในรูปภูมิก็ดี ฆานายตนะไม่ใช่อำลัดดับ และรูปายตนะก็ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า รูปายตนะไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, ฆานายตนะก็ไม่ใช่อำลัดดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ ฆานายตนะมุตตะ รูปายตนะมุตตะ

ฆานายตนะมุตตะ มนายตนะมุตตะ :-

[๖๐๕] ฆานายตนะไม่ใช่อำลัดดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, มนายตนะก็ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้น กำลังเกิดในกามาวจรภูมิก็ดี บุคคลที่ฆานายตนะเกิดไม่ได้กำลังตายในกามาวจรภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในรูปาวจรภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่อรุปราวจรภูมิก็ดี ฆานายตนะไม่ใช่อำลัดดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่ฆานายตนะเคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่เกิดอยู่ในสุทธาวาสภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอัสัญญัตตภูมิก็ดี ฆานายตนะไม่ใช่อำลัดดับ และฆานายตนะก็ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า มนายตนะไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, ฆานายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ ฆานายตนะ มนายตนะ

ฆานายตนะ ฆัมมายตนะ :-

[๖๑๐] ฆานายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, ฆัมมายตนะก็ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังเกิดก็ดี บุคคลที่ฆานะเกิดไม่ได้ กำลังตายก็ดี ฆานายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่ฆัมมายตนะเคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่เกิดอยู่ใน สุทธาวาสภูมิก็ดี ฆานายตนะไม่ใช่กำลังดับ และฆัมมายตนะก็ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า ฆัมมายตนะไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, ฆานายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ ฆานายตนะ ฆัมมายตนะ

ฆานายตนะ จบ

รูปายตนมุล

รูปายตนมุละ มนายตนมული :-

[๖๑๑] รูปายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, มนายตนะก็ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในปัญจโวหารภูมิที่ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอรุภูมิที่ดี รูปายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่มนายตนะเคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่กำลังเกิดในสุทธาวาสภูมิที่ดี บุคคลที่กำลังเกิดในอสังขยัตตภูมิที่ดี รูปายตนะไม่ใช่กำลังดับ และมนายตนะก็ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า มนายตนะไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, รูปายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในสุทธาวาสภูมิที่ดี บุคคลที่กำลังตายในอสังขยัตตภูมิที่ดี มนายตนะไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่รูปายตนะกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่กำลังเกิดในสุทธาวาสภูมิที่ดี บุคคลที่กำลังเกิดในอสังขยัตตภูมิที่ดี มนายตนะไม่ใช่เคยดับ และรูปายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ รูปายตนมุละ มนายตนมული

รูปายตนมุละ รัมมายตนมุลี :-

[๖๑๒] รูปายตนะไม่ไช้กำลังดับแก่บุคคลใดในภูมิดิ, รัมมายตนะก็ไมไช้เคยดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไช้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังเกิดก็ดี บุคคลที่รูปะเกิดไม่ได้ กำลังตายก็ดี รูปายตนะไม่ไช้กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่ รัมมายตนะเคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่กำลังเกิดใน สุตทรวาสภูมิดิ รูปายตนะไม่ไช้กำลังดับ และรัมมายตนะก็ไมไช้เคยดับ แก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า รัมมายตนะไม่ไช้เคยดับแก่บุคคลใดในภูมิดิ, รูปายตนะก็ไมไช้กำลังดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไช้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานใน สุตทรวาสภูมิดิ รัมมายตนะไม่ไช้เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่รูปายตนะกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่กำลังเกิดใน สุตทรวาสภูมิดิ รัมมายตนะไม่ไช้เคยดับ และรูปายตนะก็ไมไช้กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ รูปายตนมุละ รัมมายตนมุลี

รูปายตนมุล จบ

มนายตนมุล

มนายตนมุละ รัมมายตนมული :-

[๖๑๓] มนายตนะไม่ไช้กำลังดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, รัมมายตนะก็ไม่ไช้เคยดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไช้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังเกิดก็ดี บุคคลที่จิตเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังตายก็ดี มนายตนะไม่ไช้กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่รัมมายตนะเคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่กำลังเกิดในสุทธาวาสภูมิ มนายตนะไม่ไช้กำลังดับ และรัมมายตนะก็ไม่ไช้เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า รัมมายตนะไม่ไช้เคยดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, มนายตนะก็ไม่ไช้กำลังดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไช้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในสุทธาวาสภูมิ รัมมายตนะไม่ไช้เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่มนายตนะกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่กำลังเกิดในสุทธาวาสภูมิ รัมมายตนะไม่ไช้เคยดับ และมนายตนะก็ไม่ไช้กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ มนายตนมุละ รัมมายตนมული

มนายตนมุล จบ

ปุคคโลกาสวาระ จบ

ปัจจุปปันนาตีตวาระ ปัจจนิก จบ

ปัจจุปันนาคตวาระ อนุโลม

บุคคลวาระ

จักขายตนมุล

จักขายตนมุละ โสตายตนมุลี :-

[๖๑๔] จักขายตนะกำลังดับแก่บุคคลใด, โสตายตนะก็จักดับแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในปัจจุโวการภูมิก็ดี บุคคลเหล่าใดจักเกิดในอรุณภูมิ แล้วจักปรินิพพาน บุคคลเหล่านั้นกำลังตายก็ดี จักขายตนะกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่โสตายตนะไม่ไซ้จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลนอกจากนั้นที่มีจักขุเกิดได้เหล่านั้นกำลังตาย จักขายตนะกำลังดับ และโสตายตนะก็จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า โสตายตนะจักดับแก่บุคคลใด, จักขายตนะก็กำลังดับแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังเกิดก็ดี บุคคลที่จักขุเกิดไม่ได้กำลังตายก็ดี โสตายตนะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่จักขายตนะไม่ไซ้กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่มีจักขุเกิดได้เหล่านั้นกำลังตาย โสตายตนะจักดับ และจักขายตนะก็กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ จักขายตนมุละ โสตายตนมุลี

จักขายตนมุละ ฆานายตนมุติ :-

[๖๑๕] จักขายตนะกำลังดับแก่บุคคลใด, ฆานายตนะก็จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิก็ดี บุคคลเหล่าใดจักเกิดในรูปาวจรภูมิ อรูปาวจรภูมิ แล้วจักปรินิพพาน บุคคลเหล่านั้นกำลังตายก็ดี จักขายตนะกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่ฆานายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลนอกจากนั้นที่มีจักขุเกิดได้เหล่านั้นกำลังตาย จักขายตนะกำลังดับ และฆานายตนะก็จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า ฆานายตนะจักดับแก่บุคคลใด ๆ ล ๆ

จบ จักขายตนมุละ ฆานายตนะมุติ

จักขายตนมุละ รูปายตนมุติ :-

[๖๑๖] จักขายตนะกำลังดับแก่บุคคลใด, รูปายตนะก็จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิก็ดี บุคคลเหล่าใดจักเกิดในอรูปภูมิ แล้วจักปรินิพพาน บุคคลเหล่านั้นกำลังตายก็ดี จักขายตนะกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่รูปายตนะไม่ใช่จักดับ

แก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลนอกจากนั้นที่มีจักขุเกิดได้เหล่านั้นกำลังตาย จักขายตนะกำลังดับ และรูปายตนะก็จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า รูปายตนะจักดับแก่บุคคลใด ๆ ล ๆ

จบ จักขายตนะมูละ รูปายตนะมูลี

จักขายตนะมูละ มนายตนะ ๆ ล ๆ รัมมายตนะมูลี :-

[๖๑๗] จักขายตนะกำลังดับแก่บุคคลใด, มนายตนะ ๆ ล ๆ รัมมายตนะก็จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิ จักขายตนะกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่รัมมายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลนอกจากนั้นที่มีจักขุเกิดได้เหล่านั้นกำลังตาย จักขายตนะกำลังดับ และรัมมายตนะก็จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า รัมมายตนะจักดับแก่บุคคลใด, จักขายตนะก็กำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังเกิดก็ดี บุคคลที่จักขุเกิดไม่ได้กำลังตายก็ดี ๆ ล ๆ บุคคลที่มีจักขุเกิดได้เหล่านั้นกำลังตาย ๆ ล ๆ

จบ จักขายตนะมูละ มนายตนะ ๆ ล ๆ รัมมายตนะมูลี

จักขายตนะมูล จบ

ภณายนตนมุล

ภณายนตนมุละ รุปายนตนมุลี:-

[๖๑๘] ภณายนตนะกำลังดับแ่บुकคคไล, รุปายนตนะก็จักดับ
แ่บुकคคณััน ไซ้ไหม ?

เมื่อบुकคคเหล่านัันกำลังปริณิพพานในกามาจรภูมิกัดี บุกคค
เหล่านัันจักเกิดในอรุปภูมि แล้จักปริณิพพาน บุกคคเหล่านัันกำลัง
ตายกัดี ภณายนตนะกำลังดับแ่บुकคคเหล่านััน แ่บुरुปายนตนะไม้ไซ้
จักดับแ่บुकคคเหล่านััน, บุกคคนอกจากนัันที่มีฆานะเกิดได้เหล่านััน
กำลังตาย ภณายนตนะกำลังดับ แล้รุปายนตนะก็จักดับแ่บुकคคเหล่านััน.

ก็หรือว่า รุปายนตนะจักดับแ่บुकคคไล, ภณายนตนะก็กำลังดับ
แ่บुकคคณััน ไซ้ไหม ?

เมื่อบุกคคเหล่านัันทั้หมดกำลังเกิดกัดี บุกคคที่มีฆานะเกิดไม้ได้
กำลังตายกัดี รุปายนตนะจักดับแ่บुकคคเหล่านััน แ่บุภณายนตนะไม้ไซ้
กำลังดับแ่บुकคคเหล่านััน, บุกคคที่มีฆานะเกิดได้เหล่านัันกำลังตาย
รุปายนตนะจักดับ แล้ภณายนตนะก็กำลังดับแ่บुकคคณััน.

จบ ภณายนตนมุละ รุปายนตนมุลี

ภานายตมมูละ มนายตนะ ๑ ล ๑ ฐมมายตมมูลี :-

[๖๑๕] ภานายตนะกำลังดับแ่บुकคคไล, มนายตนะ ๑ ล ๑
ฐมมายตนะก็จักดับแ่บुकคคลันัน ไซ้ไหม ?

เมื่อบुकคคคเหล่านันกำลังดปริณิพพานในกามาจรฐมิ ภานายตนะ
กำลังดดับแ่บुकคคคเหล่านัน แ่ฐมมายตนะไม้ไซ้จักดับแ่บुकคคคเหล่านัน,
บุกคคคคที่นอกจากันันที่มีฆานะเกิดได้เหล่านันกำลังดตาย ภานายตนะกำลังด
ดับ แ่ฐมมายตนะก็จักดับแ่บुकคคคคเหล่านัน.

ก็หรือว่า ฐมมายตนะจักดับแ่บुकคคคคไล ๑ ล ๑

จบ ภานายตมมูละ มนายตนะ ๑ ล ๑ ฐมมายตมมูลี

ภานายตมมูล จบ

รูปายตมมูล

รูปายตมมูละ มนายตนะ ๑ ล ๑ ฐมมายตมมูลี :-

[๖๒๐] รูปายตนะกำลังดดับแ่บुकคคคคไล, มนายตนะ ๑ ล ๑
ฐมมายตนะก็จักดับแ่บुकคคคคลันัน ไซ้ไหม ?

เมื่อบุกคคคคเหล่านันกำลังดปริณิพพานในปัญจโวการฐมิ รูปายตนะ
กำลังดดับแ่บुकคคคคคเหล่านัน แ่ฐมมายตนะไม้ไซ้จักดับแ่บुकคคคคคเหล่านัน,

บุคคลนอกจากนั้นที่มีรูปะเกิดได้เหล่านั้นกำลังตาย รูปายตนะกำลังดับ และชัมมายตนะก็จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า ชัมมายตนะจักดับแก่บุคคลใด, รูปายตนะกำลังดับแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังเกิดก็ดี บุคคลที่รูปะเกิดไม่ได้ กำลังตายก็ดี ชัมมายตนะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่รูปายตนะไม่ใช่ กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่รูปะเกิดได้เหล่านั้นกำลังตาย ชัมมายตนะจักดับ และรูปายตนะก็กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ รูปายตนมุละ มนายตนะ ฯลฯ ชัมมายตนมุถิ

รูปายตนมุถ จบ

มนายตนมุถ

มนายตนมุละ ชัมมายตนมุถิ :-

[๖๒๑] มนายตนะกำลังดับแก่บุคคลใด, ชัมมาก็จักดับแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพาน มนายตนะกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่ชัมมายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคล

นอกจากนั้นที่มีจิตเกิดได้เหล่านั้นกำลังตาย มนายตนะกำลังดับ และ
ธัมมยตนะก็จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า ธัมมยตนะจักดับแก่บุคคลใด, มนายตนะที่กำลังดับ
แก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังเกิดก็ดี บุคคลที่จิตเกิดไม่ได้
กำลังตายก็ดี ธัมมยตนะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่มนายตนะไม่ไซ้
กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่มีจิตเกิดได้เหล่านั้นกำลังตาย ธัมมา-
ยตนะจักดับ และมนายตนะก็กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ มนายตนมุละ ธัมมยตนมูลี

มนายตนมุล จบ

บุคคลวาระ จบ

โอกาสวาระ

จักขายตนมูล

จักขายตนมุละ ๗ ล ๗

[๖๒๒] จักขายตนะกำลังดับในภูมิดิ, ๗ ล ๗

จักขายตนมุล จบ

โอกาสวาระ จบ

บุคคลโลกาสวาระ

จักขายตนมุล

จักขายตนมุล โสตายตนมุล :-

[๖๒๓] จักขายตนะกำลังดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, โสตายตนะก็จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในปัญจโวหารภูมิ จักขายตนะกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่โสตายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลนอกจากนั้นที่มีจักขุเกิดได้เหล่านั้น กำลังตาย จักขายตนะกำลังดับ และโสตายตนะก็จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า โสตายตนะจักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, จักขายตนะกำลังดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในปัญจโวหารภูมิที่ดี บุคคลที่จักขุเกิดไม่ได้กำลังตายในกามาวจรภูมิที่ดี โสตายตนะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่จักขายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่มีจักขุเกิดได้เหล่านั้นกำลังตาย โสตายตนะจักดับ และจักขายตนะก็กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ จักขายตนมุล โสตายตนมุล

จักขายตนมุละ ฆานายตนมุติ :-

[๖๒๔] จักขายตนะกำลังดับแก่บุคคลใดในภุมิใด, ฆานายตนะก็จักดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในกามาวจรภุมิก็ดี บุคคลที่กำลังตายในรูปาวจรภุมิก็ดี จักขายตนะกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่ฆานายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลนอกจากนั้นที่มีจักขุเกิดได้เหล่านั้นกำลังตายในกามาวจรภุมิ จักขายตนะกำลังดับ และฆานายตนะก็จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

ก็หรือว่า ฆานายตนะจักดับแก่บุคคลใดในภุมิใด ๆ ล ๆ

จบ จักขายตนมุละ ฆานายตนมุติ

(สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้าทรงจำแนกวาระ ๓ ไว้พิสดาร แม้ในอดีตกับปัจจุบันฉันใด แม้วาระนี้ บัณฑิตก็พึงจำแนกให้พิสดารฉันนั้น)

จักขายตนมุละ รูปายตนมุติ :-

[๖๒๕] จักขายตนะกำลังดับแก่บุคคลใดในภุมิใด, รูปายตนะก็จักดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิ จักขายณะกำลังแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่รูปายณะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลนอกจากนั้นที่มีจักขุเกิดได้เหล่านั้นกำลังตาย จักขายณะกำลังดับ และรูปายณะก็จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า รูปายณะจักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด ฯลฯ

จบ จักขายตนมูละ รูปายตนมูลี

จักขายตนมูละ มนายตนมูลี :-

[๖๒๖] จักขายณะกำลังดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, มนายณะก็จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิ จักขายณะกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่มนายณะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลนอกจากนั้นที่มีจักขุเกิดได้เหล่านั้นกำลังตาย จักขายณะกำลังดับ และมนายณะก็จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า มนายณะจักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด ฯลฯ

จบ จักขายตนมูละ มนายตนมูลี

จักขายตนมูละ ฐัมมายตนมูลี :-

[๖๒๗] จักขายตนะกำลังดับแก่บุคคลใดในภุมิใด, ฐัมมายตนะก็จักดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในปัญจโวการภุมิ จักขายตนะกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่ฐัมมายตนะไม่ไซ้จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลนอกจากนั้นที่มีจักขุเกิดได้เหล่านั้น กำลังตาย จักขายตนะกำลังดับ และฐัมมายตนะก็จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

ก็หรือว่า ฐัมมายตนะจักดับแก่บุคคลใดในภุมิใด, จักขายตนะกำลังดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังเกิดก็ดี บุคคลที่จักขุเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังตายก็ดี ฐัมมายตนะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่จักขายตนะไม่ไซ้กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลที่มีจักขุเกิดได้เหล่านั้นกำลังตาย ฐัมมายตนะจักดับ และจักขายตนะก็กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

จบ จักขายตนมูละ ฐัมมายตนมูลี

จักขายตนมูล จบ

ภานายตมมูล

ภานายตมมูละ รุปายตมมูถ :-

[๖๒๘] ภานายตนะกำลังดับแ่บुकคลใดในภุมิไค, รุปายตนะก็จักดับแ่บुकคลนั้นในภุมินั้น ไช้ไหม ?

เมื่อบुकคลเหล่านั้นกำลักรีนิพพานในภามาวจรภุมิ ภานายตนะกำลังดับแ่บुकคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่รูปายตนะไม้ไช้จักดับแ่บुकคลเหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลนอกจากนั้นที่มีภานะเกิดได้เหล่านั้นกำลังดาย ภานายตนะกำลังดับ และรูปายตนะก็จักดับแ่บुकคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

ก็หรือว่า รูปายตนะจักดับแ่บुकคลใดในภุมิไค, ภานายตนะก็กำลังดับแ่บुकคลนั้นในภุมินั้น ไช้ไหม ?

เมื่อบुकคลเหล่านั้นกำลักรีนิพพานในภามาวจรภุมิ ๑ล๑, บุคคลก็กำลังเกิดในภามาวจรภุมิก็ดี บุคคลที่มีภานะเกิดได้เหล่านั้นกำลังดาย ก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในรูปาวจรภุมิก็ดี ๑ ล ๑

จบ ภานายตมมูละ รุปายตมมูถ

ภานายตมมูละ มนายตนะ ๑ ล ๑ ธัมมายตมมูถ :-

[๖๒๙] ภานายตนะกำลังดับแ่บुकคลใดในภุมิไค, มนายตนะ ๑ ล ๑ ธัมมายตนะก็จักดับแ่บुकคลนั้นในภุมินั้น ไช้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในกามาวจรภูมิ ฆานายตนะกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่ธัมมายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลนอกจากนั้นที่มีมานะเกิดได้เหล่านั้นกำลังตาย ฆานายตนะกำลังดับ และธัมมายตนะก็จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า ธัมมายตนะจักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด ๆ ล ๆ

จบ ฆานายตนมุละ มนายตนะ ๆล ๆ ธัมมายตนมูลี

ฆานายตนมูล จบ

รูปายตนมูล

รูปายตนมุละ มนายตนมูลี :-

[๖๓๐] รูปายตนะกำลังดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, มนายตนะก็จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิที่ดี บุคคลที่กำลังตายในอัสัญญัตตภูมิที่ดี รูปายตนะกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่มนายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคล

นอกจากนั้นที่กำลังตายในปัญจโวการภูมิ รูปายตนะกำลังดับ และ
มนายตนะก็จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า มนายตนะจักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด ๆ ล ๆ

จบ รูปายตนะ มนายตนะ

รูปายตนะ ฌมายตนะ :-

[๖๓๑] รูปายตนะกำลังดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, ฌมายตนะ
ก็จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิ รูปายตนะ
กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่ฌมายตนะไม่ใช่จักดับแก่
บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลนอกจากนั้นที่มีรูปะเกิดได้เหล่านั้น
กำลังตาย รูปายตนะกำลังดับ และฌมายตนะก็จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น
ในภูมินั้น.

ก็หรือว่า ฌมายตนะจักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, รูปายตนะ
ก็กำลังดับ แก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังเกิดก็ดี บุคคลที่รูปะเกิดไม่ได้
กำลังตายก็ดี ฌมายตนะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่รูปาย-
ตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่มีรูปะเกิดได้

เหล่านั้นกำลังตาย รั้มมายตนะจักดับ และรูปายตนะก็กำลังดับแก่
บุคคลเหล่านั้นในภุมินัน.

จบ รูปายตนะมุละ รั้มมายตนะมุติ

รูปายตนะมุละ จบ

มหายตนะมุละ

มหายตนะมุละ รั้มมายตนะมุติ :-

[๖๓๒] มนายตนะกำลังดับแก่บุคคลใดในภุมิใด, รั้มมา-
ยตนะก็จักดับแก่บุคคลนั้นในภุมินัน ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพาน มนายตนะกำลังดับแก่
บุคคลเหล่านั้นในภุมินัน แต่รั้มมายตนะไม่ไซ้จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น
ในภุมินัน, บุคคลนอกจากนั้นที่มีจิตเกิดได้เหล่านั้นกำลังตาย มนา-
ยตนะกำลังดับ และรั้มมายตนะก็จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินัน.

ก็หรือว่า รั้มมายตนะจักดับแก่บุคคลใดในภุมิใด มนายตนะ
ก็กำลังดับแก่บุคคลนั้นในภุมินัน ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังเกิดก็ดี บุคคลที่จิตเกิดไม่ได้
เหล่านั้นกำลังตายก็ดี รั้มมายตนะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินัน

พระอภิธรรมปิฎก ขมก เล่ม ๕ ภาค ๑ ตอน ๑ - หน้าที่ 621
แต่মনายณะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น, บุคคลที่มีจิต
เกิดได้เหล่านั้นกำลังตาย รั้งมายณะจักดับ และมนายณะก็กำลังดับ
บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น.

จบ มนายตนมูละ รั้งมายตนมูลี

มนายตนมูล จบ

ปุคคโลกาสวาระ จบ

ปัจจุปปันนนานาคตวาระ อนุโลม จบ

ปัจจุปปีนนานาคตวาระ ปัจจนิก

บุคคลวาระ

จักขายตนมุล

จักขายตนมุละ โสตายตนมุลี :-

[๖๓๓] จักขายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใด, โสตายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังเกิดก็ดี บุคคลที่จักขุเกิดไม่ได้กำลังตายก็ดี จักขายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่โสตายตนะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น, ปัจฉิมภวีกบุคคลที่เกิดอยู่ในอรุปรภูมิ จักขายตนะไม่ใช่กำลังดับ และโสตายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า โสตายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใด, จักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิก็ดี บุคคลเหล่าใดจักเกิดในอรุปรภูมิ แล้วจักปรินิพพาน บุคคลเหล่านั้นกำลังตายก็ดี โสตายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่จักขายตนะกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น, ปัจฉิมภวีกบุคคลที่เกิดอยู่ในอรุปรภูมิ โสตายตนะไม่ใช่จักดับ และจักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ จักขายตนมุละ โสตายตนมุลี

จักขายตนมุละ ฆานายตนมุที :-

[๖๓๔] จักขายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใด, ฆานายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังเกิดก็ดี บุคคลที่จักขุเกิดไม่ได้กำลังตายก็ดี จักขายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่ฆานายตนะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น, ปัจฉิมภวิกบุคคลกำลังเกิดในรูปาวจรภูมิก็ดี ปัจฉิมภวิกบุคคลที่เกิดอยู่ในอรุปรภูมิก็ดี จักขายตนะไม่ใช่กำลังดับและฆานายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า ฆานายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใด, จักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในปัญจโวหารภูมิก็ดี บุคคลเหล่าใดจักเกิดในรูปาวจรภูมิ ในอรุปรภูมิ แล้วจักปรินิพพาน บุคคลเหล่านั้นกำลังตายก็ดี ฆานายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่จักขายตนะกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น, ปัจฉิมภวิกบุคคลกำลังเกิดในรูปาวจรภูมิก็ดี ปัจฉิมภวิกบุคคลที่เกิดอยู่ในอรุปรภูมิก็ดี ฆานายตนะไม่ใช่จักดับ และจักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ จักขายตนมุละ ฆานายตนมุที

จักขายตมฺหุละ รุปรายตมฺหุติ :-

[๖๓๕] จักขายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใด, รุปรายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังเกิดก็ดี บุคคลที่จักขุเกิดไม่ได้ กำลังตายก็ดี จักขายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่รุปรายตนะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น, ปัจฉิมภวिकบุคคลที่เกิดอยู่ในอรุปรภูมิ จักขายตนะไม่ใช่กำลังดับ รุปรายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้น.

ก็หรือว่า รุปรายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใด, จักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิก็ดี บุคคลเหล่าใดจักเกิดในอรุปรภูมิ แล้วจักปรินิพพาน บุคคลเหล่านั้นกำลังตายก็ดี รุปรายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่จักขายตนะกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น, ปัจฉิมภวिकบุคคลที่เกิดอยู่ในอรุปรภูมิ รุปรายตนะไม่ใช่จักดับ และจักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ จักขายตมฺหุละ รุปรายตมฺหุติ

จักขายตนมูละ มนายตนะ ๗ ล ๗ รัมมายตนมูลี :-

[๖๓๖] จักขายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใด, มนายตนะ ๗ ล ๗ รัมมายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังเกิดก็ดี บุคคลที่จักขุเกิดไม่ได้ กำลังตายก็ดี จักขายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่รัมมายตนะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น, ปัจฉิมภวีกบุคคลที่เกิดอยู่ในอรุปรภูมิ จักขายตนะไม่ใช่กำลังดับ และรัมมายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า รัมมายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใด, จักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิ รัมมายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่จักขายตนะกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น บุคคลที่กำลังปรินิพพานในอรุปรภูมิ รัมมายตนะไม่ใช่จักดับ และจักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ จักขายตนมูละ มนายตนะ ๗ ล ๗ รัมมายตนมูลี

จักขายตนมูล จบ

ภานายตนมุล

ภานายตนมุละ รุปายตนมุลี :-

[๖๓๗] ภานายตนะไมไ้กำลังดับแ่บुकคไล, รุปายตนะ
ก็ไมไ้จักดับแ่บुकคไลนั้ ไ้ไหม ?

เมื่อบुकคไลเหล่านั้ทั้งหมดกำลังเกิดก็ดี บุกคไลที่ภานะเกิดไมไ้
กำลังตายก็ดี ภานายตนะไมไ้กำลังดับแ่บुकคไลเหล่านั้ แ่บรูพายตนะ
จักดับแ่บुकคไลเหล่านั้, บุกคไลที่กำลังปรินิพพานในรูปาวจรภูมิก็ดี
ปัจฉิมภวิกบุกคไลที่เกิดอยู่ในอรุปภูมิก็ดี ภานายตนะไมไ้กำลังดับ แ่
รูปายตนะก็ไมไ้จักดับแ่บुकคไลเหล่านั้.

ก็หรือว่า รุปายตนะไมไ้จักดับแ่บुकคไล, ภานายตนะก็ไมไ้
ไ้กำลังดับแ่บुकคไลนั้ ไ้ไหม ?

เมื่อบุกคไลเหล่านั้กำลังปรินิพพานในกามาวจรภูมิก็ดี บุกคไล
เหล่านั้จักเกิดในอรุปภูมิ แ่บจักปรินิพพาน บุกคไลเหล่านั้กำลังตาย
ก็ดี รุปายตนะไมไ้จักดับแ่บुकคไลเหล่านั้ แ่บภานายตนะกำลังดับ
แ่บुकคไลเหล่านั้, บุกคไลที่กำลังปรินิพพานในรูปาวจรภูมิก็ดี ปัจฉิม-
ภวิกบุกคไลที่เกิดอยู่ในอรุปภูมิก็ดี รุปายตนะไมไ้จักดับแ่ และ
ภานายตนะก็ไมไ้กำลังดับแ่บुकคไลเหล่านั้.

จบ ภานายตนมุละ รุปายตนมุลี

ฆานายตนมฺหุละ มนายตนะ ๑ ล ๑ ฐัมมายตนมฺหุติ :-

[๖๓๘] ฆานายตนะไม่ไช่กำลังดับแก่บุคคลใด, มนายตนะ ๑ ล ๑ ฐัมมายตนะก็ไม่ไช่จักดับแก่บุคคลนั้น ไช้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังเกิดก็ดี บุคคลที่ฆานะเกิดไม่ได้ กำลังตายก็ดี ฆานายตนะไม่ไช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่ฐัมมายตนะ จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น บุคคลที่กำลังปรินิพพานในรูปาวจรภูมิก็ดี ใน อรูปาวจรภูมิก็ดี ฆานายตนะไม่ไช่กำลังดับ และฐัมมายตนะก็ไม่ไช่ จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า ฐัมมายตนะไม่ไช่จักดับแก่บุคคลใด, ฆานายตนะก็ไม่ไช่กำลังดับแก่บุคคลนั้น ไช้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในกามาวจรภูมิ ฐัมมายตนะ ไม่ไช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่ฆานายตนะกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่กำลังปรินิพพานในรูปาวจรภูมิก็ดี ในอรูปาวจรภูมิก็ดี ฐัมมายตนะไม่ไช่จักดับ และฆานายตนะก็ไม่ไช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ ฆานายตนมฺหุละ มนายตนะ ๑ ล ๑ ฐัมมายตนมฺหุติ

ฆานายตนมฺหุ จบ

รูปายตนมุล

รูปายตนมุละ มนายตนะ ๗ ล ๗ ฐัมมายตนมุถิ :-

[๖๓๕] รูปายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใด, มนายตนะ ๗ ล ๗ ฐัมมายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังเกิดก็ดี บุคคลที่รูปะเกิดไม่ได้ กำลังตายก็ดี รูปายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่ฐัมมายตนะ จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่กำลังปรินิพพานในอรุပ္ภุมิ รูปายตนะไม่ใช่กำลังดับ และฐัมมายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า ฐัมมายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใด, รูปายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในปัญจโวการภุมิ ฐัมมายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่รูปายตนะกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น บุคคลที่กำลังปรินิพพานในอรุပ္ภุมิ ฐัมมายตนะไม่ใช่จักดับ และรูปายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ รูปายตนมุละ มนายตนะ ๗ ล ๗ ฐัมมายตนมุถิ

รูปายตนมุล จบ

มนายตนมุล

มนายตนมุละ ฐัมมายตนมული :-

[๖๔๐] มนายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใด, ฐัมมายตนะ
ก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า ฐัมมายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใด, มนายตนะก็
ไม่ใช่กำลังแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

กำลังดับ.

จบ มนายตนมุละ ฐัมมายตนมული

มนายตนมุล จบ

บุคคลวาระ จบ

โอกาสวาระ

จักขายตนมุล

จักขายตนมุละ ๗ ล ๗

[๖๔๑] จักขายตนะไม่ใช่กำลังดับในภูมิใด, ๗ ล ๗

จักขายตนมุล จบ

โอกาสวาระ จบ

บุคคลโลกาสวาระ

จักขายตนมุล

จักขายตนมุละ โสตายตนมุลี :-

[๖๔๒] จักขายตนะไม่ใช่กำลังแก่บุคคลใดในภุมิใด, โสตายตนะก็ไม่ใช่จักขับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในปัญจโวการภุมิก็ดี บุคคลที่จักขุเกิดไม่ได้กำลังตายในกามาวจรภุมิก็ดี จักขายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่โสตายตนะจักขับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญัตตภุมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอรุภุมิก็ดี จักขายตนะไม่ใช่กำลังดับ และโสตายตนะก็ไม่ใช่จักขับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

ก็หรือว่า โสตายตนะไม่ใช่จักขับแก่บุคคลใดในภุมิใด, จักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพานในปัญจโวการภุมิ โสตายตนะไม่ใช่จักขับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่จักขายตนะกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญัตตภุมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอรุภุมิก็ดี โสตายตนะไม่ใช่จักขับ และจักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

จบ จักขายตนมุละ โสตายตนมุลี

จักขายตนมูละ ฆานายตนมูลี :-

[๖๔๑] จักขายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, ฆานายตะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในกามาวจรภูมิที่ดี บุคคลที่จักขุเกิดไม่ได้กำลังตายในกามาวจรภูมิที่ดี จักขายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่ฆานายตนะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่กำลังเกิดในรูปาวจรภูมิที่ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิที่ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอรุภูมิที่ดี จักขายตนะไม่ใช่กำลังดับ และฆานายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า ฆานายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, จักขายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในกามาวจรภูมิที่ดี บุคคลที่กำลังตายในรูปาวจรภูมิที่ดี ฆานายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่จักขายตนะกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่กำลังเกิดในรูปาวจรภูมิที่ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิที่ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอรุภูมิที่ดี ฆานายตนะไม่ใช่จักดับ และจักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ จักขายตนมูละ ฆานายตนมูลี

จักขายตนมูละ รูปายตนมูลี :-

[๖๔๔] จักขายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, รูปายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในปัญจโวหารภูมิที่ดี บุคคลที่จักขุเกิดไม่ได้กำลังตายในกามาวจรภูมิที่ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิที่ดี จักขายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่รูปายตนะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่เกิดอยู่ในอรุปรภูมิ จักขายตนะไม่ใช่กำลังดับ และรูปายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า รูปายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, จักขายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในปัญจโวหารภูมิ รูปายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่จักขายตนะกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่เกิดอยู่ในอรุปรภูมิ รูปายตนะไม่ใช่จักดับ และจักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น.

จบ จักขายตนมูละ รูปายตนมูลี

จักขายตนมูละ มนายตนมูลี :-

[๖๔๕] จักขายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, มนายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในปัญจโวหารภูมิที่ดี บุคคลที่จักขุเกิดไม่ได้กำลังตายในกามาวจรภูมิที่ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอรุปภูมิที่ดี จักขายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่มนายตนะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่กำลังปรินิพพานในอรุปภูมิที่ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิที่ดี จักขายตนะไม่ใช่กำลังดับและมนายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า มนายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, จักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในปัญจโวหารภูมิ มนายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่จักขายตนะกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในอรุปภูมิที่ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิที่ดี มนายตนะไม่ใช่จักดับ และจักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ จักขายตนมูละ มนายตนมูลี

จักขายตนมูละ รั้มมายตนมูลี :-

[๖๔๖] จักขายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, รั้มมายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังเกิดก็ดี บุคคลที่จักขุเกิดไม่ได้ กำลังตายก็ดี จักขายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่ รั้มมายตนะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่กำลังปรินิพพาน ในอรุปรภูมิ จักขายตนะไม่ใช่กำลังดับ และรั้มมายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า รั้มมายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, จักขายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิ รั้มมายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่จักขายตนะกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่กำลังปรินิพพานในอรุปรภูมิ รั้มมายตนะไม่ใช่จักดับ และจักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ จักขายตนมูละ รั้มมายตนมูลี

จักขายตนมูล จบ

ภานายตนมุล

ภานายตนมุละ รุปายตนมุลี :-

[๖๔๗] ภานายตนะไมไ้ก้าล้งด้าบแ่ก่บुकคไลในภุมิไค, รุปายตนะกัไมไ้จักด้าบแ่ก่บुकคไลนัันในภุมินััน ไ้ไหม ?

เมื่อบุกคไลเหล่านัันก้าล้งเกิดในกามาวจรภุมิกัคิ บุกคไลที่ภานะเกิดไมไ้ด้าล้งตายในกามาวจรภุมิกัคิ บุกคไลที่เกิดอยู่ในรูปาวจรภุมิกัคิ ภานายตนะไมไ้ก้าล้งด้าบแ่ก่บुकคไลเหล่านัันในภุมินััน แ่กรุปายตนะจักด้าบแ่ก่บुकคไลเหล่านัันในภุมินััน บุกคไลที่ก้าล้งปรินิพพานในรูปาวจรภุมิกัคิ บุกคไลที่เกิดอยู่ในอรุปภุมิกัคิ ภานายตนะไมไ้ก้าล้งด้าบ แ่กรุปายตนะกัไมไ้จักด้าบแ่ก่บुकคไลเหล่านัันในภุมินััน.

กัหรือว่า รุปายตนะไมไ้จักด้าบแ่ก่บुकคไลไคในภุมิ ภานายตนะกัไมไ้ก้าล้งด้าบแ่ก่บुकคไลนัันในภุมินััน ไ้ไหม ?

เมื่อบุกคไลเหล่านัันก้าล้งปรินิพพานในกามาวจรภุมิ รุปายตนะไมไ้จักด้าบแ่ก่บुकคไลเหล่านัันในภุมินััน แ่ภานายตนะก้าล้งด้าบแ่ก่บुकคไลเหล่านัันภุมินััน, บุกคไลที่ก้าล้งปรินิพพานในรูปาวจรภุมิกัคิ บุกคไลที่เกิดอยู่ในอรุปภุมิกัคิ รุปายตนะไมไ้จักด้าบ แ่ภานายตนะกัไมไ้ก้าล้งแ่ก่บुकคไลเหล่านัันในภุมินััน.

จบ ภานายตนมุละ รุปายตนมุลี

ฆานายตนมฺหุละ มนายตนมฺหุที :-

[๖๔๘] ฆานายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใดในภุมิใด, และ
ยตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในกามาวจรภุมิก็ดี บุคคลที่ฆานะ
เกิดไม่ได้กำลังตายในกามาวจรภุมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในรูปาวจรภุมิก็ดี
บุคคลที่เกิดอยู่ในอรูปาวจรภุมิก็ดี ฆานายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคล
เหล่านั้นในภุมินั้น แต่มนายตนะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น,
บุคคลที่กำลังปรินิพพานในรูปาวจรภุมิ ในอรูปาวจรภุมิก็ดี บุคคลที่
เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภุมิก็ดี ฆานายตนะไม่ใช่กำลังดับ และมนายตนะ
ก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

ก็หรือว่า มนายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภุมิใด, ฆานา-
ยตนะก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในกามาวจรภุมิ มนายตนะ
ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่ฆานายตนะกำลังดับแก่
บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลที่กำลังปรินิพพานในรูปาวจรภุมิ ใน
อรูปาวจรภุมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภุมิก็ดี มนายตนะไม่ใช่
จักดับ และฆานายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

จบ ฆานายตนมฺหุละ มนายตนมฺหุที

ฆานายตนมฺหุละ ฐัมมายตนมฺหุติ :-

[๖๔๕] ฆานายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, ฐัมมายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังเกิดก็ดี บุคคลที่ฆานะเกิดไม่ได้ กำลังตายก็ดี ฆานายตนะไม่ใช่กำลังแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่มายตนะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่กำลังปรินิพพาน ในรูปาวจรภูมิก็ดี ในอรูปาวจรภูมิก็ดี ฆานายตนะไม่ใช่กำลังดับ และ ฐัมมายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า ฐัมมายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, ฆานายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในกามาวจรภูมิ ฐัมมายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่ฆานายตนะกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่กำลังปรินิพพานในรูปาวจรภูมิก็ดี ในอรูปาวจร ฐัมมายตนะไม่ใช่จักดับ และฆานายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ ฆานายตนมฺหุละ ฐัมมายตนมฺหุติ

ฆานายตนมฺหุล จบ

รูปายตนมุล

รูปายตนมุละ มนายตนมุลี :-

[๖๕๐] รูปายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใดในภุมิใด, มนายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในปัญจโวการภุมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอรุภุมิก็ดี รูปายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่ มนายตนะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลที่กำลังปรินิพพานในอรุภุมิก็ดี บุคคลที่กำลังเกิดในอสังญุตตภุมิก็ดี รูปายตนไม่ใช่กำลังดับ และมนายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

ก็หรือว่า มนายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภุมิใด, รูปายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในปัญจโวการภุมิก็ดี บุคคลที่กำลังตายในอสังญุตตภุมิก็ดี มนายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่รูปายตนะกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลที่กำลังปรินิพพานในอรุภุมิก็ดี บุคคลที่กำลังเกิดในอสังญุตตภุมิก็ดี มนายตนะไม่ใช่จักดับ และรูปายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

จบ รูปายตนมุละ มนายตนมุลี

รูปายตนมุละ ชัมมายตนมูลี :-

[๖๕๑] รูปายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใดในภูมิดิ, ชัมมายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังเกิดก็ดี บุคคลที่รูปะเกิดไม่ได้ กำลังตายก็ดี รูปายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่ชัมมายตนะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่กำลังปรินิพพานในอรุปภูมิ รูปายตนะไม่ใช่กำลังดับ และชัมมายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า ชัมมายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภูมิดิ, รูปายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิ ชัมมายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่รูปายตนะกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในอรุปภูมิ ชัมมายตนะไม่ใช่จักดับ และรูปายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ รูปายตนมุละ ชัมมายตนมูลี

รูปายตนมุล จบ

มนายตนมุล

มนายตนมุละ รัมมายตนมุลี :-

[๖๕๒] รัมนายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, รัมมายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น, ใช่ไหม ?

จักดับ.

ก็หรือว่า รัมมายตนไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, มนายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

กำลังดับ.

จบ มนายตนมุละ รัมมายตนมุลี

มนายตนมุล จบ

บุคคลโลกาสวาระ จบ

ปัจจุปปันนาคตวาระ ปัจจนิก จบ

อดีตานาคตวาระ อนุโลม

บุคคลวาระ

จักขายตนมุล

จักขายตนมุละ โสตายตนมุลี :-

[๖๕๓] จักขายตนะเคยดับแก่บุคคลใด, โสตายตนะก็จักดับแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในปัญญาโวการภูมิที่ดี ปังนิมภวิกบุคคลเกิดอยู่ในรูปภูมิที่ดี บุคคลเหล่าใดจักเกิดในรูปภูมิ แล้วจักปรินิพพานบุคคลเหล่านั้น กำลังตายก็ดี จักขายตนะเคยดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่โสตายตนะไม่ไซ้จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่นอกจากนั้น จักขายตนะเคยดับ และโสตายตนะก็จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า โสตายตนะจักดับแก่บุคคลใด, จักขายตนะก็จักดับแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

จบ จักขายตนมุละ โสตายตนมุลี

จักขายตนมุละ ฆานายตนมุลี :-

[๖๕๔] จักขายตนะเคยดับแก่บุคคลใด, ฆานายตนะก็จักดับแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในกามาวจรภูมิก็ดี ปัจฉิม-
ภวिकบุคคลเกิดอยู่ในรูปาวจรภูมิ ในรูปาวจรภูมิก็ดี บุคคลเหล่าใดจัก
เกิดในรูปาวจรภูมิ อรูปาวจรภูมิ แล้วจักปรินิพพานบุคคลเหล่านั้น
กำลังตายก็ดี จักขายนะเคยดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่ฆานายตนะ
ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่นอกจากนั้น จักขายนะเคยดับ
และฆานายตนะก็จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า ฆานายตนะจักดับแก่บุคคลใด ๆ ล ๆ

ใช่.

จบ จักขายนมฺละ ฆานายตมฺลึ

จักขายนมฺละ รูปายตมฺลึ :-

[๖๕๕] จักขายนะเคยดับแก่บุคคลใด, รูปายตนะก็จักดับแก่
บุคคลนั้น ใช่ไหม?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในปัญจโวหารภูมิก็ดี ปัจฉิม-
ภวिकบุคคลเกิดอยู่ในรูปภูมิก็ดี บุคคลเหล่าใดจักเกิดในรูปภูมิ แล้ว
จักปรินิพพานบุคคลเหล่านั้นกำลังตายก็ดี จักขายนะเคยดับแก่บุคคล
เหล่านั้น แต่รูปายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่นอกจาก
นั้น จักขายนะเคยดับ และรูปายตนะก็จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า รูปายตนะจักดับแก่บุคคลใด ๆ ล ฯ

ใช่.

จบ จักขายตนมูละ รูปายตนมูลี

จักขายตนมูละ มนายตนะ ๆ ล ฯ รั้มมายตนมูลี :-

[๖๕๖] จักขายตนะเคยดับแก่บุคคลใด, มนายตนะ ๆ ล ฯ

รั้มมายตนะก็จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพาน จักขายตนะเคยดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่รั้มมายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น บุคคลที่นอกจากนั้น จักขายตนะเคยดับ และรั้มมายตนะก็จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า รั้มมายตนะจักดับแก่บุคคลใด ๆ ล ฯ

ใช่.

จบ จักขายตนมูละ มนายตนะ ๆ ล ฯ รั้มมายตนมูลี

จักขายตนมูล จบ

ฆานายตนมูล

ฆานายตนมูละ รูปายตนมูลี :-

[๖๕๗] ฆานายตนะเคยดับแก่บุคคลใด, รูปายตนะก็จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิที่ดี ปัจฉิม-
ภวีกบุคคลเกิดอยู่ในรูปภูมิที่ดี บุคคลเหล่านี้จักเกิดในรูปภูมิ แล้ว
จักปรินิพพานบุคคลเหล่านั้นกำลังตายก็ดี ฆานายตนะเคยดับแก่บุคคล
เหล่านั้น แต่รูปายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่นอกจาก
นั้น ฆานายตนะเคยดับ และรูปายตนะก็จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า รูปายตนะจักดับแก่บุคคลใด ๆ ล ๆ

ใช่.

จบ ฆานายตมมูละ รูปายตมมูลี

ฆานายตมมูละ มนายตนะ ๆ ล ๆ รัมมายตมมูลี :-

[๖๕๘] ฆานายตนะเคยดับแก่บุคคลใด, มนายตนะ ๆ ล ๆ
รัมมายตนะก็จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพาน ฆานายตนะเคยดับแก่
บุคคลเหล่านั้น แต่รัมมายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่
นอกจากนั้น ฆานายตนะเคยดับ และรัมมายตนะก็จักดับแก่บุคคล
เหล่านั้น.

ก็หรือว่า รัมมายตนะจักดับแก่บุคคลใด ๆ ล ๆ

ใช่.

จบ ฆานายตมมูละ มนายตนะ ๆ ล ๆ รัมมายตมมูลี

ฆานายตมมูล จบ

รูปายตนมุล

รูปายตนมุละ มนายตนะ ๑ ล ๑ รั้มมายตนมุลี :-

[๖๕๕] รูปายตนะเคยดับแก้บุคคลใด, มนายตนะ ๑ ล ๑ รั้มมายตนะก็จักดับแก้บุคคลนั้น ไซ้ใหม่ ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพาน รูปายตนะเคยดับแก้บุคคลเหล่านั้น แต่รั้มมายตนะไม่ไซ้จักดับแก้บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่นอกจากนั้น รูปายตนะเคยดับ และรั้มมายตนะก็จักดับแก้บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า รั้มมายตนะจักดับแก้บุคคลใด ๑ ล ๑

ไซ้.

จบ รูปายตนมุละ มนายตนะ ๑ ล ๑ รั้มมายตนมุลี

รูปายตนมุล จบ

มนายตนมุล

มนายตนมุละ รั้มมายตนมุลี :-

[๖๖๐] มนายตนะเคยดับแก้บุคคลใด, รั้มมายตนะก็จักดับแก้บุคคลนั้น ไซ้ใหม่ ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพาน มนายตนะเคยดับแก้บุคคลเหล่านั้น แต่รั้มมายตนะไม่ไซ้จักดับแก้บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่นอกจาก

นั่น มนายตนะเคยดับ และธัมมายตนะก็จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า ธัมมายตนะจักดับแก่บุคคลใด ๆ ล ๆ

ใช่.

จบ มนายตนมุละ ธัมมายตนมุณี

มนายตนมุล จบ

บุคคลวาระ จบ

โอกาสวาระ

จักขายตนมุล

จักขายตนมุละ ๆ ล ๆ

[๖๖๑] จักขายตนะเคยดับในภูมิดิ, ๆ ล ๆ

จักขายตนมุล จบ

โอกาสวาระ จบ

บุคคลโลกาสวาระ

จักขายตนมุล

จักขายตนมุละ โสตายตนมุลี :-

[๖๖๒] จักขายตนะเคยดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, โสตายตนะก็จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิ จักขายตนะเคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่โสตายตนะไม่ไซ้จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่นอกจากนั้นที่เกิดอยู่ในปัญจโวการภูมิ จักขายตนะเคยดับ และโสตายตนะก็จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า โสตายตนะจักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, จักขายตนะก็เคยดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในสุทธาวาสภูมิ โสตายตนะจักดับบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่จักขายตนะไม่ไซ้เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่นอกจากนั้นที่เกิดอยู่ในปัญจโวการภูมิ โสตายตนะจักดับ และจักขายตนะก็เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ จักขายตนมุละ โสตายตนมุลี

จักขายตนมุละ ฆานายตนมุติ :-

[๖๖๓] จักขายตนะเคยดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, ฆานายตนะก็จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในกามาวจรภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในรูปาวจรภูมิก็ดี จักขายตนะเคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่ฆานายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่นอกจากที่เกิดอยู่ในกามาวจรภูมิ จักขายตนะเคยดับ และฆานายตนะก็จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า ฆานายตนะจักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, จักขายตนะก็เคยดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ จักขายตนมุละ ฆานายตนมุติ

จักขายตนมุละ รูปายตนมุติ :-

[๖๖๔] จักขายตนะเคยดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, รูปายตนะก็จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในปัญจโวหารภูมิ จักขายตนะเคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่รูปายตนะไม่ใช่จักดับแก่

บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลที่นอกจากนั้นที่เกิดอยู่ในปัญจโวการ-
ภุมิ จักขายตนะเคยดับ และรูปายตนะก็จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น
ในภุมินั้น.

ก็หรือว่า รูปายตนะจักดับแก่บุคคลใดในภุมิใด, จักขายตนะ
ก็เคยดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในสุทธาวาสภุมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่
ในอสังขยัตตภุมิก็ดี รูปายตนะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่
จักขายตนะไม่ไซ้เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลที่นอกจาก
นั้นที่เกิดอยู่ในปัญจโวการภุมิ รูปายตนะจักดับ และจักขายตนะก็เคย
ดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

จบ จักขายตนมุละ รูปายตนมุติ

จักขายตนมุละ มนายตนมุติ :-

[๖๖๕] จักขายตนะเคยดับแก่บุคคลใดในภุมิใด, มนายตนะ
ก็จักดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในปัญจโวการภุมิ จักขา-
ยตนะเคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่มนายตนะไม่ไซ้จักดับแก่
บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลที่นอกจากนั้นที่เกิดอยู่ในปัญจโวการ-

ภูมิ จักขายตะณะเคียดับ และมนายตะณะก็จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น
ในภูมินั้น.

ก็หรือว่า มนายตะณะจักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, จักขายตะ
ณะก็เคียดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในสุทธาวาสภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่
ในอรุภูมิก็ดี มนายตะณะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่จักขา
ยตะณะไม่ไซ้เคียดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่นอกจากนั้น
ที่เกิดอยู่ในปัญจโวการภูมิ มนายตะณะจักดับ และจักขายตะณะก็เคียดับ
แก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ จักขายมุละ มนายตมมูลี

จักขายตมมุละ ฐัมมายตมมูลี :-

[๖๖๖] จักขายตะณะเคียดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, ฐัมมายตะ
ณะก็จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิ จักขา
ยตะณะเคียดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่ฐัมมายตะณะไม่ไซ้จักดับแก่
บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่นอกจากนั้นที่เกิดอยู่ในปัญจโวการ
ภูมิ จักขายตะณะเคียดับ และฐัมมายตะณะก็จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น
ในภูมินั้น.

ก็หรือว่า รั้มมายตนะจักคับแก้บุคคลใดในภูมิใด, จักขายตนะ
ก็เคียดแก้บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ใหม่ ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในสุทธาวาสภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่
ในอสัญญัตตภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในรูปภูมิก็ดี รั้มมายตนะจักคับ
บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่จักขายตนะไม่ไซ้เคียดแก้บุคคล
เหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่นอกจากนั้นที่เกิดอยู่ในปัญจโวหารภูมิ
รั้มมายตนะจักคับ และจักขายตนะก็เคียดแก้บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ จักขายตนะมุละ รั้มมายตนะมุลี

จักขายตนะมุล จบ

ฆานายตนะมุล

ฆานายตนะมุละ รูปายตนะมุลี :-

[๖๖๗] ฆานายตนะเคียดแก้บุคคลใดในภูมิใด, รูปายตนะ
ก็จักคับแก้บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ใหม่ ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในกามาวจรภูมิ ฆานายตนะ
เคียดแก้บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่รูปายตนะไม่ไซ้จักคับแก้บุคคล
เหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่นอกจากนั้นที่เกิดอยู่ในกามาวจรภูมิ ฆานา-
ยตนะเคียด และรูปายตนะก็จักคับแก้บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า รูปายตนะจักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, ฆานายตนะก็เคยดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นเกิดอยู่ในรูปาวจรภูมิ รูปายตนะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่ฆานายตนะไม่ไซ้เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่เกิดอยู่ในกามาวจรภูมิ รูปายตนะจักดับ และฆานายตนะก็เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ ฆานายตนมุละ รูปายตนมุที

ฆานายตนมุละ มนายตนะ ๗ ล ๗ รัมมายตนมุที :-

[๖๖๘] ฆานายตนะเคยดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, มนายตนะ ๗ ล ๗ รัมมายตนะก็จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในกามาวจรภูมิ ฆานายตนะเคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่รัมมายตนะไม่ไซ้จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลนอกจากนั้นที่เกิดอยู่ในกามาวจรภูมิ ฆานายตนะเคยดับ และรัมมายตนะก็จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า รัมมายตนะจักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, ฆานายตนะก็เคยดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นเกิดอยู่ในรูปาวจรภูมิก็ดี ในรูปาวจรภูมิก็ดี
ชัมมายตนะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่ภวานายตนะไม่ใช่เคย
ดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่เกิดอยู่ในกามาวจรภูมิ ชัมมา-
ยตนะจักดับ และภวานายตนะก็เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ ภวานายตนะ มนายนตนะ ๑ ล ๑ ชัมมายตนะมูลี

ภวานายตนะมูลี จบ

รูปายตนะมูลี

รูปายตนะมูลี มนายนตนะมูลี :-

[๖๖๕] รูปายตนะเคยดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, มนายนตนะ
ก็จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในปัญจโวหารภูมิก็ดี บุคคล
ที่เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิก็ดี รูปายตนะเคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมิ
นั้น แต่ภวานายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคล
นอกจากนั้นที่เกิดอยู่ในปัญจโวหารภูมิ รูปายตนะเคยดับ และภวานา-
ยตนะก็จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า มนายนตนะจักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, รูปายตนะ
ก็เคยดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในสุทธาวาสภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอรูปภูมิก็ดี มนายนะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่รูปายตนะไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลนอกจากนั้นที่เกิดอยู่ในปัญจโวการภูมิ มนายนะจักดับ และรูปายตนะก็เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ รูปายตนมุละ มนายนมูลี

รูปายตนมุละ รัมมายตนมูลี :-

[๖๗๐] รูปายตนะเคยดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, รัมมายตนะก็จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิ รูปายตนะเคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่รัมมายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลนอกจากนั้นที่เกิดอยู่ในปัญจโวการภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสังขยัตตภูมิก็ดี รูปายตนะเคยดับ และรัมมายตนะก็จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า รัมมายตนะจักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, รูปายตนะก็เคยดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในสุทธาวาสภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอรูปภูมิก็ดี รัมมายตนะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่รูปา-

ยตนะไม่ใช่เคียดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลนอกจากนั้น
ที่เกิดอยู่ในปัจจุโวการภูมิที่ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญัตตภูมิที่ดี รัมมา-
ยตนะจักดับ และรูปายตนะก็เคียดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ รูปายตนะมุละ รัมมายตนะมุติ

รูปายตนะมุต จบ

มนายตนะมุต

มนายตนะมุละ รัมมายตนะมุติ :-

[๖๗๑] มนายตนะเคียดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, รัมมายตนะ
จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพาน มนายตนะเคียดับแก่บุคคล
เหล่านั้นในภูมินั้น แต่รัมมายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมิ
นั้น, บุคคลนอกจากนั้นที่เกิดอยู่ในจตุโวการภูมิที่ดี ในปัจจุโวการภูมิ
ที่ดี มนายตนะเคียดับ และรัมมายตนะก็จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นใน
ภูมินั้น.

ก็หรือว่า รัมมายตนะจักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, มนายตนะ
ก็เคียดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในสุทธาวาสภูมิที่ดี บุคคลที่เกิดอยู่
ในอสัญญัตตภูมิที่ดี รัมมายตนะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น

พระอภิธรรมปิฎก ขมก เล่ม ๕ ภาค ๑ ตอน ๑ - หน้าที่ 656

แต่ภยตนะไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภมึนั้น, บุคคลนอกจาก
นั้นที่เกิดอยู่ในจตุโวการภมึก็ดี ในปัญจโวการภมึก็ดี ชัมภยตนะจัก
ดับ และภยตนะก็เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภมึนั้น.

จบ ภยตนะมุละ ชัมภยตนะมุถึ

ภยตนะมุถึ จบ

ปุคคโลกาสวาระ จบ

อตีตนาคตวาระ อนุโลม จบ

อดีตนาควาระ ปัจจนิก

บุคคลวาระ

จักขายตนมุล

จักขายตนมุละ โสตายตนมูถิ :-

[๖๗๒] จักขายตนะไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลใด, โสตายตนะ
ก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่า โสตายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใด, จักขายตนะ
ก็ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลนั้นในภูนั้น ใช่ไหม ?

เคยดับ.

จบ จักขายตนมุละ โสตายตนมูถิ

จักขายตนมุละ ฆานายตนะ ๑ ล ๑ รูปายตนะ มนายตนะ

ธัมมายตนมูถิ :-

[๖๗๓] จักขายตนะไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลใด, ฆานายตนะ
๑ ล ๑ รูปายตนะ มนายตนะ ธัมมายตนมูถิก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้น
ใช่ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่า ฐัมมายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใด, จักขายตนะ
ก็ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เคยดับ.

จบ จักขายตนะ มานายตนะ ๑ ล ๑ รูปายตนะ มนายตนะ
ฐัมมายตนะ
จักขายตนะ จบ

มานายตนะ ๑ ล ๑ รูปายตนะ มนายตนะ

มานายตนะ ๑ ล ๑ รูปายตนะ มนายตนะ ฐัมมายตนะ :-

[๖๗๔] มานายตนะ ๑ ล ๑ รูปายตนะ มนายตนะไม่ใช่
เคยดับแก่บุคคลใด, ฐัมมายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่า ฐัมมายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใด, มนายตนะ
ก็ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เคยดับ.

จบ มานายตนะ ๑ ล ๑ รูปายตนะ มนายตนะ ฐัมมายตนะ
มานายตนะ ๑ ล ๑ รูปายตนะ มนายตนะ จบ

โอกาสวาระ

จักขายตนมุล

จักขายตนมุละ ๗ ล ๗

[๖๗๕] จักขายตนะไม่ใช่เคยเกิดในภูมิดิ, ๗ ล ๗

จักขายตนมุล จบ

โอกาสวาระ จบ

ปุคคโลกาสวาระ

จักขายตนมุล

จักขายตนมุละ โสตายตนมุลี :-

[๖๗๖] จักขายตนะไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลใดในภูมิดิ, โสตายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในสุทธาวาสภูมิ จักขายตนะไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่โสตายตนะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่กำลังปรินิพพานในสุทธาวาสภูมิกี้ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิกี้ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในรูปภูมิกี้ดี จักขายตนะไม่ใช่เคยดับ และโสตายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า โสตายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, จักขายตนะก็ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิ โสตายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่จักขายตนะเคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่กำลังปรินิพพานในสุทธาวาสภูมิ ก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสังขยสัตตภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอรุณภูมิก็ดี โสตายตนะไม่ใช่จักดับ และจักขายตนะก็ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ จักขายตนะมุละ โสตายตนะมุติ

จักขายตนะมุละ ฆานายตนะมุติ :-

[๖๗๗] จักขายตนะไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, ฆานายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า ฆานายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, จักขายตนะก็ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในกามาวจรภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในรูปาวจรภูมิก็ดี ฆานายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นใน

ภูมินั้น แต่จักขายตนะเคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่อยู่ในสุทธาวาสภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิก็ดี บุคคลเกิดอยู่ในอรุภูมิก็ดี ฆานายตนะไม่ใช่จักคดับ และจักขายตนะก็ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ จักขายตนะมุละ ฆานายตนะมุลี

จักขายตนะมุละ รูปายตนะมุลี :-

[๖๗๘] จักขายตนะไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, รูปายตนะก็ไม่ใช่จักคดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในสุทธาวาสภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิก็ดี จักขายตนะไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่รูปายตนะจักคดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น บุคคลที่กำลังปรินิพพานในสุทธาวาสภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอรุภูมิก็ดี จักขายตนะไม่ใช่เคยดับ และรูปายตนะก็ไม่ใช่จักคดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า รูปายตนะไม่ใช่จักคดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, จักขายตนะก็ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิ รูปายตนะไม่ใช่จักคดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่จักขายตนะเคยดับแก่บุคคล

เหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลที่กำลังปรินิพพานในสุทธาวาสภุมิที่ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในรูปภุมิที่ดี รูปายตนะไม่ใช่จักดับ และจักขายตนะก็ไม่ใช่ เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

จบ จักขายตนมุละ รูปายตนมุลี

จักขายตนมุละ มนายตนมุลี :-

[๖๗๕] จักขายตนะไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลใดในภุมิใด, มนายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในสุทธาวาสภุมิที่ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในรูปภุมิที่ดี จักขายตนะไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่ มนายตนะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลที่กำลังปรินิพพานในสุทธาวาสภุมิที่ดี บุคคลที่กำลังปรินิพพานในรูปภุมิที่ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภุมิที่ดี จักขายตนะไม่ใช่เคยดับ และมนายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

ก็หรือว่า มนายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภุมิใด, จักขายตนะก็ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในปัญจโวการภุมิ มนายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่จักขายตนะเคยดับแก่

บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น, บุคคลที่กำลังปรินิพพานในสุทธาวาสภูมิก็ดี บุคคลที่กำลังปรินิพพานในอรูปภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิก็ดี มนายนะไม่ใช่จักคัรบ และจักขายนะก็ไม่ใช่เคยคัรบแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น.

จบ จักขายนมูละ มนายนมูลี

จักขายนมูละ ฐัมมายนมูลี :-

[๖๘๐] จักขายนะไม่ใช่เคยคัรบแก่บุคคลใดในภพใด, ฐัมมายนะก็ไม่ใช่จักคัรบแก่บุคคลนั้นในภพนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในสุทธาวาสภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอรูปภูมิก็ดี จักขายนะไม่ใช่เคยคัรบแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น แต่ฐัมมายนะจักคัรบแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น, บุคคลที่กำลังปรินิพพานในสุทธาวาสภูมิก็ดี บุคคลที่กำลังนิพพานในอรูปภูมิก็ดี จักขายนะไม่ใช่เคยคัรบ และฐัมมายนะก็ไม่ใช่จักคัรบแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น.

ก็หรือว่า ฐัมมายนะไม่ใช่จักคัรบแก่บุคคลใดในภพใด, จักขายนะก็ไม่ใช่เคยคัรบแก่บุคคลนั้นในภพนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิ ฐัมมายนะไม่ใช่จักคัรบแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น แต่จักขายนะเคยคัรบแก่

บุคคลเหล่านั้นในภุมินัน, บุคคลที่กำลังปรินิพพานในสุทธาวาสภุมิก็ดี
บุคคลที่กำลังปรินิพพานในอรุภุมิก็ดี ชัมมายตนะไม่ใช่จักคัรบ และ
จักขายตนะก็ไม่ใช่เคยคัรบแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินัน.

จบ จักขายตนมุละ ชัมมายตนมุลี

จักขายตนมุล จบ

ฆานายตนมุล

ฆานายตนมุละ รูปายตนมุลี :-

[๖๘๑] ฆานายตนะไม่ใช่เคยคัรบแก่บุคคลใดในภุมิใด, รูปาย-
ตนะก็ไม่ใช่จักคัรบแก่บุคคลนั้นในภุมินัน ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นเกิดอยู่ในรูปาวจรภุมิ ฆานายตนะไม่ใช่เคย
คัรบแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินัน แต่รูปายตนะจักคัรบแก่บุคคลเหล่านั้น
ในภุมินัน, บุคคลที่กำลังปรินิพพานในรูปาวจรภุมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่
ในอรุภุมิก็ดี ฆานายตนะไม่ใช่เคยคัรบ และรูปายตนะก็ไม่ใช่จักคัรบ
แก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินัน.

ก็หรือว่า รูปายตนะไม่ใช่จักคัรบแก่บุคคลใดในภุมิใด, ฆานา-
ยตนะก็ไม่ใช่เคยคัรบแก่บุคคลนั้นในภุมินัน ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในกามาวจรภูมิ รูปายตนะ ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่ภวานายตนะเคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่กำลังปรินิพพานในรูปาวจรภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอรูปภูมิก็ดี รูปายตนะไม่ใช่จักดับ และภวานายตนะก็ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ ภวานายตนะมุละ รูปายตนะมุติ

ภวานายตนะมุละ มนายตนะมุติ :-

[๖๘๒] ภวานายตนะไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, มนายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นเกิดอยู่ในรูปาวจรภูมิก็ดี ในอรูปาวจรภูมิก็ดี ภวานายตนะไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่ภวานายตนะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่กำลังปรินิพพานในรูปาวจรภูมิก็ดี ในอรูปาวจรภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิก็ดี ภวานายตนะไม่ใช่เคยดับ และภวานายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า ภวานายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, ภวานายตนะก็ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในกามาวจรภูมิ มนายนะ ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่ฆานายนะเคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น บุคคลที่กำลังปรินิพพานในรูปาวจรภูมิก็ดี ในอรุปาวจรภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิก็ดี มนายนะไม่ใช่จักดับ และฆานายนะก็ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ ฆานายนมุตตะ มนายนมุตตี

ฆานายนมุตตะ ัมมายนมุตตี :-

[๖๘๓] ฆานายนะไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, ัมมายนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นเกิดอยู่ในรูปาวจรภูมิก็ดี ในอรุปาวจรภูมิก็ดี ฆานายนะไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่ัมมายนะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่กำลังปรินิพพานในรูปาวจรภูมิก็ดี ในอรุปาวจรภูมิก็ดี ฆานายนะไม่ใช่เคยดับ และัมมายนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า ัมมายนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, ฆานายนะก็ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในกามาวจรภูมิ ัมมายนะ ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่ฆานายนะเคยดับแก่บุคคล

เหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่กำลังปรินิพพานในรูปาวจรภูมิที่ดี ใน
อรูปาวจรภูมิที่ดี ชัมมายณะไม่ใช่จักคัรบ และมานายณะก็ไม่ใช่เคย
คัรบแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ มานายตนมุละ ชัมมายตนมุลี

มานายตนมุล จบ

รูปายตนมุล

รูปายตนมุละ มนายตนมุลี :-

[๖๘๔] รูปายณะไม่ใช่เคยคัรบแก่บุคคลใดในภูมิใด, มนา-
ยณะก็ไม่ใช่จักคัรบแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในสุทธาวาสภูมิที่ดี บุคคลที่เกิดอยู่
ในอรูปภูมิที่ดี รูปายณะไม่ใช่เคยคัรบแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่
มนายณะจักคัรบแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่กำลังปรินิพพาน
ในสุทธาวาสภูมิที่ดี บุคคลที่กำลังปรินิพพานในอรูปภูมิที่ดี รูปายณะ
ไม่ใช่เคยคัรบ และมนายณะก็ไม่ใช่จักคัรบแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า มนายณะไม่ใช่จักคัรบแก่บุคคลใดในภูมิใด, รูปา-
ยณะก็ไม่ใช่เคยคัรบแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในปัญจโวหารภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสังขยัตตภูมิก็ดี มนายนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่รูปายนะเคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่กำลังปรินิพพานในสุทธาวาสภูมิก็ดี บุคคลที่กำลังปรินิพพานในอรุปภูมิก็ดี มนายนะไม่ใช่จักดับ และรูปายนะก็ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ รูปายตนมูละ มนายนมูลี

รูปายตนมูละ รัมมายตนมูลี :-

[๖๘๕] รูปายนะไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, รัมมายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในสุทธาวาสภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอรุปภูมิก็ดี รูปายนะไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่รัมมายตนะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่กำลังปรินิพพานในสุทธาวาสภูมิก็ดี บุคคลที่กำลังปรินิพพานในอรุปภูมิก็ดี รูปายนะไม่ใช่เคยดับ และรัมมายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า รัมมายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, รูปายตนะก็ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิ ธรรมายตนะไม่ใช่จักคัณฑ์แก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่รูปายตนะเคยคัณฑ์แก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่กำลังปรินิพพานในสุทธาวาสภูมิก็ดี บุคคลที่กำลังปรินิพพานในอรุณภูมิก็ดี ธรรมายตนะไม่ใช่จักคัณฑ์ และรูปายตนะก็ไม่ใช่เคยคัณฑ์แก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ รูปายตนะมุละ ธรรมายตนะมული

รูปายตนะมุล จบ

มหายตนะมุล

มหายตนะมุละ ธรรมายตนะมული :-

[๖๘๖] มนายตนะไม่ใช่เคยคัณฑ์แก่บุคคลใดในภูมิใด, ธรรมายตนะก็ไม่ใช่จักคัณฑ์แก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในสุทธาวาสภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญัตตภูมิก็ดี มนายตนะไม่ใช่เคยคัณฑ์แก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่ธรรมายตนะจักคัณฑ์แก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่กำลังปรินิพพานในสุทธาวาสภูมิ มนายตนะไม่ใช่เคยคัณฑ์ และธรรมายตนะก็ไม่ใช่จักคัณฑ์แก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า ทัมมายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภูมิต, มนายตนะก็ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพาน ทัมมายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่มนายตนะเคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่กำลังปรินิพพานในสุทธาวาสภูมิ ทัมมายตนะไม่ใช่จักดับและมนายตนะก็ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ มนายตนะมุละ ทัมมายตนะมุติ

มนายตนะมุล จบ

ปุคคโลกาสวาระ จบ

นิโรธวาระ จบ

อุปาทนโรธวาระ
ปัจจุปัตถนวาระ อนุโลม
ปุคคลวาระ
จักขายตนมุล

จักขายตนมุละ โสตายตนมุลี :-

[๖๘๗] จักขายตนะกำลังเกิดแก่บุคคไล, โสตายตนะกำลัง
ดับแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

ไม่ไซ้.

ก็หรือว่า โสตายตนะกำลังดับแก่บุคคไล, จักขายตนะกำลัง
เกิดแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

ไม่ไซ้ ๑ ล ๑

จบ จักขายตนมุละ โสตายตนมุลี

**จักขายตนมุละ ฆานายตนะ ๑ล ๑ รูปายตน มนายตนะ รัมมา-
ยตนมุลี :-**

[๖๘๘] จักขายตนะกำลังเกิดแก่บุคคไล, ฆานายตนะ ๑ ล ๑
รูปายตนะ มนายตนะ รัมมายตนะกำลังดับแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

ไม่ใช่.

หรือว่า ัมมายนะกำลังดับแก่บุคคลใด, จักขายนะก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม?

ไม่ใช่.

จบ จักขายนมฺลละ มนายตนนะ ฯลฯ รูปายตนนะ มนายตนนะ

ัมมายนมฺลิตี

จักขายนมฺล จบ

มนายตนมฺลิตี

มนายตนมฺลละ ัมมายนมฺลิตี :-

[๖๘๕] มนายตนนะกำลังเกิดแก่บุคคลใด, ัมมายนะก็กำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม?

ไม่ใช่.

ก็หรือว่า ัมมายนะกำลังดับแก่บุคคลใด, มนายตนนะก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม?

ไม่ใช่.

จบ มนายตนมฺลละ ัมมายนมฺลิตี

มนายตนมฺล จบ

ปุคคลวาระ จบ

โอกาสวาระ

จักขายตนมุล

จักขายตนมุละ ๗ ล ๗

[๖๕๐] จักขายตนะกำลังเกิดในภูมิใด ๗ ล ๗ (คำที่กำหนดด้วยบทว่า ยตุถ (ในภูมิใด) ไม่ควรประกอบคำว่า โน (ห้ามได้) เข้าไว้. คำว่า ยตุถ (ในภูมิใด) ควรประกอบให้เหมือนกับคำทั้งหลายที่กำหนดด้วยบทว่า ยตุถ (ในภูมิใด) นอกจากนี้คำที่กำหนดด้วยบทว่า ยตุถ (ในภูมิใด) ในวาระแม่ทั้งสาม เป็นเช่นเดียวกัน)

จักขายตนมุล จบ

โอกาสวาระ จบ

ปุลลโลกาสวาระ

จักขายตนมุล

จักขายตนมุละ โสตายตนมูตี :-

[๖๕๑] จักขายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, โสตายตนะก็กำลังดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?
ไม่ใช่.

ก็หรือว่า โสตายตนะกำลังดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, จักขายตนะ
ก็กำลังดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ไม่ใช่ ๗ ล ๗

จบ จักขายตนะมุละ โสตายตนะมุลี

จักขายตนะมุล จบ

มนายตนะมุล

มนายตนะมุละ ฐัมมายตนะมุลี :-

[๖๘๒] มนายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, ฐัมมายตนะ
ก็กำลังดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ไม่ใช่.

ก็หรือว่า ฐัมมายตนะกำลังดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, มนายตนะ
ก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ไม่ใช่.

จบ มนายตนะมุละ ฐัมมายตนะมุลี

มนายตนะมุล จบ

บุคคลโลกาสวาระ จบ

ปัจจุปัณนวาระ อนุโลม จบ

ปัจจุปันนวาระ ปัจจนิก

บุคคลวาระ

จักขายตนมุล

จักขายตนมุละ โสตายตนมุลี :-

[๖๕๓] จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใด, โสตายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่มีโสตะเกิดได้เหล่านั้นกำลังตาย จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่โสตายตนะกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่จักขุเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี บุคคลที่โสตะเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังตายก็ดี จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิด และโสตายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า โสตายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใด, จักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่มีจักขุเกิดได้เหล่านั้นกำลังเกิด โสตายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่จักขายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่โสตะเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังตายก็ดี บุคคลที่จักขุเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี โสตายตนะไม่ใช่กำลังดับ และจักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ จักขายตนมุละ โสตายตนมุลี

จักขายตนมูละ ฆานายตนมูลี :-

[๖๕๔] จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใด, ฆานายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่มีฆานะเกิดได้เหล่านั้นกำลังตาย จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่ฆานายตนะกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่จักขุเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี บุคคลที่ฆานะเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังตายก็ดี จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิด และฆานายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า ฆานายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใด, จักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่มีจักขุเกิดได้เหล่านั้นกำลังเกิด ฆานายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่จักขายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่ฆานะเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังตายก็ดี บุคคลที่จักขุเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี ฆานายตนะไม่ใช่กำลังดับ และจักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ จักขายตนมูละ ฆานายตนมูลี

จักขายตนมุละ รูปายตนมุติ :-

[๖๘๕] จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใด, รูปายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลที่มีรูปะเกิดได้เหล่านั้นกำลังตาย จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่รูปายตนะกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่จักขุเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี บุคคลที่รูปะเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังตายก็ดี จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิด และรูปายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า รูปายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใด, จักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลที่มีจักขุเกิดได้เหล่านั้นกำลังเกิด รูปายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่จักขายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่รูปะเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังตายก็ดี บุคคลที่จักขุเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี รูปายตนะไม่ใช่กำลังดับ และจักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ จักขายตนมุละ รูปายตนมุติ

จักขายตนมุละ มนายตนมูลี :-

[๖๘๖] จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใด, มนายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลที่มีจิตเกิดได้เหล่านั้นกำลังตาย จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่มนายตนะกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่จักขุเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี บุคคลที่จิตเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังตายก็ดี จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิด และมนายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า มนายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใด, จักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลที่มีจักขุเกิดได้เหล่านั้นกำลังเกิด มนายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่จักขายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่จิตเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังตายก็ดี บุคคลที่จักขุเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี มนายตนะไม่ใช่กำลังดับ และจักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ จักขายตนมุละ มนายตนมูลี

จักขายตนมุละ รัมมายตนมุลี :-

[๖๘๗] จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใด, รัมมายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตาย จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่รัมมายตนะกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่จักขุเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิด จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิด และรัมมายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า รัมมายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใด, จักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลที่มีจักขุเกิดได้เหล่านั้นกำลังเกิด รัมมายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่จักขายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่จักขุเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี รัมมายตนะไม่ใช่กำลังดับ และจักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ จักขายตนมุละ รัมมายตนมุลี

จักขายตนมุล จบ

ภานายตมมุต

ภานายตมุตะ รุปรายตมมุตี :-

[๖๘๘] ภานายตนะไม่ไช่กำลังเกิดแก่บุคคลใด, รุปรายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้น ไช้ไหม ?

บุคคลที่มีรูปะเกิดได้เหล่านั้นกำลังตาย ภานายตนะไม่ไช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่รุปรายตนะกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่ภานะเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี บุคคลที่รูปะเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังตายก็ดี ภานายตนะไม่ไช่กำลังเกิด และรุปรายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า รุปรายตนะไม่ไช่กำลังดับแก่บุคคลใด, ภานายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ไช้ไหม ?

บุคคลที่มีภานะเกิดได้เหล่านั้นกำลังเกิด รุปรายตนะไม่ไช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่ภานายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่รูปะเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังตายก็ดี บุคคลที่ภานะเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี รุปรายตนะไม่ไช่กำลังดับ และภานายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ ภานายตมมุตะ รุปรายตมมุตี

ฆานายตนมฺหุละ มนายตนมฺหุตี :-

[๖๘๕] ฆานายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใด, มนายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่มีจิตเกิดได้เหล่านั้นกำลังตาย ฆานายตนะไม่ใช่กำลังเกิดบุคคลเหล่านั้น แต่มนายตนะกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่ฆานะเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี บุคคลที่จิตเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังตายก็ดี ฆานายตนะไม่ใช่กำลังเกิด และมนายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า มนายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใด, ฆานายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่มีฆานะเกิดได้เหล่านั้นกำลังเกิด มนายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่ฆานายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่จิตเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังตายก็ดี บุคคลที่ฆานะเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี มนายตนะไม่ใช่กำลังดับ และฆานายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ ฆานายตนมฺหุละ มนายตนมฺหุตี

ฆานายตนมุละ รัมมายตนมุถี :-

[๗๐๐] ฆานายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใด, รัมมายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

บุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตาย ฆานายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่รัมมายตนะกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่ฆานะเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิด ฆานายตนะไม่ใช่กำลังเกิด และรัมมายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับ แก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า รัมมายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใด, ฆานายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่มีฆานะเกิดได้เหล่านั้นกำลังเกิด รัมมายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่ฆานายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่ฆานะเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิด รัมมายตนะไม่ใช่กำลังดับ และฆานายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ ฆานายตนมุละ รัมมายตนมุถี

ฆานายตนมุถ จบ

รูปายตนมุล

รูปายตนมุละ มนายตนมული :-

[๗๐๑] รูปายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใด, มนายตนะ
ก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่มีจิตเกิดได้เหล่านั้นกำลังตาย รูปายตนะไม่ใช่กำลังเกิด
แก่บุคคลเหล่านั้น แต่มนายตนะกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่
รูปะเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี บุคคลที่จิตเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลัง
ตายก็ดี รูปายตนะไม่ใช่กำลังเกิด และมนายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับแก่
บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า มนายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใด, รูปายตนะ
ก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่มีรูปะเกิดได้เหล่านั้นกำลังเกิด มนายตนะไม่ใช่กำลังดับ
แก่บุคคลเหล่านั้น แต่รูปายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่
จิตเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังตายก็ดี บุคคลที่รูปะเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลัง
เกิดก็ดี มนายตนะไม่ใช่กำลังดับ และรูปายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่
บุคคลเหล่านั้น.

จบ รูปายตนมุละ มนายตนมული

รูปายตนมูละ ชัมมายตนมูลี :-

[๗๐๒] รูปายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใด, ชัมมายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตาย รูปายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่ชัมมายตนะกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่รูปะเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิด รูปายตนะไม่ใช่กำลังเกิด และชัมมายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า ชัมมายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใด, รูปายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่มีรูปะเกิดได้เหล่านั้นกำลังเกิด ชัมมายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่รูปายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่รูปะเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิด ชัมมายตนะไม่ใช่กำลังดับ และรูปายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ รูปายตนมูละ ชัมมายตนมูลี

รูปายตนมูล จบ

มนายตนมุต

มนายตนมุตละ รัมมายตนมุตี :-

[๗๐๓] มนายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใด, รัมมายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตาย มนายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่รัมมายตนะกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่จิตเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิด มนายตนะไม่ใช่กำลังเกิด และรัมมายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า รัมมายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใด, มนายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลที่มีจิตเกิดได้เหล่านั้นกำลังเกิด รัมมายตนะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่มนายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่จิตเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิด รัมมายตนะไม่ใช่กำลังดับ และมนายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ มนายตนมุตละ รัมมายตนมุตี

มนายตนมุต จบ

ปุคคลวาระ จบ

โอกาสวาระ

จักขายตนมุล

จักขายตนมุละ ๗ ล ๗

[๗๐๔] จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิดในภูมิใด, ๗ ล ๗

จักขายตนมุล จบ

โอกาสวาระ จบ

บุคคโลกาสวาระ

จักขายตนมุล

จักขายตนมุละ ๗ ล ๗

[๗๐๕] จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคไลในภูมิใด, ๗ ล ๗

คำที่กำหนดด้วยบทว่า ยสุส (แก่บุคคไล) ก็ดี คำที่กำหนด
ด้วยบทว่า ยสุส ยตุส (แก่บุคคไลในภูมิใด) ก็ดี เช่นเดียวกัน.

จักขายตนมุล จบ

บุคคโลกาสวาระ จบ

ปัจจุปปันนวาระ ปัจจนิก จบ

อตีตวาระ อนุโลม

ปุคคลวาระ

จักขายตนมุล

จักขายตนมุละ โสตายตนมุลี :-

[๗๐๖] จักขายตนะเคยเกิดแก่บุคคลใด, โสตายตนะก็เคยดับ
แก่บุคคลนั้น ใช่มั้ย ?

ใช่.

ก็หรือว่า โสตายตนะเคยดับแก่บุคคลใด, จักขายตนะก็เคยเกิด
แก่บุคคลนั้น ใช่มั้ย ?

ใช่ ๆ ล ๆ

(อตีตปุจฉา ในอุปปาทวาระก็ดี ในนิโรธวาระก็ดี ในอุปปาท-
นิโรธวาระก็ดี ถึงอนุโลม ถึงปัจจนิกก็ดี เป็นเช่นเดียวกัน)

จักขายตนมุล จบ

อตีตวาระ จบ

อนาคตวาระ อนุโลม

บุคคลวาระ

จักขายตนมุล

จักขายตนมุละ โสตายตนมุลี :-

[๗๐๗] จักขายตนะจักเกิดแก่บุคคลใด, โสตายตนะก็จักดับ
แก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า โสตายตนะจักดับแก่บุคคลใด, จักขายตนะก็จักเกิด
แก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภวีกบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในปัญจโวการภูมิก็ดี บุคคล
เหล่าใดจักเกิดในอรุภูมิ แล้วจักปรินิพพาน บุคคลเหล่านั้นกำลัง
เกิดก็ดี โสตายตนะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่จักขายตนะไม่ไซ้จักเกิด
แก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่นอกจากนั้น โสตายตนะจักดับ และ
จักขายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ จักขายตนมุละ โสตายตนมุลี

จักขายตนมุละ ฆานายตนมุที :-

[๗๐๘] จักขายตนะจักเกิดแก่บุคคลใด, ฆานายตนะก็จักดับ
แก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลเหล่าใดจักเกิดในรูปาวจรภูมิ แล้วจักปรินิพพาน บุคคล
เหล่านั้นกำลังตาย จักขายตนะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่ฆานายตนะ
ไม่ไซ้จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่นอกจากนั้น จักขายตนะจักเกิด
และฆานายตนะก็จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า ฆานายตนะจักดับแก่บุคคลใด, จักขายตนะก็จักเกิด
แก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภวีกุบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในกามาวจรภูมิที่ดี บุคคล
เหล่าใดจักเกิดในอรุภูมิ แล้วจักปรินิพพาน บุคคลเหล่านั้นกำลังเกิด
ที่ดี ฆานายตนะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่จักขายตนะไม่ไซ้จักเกิด
แก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่นอกจากนั้น ฆานายตนะจักดับ และ
จักขายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ จักขายตนมุละ ฆานายตนมุที

จักขายตมฺหุละ รูปายตมฺหุติ :-

[๗๐๕] จักขายตนะจักเกิดแก่บุคคลใด, รูปายตนะก็จักดับ
แก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า รูปายตนะจักดับแก่บุคคลใด, จักขายตนะก็จักเกิด
แก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภวีกบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในปัญจโวหารภูมิก็ดี บุคคล
เหล่าใดจักเกิดในอรุณภูมิ แล้วจักปรินิพพาน บุคคลเหล่านั้นกำลังเกิด
ก็ดี รูปายตนะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่จักขายตนะไม่ไซ้จักเกิด
แก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่นอกจากนั้น รูปายตนะจักดับ และจักขาย
ตนะก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ จักขายตมฺหุละ รูปายตมฺหุติ

จักขายตมฺหุละ มนายตนะ ๑ ล ๑ รัมมายตมฺหุติ :-

[๗๑๐] จักขายตนะจักเกิดแก่บุคคลใด, มนายตนะ ๑ ล ๑
รัมมายตนะก็จักดับแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า ชัมมายตนะจักดับแก่บุคคลใด, จักขายตนะก็จักเกิด
แก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภวีกบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี บุคคลเหล่าใดจักเกิด.
ในอรุณภูมิ แล้วจักปรินิพพานก็ดี ชัมมายตนะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น
แต่จักขายตนะไม่ไซ้จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่นอกจากนั้น
ชัมมายตนะจักดับ และจักขายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ จักขายตมฺหุละ มนายตนะ ๗ ล ๗ ชัมมายตมฺหุติ

จักขายตมฺหุต จบ

ฆนายตมฺหุต

ฆนายตมฺหุละ รุบายตมฺหุติ :-

[๗๑๑] ฆนายตนะจักเกิดแก่บุคคลใด, รุบายตนะก็จักดับ
แก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า รุบายตนะจักดับแก่บุคคลใด ฆนายตนะก็จักเกิด
แก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภวีกุศลเหล่านั้นกำลังเกิดในปัญจโวหารภูมิก็ดี
บุคคลเหล่าใดจักเกิดในรูปาวจรภูมิ ในรูปาวจรภูมิ แล้วจักปริ-
นิพพาน บุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี รูปายตนะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น
แต่ฆานายตะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่นอกจากนั้น
รูปายตนะจักดับ และฆานายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ ฆานายตนมุละ รูปายตนมุติ

ฆานายตนมุละ มนายตนะ ๗๑ ๗ ชัมมายตนมุติ :-

[๗๑๒] ฆานายตนะจักเกิดแก่บุคคลใด, มนายตนะ ๗๑๗
ชัมมายตนะก็จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า ชัมมายตะจักดับแก่บุคคลใด, ฆานายตนะ ๗๑๗
แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภวีกุศลเหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี บุคคลเหล่าใดจักเกิด
ในรูปาวจรภูมิ ในรูปาวจรภูมิ แล้วจักปรินิพพานก็ดี ชัมมายตนะ
จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่ฆานายตะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น,

บุคคลที่นอกจากนั้น ธรรมายตนะจักดับ และฆานายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ ฆานายตนะมุละ มนายตนะ ๑ ล ๑ ธรรมายตนะมุลี

ฆานายตนะมุล จบ

รูปายตนะมุล

รูปายตนะมุละ มนายตนะ ๑ ล ๑ ธรรมายตนะมุลี :-

[๗๑๓] รูปายตนะจักเกิดแก่บุคคลใด, มนายตนะ ๑ ล ๑ ธรรมายตนะก็จักดับแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า ธรรมายตนะจักดับแก่บุคคลใด, รูปายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภวีกบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี บุคคลเหล่าใดจักเกิดในอรุณภูมิ แล้วจักปรินิพพานก็ดี ธรรมายตนะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่รูปายตนะไม่ไซ้จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่นอกจากนั้น ธรรมายตนะจักดับ และรูปายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ รูปายตนะมุละ มนายตนะ ๑ ล ๑ ธรรมายตนะมุลี

รูปายตนะมุล จบ

มนายตนมุต

มนายตนมุตละ รั้มมายตนมุตี :-

[๗๑๔] มนายตนะจักเกิดแก่บุคคลใด, รั้มมายตนะก็จักดับ
แก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า รั้มมายตนะจักดับแก่บุคคลใด, มนายตนะก็จักเกิด
แก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภวีกบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิด รั้มมายตนะจักดับแก่
บุคคลเหล่านั้น แต่มนายตนะไม่ไซ้จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่
นอกจากนั้น รั้มมายตนะจักดับ และมนายตนะก็จักเกิดแก่บุคคล
เหล่านั้น.

จบ มนายตนมุตละ รั้มมายตนมุตี

มนายตนมุต จบ

ปุ่คคลวาระ จบ

โอกาสวาระ

จักขายตนมุล

จักขายตนมุละ ๗ ล ๗

[๗๑๕] จักขายตนะจักเกิดในภูมิใด, ๗ ล๗

จักขายตนมุล จบ

โอกาสวาระ จบ

บุคคลโอกาสวาระ

จักขายตนมุล

จักขายตนมุละ โสตายตนมุลี :-

[๗๑๖] จักขายตนะจักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, โสตายตนะ
ก็จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม?

ใช่.

หรือว่า โสตายตนะจักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, จักขายตนะ
ก็จักแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภวีกบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในปัจจุโวการภูมิ โสตา-
ยตนะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่จักขายตนะไม่ใช่จักเกิด

พระอภิธรรมปิฎก ขมก เล่ม ๕ ภาค ๑ ตอน ๑ - หน้า ๖๖

แก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น, บุคคลนอกจากนั้นที่เกิดอยู่ในปัญจโว-
การภูมิ โสตายตนะจักดับ และจักขยตนะก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น
ในภพนั้น.

จบ จักขยตนะมุละ โสตายตนะมุละ

จักขยตนะมุละ ฆานายตนะมุละ :-

[๗๑๗] จักขยตนะจักเกิดแก่บุคคลใดในภพใด, ฆานายตนะ
ก็จักดับแก่บุคคลนั้นในภพนั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นอยู่ในรูปาวจรภูมิ จักขยตนะจักเกิด
แก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น แต่ฆานายตนะไม่ไซ้จักดับแก่บุคคลเหล่า
นั้นในภพนั้น, บุคคลที่เกิดอยู่ในกามาวจรภูมิ จักขยตนะจักเกิด และ
ฆานายตนะก็จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น.

ก็หรือว่า ฆานายตนะจักดับแก่บุคคลใดในภพใด, จักขยตนะ
ก็จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภพนั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภพบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในกามาวจรภูมิ ฆานา-
ยตนะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น แต่จักขยตนะไม่ไซ้จักเกิดแก่
บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น, บุคคลนอกจากนั้นที่เกิดอยู่ในกามาวจรภูมิ
ฆานายตนะจักดับ และจักขยตนะก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น.

จบ จักขยตนะมุละ ฆานายตนะมุละ

จักขายตมฺหุละ รูปายตมฺหุติ :-

[๗๑๘] จักขายตนะจักเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, รูปายตนะก็จักดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

หรือว่า รูปายตนะจักดับแก่บุคคลใดในภุมิใด, จักขายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภวีกบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในปัญจโวหารภุมิที่ดี บุคคลเกิดอยู่ในอสัญญัตตภุมิที่ดี รูปายตนะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่จักขายตนะไม่ไซ้จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลนอกจากนั้นที่เกิดอยู่ในปัญจโวหารภุมิ รูปายตนะจักดับ และจักขายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

จบ จักขายตมฺหุละ รูปายตมฺหุติ

จักขายตมฺหุละ มนายตมฺหุติ :-

[๗๑๙] จักขายตนะจักเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, มนายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า มนายตนะจักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, จักขายตนะ
จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภวีกบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในปัญจโวหารภูมิที่ดี บุคคล
ที่เกิดอยู่ในรูปภูมิที่ดี มนายตนะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่
จักขายตนะไม่ไซ้จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลนอกจาก
นั้นที่เกิดอยู่ในปัญจโวหารภูมิ มนายตนะจักดับ และจักขายตนะก็จัก
เกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ จักขายตนะมุตตะ มนายตนะมุตติ

จักขายตนะมุตตะ มนายตนะมุตติ :-

[๗๒๐] จักขายตนะจักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, ฐัมมายตนะ
ก็จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า ฐัมมายตนะจักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, จักขายตนะ
ก็จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภวีกบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในปัญจโวหารภูมิที่ดี บุคคล
ที่เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิที่ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในรูปภูมิที่ดี ฐัมมายตนะ
จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่จักขายตนะไม่ไซ้จักเกิดแก่บุคคล

พระอภิธรรมปิฎก ขมก เล่ม ๕ ภาค ๑ ตอน ๑ - หน้าที่ 699

เหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลนอกจากนั้นที่เกิดอยู่ในปัญจโวหารภูมิ
ธัมมายนะจักดับ และจักขายนะก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ จักขายนมุตระ ธัมมายนมุตระ

จักขายนมุต จบ

ภานายตนมุต

ภานายตนมุตระ รูปายนมุตระ :-

[๗๒๑] ภานายตนะจักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, รูปายนะ
ก็จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

หรือว่า รูปายนะจักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, ภานายตนะ
ก็จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภวีกบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในกามาวจรภูมิที่ดี บุคคล
ที่เกิดอยู่ในรูปาวจรภูมิที่ดี รูปายนะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น
แต่ภานายตนะไม่ไซ้จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลนอก
จากนั้นที่เกิดอยู่ในกามาวจรภูมิ รูปายนะจักดับ และภานายตนะก็จัก
เกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ ภานายตนมุตระ รูปายนมุตระ

ฆานายตนมูละ มนายตนะ ๑ ล ๑ ฐัมมายตนมูลี :-

[๗๒๒] ฆานายตนะจักเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, มนายตนะ ๑ ล ๑ ฐัมมายตนะก็จักดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า ฐัมมายตนะจักดับแก่บุคคลใดในภุมิใด, ฆานายตนะ ก็จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภวิกบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในกามาวจรภุมิก็ดี บุคคล ที่เกิดอยู่ในรูปาวจรภุมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอรุปาวจรภุมิก็ดี ฐัมมา- ยตนะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่ฆานายตนะไม่ไซ้จักเกิดแก่ บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลนอกจากนั้นที่เกิดอยู่ในกามาวจรภุมิ ฐัมมายตนะจักดับ และฆานายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

จบ ฆานายตนมูละ มนายตนะ ๑ ล ๑ ฐัมมายตนมูลี

ฆานายตนมูล จบ

รูปายตนมูล

รูปายตนมูละ มนายตนมูลี :-

[๗๒๓] รูปายตนะจักเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, มนายตนะ ก็จักดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นเกิดอยู่ในอสัญญัตตภูมิ รูปายตนะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่มนายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่เกิดอยู่ในปัญจโวการภูมิ รูปายตนะจักเกิด และมนายตนะก็จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า มนายตนะจักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, รูปายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภวีกบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในปัญจโวการภูมิที่ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในรูปภูมิที่ดี มนายตนะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่รูปายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลนอกจากนั้นที่เกิดอยู่ในปัญจโวการภูมิ มนายตนะจักดับ และรูปายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ รูปายตนะมุตตะ มนายตนะมุตติ

รูปายตนะมุตตะ ัมมายตนะมุตติ :-

[๗๒๔] รูปายตนะจักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, ัมมายตนะก็จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า ชัมมายตนะจักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, รูปายตนะ
ก็จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภวีกบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในปัญจโวหารภูมิที่ดี บุคคล
ที่เกิดอยู่ในรูปภูมิที่ดี ชัมมายตนะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น
แต่รูปายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลนอก
จากนั้นที่เกิดอยู่ในปัญจโวหารภูมิที่ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสังขยสัตตภูมิ
ที่ดี ชัมมายตนะจักดับ และรูปายตนะก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมิ
นั้น.

จบ รูปายตนะมุตตะ ชัมมายตนะมุตตี

รูปายตนะมุต จบ

มหายตนะมุต

มหายตนะมุตตะ ชัมมายตนะมุตตี :-

[๗๒๕] มนายตนะจักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, ชัมมายตนะ
ก็จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

หรือว่า ัมมายนะจักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, มนายนะ
ก็จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ใหม่ ?

เมื่อปัจฉิมภวีกุศลเหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ใน
อสังขยัตตภูมิก็ดี ัมมายนะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่
มนายนะไม่ไซ้จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลนอกจาก
นั้นที่เกิดอยู่ในจตุโวหารภูมิก็ดี ในปัญจโวหารภูมิก็ดี ัมมายนะจักดับ
และมนายนะก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ มนายนมุตละ ัมมายนมุตติ

มนายนมุต จบ

ปุคคโลกาสวาระ จบ

อนาคตวาระ อนุลอม จบ

อนาคตวาระ ปัจจนิก

บุคคลวาระ

จักขายตนมุล

จักขายตนมุละ โสตายตนมุลี :-

[๗๒๖] จักขายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใด, โสตายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อปัจจนิมภวีกบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในปัญจโวการภูมิที่ดี บุคคลเหล่าใดจักเกิดในอรุปรภูมิ แล้วจักปรินิพพาน บุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดที่ดี จักขายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่โสตายตนะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่กำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิที่ดี ปัจจนิมภวีกบุคคลในอรุปรภูมิที่ดี บุคคลเหล่าใดจักเกิดในอรุปรภูมิ แล้วจักปรินิพพาน บุคคลเหล่านั้นกำลังตายที่ดี จักขายตนะไม่ใช่จักเกิดและโสตายตนะก็ไม่ใช่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า โสตายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใด, จักขายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ จักขายตนมุละ โสตายตนมุลี

จักขายตนมุละ ฆานายตนมุที :-

[๗๒๗] จักขายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใด, ฆานายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภวีกบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในกามาวจรภูมิที่ดี บุคคลเหล่านี้จักเกิดในอรุปรภูมิ แล้วจักปรินิพพาน บุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดที่ดี จักขายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่ฆานายตนะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่กำลังปรินิพพานในกามาวจรภูมิที่ดี ปัจฉิมภวีกบุคคลในรูปาวจรภูมิที่ดี ในอรุปรภูมิที่ดี บุคคลเหล่านี้จักเกิดในอรุปรภูมิ แล้วจักปรินิพพาน บุคคลเหล่านั้นกำลังตายที่ดี จักขายตนะไม่ใช่จักเกิด และฆานายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า ฆานายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใด, จักขายตนะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

บุคคลเหล่านี้จักเกิดในรูปาวจรภูมิ แล้วจักปรินิพพาน บุคคลเหล่านั้นกำลังตาย ฆานายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่จักขายตนะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่กำลังปรินิพพานในกามาวจรภูมิที่ดี ปัจฉิมภวีกบุคคลในรูปาวจรภูมิที่ดี ในอรุปรภูมิที่ดี บุคคลเหล่านี้จักเกิดในอรุปรภูมิ แล้วจักปรินิพพาน บุคคลเหล่านั้นกำลังตายที่ดี ฆานายตนะไม่ใช่จักดับ และจักขายตนะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ จักขายตนมุละ ฆานายตนมุที

จักขายตนะมุละ รูปายตนะมุติ :-

[๗๒๘] จักขายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใด, รูปายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภวีกบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในปัญจโวหารภูมิก็ดี บุคคลเหล่าใดจักเกิดในอรุปรภูมิ แล้วจักปรินิพพาน บุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี จักขายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่รูปายตนะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น บุคคลที่กำลังปรินิพพานในปัญจโวหารภูมิก็ดี ปัจฉิมภวีกบุคคลในอรุปรภูมิก็ดี บุคคลเหล่าใดจักเกิดในอรุปรภูมิ แล้วจักปรินิพพาน บุคคลเหล่านั้นกำลังตายก็ดี จักขายตนะไม่ใช่จักเกิด และรูปายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า รูปายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใด, จักขายตนะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ จักขายตนะมุละ รูปายตนะมุติ

จักขายตนะมุละ มนายตนะ ฯลฯ รัมมายตนะมุติ :-

[๗๒๙] จักขายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใด, มนายตนะ ฯลฯ รัมมายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภวีกบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี บุคคลเหล่าใดจักเกิด
ในอรุณภูมิ แล้วจักปรินิพพานก็ดี จักขายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคล
เหล่านั้น แต่ธัมมายตนะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่กำลังปริ-
นิพพานเหล่านั้น จักขายตนะจักเกิด และธัมมายตนะก็จักดับแก่บุคคล
เหล่านั้น.

ก็หรือว่า ธัมมายตนะ ๑ ล ๑

ใช่.

จบ จักขายตนมุตละ มนายตนะ ๑ ล ๑ ธัมมายตนมุตลี

จักขายตนมุต จบ

ภณายตนมุต

ภณายตนมุตละ รูปายตนมุตลี :-

[๗๓๐] ภณายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใด, รูปายตนะ
ก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภวีกบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในปีญจโวหารภูมิก็ดี บุคคล
เหล่าใดจักเกิดในรูปาวจรภูมิ อรูปาวจรภูมิ แล้วจักปรินิพพาน บุคคล
เหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี ภณายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่
รูปายตนะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่กำลังปรินิพพานในปีญจ-

โวหารภูมิก็ดี ปัจฉิมภวีกบุคคลในอรุปภูมิก็ดี, บุคคลเหล่าใดจักเกิดในอรุปภูมิ แล้วจักปรินิพพาน บุคคลเหล่านั้นกำลังตายก็ดี ฆานายตนะไม่ใช่จักเกิด และรูปายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า รูปายตนะ ฯลฯ

ใช่.

จบ ฆานายตนะมุตตะ รูปายตนะมุตติ

ฆานายตนะมุตตะ มนายตนะ ฯลฯ ฐัมมายตนะมุตติ :-

[๗๓๑] ฆานายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใด, มนายตนะ ฯลฯ ฐัมมายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภวีกบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี บุคคลเหล่าใดจักเกิดในรูปาวจรภูมิ ในอรุปาวจรภูมิ แล้วจักปรินิพพานก็ดี ฆานายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่ฐัมมายตนะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่กำลังปรินิพพานเหล่านั้น ฆานายตนะไม่ใช่จักเกิด และฐัมมายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า ฐัมมายตนะ ฯลฯ

ใช่.

จบ ฆานายตนะมุตตะ มนายตนะ ฯลฯ ฐัมมายตนะมุตติ

ฆานายตนะมุต จบ

รูปายตนมุล

รูปายตนมุละ มนายตนะ ๑ ล ๑ ฐัมมายตนมული :-

[๗๓๒] รูปายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใด, มนายตนะ ๑ ล ๑ ฐัมมายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภวีกบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี, บุคคลเหล่าใดจักเกิดในอรุปรภูมิ แล้วจักปรินิพพานก็ดี รูปายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่ฐัมมายตนะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่กำลังปรินิพพานเหล่านั้น รูปายตนะไม่ใช่จักเกิด และฐัมมายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า ฐัมมายตนะ ๑ ล ๑

ใช่.

จบ รูปายตนมุละ มนายตนะ ๑ ล ๑ ฐัมมายตนมული

รูปายตนมุล จบ

มนายตนมุล

มนายตนมุละ ฐัมมายตนมული :-

[๗๓๓] มนายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใด, ฐัมมายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภวีกบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิด มนายนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่ชัมมายตนะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่กำลังปรินิพพานเหล่านั้น มนายนะไม่ใช่จักเกิด และชัมมายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า ชัมมายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใด, มนายนะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ มนายนมุตตะ ชัมมายตนมุตติ

มนายนมุต จบ

บุคคลวาระ จบ

โอกาสวาระ

จักขายนมุต

จักขายนมุตตะ ๗ ล ๗

[๗๓๔] จักขายนะไม่ใช่จักเกิดในภุมิใด, ๗ ล ๗

จักขายนมุต จบ

โอกาสวาระ จบ

บุคคลโลกาสวาระ

จักขายตนมุล

จักขายตนมุละ โสตายตนมุลี :-

[๗๓๕] จักขายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, โสตายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภวิกบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในปัญจโวการภุมิ จักขายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่โสตายตนะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลที่กำลังปรินิพพานในปัญจโวการภุมิ ก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภุมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอรุภุมิก็ดี จักขายตนะไม่ใช่จักเกิด และโสตายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

ก็หรือว่า โสตายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภุมิใด ๆ ล ๆ ไซ้.

จบ จักขายตนมุละ โสตายตนมุลี

จักขายตนมุละ ฆานายตนมุลี :-

[๗๓๖] จักขายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, ฆานายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภวีกบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในกามาวจรภูมิ จักขายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่ฆานายตนะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่กำลังปรินิพพานในกามาวจรภูมิก็ดี ปัจฉิมภวีกบุคคลในรูปาวจรภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอรุภูมิก็ดี จักขายตนะไม่ใช่จักเกิด และฆานายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า ฆานายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, จักขายตนะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นเกิดอยู่ในรูปาวจรภูมิ ฆานายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่จักขายตนะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่กำลังปรินิพพานในกามาวจรภูมิก็ดี ปัจฉิมภวีกบุคคลในรูปาวจรภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอรุภูมิก็ดี ฆานายตนะไม่ใช่จักดับ และจักขายตนะก็ไม่ใช่จักเกิดและบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ จักขายตนะมุละ ฆานายตนะมุติ

จักขายตมฺหุละ รูปายตมฺหุติ :-

[๗๓๗] จักขายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, รูปายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภวีกบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในปัญจโวหารภุมิที่ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญสัทตภุมิที่ดี จักขายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่รูปายตนะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลที่กำลังปรินิพพานในปัญจโวหารภุมิที่ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอรุภุมิที่ดี จักขายตนะไม่ใช่จักเกิด และรูปายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

ก็หรือว่า รูปายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภุมิใด ๆ ล ๗
ไซ้.

จบ จักขายตมฺหุละ รูปายตมฺหุติ

จักขายตมฺหุละ มนายตมฺหุติ :-

[๗๓๘] จักขายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, มนายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภวีกบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในปัญจโวหารภุมิที่ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอรุภุมิที่ดี จักขายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมิ

นั้น แต่มนายณะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลที่กำลัง
ปรินิพพานก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิก็ดี จักขายนะไม่ใช่
จักเกิด และมนายณะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

ก็หรือว่า มนายณะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด ๆ ล ๆ
ใช่.

จบ จักขายนมฺลละ รูปายตนมฺลิตี

จักขายนมฺลละ รัมมายตนมฺลิตี :-

[๗๓๕] จักขายนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, รัมมา-
ยตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภวีกบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในปัญจโวหารภูมิก็ดี บุคคล
ที่เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอรุปภูมิก็ดี จักขายนะ
ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่รัมมายตนะจักดับแก่บุคคล
เหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลที่กำลังปรินิพพานเหล่านั้น จักขายนะ
ไม่ใช่จักเกิด และรัมมายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

ก็หรือว่า รัมมายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด ๆ ล ๆ
ใช่.

จบ จักขายนมฺลละ รัมมายตนมฺลิตี

จักขายนมฺล จบ

ภานายตนมูล

ภานายตนมูละ รูปายตนมูลี :-

[๗๔๐] ภานายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, รูปายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภวีกบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในภามาวจรภุมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในรูปาวจรภุมิก็ดี ภานายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่รูปายตนะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลที่กำลังปรินิพพานในปัญจโวการภุมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในรูปาวจรภุมิก็ดี ภานายตนะไม่ใช่จักเกิด และรูปายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

ก็หรือว่า รูปายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภุมิใด ๆ ล ๆ ใช่.

จบ ภานายตนมูละ รูปายตนมูลี

ภานายตนมูละ มนายตนมูลี :-

[๗๔๑] ภานายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, มนายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภวีกบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในกามาวจรภูมิที่ดี บุคคล
ที่เกิดอยู่ในรูปาวจรภูมิที่ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในรูปาวจรภูมิที่ดี ฌานา-
ยตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่ฌานายตนะจักดับแก่
บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่กำลังปรินิพพานเหล่านั้นก็ดี บุคคล
ที่เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิที่ดี ฌานายตนะไม่ใช่จักเกิด และฌานายตนะ
ก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า ฌานายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด ๆ ล ๗
ใช่.

จบ ฌานายตนมุละ ฌานายตนมูลี

ฌานายตนะมุละ ฌัมมายตนมูลี :-

[๗๔๒] ฌานายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, ฌัมมา-
ยตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภวีกบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในกามาวจรภูมิที่ดี บุคคล
ที่เกิดอยู่ในรูปาวจรภูมิที่ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในรูปาวจรภูมิที่ดี ฌานา-
ยตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่ฌัมมายตนะจักดับ
แก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่กำลังปรินิพพานเหล่านั้น ฌานา-

มานายตนะไม่ใช่จักเกิด และธัมมายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น
ในภุมินัน.

ก็หรือว่า ธัมมายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภุมิใด ๆ ล ๆ
ใช่.

จบ มานายตนะธัมมายตนะ

มานายตนะ จบ

รูปายตนะ

รูปายตนะ มานายตนะ :-

[๗๔๓] รูปายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, มานา-
ยตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภุมินัน ใช่ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภวีกบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในปัญจโวหารภุมิก็ดี บุคคล
ที่เกิดอยู่ในรูปภุมิก็ดี รูปายตนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมิ
นัน แต่ธัมมายตนะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินัน, บุคคลที่กำลัง
ปรินิพพานเหล่านั้น รูปายตนะไม่ใช่จักเกิด และธัมมายตนะก็ไม่ใช่
จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินัน.

ก็หรือว่า มานายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภุมิใด, รูปา-
ยตนะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินัน ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นเกิดอยู่ในอสัญญัตตภูมิ มนายนะไม่ใช่
จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่รูปายนะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น
ในภูมินั้น, บุคคลที่กำลังปรินิพพานเหล่านั้น มนายนะไม่ใช่จักเกิด
และรูปายนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ รูปายนมุละ มนายนมูลี

รูปายนมุละ ชัมมายตนมูลี :-

[๗๔๔] รูปายนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, ชัมมา-
ยตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภวีกบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในปัญจโวหารภมิกี่ดี บุคคล
ที่เกิดอยู่ในอรุภมิกี่ดี รูปายนะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมิ
นั้น แต่ชัมมายตนะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น บุคคลที่กำลัง
ปรินิพพานเหล่านั้น รูปายนะไม่ใช่จักเกิด และชัมมายตนะก็ไม่ใช่
จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า ชัมมายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด ๆ ล ๆ
ไซ้.

จบ รูปายนมุละ ชัมมายตนมูลี

รูปายนมุล จบ

มนายตนมูล

มนายตนมูละ ฐัมมายตนมูถี :-

[๗๔๕] มนายตนะไม่ไช่จักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, ฐัมมายตนะก็ไม่ไช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไช้ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภวีกบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสังขยัตตภูมิก็ดี มนายตนะไม่ไช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่ฐัมมายตนะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่กำลังปรินิพพานเหล่านั้น มนายตนะไม่ไช่จักเกิด และฐัมมายตนะก็ไม่ไช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า ฐัมมายตนะไม่ไช่จักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, มนายตนะก็ไม่ไช่จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไช้ไหม ?

ใช่.

จบ มนายตนมูละ ฐัมมายตนมูถี

มนายตนมูล จบ

ปุคคโลกาสวาระ จบ

อนาคตวาระ ปัจจนิก จบ

ปัจจุปันนาตีตวาระ อนุโลม

บุคคลวาระ

จักขายตนมุล

จักขายตนมุละ โสตายตนมุลี :-

[๗๔๖] จักขายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลใด, โสตายตนะก็เคย
ดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า โสตายตนะเคยดับแก่บุคคลใด, จักขายตนะก็กำลังเกิด
แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายก็ดี บุคคลที่จักขุเกิดไม่ได้
เหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี โสตายตนะเคยดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่จักขา-
ยตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่มีจักขุเกิดได้เหล่านั้น
กำลังเกิด โสตายตนะเคยดับ และจักขายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคล
เหล่านั้น.

พระอภิธรรมปิฎก ขมก เล่ม ๕ ภาค ๑ ตอน ๑ - หน้า ๗๒๑

(ในอุปาทนวาระ ท่านจำแนกปัจจุปปันนาตีตปุจฉาวาระไว้ฉันใด
แม้ในอุปาทนโรชวาระ ก็พึงจำแนกปัจจุปปันนาตีตปุจฉาวาระ ทั้งที่
เป็นอนุโลมและปัจจนิกกันนั้น.)

จบ จักขายตนมูละ โสตายตนมูลี

จักขายตนมูล จบ

ปุคคตวาระ จบ

ปัจจุปปันนาตีตวาระ อนุโลม จบ

ปัจจุปันนาคตวาระ อนุโลม

บุคคลวาระ

จักขายตนมุล

จักขายตนมุละ โสตายตนมุลี :-

[๗๔๗] จักขายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลใด, โสตายตนะก็จักดับ
แก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า โสตายตนะจักดับแก่บุคคลใด, จักขายตนะก็กำลังเกิด
แก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายก็ดี บุคคลที่จักขุเกิดไม่ได้
เหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี โสตายตนะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่จักขา-
ยตนะไม่ไซ้กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่มีจักขุเกิดได้เหล่านั้น
กำลังเกิด โสตายตนะจักดับ และจักขายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคล
เหล่านั้น.

จบ จักขายตนมุละ โสตายตนมุลี

จักขายตนมูละ ฆานายตนมูลี :-

[๗๔๘] จักขายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลใด, ฆานายตนะก็จักขยับแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภวีกบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในรูปาวจรภูมิ จักขายตนะเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่ฆานายตนะไม่ไซ้จักขยับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลนอกจากนั้นที่มีจักขุเกิดได้เหล่านั้นกำลังเกิด จักขายตนะกำลังเกิด และฆานายตนะก็จักขยับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า ฆานายตนะจักขยับแก่บุคคลใด, จักขายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายก็ดี บุคคลที่จักขุเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี ฆานายตนะจักขยับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่จักขายตนะไม่ไซ้กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่มีจักขุเกิดได้เหล่านั้นกำลังเกิด ฆานายตนะจักขยับ และจักขายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ จักขายตนมูละ ฆานายตนมูลี

จักขายตมฺหุละ รุปรายตมฺหุติ :-

[๗๔๙] จักขายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลใด, รุปรายตนะก็จักดับ
แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า รุปรายตนะจักดับแก่บุคคลใด, จักขายตนะก็กำลังเกิด
แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายก็ดี บุคคลที่จักขุเกิดไม่ได้
เหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี รุปรายตนะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่จักขา-
ยตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่มีจักขุเกิดได้เหล่านั้น
กำลังเกิด รุปรายตนะจักดับ และจักขายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ จักขายตนะ รุปรายตมฺหุติ

จักขายตมฺหุละ มนายตมฺหุติ :-

[๗๕๐] จักขายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลใด, มนายตนะก็จักดับ
แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า มนายตนะจักดับแก่บุคคลใด, จักขายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายก็ดี บุคคลที่จักขุเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี มนายตนะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่จักขายตนะไม่ไซ้กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่มีจักขุเกิดได้เหล่านั้นกำลังเกิด มนายตนะจักดับ และจักขายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ จักขายตนะมูละ มนายตนะมูลี

จักขายตนะมูละ ฐัมมายตนะมูลี :-

[๗๕๑] จักขายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลใด, ฐัมมายตนะก็จักดับแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า ฐัมมายตนะจักดับแก่บุคคลใด, จักขายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายก็ดี บุคคลที่จักขุเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี ฐัมมายตนะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่จักขาย

ยณะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่มีจักขุเกิดได้เหล่านั้น กำลังเกิด รั้มมายณะจักดับ และจักขายณะก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ จักขายตนมุละ รั้มมายตนมุลี

จักขายตนมุล จบ

ภานายตนมุล

ภานายตนมุละ รูปายตนะ ๗ ล ๗ มนายตนะ รั้มมายตนมุลี :-

[๗๕๒] ภานายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลใด, รูปายตนะ ๗ ล ๗ มนายตนะ รั้มมายตนะก็จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า รั้มมายตนะจักดับแก่บุคคลใด, ภานายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายก็ดี บุคคลที่ฆานะเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี รั้มมายตนะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่ฆานา-

ยตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น บุคคลที่มีมานะเกิดได้เหล่านั้น กำลังเกิด รั้มมายตนะจักดับ และฆานายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ ฆานายตนมุละ รูปายตนะ ๗ ล ๗ มนายตนะ รั้มมายตนมูลี
ฆานายตนมูล จบ

รูปายตนมูล

รูปายตนมุละ มนายตนะ ๗ ล ๗ รั้มมายตนมูลี :-

[๗๕๓] รูปายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลใด, มนายตนะ ๗ ล ๗ รั้มมายตนะ ก็จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า รั้มมายตนะจักดับแก่บุคคลใด, รูปายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายก็ดี บุคคลที่รูปะเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี รั้มมายตนะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่รูปายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่มีรูปะเกิดได้เหล่านั้น กำลังเกิด รั้มมายตนะจักดับ และรูปายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ รูปายตนมุละ มนายตนะ ๗ ล ๗ รั้มมายตนมูลี
รูปายตนมูล จบ

มนายตนมุล

มนายตนมุละ รัมมายตนมูลี :-

[๗๕๔] มนายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลใด, รัมมายตนะก็จักดับ
แก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า รัมมายตนะจักดับแก่บุคคลใด, มนายตนะก็กำลังเกิด
แก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายก็ดี บุคคลที่จิตเกิดไม่ได้
เหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี รัมมายตนะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่มนา-
ยตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่มีจิตเกิดได้เหล่านั้น
กำลังเกิด รัมมายตนะจักดับ และมนายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคล
เหล่านั้น.

จบ มนายตนมุละ รัมมายตนมูลี

มนายตนมุล จบ

บุคคลวาระ จบ

โอกาสวาระ

จักขายตนมุล

จักขายตนมุละ ๗ ล ๗

[๗๕๕] จักขายตนะกำลังเกิดในภูมิใด, ๗ ล ๗

จักขายตนมุล จบ

โอกาสวาระ จบ

บุคคลโลกาสวาระ

จักขายตนมุล

จักขายตนมุละ โสตายตนมุลี :-

[๗๕๖] จักขายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, โสตา-
ยตนะก็จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า โสตายตนะจักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, จักขายตนะ
ก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังตายในปัญจโวการภูมิที่ดี บุคคลที่จักขุ
เกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิดในกามาวจรภูมิที่ดี โสตายตนะจักดับแก่

บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น แต่จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น, บุคคลที่มีจักขุเกิดได้เหล่านั้นกำลังเกิด โสตายตนะจักขัย และจักขายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น.

จบ จักขายตนะมูละ โสตายตนะมูละ

จักขายตนะมูละ ฆานายตนะมูละ :-

[๗๕๗] จักขายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลใดในภพใด, ฆานายตนะก็จักขัยแก่บุคคลนั้นในภพนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในรูปาวจรภูมิ จักขายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น แต่ฆานายตนะไม่ใช่จักขัยแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น, บุคคลที่มีจักขุเกิดได้เหล่านั้นกำลังเกิดในกามาวจรภูมิ จักขายตนะกำลังเกิด และฆานายตนะก็จักขัยแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น.

ก็หรือว่า ฆานายตนะจักขัยแก่บุคคลใดในภพใด, จักขายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภพนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังตายในกามาวจรภูมิที่ดี บุคคลที่จักขุเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิดในกามาวจรภูมิที่ดี ฆานายตนะจักขัยแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น แต่จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น

นั้นในภุมินั้น, บุคคลที่มีจักขุเกิดได้เหล่านั้นกำลังเกิดในกามาวจรภูมิ
ฆานายตนะจักคัฏ และจักขายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมิ
นั้น.

จบ จักขายตนะมุละ ฆานายตนะมุละ

จักขายตนะมุละ รูปายตนะมุละ :-

[๗๕๘] จักขายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, รูปา-
ยตนะก็จักคัฏแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า รูปายตนะจักคัฏแก่บุคคลใดในภุมิใด, จักขายตนะ
ก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังตายในปัญจโวการภุมิที่ดี บุคคลที่จักขุ
เกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิดในกามาวจรภุมิที่ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสังข-
สัจตภุมิที่ดี รูปายตนะจักคัฏแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่จักขายตนะ
ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลที่มีจักขุเกิดได้เหล่า
นั้นกำลังเกิด รูปายตนะจักคัฏ และจักขายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคล
เหล่านั้นในภุมินั้น.

จบ จักขายตนะมุละ รูปายตนะมุละ

จักขายตนมูละ มนายตนมูถิ :-

[๗๕๕] จักขายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, มนายตนะก็จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า มนายตนะจักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, จักขายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังตายในปัญจโวการภูมิที่ดี บุคคลที่จักขุเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิดในกามาวจรภูมิที่ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอรุปรภูมิที่ดี มนายตนะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่มีจักขุเกิดได้เหล่านั้นกำลังเกิด มนายตนะจักดับ และจักขายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ จักขายตนมูละ มนายตนมูถิ

จักขายตนมูล ฐัมมายตนมูถิ :-

[๗๖๐] จักขายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, ฐัมมายตนะก็จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า ฐัมมายตนะจักดับแก่บุคคลในภูมิดิ, จักขายตนะ
ก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายก็ดี บุคคลที่จักขุเกิดไม่ได้
เหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี ฐัมมายตนะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น
แต่จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่เหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่มี
จักขุเกิดได้เหล่านั้นกำลังเกิด ฐัมมายตนะจักดับ และจักขายตนะก็
กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ จักขายตมฺหุละ ฐัมมายตมฺหุติ

จักขายตมฺหุล จบ

ฆานายตมฺหุล

ฆานายตมฺหุละ รูปายตมฺหุติ :-

[๗๖๑] ฆานายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลใดในภูมิดิ, รูปา-
ยตนะก็จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า รูปายตนะจักดับแก่บุคคลใดในภูมิดิ, ฆานายตนะ
ก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังตายในกามาวจรภูมิที่ดี บุคคลที่มานะ
เกิดได้เหล่านั้นกำลังเกิดในกามาวจรภูมิที่ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในรูปา-
วจรภูมิที่ดี รูปายตนะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่ฆานายตนะ
ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่มานะเกิดได้เหล่า
นั้นกำลังเกิด รูปายตนะจักดับ และฆานายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคล
เหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ ฆานายตนมุละ รูปายตนมุลี

ฆานายตนมุละ มนายตนมุลี :-

[๗๖๒] ฆานายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, มนา-
ยตนะก็จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า มนายตนะจักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, ฆานายตนะ
ก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังตายในกามาวจรภูมิที่ดี บุคคลที่มานะ
เกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิดในกามาวจรภูมิที่ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในรูปา-
วจรภูมิที่ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในรูปาวจรภูมิที่ดี มนายตนะจักดับแก่บุคคล
เหล่านั้นในภูมินั้น แต่ฆานายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นใน

ภูมินั้น, บุคคลที่มีฆานะเกิดได้เหล่านั้นกำลังเกิดมนายตนะจักคัรบ และฆานายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ ฆานายตนะมุตตะ มนายตนะมุตตะ

ฆานายตนะมุตตะ ฆัมมายตนะมุตตะ :-

[๗๖๓] ฆานายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลใดในภูมิด, ฆัมมายตนะก็จักคัรบแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า ฆัมมายตนะจักคัรบแก่บุคคลใดในภูมิด, ฆานายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายก็ดี บุคคลที่ฆานะเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี ฆัมมายตนะจักคัรบแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่ฆานายตนะไม่ไซ้กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่มีฆานายเกิดได้เหล่านั้นกำลังเกิด ฆัมมายตนะจักคัรบ และฆานายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ ฆานายตนะมุตตะ ฆัมมายตนะมุตตะ

ฆานายตนะมุต จบ

รูปายตนมุล

รูปายตนมุละ มนายตนมุลี :-

[๗๖๔] รูปายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, มนายตนะ
ก็จักดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ใหม่ ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในอสังขยัตตภุมิ รูปายตนะกำลัง
เกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่มนายตนะไม่ไซ้จักดับแก่บุคคล
เหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลที่กำลังเกิดในปัญจโวการภุมิ รูปายตนะกำลัง
เกิด และมนายตนะก็จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

ก็หรือว่า มนายตนะจักดับแก่บุคคลใดในภุมิใด, รูปายตนะ
ก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ใหม่ ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังตายในปัญจโวการภุมิก็ดี บุคคลที่เกิด
อยู่ในอรูปภุมิก็ดี มนายตนะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่รูปาย-
ตนะไม่ไซ้กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลที่กำลังเกิดใน
ปัญจโวการภุมิ มนายตนะจักดับ และรูปายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคล
เหล่านั้นในภุมินั้น.

จบ รูปายตนมุละ มนายตนมุลี

รูปายตนมุละ ชัมมายตนมุลี :-

[๗๖๕] รูปายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, ชัมมายตนะ
จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไช้ไหม ?

ไช้.

ก็หรือว่า ชัมมายตนะจักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, รูปายตนะ
ก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไช้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายก็ดี บุคคลที่รูปะเกิดไม่ได้
เหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี ชัมมายตนะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น
แต่รูปายตนะไม่ไช้กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่มีรูปะ
เกิดได้เหล่านั้นกำลังเกิด ชัมมายตนะจักดับ และรูปายตนะก็กำลังเกิด
แก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ รูปายตนมุละ ชัมมายตนมุลี

รูปายตนมุล จบ

มนายตนมุล

มนายตนมุละ ชัมมายตนมุลี :-

[๗๖๖] มนายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, ชัมมา-
ยตนะจักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไช้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า รัมมายตนะจักดับแก้บุคคลใดในภูมิดิ, มนายตนะ
ก็กำลังเกิดแก้บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ใหม่ ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายก็ดี บุคคลที่จิตเกิดไม่ได้
เหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี รัมมายตนะจักดับแก้บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น
แต่มนายตนะไม่ไซ้กำลังเกิดแก้บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่มีจิต
เกิดได้เหล่านั้นกำลังเกิด รัมมายตนะจักดับ และมนายตนะก็กำลังเกิด
แก้บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ มนายตนะมุตระ รัมมายตนะมุตติ

มนายตนะมุต จบ

บุคคลโลกาสวาระ จบ

ปัจจุปัณนานาคตวาระ อนุโลม จบ

ปัจจุปปีนนานาคตวาระ ปัจจนิก

บุคคตวาระ

จักขายตนมุล

จักขายตนมุละ โสตายตนมุลี :-

[๗๖๗] จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคไล, โสตายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลันัน ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านันันทั้งหมดกำลังตายก็ดี บุคคลที่จักขุเกิดไม่ได้เหล่านันันกำลังเกิดก็ดี จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านันัน แต่โสตายตนะจักดับแก่บุคคลเหล่านันัน, บุคคลที่กำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิก็ดี ปัจฉิมภวักบุคคลเกิดอยู่ในอรุปภูมิก็ดี บุคคลเหล่าใดจักเกิดในอรุปภูมิ แล้วจักปรินิพพาน บุคคลเหล่านันันกำลังตายก็ดี จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิด และโสตายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านันัน.

ก็หรือว่าโสตายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคไล, จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลันัน ไซ้ไหม ?

ไซ้.

จบ จักขายตนมุละ โสตายตนมุลี

จักขายตนมูละ ฆานายตนมูเถ :-

[๗๖๘] จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใด, ฆานายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายก็ดี บุคคลที่จักขุเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่ฆานายตนะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่กำลังปรินิพพานในปัจจุ-
โวการภูมิก็ดี ปัจฉิมภวิกบุคคลเกิดอยู่ในรูปภูมิก็ดี บุคคลเหล่าใดจักเกิดในรูปาวจรภูมิ ในอรูปาวจรภูมิ แล้วจักปรินิพพาน บุคคลเหล่านั้นกำลังตายก็ดี จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิด และฆานายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า ฆานายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใด, จักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อปัจฉิมภวิกบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในรูปาวจรภูมิ ฆานายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่จักขายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่กำลังปรินิพพานในปัจจุโวการภูมิก็ดี ปัจฉิมภวิกบุคคลเกิดอยู่ในรูปภูมิก็ดี บุคคลเหล่าใดจักเกิดในรูปาวจรภูมิ ในอรูปาวจรภูมิ แล้วจักปรินิพพาน บุคคลเหล่านั้นกำลังตายก็ดี ฆานายตนะไม่ใช่จักดับ และจักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ จักขายตนมูละ ฆานายตนมูเถ

จักขายตนะมูละ รูปายตนะมูติ :-

[๗๖๕] จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใด, รูปายตนะก็ไม่ใช่จักขัตถ์แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายก็ดี บุคคลที่จักขุเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่รูปายตนะจักขัตถ์แก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่กำลังปรินิพพานในปัญจโวหารภูมิก็ดี ปัจฉิมภวีกบุคคลเกิดอยู่ในรูปภูมิก็ดี บุคคลเหล่าใดจักเกิดในรูปภูมิ แล้วจักปรินิพพาน บุคคลเหล่านั้นกำลังตายก็ดี จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิด และรูปายตนะก็ไม่ใช่จักขัตถ์แก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า รูปายตนะไม่ใช่จักขัตถ์แก่บุคคลใด, ฯ ล ฯ

ใช่.

จบ จักขายตนะมูละ รูปายตนะมูติ

จักขายตนะมูละ มนายตนะ ฯ ล ฯ รัมมายตนะมูติ :-

[๗๗๐] จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใด, มนายตนะ ฯ ล ฯ รัมมายตนะก็ไม่ใช่จักขัตถ์แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายก็ดี บุคคลที่จักขุเกิดไม่ได้ เหล่านี้กำลังเกิดก็ดี จักขายณะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่ รั้มมายตนะจักคัรบแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่กำลังปรินิพพานเหล่านั้น จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิด และรั้มมายตนะก็ไม่ใช่จักคัรบแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า รั้มมายตนะไม่ใช่จักคัรบแก่บุคคลใด ๆ ล ๆ ไซ้.

จบ จักขายตนะมุละ มนายตนะ ๆ ล ๆ รั้มมายตนะมุลี
จักขายตนะมุล จบ

ฆานายตนะมุล

ฆานายตนะมุละ รูปายตนะมุลี :-

[๗๗๑] ฆานายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใด, รูปายตนะก็ไม่ใช่จักคัรบแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายก็ดี บุคคลที่ฆานะเกิดไม่ได้ เหล่านี้กำลังเกิดก็ดี ฆานายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่ รูปายตนะจักคัรบแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่กำลังปรินิพพานในปัญจ-โวการภูมิกี้ดี ปัจฉิมภวีกบุคคลเกิดอยู่ในอรุภภูมิกี้ดี บุคคลเหล่าใด

จักเกิดในอรุณภูมิ แล้วจักปรินิพพาน บุคคลเหล่านั้นกำลังตายก็ดี
ฆานายตนะไม่ใช่กำลังเกิด และรูปายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า รูปายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใด, ๗ ล ๗
ใช่.

จบ ฆานายตนะมุละ รูปายตนะมุติ

ฆานายตนะมุละ มนายตนะ ๗ ล ๗ ฐัมมายตนะมุติ :-

[๗๗๒] ฆานายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใด, มนายตนะ
๗ ล ๗ ฐัมมายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายก็ดี บุคคลที่ฆานะเกิดไม่ได้
เหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี ฆานายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่
ฐัมมายตนะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่กำลังปรินิพพานเหล่านั้น
ฆานายตนะไม่ใช่กำลังเกิด และฐัมมายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า ฐัมมายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใด ๗ ล ๗
ใช่.

จบ ฆานายตนะมุละ มนายตนะ ๗ ล ๗ ฐัมมายตนะมุติ

ฆานายตนะมุล จบ

รูปายตนมุล

รูปายตนมุละ มนายตนะ ๑ ล ๑ ฐัมมายตนมული :-

[๗๓๓] รูปายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใด, มนายตนะ ๑ ล ๑ ฐัมมายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายก็ดี บุคคลที่รูปะเกิดไม่ได้ เหล่าเหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี รูปายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่ ฐัมมายตนะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น บุคคลที่กำลังปรินิพพานเหล่านั้น รูปายตนะไม่ใช่กำลังเกิด และฐัมมายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า ฐัมมายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใด ๑ ล ๑ ฐัม
ใช่.

จบ รูปายตนมุละ มนายตนะ ๑ ล ๑ ฐัมมายตนมული

รูปายตนมุล จบ

มนายตนมุล

มนายตนมุละ ฐัมมายตนมული :-

[๗๓๔] มนายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใด, ฐัมมายตนะ ก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายก็ดี บุคคลที่จิตเกิดไม่ได้
เหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี มนายนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่
ธัมมายนะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่กำลังปรินิพพานเหล่านั้น
มนายนะไม่ใช่กำลังเกิด และธัมมายนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่า
นั้น.

ก็หรือว่า ธัมมายนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใด ๆ ล ๆ
ใช่.

จบ มนายนมุตตะ ธัมมายนมุตติ

มนายนมุต จบ

บุคคลวาระ จบ

โอกาสวาระ

จักขายนมุต

จักขายนมุตตะ ๆ ล ๆ

[๗๗๕] จักขายนะไม่ใช่กำลังเกิดในภูมิดิ, ๆ ล ๆ

จักขายนมุต จบ

โอกาสวาระ จบ

บุคคลโลกาสวาระ

จักขายตนมุล

จักขายตนมุละ โสตายตนมุลี :-

[๗๗๖] จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, โสตายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังตายในปัญจโวการภูมิที่ดี บุคคลที่จักขุเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิดในกามาวจรภูมิที่ดี จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่โสตายตนะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่กำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิที่ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิที่ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอรุปรภูมิที่ดี จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิด และโสตายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า โสตายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, จักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ จักขายตนมุละ โสตายตนมุลี

จักขายตนมฺหุละ ฆานายตนมฺหุติ :-

[๗๗๗] จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, ฆานายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังตายในกามาวจรภุมิก็ดี บุคคลที่จักขุเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิดในกามาวจรภุมิก็ดี จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่ฆานายตนะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลที่กำลังปรินิพพานในกามาวจรภุมิก็ดี บุคคลที่กำลังตายในรูปาวจรภุมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภุมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอรุภุมิก็ดี จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิด และฆานายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

ก็หรือว่า ฆานายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภุมิใด, จักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในรูปาวจรภุมิ ฆานายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่จักขายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลที่กำลังปรินิพพานในกามาวจรภุมิก็ดี บุคคลที่กำลังตายในรูปาวจรภุมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภุมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอรุภุมิก็ดี ฆานายตนะไม่ใช่จักดับ และจักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

จบ จักขายตนมฺหุละ ฆานายตนมฺหุติ

จักขายตนมุละ รูปายตนมุติ :-

[๗๗๘] จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, รูปายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังตายในปัญจโวการภูมิที่ดี บุคคลที่จักขุเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิดในกามาวจรภูมิที่ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิที่ดี จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่รูปายตนะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่กำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิที่ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอรุพภูมิที่ดี จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิด และรูปายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า รูปายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, จักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ จักขายตนมุละ รูปายตนมุติ

จักขายตนมุละ มนายตนมุติ :-

[๗๗๙] จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, มนายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังตายในปัญจโวการภูมิก็ดี บุคคลที่จักขุเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิดในกามาวจรภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในรูปภูมิก็ดี จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่มนายตนะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่กำลังปรินิพพานก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิก็ดี จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิด และมนายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า มนายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, จักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ จักขายตนะ มนายตนะ

จักขายตนะ ัมมายตนะ :-

[๗๘๐] จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, ัมมายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายก็ดี บุคคลที่จักขุเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่ัมมายตนะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่กำลัง

ปรินิพพานเหล่านั้น จักขายณะไม่ใช่กำลังเกิด และธัมมายณะก็ไม่ใช่ จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูนั่น.

ก็หรือว่า ธัมมายณะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภุมิใด, จักขาย-
ยณะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภูนั่น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ จักขายตนมูละ ธัมมายตนมูลี
จักขายตนมูล จบ

ภานายตนมูล

ภานายตนมูละ รูปายตนมูลี :-

[๗๘๑] ภานายณะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, รูปา-
ยณะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภูนั่น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังตายในกามาวจรภุมิที่ดี บุคคลที่มานะ
เกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิดในกามาวจรภุมิที่ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในรูปา-
วจรภุมิที่ดี ภานายณะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูนั่น แต่
รูปายณะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูนั่น บุคคลที่กำลังปรินิพพาน

ในปัญจโวหารภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอรุณภูมิก็ดี ฆานายตนะไม่ใช่กำลังเกิด และรูปายตนะก็ไม่ใช่จัดดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า รูปายตนะไม่ใช่จัดดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, ฆานายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ ฆานายตนะมูละ รูปายตนะมูลี

ฆานายตนะมูละ มนายตนะมูลี :-

[๗๘๒] ฆานายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, มนายตนะก็ไม่ใช่จัดดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังตายในกามาวจรภูมิก็ดี บุคคลที่ฆานะเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิดในกามาวจรภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในรูปาวจรภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอรุณภูมิก็ดี ฆานายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่มนายตนะจัดดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่กำลังปรินิพพานก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญัตตภูมิก็ดี ฆานายตนะไม่ใช่กำลังเกิด และมนายตนะก็ไม่ใช่จัดดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า มนายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, ฆานายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ ฆานายตนมุละ มนายตนมุที

ฆานายตนมุละ ฐัมมายตนมุที :-

[๗๘๓] ฆานายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใดในภูมิด, ฐัมมายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายก็ดี บุคคลที่ฆานะเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี ฆานายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่ฐัมมายตนะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่กำลังปรินิพพานเหล่านั้น ฆานายตนะไม่ใช่กำลังเกิด และฐัมมายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า ฐัมมายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคล ในภูมิใด, ฆานายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ ฆานายตนมุละ ฐัมมายตนมุที

ฆานายตนมุล จบ

รูปายตนมุล

รูปายตนมุละ มนายตนมული :-

[๗๘๔] รูปายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, มนายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังตายในปัญจโวการภูมิที่ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอรุภูมิที่ดี รูปายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่มนายตนะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่กำลังปรินิพพานที่ดี บุคคลที่กำลังตายในอสังขยัตตภูมิที่ดี รูปายตนะไม่ใช่กำลังเกิดและมนายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า มนายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, รูปายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในอสังขยัตตภูมิ มนายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่รูปายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่กำลังปรินิพพานที่ดี บุคคลที่กำลังตายในอสังขยัตตภูมิที่ดี มนายตนะไม่ใช่จักดับ และรูปายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ รูปายตนมุละ มนายตนมული

รูปายตนมุละ รั้มมายตนมูถึ :-

[๗๘๕] รูปายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, รั้มมายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายก็ดี บุคคลที่รูปะเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี รูปายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่รั้มมายตนะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่กำลังปรินิพพานเหล่านั้น รูปายตนะไม่ใช่กำลังเกิด และรั้มมายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า รั้มมายตนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, รูปายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ รูปายตนมุละ รั้มมายตนมูถึ

รูปายตนมุล จบ

มนายตนมุล

มนายตนมุละ รั้มมายตนมูถึ :-

[๗๘๖] มนายตนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, รั้มมายตนะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายก็ดี บุคคลที่จิตเกิดไม่ได้
เหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี มนายนะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นใน
ภูมินั้น แต่ธัมมายนะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่กำลัง
ปรินิพพานเหล่านั้น มนายนะไม่ใช่กำลังเกิด และธัมมายนะก็ไม่ใช่
จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า ธัมมายนะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, มนายนะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ มนายนมุตตะ ธัมมายนมุตติ

มานายนมุต จบ

บุคคลโลกาสวาระ จบ

ปัจจุปปันนนานาคตวาระ ปัจจนิก จบ

อดีตานาคตวาระ อนุโลม

บุคคลวาระ

จักขายตนมุล

จักขายตนมุละ โสตายตนมุลี :-

[๗๘๗] จักขายตนะเคยเกิดแก่บุคคลใด, โสตายตนะก็จักดับ
แก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิที่ดี ปัจ-
ฉิมภวิกบุคคลเกิดอยู่ในอรุปภูมิที่ดี บุคคลเหล่าใดจักเกิดในอรุปภูมิ
แล้วจักปรินิพพาน บุคคลเหล่านั้นกำลังตายที่ดี จักขายตนะเคยเกิด
แก่บุคคลเหล่านั้น แต่โสตายตนะไม่ไซ้จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคล
ที่นอกจากนั้น จักขายตนะเคยเกิด และโสตายตนะก็จักดับแก่บุคคล
เหล่านั้น.

ก็หรือว่า โสตายตนะจักดับแก่บุคคลใด, จักขายตนะก็เคยเกิด
แก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

(ในนิโรธวาระ อดีตานาคตปัจจนวาระ ทั้งบุคคลวาระ โอกาส-

พระอภิธรรมปิฎก ขมก เล่ม ๕ ภาค ๑ ตอน ๑ - หน้าที่ 757

วาระ ทั้งที่เป็นอนุโลมและปัจจนิก ท่านจำแนกไว้แล้วฉันใด แม้ใน
อุปาทนโรชวาระ อตีตानาคตปุจฉาวาระ ก็พึงจำแนกฉันนั้น)

จบ จักขายตนมูละ โสตายตนมูลี

จักขายตนมูล จบ

ปุคคตวาระ จบ

อตีตानาคตวาระ อนุโลม จบ

อุปาทนโรชวาระ จบ

ปวัตติวาระ จบ

ปริญญาวาระ

ปัจจุปปันนวาระ อนุโลม

จักขายตนมุล

จักขายตนมุละ โสตายตนมุลี :-

[๗๘๘] บุคคลใดกำลังรู้แจ้งจักขายตนะ, บุคคลนั้นก็กำลังรู้
แจ้งโสตายตนะ ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลใดกำลังรู้แจ้งโสตายตนะ, บุคคลนั้นก็กำลังรู้
แจ้งจักขายตนะ ใช่ไหม ?

ใช่.

ปัจจุปปันนวาระ อนุโลม จบ

ปัจจุปปันนวาระ ปัจจนิก

บุคคลใดไม่ใช่กำลังรู้แจ้งจักขายตนะ, บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังรู้
แจ้งโสตายตนะ ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลใดไม่ใช่กำลังรู้แจ้งโสตายตนะ, บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังรู้แจ้งจักขายตนะ, ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ จักขายตนะมุตตะ โสตายตนะมุตติ

จักขายตนะมุต จบ

ปัจจุปปันนวาระ ปัจจนิก จบ

อตีตวาระ อนุโลม

จักขายตนมุล

จักขายตนมุละ โสตายตนมูลี :-

[๗๘๙] บุคคลใดเคยรู้แจ้งจักขายตนะ, บุคคลนั้นก็เคยรู้แจ้ง
โสตายตนะ ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลใดเคยรู้แจ้งโสตายตนะ, บุคคลนั้นก็เคยรู้แจ้ง
จักขายตนะ ใช่ไหม ?

ใช่.

อตีตวาระ อนุโลม จบ

อดีตวาระ ปัจจนิก

บุคคลใดไม่ใช่เศรษฐีแจ้งจักขายตนะ, บุคคลนั้นก็ไม่ใช่เศรษฐีแจ้ง
โสตายตนะ ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลใดไม่ใช่เศรษฐีแจ้งโสตายตนะ, บุคคลนั้นก็ไม่ใช่
เศรษฐีแจ้งจักขายตนะ ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ จักขายตนะมูละ โสตายตนะมูลี

จักขายตนะมูล จบ

อดีตวาระ ปัจจนิก จบ

อนาคตวาระ อนุโลม

จักขายตนมูล

จักขายตนมูละ โสตายตนมูลี :-

[๗๕๐] บุคคลใดจักรู้แจ้งจักขายตนนะ, บุคคลนั้นก็จักรู้แจ้ง
โสตายตนนะ ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลใดจักรู้แจ้งโสตายตนนะ, บุคคลนั้นก็จักรู้แจ้ง
จักขายตนนะ ใช่ไหม ?

ใช่.

อนาคตวาระอนุโลม จบ

อนาคตวาระ ปัจจนิก

บุคคลใดไม่ใช่จกฐ์แข็งจักขายตนะ, บุคคลนั้นก็ไม่ใช่จกฐ์แข็ง
โศตายตนะ ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลใดไม่ใช่จกฐ์แข็งโศตายตนะ, บุคคลนั้นก็ไม่ใช่
จกฐ์แข็งจักขายตนะ ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ จักขายตนมุตตะ โศตายตนมุตตี

จักขายตนมุต จบ

อนาคตวาระ ปัจจนิก จบ

ปัจจุปันนาตีตวาระ อนุโลม

จักขายตนมุล

จักขายตนมุละ โสตายตนมุลี :-

[๗๕๑] บุคคลใดกำลังรู้แจ้งจักขายตนะ, บุคคลนั้นก็เคยรู้
แจ้งโสตายตนะ ใช่ไหม ?

ไม่ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลใดเคยรู้แจ้งโสตายตนะ, บุคคลนั้นก็กำลังรู้แจ้ง
จักขายตนะ ใช่ไหม ?

ไม่ใช่.

ปัจจุปันนาตีตวาระ อนุโลม จบ

ปัจจุปันนาตีตวาระ ปัจจนิก

บุคคลใดไม่ใช่กำลังรู้แจ้งจักขายตนะ, บุคคลนั้นก็ไม่ใช่เคยรู้
แจ้งโสตายตนะ ใช่มั้ย ?

อรหัตผลบุคคลไม่ใช่กำลังรู้แจ้งจักขายตนะ แต่เคยรู้แจ้งโสตา-
ยตนะ, ยกเว้นอรหัตมรรคบุคคลและอรหัตผลบุคคลเสียแล้ว บุคคล
ที่เหลือนอกจากนั้นไม่ใช่กำลังรู้แจ้งจักขายตนะ และก็ไม่ใช่เคยรู้แจ้ง
โสตายตนะ.

ก็หรือว่า บุคคลใดไม่ใช่เคยรู้แจ้งโสตายตนะ บุคคลนั้นก็ไม่ใช่
กำลังรู้แจ้งจักขายตนะ ใช่มั้ย ?

อรหัตมรรคบุคคลไม่ใช่เคยรู้แจ้งโสตายตนะ แต่กำลังรู้แจ้ง
จักขายตนะ, ยกเว้นอรหัตมรรคบุคคลและอรหัตผลบุคคลเสียแล้ว
บุคคลที่เหลือนอกจากนั้นไม่ใช่เคยรู้แจ้งโสตายตนะ และก็ไม่ใช่กำลังรู้แจ้ง
จักขายตนะ.

จบ จักขายตนมูละ โสตายตนมูลี

จักขายตนมูล จบ

ปัจจุปันนาตีตวาระ ปัจจนิก จบ

ปัจจุปันนาคตวาระ อนุโลม

จักขยตนมูล

จักขยตนมูละ โสตายตนมูถ :-

[๗๕๒] บุคคลใดกำลังรู้แจ้งจักขยตนะ, บุคคลนั้นก็จักรู้แจ้ง
โสตายตนะ ใชัไหม ?

ไม่ใชั.

ก็หรือว่า บุคคลใดจักรู้แจ้งโสตายตนะ, บุคคลนั้นก็กำลังรู้แจ้ง
จักขยตนะ ใชัไหม ?

ไม่ใชั.

ปัจจุปันนาคตวาระ อนุโลม จบ

ปัจจุปปันนาคตวาระ ปัจจนิก

บุคคลใดไม่ใช่กำลังรู้แจ้งจักขายตนะ, บุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักรู้แจ้งโสตายตนะ ไซ้ไหม ?

บุคคลเหล่าใดจักได้มรรค บุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังรู้แจ้งจักขายตนะ แต่จักรู้แจ้งโสตายตนะ, อรหัตผลบุคคลก็ดี ปุถุชนเหล่าใดจักไม่ได้มรรค ปุถุชนเหล่านั้นก็ดี ไม่ใช่กำลังรู้แจ้งจักขายตนะ และก็ไม่ใช่จักรู้แจ้งโสตายตนะ.

ก็หรือว่า บุคคลใดไม่ใช่จักรู้แจ้งโสตายตนะ, บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังรู้แจ้งจักขายตนะ ไซ้ไหม ?

อรหัตตมัคคบุคคลไม่ใช่จักรู้แจ้งโสตายตนะ แต่กำลังรู้แจ้งจักขายตนะ, อรหัตผลบุคคลก็ดี ปุถุชนเหล่าใดจักไม่ได้มรรค ปุถุชนเหล่านั้นก็ดี ไม่ใช่จักรู้แจ้งโสตายตนะ และก็ไม่ใช่กำลังรู้แจ้งจักขายตนะ.

จบ จักขายตนมุละ โสตายตนมุลี

จักขายตนมูล จบ

ปัจจุปปันนาคตวาระ ปัจจนิก จบ

อตีตानาคตวาระ อนุโลม

จักขายตนมุล

จักขายตนมุละ โสตายตนมุลี :-

[๗๕๑] บุคคลใดเคยรู้แจ้งจักขายตนะ, บุคคลนั้นก็จักรู้แจ้ง
โสตายตนะ ใช่มั้ย ?

ไม่ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลใดจักรู้แจ้งโสตายตนะ, บุคคลนั้นก็เคยรู้แจ้ง
จักขายตนะ ใช่มั้ย ?

ไม่ใช่.

อตีตानาคตวาระ อนุโลม จบ

อตีตนาคตวาระ ปัจจนิก

บุคคลใดไม่ใช่เปรูรู้แจ้งจักขายตนะ, บุคคลนั้นก็ไม่ใช่จกัรู้แจ้ง
โสตายตนะ ใช่ไหม ?

บุคคลเหล่าใดจักได้มรรค บุคคลเหล่านั้นไม่ใช่เปรูรู้แจ้งจักขา-
ยตนะ แต่จกัรู้แจ้งโสตายตนะ, อรหัตผลบุคคลก็ดี ปุถุชนเหล่าใด
จักไม่ได้มรรค ปุถุชนเหล่านั้นก็ดี ไม่ใช่เปรูรู้แจ้งจักขายตนะ และ
ไม่ใช่จกัรู้แจ้งโสตายตนะ.

ก็หรือว่า บุคคลใดไม่ใช่จกัรู้แจ้งโสตายตนะ, บุคคลนั้นก็ไม่ใช่
เปรูรู้แจ้งจักขายตนะ ใช่ไหม ?

อรหัตผลบุคคลไม่ใช่จกัรู้แจ้งโสตายตนะ แต่เปรูรู้แจ้งรูปจันท์,
อรหัตมรรคบุคคลก็ดี ปุถุชนเหล่าใดจะไม่ได้มรรค ปุถุชนเหล่านั้นก็ดี
ไม่ใช่จกัรู้แจ้งโสตายตนะ และก็ไม่ใช่เปรูรู้แจ้งจักขายตนะ.

จบ จักขายตนมูละ โสตายตนมูลี

จักขายตนมูล จบ

อตีตนาคตวาระ ปัจจนิก จบ

ปริญญาวาระ จบ

อายตนยวมกที่ ๓ จบ

อรรถกถาอายตนยมก

บัดนี้ เป็นการพรรณนา อายตนยมก ที่ท่านรวบรวมไว้แม้ ด้วยอำนาจอายตนะ, ในธรรมมีกุศลเป็นต้น ที่แสดงไว้ในมุลยมกนั้น เทียว แล้วแสดงไว้ในลำดับแห่งชั้นชยมก บัณฑิตพึงทราบการกำหนด บาลี ตามนัยที่ท่านกล่าวไว้แล้วในชั้นชยมกนั้นนั่นแหละ ก็ในชั้นชยมก นั้น มหาวาระ ๓ อย่างคือ ปิณณัตติวาระ ปวัตติวาระ ปริญญาวาระ ย่อมมีฉันใด แม้ในอายตนยมกนั้นก็ย่อมมีฉันนั้น. แม้นี้ความแห่งคำ แห่งมหาวาระเหล่านั้นบัณฑิตพึงทราบตามนัยที่ท่านกล่าวไว้แล้วในชั้นช- ยมกนั้นนั่นเอง.

ก็ในอายตนยมกนี้ **ปิณณัตติวาระ** ท่านกำหนดไว้แล้ว ๒ อย่าง ด้วยอำนาจอุทเทศและนิทเทศ. วาระทั้งหลายนอกนี้ ท่านกำหนดไว้ แล้วด้วยอำนาจนิทเทศนั้นเทียว. เพราะฉะนั้นในวาระเหล่านั้น บัณฑิต พึงทำบทว่า **ทฺวาทสยตนา** (อายตนะ ๑๒) ให้เป็นต้นแล้วเพียงใด พึงทราบอุทเทศวาระแห่งปิณณัตติวาระว่า **มนายตน์ น มโน** เพียง นั้น. บรรดาบทเหล่านั้น บทว่า **ทฺวาทสยตนา** ความว่า นี้เป็น อุทเทศแห่งอายตนะทั้งหลายที่ควรถามด้วยอำนาจยมก. บทว่า **จุกขวา- ยตน์ ๆ เป ๆ ชมฺมายตน์** ความว่า โดยประเภทนี้เป็นการกำหนด ชื่อของอายตนะเหล่านั้นนั่นเทียว. ก็ในที่นี้ท่านกล่าวอัมมัตตรูปายตนะ (อายตนะที่เป็นรูปภายใน) ทั้งหลายไว้แล้วตามลำดับก่อน เพื่อสะดวก

แก่การถามด้วยอำนาจยมก. ภายหลังจึงกล่าวพาหิรรูปายตนะ (อายตนะที่เป็นรูปภายนอก) ทั้งหมด. ในที่สุดจึงกล่าวมนายตนะและธัมมา-
ยตนะทั้งหลาย.

นัยวาระทั้งหลาย ๔ คือ ปทโสธนวาระ ปทโสธนมุลจกกวาระ
สุทธายตนวาระ สุทธายตนมุลจกกวาระ ย่อมมีด้วยอำนาจแห่งอายตนะ
ทั้งหลายเหล่านี้ในที่นี้ ด้วยอำนาจแห่งชั้นนั้นเทียวในภายหลัง. ก็ใน
อายตนะยมกนี้ วาระหนึ่ง ๆ ย่อมมี ๒ อย่างนั้นเทียว ด้วยอำนาจอนุโลม
และปฏิโลม. เนื้อความแห่งวาระเหล่านั้น บัณฑิตพึงทราบตามนัยที่
กล่าวไว้ในชั้นยมกนั้นนั่นแหละ.

บัณฑิตพึงทราบอุทเทสวาระ แห่งปัจฉิมัตตวาระที่ประกอบด้วย
ยมก ๕๗๖ อย่าง การถาม ๑,๑๕๒ อย่าง และอรรถ ๒,๓๐๔ อย่าง
ในอายตนะยมกนี้ อย่างนี้คือ ก็ในอนุโลมวาระ แห่งปทโสธนวาระ
ในชั้นยมก ยมก ๕ อย่าง มีอาทิว่า รูป รุกขขุชโว รุกขขุชโว
รูป ดังนี้ ย่อมมีฉันใด ในอายตนะยมกนี้ ยมก ๑๒ อย่าง มีอาทิว่า
จกขุ จกขุวายตนะ จกขุวายตนะ จกขุ ย่อมมีฉันนั้น. แม้ในปฏิโลม
วาระ ก็มียมก ๑๒ อย่าง มีอาทิว่า น จกขุ น จกขุวายตนะ
น จกขุวายตนะ น จกขุ. แต่ในอนุโลมวาระนี้ แห่งปทโสธนมุลจกการะ
มียมก ๑๑๒ อย่าง เพราะทำมูลแห่งอายตนะหนึ่ง ๆ ให้เป็น ๑๑ อย่าง ๆ
แม้ในปฏิโลมวาระ ก็มี ๑๑๒ อย่างนั้นเทียว. ในอนุโลมวาระ แม้แห่ง

สุทธายนวาระ มียมก ๑๒ อย่าง ในปฏิโลมวาระ ก็มี ๑๒ อย่าง ในอนุโลมแห่งสุทธายนมุลจกกวาระ มียมก ๑๓๒ อย่าง เพราะทำมูลแห่งอายตนะหนึ่ง ๆ ให้เป็น ๑๑ อย่าง ๆ. แม้ในปฏิโลมวาระ ก็มี ๑๓๒ อย่างเหมือนกัน. ก็ในนิเทศวาระแห่งอายตนะยมนั้น บัณฑิตพึงทราบเนื้อความตามนัยที่ท่านกล่าวไว้แล้วในปณัตติวาระนิเทศแห่งชั้นขมกในภายหลังนั้นเทียว. ในวาระอื่นย่อมมีความแปลกกัน.

ในอายตนะยมนั้น พึงทราบความแปลกกันดังต่อไปนี้. บทว่า **ทิวพุกุขุ** ได้แก่ ทุตติยวิชาญาณ. บทว่า **ปลุณจกขุ** ได้แก่ ตติยวิชาญาณ. บทว่า **ทิวพโสต** ได้แก่ ทุตติยอภิญาญาณ. ตัณหาเทียว ชื่อว่า **ตัณหาโสตะ** คำมีอาทิวา นามกาย รูปกาย หัตถิกาย อัสสกาย ชื่อว่า **อวเสโส** กาโย กายที่เหลือ. สองบทว่า **อวเสถ** รูป ได้แก่ ภูตรูปอุปาทายรูปนั้นเทียว และปิยรูปสาตรูปที่เหลือจากรูปายตนะ. คำว่า **สัลลนุโ** เป็นชื่อของกรรมทั้งหลายมีศีลเป็นต้นนั้นเทียว เพราะอรรถว่าฟุ้งไป แม้คำว่า **อตุลโร** เป็นต้น ก็เป็นชื่อของกรรมทั้งหลายมีอรรถเป็นต้น เพราะอรรถว่าไฟเพราะดี. สองบทว่า **อวเสโส ฆมโม** ได้แก่ ประเภทมิใช่หนึ่งแห่งกรรมมีปริยัติกรรม เป็นต้น นี้เป็นความแปลกกันในอายตนะยมนี่.

ก็ในอายตนะยมนี่ ในอันตรวาระ ๓ อย่าง มีอุปาทาวาระ เป็นต้น แห่งปวัตติวาระ มีประเภทแห่งกาล ๖ อย่างในประเภทแห่งกาล

หนึ่ง ๆ นั้นเทียว. บรรดาประเภทแห่งกาลเหล่านั้น วาระทั้งหลายมี
บุคคลวาระเป็นต้น ย่อมมีในกาลหนึ่ง ๆ. วาระเหล่านั้นแม้ทั้งหมด
ย่อมมี ๒ อย่างเทียว ด้วยอำนาจอนุโลมณัย และปฏิโลมณัย. ในวาระ
เหล่านั้น ในปัจจุบันกาล ในอนุโลมณัยแห่งบุคคลวาระ ยมก ๑๐ อย่าง
ย่อมมีด้วยการถือเอาแล้วไม่ถือเอาอีก คือ มูลแห่งรูปชั้นในชั้นยมก ๔
มูลแห่งเวทนาชั้น ๓ มูลแห่งสัญญาชั้น ๒ มูลแห่งสังขารชั้น ๑
อายตนะ มูลแห่งจักขุอายตนะ ๑๑ อย่าง ก็ย่อมมีดังนี้เช่นนี้ คือ จักขุ-
อายตนะย่อมเกิดขึ้นแก่สัตว์ใด โสตายตนะย่อมเกิดขึ้นแก่สัตว์นั้น ก็
หรือว่า โสตายตนะย่อมเกิดขึ้นแก่สัตว์ใด จักขุอายตนะย่อมเกิดขึ้นแก่
สัตว์นั้น จักขุอายตนะย่อมเกิดขึ้นแก่สัตว์ใด ฆานายตนะ ชิวหายตนะ
กายายตนะ รูปายตนะ สัททายตนะ คันธายตนะ รสายตนะ โสณ-
ฐัพพายตนะ มนายตนะ ฐัมมายตนะ ย่อมเกิดขึ้นแก่สัตว์นั้น ก็หรือว่า
ฐัมมายตนะย่อมเกิดขึ้นแก่สัตว์ใด จักขุอายตนะ ย่อมเกิดขึ้นแก่สัตว์นั้น.

โดยนัยมีอาทิว่า **ยสฺส โสตายตฺนํ อุปฺปชฺชติ ตสฺส ฆานายตฺนํ**

อุปฺปชฺชติ จึงมียมก ๖๖ อย่าง ด้วยการถือเอาแล้วไม่ถือเอาอีกคือ มูล
แห่งโสตายตนะ ๑๐ มูลแห่งฆานายตนะ ๕ มูลแห่งชิวหายตนะ ๘
มูลแห่งกายายตนะ ๗ มูลแห่งรูปายตนะ ๖ มูลแห่งสัททายตนะ ๕
มูลแห่งคันธายตนะ ๔ มูลแห่งรสายตนะ ๓ มูลแห่งโสณฐัพพายตนะ ๒
มูลแห่งมนายตนะ ๑. ในอายตนะ ๑๑ อย่าง อันเป็นมูลแห่งจักขุ-
อายตนะนั้น จักขุอายตนะย่อมเกิดขึ้นแก่สัตว์ใด อายตนะ ๕ อย่าง

เหล่านี้ขึ้นท้าวคือ โสตายตนะ ฆานายตนะ รูปายตนะ มนายตนะ
ธัมมายตนะ ย่อมเกิดขึ้นแก่สัตว์นั้น อันท่านวิสันนาแล้ว.

ในอายตนะเหล่านี้ อายตนะแรกควรวิสันนาก่อน อายตนะ
แรกนั้นท่านวิสันนาแล้ว. อายตนะ ๒ เป็นการวิสันนาเช่นเดียวกับ
อายตนะแรกแม้ก็จริง ถึงอย่างนั้น อายตนะที่ ๒ ท่านก็วิสันนาแล้ว
เพื่อห้ามความสงสัยว่า ฆานายตนะ ไม่เป็นไปแล้ว โดยส่วนเดียวในที่
ปวัตติกาลของจักขุโสตายตนะ อายตนะอย่างหนึ่ง ฟังวิสันนาอย่างไร
หนอแล. ยมก ๓ อย่างกับรูปายตนะ มนายตนะและธัมมายตนะ ชื่อว่า
ท่านวิสันนาแล้ว เพราะวิสันนาไม่เหมือนกัน. ในอายตนะที่เหลือ
ยมก ๒ อย่างกับชีวหายตนะและกายายตนะ เป็นการวิสันนาเช่นเดียวกับ
อายตนะ ๒ อย่างเบื้องต้น.

การวิสันนายมกนั้นเกี่ยวกับด้วยอายตนะนั้น ย่อมไม่มีเพราะไม่
เกิดขึ้นในปฏิสนธิขณะแห่งสัททตนะ. อายตนะทั้งหลาย ท่านย่อ
ไว้แล้ว เพื่อความเบาแห่งแบบแผนว่า ยมก ๓ อย่าง แม้กับคันธายตนะ
รสายตนะและโณภูฏัพพายตนะ ย่อมเป็นการวิสันนาเช่นเดียวกับอายตนะ
๒ เบื้องต้นนั้นเทียว. ในมูลแห่งโสตายตนะ อายตนะแม้อย่างหนึ่ง ไม่
ขึ้นสู่พระบาติแล้วว่า อายตนะใดอันบัณฑิตย่อมได้ อายตนะนั้นย่อม
เป็นการวิสันนาเช่นเดียวกับอายตนะทั้งหลายเบื้องต้น.

ในมูลแห่งภวนายตนะทั้งหลาย. ยมกอย่างหนึ่งขึ้นพระบาลีแล้ว กับด้วยรูปายตนะยมก ๒ - ๓ อย่างขึ้นสู่พระบาลีแล้วกับด้วยมนายตนะ และธัมมายตนะ. ยมกทั้งหลายที่เหลือไม่ขึ้นแล้ว (สู่พระบาลี) เพราะการวิสัญญานาเช่นเดียวกันกับภวนายตนะยมก. มูลแห่งชีวหายตนะและกายายตนะก็อย่างนั้น.

ในมูลแห่งรูปายตนะทั้งหลาย ยมก ๒ อย่างนั้นเทียว ท่าน วิสัญญานาแล้ว พร้อมกับมนายตนะและธัมมายตนะ. ยมก ๓ อย่าง พร้อมกับคันธะ รสและโณภูฏัพพะ ย่อมเป็นการวิสัญญานาเช่นเดียวกันกับด้วย รูปายตนะและมนายตนะ. คำว่า **สรูปกานํ อจิตตกานํ** เป็นต้น ท่าน กล่าวแล้วในภายหลังฉันใดนั้นเทียว แม้ในอายตนะยมกนี้ก็ฉันนั้น ฟัง ทราบการรวบรวมว่า **สรูปกานํ อคนุชกานํ อรตกานํ อโณภูฏัพพ กานํ** ดังนี้.

ก็ความเป็นแห่งอายตนะทั้งหลาย มีคันธะเป็นต้นนั้นแหละ ท่านประสงค์เอาแล้วในอายตนะยมกนี้ เพราะฉะนั้น บัณฑิตพึงทราบ เนื้อความในอายตนะยมกนี้ ด้วยอำนาจแห่งอายตนะว่า **สรูปกานํ สคนุ- ชาติตํ**. มูลแห่งสัททหายตนะทั้งหลาย ไม่ขึ้นแล้วสู่พระบาลีนั้นเทียว เพราะไม่มีเนื้อความ. อายตนะอันเป็นมูลแห่งคันธะ รสและโณภูฏัพพะ ๔, ๓ และ ๒ อย่าง ไม่ขึ้นแล้วสู่พระบาลี เพราะวิสัญญานาเช่นเดียวกัน กับด้วยอายตนะทั้งหลายอันมีในหนหลัง. ยมก ๖๖ อย่างเหล่านี้

บัณฑิตพึงทราบว่าเป็นอันท่านวิสันาแล้ว ด้วยการวิสันายมก ๒ - ๓ อย่างนั้นเทียว ในอนุโลมณัย แห่งปุคคลวาระในปัจจุบันกาล อย่างนี้ว่า มนายตมมูลกั วิสขุชิตเมว ดังนี้. ยมก ๑๕๘ อย่าง ย่อมมีในอนุโลมณัย ในวาระทั้งสาม ในปัจจุบันกาลว่า ก็ในปุคคลวาระมี ๖๖ ฉันได แม้ในโอกาสวาระ แม้ในปุคคโลกาสวาระ ก็ฉันนั้น ดังนี้. ยมก ๓๕๖ อย่าง แม้ทั้งหมดย่อมมีในปัจจุบันกาลว่าก็ในอนุโลมณัย ฉันได แม้ในปฏิโลมณัย ก็ฉันนั้น ดังนี้. การถาม ๑๕๒ อย่าง และเนื้อความ ๑,๕๘๔ อย่าง พึงทราบว่ามีอยู่ในยมกทั้งหลายเหล่านั้น. ยมก ๒,๓๑๖ แม้ทั้งหมดว่า ในการแยกกาล ๕ อย่างแม่ที่เหลือ ดังนี้ ย่อมมีอย่างนั้น. นี้เป็นการกำหนดพระบาติ ในอุปปาทวาระนี้ว่า คำถามที่ทวิคุณจากยมนั้น อรรถที่ทวิคุณจากคำถามนั้น ยมก ๒,๑๒๘ ย่อมมีในปวัตติวาระแม่ทั้งหมดว่า แม้ในนิโรธวาระและอุปปาทนิโรธวาระ ก็มีนัยนี้. พึงทราบการถามทวิคุณจากยมนั้น พึงทราบเนื้อความที่ทวิคุณจากคำถามนั้น. ก็พระบาติท่านกล่าวคำเป็นต้นว่า มนายตนะ และธัมมายตนะ ย่อมไม่มีความต่างกับอายตนะหนึ่ง แต่ความสังเขป ย่อมมีในวาระเบื้องบน ดังนี้แล้วจึงรวบรวมไว้ใน อายตนะนั้น ๆ. เพราะฉะนั้น คำใดท่านรวบรวมไว้แล้วในที่นั้น ๆ คำนั้นทั้งหมดบุคคลผู้ไม่หลงลืมพึงกำหนดไว้.

ก็ในการวินิจฉัยเนื้อความ พึงทราบนัยมุขในอายตนะยมนีี้ ดังต่อไปนี้. คำว่า **สจกขุگانั อโสตگانั** ท่านกล่าวหมายเอาโอปปา-

ติกะผู้หุนวักโดยกำเนิดในอบาย. ก็ผู้มีจักขุนั้น ย่อมเป็นผู้ไม่มีโสตเกิดขึ้น. เหมือนพระธรรมสังคหอาจารย์กล่าวแล้วว่า อายุตนะ ๑๐ อย่าง อื่นอีกของใคร ๆ ย่อมปรากฏในอุปัตติขณะแห่งกามธาตุ. อายุตนะ ๑๐ ย่อมปรากฏในอุปัตติขณะของพวกเปรตผู้โอบปาติกะ ของพวกอสุรผู้โอบปาติกะ ของพวกสัตว์ดิรัจฉานผู้โอบปาติกะ ของพวกสัตว์นรกผู้โอบปาติกะ ของพวกคนหุนวักแต่กำเนิด. จักขุอายุตนะ รูปายตนะ มนายตนะ คันธายตนะ จิวหายตนะ รสอายุตนะ กายายตนะ โผฏฐัพพายตนะ มนายตนะ ฐัมมายตนะ ย่อมปรากฏแก่พวกเปรตผู้โอบปาติกะ ๆ ล ๆ แก่พวกคนหุนวักมาแต่กำเนิด ในขณะอุบัติขึ้น. คำว่า สกขุกานัน สโสตกานัน ท่านกล่าวหมายเอาอายุตนะที่บริบูรณ์ในสุคติ และทุกคติ. และรูปพรหมผู้โอบปาติกะก็มีจักขุเหล่านั้น ย่อมเป็นผู้มีโสตเกิดขึ้น เหมือนพระธรรมสังคหอาจารย์กล่าวไว้แล้วว่า อายุตนะ ๑๑ อย่าง ของใคร ๆ ย่อมปรากฏในอุปัตติขณะแห่งกามธาตุ. อายุตนะ ๑๑ อย่างย่อมปรากฏแก่พวกเทวดาชั้นกามาวจร พวกมนุษย์ปฐมกัป พวกเปรตผู้โอบปาติกะ พวกอสุรผู้โอบปาติกะ พวกสัตว์ดิรัจฉานผู้โอบปาติกะ พวกสัตว์นรกผู้โอบปาติกะ พวกสัตว์มีอายุตนะบริบูรณ์.

อายุตนะ ๕ เหล่าไหน ย่อมปรากฏในอุปัตติขณะแห่งกามธาตุ อายุตนะคือ จักขุอายุตนะ รูปายตนะ โสตอายุตนะ มนายตนะ ฐัมมายตนะ ย่อมปรากฏในอุปัตติขณะแห่งรูปธาตุ.

คำว่า อฆานกานัน ท่านกล่าวหมายเอาพรหมมีพรหมปาริสัชชา เป็นต้น. ก็มีผู้จักขุเหล่านั้น ย่อมเป็นผู้ไม่มีฆานะเกิดขึ้น. ก็โอบปา-

ติกะผู้ไม่มีมานะ ย่อมไม่มีในกามธาตุ ถ้าพึงมีแก่ใคร ๆ ไชรี ก็พึงกล่าวได้ว่า อายตนะก็ย่อมปรากฏ ก็ผู้นอนในครรภ์ใด พึงเป็นผู้ไม่มีมานะ ผู้นอนในครรภ์นั้น ท่านไม่ประสงค์เอาแล้วในอายตณขมกนี้ เพราะคำว่า สจกขุกัน.

คำว่า สจกขุกัน สฆานกัน ท่านกล่าวหมายเอาโอปปาติกะ สัตว์ผู้หุหนวกมาแต่กำเนิดบ้าง ผู้มีอายตนะบริบูรณ์บ้าง.

คำว่า สฆานกัน อจกขุกัน ท่านกล่าวหมายเอาโอปปาติกะ สัตว์ผู้ตาบอดมาแต่กำเนิดบ้าง ผู้หุหนวกมาแต่กำเนิดบ้าง.

คำว่า สจกขุกัน สฆานกัน ท่านกล่าวหมายเอาโอปปาติกะ สัตว์ผู้มีอายตนะบริบูรณ์นั้นเทียว.

ผู้อื่นบ้าง ผู้นอนในครรภ์บ้าง อันบัณฑิตย่อมได้นั้นเทียว ในพวกโอปปาติกะสัตว์ผู้ตาบอดมาแต่กำเนิดและหุหนวกมาแต่กำเนิด ในคำนี้ว่า สรูปกัน อจกขุกัน. แม้ไม่มีรูปกับบุคคล ๓ จำพวกมีบุคคลผู้ตาบอดมาแต่กำเนิดเป็นต้น ที่กล่าวไว้แล้วในหนหลัง อันบัณฑิตย่อมได้ในคำนี้ว่า สจิตตกัน อจกขุกัน.

แม้พวกอสังขยสัตว์กับบุคคล ๔ จำพวกที่กล่าวแล้วในบทเบื้องต้น อันบัณฑิตย่อมได้ในบทแรกนี้ว่า อจกขุกัน. พวกคัพภเสขยสัตว์ พวกอสังขยสัตว์ และพวกรูปพรหมที่เหลือ อันบัณฑิตย่อมได้ในคำนี้ว่า สรูปกัน อฆานกัน. พวกคัพภเสขยสัตว์ และพวกรูปพรหม

และอรุปรหม อับบัตติย้อมได้ในคำนี้ว่า สจิตตกาณั อฆานกาณั.
ฟังทราบบุคคลวิภาคในปุคคลวาระทั้งหมด โดยนัยนี้ว่า ก็พวกเอกโว-
การสัตัวและจตุโวการสัตัวเทียว อับบัตติย้อมได้ในบททั้งหลายว่า
อจิตตกาณั อรูปกาณั.

ในโอกาสวาระ คำว่า ยตุถ จกขวยตน ได้แก่ ย่อมถาม
ซึ่งโลกแห่งรูปพรหม เพราะเหตุที่นั่นนั่นแล ท่านจึงกล่าวว่ อามนุตา.
อายตนะเหล่านั้น โดยนิยมนั้น ย่อมเกิดในปฏิสนธิ. นี้เป็น
นัยมุขในอายตนขมกนี้. ฟังทราบเนื้อความในปวัตติวาระแม่ทั้งสิ้น
โดยนัยมุขนี้. ปริญญวาระฟังทราบว่ เป็นนัยที่ท่านกล่าวไว้แล้วใน
ขันธขมกนั้นแหละ.

อรรถกถาอายตนขมก จบ

ธาตุยวมกที่ ๔

ป้อนัตติวาระ

[๗๕๔] ธาตุ ๑๘ คือ :-

๑. จักขุธาตุ
๒. โสตรธาตุ
๓. มานธาตุ
๔. ชิวหาธาตุ
๕. กายธาตุ
๖. รูปธาตุ
๗. สัทธาธาตุ
๘. กันธธาตุ
๙. รสธาตุ
๑๐. โผฏฐัพพธาตุ
๑๑. จักขุวิญญานธาตุ
๑๒. โสตวิญญานธาตุ
๑๓. มานวิญญานธาตุ
๑๔. ชิวหาวิญญานธาตุ
๑๕. กายวิญญานธาตุ
๑๖. มโนธาตุ
๑๗. มโนวิญญานธาตุ
๑๘. ฐัมมธาตุ

อุทเทสวาระ

ปทโสธนวาระ อนุโลม

[๗๕๕] ธรรมที่ชื่อว่าจักขุ. ชื่อว่าจักขุธาตุ ใช่มั้ย ?

ธรรมที่ชื่อว่าจักขุธาตุ, ชื่อว่าจักขุ ใช่มั้ย ?

ธรรมที่ชื่อว่าโสต, ชื่อว่าโสตธาตุ ใช่มั้ย ?

ธรรมที่ชื่อว่าโสตธาตุ, ชื่อว่าโสต ใช่มั้ย ?

ฯ ล ฯ

ธรรมที่ชื่อว่าจักขุวิญญาณ, ชื่อว่าจักขุวิญญาณธาตุ ใช่มั้ย ?

ธรรมที่ชื่อว่าจักขุวิญญาณธาตุ, ชื่อว่าจักขุวิญญาณ ใช่มั้ย ?

ฯ ล ฯ

ธรรมที่ชื่อว่ามโน, ชื่อว่ามโนธาตุ ใช่มั้ย ?

ธรรมที่ชื่อว่ามโนธาตุ, ชื่อว่ามโน ใช่มั้ย ?

ธรรมที่ชื่อว่ามโนวิญญาณ, ชื่อว่ามโนวิญญาณธาตุ ใช่มั้ย ?

ธรรมที่ชื่อว่ามโนวิญญาณธาตุ, ชื่อว่ามโนวิญญาณ ใช่มั้ย ?

ธรรมที่ชื่อว่าธรรม, ชื่อว่าธรรมธาตุ ใช่มั้ย ?

ธรรมที่ชื่อว่าธรรมธาตุ, ชื่อว่าธรรม ใช่มั้ย ?

ปทโสธนวาระ อนุโลม จบ

ปทโสธนวาระ ปัจจนิก

[๗๕๖] ธรรมที่ไม่ชื่อว่าจักขุ, ไม่ชื่อว่าจักขุธาตุ ไซ้ไหม ?

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าจักขุธาตุ, ไม่ชื่อว่าจักขุ ไซ้ไหม ?

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าโสต, ไม่ชื่อว่าโสตธาตุ ไซ้ไหม ?

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าโสตธาตุ, ไม่ชื่อว่าโสต ไซ้ไหม ?

ฯ ล ฯ

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าจักขุวิญญาณ, ไม่ชื่อว่าจักขุวิญญาณธาตุ ไซ้ไหม ?

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าจักขุวิญญาณธาตุ, ไม่ชื่อว่าจักขุวิญญาณ ไซ้ไหม ?

ฯ ล ฯ

ธรรมที่ไม่ชื่อว่ามโน, ไม่ชื่อว่ามโนธาตุ ไซ้ไหม ?

ธรรมที่ไม่ชื่อว่ามโนธาตุ, ไม่ชื่อว่ามโน ไซ้ไหม ?

ธรรมที่ไม่ชื่อว่ามโนวิญญาณ, ไม่ชื่อว่ามโนวิญญาณธาตุ ไซ้ไหม ?

ธรรมที่ไม่ชื่อว่ามโนวิญญาณธาตุ, ไม่ชื่อว่ามโนวิญญาณ ไซ้ไหม ?

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าธรรม, ไม่ชื่อว่าธัมมธาตุ ไซ้ไหม ?

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าธัมมธาตุ, ไม่ชื่อว่าธรรม ไซ้ไหม ?

ปทโสธนวาระ ปัจจนิก จบ

ปทโสชนมุลจกกวาระ อนุโลม

[๗๕๗] ธรรมที่ชื่อว่าจักขุ, ชื่อว่าจักขุธาตุ ไซ้ใหม่ ?

ธรรมที่ชื่อว่าธาตุ, ชื่อว่าโสตธาตุ ไซ้ใหม่ ?

ฯ ล ฯ

ธรรมที่ชื่อว่าจักขุ, ชื่อว่าจักขุธาตุ ไซ้ใหม่ ?

ธรรมที่ชื่อว่าธาตุ, ชื่อว่าธัมมธาตุ ไซ้ใหม่ ?

(จักรอันได้ผูกไว้แล้วในอายตนขมก ฉันได จักรในขมกนี้ก็พึง
ผูก ฉันนั้น.)

ปทโสชนมุลจกกวาระ อนุโลม จบ

ปทโสธนมูลจกกวาระ ปัจจนิก

[๗๕๘] ธรรมที่ไม่ชื่อว่าจักขุ, ไม่ชื่อว่าจักขุธาตุ ไซ้ไหม ?

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าธาตุ, ไม่ชื่อว่าโสตธาตุ ไซ้ไหม ?

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าจักขุ, ไม่ชื่อว่าจักขุธาตุ ไซ้ไหม ?

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าธาตุ, ไม่ชื่อว่าฆานธาตุ ไซ้ไหม ?

ฯ ล ฯ

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าจักขุ, ไม่ชื่อว่าจักขุธาตุ ไซ้ไหม ?

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าธาตุ, ไม่ชื่อว่าธัมมธาตุ ไซ้ไหม ?

ฯ ล ฯ

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าธรรม, ไม่ชื่อว่าธัมมธาตุ ไซ้ไหม ?

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าธาตุ, ไม่ชื่อว่าจักขุธาตุ ไซ้ไหม ?

ฯ ล ฯ

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าธรรม, ไม่ชื่อว่าธัมมธาตุ ไซ้ไหม ?

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าธาตุ, ไม่ชื่อว่ามโนวิญญูณธาตุ ไซ้ไหม ?

(พึงผูกจักกนัย.)

ปทโสธนมูลจกกวาระ ปัจจนิก จบ

สุทธชาตวาระ อนุโลม

- [๗๕๕] ธรรมที่ชื่อว่าจักขุ, ชื่อว่าธาตุ ใช่มั้ย ?
- ธรรมที่ชื่อว่าธาตุ, ชื่อว่าจักขุ ใช่มั้ย ?
- ธรรมที่ชื่อว่าโสต, ชื่อว่าธาตุ ใช่มั้ย ?
- ธรรมที่ชื่อว่าธาตุ, ชื่อว่าโสต ใช่มั้ย ?
- ธรรมที่ชื่อว่าฆานะ, ชื่อว่าธาตุ ใช่มั้ย ?
- ธรรมที่ชื่อว่าชีวหา, ชื่อว่าธาตุ ใช่มั้ย ?
- ธรรมที่ชื่อว่ากายะ, ชื่อว่าธาตุ ใช่มั้ย ?
- ธรรมที่ชื่อว่ารูปะ, ชื่อว่าธาตุ ใช่มั้ย ?
- ธรรมที่ชื่อว่าสัททะ, ชื่อว่าธาตุ ใช่มั้ย ?
- ธรรมที่ชื่อว่าคันธะ, ชื่อว่าธาตุ ใช่มั้ย ?
- ธรรมที่ชื่อว่ารสะ, ชื่อว่าธาตุ ใช่มั้ย ?
- ธรรมที่ชื่อว่าโผฏฐัพพะ, ชื่อว่าธาตุ ใช่มั้ย ?
- ธรรมที่ชื่อว่าจักขุวิญญาน, ชื่อว่าธาตุ ใช่มั้ย ?
- ธรรมที่ชื่อว่าธาตุ, ชื่อว่าจักขุวิญญาน ใช่มั้ย ?
- ธรรมที่ชื่อว่าโสตวิญญาน, ชื่อว่าธาตุ ใช่มั้ย ?
- ธรรมที่ชื่อว่าธาตุ, ชื่อว่าโสตวิญญาน ใช่มั้ย ?

ธรรมที่ชื่อว่ามานวิญญาณ, ชื่อว่าธาตุ ไซ้ไหม ?

ธรรมที่ชื่อว่าธาตุ, ชื่อว่ามานวิญญาณ ไซ้ไหม ?

ธรรมที่ชื่อว่าชีวหาวิญญาณ, ชื่อว่าธาตุ ไซ้ไหม ?

ธรรมที่ชื่อว่าธาตุ, ชื่อว่าชีวหาวิญญาณ ไซ้ไหม ?

ธรรมที่ชื่อว่ากายวิญญาณ, ชื่อว่าธาตุ ไซ้ไหม ?

ธรรมที่ชื่อว่าธาตุ, ชื่อว่ากายวิญญาณ ไซ้ไหม ?

ธรรมที่ชื่อว่ามโน, ชื่อว่าธาตุ ไซ้ไหม ?

ธรรมที่ชื่อว่าธาตุ, ชื่อว่ามโน ไซ้ไหม ?

ธรรมที่ชื่อว่ามโนวิญญาณ, ชื่อว่าธาตุ ไซ้ไหม ?

ธรรมที่ชื่อว่าธาตุ, ชื่อว่ามโนวิญญาณ ไซ้ไหม ?

ธรรมที่ชื่อว่าธรรม, ชื่อว่าธาตุ ไซ้ไหม ?

ธรรมที่ชื่อว่าธาตุ, ชื่อว่าธรรม ไซ้ไหม ?

สุทตธาตวาระ อนุโลม จบ

สุทธชาตวาระ ปัจจนิก

[๘๐๐] ธรรมที่ไม่ชื่อว่าจักขุ, ไม่ชื่อว่าธาตุ ไซ้ไหม ?

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าธาตุ, ไม่ชื่อว่าจักขุ ไซ้ไหม ?

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าโสต, ไม่ชื่อว่าธาตุ ไซ้ไหม ?

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าธาตุ, ไม่ชื่อว่าโสต ไซ้ไหม ?

ธรรมที่ไม่ชื่อว่ามานะ ไม่ชื่อว่าชีวหา, ไม่ชื่อว่ากายะ, ไม่
ชื่อว่ารูปะ, ไม่ชื่อว่าสัททะ, ไม่ชื่อว่าคันธะ, ไม่ชื่อว่ารสะ, ไม่ชื่อว่า
โผฏฐัพพะ.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าจักขุวิญญาณ, ไม่ชื่อว่าธาตุ ไซ้ไหม ?

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าธาตุ, ไม่ชื่อว่าจักขุวิญญาณ ไซ้ไหม ?

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าโสตวิญญาณ, ไม่ชื่อว่ามานวิญญาณ, ไม่ชื่อว่า
ชีวหาวิญญาณ.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่ากายวิญญาณ, ไม่ชื่อว่าธาตุ ไซ้ไหม ?

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าธาตุ, ไม่ชื่อว่ากายวิญญาณ ไซ้ไหม ?

ธรรมที่ไม่ชื่อว่ามโน, ไม่ชื่อว่าธาตุ ไซ้ไหม ?

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าธาตุ, ไม่ชื่อว่ามโน ไซ้ไหม ?

ธรรมที่ไม่ชื่อว่ามโนวิญญาณ, ไม่ชื่อว่าธาตุ ไซ้ไหม ?

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าธาตุ, ไม่ชื่อว่ามโนวิญญาณ ไซ้ไหม ?

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าธรรม, ไม่ชื่อว่าธาตุ ไซ้ไหม ?

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าธาตุ, ไม่ชื่อว่าธรรม ไซ้ไหม ?

สุทธชาตวาระ ปัจจนิก จบ

สุทธชาตุมูลจักกวาระ อนุโลม

[๘๐๑] ธรรมที่ชื่อว่าจักขุ, ชื่อว่าธาตุ ไซ้ไหม ?

ธรรมที่ชื่อว่าธาตุ, ชื่อว่าโสต ไซ้ไหม ?

๑ ล ๑

ธรรมที่ชื่อว่าจักขุ, ชื่อธาตุ ไซ้ไหม ?

ธรรมที่ชื่อว่าธาตุ, ชื่อว่าธรรม ไซ้ไหม ?

๑ ล ๑

ธรรมที่ชื่อว่าธรรม, ชื่อว่าธาตุ ไซ้ไหม ?

ธรรมที่ชื่อว่าธาตุ, ชื่อว่าจักขุ ไซ้ไหม ?

๑ ล ๑

ธรรมที่ชื่อว่าธรรม, ชื่อว่าธาตุ ไซ้ไหม ?

ธรรมที่ชื่อว่าธาตุ, ชื่อว่ามโนวิญญูณ ไซ้ไหม ?

(พึงผูกจักกนัย.)

สุทธชาตุมูลจักกวาระ อนุโลม จบ

สุทธชาตมูลจักกวาระ ปัจจนิก

[๘๐๒] ธรรมที่ไม่ชื่อว่าจักขุ, ไม่ชื่อว่าธาตุ ไซ้ไหม ?

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าธาตุ, ไม่ชื่อว่าโสต ไซ้ไหม ?

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าจักขุ, ไม่ชื่อว่าธาตุ ไซ้ไหม ?

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าธาตุ, ไม่ชื่อว่ามานะ ไซ้ไหม ?

ฯ ล ฯ

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าจักขุ, ไม่ชื่อว่าธาตุ ไซ้ไหม ?

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าธาตุ, ไม่ชื่อว่าธรรม ไซ้ไหม ?

ฯ ล ฯ

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าธรรม, ไม่ชื่อว่าธาตุ ไซ้ไหม ?

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าธาตุ, ไม่ชื่อว่าจักขุ ไซ้ไหม ?

ฯ ล ฯ

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าธรรม, ไม่ชื่อว่าธาตุ ไซ้ไหม ?

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าธาตุ, ไม่ชื่อว่ามโนวิญญาณ ไซ้ไหม ?

(พึงผูกจักกนัย.)

สุทธชาตมูลจักกวาระ ปัจจนิก จบ

อุทเทสวาระ จบ

นิทเทสวาระ

ปทโสธนวาระ อนุโลม

[๘๐๓] ธรรมที่ชื่อว่าจักขุ, ชื่อว่าจักขุชาตุ ใช่มั้ย ?

ทิพจักขุ ปัญญาจักขุ ชื่อว่า จักขุ แต่ไม่ชื่อว่าจักขุชาตุ,
จักขุชาตุ ชื่อว่า จักขุด้วย ชื่อว่า จักขุชาตุด้วย.

ธรรมที่ชื่อว่าจักขุชาตุ, ชื่อว่าจักขุ ใช่มั้ย ?

ใช่.

ธรรมที่ชื่อว่าโสต, ชื่อว่าโสตชาตุ ใช่มั้ย ?

ทิพโสต ตัณหาโสต ชื่อว่า โสต แต่ไม่ชื่อว่าโสตชาตุ,
โสตชาตุ ชื่อว่า โสตด้วย ชื่อว่า โสตชาตุด้วย.

ธรรมที่ชื่อว่าโสตชาตุ, ชื่อว่าโสต ใช่มั้ย ?

ใช่.

ธรรมที่ชื่อว่าฆานะ, ชื่อว่าฆานชาตุ ใช่มั้ย ?

ใช่.

ธรรมที่ชื่อว่าฆานชาตุ ชื่อว่าฆานะ ใช่มั้ย ?

ใช่.

แม้ชีวหา ก็เช่นเดียวกับมานธาตุ.

ธรรมที่ชื่อว่ากาย, ชื่อว่ากายธาตุ ใช่ไหม ?

เว้นจากกายธาตุเสียแล้ว กายที่เหลือชื่อว่า กาย แต่ไม่ชื่อว่า กายธาตุ, กายธาตุ ชื่อว่า กายด้วย ชื่อว่า กายธาตุด้วย.

ธรรมที่ชื่อว่ากายธาตุ, ชื่อว่ากาย ใช่ไหม ?

ใช่.

ธรรมที่ชื่อว่ารูป, ชื่อว่ารูปธาตุ ใช่ไหม ?

เว้นรูปธาตุเสีย รูปที่เหลือชื่อว่า รูป แต่ไม่ชื่อว่ารูปธาตุ, รูปธาตุ ชื่อว่า รูปด้วย ชื่อว่า รูปธาตุด้วย.

ธรรมที่ชื่อว่ารูปธาตุ, ชื่อว่ารูป ใช่ไหม ?

ใช่.

สัททะก็เช่นเดียวกับมานะ.

ธรรมที่ชื่อว่าคันธะ, ชื่อว่าคันธธาตุ ใช่ไหม ?

ศีลคันธะ สมาริคันธะ ปัญญาคันธะ ชื่อว่า คันธะ แต่ไม่ชื่อว่าคันธธาตุ, คันธธาตุ ชื่อว่า คันธะด้วย ชื่อว่า คันธธาตุด้วย.

ธรรมที่ชื่อว่าคันธธาตุ, ชื่อว่าคันธะ ใช่ไหม ?

ใช่.

ธรรมที่ชื่อว่ารส, ชื่อว่าธาตุ ไซ้ไหม ?

อรรถรส ธรรมรส วิมุตตีสรส ชื่อว่า รส แต่ไม่ชื่อว่ารสธาตุ,
รสธาตุ ชื่อว่า รสด้วย ชื่อว่า รสธาตุด้วย.

ธรรมที่ชื่อว่ารสธาตุ, ชื่อว่ารส ไซ้ไหม ?

ไซ้.

โณฏฐัพพะก็เช่นเดียวกับมานะ.

ธรรมที่ชื่อว่าจักขุวิญญาณ, ชื่อว่าจักขุวิญญาณธาตุ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ชื่อว่าจักขุวิญญาณธาตุ, ชื่อว่าจักขุวิญญาณ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

โสทวิญญาณ ๑ ล ๑ ฆานวิญญาณ, ชิวหาวิญญาณ, กายวิญญาณ.

ธรรมที่ชื่อว่ามโน, ชื่อว่ามโนธาตุ ไซ้ไหม ?

เวณมโนธาตุเสียแล้ว มโนที่เหลือ ชื่อว่า มโน แต่ไม่ชื่อว่า
มโนธาตุ มโนธาตุ ชื่อว่า มโนด้วย ชื่อว่า มโนธาตุด้วย.

ธรรมที่ชื่อว่ามโนธาตุ, ชื่อว่ามโน ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ชื่อว่ามโนวิญญาณ, ชื่อว่ามโนวิญญาณธาตุ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ชื่อว่ามนโวิญญานธาตุ, ชื่อว่ามนโวิญญาน ไซ้ใหม่ ?

ไซ้.

ธรรมที่ชื่อว่าธรรม, ชื่อว่าธัมมธาตุ ไซ้ใหม่ ?

เว้นธัมมธาตุเสียแล้ว ธรรมที่เหลือ ชื่อว่า ธรรม แต่ไม่ชื่อว่าธัมมธาตุ, ธัมมธาตุ ชื่อว่า ธรรมด้วย ชื่อว่า ธัมมธาตุด้วย.

ธรรมที่ชื่อว่าธัมมธาตุ, ชื่อว่าธรรม ไซ้ใหม่ ?

ไซ้.

ปทโศชนวาระ อนุโลม จบ

ปทโสธนวาระ ปัจจนิก

[๘๐๔] ธรรมที่ไม่ชื่อว่าจักขุ, ไม่ชื่อว่าจักขุธาตุ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าจักขุธาตุ, ไม่ชื่อว่าจักขุ ไซ้ไหม ?

ทิพจักขุ ปัญญาจักขุ ไม่ชื่อว่าจักขุธาตุ แต่ชื่อว่า จักขุ,
เวีนจักขุ และจักขุธาตุเสียแล้ว ธาตุที่เหลือไม่ชื่อว่าจักขุ และไม่ชื่อว่า จักขุธาตุ.
จักขุธาตุ.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าโสต, ไม่ชื่อว่าโสตธาตุ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าโสตธาตุ, ไม่ชื่อว่าโสต ไซ้ไหม ?

ทิพโสต ตัณหาโสต ไม่ชื่อว่าโสตธาตุ แต่ชื่อว่าโสต, เวีน
โสตและโสตธาตุเสียแล้ว ธาตุที่เหลือไม่ชื่อว่าโสตและไม่ชื่อว่าโสตธาตุ.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าฆานะ, ไม่ชื่อว่าฆานธาตุ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าฆานธาตุ, ไม่ชื่อว่าฆานะ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ท่านย่อคำว่า อามนฺตา ไว้ทั้งสองส่วน.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าชีวหา ๑ ล ๑

ธรรมที่ไม่ชื่อว่ากาย, ไม่ชื่อว่ากายธาตุ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่ากายธาตุ, ไม่ชื่อว่ากาย ไซ้ไหม ?

เว้นกายธาตุเสียแล้ว กายที่เหลือ ไม่ชื่อว่ากายธาตุ แต่ชื่อว่า
กาย, เว้นกายและกายธาตุเสียแล้ว กายที่เหลือไม่ชื่อว่า กาย และ
ไม่ชื่อว่า กายธาตุ.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่ารูป, ไม่ชื่อว่าว่ารูปธาตุ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่ารูปธาตุ, ไม่ชื่อว่ารูป ไซ้ไหม ?

เว้นรูปธาตุเสียแล้ว รูปที่เหลือ ไม่ชื่อว่า รูปธาตุ แต่ชื่อว่า
รูป, เว้นรูปและรูปธาตุเสียแล้ว รูปที่เหลือ ไม่ชื่อว่า รูป และไม่
ชื่อว่า รูปธาตุ.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าสัททะ ๑ ล ๑

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าคันธะ, ไม่ชื่อว่าคันธธาตุ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าคันธชาติ, ไม่ชื่อว่าคันธะ ไซ้ไหม ?

ศีลคันธะ สมาธિકันธะ ปัญญาคันธะ ไม่ชื่อว่าคันธชาติ แต่
ชื่อว่า คันธะ, เว้นคันธะและคันธชาติเสียแล้ว คันธะที่เหลือไม่ชื่อว่า
คันธะ และไม่ชื่อว่า คันธชาติ.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่ารส, ไม่ชื่อว่ารสชาติ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่ารสชาติ ไม่ชื่อว่ารส ไซ้ไหม ?

อรรถรส ธรรมรส วิมุตตีสรส ไม่ชื่อว่ารสชาติ แต่ชื่อว่า รส,
เว้นรสและรสชาติเสียแล้ว รสที่เหลือไม่ชื่อว่า รส และไม่ชื่อว่า รส
ชาติ.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าโณภูฏัพพะ ๑ ล ๑

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าจักขุวิญญาณ, ไม่ชื่อว่าจักขุวิญญาณชาติ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าจักขุวิญญาณชาติ, ไม่ชื่อว่าจักขุวิญญาณ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าโสตวิญญาณ ๑ ล ๑ ไม่ชื่อว่าฆานวิญญาณ,
ไม่ชื่อว่าชีวหาวิญญาณ, ไม่ชื่อว่ากายวิญญาณ.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่ามโน, ไม่ชื่อว่ามโนธาตุ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่ามโนธาตุ, ไม่ชื่อว่ามโน ไซ้ไหม ?

เว้นมโนธาตุเสียแล้ว มโนที่เหลือ ไม่ชื่อว่ามโนธาตุ แต่ชื่อว่า
มโน, เว้นมโนและมโนธาตุเสียแล้ว มโนที่เหลือไม่ชื่อว่า มโน และ
ไม่ชื่อว่า มโนธาตุ.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่ามโนวิญญาน, ไม่ชื่อว่ามโนวิญญาน ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่ามโนวิญญานธาตุ, ไม่ชื่อว่ามโนวิญญาน ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าธรรม, ไม่ชื่อว่าธัมมธาตุ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าธัมมธาตุ, ไม่ชื่อว่าธรรม ไซ้ไหม ?

เว้นธัมมธาตุเสียแล้ว ธรรมที่เหลือไม่ชื่อว่า ธัมมธาตุ แต่ชื่อว่า
ธรรม, เว้นธรรมและธัมมธาตุเสียแล้ว ธรรมที่เหลือไม่ชื่อว่า ธรรม
และไม่ชื่อว่า ธัมมธาตุ.

ปทโสธนวาระ ปัจจนิก จบ

ปทโสชนมูลจักกวาระ อนุโลม

[๘๐๕] ธรรมที่ชื่อว่าจักขุ, ชื่อว่าจักขุชาตु ไซ้ใหม่ ?

ทิพพจักขุ ปัญญาจักขุ ชื่อว่า จักขุ แต่ไม่ชื่อว่าจักขุชาตु,
จักขุชาตु ชื่อว่าจักขุด้วย ชื่อว่าจักขุชาตุด้วย.

ธรรมที่ชื่อว่าชาตु, ชื่อว่าโสตชาตु ไซ้ใหม่ ?

โสตชาตु ชื่อว่า ชาตุด้วย ชื่อว่า โสตชาตุด้วย, ชาตुที่เหลือ
ชื่อว่า ชาตु แต่ไม่ชื่อว่าโสตชาตุ.

ธรรมที่ชื่อว่าจักขุ, ชื่อว่าจักขุชาตุ ไซ้ใหม่ ?

ทิพพจักขุ ปัญญาจักขุ ชื่อว่าจักขุ แต่ไม่ชื่อว่าจักขุชาตุ, จักขุ-
ชาตุชื่อว่าจักขุด้วย ชื่อว่าจักขุชาตุด้วย.

ธรรมที่ชื่อว่าชาตุ, ชื่อว่าฆานชาตु ไซ้ใหม่ ฯลฯ

ธรรมที่ชื่อว่าชาตุ, ชื่อว่าธัมมชาตु ไซ้ใหม่ ?

ธัมมชาตุชื่อว่าชาตุด้วย ชื่อว่าธัมมชาตุด้วย, ชาตุที่เหลือชื่อว่า
ชาตุ แต่ไม่ชื่อว่าธัมมชาตุ.

(ปัจฉินัตติวาระในอายตณขมกฉันได ปฉินัตติวาระแม่ในชาตु
ขมกก็ฉันนั้น)

พึงผูกจักกนัย.

ปทโสชนมูลจักกวาระ อนุโลม จบ

ปทโสธนมูลจกกวาระ ปัจจนิก

[๘๐๖] ธรรมที่ไม่ชื่อว่าจักขุ, ไม่ชื่อว่าจักขุธาตุ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าธาตุ, ไม่ชื่อว่าโสทรธาตุ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าจักขุ, ไม่ชื่อว่าจักขุธาตุ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าธาตุ, ไม่ชื่อว่าฌานธาตุ ไซ้ไหม ฯ ล ฯ

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าธาตุ, ไม่ชื่อว่าธัมมธาตุ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

(พึงผูกจักกณัย ทั้งหมดใช้คำตอบว่า อามนฺตา ทั้ง ๒ ส่วน
แม้ในธาตุที่เหลือ.)

ปทโสธนมูลจกกวาระ ปัจจนิก จบ

สุทธชาตวาระ อนุโลม

[๘๐๓] ธรรมที่ชื่อว่าจักขุ, ชื่อว่าชาต ไช้ไหม ?

ใช่.

ธรรมที่ชื่อว่าชาต, ชื่อว่าจักขุชาต ไช้ไหม ?

จักขุชาตชื่อว่าชาตด้วย ชื่อว่าจักขุชาตด้วย, ชาตที่เหลือชื่อว่า
ชาต แต่ไม่ชื่อว่าจักขุชาต.

ธรรมที่ชื่อว่าโสต, ชื่อว่าชาต ไช้ไหม ?

ใช่.

มานะ ฯ ล ฯ ชิวหา. กายะ. รูปะ. สัททะ. คันธะ. รสะ.

โผฏฐัพพะ.

ธรรมที่ชื่อว่าจักขุวิญญาณ, ชื่อว่าชาต ไช้ไหม ?

ใช่.

ธรรมที่ชื่อว่าชาต, ชื่อว่าจักขุวิญญาณ ไช้ไหม ?

จักขุวิญญาณชาต ชื่อว่า ชาตด้วย ชื่อว่า จักขุวิญญาณชาต
ด้วย, ชาตที่เหลือ ชื่อว่า แต่ไม่ชื่อว่าจักขุวิญญาณชาต.

โสตวิญญาณ ฯ ล ฯ มานวิญญาณ. ชิวหาวิญญาณ. กายวิญญาณ.

ธรรมที่ชื่อว่ามโน, ชื่อว่าธาตุ ไซ้ใหม่ ?

ไซ้.

ธรรมที่ชื่อว่าธาตุ, ชื่อว่ามโนธาตุ ไซ้ใหม่ ?

มโนธาตุ ชื่อว่า ธาตุด้วย ชื่อว่า มโนธาตุด้วย, ธาตุที่เหลือ
ชื่อว่า ธาตุ แต่ไม่ชื่อว่ามโนธาตุ.

ธรรมที่ชื่อว่ามโนวิญญาณ, ชื่อว่าธาตุ ไซ้ใหม่ ?

ไซ้.

ธรรมที่ชื่อว่าธาตุ, ชื่อว่ามโนวิญญาณธาตุ ไซ้ใหม่ ?

มโนวิญญาณธาตุ ชื่อว่า ธาตุด้วย ชื่อว่า มโนวิญญาณธาตุ
ด้วย, ธาตุที่เหลือ ชื่อว่า ธาตุ แต่ไม่ชื่อว่ามโนวิญญาณธาตุ.

ธรรมที่ชื่อว่าธรรม, ชื่อว่าธาตุ ไซ้ใหม่ ?

ไซ้.

ธรรมที่ชื่อว่าธาตุ, ชื่อว่าธัมมธาตุ ไซ้ใหม่ ?

ธัมมธาตุ ชื่อว่า ธาตุด้วย ชื่อว่า ธัมมธาตุด้วย ธาตุที่เหลือ
ชื่อว่า ธาตุ แต่ไม่ชื่อว่าธัมมธาตุ.

สุทธธาตุวาระ อนุโลม จบ

สุทธชาตวาระ ปัจฉนิก

[๘๐๘] ธรรมที่ไม่ชื่อว่าจักขุ, ไม่ชื่อว่าธาตุ ไซ้ไหม ?

เว้นจักขุเสียแล้ว ธาตุที่เหลือ ไม่ชื่อว่าจักขุ แต่ชื่อว่าธาตุ,
เว้นจักขุและธาตุเสียแล้ว ธรรมที่เหลือ ไม่ชื่อว่าจักขุ และไม่ชื่อว่าธาตุ.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าธาตุ, ไม่ชื่อว่าจักขุธาตุ ไซ้ไหม ?

ใช่.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าโสต, ไม่ชื่อว่าธาตุ ไซ้ไหม ?

เว้นโสตเสียแล้ว ฯ ล ฯ เว้นฆานะเสียแล้ว ฯ ล ฯ

เว้นชีวหาเสียแล้ว ฯ ล ฯ

ธรรมที่ไม่ชื่อว่ากาย, ไม่ชื่อว่าธาตุ ไซ้ไหม ?

ใช่.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าธาตุ, ไม่ชื่อว่ากายธาตุ ไซ้ไหม ?

ใช่.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่ารูป, ไม่ชื่อว่าธาตุ ไซ้ไหม ?

เว้นรูปเสียแล้ว ฯ ล ฯ เว้นสัททะ ฯ ล ฯ คันธะ ฯ ล ฯ

รสะ ฯ ล ฯ โผฏฐัพพะ ฯ ล ฯ จักขุวิญญาณ ฯ ล ฯ โสตวิญญาณ ฯ ล ฯ

ฆานวิญญาณ ฯ ล ฯ ชิวหาวิญญาณ ฯ ล ฯ กายวิญญาณ ฯ ล ฯ มโน ฯ ล ฯ

มโนวิญญาณเสียแล้ว ฯ ล ฯ

พระอภิธรรมปิฎก ขมก เล่ม ๕ ภาค ๑ ตอน ๑ - หน้าที่ 803

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าธัมม, ไม่ชื่อว่าธาตุ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าธาตุ, ไม่ชื่อว่าธัมมธาตุ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

สุทธธาดูวาระ ปัจจนิก จบ

สุทธชาตมูลจักกวาระ อนุโลม

[๘๐๕] ธรรมที่ชื่อว่าจักขุ, ชื่อว่าธาตุ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ชื่อว่าธาตุ, ชื่อว่าโสตธาตุ ไซ้ไหม ?

โสตธาตุ ชื่อว่า ธาตุด้วย ชื่อว่า โสตธาตุด้วย, ธรรมที่เหลือ
ชื่อว่า ธาตุ แต่ไม่ชื่อว่าโสตธาตุ.

ธรรมที่ชื่อว่าจักขุ, ชื่อว่าธาตุ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ชื่อว่าธาตุ ชื่อว่าฆานธาตุ ไซ้ไหม ?

๑ ล ๑

ธรรมที่ชื่อว่าธาตุ, ชื่อว่าธัมมธาตุ ไซ้ไหม ?

ธัมมธาตุ ชื่อว่า ธาตุด้วย ชื่อว่า ธัมมธาตุด้วย, ธรรมที่เหลือ
ชื่อว่า ธาตุ แต่ไม่ชื่อว่าธัมมธาตุ.

(พึงผูกจักกนัย.)

สุทธชาตมูลจักกวาระ อนุโลม จบ

สุทธชาตมูลจักกวาระ ปัจฉนิก

[๘๑๐] ธรรมที่ไม่ชื่อว่าจักขุ, ไม่ชื่อว่าธาตุ ไซ้ไหม ?

เว้นจักขุเสียแล้ว ธาตุที่เหลือไม่ชื่อว่าจักขุ แต่ชื่อว่าธาตุ, เว้นจักขุและธาตุเสียแล้ว ธรรมที่เหลือไม่ชื่อว่าจักขุและไม่ชื่อว่าธาตุ.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าธาตุ, ไม่ชื่อว่าโศคธาตุ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าจักขุ, ไม่ชื่อว่าจักขุธาตุ ไซ้ไหม ?

เว้นจักขุเสียแล้ว ธาตุที่เหลือไม่ชื่อว่าจักขุ แต่ชื่อว่าธาตุ, เว้นจักขุและธาตุเสียแล้ว ธรรมที่เหลือไม่ชื่อว่าจักขุและไม่ชื่อว่าธาตุ.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าธาตุ ไม่ชื่อว่าฆานธาตุ ไซ้ไหม ?

๑ ล ๑

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าธาตุ, ไม่ชื่อว่าธัมมธาตุ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

๑ ล ๑

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าธัมม, ไม่ชื่อว่าธาตุ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าธาตุ, ไม่ชื่อว่าจักขุธาตุ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าธัมม, ไม่ชื่อว่าธาตุ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าธาตุ, ไม่ชื่อว่าโสตธาตุ ไซ้ไหม ?

ฯ ล ฯ

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าธาตุ, ไม่ชื่อว่ามโนวิญญูณธาตุ, ไซ้ไหม ?

ไซ้.

พึงผูกจักกณัย.

(ป็นฉัตติวาระแห่งอายตณยมกนินใด ป็นฉัตติวาระธาตุยมก
พึงให้พิสคารนินน.)

สุทธธาตุมูลจักกวาระ ปัจจณิก จบ

ป็นฉัตติวาระ จบ

ปวัตติวาระ

อุปปาทวาระ

ปัจจุปปันนวาระ อนุโลม

ปุคคลวาระ

จักษุชาตุมูล

จักษุชาตุมูละ โสตชาตุมูลี :-

[๘๑๑] จักษุชาตูกำลังเกิดแก่บุคคลใด, โสตชาตูกำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลที่มีจักษุเกิดได้ โสตะเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิด จักษุชาตูกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่โสตชาตุนิไซ้กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่มีจักษุและโสตะเกิดได้เหล่านั้นกำลังเกิด จักษุชาตูกำลังเกิด และโสตชาตูกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า โสตชาตุนิเกิดแก่บุคคลใด, จักษุชาตูกำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลที่มีโสตะเกิดได้ จักษุเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิด โสตชาตูกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่จักษุชาตุนิไซ้กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น. บุคคลที่มีโสตะและจักษุเกิดได้เหล่านั้นกำลังเกิด โสตชาตูกำลังเกิด และจักษุชาตูกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ จักษุชาตุมูละ โสตชาตุมูลี

จักขุชาตุมุละ ฌานชาตุมุติ :-

[๘๑๒] จักขุชาตูกำลังเกิดแก่บุคคลใด, ฌานชาตูกำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลที่จักขุเกิดได้ ฌานะเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิด จักขุชาตูกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่ฌานชาตุมิใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่มีจักขุและฌานะเกิดได้เหล่านั้นกำลังเกิด จักขุชาตูกำลังเกิด และฌานชาตูกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า ฌานชาตูกำลังเกิดแก่บุคคลใด, จักขุชาตูกำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลที่มีฌานะเกิดได้ จักขุเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิด ฌานชาตูกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่จักขุชาตุมิใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่มีฌานะและจักขุเกิดได้เหล่านั้นกำลังเกิด ฌานชาตูกำลังเกิด และจักขุชาตูกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ จักขุชาตุมุละ ฌานชาตุมุติ

จักขุชาตุมุละ รูปชาตุมุติ :-

[๘๑๓] จักขุชาตูกำลังเกิดแก่บุคคลใด, รูปชาตูกำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

ใช่

ก็หรือว่า รูปธาตุกำลังเกิดแก่บุคคลใด, จักขุธาตุก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม?

บุคคลที่มีรูปะเกิดได้ จักขุเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิด รูปธาตุกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่จักขุธาตุไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่จักขุเกิดได้เหล่านั้นกำลังเกิด รูปธาตุกำลังเกิด และจักขุธาตุก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ จักขุธาตุมุละ รูปธาตุมุลี

จักขุธาตุมุละ มโนวิญญาณธาตุมุลี :-

[๘๑๔] จักขุธาตุกำลังเกิดแก่บุคคลใด, มโนวิญญาณธาตุก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม?

ใช่.

ก็หรือว่า มโนวิญญาณธาตุกำลังเกิดแก่บุคคลใด, จักขุธาตุก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม?

บุคคลที่มีจิตเกิดได้ จักขุเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิด มโนวิญญาณธาตุกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่จักขุธาตุไม่ใช่กำลังเกิดแก่

บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่มีจักขุเกิดได้เหล่านั้นกำลังเกิด มโนวิญญาณ-
ธาตุกำลังเกิด และจักขุธาตุก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ จักขุธาตุมุละ มโนวิญญาณธาตุมุลี

จักขุธาตุมุละ รัम्मธาตุมุลี :-

[๘๑๕] จักขุธาตุกำลังเกิดแก่บุคคลใด, รัम्मธาตุก็กำลังเกิด
แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า รัम्मธาตุกำลังเกิดแก่บุคคลใด, จักขุธาตุก็กำลังเกิด
แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่จักขุเกิดไม่ได้เหล่านั้นกำลังเกิด รัम्मธาตุกำลังเกิดแก่
บุคคลเหล่านั้น แต่จักขุธาตุไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคล
ที่มีจักขุเกิดได้เหล่านั้นกำลังเกิด รัम्मธาตุกำลังเกิด จักขุธาตุก็กำลัง
เกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ จักขุธาตุมุละ รัम्मธาตุมุลี

จักขุธาตุมุล จบ

พระอภิธรรมปิฎก ขมก เล่ม ๕ ภาค ๑ ตอน ๑ - หน้าที่ 811

(อายตนขมกท่านจำแนกไว้ ฉันทใด แม่ธาตุขมก ก็พึงจำแนก
ฉันทนั้น พึงกระทำให้เหมือนกัน.)

ปวัตติวาระ จบ

ปริญญาวาระ

[๘๑๖] บุคคลใดกำลังรู้แจ้งจักขุธาตุ บุคคลนั้นกำลังรู้แจ้ง
โสตธาตุ ใช่มั้ย?

ใช่.

ธาตุขมก จบปริบูรณ์ โดยย่อ.

ปริญญาวาระ จบ

ธาตุขมก ที่ ๔ จบ

อรรถกถาชาตุยมก

บัดนี้ เป็นการพรรณนาชาตุยมก ที่ท่านรวบรวมแสดงไว้แล้วในลำดับอายตนะยมกด้วยอำนาจธาตุ ในธรรมมีกุศลเป็นต้น ที่ท่านแสดงไว้แล้วในมูลยมกเหล่านั้นนั่นแหละ. พึงทราบการกำหนดพระบาลีตามนัยที่ท่านกล่าวไว้แล้วในอายตนะยมกนั้นนั่นเทียว. ก็ในชาตุยมกนี้มีมหาวาระ ๓ มีปัจฉิมตติวาระเป็นต้น และอันตรวาระที่เหลือ กับประเภททั้งหลาย มีประเภทแห่งกาลเป็นต้น ย่อมเป็นเช่นเดียวกันกับที่มาแล้วในอายตนะยมกนั้นนั่นเทียว. อีกอย่างหนึ่ง ในชาตุยมกนี้ ท่านกล่าวรูปธาตุภายในและภายนอกเทียว แล้วจึงกล่าววิญญาณตามลำดับเพื่อง่ายแก่การถามยมก. ก็ยมกที่มากกว่าอายตนะยมก การถามที่วิญญาณด้วยยมก และอรรถที่วิญญาณด้วยการถาม ย่อมมีในชาตุยมกนี้ เพราะธาตุทั้งหลายมีมาก. การวินิจฉัย อรรถกถาแห่งยมกทั้งหลายที่ได้อยู่ในยมกทั้งหลาย มีจักขุธาตุมูลกันเป็นต้นเหล่านั้น พึงทราบตามนัยที่กล่าวแล้วในอายตนะยมกนั้นนั่นเทียว. ก็คติแห่งอรรถในชาตุยมกนี้ ย่อมเป็นเช่นเดียวกันกับด้วยอายตนะนั้นนั่นนั่นเทียว. อนึ่ง แม้พระบาลีท่านก็ย่อไว้แล้ว เพราะเหตุนั้นนั่นนั่นเทียว. ปริญาญวาระพึงทราบว่าเป็นวาระตามปกตินั้นนั่นเทียว ดังนี้.

อรรถกถาชาตุยมก จบ

สังขยมกที่ ๕

ป้อนัตติวาระ

สังขจะ ๔ คือ :-

๑. ทุกขสังขจะ
๒. สมุทยสังขจะ
๓. นิโรธสังขจะ
๔. มัคคสังขจะ

อุทเทศวาระ

ปทโสชนวาระ อนุโลม

- [๘๑๗] ธรรมที่ชื่อว่าทุกข์ ชื่อว่าทุกขสังขจะ ใช่มั้ย ?
ธรรมที่ชื่อว่าทุกขสังขจะ, ชื่อว่าทุกข์ ใช่มั้ย ?
ธรรมที่ชื่อว่าสมุทัย, ชื่อว่าสมุทยสังขจะ ใช่มั้ย ?
ธรรมที่ชื่อว่าสมุทยสังขจะ, ชื่อว่าสมุทัย ใช่มั้ย ?
ธรรมที่ชื่อนิโรธ, ชื่อนิโรธสังขจะ ใช่มั้ย ?
ธรรมที่ชื่อนิโรธสังขจะ, ชื่อนิโรธ ใช่มั้ย ?
ธรรมที่ชื่อว่ามรรค, ชื่อว่ามัคคสังขจะ ใช่มั้ย ?
ธรรมที่ชื่อว่ามัคคสังขจะ, ชื่อว่ามรรค ใช่มั้ย ?

ปทโสชนวาระ อนุโลม จบ

ปทโธชนวาระ ปัจจนิก

- [๘๑๘] ธรรมที่ไม่เชื่อว่าทุกข์, ไม่เชื่อว่าทุกขสัจจะ ไซ้ใหม่ ?
ธรรมที่ไม่เชื่อว่าทุกขสัจจะ, ไม่เชื่อว่าทุกข์ ไซ้ใหม่ ?
ธรรมที่ไม่เชื่อว่าสมุทัย, ไม่เชื่อว่าสมุทยสัจจะ ไซ้ใหม่ ?
ธรรมที่ไม่เชื่อว่าสมุทยสัจจะ, ไม่เชื่อว่าสมุทัย ไซ้ใหม่ ?
ธรรมที่ไม่เชื่อว่านิโรธ, ไม่เชื่อว่านิโรธ ไซ้ใหม่ ?
ธรรมที่ไม่เชื่อว่านิโรธสัจจะ, ไม่เชื่อว่าโรธ ไซ้ใหม่ ?
ธรรมที่ไม่เชื่อว่ามรรค, ไม่เชื่อว่ามคคสัจจะ ไซ้ใหม่ ?
ธรรมที่ไม่เชื่อว่ามคคสัจจะ, ไม่เชื่อว่ามรรค ไซ้ใหม่ ?

ปทโธชนวาระ ปัจจนิก จบ

ปทโธชนมุลจกกวาระ อนุโลม

- [๘๑๕] ธรรมที่ชื่อว่าทุกข์, ชื่อว่าทุกขสังขจะ ไซ้ใหม่ ?
 ธรรมที่ชื่อว่าสังขจะ, ชื่อว่าสมุทขสังขจะ ไซ้ใหม่ ?
- ธรรมที่ชื่อว่าทุกข์, ชื่อว่าทุกขสังขจะ ไซ้ใหม่ ?
 ธรรมที่ชื่อว่าสังขจะ, ชื่อว่านิโรธสังขจะ ไซ้ใหม่ ?
- ธรรมที่ชื่อว่าทุกข์, ชื่อว่าทุกขสังขจะ ไซ้ใหม่ ?
 ธรรมที่ชื่อว่าสังขจะ, ชื่อว่ามคคสังขจะ ไซ้ใหม่ ?
- ธรรมที่ชื่อว่าสมุทข, ชื่อว่าสมุทขสังขจะ ไซ้ใหม่ ?
 ธรรมที่ชื่อว่าสังขจะ, ชื่อว่าทุกขสังขจะ ไซ้ใหม่ ?
- ธรรมที่ชื่อว่าสมุทข, ชื่อว่าสมุทขสังขจะ ไซ้ใหม่ ?
 ธรรมที่ชื่อว่าสังขจะ, ชื่อว่านิโรธสังขจะ ไซ้ใหม่ ?
- ธรรมที่ชื่อว่าสมุทข, ชื่อว่าสมุทขสังขจะ ไซ้ใหม่ ?
 ธรรมที่ชื่อว่าสังขจะ, ชื่อว่ามคคสังขจะ ไซ้ใหม่ ?
- ธรรมที่ชื่อว่านิโรธ, ชื่อว่านิโรธสังขจะ ไซ้ใหม่ ?
 ธรรมที่ชื่อว่าสังขจะ, ชื่อว่าทุกขสังขจะ ไซ้ใหม่ ?
- ธรรมที่ชื่อว่านิโรธ, ชื่อว่านิโรธสังขจะ ไซ้ใหม่ ?

ธรรมที่ชื่อว่าสัจจะ, ชื่อว่าสมุทฺยสัจจะ ใช่ไหม ?

ธรรมที่ชื่อว่านิโรธ, ชื่อว่านิโรธสัจจะ ใช่ไหม ?

ธรรมที่ชื่อว่าสัจจะ, ชื่อว่ามคฺคสัจจะ ใช่ไหม ?

ธรรมที่ชื่อว่ามรรค, ชื่อว่ามคฺคสัจจะ ใช่ไหม ?

ธรรมที่ชื่อว่าสัจจะ, ชื่อว่าทุกขสัจจะ ใช่ไหม ?

ธรรมที่ชื่อว่ามรรค, ชื่อว่ามคฺคสัจจะ ใช่ไหม ?

ธรรมที่ชื่อว่าสัจจะ, ชื่อว่าสมุทฺยสัจจะ ใช่ไหม ?

ธรรมที่ชื่อว่ามรรค, ชื่อว่ามคฺคสัจจะ ใช่ไหม ?

ธรรมที่ชื่อว่าสัจจะ, ชื่อว่านิโรธสัจจะ ใช่ไหม ?

ปทโสชนมฺูลจกฺกวาระ อนุโลม จบ

ปทโธชนมุลจกกวาระ ปัจจนิก

- [๘๒๐] ธรรมที่ไม่เชื่อว่าทุกซ์, ไม่เชื่อว่าทุกขสัจจะ ไซ้ใหม่ ?
- ธรรมที่ไม่เชื่อว่าสัจจะ, ไม่เชื่อว่าสมุทยสัจจะ ไซ้ใหม่ ?
- ธรรมที่ไม่เชื่อว่าทุกซ์, ไม่เชื่อว่าทุกขสัจจะ ไซ้ใหม่ ?
- ธรรมที่ไม่เชื่อว่าสัจจะ, ไม่เชื่อว่านิโรธสัจจะ ไซ้ใหม่ ?
- ธรรมที่ไม่เชื่อว่าทุกซ์, ไม่เชื่อว่าทุกขสัจจะ ไซ้ใหม่ ?
- ธรรมที่ไม่เชื่อว่าสัจจะ, ไม่เชื่อว่ามคคสัจจะ ไซ้ใหม่ ?
- ธรรมที่ไม่เชื่อว่าสมุทย, ไม่เชื่อว่าสมุทยสัจจะ ไซ้ใหม่ ?
- ธรรมที่ไม่เชื่อว่าสัจจะ, ไม่เชื่อว่าทุกขสัจจะ ไซ้ใหม่ ?
- ธรรมที่ไม่เชื่อว่าสมุทย, ไม่เชื่อว่าสมุทยสัจจะ ไซ้ใหม่ ?
- ธรรมที่ไม่เชื่อว่าสัจจะ, ไม่เชื่อว่านิโรธสัจจะ ไซ้ใหม่ ?
- ธรรมที่ไม่เชื่อว่าสมุทย, ไม่เชื่อว่าสมุทยสัจจะ ไซ้ใหม่ ?
- ธรรมที่ไม่เชื่อว่าสัจจะ, ไม่เชื่อว่ามคคสัจจะ ไซ้ใหม่ ?
- ธรรมที่ไม่เชื่อว่านิโรธ, ไม่เชื่อว่านิโรธสัจจะ ไซ้ใหม่ ?
- ธรรมที่ไม่เชื่อว่าสัจจะ, ไม่เชื่อว่าทุกขสัจจะ ไซ้ใหม่ ?
- ธรรมที่ไม่เชื่อว่านิโรธ, ไม่เชื่อว่านิโรธสัจจะ ไซ้ใหม่ ?
- ธรรมที่ไม่เชื่อว่าสัจจะ, ไม่เชื่อว่าสมุทยสัจจะ ไซ้ใหม่ ?

ธรรมที่ไม่เชื่อว่านิโรธ, ไม่เชื่อว่านิโรธสังขจะ ไซ้ใหม่ ?

ธรรมที่ไม่เชื่อว่าสังขจะ, ไม่เชื่อว่ามัคคสังขจะ ไซ้ใหม่ ?

ธรรมที่ไม่เชื่อว่ามรรค, ไม่เชื่อว่ามัคคสังขจะ ไซ้ใหม่ ?

ธรรมที่ไม่เชื่อว่าสังขจะ, ไม่เชื่อว่าทุกสังขจะ ไซ้ใหม่ ?

ธรรมที่ไม่เชื่อว่ามรรค, ไม่เชื่อว่ามัคคสังขจะ ไซ้ใหม่ ?

ธรรมที่ไม่เชื่อว่าสังขจะ, ไม่เชื่อว่าสมุทฺทยสังขจะ ไซ้ใหม่ ?

ธรรมที่ไม่เชื่อว่ามรรค, ไม่เชื่อว่ามัคคสังขจะ ไซ้ใหม่ ?

ธรรมที่ไม่เชื่อว่าสังขจะ, ไม่เชื่อว่านิโรธสังขจะ ไซ้ใหม่ ?

ปทโศชนมุลจกกวาระ ปัจจนิก จบ

สุทธสัจจวาระ อนุโลม

- [๘๒๑] ธรรมที่ชื่อว่าทุกข์, ชื่อว่าสัจจะ ใช่มั้ย ?
ธรรมที่ชื่อว่าสัจจะ, ชื่อว่าทุกข์ ใช่มั้ย ?
ธรรมที่ชื่อว่าสมุทัย, ชื่อว่าสัจจะ ใช่มั้ย ?
ธรรมที่ชื่อว่าสัจจะ, ชื่อว่าสมุทัย ใช่มั้ย ?
ธรรมที่ชื่อนิโรธ, ชื่อว่าสัจจะ ใช่มั้ย ?
ธรรมที่ชื่อว่าสัจจะ, ชื่อนิโรธ ใช่มั้ย ?
ธรรมที่ชื่อว่ามรรค, ชื่อว่าสัจจะ ใช่มั้ย ?
ธรรมที่ชื่อว่าสัจจะ, ชื่อว่ามรรค ใช่มั้ย ?

สุทธสัจจวาระ อนุโลม จบ

สุทธสังขวาระ ปัจจนิก

- [๘๒๒] ธรรมที่ไม่ชื่อว่าทุกข์, ไม่ชื่อว่าสังขะ ไซ้ใหม่?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าสังขะ, ไม่ชื่อว่าทุกข์ ไซ้ใหม่?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าสมุทัย, ไม่ชื่อว่าสังขะ ไซ้ใหม่?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าสังขะ, ไม่ชื่อว่าสมุทัย ไซ้ใหม่?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่านิโรธ, ไม่ชื่อว่าสังขะ ไซ้ใหม่?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าสังขะ, ไม่ชื่อว่านิโรธ ไซ้ใหม่?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่ามรรค, ไม่ชื่อว่าสังขะ ไซ้ใหม่?
ธรรมที่ไม่ชื่อว่าสังขะ, ไม่ชื่อว่ามรรค ไซ้ใหม่?

สุทธสังขวาระ ปัจจนิก จบ

สุทธสังฆมุลจกฺวาระ อนฺุโลม

[๘๒๓] ธรรมที่ชื่อว่าทุกข์, ชื่อว่าสังขะ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ชื่อว่าสังขะ, ชื่อว่าสมุทัย ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ชื่อว่าทุกข์, ชื่อว่าสังขะ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ชื่อว่าสังขะ, ชื่อว่านิโรธ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ชื่อว่าทุกข์, ชื่อว่าสังขะ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ชื่อว่าสังขะ, ชื่อว่ามรรค ไซ้ไหม ?

ธรรมที่ชื่อว่าสมุทัย, ชื่อว่าสังขะ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ชื่อว่าสังขะ, ชื่อว่าทุกข์ ไซ้ไหม ?

ฯ ล ฯ

ธรรมที่ชื่อว่าสังขะ, ชื่อว่ามรรค ไซ้ไหม ?

ธรรมที่ชื่อว่านิโรธ, ชื่อว่าสังขะ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ชื่อว่าสังขะ, ชื่อว่าทุกข์ ไซ้ไหม ?

ฯ ล ฯ

ธรรมที่ชื่อว่าสังขะ, ชื่อว่ามรรค ไซ้ไหม ?

ธรรมที่ชื่อว่ามรรค, ชื่อว่าสัจจะ ใช่ไหม ?

ธรรมที่ชื่อว่าสัจจะ, ชื่อว่าทุกข์ ใช่ไหม ?

ธรรมที่ชื่อว่ามรรค, ชื่อว่าสัจจะ ใช่ไหม ?

ธรรมที่ชื่อว่าสัจจะ, ชื่อว่าสมุทัย ใช่ไหม ?

ธรรมที่ชื่อว่ามรรค, ชื่อว่าสัจจะ ใช่ไหม ?

ธรรมที่ชื่อว่าสัจจะ, ชื่อว่านิโรธ ใช่ไหม ?

สุทธสังฆมุลจกกวาระ อนุโลม จบ

สุทธสังฆมูลจกกวาระ ปัจจนิก

- [๘๒๔] ธรรมที่ไม่เชื่อว่าทุกข์, ไม่เชื่อว่าสัจจะ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่เชื่อว่าสัจจะ, ไม่เชื่อว่าสมุทัย ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่เชื่อว่าทุกข์, ไม่เชื่อว่าสัจจะ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่เชื่อว่าสัจจะ, ไม่เชื่อว่านิโรธ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่เชื่อว่าทุกข์, ไม่เชื่อว่าสัจจะ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่เชื่อว่าสัจจะ, ไม่เชื่อว่ามรรค ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่เชื่อว่าสมุทัย, ไม่เชื่อว่าสัจจะ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่เชื่อว่าสัจจะ, ไม่เชื่อว่าทุกข์ ไซ้ไหม ?

ฯ ล ฯ

- ธรรมที่ไม่เชื่อว่าสัจจะ, ไม่เชื่อว่ามรรค ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่เชื่อว่านิโรธ, ไม่เชื่อว่าสัจจะ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ไม่เชื่อว่าสัจจะ, ไม่เชื่อว่าทุกข์ ไซ้ไหม ?

ฯ ล ฯ

- ธรรมที่ไม่เชื่อว่าสัจจะ, ไม่เชื่อว่ามรรค ไซ้ไหม ?

ธรรมที่ไม่เชื่อว่ามรรค, ไม่เชื่อว่าสัจจะ ไซ้ไหม ?

ธรรมที่ไม่เชื่อว่าสัจจะ, ไม่เชื่อว่าทุกข์ ไซ้ไหม ?

ธรรมที่ไม่เชื่อว่ามรรค, ไม่เชื่อว่าสัจจะ ไซ้ไหม ?

ธรรมที่ไม่เชื่อว่าสัจจะ, ไม่เชื่อว่าสมุทัย ไซ้ไหม ?

ธรรมที่ไม่เชื่อว่ามรรค, ไม่เชื่อว่าสัจจะ ไซ้ไหม ?

ธรรมที่ไม่เชื่อว่าสัจจะ, ไม่เชื่อว่านิโรธ ไซ้ไหม ?

สุทธสังฆมุลจกกวาระ ปัจจนิก จบ

อุทเทสวาระ จบ

นิตเทสวาระ

ปทโสธนวาระ อนุโลม

๑. ทุกขสัจจะ

[๘๒๕] ธรรมที่ชื่อว่าทุกข์, ชื่อว่าทุกขสัจจะ ใช่มั้ย?

ใช่

ธรรมที่ชื่อว่าทุกขสัจจะ, ชื่อว่าทุกข์ ใช่มั้ย?

ยกเว้นกายิกทุกข์ เจตสิกทุกข์เสียแล้ว ธรรมที่เหลือนอกนั้น
ชื่อว่าทุกขสัจจะ แต่ไม่ชื่อว่าทุกข์, กายิกทุกข์ เจตสิกทุกข์ชื่อว่าทุกข์
ก็ใช่ ชื่อว่าทุกขสัจจะก็ใช่.

จบ ทุกขสัจจะ

๒. สมุทยสัจจะ

ธรรมที่ชื่อว่าสมุททัย, ชื่อว่าสมุทยสัจจะ ใช่มั้ย?

ยกเว้นสมุททัยสัจจะเสียแล้ว ธรรมที่เหลือนอกนั้นชื่อว่าสมุททัย
แต่ไม่ชื่อว่าสมุทยสัจจะ, สมุทยสัจจะชื่อว่าสมุททัยก็ใช่ ชื่อว่าสมุทยสัจจะ
ก็ใช่.

ธรรมที่ชื่อว่าสมุทยสัจจะ, ชื่อว่าสมุททัย ใช่มั้ย?

ใช่.

จบ สมุทยสัจจะ

๓. นิโรธสังจะ

ธรรมที่ชื่อนิโรธ, ชื่อนิโรธสังจะ ใช่มั้ย?

ยกเว้นนิโรธสังจะเสียแล้ว ธรรมที่เหลือนอกนั้นชื่อนิโรธ
แต่ไม่ชื่อนิโรธสังจะ, นิโรธสังจะชื่อนิโรธก็ใช่ ชื่อนิโรธสังจะ
ก็ใช่.

ธรรมที่ชื่อนิโรธสังจะ, ชื่อนิโรธ ใช่มั้ย?
ใช่.

จบ นิโรธสังจะ

๔. มัคคสังจะ

ธรรมที่ชื่อนิโรธ, ชื่อนิโรธสังจะ ใช่มั้ย?

ยกเว้นมัคคสังจะเสียแล้ว, ธรรมที่เหลือนอกนั้นชื่อนิโรธ
แต่ไม่ชื่อนิโรธสังจะ, มัคคสังจะชื่อนิโรธก็ใช่ ชื่อนิโรธสังจะ
ก็ใช่.

ธรรมที่ชื่อนิโรธสังจะ, ชื่อนิโรธ ใช่มั้ย?
ใช่.

จบ มัคคสังจะ

ปทโสชนวาระ อนุโลม จบ

ปทโธชนวาระ ปัจจนิก

๑. ทุกขสัจจะ

[๘๒๖] ธรรมที่ไม่ชื่อว่าทุกข์, ไม่ชื่อว่าทุกขสัจจะ ไซ้ไหม ?
ยกเว้นกาทิกทุกข์ เจตสิกทุกข์เสียแล้ว ทุกขสัจจะที่เหลือนอกนั้น
ไม่ชื่อว่าทุกข์ แต่ชื่อว่าทุกขสัจจะ, ยกเว้นทุกข์และทุกขสัจจะเสียแล้ว
ธรรมที่เหลือนอกนั้นไม่ชื่อว่าทุกข์และไม่ชื่อว่าทุกขสัจจะ.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าทุกขสัจจะ, ไม่ชื่อว่าทุกข์ ไซ้ไหม ?
ใช่.

จบ ทุกขสัจจะ

๒. สมุททยสัจจะ

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าสมุททย, ไม่ชื่อว่าสมุททยสัจจะ ไซ้ไหม ?
ใช่.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าสมุททยสัจจะ, ไม่ชื่อว่าสมุททย ไซ้ไหม ?
ยกเว้นสมุททยสัจจะเสียแล้ว สมุททยที่เหลือนอกนั้นไม่ชื่อว่า
สมุททยสัจจะ แต่ชื่อว่าสมุททย, ยกเว้นสมุททยและสมุททยสัจจะเสียแล้ว
ธรรมที่เหลือนอกนั้นไม่ชื่อว่าสมุททยและไม่ชื่อว่าสมุททยสัจจะ.

จบ สมุททยสัจจะ

๓. นิโรธสังจะ

ธรรมที่ไม่ชื่อนิโรธ, ไม่ชื่อนิโรธสังจะ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ไม่ชื่อนิโรธสังจะ, ไม่ชื่อนิโรธ ไซ้ไหม ?

ยกเว้นนิโรธสังจะเสียแล้ว นิโรธที่เหลือนอกนั้นไม่ชื่อนิโรธสังจะ แต่ชื่อนิโรธ ยกเว้นนิโรธและนิโรธสังจะเสียแล้ว ธรรมที่เหลือนอกนั้นไม่ชื่อนิโรธและไม่ชื่อนิโรธสังจะ.

จบ นิโรธสังจะ

๔. มัคคสังจะ

ธรรมที่ไม่ชื่อนมรรค, ไม่ชื่อนมัคคสังจะ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ไม่ชื่อนมัคคสังจะ, ไม่ชื่อนมรรค ไซ้ไหม ?

ยกเว้นมัคคสังจะเสียแล้ว มรรคที่เหลือนอกนั้นไม่ชื่อนมัคคสังจะ แต่ชื่อนมรรค, ยกเว้นมรรคและมัคคสังจะเสียแล้ว ธรรมที่เหลือนอกนั้นไม่ชื่อนมรรคและไม่ชื่อนมัคคสังจะ.

จบ มัคคสังจะ

ปทโสทรนวาระ ปัจจนิก จบ

ปทโธชนมุลจักกวาระ อนุโลม

ทุกขสังขมูล

๑. ทุกขสังขมูละ สมุทยสังขมูลี

[๘๒๗] ธรรมที่ชื่อว่าทุกข, ชื่อว่าทุกขสังขจะ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ชื่อว่าสังขจะ, ชื่อว่าสมุทยสังขจะ, ไซ้ไหม ?

สมุทยสังขจะชื่อว่าสังขจะก็ไซ้ ชื่อว่าสมุทยสังขจะก็ไซ้, ธรรมที่
เหลือนอกนั้นชื่อว่าสังขจะ แต่ไม่ชื่อว่าสมุทยสังขจะ.

จบ ทุกขสังขมูละ สมุทยสังขมูลี

๒. ทุกขสังขมูละ นิโรธสังขมูลี

ธรรมที่ชื่อว่าทุกข, ชื่อว่าทุกขสังขจะ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ชื่อว่าสังขจะ, ชื่อว่านิโรธสังขจะ ไซ้ไหม ?

๓. ทุกขสัจจมูละ มัคคสัจจมูลี

ฯ ล ฯ

ธรรมที่ชื่อว่าสัจจะ, ชื่อว่ามัคคสัจจะ ไซ้ใหม่ ?

มัคคสัจจะชื่อว่าสัจจะก็ไซ้ ชื่อว่ามัคคสัจจะก็ไซ้, ธรรมที่
เหลืออยู่นั้นชื่อว่าสัจจะ แต่ไม่ชื่อว่ามัคคสัจจะ

จบ ทุกขสัจจมูละ มัคคสัจจมูลี

ทุกขสัจจมูล จบ

สมุททยสัจจมูล

๑. สมุททยสัจจมูละ ทุกขสัจจมูลี

ธรรมที่ชื่อว่าสมุทัย, ชื่อว่าสมุททยสัจจะ ไซ้ใหม่ ?

ยกเว้นสมุททยสัจจะเสียแล้ว สมุทัยที่เหลืออยู่นั้นชื่อว่าสมุทัย
แต่ไม่ชื่อว่าสมุททยสัจจะ, สมุททยสัจจะชื่อว่าสมุทัยก็ไซ้ ชื่อว่าสมุททยสัจจะ
ก็ไซ้.

ธรรมที่ชื่อว่าสัจจะ, ชื่อว่าทุกขสัจจะ ไซ้ใหม่ ?

ฯ ล ฯ

๒. สมุทยสังจมูละ นิโรธสังจมูลี

๑ ล ๑

ธรรมที่ชื่อว่าสังจจะ, ชื่อว่านิโรธสังจจะ ใช่มั้ย ?

๑ ล ๑

๓. สมุทยสังจมูละ มัคคสังจมูลี

๑ ล ๑

ธรรมที่ชื่อว่าสังจจะ, ชื่อว่ามัคคสังจจะ ใช่มั้ย ?

มัคคสังจจะชื่อว่าสังจจะก็ใช่ ชื่อว่ามัคคสังจจะก็ใช่, ธรรมที่เหลือ
นอกนั้นชื่อว่าสังจจะแต่ไม่ชื่อว่ามัคคสังจจะ.

จบ สมุทยสังจมูละ มัคคสังจมูลี

สมุทยสังจมูล จบ

นิโรธสังจมูล

๑. นิโรธสังจมูละ ทุกขสังจมูลี

ธรรมที่ชื่อนิโรธ, ชื่อนิโรธสังจจะ ใช่มั้ย ?

ยกเว้นนิโรธสังจจะเสียแล้ว นิโรธที่เหลือนอกนั้นชื่อนิโรธ

แต่ไม่เชื่อว่านิโรธัสัจจะ, นิโรธัสัจจะเชื่อว่านิโรธก็ใช่ เชื่อว่านิโรธัสัจจะ
ก็ใช่.

ธรรมที่เชื่อว่าัสัจจะ, เชื่อว่าทุกขัสัจจะ ใช่ไหม ?

ฯ ล ฯ

๒. นิโรธัสัจจมูละ สมุทยัสัจจมูลิ

ฯ ล ฯ

ธรรมที่เชื่อว่าัสัจจะ, เชื่อว่าสมุทยัสัจจะ ใช่ไหม ?

ฯ ล ฯ

๓. นิโรธัสัจจมูละ มัคคัสัจจมูลิ

ฯ ล ฯ

ธรรมที่เชื่อว่าัสัจจะ, เชื่อว่ามัคคัสัจจะ ใช่ไหม ?

มัคคัสัจจะเชื่อว่าัสัจจะก็ใช่ เชื่อว่ามัคคัสัจจะก็ใช่, ธรรมที่เหลือ
นอกนั้นเชื่อว่าัสัจจะแต่ไม่เชื่อว่ามัคคัสัจจะ.

จบ นิโรธัสัจจมูละ มัคคัสัจจมูลิ

นิโรธัสัจจมูล จบ

มัคคัจจมูล

๑. มัคคัจจมูละ ทุกขัจจมูลี

ธรรมที่ชื่อว่ามรรค, ชื่อว่ามัคคัจจจะ, ไซ้ใหม่ ?

ยกเว้นมัคคัจจจะเสียแล้ว, มรรคที่เหลือนอกนั้นชื่อว่ามรรค แต่ไม่ชื่อว่ามัคคัจจจะ, มัคคัจจจะชื่อว่ามรรคก็ไซ้ ชื่อว่ามัคคัจจจะ ก็ไซ้.

ธรรมที่ชื่อว่าสัจจะ, ชื่อว่าทุกขสัจจะ ไซ้ใหม่ ?

๑ ล ๑

๒. มัคคัจจมูละ สมุททยสัจจมูลี

๑ ล ๑

ธรรมที่ชื่อว่าสัจจะ, ชื่อว่าสมุททยสัจจะ ไซ้ใหม่ ?

๑ ล ๑

๓. มัคคัจจมูละ นิโรธสัจจมูลี

ธรรมที่ชื่อว่าสัจจะ, ชื่อว่านิโรธสัจจะ ไซ้ใหม่ ?

นิโรธสัจจะชื่อว่าสัจจะก็ไซ้ ชื่อว่านิโรธสัจจะก็ไซ้, ธรรมที่ เหลือนอกนั้นชื่อว่าสัจจะ แต่ไม่ชื่อนิโรธสัจจะ.

จบ มัคคัจจมูละ นิโรธสัจจมูลี

มัคคัจจมูล จบ

ปทโสชนมูลจกกวาระ อนุโลม จบ

ปทโธชนมมูลจกกวาระ ปัจจนิก

ทุกขสังจมูล

๑. ทุกขสังจมูละ สมุททยสังจมูลี

[๘๒๘] ธรรมที่ไม่ชื่อว่าทุกข์ ไม่ชื่อว่าทุกขสังจจะ ไซ้ไหม ?

ยกเว้นกายิกทุกข์ เจตสิกทุกข์เสียแล้ว ทุกขสังจจะที่เหลือนอกนั้น ไม่ชื่อว่าทุกข์ แต่ชื่อว่าทุกขสังจจะ, ยกเว้นทุกข์และทุกขสังจจะเสียแล้ว ธรรมที่เหลือนอกนั้นไม่ชื่อว่าทุกข์และไม่ชื่อว่าทุกขสังจจะ.

ธรรมไม่ที่ชื่อว่าสังจจะ, ไม่ชื่อว่าสมุททยสังจจะ ไซ้ไหม ?

ใช่.

จบ ทุกขสังจมูละ สมุททยสังจมูลี

๒. ทุกขสังจมูละ นิโรธสังจมูลี

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าทุกข์, ไม่ชื่อว่าทุกขสังจจะ ไซ้ไหม ?

ยกเว้นกายิกทุกข์ เจตสิกทุกข์เสียแล้ว ทุกขสังจจะที่เหลือนอก นั้นไม่ชื่อว่าทุกข์ แต่ชื่อว่าทุกขสังจจะ, ยกเว้นทุกข์และทุกขสังจจะเสีย

แล้วธรรมที่เหลือนอกนั้นไม่ชื่อว่าทุกข์และไม่ชื่อว่าทุกขสังขะ.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าสังขะ, ไม่ชื่อว่านิโรธสังขะ ไซ้ไหม ?

๑ ล ๑

จบ ทุกขสังขมูละ นิโรธสังขมูลี

๓. ทุกขสังขมูละ มัคคสังขมูลี

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าสังขะ. ไม่ชื่อว่ามรรคสังขะ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

จบ ทุกขสังขมูละ มัคคสังขมูลี

ทุกขสังขมูล จบ

สมุทยสังขมูล

๑. สมุทยสังขมูละ ทุกขสังขมูลี

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าสมุทย, ไม่ชื่อว่าสมุทยสังขะ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าสังขะ, ไม่ชื่อว่าทุกขสังขะ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

จบ สมุทยสังขมูละ ทุกขสังขมูลี

๒. สมุทยสังขมูละ นิโรธสังขมูลี

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าสมุทัย, ไม่ชื่อว่าสมุทยสังขะ. ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าสังขะ, ไม่ชื่อว่านิโรธสังขะ ไซ้ไหม ?

๑ ล ๑

จบ สมุทยสังขมูละ นิโรธสังขมูลี

๓. สมุทยสังขมูละ มัคคสังขมูลี

๑ ล ๑

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าสังขะ, ไม่ชื่อว่ามัคคสังขะ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

จบ สมุทยสังขมูละ มัคคสังขมูลี

สมุทยสังขมูล จบ

นิโรธสังขมูล

๑. นิโรธสังขมูละ ทุกขสังขมุติ

ธรรมที่ไม่เชื่อว่านิโรธ, ไม่เชื่อว่านิโรธสังขจะ ไซ้ไหม?
ใช่.

ธรรมที่ไม่เชื่อว่าสังขจะ, ไม่เชื่อว่าทุกขสังขจะ ไซ้ไหม?

๑ ล ๑

จบ นิโรธสังขมูละ ทุกขสังขมุติ

๒. นิโรธสังขมูละ สมุททยสังขมุติ

๑ ล ๑

ธรรมที่ไม่เชื่อว่าสังขจะ, ไม่เชื่อว่าสมุททยสังขจะ ไซ้ไหม?

๑ ล ๑

จบ นิโรธสังขมูละ สมุททยสังขมุติ

๓. นิโรธัจจมูละ มัคคัจจมูติ

๑ ล ๑

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าสัจจะ, ไม่ชื่อว่ามัคคัจจะ ไช้ไหม ?
ใช่.

จบ นิโรธัจจมูละ มัคคัจจมูติ

นิโรธัจจมูต จบ

มัคคัจจมูต

๑. มัคคัจจมูละ ทุกขัจจมูติ

ธรรมที่ไม่ชื่อว่ามรรค, ไม่ชื่อว่ามัคคัจจะ ไช้ไหม ?
ใช่.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าสัจจะ, ไม่ชื่อว่าทุกขัจจะ ไช้ไหม ?
ใช่.

จบ มัคคัจจมูละ ทุกขัจจมูติ

๒. มัคคสังจมูละ สมุทยสังจมูลี

ธรรมที่ไม่ชื่อว่ามรรค, ไม่ชื่อว่ามัคคสังจจะ ไช้ไหม ?
ใช่.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าสังจจะ, ไม่ชื่อว่าสมุทยสังจจะ ไช้ไหม ?

ฯ ล ฯ

จบ มัคคสังจมูละ สมุทยสังจมูลี

๓. มัคคสังจมูละ นิโรธสังจมูลี

ฯ ล ฯ

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าสังจจะ, ไม่ชื่อว่านิโรธสังจจะ, ไช้ไหม ?
ใช่.

จบ มัคคสังจมูละ นิโรธสังจมูลี

มัคคสังจมูล จบ

ปทโสธนมูลจักกวาระ ปัจจนิก จบ

สุทธสัจจวาระ อนุโลม

๑. ทุกขสัจจะ

[๘๒๕] ธรรมที่ชื่อว่าทุกข์, ชื่อว่าสัจจะ, ใช่ไหม ?

ใช่.

ธรรมที่ชื่อว่าสัจจะ, ชื่อว่าทุกขสัจจะ ใช่ไหม ?

ทุกขสัจจะชื่อว่าสัจจะก็ใช่ ชื่อว่าทุกขสัจจะก็ใช่, ธรรมที่เหลือ
นอกนั้นชื่อว่าสัจจะ แต่ไม่ชื่อว่าทุกขสัจจะ.

จบ ทุกขสัจจะ

๒. สมุทยสัจจะ

ธรรมที่ชื่อว่าสมุทัย, ชื่อว่าสัจจะ ใช่ไหม ?

ใช่.

ฯ ล ฯ

จบ สมุทยสัจจะ

๓. นิโรธสังจะ

ธรรมที่ชื่อว่านิโรธ, ชื่อว่าสังจะ ใช่ไหม ?

ใช่.

ฯ ล ฯ

จบ นิโรธสังจะ

๔. มัคคสังจะ

ธรรมที่ชื่อว่ามรรค, ชื่อว่าสังจะ ใช่ไหม ?

ใช่.

มัคคสังจะชื่อว่าสังจะ, ชื่อว่ามัคคสังจะ ใช่ไหม ?

มัคคสังจะชื่อว่าสังจะก็ใช่ ชื่อว่ามัคคสังจะก็ใช่, ธรรมที่เหลือ
นอกนั้นชื่อว่าสังจะแต่ไม่ชื่อว่ามัคคสังจะ.

จบ มัคคสังจะ

สุทธสังจวาระ อนุโลม จบ

สุทธสัจจวาระ ปัจจนิก

๑. ทุกขสัจจะ

[๘๓๐] ธรรมที่ไม่ชื่อว่าทุกข์, ไม่ชื่อว่าสัจจะ ไซ้ไหม ?

ยกเว้นทุกข์เสียแล้ว สัจจะที่เหลือนอกนั้นไม่ชื่อว่าทุกข์ แต่
ชื่อว่าสัจจะ, ยกเว้นทุกข์และสัจจะเสียแล้ว ธรรมที่เหลือนอกนั้นไม่
ชื่อว่าทุกข์และไม่ชื่อว่าสัจจะ.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าสัจจะ, ไม่ชื่อว่าทุกขสัจจะ ไซ้ไหม ?

ใช่.

จบ ทุกขสัจจะ

๒. สมุททยสัจจะ

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าสมุทัย, ไม่ชื่อว่าสัจจะ ไซ้ไหม ?

ยกเว้นสมุทัยเสียแล้ว ฯ ล ฯ

จบ สมุททยสัจจะ

๓. นิโรธสังจะ

ธรรมที่ไม่ชื่อนิโรธ, ไม่ชื่อว่าสังจะ ไซ้ไหม ?

ยกเว้นนิโรธเสียแล้ว ฯ ล ฯ

จบ นิโรธสังจะ

๔. มัคคสังจะ

ธรรมที่ไม่ชื่อว่ามรรค, ไม่ชื่อว่าสังจะ ไซ้ไหม ?

ยกเว้นมรรคเสียแล้ว สังจะที่เหลือนอกนั้นไม่ชื่อว่ามรรค แต่
ชื่อว่าสังจะ, ยกเว้นมรรคและสังจะเสียแล้ว ธรรมที่เหลือนอกนั้น
ไม่ชื่อว่ามรรคและไม่ชื่อว่าสังจะ.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าสังจะ, ไม่ชื่อว่ามัคคสังจะ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

จบ มัคคสังจะ

สุทธสังจวาระ ปัจจนิก จบ

สุทธสังขมูลจกกวาระ อนุโลม

ทุกขสังขมูล

๑. ทุกขสังขมูละ สมุทยสังขมูติ

[๘๓๑] ธรรมที่ชื่อว่าทุกข, ชื่อว่าสังขจะ ไซ้ไหม ?
ไซ้.

ธรรมที่ชื่อว่าสังขจะ, ชื่อว่าสมุทยสังขจะ ไซ้ไหม ?

สมุทยสังขจะชื่อว่าสังขจะก็ไซ้ ชื่อว่า มุทยสังขจะก็ไซ้ ธรรมที่
เหลือนอกนั้นชื่อว่าสังขจะ แต่ไม่ชื่อว่าสมุทยสังขจะ.

จบ ทุกขสังขมูละ สมุทยสังขมูติ

๒. ทุกขสังขมูละ นิโรธสังขมูติ

ธรรมที่ชื่อว่าทุกข, ชื่อว่าสังขจะ ไซ้ไหม ?
ไซ้.

ธรรมที่ชื่อว่าสังขจะ, ชื่อว่านิโรธสังขจะ ไซ้ไหม ?

ฯ ล ฯ

จบ ทุกขสังขมูละ นิโรธสังขมูติ

๓. ทุกขสัจจมูละ มัคคสัจจมูลี

๑ ล ๑

ธรรมที่ชื่อว่าสัจจะ, ชื่อว่ามัคคสัจจะ ใช่มั้ย?

มัคคสัจจะชื่อว่าสัจจะก็ใช่ ชื่อว่ามัคคสัจจะก็ใช่, ธรรมที่เหลือ
นอกนั้นชื่อว่าสัจจะแต่ไม่ชื่อว่ามัคคสัจจะ.

จบ ทุกขสัจจมูละ มัคคสัจจมูลี

ทุกขสัจจมูล จบ

สมุทยสัจจมูล

ธรรมที่ชื่อว่าสมุทย, ชื่อว่าสัจจะ ใช่มั้ย?

ใช่.

๑ ล ๑

สมุทยสัจจมูล จบ

นิโรธสัจจมูล

ธรรมที่ชื่อนิโรธ, ชื่อว่าสัจจะ ใช่มั้ย?

ใช่.

๑ ล ๑

นิโรธสัจจมูล จบ

มักคสังขมูล

มักคสังขมูละ ทุกขสังขมุติ

ธรรมที่ชื่อว่ามรรค, ชื่อว่าสังขจะ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ชื่อว่าสังขจะ, ชื่อว่าทุกขสังขจะ ไซ้ไหม ?

๑ ล ๑

จบ มักคสังขมูละ ทุกขสังขมุติ

มักคสังขมูล จบ

นิโรธสังขมูล

๑. นิโรธสังขมูละ สมุทยสังขมุติ

๑ ล ๑

ธรรมที่ชื่อว่าสังขจะ, ชื่อว่าสมุทยสังขจะ ไซ้ไหม ?

๑ ล ๑

จบ นิโรธสังขมูละ สมุทยสังขมุติ

นิโรธสังขมูล จบ

มัคคสังฆมุต

๑. มัคคสังฆมุตะ นิโรธสังฆมุตี

๑ ล ๑

ธรรมที่ชื่อว่าสังจะ, ชื่อว่านิโรธสังจะ ไซ้ไหม ?

นิโรธสังจะชื่อว่าสังจะก็ไซ้ ชื่อว่านิโรธสังจะก็ไซ้, ธรรมที่
เหลือนอกนั้นชื่อว่าสังจะ แต่ไม่ชื่อว่านิโรธสังจะ.

จบ มัคคสังฆมุตะ นิโรธสังฆมุตี

มัคคสังฆมุต จบ

สุทธสังฆมุตจักกวาระ อนุลอม จบ

สุทธสัจจมูลจกกวาระ ปัจจนิก

ทุกขสัจจมูล

๑. ทุกขสัจจมูลละ สมุททยสัจจมูลี

[๘๓๒] ธรรมที่ไม่เชื่อว่าทุกข์, ไม่เชื่อว่าสัจจะ ไซ้ไหม?

ยกเว้นทุกข์เสียแล้ว สัจจะที่เหลือนอกนั้นไม่เชื่อว่าทุกข์ แต่เชื่อว่าสัจจะ, ยกเว้นทุกข์และสัจจะเสียแล้ว ธรรมที่เหลือนอกนั้นไม่เชื่อว่าทุกข์และไม่เชื่อว่าสัจจะ.

ธรรมที่ไม่เชื่อว่าสัจจะ, ไม่เชื่อว่าสมุททยสัจจะ ไซ้ไหม?

ใช่.

จบ ทุกขสัจจมูลละ สมุททยสัจจมูลี

๒. ทุกขสัจจมูลละ นิโรธสัจจมูลี

ธรรมที่ไม่เชื่อว่าทุกข์, ไม่เชื่อว่าสัจจะ ไซ้ไหม?

ยกเว้นทุกข์เสียแล้ว สัจจะที่เหลือนอกนั้นไม่เชื่อว่าทุกข์ แต่เชื่อว่าสัจจะ, ยกเว้นทุกข์และสัจจะเสียแล้ว ธรรมที่เหลือนอกนั้นไม่เชื่อว่าทุกข์และไม่เชื่อว่าสัจจะ.

ธรรมไมที่ชื่อว่าสัจจะ, ไมที่ชื่อว่านิโรธสัจจะ ไช้ไหม ?

๑ ล ๑

จบ ทุกขสัจจมูละ นิโรธสัจจมูลี

๓. ทุกขสัจจมูละ มัคคสัจจมูลี

๑ ล ๑

ธรรมที่ไมที่ชื่อว่าสัจจะ, ไมที่ชื่อว่ามัคคสัจจะ ไช้ไหม ?
ไช้.

จบ ทุกขสัจจมูละ มัคคสัจจมูลี

ทุกขสัจจมูล จบ

สมุททยสัจจมูล

๑. สมุททยสัจจมูละ ทุกขสัจจมูลี

ธรรมที่ไมที่ชื่อว่าสมุททย, ไมที่ชื่อว่าสัจจะ ไช้ไหม ?

ยกเว้นสมุททยเสียแล้ว สัจจะที่เหลือนอกนั้นไมที่ชื่อว่าสมุททย แต่

ชื่อว่าสัจจะ, ยกเว้นสมุทัยและสัจจะเสียแล้ว ธรรมที่เหลือนอกนั้น
ไม่ชื่อว่าสมุทัยและไม่ชื่อว่าสัจจะ.

ฯ ล ฯ

จบ สมุทยสังขมุละ ทุกขสังขมุลี

สมุทยสังขมุล จบ

นิโรธสังขมุล

ธรรมที่ไม่ชื่อว่านิโรธ, ไม่ชื่อว่าสัจจะ ไซ้ไหม ?

ยกเว้นนิโรธเสียแล้ว ฯ ล ฯ

นิโรธสังขมุล จบ

มัคคสังขมุล

๑. มัคคสังขมุละ ทุกขสังขมุลี

ธรรมที่ไม่ชื่อว่ามรรค, ไม่ชื่อว่าสัจจะ ไซ้ไหม ?

ยกเว้นมรรคเสียแล้ว สัจจะที่เหลือนอกนั้นไม่ชื่อว่ามรรค แต่
ชื่อว่าสัจจะ, ยกเว้นมรรคและสัจจะเสียแล้ว ธรรมที่เหลือนอกนั้นไม่
ชื่อว่ามรรคและไม่ชื่อว่าสัจจะ.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าสัจจะ, ไม่ชื่อว่าทุกขสังขมุล ไซ้ไหม ?

ไซ้.

จบ มัคคสังขมุละ ทุกขสังขมุลี

๒. มัคคสังขมูละ สมุทยสังขมูลี

ธรรมที่ไม่ชื่อว่ามรรค, ไม่ชื่อว่าสังขะ ไซ้ไหม ?

ยกเว้นมรรคเสียแล้ว สังขะที่เหลือนอกนั้นไม่ชื่อว่ามรรค แต่ชื่อว่าสังขะ, ยกเว้นมรรคและสังขะเสียแล้ว ธรรมที่เหลือนอกนั้นไม่ชื่อว่ามรรคและไม่ชื่อว่าสังขะ.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าสังขะ, ไม่ชื่อว่าสมุทยสังขะ ไซ้ไหม ?

๑ ล ๑

จบ มัคคสังขมูละ สมุทยสังขมูลี

๓. มัคคสังขมูละ นิโรธสังขมูลี

๑ ล ๑

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าสังขะ, ไม่ชื่อนิโรธสังขะ ไซ้ไหม ?
ใช่.

จบ มัคคสังขมูละ นิโรธสังขมูลี

มัคคสังขมูล จบ

สุทธสังขมูลจักกวาระ ปัจจนิก จบ

ป้อนัตติวาระ จบ

ปวัตติวาระ

อุปปาทวาระ

ปัจจุปปันนวาระ อนุโลม

ปุคคลวาระ

ทุกขสังขมูล

ทุกขสังขมูละ สมุทยสังขมูลี :-

[๘๓๑] ทุกขสังขจะกำลังเกิดแก่บุคคลใด, สมุทยสังขจะกำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

บุคคลทั้งหมดกำลังเกิดก็ดี ในอุปปาทขณะแห่งตัณหาวิปปยุต-
จิตในปวัตติกาลก็ดี ทุกขสังขจะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่สมุทย-
สังขจะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, ในอุปปาทขณะแห่งตัณหา
ทุกขสังขจะกำลังเกิด และสมุทยสังขจะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น

ก็หรือว่า สมุทยสังขจะกำลังเกิดแก่บุคคลใด, ทุกขสังขจะกำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ ทุกขสังขมูละ สมุทยสังขมูลี

ทุกขสังขมูละ มรรคสังขมูลี :-

[๘๓๔] ทุกขสังขจะกำลังเกิดแก่บุคคลใด, มัคคสังขจะกำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่มั้ย?

บุคคลทั้งหมดกำลังเกิดก็ดี ในอุปปาทขณะแห่งมัคควิปยุตตจิต ในอดีตกาลก็ดี ทุกขสังขจะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่มัคคสังขจะไม่ใช้กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, ในอุปปาทขณะแห่งมัคคจิตในปัญจโวการภูมิ ทุกขสังขจะกำลังเกิด และมัคคสังขจะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า มัคคสังขจะกำลังเกิดแก่บุคคลใด, ทุกขสังขจะกำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่มั้ย?

ในอุปปาทขณะแห่งมัคคจิตในอรุปรภูมิ มัคคสังขจะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่ทุกขสังขจะไม่ใช้กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, ในอุปปาทขณะแห่งมัคคจิตในปัญจโวการภูมิ มัคคสังขจะกำลังเกิด และทุกขสังขจะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ ทุกขสังขมูละ มัคคสังขมูลี

ทุกขสังขมูล จบ

สมุทยสังขมูล

สมุทยสังขมูละ มัคคสังขมูลี :-

[๘๓๕] สมุทยสังขจะกำลังเกิดแก่บุคคลใด, มัคคสังขจะกำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

ไม่ใช่.

ก็หรือว่า มรรคสังขจะกำลังเกิดแก่บุคคลใด, สมุทยสังขจะกำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

ไม่ใช่.

จบ สมุทยสังขมูละ มัคคสังขมูลี

สมุทยสังขมูล จบ

ปุคคลวาระ จบ

โอสถวาระ

ทุกขสังขมูล

ทุกขสังขมูละ สมุทยสังขมูลี :-

[๘๓๖] ทุกขสังขจะกำลังเกิดในภุมิใด, สมุทยสังขจะกำลังเกิดในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

ในอสังขยัตตภูมิจึงจะกำลังเกิดในภูมินั้น แต่สมุท-
สังจะไม่สังกำลังเกิดในภูมินั้น, ในจตุโวการภูมิจึงดี ในปัญจโวการภูมิจึงดี
ทุกขสังจะกำลังเกิด และสมุทสังจะกำลังเกิดในภูมินั้น.

ก็หรือว่า สมุทสังจะกำลังเกิดในภูมิจึงใด ทุกขสังจะกำลังเกิด
ในภูมินั้น ไ้ไหม ?

ไ้.

จบ ทุกขสังจุมละ สมุทสังจุมล

ทุกขสังจุมละ มัคคสังจุมล :-

[๘๓๗] ทุกขสังจะกำลังเกิดในภูมิจึงใด, มัคคสังจะกำลังเกิด
ในภูมินั้น ไ้ไหม ?

ในอบายภูมิจึงดี ในอสังขยัตตภูมิจึงดี ทุกขสังจะกำลังเกิด
ในภูมินั้น แต่มัคคสังจะไม่สังกำลังเกิดในภูมินั้น, ในจตุโวการภูมิจึงดี
ในปัญจโวการภูมิจึงดี ที่เหลือนอกนั้น ทุกขสังจะกำลังเกิด และมัคค-
สังจะกำลังเกิดในภูมินั้น.

ก็หรือว่า มัคคสังจะกำลังเกิดในภูมิจึงใด, ทุกขสังจะกำลังเกิด
ในภูมินั้น ไ้ไหม ?

ไ้.

จบ ทุกขสังจุมละ มัคคสังจุมล

ทุกขสังจุมล จบ

สมุทยสังจมูล

สมุทยสังจมูละ มัคคสังจมูลี :-

[๘๓๘] สมุทยสังจะกำลังเกิดในภูมิตใด, มัคคสังจะก็กำลังเกิดในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ในอบายภูมิตสมุทยสังจะกำลังเกิดในภูมินั้น แต่มัคคสังจะไม่ใช่กำลังเกิดในภูมินั้น, ในจตุโวการภูมิตที่ดี ในปัญจโวการภูมิตที่ดี ที่เหลือออกนั้น สมุทยสังจะกำลังเกิด และมัคคสังจะก็กำลังเกิดในภูมินั้น.

ก็หรือว่า มัคคสังจะกำลังเกิดในภูมิตใด, สมุทยสังจะก็กำลังเกิดในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ ทุกขสังจมูละ มัคคสังจมูลี

สมุทยสังจมูล จบ

โอกาสวาระ จบ

บุคคลโลกาสวาระ

ทุกขสังขมูล

ทุกขสังขมูละ สมุทยสังขมูลี :-

[๘๓๕] ทุกขสังขจะกำลังเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, สมุทยสังขจะ
ก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

(แม้ในบุคคลโลกาสวาระ ก็พึงจำแนกให้พิจารณาเช่นเดียวกันกับ
บุคคลวาระ.)

จบ ทุกขสังขมูละ สมุทยสังขมูลี

ทุกขสังขมูล จบ

บุคคลโลกาสวาระ จบ

ปัจจุปปันนวาระ อนุโลม จบ

ปัจจุปันนวาระ ปัจจนิก

บุคคลวาระ

ทุกขสังจมูล

ทุกขสังจมูละ สมุทยสังจมูลี :-

[๘๔๐] ทุกขสังจจะไม่ไ้กำลังเกิดแก่บุคคลใด, สมุทยสังจจะก็
ไม่ไ้กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น ไ้ใหม่ ?

ไ้.

ก็หรือว่า สมุทยสังจจะไม่ไ้กำลังเกิดแก่บุคคลใด, ทุกขสังจจะก็
ไม่ไ้กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ไ้ใหม่ ?

บุคคลทั้งหมดกำลังเกิดก็ดี ในอุปปาทขณะแห่งตัณหาวิปยุตต-
จิตในปวัตติกาลก็ดี สมุทยสังจจะไม่ไ้กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่
ทุกขสังจจะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลทั้งหมดกำลังตายก็ดี ใน
ในภังคขณะแห่งตฺติในปวัตติกาลก็ดี ในอุปปาทขณะแห่งมรรคจิตผลจิต
ในอรุณภูมิก็ดี สมุทยสังจจะไม่ไ้กำลังเกิด และทุกขสังจจะก็ไม่ไ้กำลัง
เกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ ทุกขสังจมูละ สมุทยสังจมูลี

ทุกขสังขมูละ มัคคสังขมูลี :-

[๘๔๑] ทุกขสังขจะไม่ไช้กำลังเกิดแก่บุคคลใด, มัคคสังขจะไม่ไช้กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ไช้ใหม่ ?

ในอุปปาทขณะแห่งมัคคจิตในอรุปรภูมิ ทุกขสังขจะไม่ไช้กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่มัคคสังขจะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลทั้งหมดกำลังตายก็ดี ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาลก็ดี ในอุปปาทขณะแห่งผลจิตในอรุปรภูมิก็ดี ทุกขสังขจะไม่ไช้กำลังเกิด และมัคคสังขจะไม่ไช้กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า มัคคสังขจะไม่ไช้กำลังเกิดในภูมิใด, ทุกขสังขจะไม่ไช้กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ไช้ใหม่ ?

บุคคลทั้งหมดกำลังเกิดก็ดี ในอุปปาทขณะแห่งมัคควิปยุตตจิตในปวัตติกาลก็ดี มัคคสังขจะไม่ไช้กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่ทุกขสังขจะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น บุคคลทั้งหมดกำลังตายก็ดี ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาลก็ดี ในอุปปาทขณะแห่งผลจิต ในอรุปรภูมิก็ดี มัคคสังขจะไม่ไช้กำลังเกิด และทุกขสังขจะไม่ไช้กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ ทุกขสังขมูละ มัคคสังขมูลี

ทุกขสังขมูล จบ

สมุทยสังขมูล

สมุทยสังขมูละ มัคคสังขมูลี :-

[๘๔๒] สมุทยสังขจะไม่ไช้กำลังเกิดแก่บุคคลใด, มัคคสังขจะ
ก็ไม่ไช้กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ไช้ไหม ?

ในอุปปาทขณะแห่งมัคคจิต สมุทยสังขจะไม่ไช้กำลังเกิดแก่
บุคคลเหล่านั้น แต่มัคคสังขจะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, ในภังคขณะ
แห่งจิตของบุคคลทั้งหมดก็ดี ในอุปปาทขณะแห่งตัณหาวิปยุตตจิตและ
มัคควิปยุตตจิตก็ดี บุคคลที่กำลังเข้านิโรธสมาบัติอยู่ก็ดี บุคคลที่เกิด
อยู่ในอสังขญัตตภูมิก็ดี สมุทยสังขจะไม่ไช้กำลังเกิด มัคคสังขจะก็ไม่
ไช้กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า มัคคสังขจะไม่ไช้กำลังเกิดแก่บุคคลใด, สมุทยสังขจะ
ก็ไม่ไช้กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ไช้ไหม ?

ในอุปปาทขณะแห่งตัณหา มัคคสังขจะไม่ไช้กำลังเกิดแก่บุคคล
เหล่านั้น แต่สมุทยสังขจะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, ในภังคขณะแห่ง
จิตของบุคคลทั้งหมดก็ดี ในอุปปาทขณะแห่งมัคควิปยุตตจิตและตัณหา
วิปยุตตจิตก็ดี บุคคลที่กำลังเข้านิโรธสมาบัติอยู่ก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่

ในอัญญัตตภูมิกี่ดี มัคคัสัจจะไม่ใช่กำลังเกิด และสมุทยัสัจจะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ สมุทยัสัจจมูละ มัคคัสัจจมูลี

สมุทยัสัจจมูล จบ

บุคคลวาระ จบ

โอกาสวาระ

ทุกขัสัจจมูล

ทุกขัสัจจมูละ สมุทยัสัจจมูลี :-

[๘๔๑] ทุกขัสัจจะไม่ใช่กำลังเกิดในภูมิด, สมุทยัสัจจะก็ไม่ใช่กำลังเกิดในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่า สมุทยัสัจจะไม่ใช่กำลังเกิดในภูมิด, ทุกขัสัจจะก็ไม่ใช่กำลังเกิดในภูมินั้น ใช่ไหม ?

กำลังเกิด.

จบ ทุกขัสัจจมูละ สมุทยัสัจจมูลี

ทุกขสังขมูละ มัคคสังขมูลี :-

[๘๔๔] ทุกขสังขจะไม่ใช่กำลังเกิดในภูมิด, มัคคสังขจะก็ไม่ใช่กำลังเกิดในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่า มัคคสังขจะไม่ใช่กำลังเกิดในภูมิด, ทุกขสังขจะก็ไม่ใช่กำลังเกิดในภูมินั้น ใช่ไหม ?

กำลังเกิด.

จบ ทุกขสังขมูละ มัคคสังขมูลี

ทุกขสังขมูล จบ

สมุทยสังขมูล

สมุทยสังขมูละ มัคคสังขมูลี :-

[๘๔๕] สมุทยสังขจะไม่ใช่กำลังเกิดในภูมิด, มัคคสังขจะก็ไม่ใช่กำลังเกิดในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า มัคคสังขจะไม่ใช่กำลังเกิดในภูมิด, สมุทยสังขจะก็ไม่ใช่กำลังเกิดในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ในอบายภูมि มัคคัสจจะไม่ใช่กำลังเกิดในภูมินั้น แต่สมุท-
สัจจะ กำลังเกิดในภูมินั้น, ในอัสัญญัตตภูมि มัคคัสจจะไม่ใช่กำลัง
เกิด และสมุทสัจจะก็ไม่ใช่กำลังเกิดในภูมินั้น.

จบ สมุทสัจจมูละ มัคคัสจมูลี

สมุทสัจจมูล จบ

โอกาสวาระ จบ

บุคคลโลกาสุวาระ

ทุกขสัจจมูล

ทุกขสัจจมูละ สมุทสัจจมูลี :-

[๘๔๖] ทุกขสัจจะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใดในภูมิดิ, สมุท-
สัจจะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า สมุทสัจจะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใดในภูมิดิ, ทุกข-
สัจจะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลทั้งหมดกำลังเกิดก็ดี ในอุปปาทขณะแห่งต้นหาวิปปยุต-
จิตในปวัตติกาลก็ดี สมุทสัจจะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมि

พระอภิธรรมปิฎก ขมก เล่ม ๕ ภาค ๑ ตอน ๑ - หน้าที่ 864

นั้น แต่ทุกขสังขจะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น, เมื่อบุคคลทั้งหมดกำลังตายก็ดี ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาลก็ดี ในอุปปาทขณะแห่งมรรคจิตและผลจิตในอรุปรภูมิกี้ดี สมุทขสังขจะไม่ไ้กำลังเกิด และทุกขสังขจะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น.

จบ ทุกขสังขมูละ สมุทขสังขมูลี

ทุกขสังขมูละ มัคคสังขมูลี :-

[๘๔๗] ทุกขสังขจะไม่ไ้กำลังเกิดแก่บุคคลใดในภพมิใด, มัคคสังขจะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภพนั้น ไ้ไหม ?

ในอุปปาทขณะแห่งมัคคจิตในอรุปรภูมิ ทุกขสังขจะไม่ไ้กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น แต่มัคคสังขจะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น, บุคคลทั้งหมดกำลังตายก็ดี ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาลก็ดี ในอุปปาทขณะแห่งผลจิตในอรุปรภูมิกี้ดี ทุกขสังขจะไม่ไ้กำลังเกิด และมัคคสังขจะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น.

ก็หรือว่า มัคคสังขจะไม่ไ้กำลังเกิดแก่บุคคลแก่บุคคลใดในภพมิใด, ทุกขสังขจะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภพนั้น ไ้ไหม ?

บุคคลทั้งหมดกำลังเกิดกี้ดี ในอุปปาทขณะแห่งมัคควิปยุตตจิตในปวัตติกาลกี้ดี มัคคสังขจะไม่ไ้กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพมิ

พระอภิธรรมปิฎก ขมก เล่ม ๕ ภาค ๑ ตอน ๑ - หน้าที่ 865

นั้น แต่ทุกขสังขจะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น, บุคคลทั้งหมด กำลังตายก็ดี ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาลก็ดี ในอุปปาทขณะแห่ง ผลจิตในอรุปภูมิกี่ดี มัคคสังขจะไม่ไ้กำลังเกิด และทุกขสังขจะก็ไม้ไ้ กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น.

จบ ทุกขสังขจุมละ มัคคสังขจุมลึ

ทุกขสังขจุมล จบ

สมุทยสังขจุมล

สมุทยสังขจุมละ มัคคสังขจุมลึ :-

[๘๔๘] สมุทยสังขจะไม่ไ้กำลังเกิดแก่บุคคลใดในภพใด, มัคค-สังขจะก็ไม้ไ้กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภพนั้น ไ้ไหม ?

ในอุปปาทขณะแห่งมัคคจิต สมุทยสังขจะไม่ไ้กำลังเกิดแก่ บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น แต่มัคคสังขจะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นใน ภพนั้น, ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมดก็ดี ในอุปปาทขณะแห่ง ตัณหาวิปยุตตจิตและมัคควิปยุตตจิตก็ดี บุคคลที่กำลังเข้านิโรธสมาบัติ อยู่ก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอรุปภูมิกี่ดี สมุทยสังขจะไม่ไ้กำลังเกิด และมัคคสังขจะก็ไม้ไ้กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น.

ก็หรือว่า มัคคัสจจะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด,
สมุทยัสจจะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

ในอุปปาทขณะแห่งตัณหา มัคคัสจจะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคล
เหล่านั้นในภุมินั้น แต่สมุทยัสจจะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น,
ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมดก็ดี ในอุปปาทขณะแห่งมัคค-
วิปปยุตตจิตและตัณหาวิปปยุตตจิตก็ดี บุคคลที่กำลังเข้านิโรธสมาบัติอยู่
ก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสังขยัตตภุมิก็ดี มัคคัสจจะไม่ใช่กำลังเกิด และ
สมุทยัสจจะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

จบ สมุทยัสจมูละ มัคคัสจมูลี

สมุทยัสจมูล จบ

บุคคลโลกาสวาระ จบ

ปัจจุปปันนวาระ ปัจจนิก จบ

อติตวาระ อนุโลม

บุคคลวาระ

ทุกขสังขมูล

ทุกขสังขมูละ สมุทยสังขมูลี:-

[๘๔๘] ทุกขสังขจะเคยเกิดแก่บุคคลใด, สมุทยสังขจะก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่มั้ย?

ใช่.

ก็หรือว่า สมุทยสังขจะเคยเกิดแก่บุคคลใด, ทุกขสังขจะก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่มั้ย?

ใช่.

จบ ทุกขสังขมูละ สมุทยสังขมูลี

ทุกขสังขมูละ มัคคสังขมูลี :-

[๘๕๐] ทุกขสังขจะเคยเกิดแก่บุคคลใด, มัคคสังขจะก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่มั้ย?

บุคคลผู้ยังไม่เข้าถึงความเป็นผู้เคยรู้หรือริยสัง ๔ มานั้น ทุกขสังขจะเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่มัคคสังขจะไม่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น,

บุคคลผู้ที่เข้าถึงความเป็นผู้เคยรู้ร้อยสี่ ๔ มาแล้ว ทุกขสัจจะเคยเกิด และมัคคสัจจะก็เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า มัคคสัจจะเคยเกิดแก่บุคคลใด, ทุกขสัจจะก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม?

ใช่.

จบ ทุกขสัจจะ มัคคสัจจมูลี
ทุกขสัจจมูล จบ

สมุทยสัจจมูล

สมุทยสัจจมูละ มัคคสัจจมูลี :-

[๘๕๑] สมุทยสัจจะเคยเกิดแก่บุคคลใด, มัคคสัจจะก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม?

บุคคลผู้ที่ยังไม่เข้าถึงความเป็นผู้เคยรู้ร้อยสี่ ๔ มานั้น สมุทยสัจจะเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่มัคคสัจจะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลผู้ที่เข้าถึงความเป็นผู้เคยรู้ร้อยสี่ ๔ มาแล้ว สมุทยสัจจะเคยเกิด และมัคคสัจจะก็เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า มรรคัสจะเคยเกิดแก่บุคคลใด, สมุทยัสจะก็เคย
เกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม?

ใช่.

จบ สมุทยัสจะมุละ มัคคัสจุมูลี

สมุทยัสจุมูล จบ

ปุคคตวาระ จบ

โอกาสวาระ

ทุกขัสจุมูล

ทุกขัสจุมูละ ๑ ล ๑

[๘๕๒] ทุกขัสจะเคยเกิดแก่บุคคลใด ๑ ล ๑

แม้ในโอกาสวาระ เหมือนกับพระบาลีบทในที่ทั้งปวง ส่วน
เหตุที่ทำให้ต่างกันแห่งพระบาลีต้นฉบับนั้น ก็เช่นเดียวกับในโอกาส-
วาระที่กล่าวแล้วในหนหลัง.

ทุกขัสจุมูละ จบ

โอกาสวาระ จบ

บุคคลโลกาสวาระ

ทุกข์สังขมูล

ทุกข์สังขมูละ สมุทยสังขมูลี :-

[๘๕๓] ทุกข์สังขจะเคยเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, สมุทยสังขจะ
ก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไช้ไหม ?

เมื่อจิตดวงที่ ๒ (คือปฐมภวังค์) เกิดขึ้นแก่บุคคลผู้เกิดอยู่ใน
สุทธาวาสภุมิก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสัญญัตตภุมิก็ดี ทุกข์สังขจะเคยเกิด
แก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่สมุทยสังขจะไม่ไช้เคยเกิดแก่บุคคล
เหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลผู้เกิดอยู่ในจตุโวการภุมิ ปญจโวการภุมิ ที่
นอกจากบุคคลผู้ถึงพร้อมด้วยการเกิดขึ้นแห่งจิตดวงที่ ๒ ในสุทธาวาส-
ภุมิ ทุกข์สังขจะเคยเกิด และสมุทยสังขจะก็เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น
ในภุมินั้น.

ก็หรือว่า สมุทยสังขจะเคยเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, ทุกข์สังขจะ
ก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไช้ไหม ?

ไช้.

จบ ทุกข์สังขมูละ สมุทยสังขมูลี

ทุกขสังขมูละ มัคคสังขมูลี :-

[๘๕๔] ทุกขสังขจะเคยเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, มัคคสังขจะ
ก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อจิตดวงที่ ๒ (คือปฐมภวังค์) เกิดขึ้นแก่บุคคลผู้เกิดอยู่ใน
สุทธาวาสภุมิที่ดี บุคคลผู้ที่ยังไม่เข้าถึงความเป็นผู้เคยรู้ริยสัง ๔ มานั้น
ก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสังขยัตตภุมิที่ดี ทุกขสังขจะเคยเกิดแก่บุคคล
เหล่านั้นในภุมินั้น แต่มัคคสังขจะไม่ไซ้เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมิ
นั้น. บุคคลผู้ที่ยังไม่เข้าถึงความเป็นผู้เคยรู้ริยสัง ๔ มาแล้ว ทุกขสังขจะก็
เคยเกิด และมัคคสังขจะก็เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

ก็หรือว่า มัคคสังขจะเคยเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, ทุกขสังขจะ
ก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

จบ ทุกขสังขมูละ มัคคสังขมูลี

ทุกขสังขมูล จบ

สมุทยสังขมูล

สมุทยสังขมูละ มัคคสังขมูลี :-

[๘๕๕] สมุทยสังขจะเคยเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, มัคคสังขจะก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่ออกุศลชวณะจิตดวงที่ ๒ เกิดขึ้นแก่บุคคลผู้เกิดอยู่ในสุทธาวาสภูมิที่ดี บุคคลผู้ที่ยังไม่เข้าถึงความเป็นผู้เคยรู้อรียสัง ๔ มานั้นก็ดี สมุทยสังขจะเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่มัคคสังขจะไม่ไซ้เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลผู้ที่เข้าถึงความเป็นผู้เคยรู้อรียสัง ๔ มาแล้ว สมุทยสังขจะเคยเกิด และมัคคสังขจะก็เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า มัคคสังขจะเคยเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, สมุทยสังขจะก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

จบ สมุทยสังขมูละ มัคคสังขมูลี

สมุทยสังขมูล จบ

ปุคคโลกาสวาระ จบ

อตีตวาระ อนุโลม จบ

อตีตวาระ ปัจจุบันิก

บุคคลวาระ

ทุกขสังขมูล

ทุกขสังขมูละ สมุทยสังขมูลี :-

[๘๕๖] ทุกขสังขจะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใด, สมุทยสังขจะก็
ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่า สมุทยสังขจะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใด, ทุกขสังขจะก็
ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ไม่มี.

จบ ทุกขสังขมูละ สมุทยสังขมูลี

ทุกขสังขมูละ มัคคสังขมูลี :-

[๘๕๗] ทุกขสังขจะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใด, มัคคสังขจะก็
ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่า มัคคัสจจะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใด, ทุกขัสจจะก็
ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เคยเกิด.

จบ ทุกขัสจจมูละ มัคคัสจจมูลี

ทุกขัสจจมูล จบ

สมุทยัสจจมูล

สมุทยัสจจมูละ มัคคัสจจมูลี :-

[๘๕๘] สมุทยัสจจะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใด, มัคคัสจจะก็
ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่า มัคคัสจจะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใด, สมุทยัสจจะก็
ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เคยเกิด.

จบ สมุทยัสจจมูละ มัคคัสจจมูลี

สมุทยัสจจมูล จบ

ปุคคลวาระ จบ

โอกาสวาระ

ทุกขสังขมูล

ทุกขสังขมูละ ๗ ถ ๗

[๘๕๘] ทุกขสังขจะไม่ใช่เคยเกิดในภุมิไต, ๗ ถ ๗

ทุกขสังขมูละ จบ

โอกาสวาระ จบ

บุคคลโลกาสุวาระ

ทุกขสังขมูล

ทุกขสังขมูละ สมุททยสังขมูถ :-

[๘๖๐] ทุกขสังขจะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใดในภุมิไต, สมุททย-
สังขจะก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า สมุททยสังขจะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใดในภุมิไต, ทุกข-
สังขจะก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อจิตดวงที่ ๒ (คือปฐมภวังค์) เกิดขึ้นแก่บุคคลผู้อยู่ใน
สุทธาวาสภูมิก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสัญญัตตภูมิก็ดี สมุทยสังจะไม่ใช่
เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่ทุกขสังจะเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น
ในภูมินั้น, บุคคลผู้กำลังเกิดในสุทธาวาสภูมิ สมุทยสังจะไม่ใช่
เคยเกิด และทุกขสังจะก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ ทุกขสังจุมุละ สมุทยสังจุมุติ

ทุกขสังจุมุละ มัคคสังจุมุติ :-

[๘๖๑] ทุกขสังจะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, มัคค-
สังจะก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า มัคคสังจะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด ทุกข-
สังจะก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อจิตดวงที่ ๒ (คือปฐมภวังค์) เกิดขึ้นแก่บุคคลผู้เกิดอยู่ใน
สุทธาวาสภูมิก็ดี บุคคลผู้ที่ยังไม่เข้าถึงความเป็นผู้เคยรู้หรือริยสัง ๔ มานั้น
ก็ดี บุคคลผู้ที่เกิดอยู่ในอสัญญัตตภูมิก็ดี มัคคสังจะไม่ใช่เคยเกิดแก่

บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น แต่ทุกขสังขจะเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น, บุคคลผู้ที่กำลังเกิดในสุทธาวาสภูมิ มักสังขจะไม่ไซ้เคยเกิด และทุกขสังขจะไม่ไซ้เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น

จบ ทุกขสังขมูละ มักคสังขมูลี

ทุกขสังขมูล จบ

สมุทยสังขมูล

สมุทยสังขมูละ มักคสังขมูลี :-

[๘๖๒] สมุทยสังขจะไม่ไซ้เคยเกิดแก่บุคคลใดในภพใด, มักคสังขก็จะไม่ไซ้เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภพนั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า มักคสังขจะไม่ไซ้เคยเกิดแก่บุคคลใดในภพใด, สมุทยสังขจะไม่ไซ้เคยเกิดแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

เมื่ออกุศลชวณะจิตดวงที่ ๒ เกิดขึ้นแก่บุคคลผู้เกิดอยู่ในสุทธาวาสภูมิก็ดี บุคคลผู้ที่ยังไม่เข้าถึงความเป็นผู้เคยรู้หรือริยสัง ๔ มานั้นก็ดี มักคสังขจะไม่ไซ้เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น แต่สมุทยสังขจะ

พระอภิธรรมปิฎก ขมก เล่ม ๕ ภาค ๑ ตอน ๑ - หน้าที่ 878

เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น, เมื่อจิตดวงที่ ๒ (คือปฐมภวังค์) เกิดขึ้นแก่บุคคลผู้เกิดอยู่ในสุทธาวาสภูมิก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสังขย- สัตตภูมิก็ดี มักคสังจะไม่ไซ้เคยเกิด และสมุทยสังจะไม่ไซ้เคยเกิดแก่ บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น.

จบ สมุทยสังจมูละ มักคสังจมูลี

สมุทยสังจมูล จบ

ปุคคโลกาสวาระ จบ

อตีตวาระ ปัจจนิก จบ

อนาคตวาระ อนุโลม

บุคคลวาระ

ทุกขสังขมูล

ทุกขสังขมูละ สมุทยสังขมูลี :-

[๘๖๓] ทุกขสังขจะจักเกิดแก่บุคคลใด, สมุทยสังขจะก็จักเกิดแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลผู้ถึงพร้อมด้วยอรหัตมรรคเหล่านั้นก็ดี พระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี บุคคลเหล่าใดจักได้อรหัตมรรคในลำดับ แห่งจิตใดก็ดี ทุกขสังขจะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่สมุทยสังขจะไม่ไซ้จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลนอกจากนี้ ทุกขสังขจะจักเกิด และสมุทยสังขจะก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า สมุทยสังขจะจักเกิดแก่บุคคลใด, ทุกขสังขจะก็จักเกิดแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

จบ ทุกขสังขมูละ สมุทยสังขมูลี

ทุกขสังขมูละ มัคคสังขมูลี :-

[๘๖๔] ทุกขสังขจะจักเกิดแก่บุคคลใด, มัคคสังขจะก็จักเกิด
แก่บุคคลนั้น ไช้ไหม ?

บุคคลผู้ถึงพร้อมด้วยอรหัตมรรคเหล่านั้นก็ดี พระอรหันต์ทั้ง
หลายก็ดี ปุณฺณเหล่าใดจักไม่ได้มรรค ปุณฺณเหล่านั้นก็ดี ทุกขสังขจะ
จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่มัคคสังขจะไม่ไช้จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น,
บุคคลเหล่าใดจักได้อรหัตมรรคในลำดับแห่งจิตใดก็ดี บุคคลเหล่าใดจัก
ได้มรรคที่นอกจากจิตนั้นก็ดี ทุกขสังขจะจักเกิด มัคคสังขจะก็จักเกิดแก่
บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า มัคคสังขจะจักเกิดแก่บุคคลใด, ทุกขสังขจะก็จักเกิด
แก่บุคคลนั้น ไช้ไหม ?

ไช้.

จบ ทุกขสังขมูละ มัคคสังขมูลี

ทุกขสังขมูล จบ

สมุทยสังขมูล

สมุทยสังขมูละ มัคคสังขมูลี :-

[๘๖๕] สมุทยสังขจะจักเกิดแก่บุคคลใด, มัคคสังขจะก็จักเกิดแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

ปุถุชนเหล่าใดจักไม่ได้มรรค ปุถุชนเหล่านั้น สมุทยสังขจะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นแต่มัคคสังขจะไม่ไซ้จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลเหล่าใดจักได้มรรค สมุทยสังขจะจักเกิด และมัคคสังขจะก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า มัคคสังขจะจักเกิดแก่บุคคลใด, สมุทยสังขจะก็จักเกิดแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลเหล่าใดจักได้อรหัตมรรคในลำดับแห่งจิตใด มัคคสังขจะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่สมุทยสังขจะไม่ไซ้จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลเหล่าใดจักได้มรรคที่นอกจากจิตนั้น มัคคสังขจะจักเกิด และสมุทยสังขจะก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น.

จบ สมุทยสังขมูละ มัคคสังขมูลี

สมุทยสังขมูล จบ

ปุคคลวาระ จบ

โอกาสวาระ

ทุกขสังขมูล

ทุกขสังขมูละ ๗ ล ๗

[๘๖๖] ทุกขสังขจะจักเกิดในภุมิใด, ๗ ล ๗

ทุกขสังขมูละ จบ

โอกาสวาระ จบ

บุคคลโลกาสุวาระ

ทุกขสังขมูล

ทุกขสังขมูละ สมุททยสังขมูถิ :-

[๘๖๗] ทุกขสังขจะจักเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, สมุททยสังขจะ
ก็จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลผู้ถึงพร้อมด้วยอรหัตมรรคเหล่านั้นก็ดี พระอรหันต์ทั้ง
หลายก็ดี บุคคลเหล่าใดจักได้อรหัตมรรคในลำดับแห่งจิตใดก็ดี บุคคล
ผู้เกิดอยู่ในอสังขญัตตภุมิก็ดี ทุกขสังขจะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นใน

พระอภิธรรมปิฎก ขมก เล่ม ๕ ภาค ๑ ตอน ๑ - หน้า ๘๘๓

ภูมินั้น แต่สมุทตัญจะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลผู้เกิดอยู่ในจตุโวหารภูมิ ปัญจโวหารภูมิ ที่นอกจากบุคคลเหล่านั้น ทุกขตัญจะจักเกิด และสมุทตัญจะก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า สมุทตัญจะจักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, ทุกขตัญจะก็จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม?

ใช่.

จบ ทุกขตัญจะมุตตะ สมุทตัญจะมุตตี

ทุกขตัญจะมุตตะ มรรคตัญจะมุตตี :-

[๘๖๘] ทุกขตัญจะจักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, มัคคตัญจะก็จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม?

บุคคลผู้ถึงพร้อมด้วยอหัตมรรคเหล่านั้นก็ดี พระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี ปุถุชนเหล่าใดจักไม่ได้มรรค ปุถุชนเหล่านั้นก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ในอบายภูมิก็คดี บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสังญญัตตภูมิก็คดี ทุกขตัญจะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่มัคคตัญจะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลเหล่าใดจักได้อหัตมรรคในลำดับแห่งจิตใดก็คดี บุคคลเหล่าใดจักได้มรรค ที่นอกจากจิตนั้นก็ดี ทุกขตัญจะจักเกิด และมัคคตัญจะก็เกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า มัคคสังจะจักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, ทุกขสังจะ
ก็จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

จบ ทุกขสังจุมละ มัคคสังจุมลิตี

ทุกขสังจุมล จบ

สมุทยสังจุมล

สมุทยสังจุมละ มัคคสังจุมลิตี :-

[๘๖๕] สมุทยสังจะจักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, มัคคสังจะ
ก็จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลผู้เกิดอยู่ในอบายภูมิก็ดี ปุถุชนเหล่าใดจักไม่ได้มรรค
ปุถุชนเหล่านั้นก็ดี สมุทยสังจะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่
มัคคสังจะไม่ไซ้จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลเหล่าใดจะ
ได้มรรค สมุทยสังจะจักเกิด และมัคคสังจะก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น
ในภูมินั้น.

ก็หรือว่า มัคคสังจะจักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิด, สมุทสังจะ
ก็จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลเหล่าใดจักได้อรหัตมรรคในลำดับแห่งจิตใด มัคคสังจะ
จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่สมุทสังจะไม่ไซ้จักเกิด แก่บุคคล
เหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลเหล่าใดจักได้มรรคที่นอกจากจิตนั้น มัคค-
สังจะก็จักเกิด สมุทสังจะก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ สมุทสังจุมูละ มัคคสังจุมูลี

สมุทสังจุมูล จบ

ปุคคโลกาสวาระ จบ

อนาคตวาระ ปัจฉนิก

บุคคลวาระ

ทุกขสังขมูล

ทุกขสังขมูละ สมุทยสังขมูลี :-

[๘๗๐] ทุกขสังขจะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใด, สมุทยสังขจะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า สมุทยสังขจะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใด, ทุกขสังขจะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

บุคคลผู้ถึงพร้อมด้วยอรหัตมรรคเหล่านั้นก็ดี พระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี บุคคลเหล่าใดจักได้อรหัตมรรคในลำดับแห่งจิตใดก็ดี สมุทยสังขจะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่ทุกขสังขจะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลผู้ถึงพร้อมด้วยปรีนิพพานจิต สมุทยสังขจะไม่ใช่จักเกิด ทุกขสังขจะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ ทุกขสังขมูละ สมุทยสังขมูลี

ทุกขสังขมูละ มัคคสังขมูลี :-

[๘๗๑] ทุกขสังขจะไม่ไซ้จักเกิดแก่บุคคลใด, มัคคสังขจะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า มัคคสังขจะไม่ไซ้จักเกิดแก่บุคคลใด, ทุกขสังขจะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลผู้ถึงพร้อมด้วยอรหัตมรรคเหล่านั้นก็ดี พระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี ปุถุชนเหล่าใดจักไม่ได้มรรค ปุถุชนเหล่านั้นก็ดี มัคคสังขจะไม่ไซ้จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่ทุกขสังขจะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลผู้ถึงพร้อมด้วยปรินิพพานจิต มัคคสังขจะไม่ไซ้จักเกิด และทุกขสังขจะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ ทุกขสังขมูละ มัคคสังขมูลี

ทุกขสังขมูล จบ

สมุทยสังขมูล

สมุทยสังขมูละ มัคคสังขมูลี :-

[๘๗๒] สมุทยสังขจะไม่ไช้จักเกิดแก่บุคคลใด, มัคคสังขจะก็
ไม่ไช้จักเกิดแก่บุคคลนั้น ไช้ใหม่ ?

บุคคลเหล่าใดจักได้อรหัตตมรรคในลำดับแห่งจิตใด สมุทยสังขจะ
ไม่ไช้จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่มัคคสังขจะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น,
บุคคลผู้ถึงพร้อมด้วยอรหัตตมรรคเหล่านั้นก็ดี พระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี
สมุทยสังขจะไม่ไช้จักเกิด และมัคคสังขจะก็ ไม่ไช้จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า มัคคสังขจะไม่ไช้จักเกิดแก่บุคคลใด, สมุทยสังขจะก็
ไม่ไช้จักเกิดแก่บุคคลนั้น ไช้ใหม่ ?

ปุถุชนเหล่าใดจักไม่ได้มรรคปุถุชนเหล่านั้น มัคคสังขจะไม่ไช้
จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่สมุทยสังขจะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.
บุคคลผู้ถึงพร้อมด้วยอรหัตตมรรคเหล่านั้นก็ดี พระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี
มัคคสังขจะไม่ไช้จักเกิด และสมุทยสังขจะก็ ไม่ไช้จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ สมุทยสังขมูละ มัคคสังขมูลี

สมุทยสังขมูล จบ

บุคคลวาระ จบ

โอกาสวาระ

ทุกขสังขมูล

ทุกขสังขมูละ ๗ ล ๗

[๘๗๓] ทุกขสังขจะไม่ใช่จักเกิดในภุมิใด, ๗ ล ๗

ทุกขสังขมูละ จบ

โอกาสวาระ จบ

ปุคคโลกาสวาระ

ทุกขสังขมูล

ทุกขสังขมูละ สมุทยสังขมูถ :-

[๘๗๔] ทุกขสังขจะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, สมุทย-
สังขก็จะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า สมุทยสังขจะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, ทุกข-
สังขก็จะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลผู้ถึงพร้อมด้วยอรหัตมรรคเหล่านั้นก็ดี พระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี บุคคลเหล่าใดจะได้อรหัตมรรคในลำดับแห่งจิตใดก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิก็ดี สมุทยสังจะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่ทุกขสังจะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลผู้ถึงพร้อมด้วยปริณิพพานจิตเหล่านั้น สมุทยสังจะไม่ใช่จักเกิด และทุกขสังจะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ ทุกขสังจุมละ สมุทยสังจุมลิว

ทุกขสังจุมละ มัคคสังจุมลิว :-

[๘๗๕] ทุกขสังจะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, มัคคสังจะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า มัคคสังจะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, ทุกขสังจะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลผู้ถึงพร้อมด้วยอรหัตมรรคเหล่านั้นก็ดี พระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี ปุถุชนเหล่าใดจักไม่ได้มรรค ปุถุชนเหล่านั้นก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ในอบายภูมิก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิก็ดี มัคคสังจะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่ทุกขสังจะจักเกิดแก่บุคคล

พระอภิธรรมปิฎก ขมก เล่ม ๕ ภาค ๑ ตอน ๑ - หน้าที่ 891
เหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลผู้ถึงพร้อมด้วยปริณิพพานจิตเหล่านั้น มัคค-
สังจะไม่ใช่จักเกิด และทุกขสังจะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นใน
ภูมินั้น.

จบ ทุกขสังจุมละ มัคคสังจุมลิตี

ทุกขสังจุมล จบ

สมุทยสังจุมล

สมุทยสังจุมละ มัคคสังจุมลิตี :-

[๘๗๖] สมุทยสังจะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิตใด, มัคค-
สังจะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลเหล่าใดจักได้อรหัตมรรคในลำดับแห่งจิตใด สมุทยสังจะ
ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่มัคคสังจะจักเกิดแก่บุคคล
เหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลผู้ถึงพร้อมด้วยอรหัตมรรคเหล่านั้นก็ดี พระ
อรหันต์ทั้งหลายก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิกี่ดี สมุทยสังจะ
ไม่ใช่จักเกิด และมัคคสังจะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น ในภูมินั้น.

ก็หรือว่า มัคคัสจจะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิด, สมุทย-
ัสจจะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลผู้เกิดอยู่ในอบายภูมิกี่ดี ปุถุชนเหล่าใดจักไม่ได้มรรค
ปุถุชนเหล่านั้นก็ดี มัคคัสจจะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น
แต่สมุทยัสจจะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลผู้ถึงพร้อมด้วย
อรหัตมรรคเหล่านั้นก็ดี พระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ใน
อสังขยสัตตภูมิกี่ดี มัคคัสจจะไม่ใช่จักเกิด สมุทยัสจจะก็ไม่ใช่จักเกิด
แก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ สมุทยัสจมูละ มัคคัสจมูลี

สมุทยัสจมูล จบ

ปุคคโลกาสวาระ จบ

อนาคตวาระ ปัจจนิก จบ

ปัจจุปันนาตีตวาระ อนุโลม

บุคคลวาระ

ทุกขสังขมูล

ทุกขสังขมูละ สมุทยสังขมูลี :-

[๘๗๗] ทุกขสังขจะกำลังเกิดแก่บุคคลใด, สมุทยสังขจะก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม?

ใช่.

ก็หรือว่า สมุทยสังขจะเคยเกิดแก่บุคคลใด, ทุกขสังขจะกำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม?

บุคคลทั้งหมดกำลังตายก็ดี ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาลก็ดี ในอุปปาทขณะแห่งมัคคจิตและผลจิตในอรุณภูมิก็ดี สมุทยสังขจะเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่ทุกขสังขจะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลทั้งหมดกำลังเกิดก็ดี ในอุปปาทขณะแห่งจิตในปวัตติกาลก็ดี สมุทยสังขจะเคยเกิด และทุกขสังขจะก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ ทุกขสังขมูละ สมุทยสังขมูลี

ทุกขสังขมูละ มัคคสังขมูลี :-

[๘๗๘] ทุกขสังขจะกำลังเกิดแก่บุคคลใด, มัคคสังขจะก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลผู้ที่ยังไม่เข้าความเป็นผู้เคยรู้หรือยัสัจ ๔ มานั้นกำลังเกิดก็ดี ในอุปปาทขณะแห่งจิตในปวัตติกาลก็ดี ทุกขสังขจะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่มัคคสังขจะไม่ไซ้เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลผู้ซึ่งเข้าถึงความเป็นผู้เคยรู้หรือยัสัจ ๔ มาแล้วกำลังเกิดก็ดีในอุปปาทขณะแห่งจิตในปวัตติกาลก็ดี ทุกขสังขจะกำลังเกิด และมัคคสังขจะก็เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า มัคคสังขจะเคยเกิดแก่บุคคลใด, ทุกขสังขจะก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลผู้ซึ่งเข้าถึงความเป็นผู้เคยรู้หรือยัสัจ ๔ มาแล้วกำลังตายก็ดี ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาลก็ดี ในอุปปาทขณะแห่งมัคคจิตและผลจิตในอรุณภูมิก็ดี มัคคสังขจะเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่ทุกขสังขจะไม่ไซ้กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลผู้ซึ่งเข้าถึงความเป็นผู้เคยรู้หรือยัสัจ ๔ มาแล้วกำลังเกิดก็ดี ในอุปปาทขณะแห่งจิตในปวัตติกาลก็ดี มัคคสังขจะเคยเกิด และทุกขสังขจะก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ ทุกขสังขมูละ มัคคสังขมูลี

ทุกขสังขมูล จบ

สมุทยสังขมูล

สมุทยสังขมละ มัคคสังขมูล :-

[๘๗๕] สมุทยสังขจะกำลังเกิดแก่บุคคลใด, มัคคสังขจะก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในอุปปาทขณะแห่งคณหาของบุคคลผู้ที่ยังไม่เข้าถึงความเป็นผู้เคยรู้หรือริยสัง ๔ มานั้น สมุทยสังขจะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่ มัคคสังขจะไม่ใช่เคยเกิด บุคคลเหล่านั้น, ในอุปปาทขณะแห่งคณหาของบุคคลผู้ซึ่งเข้าถึงความเป็นผู้เคยรู้หรือริยสัง ๔ มาแล้ว สมุทยสังขจะกำลังเกิด และมัคคสังขจะก็เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า มัคคสังขจะเคยเกิดแก่บุคคลใด, สมุทยสังขจะก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งคณหาของผู้ที่เข้าถึงความเป็นผู้เคยรู้หรือริยสัง ๔ มาแล้วก็ดี ในขณะที่คณหาวิปยุตตจิตกำลังเกิดแก่ผู้ที่เข้าถึงความเป็นผู้เคยรู้หรือริยสัง ๔ มาแล้วก็ดี ผู้ที่เข้านิโรธสมาบัติอยู่ก็ดี มัคคสังขจะเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่สมุทยสังขจะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, ในอุปปาทขณะแห่งคณหาของผู้ที่เข้าถึงความเป็นผู้เคยรู้หรือริยสัง ๔ มาแล้ว มัคคสังขจะเคยเกิด สมุทยสังขจะก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ สมุทยสังขมละ มัคคสังขมูล

สมุทยสังขมูล จบ

บุคคลวาระ จบ

โอกาสวาระ

ทุกขสังขมูล

ทุกขสังขมูละ ๗ ล ๗

[๘๘๐] ทุกขสังขจะกำลังเกิดในภุมิใด, ๗ ล ๗ (ธรรมทั้งปวงอันเป็นโอกาสวาระก็มีนัยเช่นเดียวกัน.)

ทุกขสังขมูละ จบ

โอกาสวาระ จบ

บุคคลโลกาสุวาระ

ทุกขสังขมูล

ทุกขสังขมูละ สมุททยสังขมูลี :-

[๘๘๑] ทุกขสังขจะกำลังเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, สมุททยสังขจะก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

ในอุปปาทขณะแห่งปฏิสนธิจิตของบุคคลผู้เกิดอยู่ในสุทธาวาส-ภุมิที่ดี บุคคลที่กำลังเกิดในอสังขยัตตภุมิที่ดี ทุกขสังขจะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่สมุททยสังขจะไม่ไซ้เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น

ในภุมินั้น, บุคคลที่กำลังเกิดในจตุโวการภุมิ ในปัญจโวการภุมิ ที่
นอกจากนั้นก็ดี ในอุปปาทขณะแห่งจิตในปวัตติกาลก็ดี ทุกขสังขจะ
กำลังเกิด และสมุทยสังขจะก็เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

ก็หรือว่า สมุทยสังขจะเคยเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, ทุกขสังขจะ
ก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลที่กำลังตายในจตุโวการภุมิ ในปัญจโวการภุมิก็ดี ใน
กัณขขณะแห่งจิตในปวัตติกาลก็ดี ในอุปปาทขณะแห่งมัคคจิตและผลจิต
ในอรุภุมิก็ดี สมุทยสังขจะเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่ทุกข-
สังขจะไม่ไซ้กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลที่กำลังเกิดใน
จตุโวการภุมิ ในปัญจโวการภุมิก็ดี ในอุปปาทขณะแห่งจิตในปวัตติกาล
ก็ดี สมุทยสังขจะเคยเกิด และทุกขสังขจะก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นใน
ภุมินั้น.

จบ ทุกขสังขมูละ สมุทยสังขมูลี

ทุกขสังขมูละ มัคคสังขมูลี :-

[๘๘๒] ทุกขสังขจะกำลังเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, มัคคสังขจะ
ก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

ในอุปาทกขณะแห่งปฏิสนธิจิตของบุคคลผู้เกิดอยู่ในสุทธาวาส-
ภูมิที่ดี บุคคลผู้ที่ยังไม่เข้าถึงความเป็นผู้เคยรู้ร้อยสังข์ ๔ มานั้นกำลังเกิด
ก็ดี ในอุปาทกขณะแห่งจิตในปวัตติกาลที่ดี บุคคลที่กำลังเกิดในอสังขญ-
สัตตภูมิที่ดี ทุกขสังข์จะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่มีค-
สังข์จะไม่ไซ้เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลผู้ซึ่งเข้าถึงความ
เป็นผู้เคยรู้ร้อยสังข์ ๔ มาแล้วกำลังเกิดก็ดี ในอุปาทกขณะแห่งจิตใน
ปวัตติกาลที่ดี ทุกขสังข์จะกำลังเกิดก็ดี และมีคสังข์จะก็เคยเกิดแก่บุคคล
เหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า มีคสังข์จะเคยเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, ทุกขสังข์จะ
ก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไช้ไหม?

บุคคลผู้ซึ่งเข้าถึงความเป็นผู้เคยรู้ร้อยสังข์ ๔ มาแล้วกำลังตายก็ดี
ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาลที่ดี ในอุปาทกขณะแห่งมีคจิตะและ
ผลจิตในอรุณภูมิที่ดี มีคสังข์จะเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่
ทุกขสังข์จะไม่ไซ้กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลผู้ซึ่งเข้าถึง
ความเป็นผู้เคยรู้ร้อยสังข์ ๔ มาแล้วกำลังเกิดก็ดี ในอุปาทกขณะแห่งจิต
ในปวัตติกาลที่ดี มีคสังข์จะเคยเกิด และทุกขสังข์จะก็กำลังเกิดแก่บุคคล
เหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ ทุกขสังข์มูละ มีคสังข์จะมูลี

ทุกขสังข์มูล จบ

สมุทยสังจมูล

สมุทยสังจมูละ มัคคสังจมูลี :-

[๘๘๑] สมุทยสังจะกำลังเกิดแก่บุคคลใดในภูมิดิ, มัคคสังจะก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไช้ไหม ?

ในอุปาทกขณะแห่งคณหาของผู้ที่ยังไม่เข้าถึงความเป็นผู้เคยรู้ อริยสัง ๔ มานั้น สมุทยสังจะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่ มัคคสังจะไม่ไช้เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, ในอุปาทกขณะแห่งคณหาของผู้ที่เข้าถึงความเป็นผู้เคยรู้ อริยสัง ๔ มาแล้ว สมุทยสังจะ กำลังเกิด และมัคคสังจะก็เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

หรือว่า มัคคสังจะเคยเกิดแก่บุคคลใดในภูมิดิ สมุทยสังจะ ก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไช้ไหม ?

ในภังคขณะแห่งคณหาของผู้ที่เข้าถึงความเป็นผู้เคยรู้ อริยสัง ๔ มาแล้วก็ดี ในขณะที่คณหาวิปยุตตจิตกำลังเกิดขึ้นแก่บุคคลเหล่านั้น ก็ดี มัคคสังจะเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่สมุทยสังจะไม่ไช้กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, ในอุปาทกขณะแห่งคณหาของบุคคลผู้ที่เข้าถึงความเป็นผู้เคยรู้ อริยสัง ๔ มาแล้ว มัคคสังจะเคยเกิด และสมุทยสังจะก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ สมุทยสังจมูละ มัคคสังจมูลี

สมุทยสังจมูล จบ

ปุคคโลกาสวาระ จบ

ปัจจุปปันนาตีตวาระ อนุโลม จบ

ปัจจุปันนาตีตวาระ อนุโลม

บุคคลวาระ

ทุกขสังขมูล

ทุกขสังขมูละ สมุทยสังขมูลี :-

[๘๘๔] ทุกขสังขจะไม่ไช่กำลังเกิดแก่บุคคลใด, สมุทยสังขจะ
ก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้น ไช่ไหม ?

เคยเกิด.

ก็หรือว่า สมุทยสังขจะไม่ไช่เคยเกิดแก่บุคคลใด, ทุกขสังขจะ
ก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ไช่ไหม ?

ไม่มี.

จบ ทุกขสังขมูละ สมุทยสังขมูลี

ทุกขสังขมูละ มัคคสังขมูลี :-

[๘๘๕] ทุกขสังขจะไม่ไช่กำลังเกิดแก่บุคคลใด, มัคคสังขจะก็
ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้น ไช่ไหม ?

บุคคลผู้เข้าถึงความเป็นผู้เคยรู้หรือริยสัง ๔ มาแล้วกำลังตายก็ดี
ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาลก็ดี ในอุปปาทขณะแห่งมัคคจิตและผล

จิตในอรุณภูมิก็ดี ทุกขสังขจะไม่ไช้กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่มัคคสังขจะเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น. บุคคลผู้ที่ยังไม่เข้าถึงความเป็นผู้เคยรู้ อริยสัง ๔ มานั้นกำลังตายก็ดี ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาลก็ดี ทุกขสังขจะไม่ไช้กำลังเกิด และมัคคสังขจะก็ไม่ไช้เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า มัคคสังขจะไม่ไช้เคยเกิดแก่บุคคลใด, ทุกขสังขจะก็ไม่ไช้กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ไช้ไหม?

บุคคลผู้ที่เข้าถึงความเป็นผู้เคยรู้ อริยสัง ๔ มาแล้วกำลังเกิดก็ดี ในอุปปาทขณะแห่งจิตในปวัตติกาลก็ดี มัคคสังขจะไม่ไช้เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่ทุกขสังขจะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลผู้ที่ยังไม่เข้าถึงความเป็นผู้เคยรู้ อริยสัง ๔ มานั้นกำลังตายก็ดี ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาลก็ดี มัคคสังขจะไม่ไช้เคยเกิด และทุกขสังขจะก็ไม่ไช้กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ ทุกขสังขมูละ มัคคสังขมูลี

ทุกขสังขมูล จบ

สมุทยสังจมูล

สมุทยสังจมูละ มัคคสังจมูลี :-

[๘๘๖] สมุทยสังจจะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใด, มัคคสังจจะ
ก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งคณหาของบุคคลผู้ที่เข้าถึงความเป็นผู้เคยรู้ริยสัง
๔ มาแล้วก็ดี ในขณะที่คณหาวิปยุตตจิตกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นก็ดี
บุคคลผู้กำลังเข้านิโรธสมาบัติอยู่ก็ดี สมุทยสังจจะไม่ใช่กำลังเกิดแก่
บุคคลเหล่านั้น แต่มัคคสังจจะเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, ในภังคขณะ
แห่งคณหาของบุคคลผู้ที่ยังไม่เข้าถึงความเป็นผู้เคยรู้ริยสัง ๔ มานั้นก็ดี
ในขณะที่คณหาวิปยุตตจิตกำลังเกิดขึ้นแก่บุคคลเหล่านั้นก็ดี บุคคลผู้
เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิก็ดี สมุทยสังจจะไม่ใช่กำลังเกิด และมัคคสังจจะ
ก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า มัคคสังจจะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใด, สมุทยสังจจะ
ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในอุปปาทขณะแห่งคณหาของบุคคลผู้ที่ยังไม่เข้าถึงความเป็นผู้
เคยรู้ริยสัง ๔ มานั้น มัคคสังจจะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่
สมุทยสังจจะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, ในภังคขณะแห่งคณหาของ

พระอภิธรรมปิฎก ขมก เล่ม ๕ ภาค ๑ ตอน ๑ - หน้าที่ 903

บุคคลผู้ที่ยังไม่เข้าถึงความเป็นผู้เคยรู้หรือริยสัง ๔ มานั้นก็ดี ในขณะที่
ต้นหาวิปยุตตจิตกำลังเกิดขึ้นแก่บุคคลเหล่านั้นก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ใน
อสังขยัตตภูมิก็ดี มักคสังจะไม่ใช่เคยเกิด และสมุทสังจะไม่ใช่
กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ สมุทสังจมูละ มักคสังจมูลี

สมุทสังจมูล จบ

ปุคคลวาระ จบ

โอกาสวาระ

ทุกขสังจมูล

ทุกขสังจมูละ ๗ ล ๗

[๘๘๗] ทุกขสังจะไม่ใช่กำลังเกิดในภูมิใด, ๗ ล ๗

ทุกขสังจมูละ จบ

โอกาสวาระ จบ

บุคคลโลกาสวาระ

ทุกขสังขมูล

ทุกขสังขมูละ สมุทยสังขมูลี :-

[๘๘๘] ทุกขสังขจะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, สมุทยสังขจะก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลผู้กำลังตายในจตุโวการภุมิ ปัญจโวการภุมิก็ดี ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาลก็ดี ในอุปปาทขณะแห่งมัคคจิตและผลจิตในอรุภุมิก็ดี ทุกขสังขจะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่สมุทยสังขจะเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, ในภังคขณะแห่งปฏิสนธิจิตของบุคคลผู้เกิดอยู่ในสุทธาวาสภุมิก็ดี บุคคลที่กำลังตายในอสังขยัตตภุมิก็ดี ทุกขสังขจะไม่ใช่กำลังเกิด และสมุทยสังขจะก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

ก็หรือว่า สมุทยสังขจะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, ทุกขสังขจะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

ในอุปปาทขณะแห่งปฏิสนธิจิตของบุคคลผู้เกิดอยู่ในสุทธาวาสภุมิก็ดี บุคคลผู้กำลังเกิดในอสังขยัตตภุมิก็ดี สมุทยสังขจะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่ทุกขสังขจะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, ในภังคขณะแห่งปฏิสนธิจิตของบุคคลผู้เกิดอยู่ในสุทธาวาสภุมิ

ก็ดี บุคคลผู้กำลังตายในอสัญญัตตภูมิกี่ดี สมุทขสัจจะก็ไม่ใช่เคยเกิด และทุกขสัจจะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ ทุกขสัจจมูละ สมุทขสัจจมูลี

ทุกขสัจจมูละ มัคคสัจจมูลี :-

[๘๘๕] ทุกขสัจจะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใดในภูมิดุ, มัคค- สัจจะก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลผู้เข้าถึงความเป็นผู้เคยรู้ริยสัจ ๔ มาแล้วกำลังตายก็ดี ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาลก็ดี ในอุปปาทขณะแห่งมัคคจิตผลจิต ในอรุปภูมิกี่ดี ทุกขสัจจะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่ มัคคสัจจะเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, ในภังคขณะแห่งปฏิสนธิ จิตของบุคคลผู้เกิดอยู่ในสุทธาวาสภูมิกี่ดี บุคคลผู้ที่ยังไม่เข้าถึงความเป็น ผู้เคยรู้ริยสัจ ๔ มานั้นกำลังตายก็ดี ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาล ก็ดี บุคคลผู้กำลังตายในอสัญญัตตภูมิกี่ดี ทุกขสัจจะไม่ใช่กำลังเกิด มัคคสัจจะก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า มัคคสัจจะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใดในภูมิดุ, ทุกข- สัจจะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ในอุปาทกขณะแห่งปฏิสนธิจิตของบุคคลผู้เกิดอยู่ในสุทธาวาสภูมิ
ก็ดี บุคคลผู้ที่ยังไม่เข้าถึงความเป็นผู้เคยรู้หรือริยสัง ๔ มานั้นกำลังเกิดก็ดี
ในอุปาทกขณะแห่งจิตในปวัตติกาลก็ดี บุคคลที่กำลังเกิดในอสังข-
ยัตตภูมิก็ดี มัคคสังจะไม่ใช่เคยเกิด แต่ทุกขสังจะกำลังเกิดแก่บุคคล
เหล่านั้นในภูมินั้น, ในภังคขณะแห่งปฏิสนธิจิตของบุคคลผู้เกิดอยู่ใน
สุทธาวาสภูมิก็ดี บุคคลผู้ที่ยังไม่เข้าถึงความเป็นผู้เคยรู้หรือริยสัง ๔ มานั้น
กำลังตายก็ดี ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาลก็ดี บุคคลผู้กำลังตายใน
อสังขยัตตภูมิก็ดี มัคคสังจะก็ไม่ใช่เคยเกิด และทุกขสังจะก็ไม่ใช่กำลัง
เกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ ทุกขสังจมูละ มัคคสังจมูลี

ทุกขสังจมูล จบ

สมุทยสังจมูล

สมุทยสังจมูละ มัคคสังจมูลี :-

[๘๕๐] สมุทยสังจะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, มัคค-
สังจะก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

ในภังคขณะแห่งตัณหาของบุคคลผู้ที่ยังไม่ถึงความเป็นผู้เคยรู้ริย-
สัง ๔ มาแล้วก็ดี ในขณะที่ตัณหาวิปยุตตจิตกำลังเกิดขึ้นแก่บุคคล
เหล่านั้นก็ดี สมุทยสังจะไม่ไซ้กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินัน แต่
มักคสังจะเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินัน, เมื่อจิตดวงที่ ๒ คือ
ปฐมภวังค์เกิดขึ้นแก่บุคคลผู้เกิดอยู่ในสุทธาวาสภุมินันก็ดี ในภังคขณะแห่ง
ตัณหาของบุคคลผู้ที่ยังไม่ถึงความเป็นผู้เคยรู้ริยสัง ๔ มาแล้วก็ดี
ในขณะที่ตัณหาวิปยุตตจิตกำลังเกิดขึ้นแก่บุคคลเหล่านั้นก็ดี บุคคลผู้
เกิดอยู่ในอสัญญัตตภุมินันก็ดี สมุทยสังจะไม่ไซ้กำลังเกิด และมักคสังจะก็
ไม่ไซ้เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินัน.

ก็หรือว่า มักคสังจะไม่ไซ้เคยเกิดแก่บุคคลใดในภุมินัน, สมุทย-
สังจะก็ไม่ไซ้กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินัน ไซ้ไหม ?

ในอุปาทนขณะแห่งตัณหาของบุคคลผู้ที่ยังไม่ถึงความเป็นผู้
เคยรู้ริยสัง ๔ มานั้น มักคสังจะไม่ไซ้เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นใน
ภุมินัน แต่สมุทยสังจะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินัน, เมื่อจิต
ดวงที่ ๒ คือปฐมภวังค์เกิดขึ้นกับบุคคลผู้เกิดอยู่ในสุทธาวาสภุมินันก็ดี ใน
ภังคขณะแห่งตัณหาของบุคคลผู้ที่ยังไม่ถึงความเป็นผู้เคยรู้ริยสัง ๔
มานันก็ดี ในขณะที่ตัณหาวิปยุตตจิตกำลังเกิดขึ้นแก่บุคคลเหล่านั้นก็ดี
บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสัญญัตตภุมินันก็ดี มักคสังจะไม่ไซ้เคยเกิด และสมุทย-

พระอภิธรรมปิฎก ขมก เล่ม ๕ ภาค ๑ ตอน ๑ - หน้าที่ 908

สังจะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคล, เหล่านั้นในภพนั้น.

จบ สมุทยสังขมูละ มัคคสังขมูลี

สมุทยสังขมูล จบ

ปุคคโลกาสวาระ จบ

ปัจจุปปันนาตีตวาระ ปัจจนิก จบ

ปัจจุปันนาคตวาระ อนุโลม

บุคคลวาระ

ทุกขสังขมูล

ทุกขสังขมูละ สมุทยสังขมูลี :-

[๘๕๑] ทุกขสังขจะกำลังเกิดแก่บุคคลใด, สมุทยสังขจะจักเกิดแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

ในอุปปาทขณะแห่งอรหัตมคจิตก็ดี ในอุปปาทขณะแห่งจิตของพระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี บุคคลเหล่าใดจะได้อรหัตมรรคในลำดับแห่งจิตใดในอุปปาทขณะแห่งจิตนั้นก็ดี ทุกขสังขจะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่สมุทยสังขจะไม่ไซ้จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่นอกจากบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี ในอุปปาทขณะแห่งจิตในประวัติศาสตร์ก็ดี ทุกขสังขจะกำลังเกิด และสมุทยสังขจะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า สมุทยสังขจะจักเกิดแก่บุคคลใด, ทุกขสังขจะกำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลทั้งหมดกำลังตายก็ดี ในภังคขณะแห่งจิตในประวัติศาสตร์ก็ดี ในอุปปาทขณะแห่งมคจิตและผลจิตในอรุณภูมิก็ดี สมุทยสังขจะจักเกิด

พระอภิธรรมปิฎก ขมก เล่ม ๕ ภาค ๑ ตอน ๑ - หน้าที่ 910

แก่บุคคลเหล่านั้น แต่ทุกขสังขจะไม่ใช้กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลทั้งหมดกำลังเกิดก็ดีในอุปปาทขณะแห่งจิตในปวัตติกาลก็ดี สมุทขสังขจะจักเกิด และทุกขสังขจะก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ ทุกขสังขมูละ สมุทขสังขมูลี

ทุกขสังขมูละ มัคคสังขมูลี :-

[๘๕๒] ทุกขสังขจะกำลังเกิดแก่บุคคลใด, มัคคสังขจะก็จักเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม?

ในอุปปาทขณะแห่งอรหัตมัคคจิตก็ดี ในอุปปาทขณะแห่งจิตของพระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี ปุณฺชนเหล่าใดจักไม่ได้มรรค ปุณฺชนเหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี ในอุปปาทขณะแห่งจิตในปวัตติกาลก็ดี ทุกขสังขจะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่มัคคสังขจะไม่ใช้จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลเหล่าใดจักได้อรหัตมรรคในลำดับแห่งจิตใด ในอุปปาทขณะแห่งจิตนั้นก็ดี บุคคลเหล่าใดจะได้มรรคที่นอกจากจิตนั้น บุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี ในอุปปาทขณะแห่งจิตในปวัตติกาลก็ดี ทุกขสังขจะกำลังเกิด และมัคคสังขจะก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า มัคคัสจะจักเกิดแก่บุคคลใด, ทุกขัสจะก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

บุคคลเหล่าใดจะได้อรหัตมรรคในลำดับแห่งจิตใด ในภังคขณะแห่งจิตนั้นก็ดี บุคคลเหล่าใดจะได้มรรคที่นอกจากจิตใด บุคคลเหล่านั้นกำลังตายก็ดี ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาลก็ดี ในอุปปาทขณะแห่งมัคคจิตและผลจิตในอรุณภูมิก็ดี มัคคัสจะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่ทุกขัสจะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลเหล่าใดจะได้อรหัตมรรคในลำดับแห่งจิตใด ในอุปปาทขณะแห่งจิตนั้นก็ดี บุคคลเหล่าใดจะได้มรรคที่นอกจากจิตนั้น บุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี ในอุปปาทขณะแห่งจิตในปวัตติกาลก็ดี มัคคัสจะจักเกิด และทุกขัสจะก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ ทุกขัสัจจมูละ มัคคัสัจจมูลี

ทุกขัสัจจมูล จบ

สมุทยัสัจจมูล

สมุทยัสัจจมูละ มัคคัสัจจมูลี :-

[๘๕๑] สมุทยัสจะกำลังเกิดแก่บุคคลใด, มัคคัสจะก็จักเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

บุุชชนเหล่าใดจักไม่ได้มรรคในอุปปาทขณะแห่งตัณหาของบุุชชน
เหล่านั้น สมุทยัสจะกำลังเกิดแก่บุุคคลเหล่านั้น แต่มัคคัสจะไม่ใช่
จักเกิดแก่บุุคคลเหล่านั้น, บุุคคลเหล่าใดจักได้มรรคในอุปปาทขณะแห่ง
ตัณหาของบุุคคลเหล่านั้น สมุทยัสจะกำลังเกิด และมัคคัสจะก็จักเกิด
แก่บุุคคลนั้น.

ก็หรือว่า มัคคัสจะจักเกิดแก่บุุคคลใด, สมุทยัสจะก็กำลังเกิด
แก่บุุคคลนั้น ใช่ไหม ?

บุุคคลเหล่าใดจะได้รหัตมรรคในลำดับแห่งจิตใด ในอุปปาท-
ขณะแห่งจิตนั้นก็ดี บุุคคลเหล่าใดจักได้มรรคที่นอกจากจิตนั้น ในภังค-
ขณะแห่งตัณหาของบุุคคลเหล่านั้นก็ดี และในขณะที่ตัณหาวิปยุตตจิต
กำลังเกิดแก่บุุคคลเหล่านั้นก็ดี บุุคคลผู้กำลังเข้านิโรธสมาบัติอยู่ก็ดี
บุุคคลผู้เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิกี่ดี มัคคัสจะจักเกิดแก่บุุคคลเหล่า
นั้น แต่มุทยัสจะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุุคคลเหล่านั้น, บุุคคลเหล่าใด
จักได้มรรคในอุปปาทขณะแห่งตัณหาของบุุคคลเหล่านั้น มัคคัสจะ
จักเกิด และสมุทยัสจะก็กำลังเกิดแก่บุุคคลเหล่านั้น.

จบ สมุทยัสจุมุละ มัคคัสจุมุที

สมุทยัสจุมุล จบ

บุุคคลวาระ จบ

โอกาสวาระ

ทุกขสังขมูล

ทุกขสังขมูละ ๗ ล ๗

[๘๘๔] ทุกขสังขจะกำลังเกิดแก่บุคคลใด, ๗ ล ๗ แม้ใน
บุคคลโลกาสวาระ ก็พึงจำแนกเช่นเดียวกันกับโอกาสวาระ.

ทุกขสังขมูละ จบ

โอกาสวาระ จบ

บุคคลโลกาสวาระ

ทุกขสังขมูล

ทุกขสังขมูละ สมุทยสังขมูลี :-

[๘๘๕] ทุกขสังขจะกำลังเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, สมุทย-
สังขจะจักเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมนั้น ไซ้ไหม ?

ในอุปปาทขณะแห่งอรหัตตมัคคจิตก็ดี ในอุปปาทขณะแห่งจิต
ของพระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี บุคคลเหล่าใดจักได้อรหัตมรรคในลำดับ
แห่งจิตใด ในอุปปาทขณะแห่งจิตนั้นก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญสัตต-
ภุมิก็ดี ทุกขสังขจะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมนั้น แต่สมุทยสังขจะ

ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น, บุคคลที่นอกจากบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในจุตุโวการภูมิ ในปัญจโวการภูมิที่ดี ในอุปปาทขณะแห่งจิตในประวัติศาสตร์ที่ดี ทุกขสังขจะกำลังเกิด และสมุทขสังขจะก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น.

ก็หรือว่า สมุทขสังขจะจักเกิดแก่บุคคลใดในภพใด, ทุกขสังขจะก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภพนั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่กำลังตายในจุตุโวการภูมิ ในปัญจโวการภูมิที่ดี ในภพขณะแห่งจิตในประวัติศาสตร์ที่ดี ในอุปปาทขณะแห่งมคคจิตและผลจิตในอรุณภูมิที่ดี สมุทขสังขจะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น แต่ทุกขสังขจะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น, บุคคลที่กำลังเกิดในจุตุโวการภูมิ ในปัญจโวการภูมิที่ดี ในอุปปาทขณะแห่งจิตในประวัติศาสตร์ที่ดี สมุทขสังขจะจักเกิด และทุกขสังขจะก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น.

จบ ทุกขสังขมูละ สมุทขสังขมูลี

ทุกขสังขมูละ มคคสังขมูลี :-

[๘๕๖] ทุกขสังขจะกำลังเกิดแก่บุคคลใดในภพใด, มคคสังขจะก็จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภพนั้น ใช่ไหม ?

ในอุปาทกขณะแห่งอรหัตมคจิตก็ดี ในอุปาทกขณะแห่งจิต
ของพระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี ปุณฺชนเหล่าใดจักไม่ได้มรรค ปุณฺชน
เหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี ในอุปาทกขณะแห่งจิตในปวัตติกาลก็ดี บุคคลที่
กำลังเกิดในอบายภูมิ และอสังญสัจตมมิกีก็ดี ทุกขสัจจะกำลังเกิดแก่
บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่มีคสัจจะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น
ในภูมินั้น, บุคคลเหล่าใดจักได้อรหัตมรรคในลำดับแห่งจิตใด ในอุป-
ปาตกขณะแห่งจิตนั้นก็ดี บุคคลเหล่าใดจักได้มรรคที่นอกจากจิตนั้น
บุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี ในอุปาทกขณะแห่งจิตในปวัตติกาลก็ดี
ทุกขสัจจะกำลังเกิด และมีคสัจจะก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า มีคสัจจะจักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, ทุกขสัจจะก็
กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลเหล่าใดจักได้อรหัตมรรคในลำดับแห่งจิตใด ในภังคขณะ
แห่งจิตนั้นก็ดี บุคคลเหล่าใดจักได้มรรคที่นอกจากจิตใด บุคคลเหล่า
นั้นกำลังตายก็ดี ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาลก็ดี ในอุปาทกขณะ
แห่งมคจิตและผลจิตในรูปภูมิก็ดี มีคสัจจะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น
ในภูมินั้น แต่ทุกขสัจจะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น,
บุคคลเหล่าใดจะได้อรหัตมรรคในลำดับแห่งจิตใด ในอุปาทกขณะแห่ง
จิตนั้นก็ดี บุคคลเหล่าใดจะได้มรรคที่นอกจากจิตนั้น บุคคล

เหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี ในอุปาทกขณะแห่งจิตในปวัตติกาลก็ดี มัคค-
สังจะจักเกิด และทุกขสังจะก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ ทุกขสังจุมูล มัคคสังจุมูลี

ทุกขสังจุมูล จบ

สมุทยสังจุมูล

สมุทยสังจุมูละ มัคคสังจุมูลี :-

[๘๕๗] สมุทยสังจะกำลังเกิดแก่บุคคลใดในภูมิตใด, มัคค-
สังจะจักเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลผู้เกิดอยู่ในอบายภูมิกี่ดี ปุถุชนเหล่าใดจักไม่ได้มรรคใน
อุปาทกขณะแห่งตัณหาของปุถุชนเหล่านั้นก็ดี สมุทยสังจะกำลังเกิดแก่
บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่มัคคสังจะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น
ในภูมินั้น, บุคคลเหล่าใดจักได้มรรคในอุปาทกขณะแห่งตัณหาของ
บุคคลเหล่านั้น สมุทยสังจะกำลังเกิด และมัคคสังจะก็จักเกิดแก่บุคคล
เหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า มัคคสังจะจักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิตใด, สมุทยสังจะก็
กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลเหล่าใดจักได้หรือหัตมรรคในลำดับแห่งจิตใด ในอุปปาท-
ขณะแห่งจิตนั้นก็ดี บุคคลเหล่าใดจักได้มรรคที่นอกจากจิตนั้น ในภังค-
ขณะแห่งตัณหาของบุคคลเหล่านั้นก็ดี และในขณะที่ตัณหาวิปยุตตจิต
กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นก็ดี มักคสังจะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นใน
ภูมินั้น แต่สมุทยสังจะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น,
บุคคลเหล่าใดจักได้มรรค ในอุปปาทขณะแห่งตัณหาของบุคคลเหล่านั้น
มักคสังจะจักเกิด และสมุทยสังจะก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น.

จบ สมุทยสังจุลละ มักคสังจุลลิตี

สมุทยสังจุลลิตี จบ

ปุคคโลกาสวาระ จบ

ปัจจุปปันนาตีตาวาระ อนุโลม จบ

ปัจจุปปีนนานาคตวาระ ปัจจนิก

บุคคลวาระ

ทุกขสังจมูล

ทุกขสังจมูละ สมุทยสังจมูลี :-

[๘๘๘] ทุกขสังจะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใด, สมุทยสังจะ
ก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

บุคคลทั้งหมดกำลังตายก็ดี ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาลก็ดี
ในอุปปาทขณะแห่งมัคคจิตและผลจิตในอรูปรูมิก็ดี ทุกขสังจะไม่ใช่
เกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่สมุทยสังจะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, ใน
ภังคขณะแห่งอรหัตมัคคจิตก็ดี ในภังคขณะแห่งจิตของพระอรหันต์ทั้ง
หลายก็ดี บุคคลเหล่าใดจักได้อรหัตมรรคในลำดับแห่งจิตใด ในภังค-
ขณะแห่งจิตนั้นก็ดี ในอุปปาทขณะแห่งอรหัตมัคคจิตและผลจิต ในอรูปรู-
มิก็ดี ทุกขสังจะไม่ใช่กำลังเกิด และสมุทยสังจะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่
บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า สมุทยสังจะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใด, ทุกขสังจะก็
ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในอุปปาทขณะแห่งอรหัตมัคคจิตก็ดี ในอุปปาทขณะแห่งจิต
ของพระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี บุคคลเหล่าใดจักได้อรหัตมรรคในลำดับ

แห่งจิตใด ในอุปาทกขณะแห่งจิตนั้นก็ดี สมุทตัจจะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่ทุกขสังขจะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น ในภังคขณะแห่งอรหัตตมคจิตก็ดี ในภังคขณะแห่งจิตของพระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี บุคคลเหล่าใดจักได้อรหัตตมรรคในลำดับแห่งจิตใด ในภังคขณะแห่งจิตนั้นก็ดี ในอุปาทกขณะแห่งมคจิตแห่งผลจิตในอรุณภูมิก็ดี สมุทตัจจะจักไม่เกิด และทุกขสังขจะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ ทุกขสังขมูละ สมุทตัจจมูลี

ทุกขสังขมูละ มคตัจจมูลี :-

[๘๘๘] ทุกขสังขจะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใด, มคตัจจะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

บุคคลเหล่าใดจักได้อรหัตตมรรคในลำดับแห่งจิตใด ในภังคขณะแห่งจิตนั้นก็ดี บุคคลเหล่าใดจะได้มรรคที่นอกจากจิตนั้น บุคคลเหล่านั้นกำลังตายก็ดี ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาลก็ดี ในอุปาทกขณะแห่งมคจิตและผลจิตในอรุณภูมิก็ดี ทุกขสังขจะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่มคตัจจะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, ในภังคขณะแห่งอรหัตตมคจิตก็ดี ในภังคขณะแห่งจิตของพระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี ปุณฺณ

เหล่าใดจักไม่ได้มรรค ปุณฺชนเหล่านั้นกำลังตายก็ดี ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาลก็ดี ในอุปปาทขณะแห่งอรหัตมคฺคจิตผลจิตในอรุปภูมิก็คดี ทุกขสัจจะไม่ใช่กำลังเกิด และมคฺคสัจจะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า มคฺคสัจจะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใด, ทุกขสัจจะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม?

ในอุปปาทขณะแห่งอรหัตมคฺคจิตก็คดี ในอุปปาทขณะแห่งจิตของพระอรหันต์ทั้งหลายก็คดี ปุณฺชนเหล่าใดจะไม่ได้มรรค ปุณฺชนเหล่านั้นกำลังเกิดก็คดี ในอุปปาทขณะแห่งจิตในปวัตติกาลก็คดี มคฺคสัจจะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่ทุกขสัจจะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, ในภังคขณะแห่งอรหัตมคฺคจิตก็คดี ในภังคขณะแห่งจิตของพระอรหันต์ทั้งหลายก็คดี ปุณฺชนเหล่าใดจักไม่ได้มรรค ปุณฺชนเหล่านั้นกำลังตายก็คดี ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาลก็คดี ในอุปปาทขณะแห่งอรหัตมคฺคจิตและผลจิตในอรุปภูมิก็คดี มคฺคสัจจะไม่ใช่จักเกิด และทุกขสัจจะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ ทุกขสัจจมูละ มคฺคสัจจมูลี

ทุกขสัจจมูล จบ

สมุทยสังขมูล

สมุทยสังขมูละ มัคคสังขมูลี :-

[๕๐๐] สมุทยสังขจะไม่ไช้กำลังเกิดแก่บุคคลใด, มัคคสังขจะก็
ไม่ไช้จักเกิดแก่บุคคลนั้น ไช้ไหม ?

บุคคลเหล่าใดจักได้อรหัตมรรคในลำดับแห่งจิตใดก็ดี บุคคล
เหล่าใดจะไ้ได้มรรคที่นอกจากจิตนั้น ในภังคขณะแห่งตัณหาของบุคคล
เหล่านั้นก็ดี และในขณะที่ตัณหาวิปยุตตจิตกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น
ก็ดี บุคคลผู้กำลังเข้านิโรธสมาบัติอยู่ก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสัญญสัตต-
ภูมิก็ดี สมุทยสังขจะไม่ไช้กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่มัคคสังขจะ
จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลผู้ถึงพร้อมด้วยอรหัตมัคคจิตก็ดี พระ-
อรหันต์ทั้งหลายก็ดี ปุถุชนเหล่าใดจะไ้ไม่ได้มรรค ในภังคขณะแห่ง
ตัณหาของบุคคลเหล่านั้นก็ดี และในขณะที่ตัณหาวิปยุตตจิตกำลังเกิด
แก่บุคคลเหล่านั้นก็ดี สมุทยสังขจะไม่ไช้กำลังเกิด และมัคคสังขจะก็ไม่ไช้
จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า มัคคสังขจะไม่ไช้จักเกิดแก่บุคคลใด, สมุทยสังขจะก็
ไม่ไช้กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ไช้ไหม ?

ปุถุชนเหล่าใดจะไ้ได้มรรค ในอุปปาทขณะแห่งตัณหาของปุถุชน
เหล่านั้น มัคคสังขจะไม่ไช้จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่สมุทยสังขจะ
กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลผู้ถึงพร้อมด้วยอรหัตมัคคจิตก็ดี

พระอภิธรรมปิฎก ขมก เล่ม ๕ ภาค ๑ ตอน ๑ - หน้าที่ 922

พระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี ปุณฺชนเหล่าใดจะไม่ได้มรรค ในภังคขณะแห่ง
ตัณหาของบุคคลเหล่านั้นก็ดี และในขณะที่ตัณหาวิปยุตตจิตกำลังเกิด
แก่บุคคลเหล่านั้นก็ดี มัคคสังจะก็ไม่ไซ้จักเกิด สมุทฺยสังจะก็ไม่ไซ้
กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ สมุทฺยสังจุมฺล มัคคสังจุมฺลิตี

สมุทฺยสังจุมฺล จบ

ปุคฺคตวาระ จบ

โสภาสวาระ

ทุกฺขสังจุมฺล

ทุกฺขสังจุมฺล ๗ ล ๗

[๕๐๑] ทุกฺขสังจะไม่ไซ้กำลังเกิดในภูมิตฺ, ๗ ล ๗

ทุกฺขสังจุมฺล จบ

โสภาสวาระ จบ

บุคคลโลกาสุวาระ

ทุกขสังขมูล

ทุกขสังขมูละ สมุทยสังขมูลี :-

[๕๐๒] ทุกขสังขจะไม่ไ้กำลังเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, สมุทย-
สังขจะไม่ไ้จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไ้ไหม ?

บุคคลผู้กำลังตายในจตุโวการภุมิ ในปัญจโวการภุมิที่ดี ในภังค-
ขณะแห่งจิตในปวัตติกาลที่ดี ในอุปปาทขณะแห่งมัคคจิตและผลจิตใน
อรุภุมิที่ดี ทุกขสังขจะไม่ไ้กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่
สมุทยสังขจะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, ในภังคขณะแห่งอรหัต-
มัคคจิตที่ดี ในภังคขณะแห่งจิตของพระอรหันต์ทั้งหลายที่ดี บุคคล
เหล่านี้จะได้อรหัตมรรคในลำดับแห่งจิตใด ในภังคขณะแห่งจิตนั้นก็ดี
ในอุปปาทขณะแห่งอรหัตมัคคจิตและผลจิตในอรุภุมิที่ดี บุคคลผู้กำลัง
ตายในอสัญญสัตตภุมิที่ดี ทุกขสังขจะไม่ไ้กำลังเกิด และสมุทยสังขจะไม่
ไ้จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

ก็หรือว่า สมุทยสังขจะไม่ไ้จักเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, ทุกข-
สังขจะไม่ไ้กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไ้ไหม ?

ในอุปปาทขณะแห่งอรหัตมรรคจิตที่ดี ในอุปปาทขณะแห่งจิต
ของพระอรหันต์ทั้งหลายที่ดี บุคคลเหล่านี้จักได้อรหัตมรรคในลำดับ
แห่งจิตใด ในอุปปาทขณะแห่งจิตนั้นก็ดี บุคคลผู้กำลังเกิดในอสัญญ-

สัตตภูมิกี่ดี สมุทยสังจะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่
ทุกขสังจะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น ในภังคขณะแห่งอรหัต-
มัคคจิตกี่ดี ในภังคขณะแห่งจิตของพระอรหันต์ทั้งหลายกี่ดี บุคคล
เหล่าใดจักได้อรหัตมรรคในลำดับแห่งจิตใด ในภังคขณะแห่งจิตนั้นก็ดี
ในอุปปาทขณะแห่งอรหัตมัคคจิตและผลจิตในอรูปรูมิกี่ดี บุคคลผู้กำลัง
ตายในอสัญญสัตตภูมิกี่ดี สมุทยสังจะไม่ใช่กำลังเกิด และทุกขสังจะก็
ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ ทุกขสังจุมละ สมุทยสังจุมลึ

ทุกขสังจุมละ มัคคสังจุมลึ :-

[๕๐๓] ทุกขสังจะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใดในภูมิตใด, มัคค-
สังจะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลเหล่า จักได้อรหัตมรรคในลำดับแห่งจิตใด ในภังคขณะ
แห่งจิตนั้นก็ดี บุคคลเหล่าใดจักได้มรรคที่นอกจากจิตนั้น บุคคลเหล่า
นั้นกำลังตายกี่ดี ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาลกี่ดี ในอุปปาทขณะ
แห่งมัคคจิตผลจิตในอรูปรูมิกี่ดี ทุกขสังจะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคล
เหล่านั้นในภูมินั้น แต่มัคคสังจะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น,

ในภังคขณะแห่งอหัตถ์มัคคจิตก็ดี ในภังคขณะแห่งจิตของพระอรหันต์
ทั้งหลายก็ดี บุคคลที่กำลังตายในอบายภูมิก็ดี ปุณฺชนเหล่าใดจักไม่ได้
มรรค ปุณฺชนเหล่านั้นกำลังตายก็ดี ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาล
ก็ดี ในอุปปาทขณะแห่งอหัตถ์มัคคจิตและผลจิตในอรุณภูมิก็ดี บุคคล
กำลังตายในอสัญญสัตตภูมิก็ดี ทุกขสังขจะไม่ใช่กำลังเกิด และมัคคสังขจะ
ก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า มัคคสังขจะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, ทุกข-
สังขจะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ในอุปปาทขณะแห่งอหัตถ์มัคคจิตก็ดี ในอุปปาทขณะแห่งจิต
ของพระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี บุคคลที่กำลังเกิดในอบายภูมิก็ดี ปุณฺชน
เหล่าใดจักไม่ได้มรรค ปุณฺชนเหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี ในอุปปาทขณะ
แห่งจิตในปวัตติกาลก็ดี บุคคลผู้กำลังเกิดในอสัญญสัตตภูมิก็ดี มัคค-
สังขจะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่ทุกขสังขจะกำลังเกิด
แก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, ในภังคขณะแห่งอหัตถ์มัคคจิตก็ดี ใน
ภังคขณะแห่งจิตของพระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี บุคคลที่กำลังตายในอบาย-
ภูมิก็ดี ปุณฺชนเหล่าใดจักไม่ได้มรรค ปุณฺชนเหล่านั้นกำลังตายก็ดี ใน
ภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาลก็ดี ในอุปปาทขณะแห่งอหัตถ์มัคคจิตและ

ผลจิตในอรุปภูมิกี่ดี บุคคลผู้กำลังตายในอสัญญสัจตภูมิกี่ดี มัคคสังจะไม่ใช่จักเกิด และทุกขสังจะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ ทุกขสังจุมละ มัคคสังจะมูถิ

ทุกขสังจุมล จบ

สมุทยสังจุมล

สมุทยสังจุมละ มัคคสังจุมูถิ :-

[๕๐๔] สมุทยสังจะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคล ในภูมิดิ, มัคคสังจะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลเหล่าใดจักได้อรหัตมรรคในลำดับแห่งจิตใดก็ดี บุคคลเหล่าใดจักได้มรรคที่นอกจากจิตนั้น ในภังคขณะแห่งตัณหาของบุคคลเหล่านั้นก็ดี และในขณะที่ตัณหาวิปยุตตจิตกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นก็ดี สมุทยสังจะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่มัคคสังจะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่ถึงพร้อมด้วยอรหัตมัคคจิตก็ดี พระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี ในภังคขณะแห่งตัณหาของบุคคลที่เกิดอยู่ในอบายภูมิกี่ดี ปุณฺชนเหล่าใดจักไม่ได้มรรค ในภังคขณะแห่ง

ต้นหาของบุคคลเหล่านั้นก็ดี และในขณะที่ต้นหาวิปยุตตจิตกำลังเกิด
แก่บุคคลเหล่านั้นก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสัญญัตตภูมิก็คือ สมุทยัสัจจะ
ไม่ใช่กำลังเกิด และมคคัสัจจะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูม
นั้น.

ก็หรือว่า มคคัสัจจะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิด, สมุทย-
ัสัจจะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ในอุปาทกขณะแห่งต้นหาของบุคคลผู้เกิดอยู่ในอบายภูมิก็คือ ปุ-
ถุชนเหล่าใดจักไม่ได้มรรค ในอุปาทกขณะแห่งต้นหาของปุถุชนเหล่า
นั้นก็ดี มคคัสัจจะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่สมุทย-
ัสัจจะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลผู้ถึงพร้อมด้วยอรหัต-
มคคจิตก็ดี พระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี ในภังคขณะแห่งต้นหาของบุคคล
ที่เกิดอยู่ในอบายภูมิก็คือ ปุถุชนเหล่าใดจักไม่ได้มรรค ในภังคขณะแห่ง
ต้นหาของปุถุชนเหล่านั้นก็ดี และในขณะที่ต้นหาวิปยุตตจิตกำลังเกิด
แก่บุคคลเหล่านั้นก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสัญญัตตภูมิก็คือ มคคัสัจจะ
ไม่ใช่จักเกิด และสมุทยัสัจจะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูม
นั้น.

จบ สมุทยัสัจจมูละ มคคัสัจจมูลี

สมุทยัสัจจมูล จบ

ปุคคโลกาสวาระ จบ

ปัจจุปปันนนานาคตวาระ ปัจจนิก จบ

อติตานุคตวาระ อนุโลม

บุคคลวาระ

ทุกขสังขมูล

ทุกขสังขมูละ สมุทยสังขมูลี :-

[๕๐๕] ทุกขสังขจะเคยเกิดแก่บุคคลใด, สมุทยสังขจะก่จกเกิด
แก่บุคคลนั้น ไช้ไหม ?

บุคคลผู้ถึงพร้อมด้วยอรหัตมรรคเหล่านั้นก็ดี พระอรหันต์
ทั้งหลายก็ดี บุคคลเหล่าใดจักได้อรหัตมรรคในลำดับแห่งจิตใดก็ดี
ทุกขสังขจะเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่สมุทยสังขจะไม่ไช้จกเกิดแก่
บุคคลเหล่านั้น, บุคคลนอกจากนี้ ทุกขสังขจะเคยเกิด และสมุทยสังขจะ
ก่จกเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่าสมุทยสังขจะจกเกิดแก่บุคคลใด, ทุกขสังขจะก่เคยเกิดแก่
บุคคลนั้น ไช้ไหม ?

ไช้.

จบ ทุกขสังขมูละ สมุทยสังขมูลี

ทุกขสังขมูละ มัคคสังขมูลี :-

[๕๐๖] ทุกขสังขจะเคยเกิดแก่บุคคลใด, มัคคสังขจะก็จักเกิดแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลผู้ถึงพร้อมด้วยอรหัตมรรคเหล่านั้นก็ดี พระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี ปุณฺณเหล่าใดจักไม่ได้มรรคปุณฺณเหล่านั้นก็ดี ทุกขสังขจะเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่มัคคสังขจะไม่ไซ้จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลเหล่าใดจักได้อรหัตมรรคในลำดับแห่งจิตใด ในอุปปาทขณะแห่งจิตนั้นก็ดี บุคคลเหล่าใดจักได้มรรคที่นอกจากจิตนั้นก็ดี ทุกขสังขจะเคยเกิด และมัคคสังขจะก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า มรรคสังขจะ ๑ ล ๑

ไซ้.

จบ ทุกขสังขมูละ มัคคสังขมูลี

ทุกขสังขมูล จบ

สมุทยสังขมูล

สมุทยสังขมูละ มัคคสังขมูลี :-

[๕๐๗] สมุทยสังขจะเคยเกิดแก่บุคคลใด, มัคคสังขจะก็จักเกิดแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

พระอภิธรรมปิฎก ขมก เล่ม ๕ ภาค ๑ ตอน ๑ - หน้าที่ 930

บุคคลผู้ถึงพร้อมด้วยอรหัตมรรคเหล่านั้นก็ดี พระอรหันต์
ทั้งหลายก็ดี ปุถุชนเหล่าใดจักไม่ได้มรรคปุถุชนเหล่านั้นก็ดี สมุทยสังจะ
เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่มัคคสังจะไม่ไซ้จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น,
บุคคลเหล่าใดจักได้อรหัตมรรคในลำดับแห่งจิตใดก็ดี บุคคลเหล่าใด
จักได้มรรคที่นอกจากจิตนั้นก็ดี สมุทยสังจะเคยเกิด และมัคคสังจะ
ก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า มัคคสังจะ ๗ ล ๗

ไซ้.

จบ สมุทยสังจมูละ มัคคสังจมูลี

สมุทยสังจมูล จบ

โอกาสวาระ

ทุกขสังจมูล

ทุกขสังจมูละ ๗ ล ๗

[๕๐๘] ทุกขสังจะเคยเกิดในภูมิใด, ๗ ล ๗

ทุกขสังจมูละ จบ

โอกาสวาระ จบ

บุคคลโลกาสวาระ

ทุกขสังขมูล

ทุกขสังขมูละ สมุทยสังขมูลี :-

[๕๐๕] ทุกขสังขจะเคยเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, สมุทยสังขจะ
ก็จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลผู้ถึงพร้อมด้วยอหัตมรรคเหล่านั้นก็ดี พระอรหันต์ทั้ง
หลายก็ดี บุคคลเหล่าใดจักได้อหัตมรรคในลำดับแห่งจิตใดก็ดี บุคคล
ผู้เกิดอยู่ในอสัญญัตตภุมิก็ดี ทุกขสังขจะเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นใน
ภุมินั้น แต่สมุทยสังขจะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคล
นอกจากนี้ ผู้เกิดอยู่ในจตุโวการภุมิ ปัญจโวการภุมิ ทุกขสังขจะเคยเกิด
และสมุทยสังขจะก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

ก็หรือว่า สมุทยสังขจะจักเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, ทุกขสังขจะ
ก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลที่กำลังเกิดในสุทธาวาสภุมิ สมุทยสังขจะจักเกิดแก่บุคคล
เหล่านั้นในภุมินั้น แต่ทุกขสังขจะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นใน
ภุมินั้น, บุคคลนอกจากนี้ ผู้เกิดอยู่ในจตุโวการภุมิ ปัญจโวการภุมิ
สมุทยสังขจะจักเกิด และทุกขสังขจะก็เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

จบ ทุกขสังขมูละ สมุทยสังขมูลี

ทุกขสังขมูละ มัคคสังขมูลี :-

[๕๑๐] ทุกขสังขจะเคยเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, มัคคสังขจะก็
จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลผู้ถึงพร้อมด้วยอหัตมรรคเหล่านั้นก็ดี พระอรหันต์
ทั้งหลายก็ดี ปุถุชนเหล่าใดจักไม่ได้มรรคปุถุชนเหล่านั้นก็ดี บุคคล
ผู้เกิดอยู่ในอบายภุมิก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสังขยัตตภุมิก็ดี ทุกขสังขจะ
เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่มัคคสังขจะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคล
เหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลเหล่าใดจักได้อหัตมรรคในลำดับแห่งจิตใด
ในอุปปาทขณะแห่งจิตนั้นก็ดี บุคคลเหล่าใดจักได้มรรคที่นอกจากจิต
นั้นก็ดี ทุกขสังขจะเคยเกิด และมัคคสังขจะก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น
ในภุมินั้น.

ก็หรือว่า มัคคสังขจะจักเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, ทุกขสังขจะ
ก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลผู้กำลังเกิดในสุทธาวาสภุมิ มัคคสังขจะจักเกิดแก่บุคคล
เหล่านั้นในภุมินั้น แต่ทุกขสังขจะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นใน
ภุมินั้น, บุคคลเหล่าใดจักได้อหัตมรรคในลำดับแห่งจิตใด ในอุปปา-
ทขณะแห่งจิตนั้นก็ดี บุคคลเหล่าใดจักได้มรรคที่นอกจากจิตนั้นก็ดี
มัคคสังขจะจักเกิด และทุกขสังขจะก็เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

จบ ทุกขสังขมูละ มัคคสังขมูลี

ทุกขสังขมูล จบ

สมุทยสังขมูล

สมุทยสังขมูล มัคคสังขมูล :-

[๕๑๑] สมุทยสังขจะเคยเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, มัคคสังขจะ
ก็จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลผู้ถึงพร้อมด้วยอรหัตตมรรคเหล่านั้นก็ดี พระอรหันต์
ทั้งหลายก็ดี ปุถุชนเหล่าใดจักไม่ได้มรรคปุถุชนเหล่านั้นก็ดี บุคคล
ผู้เกิดอยู่ในอบายภูมิก็คดี สมุทยสังขจะเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น
แต่มัคคสังขจะไม่ไซ้จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลเหล่าใด
จักได้อรหัตตมรรคในลำดับแห่งจิตใดในอุปปาตขณะแห่งจิตนั้นก็ดี บุคคล
เหล่าใดจักได้มรรคที่นอกจากจิตนั้นก็ดี สมุทยสังขจะเคยเกิด และ
มัคคสังขจะก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า มัคคสังขจะจักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, สมุทยสังขจะ
ก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อจิตดวงที่ ๒ (คือปฐมภวังค์)เกิดขึ้นแก่บุคคลผู้เกิดอยู่ใน
สุทธาวาสภูมิ มัคคสังขจะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่สมุทย-
สังขจะไม่ไซ้เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลเหล่าใดจักได้
อรหัตตมรรคในลำดับแห่งจิตใดในอุปปาตขณะแห่งจิตนั้นก็ดี บุคคล

พระอภิธรรมปิฎก ขมก เล่ม ๕ ภาค ๑ ตอน ๑ - หน้าที่ 934

เหล่าใดจักได้มรรคที่นอกจากจิตนั้นก็ดี มัคคสังจะจักเกิด และสมุท-
สังจะก็เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น.

จบ สมุทสังจุมละ มัคคสังจุมล

สมุทสังจุมล จบ

ปุคคโลกาสวาระ จบ

อตีตानาคตวาระ อนุโลม จบ

อตีตानาคตวาระ ปัจจนิก

ปุคคลวาระ

ทุกขสังจมูล

ทุกขสังจมูละ สมุทยสังจมุติ :-

[๕๑๒] ทุกขสังจจะไม่ไช้เคยเกิดแก่บุคคลใด, สมุทยสังจจะ
ก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้น ไช้ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่า สมุทยสังจจะไม่ไช้จักเกิดแก่บุคคลใด, ทุกขสังจจะ
ก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้น ไช้ไหม ?

เคยเกิด.

จบ ทุกขสังจมูละ สมุทยสังจมุติ

ทุกขสังจมูละ มัคคสังจมุติ :-

[๕๑๓] ทุกขสังจจะไม่ไช้เคยเกิดแก่บุคคลใด, มัคคสังจจะก็
ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้น ไช้ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่า มัคคสังจะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใด, ทุกขสังจะก็ไม่ใช่
เคยเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เคยเกิด.

จบ ทุกขสังจุมละ มัคคสังจุมลิตี

ทุกขสังจุมล จบ

สมุทยสังจุมล

สมุทยสังจุมละ มัคคสังจุมลิตี :-

[๕๑๔] สมุทยสังจะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใด, มัคคสังจะก็
ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่า มัคคสังจะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใด, สมุทยสังจะก็
ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เคยเกิด.

จบ สมุทยสังจุมละ ทุกขสังจุมลิตี

สมุทยสังจุมล จบ

ปุคคลวาระ จบ

โอกาสวาระ

ทุกขสังขมูล

ทุกขสังขมูละ ๗ ล ๗

[๕๑๕] ทุกขสังขจะไม่ใช่เคยเกิดในภุมิใด, ๗ ล ๗

ทุกขสังขมูล จบ

โอกาสวาระ จบ

บุคคลโลกาสุวาระ

ทุกขสังขมูล

ทุกขสังขมูละ สมุทยสังขมูลี :-

[๕๑๖] ทุกขสังขจะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, สมุทย-
สังขก็จะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

จักเกิด.

ก็หรือว่า สมุทยสังขจะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, ทุกข-
สังขก็จะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

เคยเกิด.

จบ ทุกขสังขมูละ สมุทยสังขมูลี

ทุกขสังขมูละ มัคคสังขมูลี :-

[๕๑๗] ทุกขสังขจะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, มัคคสังขจะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

จักเกิด.

ก็หรือว่า มัคคสังขจะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, ทุกขสังขจะก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

เคยเกิด.

จบ ทุกขสังขมูละ มัคคสังขมูลี

ทุกขสังขมูล จบ

สมุทยสังขมูล

สมุทยสังขมูละ มัคคสังขมูลี :-

[๕๑๘] สมุทยสังขจะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, มัคคสังขจะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อจิตดวงที่ ๒ (คือปฐมภวังค์) เกิดขึ้นแก่บุคคลผู้เกิดอยู่ในสุทธาวาสภุมิ สมุทยสังขจะไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่มัคคสังขจะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลผู้เกิดอยู่ใน

อสังขยัตตภูมิจึงสมุทตังจจะกัไมไช้เคยเกิด มัคคตังจจะกัไมไช้จักเกิด
แก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า มัคคตังจจะกัไมไช้จักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิจึง, สมุท-
ตังจจะกัไมไช้เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไช้ไหม ?

ผู้ถึงพร้อมด้วยอรรหัตมรรคเหล่านั้นก็ดี พระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี
ปุถุชนเหล่าใดจักได้มรรคปุถุชนเหล่านั้นก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ในอบายภูมิจึง
ก็ดี มัคคตังจจะกัไมไช้จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่สมุทตังจจะ
เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสังขยัตตภูมิจึง
มัคคตังจจะกัไมไช้จักเกิด และสมุทตังจจะกัไมไช้เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นใน
ภูมินั้น.

จบ สมุทตังจจมูละ มัคคตังจจมูละ

สมุทตังจจมูล จบ

ปุคคโลกาสวาระ จบ

อติตทานาคตวาระ ปัจจนิก จบ

อุปปาทวาระ จบ

๒. นิโรธวาระ

ปัจจุปปันนวาระ อนุโลม

บุคคลวาระ

ทุกขสังขมูล

ทุกขสังขมูละ สมุทยสังขมูลี :-

[๕๑๕] ทุกขสังขจะกำลังดับแก่บุคคลใด, สมุทยสังขจะกำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่มั้ย?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายก็ดี ในภังคขณะแห่งตัณหา วิปยุตตจิตในปวัตติกาลก็ดี ทุกขสังขจะกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่ สมุทยสังขจะไม่ใช้กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น, ในภังคขณะแห่งตัณหา ทุกขสังขจะกำลังดับ และสมุทยสังขจะกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า สมุทยสังขจะกำลังดับแก่บุคคลใด, ทุกขสังขจะกำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่มั้ย?

ใช่.

จบ ทุกขสังขมูละ สมุทยสังขมูลี

ทุกขสังขมูละ มัคคสังขมูลี :-

[๕๒๐] ทุกขสังขจะกำลังดับแก่บุคคลใด, มัคคสังขจะกำลังดับแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายก็ดี ในภังคขณะแห่งมัคค-วิปยุตตจิตในปวัตติกาลก็ดี ทุกขสังขจะกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่ มัคคจะไม่ไซ้กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น, ในภังคขณะแห่งมัคคจิตใน ปัญจโวการภูมิ ทุกขสังขจะกำลังดับ และมัคคสังขจะกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า มัคคสังขจะกำลังดับแก่บุคคลใด, ทุกขสังขจะกำลังดับแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

ในภังคขณะแห่งมัคคจิตในรูปภูมิ มัคคสังขจะกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่ทุกขสังขจะไม่ไซ้กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น, ในภังคขณะแห่งมัคคจิตในปัญจโวการภูมิ มัคคสังขจะกำลังดับ และทุกขสังขจะกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ ทุกขสังขมูละ มัคคสังขมูลี

ทุกขสังขมูล จบ

สมุทยสังขมูล

สมุทยสังขมูละ มัคคสังขมูลี :-

[๕๒๑] สมุทยสังขจะกำลังดับแก่บุคคลใด, มัคคสังขจะกำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่มั้ย ?

ไม่ใช่.

ก็หรือว่า มัคคสังขจะกำลังดับแก่บุคคลใด, สมุทยสังขจะกำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่มั้ย ?

ไม่ใช่.

จบ สมุทยสังขมูละ มัคคสังขมูลี

สมุทยสังขมูล จบ

โอกาสวาระ

ทุกขสังขมูล

ทุกขสังขมูละ สมุทยสังขมูลี :-

[๕๒๒] ทุกขสังขจะกำลังดับในภุมิใด, สมุทยสังขจะกำลังดับในภุมินั้น ใช่มั้ย ?

ในอสังขยัตตภูมิจึงทุกขสังขจะกำลังดับ ๆ ล ๆ คำที่กำหนดด้วย
บพว่า ยตุล (ในภูมิจิ) เป็นเช่นเดียวกันทั้งในอุปปาทวาระ ทั้งใน
นิโรธวาระ ทั้งในอุปปาทนิโรธวาระ เหตุเครื่องกระทำให้ต่างกันย่อม
ไม่มี.

จบ ทุกขสังขมูละ สมุทยสังขมูลี

ทุกขสังขมูล จบ

โอกาสวาระ จบ

บุคคลโอกาสวาระ

ทุกขสังขมูล

ทุกขสังขมูละ สมุทยสังขมูลี :-

[๕๒๓] ทุกขสังขจะกำลังดับแก่บุคคลใดในภูมิจิ ๆ ล ๆ แม้
คำที่กำหนดด้วยบพว่า ยตุล (ของบุคคลใด) ยตุล (ในภูมิจิ)
พึงให้พิสดารเช่นเดียวกัน.

จบ ทุกขสังขมูละ สมุทยสังขมูลี

บุคคลโอกาสวาระ จบ

ปัจจุปปันนาวาระ อนุลอม จบ

ปัจจุปันนวาระ ปัจจนิก

บุคคลวาระ

ทุกขสัจจมูล

ทุกขสัจจมูละ สมุทยสัจจมูลี :-

[๘๒๔] ทุกขสัจจะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใด, สมุทยสัจจะ
ก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม?

ใช่.

ก็หรือว่า สมุทยสัจจะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใด ทุกขสัจจะ
ก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายก็ดี ในภังคขณะแห่งตัณหา
วิปยุตตจิตในปวัตติกาลก็ดี สมุทยสัจจะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น
แต่ทุกขสัจจะกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมด
กำลังเกิดก็ดี ในอุปาทนขณะแห่งจิตในปวัตติกาลก็ดี ในภังคขณะแห่ง
มัคคจิตและผลจิตในอรุณภูมิก็ดี สมุทยสัจจะไม่ใช่กำลังดับ และ
ทุกขสัจจะก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ ทุกขสัจจมูละ สมุทยสัจจมูลี

ทุกขสังขมูละ มัคคสังขมูลี :-

[๕๒๕] ทุกขสังขจะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใด, มัคคสังขจะก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งมัคคจิตในอรุပ္ภุมิ ทุกขสังขจะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่มัคคสังขจะกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น, เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังเกิดก็ดี ในอุปาทกขณะแห่งจิตในปวัตติกาลก็ดี ในภังคขณะแห่งผลจิตในอรุပ္ภุมิก็ดี ทุกขสังขจะไม่ใช่กำลังดับ และมัคคสังขจะก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า มัคคสังขจะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใด, ทุกขสังขจะก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายก็ดี ในภังคขณะแห่งมัคค-วิปยุตตจิตในปวัตติกาลก็ดี มัคคสังขจะกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่ทุกขสังขจะกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น, เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังเกิดก็ดี ในอุปาทกขณะแห่งจิตในปวัตติกาลก็ดี ในภังคขณะแห่งผลจิตในอรุပ္ภุมิก็ดี มัคคสังขจะไม่ใช่กำลังดับ และทุกขสังขจะก็ไม่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ ทุกขสังขมูละ มัคคสังขมูลี

ทุกขสังขมูล จบ

สมุทยสังจมูล

สมุทยสังจจะมุละ มัคคสังจจมูลี :-

[๕๒๖] สมุทยสังจจะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใด, มัคคสังจจะก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งมัคคจิต สมุทยสังจจะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่มัคคสังจจะกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น, ในอุปปาทขณะแห่งจิตของบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดก็ดี ในภังคขณะแห่งตัณหาวิปยุตตจิต และมัคควิปยุตตจิตก็ดี บุคคลที่เข้านิโรธสมาบัติอยู่ก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิจีดี สมุทยสังจจะไม่ใช่กำลังดับ และมัคคสังจจะก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า มัคคสังจจะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใด, สมุทยสังจจะก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งตัณหาของบุคคลเหล่านั้น มัคคสังจจะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่สมุทยสังจจะกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น, ในอุปปาทขณะแห่งจิตของบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดก็ดี ในภังคขณะแห่งมัคควิปยุตตจิตและตัณหาวิปยุตตจิตก็ดี บุคคลที่เข้านิโรธสมาบัติอยู่ก็ดี, บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิจีดี มัคคสังจจะไม่ใช่กำลังดับ และสมุทยสังจจะก็ไม่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ สมุทยสังจจะมุละ มัคคสังจจมูลี

สมุทยสังจมูล จบ

บุคคลวาระ จบ

โอกาสวาระ

ทุกขสังขมูล

ทุกขสังขมูละ ๑ ล ๑

[๕๒๗] ทุกขสังขจะไม่ใช่กำลังดับในภูมิดิ, ๑ เป ๑

ทุกขสังขมูล จบ

โอกาสวาระ จบ

บุคคลโลกาสุวาระ

ทุกขสังขมูล

ทุกขสังขมูละ ๑ ล ๑

[๕๒๘] ทุกขสังขจะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใดในภูมิดิ, ๑ ล ๑
คำที่กำหนดด้วยบทว่า ยสุส (ของบุคคลใด) ยตุล (ในภูมิดิ) ก็ดี
เป็นเช่นเดียวกัน อนึ่ง ไม่พึงกระทำคำว่า นิโรธมาปุนานัน นี้ แม้
ในคำที่กำหนดด้วยบทว่า ยสุส ยตุล.

ทุกขสังขมูล จบ

บุคคลโลกาสุวาระ จบ

ปัจจุปปันนวาระ ปัจจนิก จบ

อตีตวาระ อนุโลม

ปุคคตวาระ

ทุกขสังจมูล

ทุกขสังจมูละ สมุทยสังจมูลี :-

[๕๒๕] ทุกขสังจจะเคยดับแก่บุคคไล, สมุทยสังจจะก็เคยดับ
แก่บุคคไลนั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

การปุจณาที่เป็นอดีต ในอุปปทวาระ ทั้งที่เป็นอนุโลม ทั้งที่
เป็นปัจจนิก ท่านจำแนกไว้แล้วฉันใด แม้นนิโรธวาระ ก็พึงจำแนก
ฉันนั้น.

จบ ทุกขสังจมูละ สมุทยสังจมูลี

ทุกขสังจมูละ จบ

ปุคคตวาระ จบ

อตีตวาระ จบ

อนาคตวาระ อนุโลม

บุคคลวาระ

ทุกขสังขมูล

ทุกขสังขมูละ สมุทยสังขมูลี :-

[๕๓๐] ทุกขสังขจะจักดับแก่บุคคลใด, สมุทยสังขจะก็จักดับ
แก่บุคคลนั้น ไช้ไหม ?

บุคคลผู้ถึงพร้อมด้วยอรหัตมรรคเหล่านั้นก็ดี พระอรหันต์
ทั้งหลายก็ดี บุคคลเหล่าใดจักได้อรหัตมรรคในลำดับแห่งจิตใด ใน
อุปปาทขณะแห่งจิตนั้นก็ดี ทุกขสังขจะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่
สมุทยสังขจะไม่ไช้จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่นอกจากนั้น ทุกข-
สังขจะจักดับ และสมุทยสังขจะก็จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า สมุทยสังขจะจักดับแก่บุคคลใด, ทุกขสังขจะก็จักดับแก่
บุคคลนั้น ไช้ไหม ?

ไช้.

จบ ทุกขสังขมูละ สมุทยสังขมูลี

ทุกขสังขมูละ มัคคสังขมูลี :-

[๕๓๑] ทุกขสังขจะจักดับแก่บุคคลใด, มัคคสังขจะก็จักดับแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม?

ในภังคขณะแห่งอหัตตมรรคจิตก็ดี พระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี ปุถุชนเหล่าใดจักไม่ได้มรรค ปุถุชนเหล่านั้นก็ดี ทุกขสังขจะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่มัคคสังขจะไม่ไซ้จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น, ในอุปปาทขณะแห่งอหัตตมัคคจิตก็ดี บุคคลเหล่าใดจักได้อหัตตมรรคในลำดับแห่งจิตใดก็ดี บุคคลเหล่าใดจักได้มรรคที่นอกจากนั้นก็ดี ทุกขสังขจะจักดับและมัคคสังขจะก็จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า มัคคสังขจะจักดับแก่บุคคลใด, ทุกขสังขจะก็จักดับแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม?

ไซ้.

จบ ทุกขสังขมูละ มัคคสังขมูลี

ทุกขสังขมูละ จบ

สมุทยสังขมูล

สมุทยสังขมูละ มัคคสังขมูลี :-

[๕๓๒] สมุทยสังขจะจักดับแก่บุคคลใด มัคคสังขจะก็จักดับแก่บุคคลนั้น ไซ้ใหม่ ?

ปุถุชนเหล่าใดจักไม่ได้มรรค สมุทยสังขจะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่มัคคสังขจะไม่ไซ้จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลเหล่าใดจักได้มรรค สมุทยสังขจะจักดับ และมัคคสังขจะก็จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น

ก็หรือว่า มัคคสังขจะจักดับแก่บุคคลใด, สมุทยสังขจะก็จักดับแก่บุคคลนั้น ไซ้ใหม่ ?

ในอุปปาทขณะแห่งอรหัตมัคคจิตก็ดี บุคคลเหล่าใดจักได้อรหัตมรรคในลำดับแห่งจิตใดก็ดี มัคคสังขจะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่สมุทยสังขจะไม่ไซ้ดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลเหล่าใดจักได้มรรค มัคคสังขจะจักดับ และสมุทยสังขจะก็จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ สมุทยสังขมูละ มัคคสังขมูลี

สมุทยสังขมูล จบ

ปุคคลวาระ จบ

โอกาสวาระ

ทุกขสังขมูล

ทุกขสังขมูละ ๗ ล ๗

[๕๓๓] ทุกขสังขจะจักดับในภูมิใด, ๗ ล ๗

ทุกขสังขมูล จบ

โอกาสวาระจบ

บุคคลโลกาสุวาระ

ทุกขสังขมูล

ทุกขสังขมูละ สมุททยสังขมูลี :-

[๕๓๔] ทุกขสังขจะจักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, สมุททยสังขจะ
ก็จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลผู้ถึงพร้อมด้วยอรหัตมรรคเหล่านั้นก็ดี พระอรหันต์
ทั้งหลายก็ดี บุคคลเหล่าใดจักได้อรหัตมรรคในลำดับแห่งจิตใดก็ดี
บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิก็ดี ทุกขสังขจะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น
ในภูมินั้นแต่สมุททยสังขจะไม่ไซ้จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคล

พระอภิธรรมปิฎก ขมก เล่ม ๕ ภาค ๑ ตอน ๑ - หน้าที่ 953

นอกจากนี้ ผู้เกิดอยู่ในจตุโวหารภูมิ ปัญจโวหารภูมิ ทุกขสัจจะจักดับ และสมุทยสัจจะก็จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

คำที่กำหนดด้วยขบพว่า ยสฺส (แก่บุคคลใด) ยตฺถ (ในภูมิใด)
ก็ดี คำที่กำหนดด้วยขบพว่า ยสฺส ยตฺถ. (แก่บุคคลใดในภูมิใด)
ก็ดี เหมือนกัน.

จบ ทุกขสัจจมูล สมุทยสัจจมูลี

ทุกขสัจจมูล จบ

ปุคคโลกาสวาระ จบ

อนาคตวาระ อนฺุโลม จบ

อนาคตวาระ ปัจจนิก

บุคคลวาระ

ทุกขสังจมูล

ทุกขสังจมูละ สมุทยสังจมูลี :-

[๕๓๕] ทุกขสังจจะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใด, สมุทยสังจจะก็
ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม?

ใช่.

ก็หรือว่า สมุทยสังจจะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใด, ทุกขสังจจะก็
ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม?

บุคคลผู้ถึงพร้อมด้วยอรหัตมรรคเหล่านั้นก็ดี พระอรหันต์
ทั้งหลายก็ดี บุคคลเหล่าใดจักได้อรหัตมรรคในลำดับแห่งจิตใดก็ดี
สมุทยสังจจะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่ทุกขสังจจะจักดับแก่บุคคล
เหล่านั้น, ในกัมภคณแห่งปรินิพพานจิต สมุทยสังจจะไม่ใช่จักดับ
และทุกขสังจจะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ ทุกขสังจมูละ สมุทยสังจมูลี

ทุกขสังขมูละ มัคคสังขมูลี :-

[๕๓๖] ทุกขสังขจะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใด, มัคคสังขจะก็ไม่ใช่
ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า มัคคสังขจะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใด, ทุกขสังขจะก็ไม่ใช่
จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งอรหัตตมัคคจิตก็ดี พระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี
ปุถุชนเหล่าใดจักไม่ได้มรรคปุถุชนเหล่านั้นก็ดี มัคคสังขจะไม่ใช่จักดับ
แก่บุคคลเหล่านั้น แต่ทุกขสังขจะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น ในภังคขณะ
แห่งปรินิพพานจิต มัคคสังขจะไม่ใช่จักดับ และทุกขสังขจะก็ไม่ใช่จักดับ
แก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ ทุกขสังขมูละ มัคคสังขมูลี

ทุกขสังขมูละ จบ

สมุทยสังขมูล

สมุทยสังขมูละ มัคคสังขมูลี :-

[๕๓๗] สมุทยสังขจะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใด, มัคคสังขจะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในอุปปาทขณะแห่งอรหัตตมัคคจิตก็ดี บุคคลเหล่าใดจักได้อรหัตตมรรคในลำดับแห่งจิตใดก็ดี สมุทยสังขจะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่มัคคสังขจะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น, ในภังคขณะแห่งอรหัตตมัคคจิตก็ดี พระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี สมุทยสังขจะไม่ใช่จักดับ และมัคคสังขจะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่ามัคคสังขจะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใด, สมุทยสังขจะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ปุถุชนเหล่าใดจักไม่ได้มรรค มัคคสังขจะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่สมุทยสังขจะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น, ในภังคขณะแห่งอรหัตตมัคคจิตก็ดี พระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี มัคคสังขจะไม่ใช่จักดับ และสมุทยสังขจะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ สมุทยสังขมูละ มัคคสังขมูลี

สมุทยสังขมูล จบ

โอกาสวาระ

ทุกขสังขมูล

ทุกขสังขมูละ ๗ ล ๗

[๕๓๘] ทุกขสังขจะไม่ใช่จักดับในภุมิใด, ๗ ล ๗

ทุกขสังขมูล จบ

โอกาสวาระ จบ

บุคคลโลกาสุวาระ

ทุกขสังขมูล

ทุกขสังขมูละ สมุทยสังขมูถ :-

[๕๓๙] ทุกขสังขจะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภุมิใด, สมุทย-
สังขก็จะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า สมุทยสังขจะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภุมิใด, ทุกข-
สังขก็จะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลผู้ถึงพร้อมด้วยอรหัตมรรคเหล่านั้นก็ดี พระอรหันต์
ทั้งหลายก็ดี บุคคลเหล่าใดจักได้อรหัตมรรคในลำดับแห่งจิตใดก็ดี
บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิก็ดี สมุทยัสจะไม่ใช่จักดับแก่บุคคล
เหล่านั้นในภูมินั้น แต่ทุกขัสจะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น,
ในภังคขณะแห่งปรินิพพานจิต สมุทยัสจะไม่ใช่จักดับ และทุกขัสจะ
ก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ ทุกขัสจจมฺลเ สมุทยัสจจมฺลเ

ทุกขัสจจมฺลเ มัคคัสจจมฺลเ :-

[๕๔๐] ทุกขัสจะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, มัคค-
ัสจะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า มัคคัสจะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, ทุกข-
ัสจะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม?

ในภังคขณะแห่งอรหัตมัคคจิตก็ดี พระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี
ปุถุชนเหล่าใดจักไม่ได้มรรค ปุถุชนเหล่านั้นก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ใน
อบายภูมิก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิก็ดี มัคคัสจะไม่ใช่จักดับ
แก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่ทุกขัสจะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นใน

ภูมินั้น, ในภังคขณะแห่งปรินิพพานจิต มัคคสังจะไม่ใช่จักดับ และ
ทุกขสังจะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ ทุกขสังจมูละ มัคคสังจมูลี

ทุกขสังจมูล จบ

สมุทยสังจมูล

สมุทยสังจมูละ มัคคสังจมูลี :-

[๕๔๑] สมุทยสังจะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภูมิต, มัคค-
สังจะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

ในอุปปาทขณะแห่งอรหัตตมัคคจิตก็ดี บุคคลเหล่าใดจักได้อรหัต-
มรรคในลำดับแห่งจิตใดก็ดี สมุทยสังจะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น
ในภูมินั้น แต่มัคคสังจะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, ในภังคขณะ
แห่งอรหัตตมัคคจิตก็ดี พระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ใน
อสังขยัตตภูมิกี่ดี สมุทยสังจะไม่ใช่จักดับ และมัคคสังจะก็ไม่ใช่จักดับ
แก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า มัคคสังจะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภูมิต, สมุทย-
สังจะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นเกิดอยู่ในอบายภูมิกี่ดี ปุถุชนเหล่าใดจักไม่ได้
มรรคปุถุชนเหล่านั้นก็ดี มัคคสังจะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมิต

พระอภิธรรมปิฎก ขมก เล่ม ๕ ภาค ๑ ตอน ๑ - หน้าที่ 960

นั้น แต่สมุทสัจจะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น, ในภังคขณะ
แห่งอรหัตมัคคจิตก็ดี พระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ใน
อสังขยัตตภูมิดี มัคคสัจจะไม่ใช่จักดับ และสมุทสัจจะก็ไม่ใช่จักดับ
แก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น.

จบ สมุทสัจจมูละ มัคคสัจจมูลี

สมุทสัจจมูล จบ

อนาคตวาระ ปัจจนิก จบ

ปัจจุปันนาตีตวาระ อนุโลม

บุคคลวาระ

ทุกขสังจมูล

ทุกขสังจมูละ สมุทยสังจมูลี :-

[๕๔๒] ทุกขสังจจะกำลังดับแก่บุคคลใด, สมุทยสังจจะก็เคยดับ
แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า สมุทยสังจจะเคยดับแก่บุคคลใด, ทุกขสังจจะก็กำลังดับ
แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังเกิดก็ดี ในอุปปาทขณะแห่งจิต
ในปวัตติกาลก็ดีในภังคขณะแห่งมัคคจิตและผลจิตในอรูปรูมิกีดี สมุทย-
สังจจะเคยดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่ทุกขสังจจะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคล
เหล่านั้น, เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายก็ดี ในภังคขณะแห่งจิต
ในปวัตติกาลก็ดี สมุทยสังจจะเคยดับ และทุกขสังจจะก็กำลังดับแก่บุคคล
เหล่านั้น.

จบ ทุกขสังจมูละ สมุทยสังจมูลี

ทุกขสังขมูละ มัคคสังขมูลี :-

[๕๔๑] ทุกขสังขจะกำลังดับแก่บุคคลใด, มัคคสังขจะก็เคยดับ
แก่บุคคลนั้น ไซ้ใหม่ ?

เมื่อบุคคลผู้ที่ยังไม่เข้าถึงความเป็นผู้เคยรู้หรือริยสัง ๔ มานั้น
กำลังตายก็ดี ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาลก็ดี ทุกขสังขจะกำลังดับ
แก่บุคคลเหล่านั้น แต่มัคคสังขจะไม่ไซ้เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคล
ผู้ซึ่งเข้าถึงความเป็นผู้เคยรู้หรือริยสัง ๔ มาแล้วกำลังตายก็ดี ในภังคขณะ
แห่งจิตในปวัตติกาลก็ดี ทุกขสังขจะกำลังดับ มัคคสังขจะก็เคยดับแก่บุคคล
เหล่านั้น.

ก็หรือว่า มัคคสังขจะเคยดับแก่บุคคลใด, ทุกขสังขจะก็กำลังดับ
แก่บุคคลนั้น ไซ้ใหม่ ?

เมื่อบุคคลผู้ซึ่งเข้าถึงความเป็นผู้เคยรู้หรือริยสัง ๔ มาแล้วกำลังเกิด
ก็ดี ในอุปปาทขณะแห่งจิตในปวัตติกาลก็ดี ในภังคขณะแห่งมัคคจิตและ
ผลจิตในอรุณภูมิก็ดี มัคคสังขจะเคยดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่ทุกขสังขจะ
ไม่ไซ้กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลผู้ซึ่งเข้าถึงความเป็นผู้เคยรู้หรือริย-
สัง ๔ มาแล้วกำลังตายก็ดี ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาลดี มัคค-
สังขจะเคยดับ และทุกขสังขจะก็กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ ทุกขสังขมูละ มัคคสังขมูลี

ทุกขสังขมูล จบ

สมุทยสังจมูล

สมุทยสังจมูละ มัคคสังจมูลี :-

[๕๔๔] สมุทยสังจะกำลังดับแก่บุคคลใด มัคคสังจะก็เคยดับ
แก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

ในภังคขณะแห่งคณหาของผู้ที่ยังไม่เข้าถึงความเป็นผู้เคยรู้ริย-
สัง ๔ มานั้น สมุทยสังจะกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่มัคคสังจะ
ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้น, ในภังคขณะแห่งคณหาของผู้ที่เข้าถึง
ความเป็นผู้เคยรู้ริยสัง ๔ สมุทยสังจะกำลังดับ และมัคคสังจะก็เคย
ดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า มัคคสังจะเคยดับแก่บุคคลใด, สมุทยสังจะก็กำลังดับ
แก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

ในอุปปาทขณะแห่งคณหาของผู้ที่เข้าถึงความเป็นผู้เคยรู้ริยสัง ๔
มาแล้วเหล่านั้นก็ดี ในขณะที่คณหาวิปยุตตจิตกำลังเกิดแก่ผู้ที่เข้าถึง
ความเป็นผู้เคยรู้ริยสัง ๔ มาแล้วเหล่านั้นก็ดี บุคคลผู้กำลังเข้านิโรธ-
สมาบัติอยู่ก็ดี มัคคสังจะเคยดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่สมุทยสังจะ
ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น, ในภังคขณะแห่งคณหาของผู้ที่เข้าถึง
ความเป็นผู้เคยรู้ริยสัง ๔ มาแล้วเหล่านั้น มัคคสังจะเคยดับ และ
สมุทยสังจะก็กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ สมุทยสังจมูละ มัคคสังจมูลี

สมุทยสังจมูล จบ

บุคคลวาระ จบ

โอกาสวาระ

ทุกขสังขมูล

ทุกขสังขมูละ ๑ ถ ๑

[๕๔๕] ทุกขสังขจะกำลังดับในภุมิใด, ๑ ถ ๑

ทุกขสังขมูล จบ

โอกาสวาระ จบ

บุคคลโลกาสุวาระ

ทุกขสังขมูล

ทุกขสังขมูละ สมุทยสังขมูลี :-

[๕๔๖] ทุกขสังขจะกำลังดับแก่บุคคลใดในภุมิใด, สมุทยสังขจะ
ก็เคยดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

ในภังคขณะแห่งปฏิสนธิจิตของบุคคลผู้เกิดอยู่ในสุทธาวาสภุมิ
ก็ดี บุคคลผู้ที่กำลังตายในอสังขยัตตภุมิก็ดี ทุกขสังขจะกำลังดับแก่บุคคล
เหล่านั้นในภุมินั้น แต่สมุทยสังขจะไม่ไซ้เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นใน
ภุมินั้น, บุคคลที่นอกนี้ผู้กำลังตายในจตุโวการภุมิ ปัญจโวการภุมิ
เหล่านั้นก็ดี ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาลของบุคคลเหล่านั้นก็ดี
ทุกขสังขจะกำลังดับและสมุทยสังขจะก็เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

ก็หรือว่า สมุทตัจจะเคยดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, ทุกขตัจจะ
ก็กำลังดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลผู้กำลังเกิดในจตุโวการภูมิ ปัญจโวการภูมิที่ดี ในอุปปาท-
ขณะแห่งจิตในปวัตติกาลที่ดี ในภังคขณะแห่งมัคคจิตและผลจิตในอรุป-
ภูมิที่ดี สมุทตัจจะเคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่ทุกขตัจจะไม่ใช่
กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลผู้กำลังตายในจตุโวการภูมิ
ปัญจโวการภูมิที่ดี ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาลที่ดี สมุทตัจจะ
เคยดับ และทุกขตัจจะก็กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ ทุกขตัจจมูละ สมุทตัจจมูลี

ทุกขตัจจมูละ มัคคตัจจมูลี :-

[๕๔๗] ทุกขตัจจะกำลังดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, มัคคตัจจะ
ก็เคยดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งปฏิสนธิจิตของบุคคลผู้เกิดอยู่ใน สุตทรวาสภูมิ
ที่ดี บุคคลผู้ที่ยังไม่เข้าถึงความเป็นผู้เคยรู้หรือริยัจจ ๔ มานั้นกำลังตายที่ดี
ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาลที่ดี บุคคลผู้ที่กำลังตายในอสัญญัตต-
ภูมิที่ดี ทุกขตัจจะกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่มัคคตัจจะ
ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลผู้ที่เข้าถึงความเป็นผู้เคย

รู้ริยสัจ ๔ มาแล้วกำลังตายก็ดี ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาลก็ดี
ทุกขสัจจะกำลังดับ และมคคสัจจะก็เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินัน.

ก็หรือว่า มคคสัจจะเคยดับแก่บุคคลใดในภุมิใด, ทุกขสัจจะ
ก็กำลังดับแก่บุคคลนั้นในภุมินัน ไซ้ไหม ?

บุคคลผู้ซึ่งเข้าถึงความเป็นผู้เคยรู้ริยสัจ ๔ มาแล้วกำลังเกิดก็ดี
ในอุปปาทขณะแห่งจิตในปวัตติกาลก็ดีในภังคขณะแห่งมคคจิตและผลจิต
ในอรุภุมิก็ดี มคคสัจจะเคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินัน แต่ทุกข-
สัจจะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินัน, บุคคลผู้ซึ่งเข้าถึงความ
เป็นผู้เคยรู้ริยสัจ ๔ มาแล้วกำลังตายก็ดี ในภังคขณะแห่งจิตใน
ปวัตติกาลก็ดี มคคสัจจะเคยดับ และทุกขสัจจะก็กำลังดับแก่บุคคล
เหล่านั้นในภุมินัน.

จบ ทุกขสัจจมูละ มคคสัจจมูลี

ทุกขสัจจมูล จบ

สมุทยสัจจมูล

สมุทยสัจจมูละ มคคสัจจมูลี :-

[๕๔๘] สมุทยสัจจะกำลังดับแก่บุคคลใดในภุมิใด, มคค-
สัจจะก็เคยดับแก่บุคคลนั้นในภุมินัน ไซ้ไหม ?

ในภังคขณะแห่งตัณหาของบุคคลผู้เข้าถึงความเป็นผู้เคยรู้
อริยสัจ ๔ มานั้น สมุทยสัจจะกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินัน
แต่มีคคสัจจะไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินัน ในภังคขณะแห่ง
ตัณหาของบุคคลผู้เข้าถึงความเป็นผู้เคยรู้หรืออริยสัจ ๔ มาแล้ว สมุทย-
สัจจะกำลังดับและมีคคสัจจะก็เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินัน.

ก็หรือว่า มีคคสัจจะเคยดับแก่บุคคลใดในภุมิใด, สมุทยสัจจะ
ก็กำลังดับแก่บุคคลนั้นในภุมินัน ใช่ไหม ?

ในอุปปาทขณะแห่งตัณหาของบุคคลผู้เข้าถึงความเป็นผู้เคยรู้
อริยสัจ ๔ มาแล้วก็ดี ในขณะที่ตัณหาวิปยุตตจิตกำลังเกิดแก่บุคคล
ผู้เข้าถึงความเป็นผู้เคยรู้หรืออริยสัจ ๔ มาแล้วก็ดี มีคคสัจจะเคยดับแก่
บุคคลเหล่านั้นในภุมินัน แต่สมุทยสัจจะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น
ในภุมินัน, ในภังคขณะแห่งตัณหาของบุคคลผู้เข้าถึงความเป็นผู้เคยรู้
อริยสัจ ๔ มาแล้ว มีคคสัจจะเคยดับ และสมุทยสัจจะก็กำลังดับแก่
บุคคลเหล่านั้นในภุมินัน.

จบ สมุทยสัจจมูละ มีคคสัจจมูลี

สมุทยสัจจมูล จบ

ปุคคโลกาสวาระ จบ

ปัจจุปปันนาตีตวาระ อนุลอม จบ

ปัจจุปันนาตีตวาระ ปัจจนิก

บุคคลวาระ

ทุกขสังขมูล

ทุกขสังขมูละ สมุทยสังขมูลี :-

[๔๔๕] ทุกขสังขจะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใด, สมุทยสังขจะ
ก็ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม?

เคยดับ.

ก็หรือว่า สมุทยสังขจะไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลใด, ทุกขสังขจะ
ก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม?

ไม่มี.

จบ ทุกขสังขมูละ สมุทยสังขมูลี

ทุกขสังขมูละ มัคคสังขมูลี :-

[๔๕๐] ทุกขสังขจะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใด, มัคคสังขจะก็
ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม?

บุคคลผู้เข้าถึงความเป็นผู้เคยรู้หรือริยสัง ๔ มาแล้วกำลังเกิดก็ดี
ในอุปปาทขณะแห่งจิตในปวัตติกาลก็ดี ในภังคขณะแห่งมัคคจิตและ
ผลจิตในอรูปรูมิก็ดี ทุกขสังขจะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่

มัคคัสจจะเคยดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลผู้ที่ยังไม่เข้าถึงความเป็นผู้
เคยรู้หรือริยัสจ ๔ มานั้นกำลังเกิดก็ดี ในอุปปาทขณะแห่งจิตในปวัตติกาล
ก็ดี ทุกขัสจจะไม่ไซ้กำลังดับ และมัคคัสจจะก็ไม่ไซ้เคยดับแก่บุคคล
เหล่านั้น.

ก็หรือว่า มัคคัสจจะไม่ไซ้เคยแก่บุคคลใด, ทุกขัสจจะก็ไม่ไซ้
กำลังดับแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลผู้ที่ยังไม่เข้าถึงความเป็นผู้เคยรู้หรือริยัสจ ๔ มานั้นกำลังตาย
ก็ดี ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาลก็ดี มัคคัสจจะไม่ไซ้เคยดับแก่
บุคคลเหล่านั้น แต่ทุกขัสจจะกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลผู้ที่ยัง
ไม่เข้าถึงความเป็นผู้เคยรู้หรือริยัสจ ๔ มานั้นกำลังเกิดก็ดีในอุปปาทขณะ
แห่งจิตในปวัตติกาลก็ดี มัคคัสจจะไม่ไซ้เคยดับ และทุกขัสจจะก็ไม่ไซ้
กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ ทุกขัสจมูละ มัคคัสจจะมูถิ

ทุกขัสจมูล จบ

สมุทยัสจมูล

สมุทยัสจมูละ มัคคัสจจะมูถิ :-

[๕๕๑] สมุทยัสจจะไม่ไซ้กำลังดับแก่บุคคลใด, มัคคัสจจะก็
ไม่ไซ้เคยดับแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

ในอุปาทกขณะแห่งตัณหาของบุคคลผู้ซึ่งเข้าถึงความเป็นผู้เคยรู้
อริยสัจ ๔ มาแล้วก็ดี ในขณะที่ตัณหาวิปยุตตจิตกำลังเกิดแก่บุคคล
ผู้ซึ่งเข้าถึงความเป็นผู้รู้หรืออริยสัจ ๔ มาแล้วก็ดี บุคคลที่กำลังเข้านิโรธ
สมาบัติอยู่ก็ดี สมุทสัจจะไม่ใช่กำลังแก่บุคคลนั้น แต่มีค-
ลัสจะเคยดับแก่บุคคลเหล่านั้น, ในอุปาทกขณะแห่งตัณหาของบุคคล
ผู้ที่ยังไม่เข้าถึงความเป็นผู้เคยรู้หรืออริยสัจ ๔ มานั้นก็ดี ในขณะที่ตัณหา
วิปยุตตจิตกำลังเกิดแก่บุคคลผู้ที่ยังไม่เข้าถึงความเป็นผู้เคยรู้หรืออริยสัจ ๔
มานั้นก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิจึงก็ดี สมุทสัจจะไม่ใช่กำลัง
ดับ และมีคลัสจะก็ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า มีคลัสจะไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลใด, สมุทสัจจะก็
ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งตัณหาของบุคคลผู้ที่ยังไม่เข้าถึงความเป็นผู้เคยรู้
อริยสัจ ๔ มานั้น มีคลัสจะไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่สมุท-
สัจจะกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น, ในอุปาทกขณะแห่งตัณหาของบุคคล
ผู้ที่ยังไม่เข้าถึงความเป็นผู้เคยรู้หรืออริยสัจ ๔ มานั้นก็ดี ในขณะที่ตัณหา
วิปยุตตจิตกำลังเกิดแก่บุคคลผู้ที่ยังไม่เข้าถึงความเป็นผู้เคยรู้หรืออริยสัจ ๔
มานั้นก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิเหล่านั้นก็ดี มีคลัสจะไม่ใช่
เคยดับ และสมุทสัจจะก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ สมุทสัจจมูละ มีคลัสจมูลี

สมุทสัจจมูล จบ

บุคคลวาระ จบ

โอกาสวาระ

ทุกขสังขมูล

ทุกขสังขมูละ ๗ ล ๗

[๙๕๒] ทุกขสังขจะไม่ใช่กำลังดับในภูมิใด, ๗ เป ๗

ทุกขสังขมูล จบ

โอกาสวาระ จบ

บุคคลโลกาสุวาระ

ทุกขสังขมูล

ทุกขสังขมูละ สมุททยสังขมูถิ :-

[๙๕๓] ทุกขสังขจะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, สมุททย-
สังขก็จะไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในจุดโวการภูมิ ปัญโวการภูมิที่ดี
ในอุปปาทขณะแห่งจิตในปวัตติกาลที่ดี ในภังคขณะแห่งมัคคจิตและ
ผลจิตในอรุปภูมิที่ดี ทุกขสังขจะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมิ-

นั้น แต่สมุทตฺตังจะเคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินัน, ในอุปปาทขณะ-
แห่งปฏิสนธิจิตของบุคคลผู้เกิดอยู่ในสุทธาวาสภุมินันก็ดี บุคคลที่กำลังเกิด
ในอสังขยัตตภุมินันก็ดี ทุกขตฺตังจะไม่ไ้กำลังดับ และสมุทตฺตังจะไม่ไ้
เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินัน.

ก็หรือว่า สมุทตฺตังจะไม่ไ้เคยดับแก่บุคคลใดในภุมินัน, ทุกข-
ตฺตังจะไม่ไ้กำลังดับแก่บุคคลนั้นในภุมินัน ไ้ไหม ?

ในภังคขณะแห่งปฏิสนธิจิตของบุคคลผู้เกิดอยู่ในสุทธาวาสภุมินันก็ดี
บุคคลที่กำลังตายในอสังขยัตตภุมินันก็ดี สมุทตฺตังจะไม่ไ้เคยดับแก่บุคคล
เหล่านั้นในภุมินัน แต่ทุกขตฺตังจะกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินัน,
ในอุปปาทขณะแห่งปฏิสนธิจิตของผู้เกิดอยู่ในสุทธาวาสภุมินันก็ดี
บุคคลที่กำลังเกิดในอสังขยัตตภุมินันก็ดี สมุทตฺตังจะไม่ไ้เคยดับ และ
ทุกขตฺตังจะไม่ไ้กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินัน.

จบ ทุกขตฺตังมุละ สมุทตฺตังมุลิตี

ทุกขตฺตังมุละ มัคคตฺตังมุลิตี :-

[๕๕๔] ทุกขตฺตังจะไม่ไ้กำลังดับแก่บุคคลใดในภุมินัน, มรรค-
ตฺตังจะไม่ไ้เคยดับแก่บุคคลนั้นในภุมินัน ไ้ไหม ?

บุคคลผู้ที่เข้าถึงความเป็นผู้เคยรู้ริยตฺตัง ๔ มาแล้วกำลังเกิดก็ดี
ในอุปปาทขณะแห่งจิตในปวัตติกาลก็ดี ในภังคขณะแห่งมัคคจิตและผล

จิตในอรุณภูมิที่ดี ทุกขสังขจะก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่มีคคสังขจะเคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, ในอุปปาทขณะแห่งปฏิสนธิจิตของบุคคลผู้เกิดอยู่ในสุทธาวาสภูมิที่ดี บุคคลผู้ที่ยังไม่เข้าถึงความเป็นผู้เคยรู้หรือริยสัง ๔ มานั้นกำลังเกิดที่ดี ในอุปปาทขณะแห่งจิตในประวัติศาสตร์ที่ดี บุคคลที่กำลังเกิดในอสัญญสัตตภูมิที่ดี ทุกขสังขจะไม่ใช่กำลังดับ และมีคคสังขจะก็ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า มีคคสังขจะไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, ทุกขสังขจะก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งปฏิสนธิจิตของบุคคลผู้เกิดอยู่ในสุทธาวาสภูมิที่ดี บุคคลที่ยังไม่เข้าถึงความเป็นผู้เคยรู้หรือริยสัง ๔ มานั้นกำลังตายที่ดีในภังคขณะแห่งจิตในประวัติศาสตร์ที่ดี บุคคลที่กำลังตายในอสัญญสัตตภูมิที่ดี มีคคสังขจะไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่ทุกขสังขจะกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, ในอุปปาทขณะแห่งปฏิสนธิจิตของบุคคลผู้เกิดอยู่ในสุทธาวาสภูมิที่ดี บุคคลผู้ที่ยังไม่เข้าถึงความเป็นผู้เคยรู้หรือริยสัง ๔ มานั้นกำลังเกิดที่ดี ในอุปปาทขณะแห่งจิตในประวัติศาสตร์ที่ดี บุคคลที่กำลังเกิดในอสัญญสัตตภูมิที่ดี มีคคสังขจะไม่ใช่เคยดับ และทุกขสังขจะก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ ทุกขสังขมูละ มีคคสังขมูลี

ทุกขสังขมูล จบ

สมุทยสังจมูล

สมุทยสังจมูละ มัคคสังจมูลี :-

[๕๕๕] สมุทยสังจจะไม่ไช้กำลังดับแก่บุคคลใดในภูมิดิ, มัคคสังจจะก็ไมไช้เคยดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไช้ไหม ?

ในอุปปาทขณะแห่งคัณหาของบุคคลผู้ที่เข้าถึงความเป็นผู้เคยรู้ อริยสัง ๔ มาแล้วก็ดี ในขณะที่คัณหาวิปยุตตจิตกำลังเกิดแก่บุคคลผู้ที่เข้าถึงความเป็นผู้เคยรู้ อริยสัง ๔ มาแล้วก็ดี สมุทยสังจจะไม่ไช้กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่มัคคสังจจะเคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, เมื่อจิตดวงที่ ๒ เกิดขึ้นแก่บุคคลผู้เกิดอยู่ในสุทธาวาสภูมิดิ ในอุปปาทขณะแห่งคัณหาของบุคคลผู้ที่ยังไมเข้าถึงความเป็นผู้เคยรู้ อริยสัง ๔ มานั้นก็ดี ในขณะที่คัณหาวิปยุตตจิตกำลังเกิดแก่บุคคลผู้ที่ยังไมเข้าถึงความเป็นผู้เคยรู้ อริยสัง ๔ มานั้นก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสังญสัตตภูมิดิ สมุทยสังจจะไม่ไช้กำลังดับ และมัคคสังจจะก็ไมไช้เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า มัคคสังจจะไม่ไช้เคยดับแก่บุคคลใดในภูมิดิ, สมุทยสังจจะก็ไมไช้กำลังดับแก่บุคคลนั้น ไช้ไหม ?

ในภังคขณะแห่งคัณหาของบุคคลผู้ที่ยังไมเข้าถึงความเป็นผู้เคยรู้ อริยสัง ๔ มานั้น มัคคสังจจะไม่ไช้เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น

พระอภิธรรมปิฎก ขมก เล่ม ๕ ภาค ๑ ตอน ๑ - หน้าที่ 975

แต่สมุทยสังจะกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น, เมื่อจิตดวงที่ ๒
เกิดขึ้นแก่บุคคลผู้เกิดอยู่ในสุทธาวาสภูมิที่ดี ในอุปบาทขณะแห่งค้นหา
ของบุคคลผู้ที่ยังไม่เข้าถึงความเป็นผู้เคยรู้อรียสัง ๔ มานั้นก็ดี ในขณะที่
ที่ค้นหาวิปยุตตจิตกำลังเกิดแก่บุคคลผู้ที่ยังไม่เข้าถึงความเป็นผู้เคยรู้
อรียสัง ๔ มานั้นก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิที่ดี มักคสังจะ
ไม่ใช่เคยดับ และสมุทยสังจะก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภพ
นั้น.

จบ สมุทยสังจมูละ มักคสังจมูลี

สมุทยสังจมูล จบ

ปุคคโลกาสวาระ จบ

ปัจจุปปันนาตีตวาระ ปัจจนิก จบ

ปัจจุปันนาคตวาระ อนุโลม

บุคคลวาระ

ทุกขสังจมูล

ทุกขสังจมูละ สมุทยสังจมูลี :-

[๕๕๖] ทุกขสังจจะกำลังดับแก่บุคคลใด, สมุทยสังจจะก็จักดับแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

ในภังคขณะแห่งอรหัตมัคจิตก็ดี ในภังคขณะแห่งจิตของพระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี บุคคลเหล่าใดจะได้อรหัตมรรคในลำดับแห่งจิตใด ในภังคขณะแห่งจิตนั้นก็ดี ทุกขสังจจะกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่สมุทยสังจจะไม่ไซ้จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่นอกนี้กำลังตายก็ดี ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาลก็ดี ทุกขสังจจะกำลังดับ และสมุทยสังจจะก็จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า สมุทยสังจจะจักดับแก่บุคคลใด, ทุกขสังจจะก็กำลังดับแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังเกิดก็ดี ในอุปปาทขณะแห่งจิตในปวัตติกาลก็ดีในภังคขณะแห่งมัคจิตและผลจิตในอรุปภูมิกีดี สมุทยสังจจะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่ทุกขสังจจะไม่ไซ้กำลังดับแก่บุคคล

เหล่านั้น, เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายก็ดี ในภังคขณะแห่งจิต
ในประวัติศาสตร์ก็ดี สมุทตังจะจกดับ และทุกขตังจะกักำลังดับแก่บุคคล
เหล่านั้น.

จบ ทุกขตังจมุละ สมุทตังจมุละ

ทุกขตังจมุละ มัคคตังจมุละ :-

[๕๕๗] ทุกขตังจะกักำลังดับแก่บุคคลใด, มัคคตังจะกัจกดับ
แก่บุคคลนั้น ใช่มั?

ในภังคขณะแห่งอรหัตตมัคคจิตก็ดี ในภังคขณะแห่งจิตของพระ-
อรหันต์ทั้งหลายก็ดี ปุณฺณเหล่าใดจะไม่ได้มรรคปุณฺณเหล่านั้นกำลัง
ตายก็ดี ในภังคขณะแห่งจิตในประวัติศาสตร์ก็ดี ทุกขตังจะกักำลังดับแก่
บุคคลเหล่านั้น แต่มัคคตังจะไม่ใช่อจกดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคล
เหล่าใดจะได้อรหัตตมรรคในลำดับแห่งจิตใด ในภังคขณะแห่งจิตนั้นก็
บุคคลเหล่าใดจะได้มรรคที่นอกจากจิตนั้น บุคคลเหล่านั้นกำลังตายก็ดี
ในภังคขณะแห่งจิตในประวัติศาสตร์ก็ดี ทุกขตังจะกักำลังดับและมัคคตังจะ
กัจกดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า มัคคัสัจจะจักดับแก้บุคคลใด, ทุกขัสัจจะก็กำลังดับแก้บุคคลนั้น ไซ้ใหม่ ?

ในอุปาทกขณะแห่งอรหัตมรรคจิตก็ดี บุคคลเหล่าใดจะได้อรหัตมรรคในลำดับแห่งจิตใด ในอุปาทกขณะแห่งจิตนั้นก็ดี บุคคลเหล่าใดจะได้มรรคที่นอกจากจิตนั้นบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี ในอุปาทกขณะแห่งจิตในประวัติศาสตร์ก็ดี ในภังคขณะแห่งมัคคจิตและผลจิตในอรุณภูมิก็ดี มัคคัสัจจะจักดับแก้บุคคลเหล่านั้น แต่ทุกขัสัจจะไม่ใช่กำลังดับแก้บุคคลเหล่านั้น, บุคคลเหล่าใดจะได้อรหัตมรรคในลำดับแห่งจิตใดในภังคขณะแห่งจิตนั้นก็ดี บุคคลเหล่าใดจะได้มรรคที่นอกจากจิตนั้นบุคคลเหล่านั้นกำลังตายก็ดี ในภังคขณะแห่งจิตในประวัติศาสตร์ก็ดี มัคคัสัจจะจักดับ และทุกขัสัจจะก็กำลังดับแก้บุคคลเหล่านั้น.

จบ ทุกขัสัจจมูละ มัคคัสัจจมูละ

ทุกขัสัจจมูล จบ

สมุทยัสัจจมูล

สมุทยัสัจจมูละ มัคคัสัจจมูละ :-

[๕๕๘] สมุทยัสัจจะกำลังดับแก้บุคคลใด, มัคคัสัจจะก็จักดับแก้บุคคลนั้น ไซ้ใหม่ ?

ปุถุชนเหล่าใดจะไม่ได้มรรค ในภังคขณะแห่งตัณหาของปุถุชน
เหล่านั้น สมุทยสังจะกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่มัคคสังจะไม่ใช้
จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลเหล่าใดจะได้มรรค ในภังคขณะแห่ง
ตัณหาของบุคคลเหล่านั้น สมุทยสังจะกำลังดับ และมัคคสังจะก็จักดับ
แก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า มัคคสังจะจักดับแก่บุคคลใด, สมุทยสังจะก็กำลังดับ
แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในอุปปาทขณะแห่งอรหัตมัคคจิตก็ดี บุคคลเหล่าใดจะได้อรหัต-
มรรคในลำดับแห่งจิตใด ในอุปปาทขณะแห่งจิตนั้นก็ดี บุคคลเหล่าใด
จะได้มรรคที่นอกจากจิตนั้น ในอุปปาทขณะแห่งตัณหาของบุคคลเหล่า
นั้นก็ดี ในขณะที่ตัณหาวิปยุตตจิตกำลังเกิดก็ดี บุคคลที่กำลังเข้า
นิโรธสมาบัติอยู่ก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญัตตภูมิเหล่านั้นก็ดี มัคค-
สังจะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่สมุทยสังจะไม่ใช้กำลังดับแก่บุคคล
เหล่านั้น, บุคคลเหล่าใดจะได้มรรค ในภังคขณะแห่งตัณหาของบุคคล
เหล่านั้น มัคคสังจะจักดับ และสมุทยสังจะก็กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ สมุทยสังมุละ มัคคสังมุติ

สมุทยสังมุต จบ

บุคคลวาระ จบ

โอกาสวาระ

ทุกขสังขมูล

ทุกขสังขมูละ ๗ ล ๗

[๕๕๕] ทุกขสังขจะกำลังดับในภูมิใด, ๗ ล ๗

ทุกขสังขมูละ จบ

โอกาสวาระ จบ

บุคคลโลกาสุวาระ

ทุกขสังขมูล

ทุกขสังขมูละ สมุททยสังขมูลี :-

[๕๖๐] ทุกขสังขจะกำลังดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, สมุททยสังขจะ
ก็จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งอรหัตมัคคจิตก็ดี ในภังคขณะแห่งจิตของพระ
อรหันต์ทั้งหลายก็ดี บุคคลเหล่าใดจะได้อรหัตมรรคในลำดับแห่งจิตใด
ในภังคขณะแห่งจิตนั้นก็ดี บุคคลที่กำลังตายในอสังขญัตตภูมิก็ดี ทุกข-

สังจะกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่สมุทสังจะไม่ใช่จักดับ
แก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลนอกนี้กำลังตายในจตุโวการภูมิ
ในปัญจโวการภูมิที่ดี ในกัณขณะแห่งจิตในปวัตติกาล ของบุคคลเหล่าน
ั้นก็ดี ทุกขสังจะกำลังดับ และสมุทสังจะก็จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น
ในภุมินั้น.

ก็หรือว่า สมุทสังจะจักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, ทุกขสังจะก็
กำลังดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่กำลังเกิดในจตุโวการภูมิ ปัญจโวการภูมิที่ดี ในอุปปาท-
ขณะแห่งจิตในปวัตติกาลที่ดี ในกัณขณะแห่งมัคคจิตและผลจิตในอรุ-
ภูมิที่ดี สมุทสังจะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่ทุกขสังจะ
ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลที่กำลังตายในจตุโว-
การภูมิ ปัญจโวการภูมิที่ดี ในกัณขณะแห่งจิตในปวัตติกาลที่ดี สมุท-
สังจะจักดับ และทุกขสังจะก็กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ ทุกขสังจุมุละ สมุทสังจุมุติ

ทุกขสังจุมุละ มัคคสังจุมุติ :-

[๘๖๑] ทุกขสังจะกำลังดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, มัคคสังจะ
ก็จักดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งอหัตถัคคจิตก็ดี ในภังคขณะแห่งจิตของพระ-
อรหันต์ทั้งหลายก็ดี บุคคลที่กำลังตายในอบายภูมิก็ดี ปุณฺชนเหล่าใด
จะไม่ได้มรรค ปุณฺชนเหล่านั้นกำลังตายก็ดี ในภังคขณะแห่งจิตใน
ปวัตติกาลก็ดี บุคคลที่กำลังตายในอสังขยัตตภูมิก็ดี ทุกขสัจจะกำลังดับ
แก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่มีคคสัจจะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น
ในภูมินั้น, บุคคลเหล่าใดจะได้อรหัตมรรคในลำดับแห่งจิตใด ในภังค-
ขณะแห่งจิตนั้นก็ดี บุคคลเหล่าใดจะได้มรรคที่นอกจากจิตนั้น บุคคล
เหล่านั้นกำลังตายก็ดี ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาลก็ดี ทุกขสัจจะ
กำลังดับ และมีคคสัจจะก็จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

หรือว่า มีคคสัจจะจักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, ทุกขสัจจะก็
กำลังดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ในอุปปาทขณะแห่งอหัตถัคคจิตก็ดี บุคคลเหล่าใดจะได้อรหัต-
มรรคในลำดับแห่งจิตใด ในอุปปาทขณะแห่งจิตนั้นก็ดี บุคคลเหล่าใด
จะได้มรรคที่นอกจากจิตนั้น บุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี ในอุปปาท-
ขณะแห่งจิตในปวัตติกาลก็ดี ในภังคขณะแห่งมัคคจิตและผลจิตในอรุ-
ภูมิก็ดี มีคคสัจจะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่ทุกขสัจจะไม่ใช่กำลังดับ
แก่บุคคลเหล่านั้น บุคคลเหล่าใดจะได้อรหัตมรรคในลำดับแห่งจิตใด
ในภังคขณะแห่งจิตนั้นก็ดี บุคคลเหล่าใดจะได้มรรคที่นอกจากจิตนั้น

บุคคลเหล่านั้นกำลังตายก็ดี ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาลก็ดี มัคค-
สัจจะจักดับ และทุกขสัจจะก็กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ ทุกขสัจจมูละ มัคคสัจจมูลี

ทุกขสัจจมูล จบ

สมุทยสัจจมูล

สมุทยสัจจมูละ มัคคสัจจมูลี :-

[๙๖๒] สมุทยสัจจะกำลังดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, มัคคสัจจะ
ก็จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลที่เกิดอยู่ในอบายภูมิก็ดี ปุถุชนเหล่าใดจะไม่ได้มรรค ใน
ภังคขณะแห่งตัณหาของปุถุชนเหล่านั้นก็ดี สมุทยสัจจะกำลังดับแก่
บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่มัคคสัจจะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น
ในภูมินั้น, บุคคลเหล่าใดจะได้มรรค ในภังคขณะแห่งตัณหาของบุคคล
เหล่านั้น สมุทยสัจจะกำลังดับ และมัคคสัจจะก็จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น
ในภูมินั้น.

ก็หรือว่า มัคคสัจจะจักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, สมุทยสัจจะก็
กำลังดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

ในอุปาทกขณะแห่งอหัตถ์มคคจิตก็ดี บุคคลเหล่าใดจะได้อหัตถ์-
มรรคในลำดับแห่งจิตใด ในอุปาทกขณะแห่งจิตนั้นก็ดี บุคคลเหล่าใด
จะได้มรรคที่นอกจากจิตนั้น ในอุปาทกขณะแห่งตัณหาของบุคคลเหล่า
นั้นและในขณะที่ตัณหาวิปยุตตจิตกำลังเกิดก็ดี มคคสังจะจักดับแก่
บุคคลเหล่านั้น แต่สมุทตสังจะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคล
เหล่าใดจะได้มรรค ในภังคขณะแห่งตัณหาของบุคคลเหล่านั้น มคค-
สังจะจักดับ และสมุทตสังจะก็กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ สมุทตสังจุมละ มคคสังจุมลิตี

สมุทตสังจุมล จบ

ปุคคโลกาสวาระ จบ

ปัจจุปปันนนานาคตวาระ อนุโลม จบ

ปัจจุปปันนาคตวาระ ปัจจนิก

บุคคลวาระ

ทุกขสัจจมูล

ทุกขสัจจมูละ สมุทยสัจจมูลี :-

[๕๖๓] ทุกขสัจจะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใด, สมุทยสัจจะ
ก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

บุคคลทั้งหมดกำลังเกิดก็ดี ในอุปปาตขณะแห่งจิตในปวัตติกาล
ก็ดี ในภังคขณะแห่งมัคคจิตและผลจิตในอรุณภูมิก็ดี ทุกขสัจจะไม่ใช่
กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่สมุทยสัจจะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น, ใน
อุปปาตขณะแห่งอรหัตมัคคจิตก็ดี ในอุปปาตขณะแห่งจิตของพระอร-
หันต์ทั้งหลายก็ดี บุคคลเหล่าใดจะได้อรหัตมรรคในลำดับแห่งจิตใด ใน
อุปปาตขณะแห่งจิตนั้นก็ดี ในภังคขณะแห่งอรหัตมัคคจิตและผลจิตใน
อรุณภูมิก็ดี ทุกขสัจจะไม่ใช่กำลังดับ และสมุทยสัจจะก็ไม่ใช่จักดับแก่
บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า สมุทยสัจจะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใด, ทุกขสัจจะก็ไม่ใช่
กำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งอรหัตมัคคจิตก็ดี ในภังคขณะแห่งจิตของ
พระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี บุคคลเหล่าใดจะได้อรหัตมรรคในลำดับแห่งจิต

ใด ในภังคขณะแห่งจิตนั้นก็ดี สมุทตัจจะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่ทุกขตัจจะกำลังแก่บุคคลเหล่านั้น, ในอุปาทขณะแห่งอรหัต-
มคคจิตก็ดี ในอุปาทขณะแห่งจิตของพระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี บุคคล
เหล่านี้จะได้อรหัตมรรคในลำดับแห่งจิตใด ในอุปาทขณะแห่งจิตนั้น
ก็ดี ในภังคขณะแห่งอรหัตมคคจิตและผลจิตในอรุณภูมิก็ดี สมุทตัจจะ
ไม่ใช่จักดับ และทุกขตัจจะก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ ทุกขตัจจมูละ สมุทตัจจมูลี

ทุกขตัจจมูละ มคคตัจจมูลี :-

[๙๖๔] ทุกขตัจจะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใด มคคตัจจะ
ก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

ในอุปาทขณะแห่งอรหัตมคคจิตก็ดี บุคคลเหล่านี้จะได้
อรหัตมรรคในลำดับแห่งจิตใด ในอุปาทขณะแห่งจิตนั้นก็ดี บุคคล
เหล่านี้จะได้มรรคที่นอกจากจิตนั้น บุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี ใน
อุปาทขณะแห่งจิตในปวัตติกาลก็ดี ในภังคขณะแห่งมคคจิตและผลจิต
ในอรุณภูมิก็ดี ทุกขตัจจะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่มคคตัจจะ
จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น, ในอุปาทขณะแห่งจิตของพระอรหันต์ทั้ง
หลายก็ดี ปุณฺชนเหล่านี้จะไม่ได้มรรค ปุณฺชนเหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี

ในอุปาทกขณะแห่งจิตในปวัตติกาลก็ดี ในภังคขณะแห่งอรหัตมัคคจิต และผลจิตในอรุปภูมิกี่ดี ทุกขสัจจะไม่ใช่กำลังดับ มัคคสัจจะก็ไม่ใช่ จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า มัคคสัจจะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใด ทุกขสัจจะก็ไม่ใช่ กำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งอรหัตมัคคจิตก็ดี ในภังคขณะแห่งจิตของ พระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี ปุณฺณเหล่าใดจะไม่ได้มรรคปุณฺณเหล่านั้น กำลังตายก็ดี ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาลก็ดี มัคคสัจจะไม่ใช่ จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่ทุกขสัจจะกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น, ใน อุปาทกขณะแห่งจิตของพระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี ปุณฺณเหล่าใดจะไม่ได้ มรรคปุณฺณเหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี ในอุปาทกขณะแห่งจิตในปวัตติกาล ก็ดี ในภังคขณะแห่งอรหัตมัคคจิตและผลจิตในอรุปภูมิกี่ดี มัคคสัจจะ ไม่ใช่จักดับ และทุกขสัจจะก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ ทุกขสัจจมูละ มัคคสัจจมูลี

ทุกขสัจจมูล จบ

สมุทยสังจมูล

สมุทยสังจมูละ มัคคสังจมูลี :-

[๙๖๕] สมุทยสังจจะไม่ไ้กำลังดับแก่บุคคลใด, มัคคสังจจะ
ก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้น ไ้ไหม ?

ในอุปปาทขณะแห่งอรหัตมัคคจิตก็ดี บุคคลเหล่าใดจักได้อรหัต-
มรรคในลำดับแห่งจิตใดก็ดี บุคคลเหล่าใดจะได้มรรคที่นอกจากจิตนั้น
ในอุปปาทขณะแห่งตัณหาของบุคคลเหล่านั้นก็ดี ในขณะที่ตัณหาวิป-
ยุตตจิตกำลังเกิดก็ดี บุคคลที่กำลังเข้านิโรธสมาบัติอยู่ก็ดี บุคคลที่เกิด
อยู่ในอสัญญสัตตภูมิจีดี สมุทยสังจจะไม่ไ้กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น
แต่มัคคสังจจะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น, ในกัณขขณะแห่งอรหัตมัคคจิต
ก็ดี พระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี ปุณฺชนเหล่าใดจะไม่ได้มรรค ในอุป-
ปาทขณะแห่งตัณหาของบุคคลเหล่านั้นก็ดี ในขณะที่ตัณหาวิปยุตตจิต
กำลังเกิดก็ดี สมุทยสังจจะไม่ไ้กำลังดับ และมัคคสังจจะก็ไม่ใช่จักดับ
แก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า มัคคสังจจะไม่ไ้จักดับแก่บุคคลใด, สมุทยสังจจะก็ไม่ใช่
กำลังดับแก่บุคคลนั้น ไ้ไหม ?

ปุถุชนเหล่าใดจะไม่ได้มรรค ในภังคขณะแห่งตัณหาของบุคคล
เหล่านั้น มัคคส์จะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่สมุทส์จะ
กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น, ในภังคขณะแห่งอรหัตมัคคจิตก็ดี พระ-
อรหันต์ทั้งหลายก็ดี ปุถุชนเหล่าใดจะไม่ได้มรรคในอุปปาทขณะแห่ง
ตัณหาของปุถุชนเหล่านั้นก็ดี ในขณะที่ตัณหาวิปยุตตจิตกำลังเกิดก็ดี
มัคคส์จะไม่ใช่จักดับ และสมุทส์จะก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่า
นั้น.

จบ สมุทส์จจะมุละ มัคคส์จจะมุลี

สมุทส์จจะมุล จบ

ปุคคลวาระ จบ

โอกาสวาระ

ทุกขส์จจะมุล

ทุกขส์จจะมุละ ๑ ล ๑

[๕๖๖] ทุกขส์จจะไม่ใช่กำลังดับในภูมิใด, ๑ ล ๑

ทุกขส์จจะมุละ จบ

โอกาสวาระ จบ

บุคคลโลกาสวาระ

ทุกขสังขมูล

ทุกขสังขมูละ สมุทยสังขมูลี :-

[๕๖๗] ทุกขสังขจะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, สมุทยสังขก็จะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่กำลังเกิดในจตุโวการภูมิ ปัญจโวการภูมิที่ดี ในอุปปาทขณะแห่งจิตในปวัตติกาลที่ดี ในภังคขณะแห่งมัคคจิตและผลจิตในอรูปรูมิกที่ดี ทุกขสังขจะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่สมุทยสังขจะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, ในอุปปาทขณะแห่งอรหัตมัคคจิตที่ดี ในอุปปาทขณะแห่งจิตของพระอรหันต์ทั้งหลายที่ดี บุคคลเหล่านี้จะได้อรหัตมรรคในลำดับแห่งจิตใด ในอุปปาทขณะแห่งจิตนั้นก็ดี ในภังคขณะแห่งอรหัตมัคคจิตและผลจิตในอรูปรูมิกที่ดี บุคคลที่กำลังเกิดในอสัญญัตตภูมิที่ดี ทุกขสังขจะไม่ใช่กำลังดับ และสมุทยสังขก็จะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่าสมุทยสังขจะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, ทุกขสังขก็จะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งอรหัตมัคคจิตที่ดี ในภังคขณะแห่งจิตของพระอรหันต์ทั้งหลายที่ดี บุคคลเหล่านี้จะได้อรหัตมรรคในลำดับแห่งจิต

ใด ในภังคขณะแห่งจิตนั้นก็ดี บุคคลที่กำลังตายในอสัญญัตตภูมิกี่ดี สมุทขัสจะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่ทุกขัสจะกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, ในอุปปาทขณะแห่งอรหัตมัคคจิตก็ดี ในอุปปาทขณะแห่งจิตของพระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี บุคคลเหล่าใดจะได้ อรหัตมรรคในลำดับแห่งจิตใด ในอุปปาทขณะแห่งจิตนั้นก็ดี ในภังค-ขณะแห่งอรหัตมัคคจิตและผลจิตในอรุภุมิกี่ดี บุคคลที่กำลังเกิดใน อสัญญัตตภูมิกี่ดี สมุทขัสจะไม่ใช่จักดับ และทุกขัสจะก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ ทุกขัสจามุละ สมุทขัสจามูลี

ทุกขัสจามุละ มัคคัสจามูลี :-

[๘๖๘] ทุกขัสจะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใดในภูมิตใด, มัคค-ัสจะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ในอุปปาทขณะแห่งอรหัตมัคคจิตก็ดี บุคคลเหล่าใดจะได้อรหัต-มรรคในลำดับแห่งจิตใด ในอุปปาทขณะแห่งจิตนั้นก็ดี บุคคลเหล่าใด จะได้มรรคที่นอกจากจิตนั้น บุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี ในอุปปาท-ขณะแห่งจิตในปวัตติกาลก็ดี ในภังคขณะแห่งอรหัตมัคคจิตและผลจิต ในอรุภุมิกี่ดี ทุกขัสจะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่ มัคคัสจะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, ในอุปปาทขณะแห่งจิต

ของพระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี บุคคลที่กำลังเกิดในอบายภูมิก็ดี ปุณฺชนเหล่าใดจะไม่ได้มรรค ปุณฺชนเหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี ในอุปาทกขณะแห่งจิตในปวัตติกาลก็ดี ในภังคขณะแห่งอรหัตมคฺคจิตและผลจิตในอรุปภูมิก็ดี บุคคลที่กำลังเกิดในอสังฺฆยสัจตภูมิก็ดี ทุกขสัจจะไม่ใช่กำลังดับและมคฺคสัจจะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

หรือว่า มคฺคสัจจะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, ทุกขสัจจะก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งอรหัตมคฺคจิตก็ดี ในภังคขณะแห่งจิตของพระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี บุคคลที่กำลังตายในอบายภูมิก็ดี ปุณฺชนเหล่าใดจะไม่ได้มรรค ปุณฺชนเหล่านั้นกำลังตายก็ดี ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาลก็ดี บุคคลที่กำลังตายในอสังฺฆยสัจตภูมิก็ดี มคฺคสัจจะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่ทุกขสัจจะกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, ในอุปาทกขณะแห่งจิตของพระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี บุคคลที่กำลังเกิดในอบายภูมิก็ดี ปุณฺชนเหล่าใดจะได้มรรค ปุณฺชนเหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี ในอุปาทกขณะแห่งจิตในปวัตติกาลก็ดี ในภังคขณะแห่งอรหัตมคฺคจิตและผลจิตในอรุปภูมิก็ดี บุคคลที่กำลังเกิดในอสังฺฆยสัจตภูมิก็ดี มคฺคสัจจะไม่ใช่จักดับ และทุกขสัจจะก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ ทุกขสัจจมูละ มคฺคสัจจมูลี

ทุกขสัจจมูล จบ

สมุทยัสัจจมูล

สมุทยัสัจจมูละ มัคคัสัจจมูลี :-

[๕๖๕] สมุทยัสัจจะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใดในภูมิตใด, มัคคัสัจจะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ในอุปปาทขณะแห่งอรหัตตมัคคจิตก็ดี บุคคลเหล่าใดจะได้อรหัตตมรรคในลำดับแห่งจิตใดก็ดี บุคคลเหล่าใดจะได้มรรคที่นอกจากจิตนั้น ในอุปปาทขณะแห่งตัณหาของบุคคลเหล่านั้นก็ดี ในขณะที่ตัณหาวิปยุตตจิตกำลังเกิดก็ดี สมุทยัสัจจะไม่ใช่กำลังดับบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่มัคคัสัจจะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, ในภังคขณะแห่งอรหัตตมัคคจิตก็ดี พระอรหัตตทั้งหลายก็ดี บุคคลที่กำลังเกิดในอบายภูมิกี่ดี ปุณฺชนเหล่าใดจะไม่ได้มรรค ในอุปปาทขณะแห่งตัณหาของปุณฺชนเหล่านั้นก็ดี ในขณะที่ตัณหาวิปยุตตจิตกำลังเกิดก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสังญัสตตภูมิกี่ดี สมุทยัสัจจะไม่ใช่กำลังดับ และมัคคัสัจจะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

หรือว่า มัคคัสัจจะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภูมิตใด, สมุทยัสัจจะก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่เกิดอยู่ในอบายภูมิกี่ดี ปุณฺชนเหล่าใดจะไม่ได้มรรค ในภังคขณะแห่งตัณหาของปุณฺชนเหล่านั้นก็ดี มัคคัสัจจะไม่ใช่จักดับแก่

พระอภิธรรมปิฎก ขมก เล่ม ๕ ภาค ๑ ตอน ๑ - หน้าที่ 994

บุคคลเหล่านั้นในภูนั่น แต่สมุทตัจจะกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูนั่น, ในภังคขณะแห่งอรหัตมัคคจิตก็ดี พระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี ปุถุชนเหล่าใดจะไม่ได้มรรค ในอุปปาทขณะแห่งตัณหาของปุถุชนเหล่านั้นก็ดี ในขณะที่ตัณหาวิปยุตตจิตกำลังเกิดก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภุมิก็ดี มัคคตัจจะไม่ใช่จักดับ และสมุทตัจจะก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูนั่น.

จบ สมุทตัจจมูละ มัคคตัจจมูลี

สมุทตัจจมูล จบ

ปุคคโลกาสวาระ จบ

ปัจจุปปันนนานาคตวาระ ปัจจนิก จบ

อตีตนาถวาระ อนุโลม

บุคคลวาระ

ทุกขสังขมูล

ทุกขสังขมูละ สมุทยสังขมูลี :-

[๕๗๐] ทุกขสังขจะเคยดับแก่บุคคลใด, สมุทยสังขจะก็จับดับ
แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

บุคคลผู้ถึงพร้อมด้วยอรหัตมรรคก็ดี พระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี
บุคคลเหล่าใดจะได้อรหัตมรรคในลำดับแห่งจิตใดก็ดี ทุกขสังขจะเคยดับ
แก่บุคคลเหล่านั้น แต่สมุทยสังขจะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคล
ที่นอกจากนี้ ทุกขสังขจะเคยดับ และสมุทยสังขจะก็จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า สมุทยสังขจะจักดับแก่บุคคลใด, ทุกขสังขจะก็เคยดับแก่
บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ ทุกขสังขมูละ สมุทยสังขมูลี

ทุกขสังขจะมูละ มัคคสังขมูลี :-

[๕๗๑] ทุกขสังขจะเคยดับแก่บุคคลใด, มัคคสังขจะก็จักดับแก่
บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในกัณณะแห่งอรหัตมัคคจิตก็ดี พระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี
ปุถุชนเหล่าใดจะไม่ได้มรรคปุถุชนเหล่านั้นก็ดี ทุกขสังขจะเคยดับแก่
บุคคลเหล่านั้น แต่มัคคสังขจะไม่ไซ้จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น, ในอุป-
ปาทขณะแห่งอรหัตมัคคจิตก็ดี บุคคลเหล่าใดจะได้อรหัตมรรคในลำดับ
แห่งจิตใดก็ดี บุคคลเหล่าใดจะได้มรรคที่นอกจากจิตนั้นก็ดี ทุกขสังขจะ
เคยดับ และมัคคสังขก็จะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า มัคคสังขจะจักดับแก่บุคคลใด, ทุกขสังขจะก็เคยดับแก่
บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

จบ ทุกขสังขมูละ มัคคสังขมูลี

ทุกขสังขมูล จบ

สมุทยสังขมูล

สมุทยสังขมูละ มัคคสังขมูลี :-

[๕๗๒] สมุทยสังขจะเคยดับแก่บุคคลใด มัคคสังขจะก็จักดับ
แก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

ในกัณณะแห่งอรหัตมัคคจิตก็ดี พระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี
ปุถุชนเหล่าใดจะไม่ได้มรรคปุถุชนเหล่านั้นก็ดี สมุทยสังขจะเคยดับแก่

พระอภิธรรมปิฎก ขมก เล่ม ๕ ภาค ๑ ตอน ๑ - หน้าที่ 997

บุคคลเหล่านั้น แต่มัคคัสจะไม่ใช่จักคัฏฏเภกบุคคลเหล่านั้น, ในอุป-
ปาทขณะแห่งอรหัตมคคจิตก็ดี บุคคลเหล่าใดจะได้อรหัตมรรคในลำดับ
แห่งจิตใดก็ดี บุคคลเหล่าใดจะได้มรรคที่นอกจากจิตนั้นก็ดี สมุทยัสจะ
เคยคัฏฏ และมัคคัสจะก็จักคัฏฏเภกบุคคลเหล่านั้น.

หรือว่า มัคคัสจะจักคัฏฏเภกบุคคลใด, สมุทยัสจะก็เคยคัฏฏเภก
บุคคลนั้น ใช่ไหม?

ใช่.

จบ สมุทยัสจจุมล มัคคัสจจุมล

สมุทยัสจจุมล จบ

ปุคคลวาระ จบ

โอกาสวาระ

ทุกขัสจจุมล

ทุกขัสจจุมล ๑ ล ๑

[๕๑๓] ทุกขัสจจะเคยคัฏฏในภูมิด, ๑ ล ๑

ทุกขัสจจุมล จบ

โอกาสวาระ จบ

บุคคลโลกาสวาระ

ทุกขสังจมูล

ทุกขสังจมูละ สมุทยสังจมูลี :-

[๕๗๔] ทุกขสังจจะเคยดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, สมุทยสังจจะ
ก็จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลผู้ถึงพร้อมด้วยอรหัตมรรคจิตก็ดี พระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี
บุคคลเหล่าใดจะได้อรหัตมรรคในลำดับแห่งจิตใดก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ใน
อสังขยัตตภูมิก็ดี ทุกขสังจจะเคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่
สมุทยสังจจะไม่ไซ้จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่เกิดอยู่ใน
จตุโวการภูมิ ปัญจโวการภูมิที่นอกจากบุคคลเหล่านั้น ทุกขสังจจะเคย
ดับ และสมุทยสังจจะก็จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า สมุทยสังจจะจักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, ทุกขสังจจะ
ก็เคยดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลที่กำลังเกิดในสุทธาวาสภูมิ สมุทยสังจจะจักดับแก่บุคคล
เหล่านั้นในภูมินั้น แต่ทุกขสังจจะไม่ไซ้เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมิ
นั้น, บุคคลที่เกิดอยู่ในจตุโวการภูมิ ปัญจโวการภูมิที่นอกจากบุคคล
เหล่านั้น สมุทยสังจจะจักดับ และทุกขสังจจะก็เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้น
ในภูมินั้น.

จบ ทุกขสังจมูละ สมุทยสังจมูลี

ทุกขสังขมูละ มัคคสังขมูลี :-

[๕๗๕] ทุกขสังขจะเคยดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, มัคคสังขจะ
ก็จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

ในภังกขณะแห่งอรหัตตมัคคจิตก็ดี พระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี
ปุถุชนเหล่าใดจะไม่ได้มรรค ปุถุชนเหล่านั้นก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ใน
อบายภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสังขยัตตภูมิก็ดี ทุกขสังขจะเคยดับแก่
บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่มัคคสังขจะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น
ในภูมินั้น, ในอุปปาทขณะแห่งอรหัตตมัคคจิตก็ดี บุคคลเหล่าใดจะได้
อรหัตตมรรคในลำดับแห่งจิตใดก็ดี บุคคลเหล่าใดจะได้มรรคที่นอกจาก
จิตนั้นก็ดี ทุกขสังขจะเคยดับ และมัคคสังขจะก็จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น
ในภูมินั้น.

ก็หรือว่า มัคคสังขจะจักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, ทุกขสังขจะก็เคย
ดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลที่กำลังเกิดในสุทธาวาสภูมิ มัคคสังขจะจักดับแก่บุคคล
เหล่านั้นในภูมินั้น แต่ทุกขสังขจะไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมิ
นั้น, ในอุปปาทขณะแห่งอรหัตตมัคคจิตก็ดี บุคคลเหล่าใดจะได้อรหัตต-
มรรคในลำดับแห่งจิตใดก็ดี บุคคลเหล่าใดจะได้มรรคที่นอกจากจิตนั้น
ก็ดี มัคคสังขจะจักดับ และทุกขสังขจะก็เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ ทุกขสังขมูละ มัคคสังขมูลี

ทุกขสังขมูล จบ

สมุทยสังขมูล

สมุทยสังขมูละ มัคคสังขมูลี :-

[๕๗๖] สมุทยสังขจะเคยดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, มัคคสังขจะ
ก็จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

ในภังคขณะแห่งอรหัตตมัคคจิตก็ดี พระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี
ปุถุชนเหล่าใดจะไม่ได้มรรค ปุถุชนเหล่านั้นก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ใน
อบายภูมิก็ดี สมุทยสังขจะเคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่มัคค-
สังขจะไม่ไซ้จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, ในอุปปาตขณะแห่ง
อรหัตตมัคคจิตก็ดี บุคคลเหล่าใดจะได้อรหัตตมรรคในลำดับแห่งจิตใดก็ดี
บุคคลเหล่าใดจะได้มรรคที่นอกจากจิตนั้นก็ดี สมุทยสังขจะเคยดับ และ
มัคคสังขจะก็จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า มัคคสังขจะจักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, สมุทยสังขจะก็
เคยดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อจิตดวงที่ ๒ เกิดขึ้นแก่บุคคลที่เกิดอยู่ในสุทธาวาสภูมิ
มัคคสังขจะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่สมุทยสังขจะไม่ไซ้เคย
ดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, ในอุปปาตขณะแห่งอรหัตตมัคคจิตก็ดี
บุคคลเหล่าใดจะได้อรหัตตมรรคในลำดับแห่งจิตใดก็ดี บุคคลเหล่าใดจะ

พระอภิธรรมปิฎก ขมก เล่ม ๕ ภาค ๑ ตอน ๑ - หน้าที่ 1001

ได้มรรคที่นอกจากจิตนั้นก็ดี มัคคสังจะจักดับ และสมุทสังจะก็เคยดับ
แก้บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ สมุทสังจุมละ มัคคสังจุมลิตี

สมุทสังจุมล จบ

ปุคคโลกาสวาระ จบ

อตีตानาคตวาระ อนุโลม จบ

อตีตนาถวาระ ปัจจนิก

ปุคคลวาระ

ทุกขสังจมูล

ทุกขสังจมูละ สมุทยสังจมุติ :-

[๕๗๗] ทุกขสังจจะไม่ไช้เคยดับแก่บุคคลใด, สมุทยสังจจะ
ก็ไมไช้จักดับแก่บุคคลนั้น ไช้ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่า สมุทยสังจจะไม่ไช้จักดับแก่บุคคลใด, ทุกขสังจจะก็ไมไช้
เคยดับแก่บุคคลนั้น ไช้ไหม ?

เคยดับ.

จบ ทุกขสังจมูละ สมุทยสังจมุติ

ทุกขสังจมูละ มัคคสังจมุติ :-

[๕๗๘] ทุกขสังจจะไม่ไช้เคยดับแก่บุคคลใด, มัคคสังจจะก็
ไมไช้จักดับแก่บุคคลนั้น ไช้ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่า มัคคัสจจะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใด, ทุกขัสจจะก็ไม่ใช่
เคยดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เคยดับ.

จบ ทุกขัสจจมุมละ มัคคัสจจมุถิ

ทุกขัสจจมุถ จบ

สมุทยัสจจมุถ

สมุทยัสจจมุถะ มัคคัสจจมุถิ :-

[๕๗๕] สมุทยัสจจะไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลใด, มัคคัสจจะก็
ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ไม่มี.

หรือว่า มัคคัสจจะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใด, สมุทยัสจจะก็ไม่ใช่
เคยดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เคยดับ.

จบ สมุทยัสจจมุถะ มัคคัสจจมุถิ

สมุทยัสจจมุถ จบ

ปุคคลวาระ จบ

โอกาสวาระ

ทุกขสังขมูล

ทุกขสังขมูละ ๗ ล ๗

[๕๘๐] ทุกขสังขจะไม่ใช่เคยดับในภูมิใด, ๗ ล ๗

ทุกขสังขมูละ จบ

โอกาสวาระ จบ

บุคคลโถกาสวาระ

ทุกขสังขมูล

ทุกขสังขมูละ สมุททยสังขมูลี :-

[๕๘๑] ทุกขสังขจะไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, สมุททย-
สังขจะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

จักดับ.

ก็หรือว่า สมุททยสังขจะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, ทุกขสังขจะ
ก็ไม่ใช่เคยดับและบุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เคยดับ.

จบ ทุกขสังขมูละ สมุททยสังขมูลี

ทุกขสังขมูละ มัคคสังขมูลี :-

[๕๘๒] ทุกขสังขจะไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, มัคคสังขจะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

จักดับ.

ก็หรือว่า มัคคสังขจะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, ทุกขสังขจะก็ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เคยดับ.

จบ ทุกขสังขมูละ มัคคสังขมูลี

ทุกขสังขมูล จบ

สมุทยสังขมูล

สมุทยสังขมูละ มัคคสังขมูลี :-

[๕๘๓] สมุทยสังขจะไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, มัคคสังขจะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อจิตดวงที่ ๒ เกิดขึ้นแก่บุคคลที่เกิดอยู่ในสุทธาวาสภูมิ สมุทยสังขจะไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่มัคคสังขจะจัก

ดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น, บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสัญญัตตภูมิ สมุทย-
สัจจะไม่ใช่เคยดับ และมัคคสัจจะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภพ
นั้น.

ก็หรือว่า มัคคสัจจะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภพใด, สมุทย-
สัจจะก็ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลนั้นในภพนั้น ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งอหัตมัคคจิตก็ดี พระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี
ปุถุชนเหล่าใดจะไม่ได้มรรค ปุถุชนเหล่านั้นก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ใน
อบายภูมิก็ดี มรรคสัจจะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น แต่
สมุทยสัจจะเคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น, บุคคลผู้เกิดอยู่ใน
อสัญญัตตภูมิ มัคคสัจจะไม่ใช่จักดับ และสมุทยสัจจะก็ไม่ใช่เคยดับแก่
บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น.

จบ สมุทยสัจจมูละ มัคคสัจจมูลี

สมุทยสัจจมูล จบ

ปุคคโลกาสวาระ จบ

อดีตานาคตวาระ ปัจจนิก จบ

อุปาทนโรธวาระ

ปัจจุปปีนนวาระ อนุโลม

ปุคคลวาระ

ทุกขสังจมูล

ทุกขสังจมูละ สมุทยสังจมูลี :-

[๕๘๔] ทุกขสังจจะกำลังเกิดแก่บุคคลใด, สมุทยสังจจะ
ก็กำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่มั้ย?

ไม่ใช่.

ก็หรือว่า สมุทยสังจจะกำลังดับแก่บุคคลใด, ทุกขสังจจะกำลังเกิด
แก่บุคคลนั้น ใช่มั้ย?

ไม่ใช่.

จบ ทุกขสังจมูละ สมุทยสังจมูลี

ทุกขสังจมูละ มัคคสังจมูลี :-

ทุกขสังจจะกำลังเกิดแก่บุคคลใด, มัคคสังจจะกำลังดับแก่บุคคล
นั้น ใช่มั้ย?

ไม่ใช่.

ก็หรือว่า มัคคัสจจะกำลังดับแก่บุคคลใด, ทุกขัสจจะกำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

ไม่ใช่.

จบ ทุกขัสจมุมละ มัคคัสจมุติ

ทุกขัสจมุมล จบ

สมุทยัสจมุมล

สมุทยัสจมุมละ มัคคัสจมุติ :-

สมุทยัสจจะกำลังเกิดแก่บุคคลใด, มัคคัสจจะกำลังดับแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

ไม่ใช่.

ก็หรือว่า มัคคัสจจะกำลังดับแก่บุคคลใด, สมุทยัสจจะกำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

ไม่ใช่.

จบ สมุทยัสจมุมละ มัคคัสจมุติ

สมุทยัสจมุมล จบ

บุคคลวาระ จบ

โอกาสวาระ

ทุกขสังขมูล

ทุกขสังขมูละ สมุทยสังขมูลี :-

ทุกขสังขจะกำลังเกิดในภุมิไค, สมุทยสังขจะก็กำลังดับในภุมินัน
ไช้ไหม ?

ในอสังขญสัตตภุมิ ทุกขสังขจะกำลังเกิด แต่สมุทยสังขจะไม่ไช้
กำลังดับในภุมินัน.

จบ ทุกขสังขมูละ สมุทยสังขมูลี

คำว่า ยตุถ (ในภุมิไค) เหมือนกัน ทั้งอุปปาทวาระ ทั้ง
ทั้งนิโรธวาระ ทั้งอุปปาทนิโรธวาระ เหตุเครื่องกระทำให้ต่างกันย่อม
ไม่มี.

ทุกขสังขมูล จบ

โอกาสวาระ จบ

บุคคลโลกาสุวาระ

ทุกขสังขมูล

ทุกขสังขมูละ สมุทยสังขมูลี :-

ทุกขสังขจะกำลังเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, สมุทยสังขจะกำลังดับ
แก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

ไม่ใช่.

จบ ทุกขสังขมูละ สมุทยสังขมูลี

บุคคลวาระก็ดี บุคคลโลกาสุวาระก็ดี ก็เช่นเดียวกัน.

ทุกขสังขมูล จบ

บุคคลโลกาสุวาระ จบ

ปัจจุปปันนวาระ อนุโลม จบ

ปัจจุปนินวาระ ปัจจนิก

บุคคลวาระ

ทุกขสังขมูล

ทุกขสังขมูละ สมุทยสังขมูลี :-

[๕๘๕] ทุกขสังขจะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใด, สมุทยสังขจะ
ก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม?

ในภังคขณะแห่งตัณหา ทุกขสังขจะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่สมุทยสังขจะกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลทั้งหมดกำลังตาย
ก็ดี ในภังคขณะแห่งตัณหาวิปยุตตจิตในประวัติศาสตร์ก็ดี ในอุปปาทขณะ
แห่งมกคจิตและผลจิตในรูปภูมิก็ดี ทุกขสังขจะไม่ใช่กำลังเกิด และ
สมุทยสังขจะก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า สมุทยสังขจะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใด, ทุกขสังขจะก็
ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม?

บุคคลทั้งหมดกำลังเกิดก็ดี ในอุปปาทขณะแห่งจิตในประวัติศาสตร์
ก็ดี สมุทยสังขจะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่ทุกขสังขจะกำลังเกิด
แก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลทั้งหมดกำลังตายก็ดี ในภังคขณะแห่งตัณหา
วิปยุตตจิตในประวัติศาสตร์ก็ดี ในอุปปาทขณะแห่งมกคจิตและผลจิตใน

อรุณภูมิก็ดี สมุทตัจจะไม่ใช่กำลังดับ และทุกขตัจจะก็ไม่ใช่กำลังเกิด
แก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ ทุกขตัจจะ สมุทตัจจะ

ทุกขตัจจะ มัคคตัจจะ :-

[๕๘๖] ทุกขตัจจะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใด, มัคคตัจจะก็
ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม?

ในภังคขณะแห่งมัคคจิต ทุกขตัจจะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคล
เหล่านั้น แต่มัคคตัจจะกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลทั้งหมดกำลัง
ตายก็ดี ในภังคขณะแห่งมัคควิปยุตตจิตในปวัตติกาลก็ดี ในอุปปาท-
ขณะแห่งมัคคจิตและผลจิตในอรุณภูมิก็ดี ทุกขตัจจะไม่ใช่กำลังเกิด และ
มัคคตัจจะก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า มัคคตัจจะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใด, ทุกขตัจจะก็
ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม?

บุคคลทั้งหมดกำลังเกิดก็ดี ในอุปปาทขณะแห่งจิตในปวัตติกาล
ก็ดี มัคคตัจจะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่ทุกขตัจจะกำลังเกิด
แก่บุคคลเหล่านั้น บุคคลทั้งหมดกำลังตายก็ดี ในภังคขณะแห่งมัคค-

วิปยุตตจิตในปวัตติกาลก็ดี ในอุปปาทขณะแห่งมัคคจิตและผลจิตใน
อรุณภูมิก็ดี มัคคสังจะไม่ใช่กำลังดับ และทุกขสังจะก็ไม่ใช่กำลังเกิด
แก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ ทุกขสังจุมละ มัคคสังจุมูลี

ทุกขสังจุมูล จบ

สมุทยสังจุมูล

สมุทยสังจุมูละ มัคคสังจุมูลี :-

[๕๘๗] สมุทยสังจะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใด, มัคคสังจะ
ก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

ในภังคขณะแห่งมัคคจิต สมุทยสังจะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคล
เหล่านั้น แต่มัคคสังจะกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น, ในอุปปาทขณะแห่ง
ตัณหาวิปยุตตจิตก็ดี ในภังคขณะแห่งมัคควิปยุตตจิตก็ดี บุคคลผู้
กำลังเข้านิโรธสมาบัติอยู่ก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสังญีสัตตภูมิก็ดี สมุทย-
สังจะไม่ใช่กำลังเกิด และมัคคสังจะก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า มัคคัสจะไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใด, สมุทสัจจะก็
ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในอุปาทกขณะแห่งตัณหา มัคคัสจะไม่ใช่กำลังดับ แก่บุคคล
เหล่านั้น แต่สมุทสัจจะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, ในอุปาทกขณะ
แห่งตัณหาวิปยุตตจิตก็ดี ในกัมภขณะแห่งมัคควิปยุตตจิตก็ดี บุคคล
ผู้กำลังเข้านิโรธสมาบัติอยู่ก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสังขญัตตภูมิจีดี
มัคคัสจะไม่ใช่กำลังดับ และสมุทสัจจะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคล
เหล่านั้น.

จบ สมุทสัจจมูละ มัคคัสจมูลี

สมุทสัจจมูล จบ

บุคคลวาระ จบ

โอกาสวาระ

ทุกขสัจจมูล

ทุกขสัจจมูละ ๗ ล ๗

[๕๘๘] ทุกขสัจจะไม่ใช่กำลังเกิดในภูมิจใด, ๗ ล ๗

ทุกขสัจจมูล จบ

โอกาสวาระ จบ

บุคคลโลกาสวาระ

ทุกขสังขมูล

ทุกขสังขมูละ ๗ ล ๗

[๕๘๕] ทุกขสังขจะไม่ใช้กำลังเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, ๗ ล ๗

คำว่า **ยสุต** (แก่บุคคลใด) ก็ดี คำว่า **ยสุตยตุต** (แก่บุคคลใดในภูมิใด) ก็ดี เป็นเช่นเดียวกัน.

บทว่า **นิโรธสมาปนฺนํ** ไม่พึงกระทำแม้ในคำว่า **ยสุตยตุต** (แก่บุคคลใดในภูมิใด)

ทุกขสังขมูล จบ

บุคคลโลกาสวาระ จบ

ปัจจุปปันนวาระ ปัจจนิก จบ

อดีตวาระ อนุโลม

บุคคลวาระ

ทุกขสังขมูล

ทุกขสังขมูละ สมุทยสังขมูลี :-

[๕๕๐] ทุกขสังขจะเคยเกิดแก่บุคคลใด, สมุทยสังขจะก็เคยดับ
แก่บุคคลนั้น ใช่มั้ย?

ใช่.

ก็หรือว่า สมุทยสังขจะ ๗ ล ๗

ใช่.

คำถามที่เป็นอดีต ท่านจำแนกไว้แล้วในอุปาทวาระฉันใด ส่วน
ที่เป็นอนุโลมก็ดี ที่เป็นปัจจนิกก็ดี พึงจำแนกแม้ในอุปาทนิโรธวาระ
ฉันนั้น.

จบ ทุกขสังขมูละ สมุทยสังขมูลี

ทุกขสังขมูล จบ

บุคคลวาระ จบ

อดีตวาระ จบ

อนาคตวาระ อนุโลม

บุคคลวาระ

ทุกขสังขมูล

ทุกขสังขมูละ สมุทยสังขมูลี :-

[๕๕๑] ทุกขสังขจะจักเกิดแก่บุคคลใด, สมุทยสังขจะก็จักดับ
แก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลผู้ถึงพร้อมด้วยอรหัตมรรคก็ดี พระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี
บุคคลเหล่าใดจะได้อรหัตมรรคในลำดับแห่งจิตใดก็ดี ทุกขสังขจะจักเกิด
แก่บุคคลเหล่านั้น แต่สมุทยสังขจะไม่ไซ้จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคล
ที่นอกจากนี้ ทุกขสังขจะจักเกิด และสมุทยสังขจะก็จักดับแก่บุคคลเหล่า
นั้น.

ก็หรือว่า สมุทยสังขจะ ๗ ล ๗

ไซ้.

จบ ทุกขสังขมูละ สมุทยสังขมูลี

ทุกขสังขมูละ มัคคสังขมูลี :-

[๕๕๒] ทุกขสังขจะจักเกิดแก่บุคคลใด, มัคคสังขจะก็จักดับ
แก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

ในภังคขณะแห่งอหัตถ์มคจิตก็ดี พระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี
ปุถุชนเหล่าใดจะไม่ได้มรรค ปุถุชนเหล่านั้นก็ดี ทุกขสังขจะจักเกิดแก่
บุคคลเหล่านั้น แต่มคสังขจะไม่ไซ้จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น, ในอุป-
ปาทขณะแห่งอหัตถ์มคจิตก็ดี บุคคลเหล่าใดจะได้อรหัตมรรคในลำดับ
แห่งจิตใดก็ดี บุคคลเหล่าใดจะได้มรรคที่นอกจากจิตนั้นก็ดี ทุกขสังขจะ
จักเกิด และมคสังขจะก็จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า มคสังขจะ ๗ ล ๗

ไซ้.

จบ ทุกขสังขมูละ มคสังขจะมูถิ

ทุกขสังขมูล จบ

สมุทยสังขมูล

สมุทยสังขมูละ มคสังขจะมูถิ :-

[๕๕๓] สมุทยสังขจะจักเกิดแก่บุคคลใด, มคสังขจะก็จักดับ
แก่บุคคลนั้น ไช้ใหม่ ?

ปุถุชนเหล่าใดจะไม่ได้มรรค ปุถุชนเหล่านั้น สมุทยสังขจะ
จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่มคสังขจะไม่ไซ้จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น,
บุคคลเหล่าใดจะได้มรรคบุคคลเหล่านั้น สมุทยสังขจะจักเกิด และมค-
สังขจะก็จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า มัคคัสจจะจักดับแก้บุคคลใด, สมุทยัสจจะก็จักเกิดแก้บุคคลนั้น ไซ้ใหม่ ?

ในอุปปาทขณะแห่งอรัหัตมัคคจิตก็ดี บุคคลเหล่าใดจะได้อรัหัตมรรคในลำดับแห่งจิตใดก็ดี มัคคัสจจะจักดับแก้บุคคลเหล่านั้น แต่สมุทยัสจจะไม่ไซ้จักเกิดแก้บุคคลเหล่านั้น, บุคคลเหล่าใดจะได้มรรคมัคคัสจจะจักดับ และสมุทยัสจจะก็จักเกิดแก้บุคคลเหล่านั้น.

จบ สมุทยัสจมูละ มัคคัสจมูลี

สมุทยัสจมูล จบ

บุคคลวาระ จบ

โอกาสวาระ

ทุกขัสจมูล

ทุกขัสจมูละ ๗ ล ๗

[๕๕๔] ทุกขัสจจะจักเกิดในภูมีใด, ๗ ล ๗

ทุกขัสจมูล จบ

โอกาสวาระ จบ

บุคคลโลกาสวาระ

ทุกขสังขมูล

ทุกขสังขมูละ สมุทยสังขมูลี :-

[๕๕๕] ทุกขสังขจะจักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, สมุทยสังขจะ
ก็จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลผู้ถึงพร้อมด้วยอรหัตมรรคก็ดี พระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี
บุคคลเหล่าใดจะได้อรหัตมรรคในลำดับแห่งจิตใดก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ใน
ในอสังขยัตตภูมิก็ดี ทุกขสังขจะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่
สมุทยสังขจะไม่ไซ้จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลผู้เกิดอยู่ใน
จตุโวการภูมิ ในปัญจโวการภูมิ ที่นอกจากนั้น ทุกขสังขจะก็จักเกิด
สมุทยสังขจะก็จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

คำว่า ยสฺส (แก่บุคคลใด) ก็ดี คำว่า ยสฺสยตฺถ (แก่
บุคคลใดในภูมิใด) ก็ดี เป็นเช่นเดียวกัน.

จบ ทุกขสังขมูละ สมุทยสังขมูลี

ทุกขสังขมูล จบ

บุคคลโลกาสวาระ จบ

อนาคตวาระอนุโลม จบ

อนาคตวาระ ปังนิก

บุคคลวาระ

ทุกขสังขมูล

ทุกขสังขมูละ สมุทยสังขมูลี :-

[๕๕๖] ทุกขสังขจะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใด, สมุทยสังขจะไม่
ใช่จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า สมุทยสังขจะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใด, ทุกขสังขจะไม่
ใช่จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

บุคคลผู้ถึงพร้อมด้วยอรหัตมรรคจิตก็ดี พระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี
บุคคลเหล่าใดจะได้อรหัตมรรคในลำดับแห่งจิตใดก็ดี สมุทยสังขจะไม่
จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่ทุกขสังขจะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคล
ผู้ถึงพร้อมด้วยปรีนิพพานจิต สมุทยสังขจะไม่ใช่จักดับ และทุกขสังขจะ
ก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ ทุกขสังขมูละ สมุทยสังขมูลี

ทุกขสังขมูละ มัคคสังขมูลี :-

[๕๕๑] ทุกขสังขจะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใด, มัคคสังขจะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า มัคคสังขจะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใด ทุกขสังขจะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งอรหัตมัคคจิตก็ดี พระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี ปุณฺชนเหล่าใดจะไม่ได้มรรค ปุณฺชนเหล่านั้นก็ดี มัคคสังขจะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่ทุกขสังขจะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลผู้ถึงพร้อมด้วยปรินิพพานจิต มัคคสังขจะไม่ใช่จักดับ และทุกขสังขจะก็ไม่ใช่จักเกิด.

จบ ทุกขสังขมูละ มัคคสังขมูลี

ทุกขสังขมูล จบ

สมุทยสังขมูล

สมุทยสังขมูละ มัคคสังขมูลี :-

[๕๕๒] สมุทยสังขจะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใด, มัคคสังขจะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในอุปปาทขณะแห่งอรหัตมัคคจิตก็ดี บุคคลเหล่าใดจะได้อรหัต-
มรรคในลำดับแห่งจิตใดก็ดี สมุทยสังจะไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น
แต่มัคคสังจะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น, ในภังคขณะแห่งอรหัตมัคคจิตก็ดี
พระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี สมุทยสังจะไม่ใช่จักเกิด และมัคคสังจะก็ไม่
ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า มัคคสังจะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใด, สมุทยสังจะก็ไม่
ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม?

ปุถุชนเหล่าใดจะไม่ได้มรรค ปุถุชนเหล่านั้น มัคคสังจะไม่ใช่
จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น และสมุทยสังจะจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, ใน
ภังคขณะแห่งอรหัตมรรคจิตก็ดี พระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี มัคคสังจะ
ไม่ใช่จักดับ และสมุทยสังจะก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ สมุทยสังจุมละ มัคคสังจุมลิตี

สมุทยสังจุมล จบ

ปุคคลาวาระ จบ

โอกาสวาระ

ทุกขสังขมูล

ทุกขสังขมูละ ๑ ล ๑

[๕๕๕] ทุกขสังขจะไม่ไซ้จักเกิดในภุมิไค, ๑ ล ๑

ทุกขสังขมูล จบ

โอกาสวาระ จบ

บุคคลโลกาสวาระ

ทุกขสังขมูล

ทุกขสังขมูละ สมุทยสังขมูถ :-

[๑๐๐๐] ทุกขสังขจะไม่ไซ้จักเกิดแก่บุคคลไคในภุมิไค ๑ ล ๑

คำว่ำ ยสุส (แก่บุคคลไค) ก็ดี คำว่ำ ยสุส ยตุถ (แก่
บุคคลไคในภุมิไค) ก็ดี เป็นเช่นเดีวกัน.

สมุทยสังขจะ มัคคสังขจะ การกระทำต่างกันคือ :-

พระอภิธรรมปิฎก ขมก เล่ม ๕ ภาค ๑ ตอน ๑ - หน้าที่ 1025

ในภังคขณะแห่งอหัตตมคจิตก็ดี พระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี
บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิจีดี มัคคัสจจะไม่ไซ้จักดับ และสมุท-
ตัสจจะไม่ไซ้จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ ทุกขสัจจมูละ สมุทตัสจจมูลี

ทุกขสัจจมูล จบ

ปุคคโลกาสวาระ จบ

อนาคตวาระ ปัจจนิก จบ

ปัจจุปปันนาตีตวาระ อนุโลม

ปุคคลวาระ

ทุกขสังจมูล

ทุกขสังจมูละ สมุทยสังจมูลี :-

[๑๐๐๑] ทุกขสังจะกำลังเกิดแก่บุคคลใด, สมุทยสังจะก็เคย
ดับแก่บุคคลนั้น ไซ้ใหม่ ?

ไซ้.

ก็หรือว่า ฯ ล ฯ

คำถามที่เป็นอดีตกับด้วยปัจจุบัน คำว่า ยสฺส ก็ดี, ยตฺถ ก็ดี,
คำว่า ยสฺส ยตฺถ ก็ดี, อนุโลม ก็ดี, ปัจจนิก ก็ดี เป็นเช่นเดียว
กันทั้งในอุปาทวาระ ทั้งในอุปาทนโรธวาระ ผู้มีปัญญาพึงจำแนกไป.

จบ ทุกขสังจมูละ สมุทยสังจมูลี

ทุกขสังจมูล จบ

ปุคคลวาระ จบ

ปัจจุปปันนาตีตวาระ จบ

ปัจจุปันนาคตวาระ อนุโลม

บุคคลวาระ

ทุกขสังขมูล

ทุกขสังขมูละ สมุทยสังขมูลี :-

[๑๐๐๒] ทุกขสังขจะกำลังเกิดแก่บุคคลใด, สมุทยสังขจะกัจัก
ดับแก่บุคคลนั้น ไช้ใหม่ ?

ในอุปปาทขณะแห่งอรหัตมัคจิตก็ดี ในอุปปาทขณะแห่งจิต
ของพระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี บุคคลเหล่าใดจะได้อรหัตมรรคในลำดับ
แห่งจิตใด ในอุปปาทขณะแห่งจิตนั้นก็ดี ทุกขสังขจะกำลังเกิดแก่บุคคล
เหล่านั้น แต่สมุทยสังขจะไม่ไช้จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่นอก
จากบุคคลเหล่านี้กำลังเกิดก็ดี ในอุปปาทขณะแห่งจิตในปวัตติกาลก็ดี
ทุกขสังขจะกำลังเกิด และสมุทยสังขจะกัจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า สมุทยสังขจะจับแก่บุคคลใด, ทุกขสังขจะกำลังเกิด
แก่บุคคลนั้น ไช้ใหม่ ?

บุคคลทั้งหมดกำลังตายก็ดี ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาลก็ดี
ในอุปปาทขณะแห่งมัคจิตและผลจิตในอรุณภูมิก็ดี สมุทยสังขจะกัจักดับ
แก่บุคคลเหล่านั้น แต่ทุกขสังขจะไม่ไช้กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคล

ทั้งหมดกำลังเกิดก็ดี ในอุปาทกขณะแห่งจิตในปวัตติกาลก็ดี สมุทยสังจะ
จักดับ และทุกขสังจะก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ ทุกขสังจุมละ สมุทยสังจุมลิตี

ทุกขสังจุมละ มัคคสังจุมลิตี :-

[๑๐๐๓] ทุกขสังจะกำลังเกิดแก่บุคคลใด มัคคสังจะก็จักดับ
แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในอุปาทกขณะแห่งจิตของพระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี ปุณฺชนเหล่า
ใดจะไม่ได้มรรค ปุณฺชนเหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี ในอุปาทกขณะแห่งจิต
ในปวัตติกาลก็ดี ทุกขสังจะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่มัคคสังจะ
ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น, ในอุปาทกขณะแห่งอรหัตมัคคจิตก็ดี
บุคคลเหล่าใดจะได้อรหัตมรรคในลำดับแห่งจิตนั้น ในอุปาทกขณะแห่ง
จิตนั้นก็ดี บุคคลเหล่าใดจะได้มรรคที่นอกจากจิตนั้น บุคคลเหล่านั้น
กำลังเกิดก็ดี ในอุปาทกขณะแห่งจิตในปวัตติกาลก็ดี ทุกขสังจะกำลัง
เกิด และมัคคสังจะก็จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า มัคคสังจะจักดับแก่บุคคลใด ทุกขสังจะก็กำลังเกิด
แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

บุคคลเหล่านี้จะได้หรือหัตมรรคในลำดับแห่งจิตใด ในภังค-
ขณะแห่งจิตนั้นก็ดี บุคคลเหล่านี้จะได้มรรคที่นอกจากจิตนั้น บุคคล
เหล่านั้นกำลังตายก็ดี ในภังคขณะแห่งจิตในประวัติศาสตร์ก็ดี ในอุปปาท-
ขณะแห่งมัคคจิตและผลจิตในรูปภูมิก็ดี มัคคสังจะจักดับแก่บุคคล
เหล่านั้น แต่ทุกขสังจะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, ในอุปปาท-
ขณะแห่งอรหัตมัคคจิตก็ดี บุคคลเหล่านี้จะได้หรือหัตมรรคในลำดับแห่ง
จิตใด ในอุปปาทขณะแห่งจิตนั้นก็ดี บุคคลเหล่านี้จะได้มรรคที่นอก
จากจิตนั้น บุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี ในอุปปาทขณะแห่งจิต
ในประวัติศาสตร์ก็ดี มัคคสังจะจักดับ และทุกขสังจะกำลังเกิดแก่บุคคล
เหล่านั้น.

จบ ทุกขสังจุมละ มัคคสังจะมุติ

ทุกขสังจุมล จบ

สมุทยสังจุมล

สมุทยสังจุมละ มัคคสังจุมล :-

[๑๐๐๔] สมุทยสังจะกำลังเกิดแก่บุคคลใด, มัคคสังจะก็จัก
ดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม?

บุุคคลเหล่านี้จะไม่ไ้มรรค ในอุปปาทขณะแห่งตัณหาของ บุุคคลเหล่านั้น สมุทยสัจจะกำลังเกิดแก่บุุคคลเหล่านั้น แต่มีคคสัจจะ ไม่ใช่จักคดับแก่บุุคคลเหล่านั้น, บุุคคลเหล่านี้ไ้มรรค ในอุปปาท- ขณะแห่งตัณหาของบุุคคลเหล่านั้น สมุทยสัจจะกำลังเกิด และมีคคสัจจะ ก็จักคดับแก่บุุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า มีคคสัจจะจักคดับแก่บุุคคลใด, สมุทยสัจจะก็กำลังเกิด แก่บุุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในอุปปาทขณะแห่งอรหัตตมคจิตก็ดี บุุคคลเหล่านี้ไ้อรหัต- มรรคในลำดับแห่งจิตใดก็ดี บุุคคลเหล่านี้ไ้มรรคที่นอกจากจิตนั้น ในภังคขณะแห่งตัณหาของบุุคคลเหล่านั้นก็ดี ในขณะที่ตัณหาวิปยุตต- จิตกำลังเกิดแก่บุุคคลเหล่านั้นก็ดี บุุคคลที่กำลังเข้านิโรธสมาบัติอยู่ก็ดี บุุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิเหล่านั้นก็ดี มีคคสัจจะจักคดับแก่บุุคคล เหล่านั้น แต่สมุทยสัจจะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุุคคลเหล่านั้น, บุุคคล เหล่านี้ไ้มรรค ในอุปปาทขณะแห่งตัณหาของบุุคคลเหล่านั้น มีคค- สัจจะจักคดับ และสมุทยสัจจะก็กำลังเกิดแก่บุุคคลเหล่านั้น.

จบ สมุทยสัจจมูละ มคคสัจจมูลี

สมุทยสัจจมูล จบ

ปุคคลวาระ จบ

โอกาสวาระ

ทุกขสังขมูล

ทุกขสังขมูละ ๗ ล ๗

[๑๐๐๕] ทุกขสังขจะกำลังดับในภูมิตะ, ๗ ล ๗

ทุกขสังขมูล จบ

โอกาสวาระ จบ

บุคคลโอกาสวาระ

ทุกขสังขมูล

ทุกขสังขมูละ สมุททยสังขมูลี :-

[๑๐๐๖] ทุกขสังขจะกำลังเกิดแก่บุคคลใดในภูมิตะ, สมุททย-
สังขจะก็จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่มั้ย ?

ในอุปปาทขณะแห่งอรหัตตมรรคจิตก็ดี ในอุปปาทขณะแห่งจิต
ของพระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี บุคคลเหล่าใดจะได้อรหัตตมรรคในลำดับ
แห่งจิตใด ในอุปปาทขณะแห่งจิตนั้นก็ดี บุคคลที่กำลังเกิดในอสังข-
สัตตภูมิกี่ดี ทุกขสังขจะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่สมุททย-

สังจะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูนัน, บุคคลที่นอกจากบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดในจตุโวการภูมิ ในปัญจโวการภูมิที่ดี ในอุปปาทขณะแห่งจิตในปวัตติกาลที่ดี ทุกขสังจะกำลังเกิด และสมุทขสังจะก็จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูนัน.

ก็หรือว่า สมุทขสังจะจักดับแก่บุคคลใดในภูนันใด, ทุกขสังจะก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภูนัน ไซ้ใหม่ ?

บุคคลที่กำลังตายในจตุโวการภูมิ ในปัญจโวการภูมิที่ดี ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาลที่ดี ในอุปปาทขณะแห่งมคจิตและผลจิตในอรุณภูมิที่ดี สมุทขสังจะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูนัน แต่ทุกขสังจะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูนัน, บุคคลที่กำลังเกิดในจตุโวการภูมิ ในปัญจโวการภูมิที่ดี ในอุปปาทขณะแห่งจิตในปวัตติกาลที่ดี สมุทขสังจะจักดับ และทุกขสังจะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูนัน.

จบ ทุกขสังจมูละ สมุทขสังจมูลี

ทุกขสังจมูละ มคคสังจมูลี :-

[๑๐๐๗] ทุกขสังจะกำลังเกิดแก่บุคคลใดในภูนันใด, มคคสังจะก็จักดับแก่บุคคลนั้นในภูนัน ไซ้ใหม่ ?

ในอุปปาทขณะแห่งจิตของพระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี บุคคลที่กำลังเกิดในอบายภูมิ บุคคลเหล่านี้จะไม่ได้มรรค บุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี ในอุปปาทขณะแห่งจิตในปวัตติกาลก็ดี บุคคลที่กำลังเกิดอยู่ในอสังขยัตตภูมิก็ดี ทุกขสังขจะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่มีคสังขจะไม่ใช้จกดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, ในอุปปาทขณะแห่งอรหัตมคจิตก็ดี บุคคลเหล่านี้จะได้อรหัตมรรคในลำดับแห่งจิตใด ในอุปปาทขณะแห่งจิตนั้นก็ดี บุคคลเหล่านี้จะได้มรรคที่นอกจากจิตนั้น บุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี ในอุปปาทขณะแห่งจิตในปวัตติกาลก็ดี ทุกขสังขจะกำลังเกิด และมีคสังขจะจกดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า มีคสังขจะจกดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, ทุกขสังขจะกำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไช้ไหม ?

บุคคลเหล่านี้จะได้อรหัตมรรคในลำดับแห่งจิตใด ในภังคขณะแห่งจิตนั้นก็ดี บุคคลเหล่านี้จะได้มรรคที่นอกจากจิตนั้น บุคคลเหล่านั้นกำลังตายก็ดี ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาลก็ดี ในอุปปาทขณะแห่งมคจิตและผลจิตในรูปภูมิก็ดี มีคสังขจะจกดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่ทุกขสังขจะไม่ใช้กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, ในอุปปาทขณะแห่งอรหัตมคจิตก็ดี บุคคลเหล่านี้จะได้อรหัตมรรคในลำดับแห่งจิตใด ในอุปปาทขณะแห่งจิตนั้นก็ดี บุคคลเหล่านี้จะได้มรรคที่นอกจากจิตนั้น บุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี ในอุปปาทขณะ

แห่งจิตในปวัตติกาลก็ดี มัคคัสัจจะจักดับ และทุกขัสัจจะก็กำลังเกิด
แก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ ทุกขัสัจจมูละ มัคคัสัจจะมูลี

ทุกขัสัจจมูล จบ

สมุทยัสัจจมูล

สมุทยัสัจจมูละ มัคคัสัจจมูลี :-

[๑๐๐๘] สมุทยัสัจจะกำลังเกิดแก่บุคคลใดในภูมิตใด, มัคค-
ัสัจจะก็จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลผู้เกิดอยู่ในอบายภูมิกี่ดี ปุถุชนเหล่าใดจะไม่ได้มรรค ใน
อุปปาทขณะแห่งตัณหาของบุคคลเหล่านั้นก็ดี สมุทยัสัจจะกำลังเกิดแก่
บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่มัคคัสัจจะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น
ในภูมินั้น, บุคคลเหล่าใดจะได้มรรค ในอุปปาทขณะแห่งตัณหาของ
บุคคลเหล่านั้น สมุทยัสัจจะกำลังเกิด และมัคคัสัจจะจักดับแก่บุคคล
เหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า มัคคัสัจจะจักดับแก่บุคคลใดในภูมิตใด, สมุทยัสัจจะ
ก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

ในอุปาทกขณะแห่งอหัตถ์มัคคจิตก็ดี บุคคลเหล่าใดจะได้อหัตถ์-
มรรคในลำดับแห่งจิตใด ในอุปาทกขณะแห่งจิตนั้นก็ดี บุคคลเหล่าใด
จะได้มรรคที่นอกจากจิตนั้น ในภังคขณะแห่งตัณหาของบุคคลเหล่านั้น
ก็ดี ในขณะที่ตัณหาวิปยุตตจิตกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นก็ดี มัคค-
สัจจะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่สมุทสัจจะไม่ใช่กำลังเกิด
แก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น บุคคลเหล่าใดจะได้มรรค ในอุปาทกขณะ
แห่งตัณหาของบุคคลเหล่านั้น มัคคสัจจะจักดับ และสมุทสัจจะก็
กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น,

จบ สมุทสัจจมูละ ทุกขสัจจมูลี

สมุทสัจจมูล จบ

ปุคคโลกาสวาระ จบ

ปัจจุปปันนนานาคตวาระ อนุโลม จบ

ปัจจุปปันนาคตวาระ ปัจจนิก

บุคคลวาระ

ทุกขสังขมูล

ทุกขสังขมูละ สมุทยสังขมูลี :-

[๑๐๐๕] ทุกขสังขจะไม่ไ้กำลังเกิดแก่บุคคลใด, สมุทยสังขจะ
ก็ไ้ไม่ไ้จักดับแก่บุคคลนั้น ไ้ไหม ?

บุคคลทั้งหมดกำลังตายก็ดี ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาลก็ดี
ในอุปปาทขณะแห่งมัคคจิตและผลจิตในอรุปภูมิกดี ทุกขสังขจะไม่ไ้กำลัง
เกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่สมุทยสังขจะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น, ใน
ภังคขณะแห่งอรหัตมัคคจิตก็ดี ในภังคขณะแห่งจิตของพระอรหันต์
ทั้งหลายก็ดี บุคคลเหล่านี้จะได้อรหัตมรรคในลำดับแห่งจิตใด ใน
ภังคขณะแห่งจิตนั้นก็ดี ในอุปปาทขณะแห่งอรหัตมัคคจิตและผลจิตใน
อรุปภูมิกดี ทุกขสังขจะไม่ไ้กำลังดับ และสมุทยสังขจะก็ไ้ไม่ไ้จักดับแก่
บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า สมุทยสังขจะไม่ไ้จัดดับแก่บุคคลใด, ทุกขสังขจะก็ไ้ไม่
ไ้กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ไ้ไหม?

ในอุปปาทขณะแห่งอรหัตมรรคจิตก็ดี ในอุปปาทขณะแห่งจิต
ของพระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี บุคคลเหล่านี้จะได้อรหัตมรรคในลำดับ
แห่งจิตใด ในอุปปาทขณะแห่งจิตนั้นก็ดี สมุทยสังขจะไม่ไ้จักดับแก่

บุคคลเหล่านั้น แต่ทุกขสังขจะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, ในภังคขณะแห่งอหัตตมคจิตก็ดี ในภังคขณะแห่งจิตของพระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี บุคคลเหล่านี้จะได้อรหัตตมรรคในลำดับแห่งจิตใด ในภังคขณะแห่งจิตนั้นก็ดี ในอุปปาทขณะแห่งอหัตตมคจิตและผลจิตในอรุณภูมิก็ดี สมุทตสังขจะไม่ไข้จักดับ และทุกขสังขจะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ ทุกขสังขมูละ สมุทตสังขมูลี

ทุกขสังขมูละ มคคสังขมูลี :-

[๑๐๑๐] ทุกขสังขจะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใด, มคคสังขจะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้น ไข้ไหม ?

บุคคลเหล่านี้จะได้อรหัตตมรรคในลำดับแห่งจิตใด ในภังคขณะแห่งจิตนั้นก็ดี บุคคลเหล่านี้จะได้มรรคที่นอกจากจิตนั้น บุคคลเหล่านั้นกำลังตายก็ดี ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาลก็ดี ในอุปปาทขณะและมคคจิตและผลจิตในอรุณภูมิก็ดี ทุกขสังขจะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่มคคสังขจะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น, ในภังคขณะแห่งอหัตตมคจิตก็ดี ในภังคขณะแห่งจิตของพระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี ปุณฺชนเหล่านี้ไม่ได้มรรค ปุณฺชนเหล่านั้นกำลังตายก็ดี ในภังคขณะ

แห่งจิตในประวัติศาสตร์ก็ดี ในอุปปาทขณะแห่งมัลลจิตและผลจิตในรูปภูมิ
ก็ดี ทุกขสัจจะไม่ใช่กำลังเกิด และมัลลสัจจะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคล
เหล่านั้น.

ก็หรือว่า มัลลสัจจะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใด, ทุกขสัจจะก็ไม่ใช่
กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในอุปปาทขณะแห่งจิตของพระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี ปุณฺณ
เหล่าใดจะไม่ได้มรรค ปุณฺณเหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี ในอุปปาทขณะแห่ง
จิตในประวัติศาสตร์ก็ดี มัลลสัจจะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่ทุกข-
สัจจะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, ในภังคขณะแห่งอรหัตมัลลจิตก็ดี
ในภังคขณะแห่งจิตของพระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี ปุณฺณเหล่าใดจะไม่ได้
มรรค ปุณฺณเหล่านั้นกำลังตายก็ดี ในภังคขณะแห่งจิตในประวัติศาสตร์ก็ดี
ในอุปปาทขณะแห่งมัลลจิตและผลจิตในรูปภูมิก็ดี มัลลสัจจะไม่ใช่
จักดับ และทุกขสัจจะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ ทุกขสัจจมูละ มัลลสัจจมูลี

ทุกขสัจจมูล จบ

๑. ม. เป็น อคฺคผลสุต คือ อรหัตผลจิต เท่านั้น.

สมุทยสังขมูล

สมุทยสังขมูละ มัคคสังขมูลี :-

[๑๐๑๑] สมุทยสังขจะไม่ไ้กำลังเกิดแก่บุคคลใด, มัคคสังขจะ
ก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้น ไ้ไหม ?

ในอุปาทกขณะแห่งอรหัตตมัคคจิตก็ดี บุคคลเหล่าใดจะได้อรหัต-
มรรคในลำดับแห่งจิตใด ในอุปาทกขณะแห่งจิตนั้นก็ดี บุคคลเหล่าใด
จะได้มรรคที่นอกจากจิตนั้น ในภังคขณะแห่งตัณหาของบุคคลเหล่านั้น
ก็ดี ในขณะที่ตัณหาวิปยุตตจิตกำลังเกิดก็ดี บุคคลผู้กำลังเข้านิโรธ-
สมาบัติอยู่ก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิเหล่านั้นก็ดี สมุทยสังขจะ
ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่มัคคสังขจะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น,
ในภังคขณะแห่งอรหัตตมัคคจิตก็ดี พระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี ปุณฺณ
เหล่าใดจะไม่ได้มรรค ในภังคขณะแห่งตัณหาของบุคคลเหล่านั้นก็ดี
ในขณะที่ตัณหาวิปยุตตจิตกำลังเกิดก็ดี สมุทยสังขจะไม่ไ้กำลังเกิด
และมัคคสังขจะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า มัคคสังขจะไม่ไ้จักดับแก่บุคคลใด, สมุทยสังขจะก็ไม่ใช่
กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ไ้ไหม ?

ปุณฺณเหล่าใดจะไม่ได้มรรค ในอุปาทกขณะแห่งตัณหาของ
บุคคลเหล่านั้น มัคคสังขจะไม่ไ้จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่สมุทย-

สัจจะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, ในภังคขณะแห่งอรหัตมัคคจิตก็ดี พระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี ปุณฺณเหล่าใดจะไม่ได้มรรค ในภังคขณะ แห่งตัณหาของบุคคลเหล่านั้นก็ดี ในขณะที่ตัณหาวิปยุตตจิตกำลังเกิด ก็ดี มัคคสัจจะไม่ใช่จักคัรบ และสมุทยสัจจะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคล เหล่านั้น.

จบ สมุทยสัจจมูละ มัคคสัจจมูลี

สมุทยสัจจมูล จบ

ปุคคลวาระ จบ

โอกาสวาระ

ทุกขสัจจมูล

ทุกขสัจจมูละ ๗ ล ๗

[๑๐๑๒] ทุกขสัจจะไม่ใช่กำลังเกิด ในภูมิด, ๗ ล ๗

ทุกขสัจจมูล จบ

โอกาสวาระ จบ

บุคคลโลกาสุวาระ

ทุกขสังขมูล

ทุกขสังขมูละ สมุทยสังขมูลี :-

[๑๐๑๓] ทุกขสังขจะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, สมุทยสังขก็จะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลผู้กำลังตายในจตุโวการภุมิ ในปัญจโวการภุมิก็ดี ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาลก็ดี ในอุปปาทขณะแห่งมัคคจิตและผลจิตในอรุภุมิก็ดี ทุกขสังขจะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่สมุทยสังขจะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, ในภังคขณะแห่งอรหัตมัคคจิตก็ดี ในภังคขณะแห่งจิตของพระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี บุคคลเหล่านี้จะได้อรหัตมรรคในลำดับแห่งจิตใด ในภังคขณะแห่งจิตนั้นก็ดี ในอุปปาทขณะแห่งอรหัตมัคคจิตและผลจิตในอรุภุมิก็ดี บุคคลผู้กำลังตายในอสังขยัตตภุมิก็ดี ทุกขสังขจะไม่ใช่กำลังเกิด และสมุทยสังขก็จะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

ก็หรือว่า สมุทยสังขจะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภุมิใด, ทุกขสังขก็จะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ในอุปปาทขณะแห่งอรหัตมัคคจิตก็ดี ในอุปปาทขณะแห่งจิตของพระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี บุคคลเหล่านี้จะได้อรหัตมรรคในลำดับ

แห่งจิตใด ในอุปาทกขณะแห่งจิตนั้นก็ดี บุคคลผู้กำลังเกิดในอสังขย-
ัตตตภูมิกี่ดี สมุทยสังจะไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่ทุกข
สังจะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, ในกัณคขณะแห่งอรหัตมัคค-
จิตกี่ดี ในกัณคขณะแห่งจิตของพระอรหันต์ทั้งหลายกี่ดี บุคคลเหล่าใด
จะได้อรหัตมรรคในลำดับแห่งจิตใด ในกัณคขณะแห่งจิตนั้นก็ดี ในอุป-
ปาทกขณะแห่งอรหัตมัคคจิตและผลจิตในอรูปภูมิกี่ดี บุคคลผู้กำลังตายใน
อสังขยัตตตภูมิกี่ดี สมุทยสังจะไม่ใช่จักดับ และทุกขสังจะก็ไม่ใช่กำลัง
เกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ ทุกขสังจุมละ สมุทยสังจุมลิตี

ทุกขสังจุมละ มัคคสังจุมลิตี :-

[๑๐๑๔] ทุกขสังจะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใดในภูมิตใด, มัคค-
สังจะก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลเหล่าใดจะได้อรหัตมรรคในลำดับแห่งจิตใด ในกัณคขณะ
แห่งจิตนั้นก็ดี บุคคลเหล่าใดจะได้มรรคที่นอกจากจิตนั้น บุคคลเหล่า
นั้นกำลังตายกี่ดี ในกัณคขณะแห่งจิตในปวัตติกาลกี่ดี ในอุปปาทกขณะ
แห่งมัคคจิตและผลจิตในอรูปภูมิกี่ดี ทุกขสังจะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคล
เหล่านั้นในภูมินั้น แต่มัคคสังจะจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น,
ในกัณคขณะแห่งอรหัตมัคคจิตกี่ดี ในกัณคขณะแห่งจิตของพระอรหันต์

ทั้งหลายก็ดีบุคคลผู้กำลังตายในอบายภูมิก็ดี ปุณฺชนเหล่าใดจะไม่ได้มรรค
ปุณฺชนเหล่านั้นกำลังตายก็ดี ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาลก็ดี ใน
อุปปาทขณะแห่งอรหัตผลจิตในอรุภูมิก็ดี บุคคลผู้กำลังตายในอสังฺกต
สัตตภูมิก็ดี ทุกขสังจะไม่ใช่กำลังเกิด และมคคสังจะก็ไม่ใช่จักคดับแก่
บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า มคคสังจะไม่ใช่จักคดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, ทุกขสังจะ
ก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ในอุปปาทขณะแห่งจิตของพระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี บุคคลผู้
กำลังเกิดในอบายภูมิก็ดี ปุณฺชนเหล่าใดจะไม่ได้มรรค ปุณฺชนเหล่านั้น
กำลังเกิดก็ดี ในอุปปาทขณะแห่งจิตในปวัตติกาลก็ดี บุคคลผู้กำลังเกิด
ในอสังฺกตสัตตภูมิก็ดี มคคสังจะไม่ใช่จักคดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น
แต่ทุกขสังจะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, ในภังคขณะแห่ง
อรหัตมคคจิตก็ดี ในภังคขณะแห่งจิตของพระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี บุคคล
ผู้กำลังตายในอบายภูมิก็ดี ปุณฺชนเหล่าใดจะไม่ได้มรรค ปุณฺชนเหล่านั้น
กำลังตายก็ดี ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาลก็ดี ในอุปปาทขณะแห่ง
อรหัตผลจิตในอรุภูมิก็ดี บุคคลผู้กำลังตายในอสังฺกตสัตตภูมิก็ดี มคค-
สังจะไม่ใช่จักคดับ และทุกขสังจะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น
ในภูมินั้น.

จบ ทุกขสังจะมูละ มคคสังจะมูลี

ทุกขสังจะมูล จบ

สมุทยสังจมูล

สมุทยสังจมูละ มัคคสังจมูลี :-

[๑๐๑๕] สมุทยสังจะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, มัคคสังจะก็ไม่ใช่จักคับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ในอุปปาทขณะแห่งอรหัตตมัคคจิตก็ดี บุคคลเหล่าใดจะได้อรหัตตมรรคในลำดับแห่งจิตใด ในอุปปาทขณะแห่งจิตนั้นก็ดี บุคคลเหล่าใดจะได้มรรคที่นอกจากจิตนั้น ในภังคขณะแห่งตัณหาของบุคคลเหล่านั้นก็ดี ในขณะที่ตัณหาวิปยุตตจิตกำลังเกิดก็ดี สมุทยสังจะไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่มัคคสังจะจักคับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, ในภังคขณะแห่งอรหัตตมัคคจิตก็ดี พระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี ในภังคขณะแห่งตัณหาของบุคคลผู้เกิดอยู่ในอบายภูมิที่ดี ปุถุชนเหล่าใดจะไม่ได้มรรค ในภังคขณะแห่งตัณหาของปุถุชนเหล่านั้นก็ดี ในขณะที่ตัณหาวิปยุตตจิตกำลังเกิดก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิที่ดี สมุทยสังจะไม่ใช่กำลังเกิด และมัคคสังจะก็ไม่ใช่จักคับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า มัคคสังจะไม่ใช่จักคับแก่บุคคลใดในภูมิใด. สมุทยสังจะก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลผู้เกิดอยู่ในอบายภูมิกี่ดี ปุถุชนเหล่าใดจะไม่ได้มรรค
ในอุปาทกขณะแห่งตัณหาของบุคคลเหล่านั้นก็ดี มัคคัสจจะไม่ไซจักดับ
แก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่สมุทยัสจจะกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น
ในภูมินั้น, ในภังคขณะแห่งอหัตมัคคจิตกี่ดี พระอรหันต์ทั้งหลายกี่ดี
ปุถุชนเหล่าใดจะไม่ได้มรรค ในภังคขณะแห่งตัณหาของปุถุชนเหล่า
นั้นกี่ดี ในขณะที่ตัณหาวิปยุตตจิตกำลังเกิดกี่ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ใน
อสังญสัตตภูมิกี่ดี มัคคัสจจะไม่ไซจักดับ และสมุทยัสจจะกัไม่ไซกำลัง
เกิด แก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ สมุทยัสจมูละ มัคคัสจมูลี

สมุทยัสจมูล จบ

ปุคคโลกาสวาระ จบ

ปัจจุปปันนนานาคตวาระ ปัจจนิก จบ

อตีตนาศตวาระ อนุโลม

ปุคคลวาระ

ทุกขสังจมูล

ทุกขสังจมูละ สมุทยสังจมูลี :-

[๑๐๑๖] ทุกขสังจจะเคยเกิดแก่บุคคลใด, สมุทยสังจจะก็จักดับ
แก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

คำถามที่เป็นอนาคตกับด้วยอดีต อนุโลมก็ดี ปัจจนิกก็ดี ท่าน
จำแนกไว้แล้ว ในนิโรธวาระนั้นใด แม้ในอุปปาตนิโรธวาระ ผู้มี
ปัญญาก็พึงจำแนกกันนั้น.

จบ ทุกขสังจมูละ สมุทยสังจมูลี

ทุกขสังจมูล จบ

ปุคคลวาระ จบ

อตีตนาศตวาระ อนุโลม จบ

อุปปาตนิโรธวาระ จบ

ปวัตติวาระ จบ

ปริญญาวาระ

ปัจจุปันนวาระ อนุโลม

ทุกขสังจมูล

ทุกขสังจมูละ สมุทยสังจมุติ :-

[๑๐๑๗] บุคคลใดกำลังรู้แจ้งทุกขสังจจะ, บุคคลนั้นกำลังละ
สมุทยสังจจะ ใช่มั?

ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลใดกำลังละสมุทยสังจจะ, บุคคลนั้นกำลังรู้แจ้ง
ทุกขสังจจะ ใช่มั?

ใช่.

จบ ทุกขสังจมูละ สมุทยสังจมุติ

ทุกขสังจมูล จบ

ปัจจุปันนวาระ อนุโลม จบ

ปัจจุปปันนวาระ ปัจจนิก

ทุกขสังขมูล

ทุกขสังขมูละ สมุททยสังขมูลี :-

บุคคลใดไม่ใช่กำลังรู้แจ้งทุกขสังขะ, บุคคลนั้นไม่ใช่กำลังละ
สมุททยสังขะ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า บุคคลใดไม่ใช่กำลังละสมุททยสังขะ บุคคลนั้นไม่ใช่
กำลังรู้แจ้งทุกขสังขะ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

จบ ทุกขสังขมูละ สมุททยสังขมูลี

ทุกขสังขมูล จบ

ปัจจุปปันนวาระ ปัจจนิก จบ

อตีตวาระ อนุโลม

ทุกขสังจมูล

ทุกขสังจมูละ สมุทยสังจมุติ :-

[๑๐๑๘] บุคคลใดเคยรู้แจ้งทุกขสังจจะ, บุคคลนั้นเคยละ
สมุทยสังจจะ ไซ้ไหม?

ไซ้.

ก็หรือว่า บุคคลใดเคยละสมุทยสังจจะ, บุคคลนั้นเคยรู้แจ้ง
ทุกขสังจจะ ไซ้ไหม?

ไซ้.

จบ ทุกขสังจมูละ สมุทยสังจมุติ

ทุกขสังจมูล จบ

อตีตวาระ อนุโลม จบ

อตีตวาระ ปัจจนิก

ทุกขสังขมูล

ทุกขสังขมูละ สมุทยสังขมูถิ :-

บุคคลใดไม่ใช่เคยรู้แจ้งทุกขสังขจะ, บุคคลนั้นไม่ใช่เคยละ
สมุทยสังขจะ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า บุคคลใดไม่ใช่เคยละสมุทยสังขจะ, บุคคลนั้นไม่ใช่
เคยรู้แจ้งทุกขสังขจะ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

จบ ทุกขสังขมูละ สมุทยสังขจะมูถิ

ทุกขสังขมูล จบ

อตีตวาระ ปัจจนิก จบ

อนาคตวาระ อนุโลม

ทุกขสังขมูล

ทุกขสังขมูละ สมุททยสังขมูลี :-

[๑๐๑๕] บุคคลใดจักรู้แจ้งทุกขสังขะ, บุคคลนั้นจักละสมุททย-
สังขะ ไซ้ไหม?

ไซ้.

ก็หรือว่า บุคคลใดจักละสมุททยสังขะ, บุคคลนั้นจักรู้แจ้งทุกข-
สังขะ ไซ้ไหม?

ไซ้.

จบ ทุกขสังขมูละ สมุททยสังขมูลี

ทุกขสังขมูล จบ

อนาคตวาระ อนุโลม จบ

อนาคตวาระ ปัจจนิก

ทุกขสังขมูล

ทุกขสังขมูละ สมุทยสังขมูลี :-

บุคคลใดไม่ใช่จักรู้แจ้งทุกขสังขจะ, บุคคลนั้นไม่ใช่จักละสมุทย-
สังขจะ ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลใดไม่ใช่จักละสมุทยสังขจะ, บุคคลนั้นไม่ใช่
จักรู้แจ้งทุกขสังขจะ ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ ทุกขสังขมูละ สมุทยสังขมูลี

ทุกขสังขมูล จบ

อนาคตวาระ ปัจจนิก จบ

ปัจจุปปันนาตีตวาระ อนุโลม

ทุกขสังจมูล

ทุกขสังจมูละ สมุทยสังจมุติ :-

[๑๐๒๐] บุคคลใดกำลังรู้แจ้งทุกขสังจจะ, บุคคลนั้นเคยละ
สมุทยสังจจะ ไซ้ไหม ?

ไม่ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลใดเคยละสมุทยสังจจะ, บุคคลนั้นกำลังรู้แจ้ง
ทุกขสังจจะ ไซ้ไหม ?

ไม่ใช่.

จบ ทุกขสังจมูละ สมุทยสังจมุติ

ทุกขสังจมูล จบ

ปัจจุปปันนาตีตวาระ อนุโลม จบ

ปัจจุปปันนาตีตวาระ ปัจจนิก

ทุกขสังขมูล

ทุกขสังขมูละ สมุททยสังขมูลี :-

บุคคลใดไม่ใช่กำลังรู้แจ้งทุกขสังขจะ, บุคคลนั้นไม่ใช่เคยละสมุททยสังขจะ ไซ้ไหม ?

พระอรหันต์ไม่ใช่กำลังรู้แจ้งทุกขสังขจะ แต่เคยละสมุททยสังขจะ, ยกเว้นอรหัตมรรคบุคคลและพระอรหันต์เสียแล้ว บุคคลที่เหลือ นอกนั้นไม่ใช่กำลังรู้แจ้งทุกขสังขจะและไม่เคยละสมุททยสังขจะ.

ก็หรือว่า บุคคลใดไม่ใช่เคยละสมุททยสังขจะ, บุคคลนั้นไม่ใช่กำลังรู้แจ้งทุกขสังขจะ ไซ้ไหม ?

อรหัตมรรคบุคคลไม่เคยละสมุททยสังขจะ แต่กำลังรู้แจ้งทุกขสังขจะ, ยกเว้นอรหัตมรรคบุคคลและพระอรหันต์เสียแล้ว บุคคลที่เหลือ นอกนั้นไม่เคยละสมุททยสังขจะและไม่ใช่กำลังรู้แจ้งทุกขสังขจะ.

จบ ทุกขสังขมูละ สมุททยสังขมูลี

ทุกขสังขมูล จบ

ปัจจุปปันนาตีตวาระ ปัจจนิก จบ

ปัจจุปันนาคตวาระ อนุโลม

ทุกขสังขมูล

ทุกขสังขมูละ สมุทยสังขมูลี :-

[๑๐๒๑] บุคคลใดกำลังรู้แจ้งทุกขสังขจะ, บุคคลนั้นจักละ
สมุทยสังขจะ ไซ้ไหม ?

ไม่ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลใดจักละสมุทยสังขจะ, บุคคลนั้นกำลังรู้แจ้ง
ทุกขสังขจะ ไซ้ไหม ?

ไม่ใช่.

จบ ทุกขสังขมูละ สมุทยสังขมูลี

ทุกขสังขมูล จบ

ปัจจุปันนาคตวาระ อนุโลม จบ

ปัจจุปปันนาคตวาระ ปัจจนิก

ทุกขสังขมูล

ทุกขสังขมูละ สมุทยสังขมูลี :-

บุคคลใดไม่ใช่กำลังรู้แจ้งทุกขสังขะ, บุคคลนั้นไม่ใช่จักละสมุทยสังขะ ไซ้ไหม ?

บุคคลเหล่าใดจะได้มรรค บุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังรู้แจ้งทุกขสังขะ แต่จักละสมุทยสังขะ, พระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี ปุถุชนเหล่าใดจะไม่ได้มรรค ปุถุชนเหล่านั้นก็ดี ไม่ใช่กำลังรู้แจ้งทุกขสังขะ และจักไม่ละสมุทยสังขะ.

ก็หรือว่า บุคคลใดไม่ใช่จักละสมุทยสังขะ, บุคคลนั้นไม่ใช่กำลังรู้แจ้งทุกขสังขะ ไซ้ไหม ?

พระอรหันต์มรรคบุคคลจักไม่ละสมุทยสังขะ, แต่กำลังรู้แจ้งทุกขสังขะ, พระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี ปุถุชนเหล่าใดจะไม่ได้มรรค ปุถุชนเหล่านั้นก็ดี จักไม่ละสมุทยสังขะ และไม่ใช่กำลังรู้แจ้งทุกขสังขะ.

จบ ทุกขสังขมูละ สมุทยสังขมูลี

ทุกขสังขมูล จบ

ปัจจุปปันนาคตวาระ ปัจจนิก จบ

อติตानาคตวาระ อนุโลม

ทุกขสังขมูล

ทุกขสังขมูละ สมุทยสังขมูลี :-

[๑๐๒๒] บุคคลใดเคยรู้แจ้งทุกขสังขจะ, บุคคลนั้นจักละ
สมุทยสังขจะ ไซ้ไหม ?

ไม่ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลใดจักละสมุทยสังขจะ, บุคคลนั้นรู้เคยแจ้ง
ทุกขสังขจะ ไซ้ไหม ?

ไม่ใช่.

จบ ทุกขสังขมูละ สมุทยสังขมูลี

ทุกขสังขมูล จบ

อติตानาคตวาระ อนุโลม จบ

อติตนาถวาระ ปัจจนิก

ทุกขสังจมูล

ทุกขสังจมูละ สมุทยสังจมูลี :-

บุคคลใดไม่ใช่เคยรู้แจ้งทุกขสังจจะ, บุคคลนั้นไม่ใช่จักละสมุทย-
สังจจะ ไซ้ใหม่ ?

บุคคลเหล่าใดจะได้มรรค บุคคลเหล่านั้นไม่ใช่เคยรู้แจ้งทุกข-
สังจจะ แต่จักละสมุทยสังจจะ, อรหัตมรรคบุคคลก็ดี ปุถุชนเหล่าใด
จะไม่ได้มรรค ปุถุชนเหล่านั้นก็ดี ไม่ใช่เคยรู้แจ้งทุกขสังจจะ และ
ไม่ใช่จักละสมุทยสังจจะ.

ก็หรือว่า บุคคลใดไม่ใช่จักละสมุทยสังจจะ, บุคคลนั้นไม่ใช่
เคยรู้แจ้งทุกขสังจจะ ไซ้ใหม่ ?

พระอรหันต์ไม่ใช่จักละสมุทยสังจจะ แต่เคยรู้แจ้งทุกขสังจจะ,
อรหัตมรรคบุคคลก็ดี ปุถุชนเหล่าใดจะไม่ได้มรรค ปุถุชนเหล่านั้นก็ดี
ไม่ใช่จักละสมุทยสังจจะ และไม่ใช่เคยรู้แจ้งทุกขสังจจะ.

จบ ทุกขสังจมูละ สมุทยสังจมูลี

ทุกขสังจมูล จบ

อติตนาถวาระ ปัจจนิก จบ

ปริญญาวาระ จบ

สังจยมกที่ ๕ จบ

อรรถกถาสัจยมก

การพรรณาสัจยมกที่ท่านรวบรวมแสดงไว้แล้วในลำดับชาตุมก ด้วยอำนาจสัจจะในธรรมมีกุศลเป็นต้น ที่ท่านแสดงไว้แล้วในมุลยมกเหล่านั้นนั้นเกี่ยว ย่อมมีในบัดนี้. พึงทราบมหาวาระ ๓ มีปณัตติวาระเป็นต้น และประเภทแห่งวาระที่เหลือมีอันตรวาระเป็นต้นตามนัยที่กล่าวแล้วนั้นเกี่ยว ในชาตุมกเมื่อนั้น. แต่ในปณัตติวาระในสัจยมกนี้ ด้วยอำนาจสัจจะ ๔ พึงทราบการนับยมกในวาระทั้งหลาย ๔ เหล่านี้ คือปทโสธนวาระ ปทโสธนมูลจักกวาระ สุตตสัจจวาระ สุตตสัจจมูลจักกวาระ. แต่ในปณัตติวารนิเทศ พึงทราบเตภูมิกกรรมที่หลุดพ้นดีแล้วจากทุกขเวทนาและตัณหา ด้วยคำว่า อวเสสํ ทุกขสัจจํ. ประเภทแห่งกามาวจรกุศลเป็นต้นที่ท่านแสดงไว้แล้วในสัจจวิภังค์ว่า อวเสสํ สมุทโย ดังนี้ ย่อมเป็นปัจจัยแห่งทุกขสัจจะ. สองบทว่า อวเสสํ นิโรธํ ได้แก่ ตังคานิโรธ วิกขัมภนนิโรธ สมุจเจทนนิโรธ ปฏิปัสสัทธินิโรธ และขณกังคานิโรธ. สองบทว่า อวเสสํ มคฺโค ความว่าก็มรรคมีองค์ ๕ ย่อมมีในสมัยนั้นแล. มรรคมีอาทิอย่างนี้ คือ อัญ्ञังคิกมรรค มิจฉามรรค ชังฆมรรค สกญฺมรรค.

ก็ในปวัตติวาระ ในอนุโลมนัยแห่งบุคคลวาระ ในปัจจุบันกาลนี้ ทุกขสัจจมูล ๓ สมุทยสัจจมูล ๒ นิโรธสัจจมูล ๑ รวมเป็นยมก ๖

อย่าง ด้วยอำนาจพระบาติ เพราะถือเอาสัจจะที่ได้อยู่และไม่ได้อยู่ว่า
ทุกขสัจจะย่อมเกิดแก่สัตว์ใด สมุทยสัจจะย่อมเกิดขึ้นแก่สัตว์นั้น ก็
หรือว่า สมุทยสัจจะย่อมเกิดขึ้นแก่สัตว์ใด ทุกขสัจจะย่อมเกิดขึ้นแก่
สัตว์นั้นดังนี้. ในสัจจะทั้งหลายเหล่านั้น เพราะความเกิดและความดับ
ย่อมไม่สมควรแก่นิโรธ ฉะนั้น ยมกทั้งหลาย ๓ คือ ยมกอันเป็นมูล
แห่งทุกขสัจจะ ๒ กับด้วยสมุทยสัจจะ และมัคคสัจจะ ยมกอันเป็นมูล
แห่งสมุทยสัจจะ ๑ กับด้วยมัคคสัจจะ จึงมาแล้ว. ในปฏิโลมณัยแห่ง
ปุคคลวาระนั้นบ้าง ในโอกาสวาระเป็นต้นบ้าง ก็นัยนี้นั้นเทียว. พึง
ทราบการนับยมก ด้วยอำนาจยมก ๓ อย่าง ๆ ในวาระทั้งหมดเหล่านี้
ด้วยประการอย่างนี้.

ก็ในอรรถวินิจฉัย พึงทราบลักษณะในสัจจยมกนี้ดังต่อไปนี้. ก็
ในปวัตติวาระแห่งสัจจยมกนี้ ใคร ๆ ย่อมไม่ได้นิโรธสัจจะก่อนนั้นเทียว.
แต่ในวาระทั้งหลาย ๓ ที่เหลือ สมุทยสัจจะและมัคคสัจจะ บุคคลย่อม
ได้ในปวัตติกาลโดยส่วนเดียนั้นเทียว. ทุกขสัจจะ บุคคลย่อมได้ใน
จุดและปฏิสนธิบ้าง ในปวัตติกาลบ้าง. แต่กาล ๓ มีปัจจุบันกาลเป็นต้น
บุคคลย่อมได้ แม้ในจุดและปฏิสนธิบ้าง ในปวัตติกาลบ้าง. บุคคลย่อม
ได้สัจจะใด ๆ ในสัจจยมกนี้ พึงทราบอรรถวินิจฉัยด้วยอำนาจแห่งสัจจะ
นั้น ๆ ด้วยประการอย่างนี้.

ฟังทราบนัยมุขในสังขยมกนั้นดังต่อไปนี้. สองบทว่า **สพฺเพถิ**
อุปฺปชฺชนฺตานิ ความว่า โดยที่สุด แม้แก่ชั้นสุทธาวาส. ก็เทวดา
ชั้นสุทธาวาส แม้เหล่านั้น ย่อมเกิดด้วยทุกขสังขะนั้นเทียว. คำนี้ว่า
ตณฺหาวิปฺปยุตฺตจิตฺตสฺส ท่านกล่าวไว้แล้วเพื่อแสดงการอุบัติแห่งส่วน
หนึ่งในทุกขสังขะและสมุทยสังขะ. เพราะฉะนั้น คำนั้นพึงถือเอาด้วย
อำนาจปัญญาโวหารภพนั้นเทียว. แต่ในจิตฺโวหารภพ คำนี้ว่า สังขะแม้
อย่างหนึ่ง ย่อมไม่เกิดขึ้นในอุปฺปาตฺกขณะของผลสมาบัติ จิตที่สัมปยุต
ด้วยตัณหา ดังนี้ บัณฑิตไม่ควรถือเอาในสังขยมกนี้. สองบทว่า **เตถิ**
ทุกฺขสจฺจญฺจ ความว่า ชื่อว่า ทุกขสังขะที่เหลือ เว้นตัณหาเสีย
ย่อมมีในขณะนั้น คำนั้นท่านกล่าวหมายเอาทุกขสังขะนั้น. แม้ในอุป-
ปาตฺกขณะแห่งมรรค ก็มีนัยนี้เหมือนกัน. แต่ในสังขยมกนั้นรูปนั้น
เทียว ชื่อว่า ทุกขสังขะ ธรรมทั้งหลายที่สัมปยุตด้วยมรรคที่เหลือ
เป็นธรรมที่พ้นดีแล้วจากสังขะ. เพราะเหตุนี้มันแล ท่านจึงกล่าว
แล้วว่า มรรคสังขะย่อมเกิดขึ้นแก่ชนเหล่านั้น ในอุปฺปาตฺกขณะแห่ง
มรรคในอรุพ แต่ทุกขสังขะย่อมไม่เกิดขึ้นแก่ชนเหล่านั้น. ฟังทราบ
โอกาสด้วยอำนาจขณะในสังขยมกนี้เห็นว่า ในขณะแห่งการอุบัตินั้น
และในขณะแห่งการอุบัติขึ้นของจิตที่วิปยุตด้วยตัณหาของชนเหล่านั้น
ว่า ในอุปฺปาตฺกขณะแห่งจิตที่วิปยุตด้วยตัณหาที่เป็นไปของผู้เกิดอยู่
ทั้งหมด ในอุปฺปาตฺกขณะของผู้เกิดอยู่ทั้งหมดเหล่านั้น. ในสังขะที่มีรูป

อย่างนั้น แม้เหล่าอื่น ก็มีนัยนี้เหมือนกัน. บทว่า อนภิสเมตาวิน
ได้แก่ สัตว์ผู้ไม่บรรลุนิยามัย กล่าวคือจตุสัจจบปฏิเวธ คือการแทงตลอด
สัจจะ ๔. บทว่า อภิสเมตาวิน ได้แก่ อภิสमितสัจจะ คือสัจจะที่
สงบยิ่ง. พึงทราบอรรถวินิจฉัยในบททั้งปวง โดยนัยมุขนี้.

ก็ในปริยญวาระ บุคคลย่อมได้ปริยญา ๓ คือ ญาตปริยญา
ติริณปริยญา ปหานปริยญา. ก็เพราะชื่อว่า ปริยญา ย่อมไม่มีใน
โลกุตรธรรมทั้งหลาย ฉะนั้น สัจจะ ๒ ท่านจึงถือเอาแล้วในสัจจ-
ยมกนี้. คำว่า ทุกขสจฺจํ ปริชานาติ ในสัจจยมกนั้น ท่านกล่าวไว้
แล้วด้วยอำนาจญาตปริยญา และติริณปริยญา. คำว่า สมุทฺยสจฺจํ
ปชหติ ท่านกล่าวไว้แล้วด้วยอำนาจญาตปริยญา และปหานปริยญา,
พึงทราบเนื้อความในบททั้งปวงด้วยอำนาจแห่งปริยญาทั้งหลายเหล่านี้
ด้วยประการฉะนี้แล.

อรรถกถาสัจจยมก จบ

สังขารยมกที่ ๖

ป้อนัตติวาระ

[๑๐๒๓] สังขาร ๓ คือ กายสังขาร วีสังขาร จิตตสังขาร.

ลมอัสสาสะและปัสสาสะ ชื่อว่า กายสังขาร

วิตกและวิจารณ์ ชื่อว่า วีสังขาร

สัญญาและเวทนา ชื่อว่า จิตตสังขาร ธรรมที่สัมปยุตด้วยจิต
แม่ทั้งหมด (เว้นวิตกและวิจารณ์) ชื่อว่า จิตตสังขาร.

อุทเทสวาระ

ปทโธชนวาระ อนุโลม

[๑๐๒๔] ธรรมที่ชื่อว่ากาย ชื่อว่ากายสังขาร ใช่ไหม?

ธรรมที่ชื่อว่ากายสังขาร

ชื่อว่ากาย ใช่ไหม?

ธรรมที่ชื่อว่าจิ	ชื่อว่าจิสังขาร ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ชื่อว่าจิสังขาร	ชื่อว่าจิ ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ชื่อว่าจิต	ชื่อว่าจิตตสังขาร ไซ้ไหม ?
ธรรมที่ชื่อว่าจิตตสังขาร	ชื่อว่าจิต ไซ้ไหม ?

ปทโสชนวาระ อนุโลม จบ

ปทโสธนวาระ ปัจจนิก

[๑๐๒๕] ธรรมที่ไม่เชื่อว่ากาย ไม่เชื่อว่ากายสังขาร ใช่ไหม ?
ธรรมที่ไม่เชื่อว่ากายสังขาร ไม่เชื่อว่ากาย ใช่ไหม ?
ธรรมที่ไม่เชื่อว่าวชิ ธรรมที่ไม่เชื่อว่าวชิสังขาร ใช่ไหม ?
ธรรมที่ไม่เชื่อว่าวชิสังขาร ไม่เชื่อว่าวชิ ใช่ไหม ?
ธรรมที่ไม่เชื่อว่าจิต ธรรมที่ไม่เชื่อว่าจิตสังขาร ใช่ไหม ?
ธรรมที่ไม่เชื่อว่าจิตตสังขาร ไม่เชื่อว่าจิต ใช่ไหม ?

ปทโสธนวาระ ปัจจนิก จบ

ปทโสทรนมูลจกภาวะ อนุโลม

[๑๐๒๖]	ธรรมที่ชื่อว่ากาย	ชื่อว่ากายสังขาร	ใช่ไหม ?
	ธรรมที่ชื่อว่าสังขาร	ชื่อว่าจิสังขาร	ใช่ไหม ?
	ธรรมที่ชื่อว่ากาย	ชื่อว่ากายสังขาร	ใช่ไหม ?
	ธรรมที่ชื่อว่าสังขาร	ชื่อว่าจิตตสังขาร	ใช่ไหม ?
	ธรรมที่ชื่อว่าจิสังขาร	ชื่อว่าจิสังขาร	ใช่ไหม ?
	ธรรมที่ชื่อว่าสังขาร	ชื่อว่ากายสังขาร	ใช่ไหม ?
	ธรรมที่ชื่อว่าจิสังขาร	ชื่อว่าจิสังขาร	ใช่ไหม ?
	ธรรมที่ชื่อว่าสังขาร	ชื่อว่าจิตตสังขาร	ใช่ไหม ?
	ธรรมที่ชื่อว่าจิต	ชื่อว่าจิตตสังขาร	ใช่ไหม ?
	ธรรมที่ชื่อว่าสังขาร	ชื่อว่ากายสังขาร	ใช่ไหม ?
	ธรรมที่ชื่อว่าจิต	ชื่อว่าจิตตสังขาร	ใช่ไหม ?
	ธรรมที่ชื่อว่าสังขาร	ชื่อว่าจิสังขาร	ใช่ไหม ?

ปทโสทรนมูลจกภาวะ อนุโลม จบ

ปทโสชนมูลจกกวาระ ปัจจนิก

[๑๐๒๗]	ธรรมที่ไม่ชื่อว่ากาย	ไม่ชื่อว่ากายสังขาร ไซ้ไหม ?
	ธรรมที่ไม่ชื่อว่าสังขาร	ไม่ชื่อว่าวชิสังขาร ไซ้ไหม ?
	ธรรมที่ไม่ชื่อว่ากาย	ไม่ชื่อว่ากายสังขาร ไซ้ไหม ?
	ธรรมที่ไม่ชื่อว่าสังขาร	ไม่ชื่อว่าจิตตสังขาร ไซ้ไหม ?
	ธรรมที่ไม่ชื่อว่าวชิ	ไม่ชื่อว่าวชิสังขาร ไซ้ไหม ?
	ธรรมที่ไม่ชื่อว่าสังขาร	ไม่ชื่อว่ากายสังขาร ไซ้ไหม ?
	ธรรมที่ไม่ชื่อว่าวชิ	ไม่ชื่อว่าวชิสังขาร ไซ้ไหม ?
	ธรรมที่ไม่ชื่อว่าสังขาร	ไม่ชื่อว่าจิตตสังขาร ไซ้ไหม ?
	ธรรมที่ไม่ชื่อว่าจิต	ไม่ชื่อว่าจิตตสังขาร ไซ้ไหม ?
	ธรรมที่ไม่ชื่อว่าสังขาร	ไม่ชื่อว่ากายสังขาร ไซ้ไหม ?
	ธรรมที่ไม่ชื่อว่าจิต	ไม่ชื่อว่าจิตตสังขาร ไซ้ไหม ?
	ธรรมที่ไม่ชื่อว่าสังขาร	ไม่ชื่อว่าวชิสังขาร ไซ้ไหม ?

ปทโสชนมูลจกกวาระ ปัจจนิก จบ

สุทธชั้นชวาระ อนุโลม

- [๑๐๒๘] ธรรมที่ชื่อว่ากายสังขาร ชื่อว่าวิสังขาร ใช่ไหม ?
ธรรมที่ชื่อว่าวิสังขาร ชื่อว่ากายสังขาร ใช่ไหม ?
ธรรมที่ชื่อว่ากายสังขาร ชื่อว่าจิตตสังขาร ใช่ไหม ?
ธรรมที่ชื่อว่าจิตตสังขาร ชื่อว่ากายสังขาร ใช่ไหม ?
ธรรมที่ชื่อว่าวิสังขาร ชื่อว่าจิตตสังขาร ใช่ไหม ?
ธรรมที่ชื่อว่าจิตตสังขาร ชื่อว่าวิสังขาร ใช่ไหม ?

สุทธชั้นชวาระ อนุโลม จบ

สุทธขันธ์วาระ ปัจจนิก

[๑๐๒๕] ธรรมที่ไม่ชื่อว่ากายสังขาร ไม่ชื่อว่าจิตสังขาร
ใช้ไหม ?

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าจิตสังขาร ไม่ชื่อว่ากายสังขาร ใช้ไหม ?

ธรรมที่ไม่ชื่อว่ากายสังขาร ไม่ชื่อว่าจิตตสังขาร ใช้ไหม ?

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าจิตตสังขาร ไม่ชื่อว่ากายสังขาร ใช้ไหม ?

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าจิตสังขาร ไม่ชื่อว่าจิตตสังขาร ใช้ไหม ?

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าจิตตสังขาร ไม่ชื่อว่าจิตสังขาร ใช้ไหม ?

สุทธขันธ์วาระ ปัจจนิก จบ

อุทเทสวาระ จบ

นิทเทศวาระ

ปทโสธนวาระ อนุโลม

[๑๐๓๐] ธรรมที่ชื่อว่ากาย ชื่อว่ากายสังขาร ใช่มั้ย?

ไม่ใช่

ธรรมที่ชื่อว่ากายสังขาร ชื่อว่ากาย ใช่มั้ย?

ไม่ใช่

ธรรมที่ชื่อว่าจีส ชื่อว่าจีสังขาร ใช่มั้ย?

ไม่ใช่

ธรรมที่ชื่อว่าจีสังขาร ชื่อว่าจีส ใช่มั้ย?

ไม่ใช่

ธรรมที่ชื่อว่าจิต ชื่อว่าจิตตสังขาร ใช่มั้ย?

ไม่ใช่

ธรรมที่ชื่อว่าจิตตสังขาร ชื่อว่าจิต ใช่มั้ย?

ไม่ใช่

ปทโสธนวาระ อนุโลม จบ

ปทโสธนวาระ ปัจจนิก

[๑๐๓๑] ธรรมที่ไม่ชื่อว่ากาย, ไม่ชื่อว่ากายสังขาร ไซ้ไหม ?

กายสังขาร ไม่ชื่อว่ากาย แต่ชื่อว่ากายสังขาร เว้นกายและ
กายสังขารเสียแล้ว ธรรมที่เหลือไม่ชื่อว่ากายและไม่ชื่อว่ากายสังขาร.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่ากายสังขาร, ไม่ชื่อว่ากาย ไซ้ไหม ?

กาย ไม่ชื่อว่ากายสังขาร แต่ชื่อว่ากาย, เว้นกายและกายสังขาร
เสียแล้ว ธรรมที่เหลือไม่ชื่อว่ากายและไม่ชื่อว่ากายสังขาร.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าจิ, ไม่ชื่อว่าจิตสังขาร ไซ้ไหม ?

จิตสังขาร ไม่ชื่อว่าจิ แต่ชื่อว่าจิตสังขาร, เว้นจิและจิตสังขาร
เสียแล้ว ธรรมที่เหลือไม่ชื่อว่าจิและไม่ชื่อว่าจิตสังขาร.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าจิตสังขาร, ไม่ชื่อว่าจิ ไซ้ไหม ?

จิ ไม่ชื่อว่าจิตสังขาร ไม่ชื่อว่าจิ, เว้นจิและจิตสังขาร
เสียแล้ว ธรรมที่เหลือไม่ชื่อว่าจิและไม่ชื่อว่าจิตสังขาร.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าจิต, ไม่ชื่อว่าจิตตสังขาร ไซ้ไหม ?

จิตตสังขาร ไม่ชื่อว่าจิต แต่ชื่อว่าจิตตสังขาร, เว้นจิตและ
จิตตสังขารเสียแล้ว ธรรมที่เหลือไม่ชื่อว่าจิตและไม่ชื่อว่าจิตตสังขาร.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าจิตตสังขาร, ไม่ชื่อว่าจิต ไซ้ไหม ?

จิต ไม่ชื่อว่าจิตตสังขาร แต่ชื่อว่าจิต, เว้นจิตและจิตตสังขาร
เสียแล้ว ธรรมที่เหลือไม่ชื่อว่าจิตและไม่ชื่อว่าจิตตสังขาร.

ปทโสธนวาระ ปัจจนิก จบ

ปทโธชนมุลจกกวาระ อนุลอม

[๑๐๓๒] ธรรมที่ชื่อว่ากาย, ชื่อว่ากายสังขาร ใช่มั้ย?

ไม่ใช่.

ธรรมที่ชื่อว่าสังขาร, ชื่อว่าจิตสังขาร ใช่มั้ย?

จิตสังขาร ชื่อว่าสังขารด้วย ชื่อว่าจิตสังขารด้วย, สังขาร
ที่เหลือ ชื่อว่าสังขาร แต่ไม่ชื่อว่าจิตสังขาร.

ธรรมที่ชื่อว่ากาย ชื่อว่ากายสังขาร ใช่มั้ย?

ไม่ใช่.

ธรรมที่ชื่อว่าสังขาร, ชื่อว่าจิตตสังขาร ใช่มั้ย?

จิตตสังขาร ชื่อว่าสังขารด้วย ชื่อว่าจิตตสังขารด้วย, สังขาร
ที่เหลือ ชื่อว่าสังขาร แต่ไม่ชื่อว่าจิตตสังขาร.

ธรรมที่ชื่อว่าจิต, ชื่อว่าจิตสังขาร ใช่มั้ย?

ไม่ใช่.

ธรรมที่ชื่อว่าสังขาร, ชื่อว่ากายสังขาร ใช่มั้ย?

กายสังขาร ชื่อว่าสังขารด้วย ชื่อว่ากายสังขารด้วย, สังขาร
ที่เหลือ ชื่อว่าสังขาร แต่ไม่ชื่อว่ากายสังขาร.

ธรรมที่ชื่อว่าจิต, ชื่อว่าจิตสังขาร ใช่มั้ย?

ไม่ใช่.

ธรรมที่ชื่อว่าสังขาร, ชื่อว่าจิตตสังขาร ใช่มั้ย?

จิตตสังขาร ชื่อว่าสังขารด้วย ชื่อว่าจิตตสังขารด้วย, สังขาร
ที่เหลือ ชื่อว่าสังขาร แต่ไม่ชื่อว่าจิตตสังขาร.

ธรรมที่ชื่อว่าจิต, ชื่อว่าจิตตสังขาร ใช่มั้ย?

ไม่ใช่.

ธรรมที่ชื่อว่าสังขาร, ชื่อว่ากายสังขาร ใช่มั้ย?

กายสังขาร ชื่อว่าสังขารด้วย ชื่อว่ากายสังขารด้วย, สังขาร
ที่เหลือ ชื่อว่าสังขาร แต่ไม่ชื่อว่ากายสังขาร.

ธรรมที่ชื่อว่าจิต, ชื่อว่าจิตตสังขาร ใช่มั้ย?

ไม่ใช่.

ธรรมที่ชื่อว่าสังขาร, ชื่อว่าวจิตสังขาร ใช่มั้ย?

วจิตสังขาร ชื่อว่าสังขารด้วย ชื่อว่าวจิตสังขารด้วย, สังขาร
ที่เหลือ ชื่อว่าสังขาร แต่ไม่ชื่อว่าวจิตสังขาร.

ปทโสชนมุลจกกวาระ อนุโลม จบ

ปทโธชนมุลจกกวาระ ปัจจนิก

[๑๐๓๓] ธรรมที่ไม่ชื่อว่ากาย, ไม่ชื่อว่ากายสังขาร ไซ้ไหม ?

กายสังขาร ไม่ชื่อว่ากาย แต่ชื่อว่ากายสังขาร, เว้นกายและ
กายสังขารเสียแล้ว ธรรมที่เหลือไม่ชื่อว่ากายและไม่ชื่อว่ากายสังขาร.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าสังขาร, ไม่ชื่อว่าวจีสังขาร ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่ากาย, ไม่ชื่อว่ากายสังขาร ไซ้ไหม ?

กายสังขาร ไม่ชื่อว่ากาย แต่ชื่อว่ากายสังขาร, เว้นกายและ
กายสังขารเสียแล้ว ธรรมที่เหลือไม่ชื่อว่ากายและไม่ชื่อว่ากายสังขาร.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าสังขาร, ไม่ชื่อว่าจิตตสังขาร ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าวจี, ไม่ชื่อว่าวจีสังขาร ไซ้ไหม ?

วจีสังขาร ไม่ชื่อว่าวจี, แต่ชื่อว่าวจีสังขาร, เว้นวจีและวจีสังขาร
เสียแล้ว ธรรมที่เหลือไม่ชื่อว่าวจีและไม่ชื่อว่าวจีสังขาร.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าสังขาร, ไม่ชื่อว่ากายสังขาร ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าวจี, ไม่ชื่อว่าวจีสังขาร ไซ้ไหม ?

วีสังขาร ไม่ชื่อว่าวิ แต่ชื่อว่าวีสังขาร, เว้นวิและวีสังขาร
เสียแล้ว ธรรมที่เหลือไม่ชื่อว่าวิและไม่ชื่อว่าวีสังขาร.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าสังขาร, ไม่ชื่อว่าจิตตสังขาร ไซ้ไหม?

ใช่.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าจิต, ไม่ชื่อว่าจิตตสังขาร ไซ้ไหม?

จิตตสังขาร ไม่ชื่อว่าจิต แต่ชื่อว่าจิตตสังขาร, เว้นจิตและ
จิตตสังขารเสียแล้ว ธรรมที่เหลือไม่ชื่อว่าจิตและไม่ชื่อว่าจิตตสังขาร.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าสังขาร, ไม่ชื่อว่ากายสังขาร ไซ้ไหม?

ใช่.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าจิต, ไม่ชื่อว่าจิตตสังขาร ไซ้ไหม?

จิตตสังขาร ไม่ชื่อว่าจิต แต่ชื่อว่าจิตตสังขาร, เว้นจิตและ
จิตตสังขารเสียแล้ว ธรรมที่เหลือไม่ชื่อว่าจิตและไม่ชื่อว่าจิตตสังขาร.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าสังขาร, ไม่ชื่อว่าวีสังขาร ไซ้ไหม?

ใช่.

ปทโสชนมุลจักกวาระ ปัจจนิก จบ

สุทธขันธ์วาระ อนุโลม

[๑๐๓๔] ธรรมที่ชื่อว่ากายสังขาร, ชื่อว่าจิตสังขาร ใช่มั้ย ?

ไม่ใช่.

ธรรมที่ชื่อว่าจิตสังขาร, ชื่อว่ากายสังขาร ใช่มั้ย ?

ไม่ใช่.

ธรรมที่ชื่อว่ากายสังขาร, ชื่อว่าจิตตสังขาร ใช่มั้ย ?

ไม่ใช่.

ธรรมที่ชื่อว่าจิตตสังขาร, ชื่อว่ากายสังขาร ใช่มั้ย ?

ไม่ใช่.

ธรรมที่ชื่อว่าจิตสังขาร ชื่อว่าจิตตสังขาร ใช่มั้ย ?

ไม่ใช่.

ธรรมที่ชื่อว่าจิตตสังขาร, ชื่อว่าจิตสังขาร ใช่มั้ย ?

ไม่ใช่.

สุทธขันธ์วาระ อนุโลม จบ

สุทธขันธ์วาระ ปัจจนิก

[๑๐๓๕] ธรรมที่ไม่ชื่อว่ากายสังขาร, ไม่ชื่อว่าจิตสังขาร
ใช่ไหม ?

จิตสังขาร ไม่ชื่อว่ากายสังขาร แต่ชื่อว่าจิตสังขาร, เว้นกาย-
สังขารและจิตสังขารเสียแล้ว ธรรมที่เหลือไม่ชื่อว่ากายสังขารและไม่ชื่อ
ว่าจิตสังขาร.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าจิตสังขาร, ไม่ชื่อว่ากายสังขาร ใช่ไหม ?

กายสังขาร ไม่ชื่อว่าจิตสังขาร แต่ชื่อว่ากายสังขาร, เว้น
จิตสังขารและกายสังขารเสียแล้ว ธรรมที่เหลือไม่ชื่อว่าจิตสังขารและ
ไม่ชื่อว่ากายสังขาร.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่ากายสังขาร, ไม่ชื่อว่าจิตตสังขาร ใช่ไหม ?

จิตตสังขาร ไม่ชื่อว่ากายสังขาร แต่ชื่อว่าจิตตสังขาร, เว้น
กายสังขารและจิตตสังขารเสียแล้ว ธรรมที่เหลือไม่ชื่อว่ากายสังขาร
และไม่ชื่อว่าจิตตสังขาร.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าจิตตสังขาร, ไม่ชื่อว่ากายสังขาร ใช่ไหม ?

กายสังขาร ไม่ชื่อว่าจิตตสังขาร แต่ชื่อว่ากายสังขาร, เว้น
จิตตสังขารและกายสังขารเสียแล้ว ธรรมที่เหลือไม่ชื่อว่าจิตตสังขาร
และไม่ชื่อว่ากายสังขาร.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าวิสังขาร, ไม่ชื่อว่าจิตตสังขาร ไซ้ไหม?

จิตตสังขาร ไม่ชื่อว่าวิสังขาร แต่ชื่อว่าจิตตสังขาร เว้น
วิสังขารและจิตตสังขารเสียแล้ว ธรรมที่เหลือไม่ชื่อว่าวิสังขารและ
ไม่ชื่อว่าจิตตสังขาร.

ธรรมที่ไม่ชื่อว่าจิตตสังขาร, ไม่ชื่อว่าวิสังขาร ไซ้ไหม?

วิสังขาร ไม่ชื่อว่าจิตตสังขาร แต่ชื่อว่าวิสังขาร เว้น
จิตตสังขารและวิสังขารเสียแล้ว ธรรมที่เหลือไม่ชื่อว่าจิตตสังขารและ
ไม่ชื่อว่าวิสังขาร.

สุทธชันทวาระ ปัจจณิก จบ

นิตเทสวาระ จบ

ปณัตติวาระ จบ

ปวัตติวาระ

อุปปาทวาระ

ปัจจุปปันนวาระ อนุโลม

ปุคคลวาระ

กายสังขารมุล

กายสังขารมุละ วจีสังขารมุลี :-

[๑๐๓๖] กายสังขารกำลังเกิดแก่บุคคลใด, วจีสังขารก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เว้นวิตกและวิจารณ์เสียแล้ว ในอุปปาทขณะแห่งลมอัสสาสะปัสสาสะ กายสังขารกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่วจีสังขารไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่กำลังเข้าปฐมฌานอยู่ก็ดี ในอุปปาทขณะแห่งลมอัสสาสะปัสสาสะของบุคคลซึ่งเกิดอยู่ในกามาวจรภูมิก็ดี กายสังขารกำลังเกิด และวจีสังขารก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า วจีสังขารกำลังเกิดแก่บุคคลใด, กายสังขารก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เว้นลมอัสสาสะปัสสาสะเสียแล้ว ในอุปปาทขณะแห่งวิตกและวิจารณ์ วจีสังขารกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่กายสังขารไม่ใช่กำลัง

พระอภิธรรมปิฎก ขมก เล่ม ๕ ภาค ๑ ตอน ๑ - หน้าที่ 1080

เกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่กำลังเข้าปฐมฌานอยู่ก็ดี ในอุปปาทขณะ
แห่งลมอัสสาสะปัสสาสะของบุคคลซึ่งเกิดอยู่ในกามาวจรภูมิก็ดี วิ-
สังขารกำลังเกิด และกายสังขารก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ กายสังขารมุละ วิสังขารมูลี

กายสังขารมุละ จิตตสังขารมูลี :-

[๑๐๓๗] กาย สังขารกำลังเกิดแก่บุคคลใด, จิตตสังขารก็กำลัง
เกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า จิตตสังขารกำลังเกิดแก่บุคคลใด, กายสังขารก็กำลัง
เกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เว้นลมอัสสาสะปัสสาสะเสียแล้ว ในอุปปาทขณะแห่งจิต จิตต-
สังขารกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่กายสังขารไม่ใช่กำลังเกิดแก่
บุคคลเหล่านั้น, ในอุปปาทขณะแห่งลมอัสสาสะปัสสาสะ จิตตสังขาร
กำลังเกิด และกายสังขารก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ กายสังขารมุละ จิตตสังขารมูลี

กายสังขารมุล จบ

วจีสังขารมูล

วจีสังขารมุละ จิตตสังขารมูลี :-

[๑๐๓๘] วจีสังขารกำลังเกิดแก่บุคคลใด, จิตตสังขารก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า จิตตสังขารกำลังเกิดแก่บุคคลใด, วจีสังขารก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เว้นวิตกและวิจารณ์เสียแล้ว ในอุปปาทขณะแห่งจิต จิตตสังขารกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่วจีสังขารไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, ในอุปปาทขณะแห่งวิตกและวิจารณ์ จิตตสังขารกำลังเกิด และ วจีสังขารก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ วจีสังขารมุละ จิตตสังขารมูลี

วจีสังขารมุล จบ

บุคคลวาระ จบ

โอกาสวาระ

กายสังขารมูล

กายสังขารมูละ วจีสังขารมูถิ :-

[๑๐๓๕] กายสังขารกำลังเกิดในภุมิไค, วจีสังขารก็กำลังเกิดในภุมินัน ไซ้ไหม ?

ในทุคคิฆมาน ในตคคิฆมาน กายสังขารกำลังเกิดในภุมินัน แต่ วจีสังขารไม้ไซ้กำลังเกิดในภุมินัน, ในปฐมฆมาน ในกามาาจรภุมิ กายสังขารกำลังเกิด และวจีสังขารก็กำลังเกิดในภุมินัน.

ก็หรือว่า วจีสังขารกำลังเกิดในภุมิไค, กายสังขารก็กำลังเกิดในภุมินัน ไซ้ไหม ?

ในรูลาาจรภุมิ ในอรูลาาจรภุมิ วจีสังขารกำลังเกิดในภุมินัน แต่กายสังขารไม้ไซ้กำลังเกิดในภุมินัน, ในปฐมฆมาน ในกามาาจรภุมิ วจีสังขารกำลังเกิด และกายสังขารก็กำลังเกิดในภุมินัน.

จบ กายสังขารมูละ วจีสังขารมูถิ

กายสังขารมูละ จิตตสังขารมูถิ :-

[๑๐๔๐] กายสังขารกำลังเกิดในภุมิไค, จิตตสังขารก็กำลังเกิดในภุมินัน ไซ้ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า จิตตสังขารกำลังเกิดในภุมิไต, กายสังขารก็กำลังเกิด
ในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ในจุดตถฌาน ในรูปาวจรภุมิ ในอรูปาวจรภุมิ จิตตสังขาร
กำลังเกิดในภุมินั้น แต่กายสังขารไม่ใช่กำลังเกิดในภุมินั้น, ในปฐม-
ฌาน ในทุติยฌาน ในตติยฌาน ในกามาวจรภุมิ จิตตสังขารกำลัง
เกิด และกายสังขารก็กำลังเกิดขึ้นภุมินั้น.

จบ กายสังขารมุละ จิตตสังขารมุลี

กายสังขารมุล จบ

วจีสังขารมุล

วจีสังขารมุละ จิตตสังขารมุลี :-

[๑๐๔๑] วจีสังขารกำลังเกิดในภุมิไต, จิตตสังขารก็กำลังเกิด
ในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า จิตตสังขารกำลังเกิดในภุมิไต, วจีสังขารก็กำลังเกิด
ในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ในทุติยฌาน ในตติยฌาน ในจตุตถฌาน จิตตสังขารกำลัง
เกิดในภพนั้น แต่วีสังขารไม่ใช่กำลังเกิดในภพนั้น, ในปฐมฌาน
ในกามาวจรภูมิ ในรูปาวจรภูมิ ในอรูปาวจรภูมิ จิตตสังขารกำลังเกิด
และวีสังขารก็กำลังเกิดในภพนั้น.

จบ วีสังขารมุละ จิตตสังขารมุลี

วีสังขารมุล จบ

โอกาสวาระ จบ

บุคคลโลกาสุวาระ

กายสังขารมุล

กายสังขารมุละ ๗ ๓ ๗

[๑๐๔๒] กายสังขารกำลังเกิดแก่บุคคลใดในภพใด, ๗๓๗

บุคคลวาระก็ดี บุคคลโลกาสุวาระก็ดี เป็นเช่นเดียวกัน.

กายสังขารมุล จบ

บุคคลโลกาสุวาระ จบ

ปัจจุปปันนวาระ อนุโลม จบ

ปัจจุปนินวาระ ปัจจนิก

บุคคลวาระ

กายสังขารมูล

กายสังขารมูละ วจีสังขารมูลี :-

[๑๐๔๓] กายสังขารไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใด, วจีสังขารก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม?

เวณลมอัสสาสะปัสสาสะเสียแล้ว ในอุปปาทขณะแห่งวิตกและวิจารณ์ กายสังขารไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่วจีสังขารกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลเหล่านั้นทั้งหมด เวณลมอัสสาสะปัสสาสะเสียแล้ว ในอุปปาทขณะแห่งอวิตกกถาวิจารณ์จิตก็ดี บุคคลที่กำลังเข้านิโรธสมาบัติอยู่ก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญัตต-กภูมิจีดี กายสังขารไม่ใช่กำลังเกิด และวจีสังขารก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า วจีสังขารไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใด, กายสังขารก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม?

เวณวิตกและวิจารณ์เสียแล้ว ในอุปปาทขณะแห่งลมอัสสาสะปัสสาสะ วจีสังขารไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่กายสังขารกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลเหล่านั้นทั้งหมด

เวณลมอัสสาสะปัสสาสะเสียแล้ว ในอุปปาทขณะแห่งอวิตกกถาวิจารณ์จิต
ก็ดี บุคคลที่กำลังเข้านิโรธสมาบัติอยู่ก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญัตต-
ภูมิกี่ดี วิสังขารไม่ใช่กำลังเกิด และกายสังขารก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่
บุคคลเหล่านั้น.

จบ กายสังขารมุละ วิสังขารมุลี

กายสังขารมุละ จิตตสังขารมุลี :-

[๑๐๔๔] กายสังขารไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใด, จิตตสังขาร
ก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม?

เวณลมอัสสาสะปัสสาสะเสียแล้ว ในอุปปาทขณะแห่งจิต กาย-
สังขารไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่จิตสังขารกำลังเกิดแก่บุคคล
เหล่านั้น, ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดก็ดี บุคคลที่
กำลังเข้านิโรธสมาบัติอยู่ก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญัตตภูมิกี่ดี กาย-
สังขารไม่ใช่กำลังเกิด และจิตสังขารก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่า-
นั้น.

ก็หรือว่า จิตตสังขารไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใด, กายสังขาร
ก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม?

ใช่.

จบ กายสังขารมุละ จิตตสังขารมุลี

กายสังขารมุล จบ

วจีสังขารมุล

วจีสังขารมุละ จิตตสังขารมูลี :-

[๑๐๔๕] วจีสังขารไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใด, จิตตสังขารก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม?

เว้นวิตกและวิจารณ์เสียแล้ว ในอุปาทกขณะแห่งจิต วจีสังขารไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่จิตตสังขารกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดก็ดี บุคคลที่กำลังเข้านิโรธสมาบัติอยู่ก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญัตตภูมิกี่ดี วจีสังขารไม่ใช่กำลังเกิด และจิตตสังขารก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า จิตตสังขารไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใด, วจีสังขารก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม?

ใช่.

จบ วจีสังขารมุละ จิตตสังขารมูลี

วจีสังขารมุล จบ

โอกาสวาระ

กายสังขารมูล

กายสังขารมูล วีสังขารมูล :-

[๑๐๔๖] กายสังขารไม่ใช่กำลังเกิดในภุมิใด, วีสังขารก็ไม่ใช่กำลังเกิดในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ในรูปาวจรภุมิ ในอรุปาวจรภุมิ กายสังขารไม่ใช่กำลังเกิดในภุมินั้น แต่วีสังขารกำลังเกิดในภุมินั้น, ในจตุตถฌาน ในอัสัญญัตตภุมิ กายสังขารไม่ใช่กำลังเกิด และวีสังขารก็ไม่ใช่กำลังเกิดในภุมินั้น.

ก็หรือว่า วีสังขารไม่ใช่กำลังเกิดในภุมิใด, กายสังขารก็ไม่ใช่กำลังเกิดในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ในทุตยฌาน ในตติยฌาน วีสังขารไม่ใช่กำลังเกิดในภุมินั้น แต่กายสังขารกำลังเกิดในภุมินั้น, ในจตุตถฌาน ในอัสัญญัตตภุมิ วีสังขารไม่ใช่กำลังเกิด และกายสังขารก็ไม่ใช่กำลังเกิดในภุมินั้น.

จบ กายสังขารมูละ วีสังขารมูลี

กายสังขารมูล จิตตสังขารมูล :-

[๑๐๔๗] กายสังขารไม่ใช่กำลังเกิดในภุมิใด, จิตตสังขาร
ก็ไม่ใช่กำลังเกิดในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ในจุดตถฌาน ในรูปาวจรภุมิ ในอรุปาวจรภุมิ กายสังขาร
ไม่ใช่กำลังเกิดในภุมินั้น แต่จิตตสังขารกำลังเกิดในภุมินั้น, ในอสังขญ-
สัจตภุมิ กายสังขารไม่ใช่กำลังเกิด และจิตตสังขารก็ไม่ใช่กำลังเกิด
ในภุมินั้น.

ก็หรือว่า จิตตสังขารไม่ใช่กำลังเกิดในภุมิใด, กายสังขาร
ก็ไม่ใช่กำลังเกิดในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ กายสังขารมูละ จิตตสังขารมูลี

กายสังขารมูล จบ

วจีสังขารมูล

วจีสังขารมูละ จิตตสังขารมูลี :-

[๑๐๔๘] วจีสังขารไม่ใช่กำลังเกิดใดในภุมิใด, จิตตสังขาร
ก็ไม่ใช่กำลังเกิดในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ในทุกุติฌาน ในตติยฌาน ในจุดตถฌาน วจีสังขารไม่ใช่
กำลังเกิดในภุมินั้น แต่จิตตสังขารกำลังเกิดในภุมินั้น, ในอสังขญ-

สัตตกฺขมิ วจิตฺตังขารไมฺชํกํลึงเกติ และจิตตังขารกึไมฺชํกํลึงเกติ
ในกฺขมิณัณ.

กึหรือวํ จิตตตังขารไมฺชํกํลึงเกติในกฺขมิไค, วจิตตังขารกึไมฺชํ
กํลึงเกติในกฺขมิณัณ ไชฺไมหม ?

ไช.

จบ วจิตตังขารมฺูละ จิตตตังขารมฺูลี

วจิตตังขารมฺูล จบ

โศกาสวาระ จบ

ปฺุคคโศกาสวาระ

กายตตังขารมฺูล

กายตตังขารมฺูละ วจิตตังขารมฺูลี :-

[๑๐๔๕] กายตตังขารไมฺชํกํลึงเกติแก่บฺุคคคไคในกฺขมิไค, วจิต-
ตตังขารกึไมฺชํกํลึงเกติแก่บฺุคคคณัณในกฺขมิณัณ ไชฺไมหม ?

เวณลมหอัศสาสะปัสสาสะเสยฺแล้ว ในอุปปาทขณะแห่งวิตกและ
วิจารณ์ กายตตังขารไมฺชํกํลึงเกติแก่บฺุคคคเหล่านัณในกฺขมิณัณ แต่วจิต-

สังขารกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น, ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลเหล่านั้นทั้งหมด เว้นลมอัสสาสะปีตสาสะเสียแล้ว ในอุปปาท-ขณะแห่งอวิตักกอวิจารณ์จิตที่ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญัตตภูมิที่ดี กาย-สังขารไม่ใช่กำลังเกิด และวีสังขารก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น.

ก็หรือว่า วีสังขารไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, ฯ ล ฯ

บุคคลวาระที่ดี บุคคลโลกาสวาระที่ดี ก็พึงให้พิสดารเช่นเดียวกัน
คำว่า นิโรธสมาปนุหนัน - บุคคลที่กำลังเข้านิโรธสมาบัติอยู่ ย่อม
ไม่ได้ในบุคคลโลกาสวาระ.

จบ กายสังขารมุละ จิตตสังขารมุลี

กายสังขารมุล จบ

บุคคลโลกาสวาระ จบ

ปัจจุปปันนวาระ ปัจจนิก จบ

อดีตวาระ อนุโลม

บุคคลวาระ

กายสังขารมุล

กายสังขารมุละ วจีสังขารมูถิ :-

[๑๐๕๐] กายสังขารเคยเกิดแก่บุคคลใด, วจีสังขารก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า วจีสังขารเคยเกิดแก่บุคคลใด, ฯ ล ฯ

ไซ้.

จบ กายสังขารมุละ วจีสังขารมูถิ

กายสังขารมุละ จิตตสังขารมูถิ :-

กายสังขารเคยเกิดแก่บุคคลใด, จิตตสังขารก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า จิตตสังขารเคยเกิดแก่บุคคลใด, ฯ ล ฯ

ไซ้.

จบ กายสังขารมุละ จิตตสังขารมูถิ

กายสังขารมุล จบ

วจีสังขารมุล

วจีสังขารมุละ จิตตสังขารมูลี :-

วจีสังขารเคยเกิดแก่บุคคลใด, จิตตสังขารก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้น
ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า จิตตสังขารเคยเกิดแก่บุคคลใด, ฯ ล ฯ

ใช่.

จบ วจีสังขารมุละ จิตตสังขารมูลี

วจีสังขารมุล จบ

บุคคลวาระ จบ

โอกาสวาระ

กายสังขารมุล

กายสังขารมุละ ฯ ล ฯ

[๑๐๕๑] กายสังขารเคยเกิดในภุมิใด, ฯ ล ฯ

แม้โอกาสวาระ ในภุมิใด เป็นเช่นเดียวกันทุกวาระ

กายสังขารมุล จบ

โอกาสวาระ จบ

บุคคลโลกาสวาระ

กายสังขารมูล

กายสังขารมูละ วจีสังขารมูลี :-

[๑๐๕๒] กายสังขารเคยเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, วจีสังขารก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลที่กำลังเข้าตติยฌานก็ดี เข้าตติยฌานก็ดี กายสังขารเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่วจีสังขารไม่ไซ้เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลที่กำลังเข้าปฐมฌานอยู่ก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในกามาวจรภูมิก็ดี กายสังขารเคยเกิด และวจีสังขารก็เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

ก็หรือว่า วจีสังขารเคยเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, กายสังขารก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลที่เกิดอยู่ในรูปาวจรภูมิก็ดี ในรูปาวจรภูมิก็ดี วจีสังขารก็เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่กายสังขารไม่ไซ้เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลที่กำลังเข้าปฐมฌานอยู่ก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในกามาวจรภูมิก็ดี วจีสังขารเคยเกิด และกายสังขารก็เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

จบ กายสังขารมูละ วจีสังขารมูลี

กายสังขารมูละ จิตตสังขารมูลี :-

[๑๐๕๑] กายสังขารเคยเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, จิตตสังขารก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า จิตตสังขารเคยเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, กายสังขารก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่กำลังเข้าจตุตถฌานอยู่ก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในรูปาวจรภุมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในรูปาวจรภุมิก็ดี จิตตสังขารเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่กายสังขารไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลที่กำลังเข้าปฐมฌาน ทุตติยฌาน ตติยฌานอยู่ก็ดี บุคคลซึ่งเกิดอยู่ในกามาวจรภุมิก็ดี จิตตสังขารเคยเกิด และกายสังขารก็เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

จบ กายสังขารมูละ จิตตสังขารมูลี

กายสังขารมูล จบ

วจีสังขาร มูล

วจีสังขารมูละ จิตตสังขารมูลี :-

[๑๐๕๔] วจีสังขารเคยเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, จิตตสังขารก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า จิตตสังขารเคยเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, วจีสังขาร
ก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่กำลังเข้าทุติยฌาน ตติยฌาน จตุตถฌานอยู่ก็ดี เมื่อ
ทุติยจิตเกิดขึ้นแก่บุคคลที่เกิดอยู่ในสุทธาวาสภุมิก็ดี จิตตสังขารเคยเกิด
แก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่วจีสังขารไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่า-
นั้นในภุมินั้น, บุคคลที่กำลังเข้าปฐมฌานอยู่ก็ดี บุคคลซึ่งเกิดอยู่ใน
กามาวจรภุมิก็ดี บุคคลที่นอกจากนั้นเกิดอยู่ในรูปาวจรภุมิ อรูปาวจรภุมิ
ก็ดี จิตตสังขารเคยเกิด และวจีสังขารก็เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมิ
นั้น.

จบ วจีสังขารมุละ จิตตสังขารมุลี

วจีสังขารมุล จบ

ปุคคโลกาสวาระ จบ

อตีตวาระ อนุโลม จบ

อดีตวาระ ปัจจุบัน

บุคคลวาระ

กายสังขารมูล

กายสังขารมูละ วจีสังขารมูลี :-

[๑๐๕๕] กายสังขารไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใด, วจีสังขาร
ก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม?

ไม่มี.

ก็หรือว่า วจีสังขารไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใด, กายสังขารก็ไม่ใช่
เคยเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม?

ไม่มี.

จบ กายสังขารมูละ วจีสังขารมูลี

กายสังขารมูละ จิตตสังขารมูลี :-

กายสังขารไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใด จิตตสังขารก็ไม่ใช่เคยเกิด
แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม?

ไม่มี.

ก็หรือว่า จิตตสังขารไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใด, กายสังขารก็
ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม?

ไม่มี.

จบ กายสังขารมูละ จิตตสังขารมูลี

กายสังขารมูล จบ

วจีสังขารมุล

วจีสังขารมุละ จิตตสังขารมูถ :-

วจีสังขารไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใด, จิตตสังขารก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม?

ไม่มี.

ก็หรือว่า จิตตสังขารไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใด, วจีสังขารก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม?

ไม่มี.

จบ วจีสังขารมุละ จิตตสังขารมูถ

วจีสังขารมุล จบ

บุคคลวาระ จบ

โอกาสวาระ

กายสังขารมุล

กายสังขารมุละ ๑ ถ ๑

[๑๐๕๖] กายสังขารไม่ใช่เคยเกิดในภูมิใด, ๑ ถ ๑

กายสังขารมุล จบ

โอกาสวาระ จบ

บุคคลโลกาสวาระ

กายสังขารมูล

กายสังขารมูละ วจีสังขารมูลี :-

[๑๐๕๗] กายสังขารไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, วจีสังขารก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่เกิดอยู่ในรูปาวจรภุมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในรูปาวจรภุมิก็ดี กายสังขารไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่วจีสังขารเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลที่กำลังเข้าจตุตถฌานอยู่ก็ดี เมื่อหุติจิตเกิดขึ้นแก่บุคคลที่เกิดอยู่ในสุทธาวาสภุมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภุมิก็ดี กายสังขารไม่ใช่เคยเกิด และวจีสังขารก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

ก็หรือว่า วจีสังขารไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, กายสังขารก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่กำลังเข้าหุติฌาน เข้าตติยฌาน วจีสังขารไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่กายสังขารเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลที่กำลังเข้าจตุตถฌานอยู่ก็ดี เมื่อหุติจิตเกิดขึ้นแก่บุคคลที่เกิดอยู่ในสุทธาวาสภุมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภุมิก็ดี วจีสังขารไม่ใช่เคยเกิด และกายสังขารก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

จบ กายสังขารมูละ วจีสังขารมูลี

กายสังขารมูละ จิตตสังขารมูลี :-

[๑๐๕๘] กายสังขารไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, จิตตสังขารก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่กำลังเข้าจตุตถฌานอยู่ก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในรูปาวจรภุมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอรูปาวจรภุมิก็ดี กายสังขารไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่จิตตสังขารเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลที่กำลังเกิดขึ้นสุทธาวาสภุมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสังขญัตตภุมิก็ดี กายสังขารไม่ใช่เคยเกิด และจิตตสังขารก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

ก็หรือว่า จิตตสังขารไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, กายสังขารก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ กายสังขารมูละ จิตตสังขารมูลี

กายสังขารมูล จบ

วจีสังขารมูล

วจีสังขารมูละ จิตตสังขารมูลี :-

[๑๐๕๙] วจีสังขารไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, จิตตสังขารก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่กำลังเข้าทุติยฌาน ตติยฌาน จตุตถฌานอยู่ก็ดี เมื่อ
ทุติยจิตเกิดขึ้นแก่บุคคลที่เกิดอยู่ในสุทธาสกฺขมิกิ์ดี วิจิสังขารไม่ใช่
เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินัน แต่จิตตสังขารเคยเกิดแก่บุคคล
เหล่านั้นในภุมินัน, บุคคลที่กำลังเกิดในสุทธาวาสกฺขมิกิ์ดี บุคคลที่เกิด
อยู่ในอสัญญสัตตกฺขมิกิ์ดี วิจิสังขารไม่ใช่เคยเกิด และจิตตสังขารก็ไม่ใช่
เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินัน.

ก็หรือว่า จิตตสังขารไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, วิจิ-
สังขารก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินัน ไซ้ไหม ?

ใช่.

จบ วิจิสังขารมุลละ จิตตสังขารมุลล

วิจิสังขารมุล จบ

อตีตวาระ จบ

อนาคตวาระ อนุโลม

บุคคลวาระ

กายสังขารมุล

กายสังขารมุละ วจีสังขารมูลี :-

[๑๐๖๐] กายสังขารจักเกิดแก่บุคคลใด, วจีสังขารก็จักเกิดแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า วจีสังขารจักเกิดแก่บุคคลใด, กายสังขารก็จักเกิดแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

ปัจฉิมจิตของบุคคลที่เกิดอยู่ในกามาวจรภูมิจักเกิดในลำดับแห่งจิตใดก็ดี ปัจฉิมภิกบุคคลในรูปาวจรภูมิ ในรูปาวจรภูมิก็ดี บุคคลเหล่าใดจักเกิดในรูปาวจรภูมิ อรูปาวจรภูมิ แล้วจักปรินิพพาน บุคคลเหล่านั้นกำลังตายก็ดี วจีสังขารจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่กายสังขารไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่นอกจากนั้น วจีสังขารจักเกิดและกายสังขารก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ กายสังขารมุละ วจีสังขารมูลี

กายสังขารมูละ จิตตสังขารมูลี :-

[๑๐๖๑] กายสังขารจักเกิดแก่บุคคลใด, จิตตสังขารก็จักเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม?

ใช่.

ก็หรือว่า จิตตสังขารจักเกิดแก่บุคคลใด, กายสังขารก็จักเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม?

ปัจฉิมจิตของบุคคลที่เกิดอยู่ในกามาวจรภูมิจักเกิดในลำดับแห่งจิตใดก็ดี ปัจฉิมภวिकบุคคลในรูปาวจรภูมิ ในรูปาวจรภูมิก็ดี บุคคลเหล่าใดจักเกิดในรูปาวจรภูมิ อรูปาวจรภูมิ แล้วจักปรินิพพาน บุคคลเหล่านั้นกำลังตายก็ดี จิตตสังขารจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่่วิจสังขารไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่นอกจากนั้น จิตตสังขารจักเกิดและกายสังขารก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ กายสังขารมูละ จิตตสังขารมูลี

กายสังขารมูล จบ

วจีสังขารมูล

วจีสังขารมูละ จิตตสังขารมูลี :-

[๑๐๖๒] วจีสังขารจักเกิดแก่บุคคลใด, จิตตสังขารก็จักเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม?

ใช่.

ก็หรือว่า จิตตสังขารจักเกิดแก่บุคคลใด, วจิตสังขารก็จักเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม?

ปัจฉิมจิตของบุคคลที่ไม่มีวิตกและไม่มีวิจาร์จักเกิดในลำดับแห่งจิตใด จิตตสังขารจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่วจิตสังขารไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่นอกจากนั้น จิตตสังขารจักเกิด และวจิตสังขารก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ วจิตสังขารมุละ จิตตสังขารมุลี

วจิตสังขารมุล จบ

ปุคคลวาระ จบ

โอกาสวาระ

กายสังขารมุล

กายสังขารมุละ ๑ ล ๑

[๑๐๖๓] กายสังขารจักเกิดในภุมิใด, ๑ ล ๑

กายสังขารมุล จบ

โอกาสวาระ จบ

บุคคลโลกาสวาระ

กายสังขารมูล

กายสังขารมูละ วจีสังขารมูลี :-

[๑๐๖๔] กายสังขารจักเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, วจีสังขารก็จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลที่กำลังเข้าทุติยฌาน ตติยฌานอยู่ กายสังขารจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่วจีสังขารไม่ไซ้จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลที่กำลังเข้าปฐมฌานอยู่ก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในกามาวจรภูมิก็ดี กายสังขารจักเกิด และวจีสังขารก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

ก็หรือว่า วจีสังขารจักเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, กายสังขารจักเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

ปัจฉิมจิตของบุคคลที่เกิดอยู่ในกามาวจรภูมิจักเกิดในลำดับแห่งจิตใดก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในรูปาวจรภูมิ ในรูปาวจรภูมิก็ดี วจีสังขารจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่กายสังขารไม่ไซ้จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลที่กำลังเข้าปฐมฌานอยู่ก็ดี บุคคลที่นอกจากนั้นที่เกิดอยู่ในกามาวจรภูมิก็ดี วจีสังขารจักเกิด และกายสังขารก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

จบ กายสังขารมูละ วจีสังขารมูลี

กายสังขารมูละ จิตตสังขารมูล :-

[๑๐๖๕] กายสังขารจักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, จิตตสังขารก็จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า จิตตสังขารจักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, กายสังขารก็จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ปัจฉิมจิตของบุคคลที่เกิดอยู่ในกามาวจรภูมิจักเกิดลำดับแห่งจิตใดก็ดี บุคคลที่กำลังเข้าจตุตถฌานอยู่ก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในรูปาวจรภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอรุปาวจรภูมิก็ดี จิตตสังขารจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่กายสังขารไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่เข้าปฐมฌาน ทุตติยฌาน ตติยฌานอยู่ก็ดี บุคคลที่นอกจากนั้นเกิดอยู่ในกามาวจรภูมิก็ดี จิตตสังขารจักเกิด และกายสังขารก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ กายสังขารมูละ จิตตสังขารมูลี

กายสังขารมูล จบ

วจีสังขารมุล

วจีสังขารมุละ จิตตสังขารมูลี :-

[๑๐๖๖] วจีสังขารจักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, จิตตสังขาร
ก็จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า จิตตสังขารจักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, วจีสังขาร
ก็จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

ปัจฉิมจิตของบุคคลที่ไม่มีวิตกและไม่มีวิจาร์จักเกิดในลำดับแห่ง
จิตใดก็ดี บุคคลที่กำลังเข้าทุตติยฌาน ตติยฌาน จตุตถฌานอยู่ก็ดี จิตต-
สังขารจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่วจีสังขารไม่ไซ้จักเกิดแก่
บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่เข้าปฐมฌานอยู่ก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่
ในกามาวจรภูมิก็ดี บุคคลนอกจากนั้นที่เกิดอยู่ในรูปาวจรภูมิ อรูปา-
วจรภูมิก็ดี จิตตสังขารจักเกิด และวจีสังขารก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น
ในภูมินั้น.

จบ วจีสังขารมุละ จิตตสังขารมูลี

วจีสังขารมุล จบ

อนาคตวาระ ปัจจนิก

บุคคลวาระ

กายสังขารมุล

กายสังขารมุละ วจีสังขารมูลี :-

[๑๐๖๗] กายสังขารไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใด, วจีสังขารก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม?

ปัจจนิมจิตของบุคคลที่เกิดอยู่ในกามารวจรภูมิจักเกิดในลำดับแห่งจิตใดก็ดี ปัจจนิมภวิคนบุคคลในรูปาวจรภูมิ ในรูปาวจรภูมิก็ดี บุคคลเหล่าใดจักเกิดในรูปาวจรภูมิ ในรูปาวจรภูมิ แล้วจักปรินิพพาน บุคคลเหล่านั้นกำลังตายก็ดี กายสังขารไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่วจีสังขารจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลผู้ถึงพร้อมด้วยปรินิพพานจิตก็ดี ปัจจนิมจิตของบุคคลที่ไม่มีวิตกและไม่มีวิจาร์จักเกิดในลำดับแห่งจิตใดก็ดี กายสังขารไม่ใช่จักเกิด และวจีสังขารก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า วจีสังขารไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใด, กายสังขารก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม?

ใช่.

จบ กายสังขารมุละ วจีสังขารมูลี

กายสังขารมูละ จิตตสังขารมูลี :-

[๑๐๖๘] กายสังขารไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใด, จิตตสังขารก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ปัจฉิมจิตของบุคคลที่เกิดอยู่ในกามาวจรภูมิจักเกิดในลำดับแห่งจิตใดก็ดี ปัจฉิมภวีกบุคคลในรูปาวจรภูมิ ในรูปาวจรภูมิก็ดี บุคคลเหล่าใดจักเกิดในรูปาวจรภูมิ ในรูปาวจรภูมิ แล้วจักปรินิพพาน บุคคลเหล่านั้นกำลังตายก็ดี กายสังขารไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่จิตตสังขารจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่ถึงพร้อมด้วยปรินิพพานจิต กายสังขารไม่ใช่จักเกิด และจิตตสังขารก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า จิตตสังขารไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใด, กายสังขารก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบกายสังขารมูละ จิตตสังขารมูลี

กายสังขารมูล จบ

วีสังขารมุล

วีสังขารมุละ จิตตสังขารมูลี :-

[๑๐๖๕] วีสังขารไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใด, จิตตสังขารก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม?

ปัจฉิมจิตของบุคคลที่ไม่มีวิตกและไม่มีวิจาร์จักเกิดในลำดับแห่งจิตใด วีสังขารไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่จิตตสังขารจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น บุคคลที่ถึงพร้อมด้วยปรีณิพพานจิต วีสังขารไม่ใช่จักเกิด และจิตตสังขารก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า จิตตสังขารไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใด, วีสังขารก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม?

ใช่.

จบ วีสังขารมุละ จิตตสังขารมูลี

วีสังขารมุล จบ

บุคคลวาระ จบ

โอกาสวาระ

กายสังขารมูล

กายสังขารมูละ ๑ ล ๑

[๑๐๗๐] กายสังขารไม่ใช่จักเกิดในภุมิใด, ๑ ล ๑

กายสังขารมูล จบ

โอกาสวาระ จบ

บุคคลโลกาสวาระ

กายสังขารมูล

กายสังขารมูละ วจีสังขารมูลี :-

[๑๐๗๑] กายสังขารไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, วจี-
สังขารที่ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ปัจฉิมจิตของบุคคลที่เกิดอยู่ในกามาวจรภูมิจักเกิดในลำดับแห่ง
จิตใดก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในรูปาวจรภูมิ ในรูปาวจรภูมิก็ดี กายสังขาร
ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่วจีสังขารจักเกิดแก่บุคคล
เหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลที่ถึงพร้อมด้วยปรินิพพานจิตก็ดี ปัจฉิมจิต
ของบุคคลที่ไม่มีวิตกและไม่มีวิจาร์จักเกิดในลำดับแห่งจิตใดก็ดี บุคคลที่

กำลังเข้าจตุตถฌานอยู่ก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิกี่ดี กาย-
สังขารไม่ใช่จักเกิด และวีสังขารก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นใน
ภูมินั้น.

ก็หรือว่า วีสังขารไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิดี, กาย-
สังขารก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม?

บุคคลที่เข้าทุติยฌาน ตติยฌานอยู่ วีสังขารไม่ใช่จักเกิดแก่
บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่กายสังขารจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมि
นั้น, บุคคลที่ถึงพร้อมด้วยปรินิพพานจิตก็ดี ปัจฉิมจิตของบุคคลที่ไม่มี
วิตกและไม่มีวิจารณ์จักเกิดในลำดับแห่งจิตใดก็ดี บุคคลที่กำลังเข้าจตุตถ-
ฌานอยู่ก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิกี่ดี วีสังขารไม่ใช่จักเกิด
และกายสังขารก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ กายสังขารมูละ วีสังขารมูลี

กายสังขารมูละ จิตตสังขารมูลี :-

[๑๐๗๒] กายสังขารไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิดี, จิตต-
สังขารก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม?

ปัจฉิมจิตของบุคคลที่เกิดอยู่ในกามาวจรภูมิจักเกิดในลำดับแห่ง
จิตใดก็ดี บุคคลที่เข้าจตุตถฌานอยู่ก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในรูปาวจรภูมิกี่ดี

บุคคลที่เกิดอยู่ในรูปาวจรภูมิก็ดี กายสังขารไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคล
เหล่านั้นในภูมินั้น แต่จิตตสังขารจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น,
บุคคลที่ถึงพร้อมด้วยปรินิพพานจิตก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสังขยัตต-
ภูมิก็ดี กายสังขารไม่ใช่จักเกิด และจิตตสังขารก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคล
เหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า จิตตสังขารไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, กาย-
สังขารก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ กายสังขารมุละ จิตตสังขารมูลี

กายสังขารมุล จบ

วจีสังขารมุล

วจีสังขารมุละ จิตตสังขารมูลี :-

[๑๐๗๓] วจีสังขารไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, จิตต-
สังขารก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ปัจฉิมจิตของบุคคลที่ไม่มีวิตกและไม่มีวิจาร์จักเกิดในลำดับแห่ง
จิตใดก็ดี บุคคลที่กำลังเข้าสู่ทุตติยฌาน ตติยฌาน จตุตถฌานอยู่ก็ดี

วีสังขารไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น แต่จิตตสังขารจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น, บุคคลที่ถึงพร้อมด้วยปริณิพพานจิตก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิก็ดี วีสังขารไม่ใช่จักเกิด และจิตตสังขารก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น.

ก็หรือว่า จิตตสังขารไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใดในภพใด, วีสังขารก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภพนั้น ใช่ไหม?

ใช่.

จบ วีสังขารมุตตะ จิตตสังขารมุตตี

วีสังขารมุต จบ

อนาคตวาระ จบ

ปัจจุปันนาตีตวาระ อนุโลม

บุคคลวาระ

กายสังขารมูล

กายสังขารมุละ วจีสังขารมูลี :-

[๑๐๗๔] กายสังขารกำลังเกิดแก่บุคคลใด, วจีสังขารก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม?

ใช่.

ก็หรือว่า วจีสังขารเคยเกิดแก่บุคคลใด, กายสังขารก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม?

ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลเหล่านั้นทั้งหมด เว้นลมอัธสาสะปีสสาสะเสียแล้ว ในอุปปาทขณะแห่งจิตที่ดี บุคคลที่กำลังเข้านิโรธสมาบัติอยู่ก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญัตตตภูมิกี่ดี วจีสังขารเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่กายสังขารไม่ไซ้กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, ในอุปปาทขณะแห่งลมอัธสาสะปีสสาสะ วจีสังขารเคยเกิด และกายสังขารก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ กายสังขารมุละ วจีสังขารมูลี

กายสังขารมูละ จิตตสังขารมูลี :-

[๑๐๗๕] กายสังขารกำลังเกิดแก่บุคคลใด, จิตสังขารก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า จิตตสังขารเคยเกิดแก่บุคคลใด, กายสังขารก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลเหล่านั้นทั้งหมด เว้นลมอัสนาสะ ปัสสาสะเสียแล้ว บุคคลที่กำลังเข้านิโรธสมาบัติอยู่ก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญัตตตภูมิกี่ดี จิตตสังขารเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่กายสังขารไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในอุปาทขณะแห่งลมอัสนาสะ ปัสสาสะ จิตตสังขารเคยเกิด และกายสังขารก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ กายสังขารมูละ จิตตสังขารมูลี

กายสังขารมูล จบ

วจีสังขารมุละ

วจีสังขารมุละ จิตตสังขารมูลี :-

[๑๐๗๖] วจีสังขารกำลังเกิดแก่บุคคลใด, จิตตสังขารก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ก็หรือว่า จิตตสังขารเคยเกิดแก่บุคคลใด, วจีสังขารก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลเหล่านั้นทั้งหมด เว้นวิตกและวิจารณ์เสียแล้ว ในอุปปาทขณะแห่งจิตที่ดี บุคคลที่กำลังเข้านิโรธสมาบัติอยู่ก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญัตตภูมิกี่ดี จิตตสังขารเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่วจีสังขารไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, ในอุปปาทขณะแห่งวิตกและวิจารณ์ จิตตสังขารเคยเกิด และวจีสังขารก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ วจีสังขารมุละ จิตตสังขารมูลี

วจีสังขารมุล จบ

บุคคลวาระ จบ

โอกาสวาระ

กายสังขารมูล

กายสังขารมูละ ๗ ล ๗

[๑๐๗๗] กายสังขารกำลังเกิดในภุมิใด, ๗ ล ๗

กายสังขารมูล จบ

โอกาสวาระ จบ

บุคคลโลกาสุวาระ

กายสังขารมูล

กายสังขารมูละ วีสังขารมูลี :-

[๑๐๗๘] กายสังขารกำลังเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, วีสังขาร
ก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่กำลังเข้าทุติยฆาน ตติยฆานอยู่ก็ดี ในอุปปาทขณะ
แห่งลมอัสสาสะปัสสาสะก็ดี กายสังขารกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นใน
ภุมินั้น แต่วีสังขารไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น บุคคล

ที่กำลังเข้าปฐมฌานอยู่ก็ดี ในอุปาทกขณะแห่งลมอัสสาสะปีตสาสะของบุคคลซึ่งเกิดอยู่ในกามาวจรภูมิก็ดี กายสังขารกำลังเกิด และวิสังขารก็เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า วิสังขารเคยเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, กายสังขารก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่มั้ย?

บุคคลที่กำลังเข้าปฐมฌานซึ่งเกิดอยู่ในกามาวจรภูมิ ในกัณฑขณะแห่งลมอัสสาสะปีตสาสะของบุคคลเหล่านั้นนั้นแหละ เว้นลมอัสสาสะปีตสาสะเสียแล้ว ในอุปาทกขณะแห่งจิตที่ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในรูปาวจรภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในรูปาวจรภูมิก็ดี วิสังขารเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่กายสังขารไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่กำลังเข้าปฐมฌานอยู่ก็ดี ในอุปาทกขณะแห่งลมอัสสาสะปีตสาสะของบุคคลซึ่งเกิดอยู่ในกามาวจรภูมิก็ดี วิสังขารเคยเกิด และกายสังขารก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ กายสังขารมูละ วิสังขารมูลี

กายสังขารมูละ จิตตสังขารมูลี :-

[๑๐๗๕] กายสังขารกำลังเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, จิตตสังขารก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่มั้ย?

ใช่.

ก็หรือว่า จิตตสังขารเคยเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, กายสังขาร
ก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม?

ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลเหล่านั้นทั้งหมด เว้นลมอัสนาสะ
ปัสสาสะเสียแล้ว ในอุปาทกขณะแห่งจิต จิตตสังขารเคยเกิดแก่บุคคล
เหล่านั้นในภุมินั้น แต่กายสังขารไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นใน
ภุมินั้น, ในอุปาทกขณะแห่งลมอัสนาสะปัสสาสะ จิตตสังขารเคยเกิด
และกายสังขารก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

จบ กายสังขารมุละ จิตตสังขารมุลี

กายสังขารมุล จบ

วจีสังขารมุล

วจีสังขารมุละ จิตตสังขารมุลี :-

[๑๐๘๐] วจีสังขารกำลังเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, จิตตสังขาร
ก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม?

ใช่.

ก็หรือว่า จิตตสังขารเคยเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, วิจิสังขาร
ก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลเหล่านั้นทั้งหมด เว้นวิตกและ
วิจารณ์เสียแล้ว ในอุปปาตขณะแห่งจิต จิตตสังขารเคยเกิดแก่บุคคล
เหล่านั้นในภุมินั้น แต่วิจิสังขารไม่ไซ้กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมิ
นั้น, ในอุปปาตขณะแห่งวิตกและวิจารณ์ จิตตสังขารเคยเกิด และวิจิ-
สังขารก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

จบ วิจิสังขารมุตตะ จิตตสังขารมุตตี

วิจิสังขารมุต จบ

ปัจจุปัณนาตีตวาระ อนุโลม จบ

ปัจจุปปันนาตีตวาระ ปัจจนิก

บุคคลวาระ

กายสังขารมูล

กายสังขารมุละ วจีสังขารมูถ :-

[๑๐๘๑] กายสังขารไมไ้ก่าล้งเกดแ่บुकคคไค, วจีสังขาร
ก็ไมไ้เคยเกดแ่บुकคคณั้ ไ้ไหม ?

เคยเกด.

ก็หรือว่า วจีสังขารไมไ้เคยเกดแ่บुकคคไค, กายสังขารก็ไมไ้
ไ้ก่าล้งเกดแ่บुकคคณั้ ไ้ไหม ?

ไมมี.

จบ กายสังขารมุละ วจีสังขารมูถ

กายสังขารมุละ จิตตสังขารมูถ :-

[๑๐๘๒] กายสังขารไมไ้ก่าล้งเกดแ่บुकคคไค, จิตตสังขาร
ก็ไมไ้เคยเกดแ่บुकคคณั้ ไ้ไหม ?

เคยเกิด.

ก็หรือว่า จิตตสังขารไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใด, กายสังขาร
ก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ไม่มี.

จบ กายสังขารมุละ จิตตสังขารมุลี

กายสังขารมุล จบ

วจีสังขารมุล

วจีสังขารมุละ จิตตสังขารมุลี :-

[๑๐๘๓] วจีสังขารไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใด, จิตตสังขาร
ก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เคยเกิด.

ก็หรือว่า จิตตสังขารไม่ใช่เคยเกิดบุคคลใด, วจีสังขารก็ไม่ใช่
กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ไม่มี.

จบ วจีสังขารมุละ จิตตสังขารมุลี

วจีสังขารมุล จบ

บุคคลวาระ จบ

โอกาสวาระ

กายสังขารมูล

กายสังขารมูละ ๗ ถ ๗

[๑๐๘๔] กายสังขารไม่ใช่กำลังเกิดในภุมิใด, ๗ ถ ๗

กายสังขารมูล จบ

โอกาสวาระ จบ

บุคคลโลกาสวาระ

กายสังขารมูล

กายสังขารมูละ วจีสังขารมูลี :-

[๑๐๘๕] กายสังขารไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, วจีสังขารก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่กำลังเข้าปฐมฌานซึ่งเกิดอยู่ในกามาวจรภูมิ ในภังค-
ขณะแห่งลมอัสสาสะปีตาสะของบุคคลเหล่านั้นนั้นแหละ เว้นลมอัส-
สาสะปีตาสะเสียแล้ว ในอุปปาทขณะแห่งจิตก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ใน

รูปาวจรภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในรูปาวจรภูมิก็ดี กายสังขารไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่วิสังขารเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่กำลังเข้าทุติยฉาน ตติยฉานอยู่ก็ดี ในภังคขณะแห่งลมอัสสาสะปีสสาสะของบุคคลเหล่านั้นนั้นแหละ เว้นลมอัสสาสะปีสสาสะเสียแล้ว ในอุปปาทขณะแห่งจิตก็ดี บุคคลที่กำลังเข้าจตุตถฉานอยู่ก็ดี เมื่อทุติยจิตเกิดขึ้นแก่บุคคลที่เกิดอยู่ในสุทธาวาสภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสังขญัตตภูมิก็ดี กายสังขารไม่ใช่กำลังเกิด และวิสังขารก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า วิสังขารไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, กายสังขารก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่กำลังเข้าทุติยฉาน ตติยฉานอยู่ก็ดี ในอุปปาทขณะแห่งลมอัสสาสะปีสสาสะก็ดี วิสังขารไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่กายสังขารกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่กำลังเข้าทุติยฉาน ตติยฉานอยู่ก็ดี ในภังคขณะแห่งลมอัสสาสะปีสสาสะของบุคคลเหล่านั้นนั้นแหละ เว้นลมอัสสาสะปีสสาสะเสียแล้ว ในอุปปาทขณะแห่งจิตก็ดี บุคคลที่กำลังเข้าจตุตถฉานอยู่ก็ดี เมื่อทุติยจิตเกิดขึ้นแก่บุคคลที่เกิดอยู่ในสุทธาวาสภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสังขญัตตภูมิก็ดี วิสังขารไม่ใช่เกิด และกายสังขารก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ กายสังขารมูละ วิสังขารมูลี

กายสังขารมูละ จิตตสังขารมูลี :-

[๑๐๘๖] กายสังขารไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, จิตตสังขารก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลเหล่านั้นทั้งหมด เว้นลมอัสนาสะ ปัสสาสะเสียแล้ว ในอุปปาทขณะแห่งจิต กายสังขารไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่จิตตสังขารเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลที่กำลังเกิด, ในสุทธาวาสภุมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสังญัตตตภุมิก็ดี กายสังขารไม่ใช่กำลังเกิด และจิตตสังขารก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

ก็หรือว่า จิตตสังขารไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, กายสังขารก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ กายสังขารมูละ จิตตสังขารมูลี

กายสังขารมูล จบ

วีสังขารมุล

วีสังขารมุละ จิตตสังขารมูลี :-

[๑๐๘๗] วีสังขารไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, จิตตสังขารก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลเหล่านั้นทั้งหมด เว้นวิตกและ
วิจาร์เสียบแล้ว ในอุปาทกขณะแห่งจิต วีสังขารไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคล
เหล่านั้นในภูมินั้น แต่จิตตสังขารเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น,
บุคคลที่กำลังเกิดในสุทธาวาสภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอัสถุญสัจตภูมิ
ก็ดี วีสังขารไม่ใช่กำลังเกิด และจิตตสังขารก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคล
เหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า จิตตสังขารไม่ใช่เคยเกิดบุคคลใดในภูมิใด, วีสังขาร
ก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ วีสังขารมุละ จิตตสังขารมูลี

วีสังขารมุล จบ

ปัจจุปปันนาตีตวาระ ปัจจนิก จบ

ปัจจุปปีนนานาคตวาระ อนุโลม

บุคคลวาระ

กายสังขารมูล

กายสังขารมุละ วจีสังขารมุลี :-

[๑๐๘๘] กายสังขารกำลังเกิดแก่บุคคลใด, วจีสังขารก็จักเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม?

ใช่.

ก็หรือว่า วจีสังขารจักเกิดแก่บุคคลใด, กายสังขารก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม?

ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลเหล่านั้นทั้งหมด เว้นลมอัสดาสะปีศาจเสียแล้ว ในอุปาทกขณะแห่งจิตที่ดี บุคคลที่กำลังเข้านิโรธสมาบัติอยู่ก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญัตตตภูมิกี่ดี วจีสังขารจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่กายสังขารไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, ในอุปาทกขณะแห่งลมอัสดาสะปีศาจ วจีสังขารจักเกิด และกายสังขารก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ กายสังขารมุละ วจีสังขารมุลี

กายสังขารมูละ จิตตสังขารมูลี :-

[๑๐๘๕] กายสังขารกำลังเกิดแก่บุคคลใด, จิตตสังขารก็จักเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า จิตตสังขารจักเกิดแก่บุคคลใด, กายสังขารก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลเหล่านั้นทั้งหมด เว้นลมอัสนาสะ ปัสสาสะเสียแล้ว ในอุปาทกขณะแห่งจิตที่ดี บุคคลที่กำลังเข้านิโรธสมาบัติที่ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญัตตภูมิที่ดี จิตตสังขารจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่กายสังขารไม่ใช้กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, ในอุปาทกขณะแห่งลมอัสนาสะปัสสาสะ จิตตสังขารจักเกิด และกายสังขารก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ กายสังขารมูละ จิตตสังขารมูลี

กายสังขารมูล จบ

วจีสังขารมูล

วจีสังขารมูละ จิตตสังขารมูลี :-

[๑๐๘๐] วจีสังขารกำลังเกิดแก่บุคคลใด, จิตตสังขารก็จักเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในอุปาทกขณะแห่งปัจฉิมจิตที่มีวิตกและวิจารณ์ วิสสังขารกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่จิตตสังขารไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, ในอุปาทกขณะแห่งวิตกและวิจารณ์ของบุคคลที่นอกจากนั้น วิสสังขารกำลังเกิด และจิตตสังขารก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า จิตตสังขารจักเกิดแก่บุคคลใด, วิสสังขารก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม?

ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลเหล่านั้นทั้งหมด เว้นวิตกและวิจารณ์เสียแล้ว ในอุปาทกขณะแห่งจิตที่ดี บุคคลที่กำลังเข้านิโรธสมาบัติอยู่ก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสังขยัตตภูมิก็ดี จิตตสังขารจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่วิสสังขารไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, ในอุปาทกขณะแห่งวิตกและวิจารณ์ จิตตสังขารจักเกิด และวิสสังขารก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ วิสสังขารมุละ จิตตสังขารมุตี

วิสสังขารมุล จบ

ปกคควาระ จบ

โอกาสวาระ

กายสังขารมูล

กายสังขารมูละ ๗ ล ๗

[๑๐๕๑] กายสังขารกำลังเกิดในภุมิไค, ๗ ล ๗

กายสังขารมูล จบ

โอกาสวาระ จบ

บุคคลโอกาสวาระ

กายสังขารมูล

กายสังขารมูละ วจีสังขารมูลี :-

[๑๐๕๒] กายสังขารกำลังเกิดแก่บุคคลใดในภุมิไค, วจีสังขาร
ก็จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลที่กำลังเข้าทุติยฆาน ตติยฆานอยู่ก็ดี ในอุปปาทขณะแห่ง
ลมอัสสาสะปัสสาสะ กายสังขารกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น
แต่วจีสังขารไม่ไซ้จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลที่กำลังเข้า

ปฐมฌานอยู่ก็ดี ในอุปปาทขณะแห่งลมอัสสาสะปีสสาสะของบุคคลซึ่ง
เกิดอยู่ในกามาวจรภูมิก็ดี กายสังขารกำลังเกิด และวิสังขารก็จักเกิด
แก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า วิสังขารจักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, กายสังขาร
ก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลที่กำลังเข้าปฐมฌานซึ่งเกิดอยู่ในกามาวจรภูมิก็ดี ในภังค-
ขณะแห่งลมอัสสาสะปีสสาสะของบุคคลเหล่านั้นนั้นแหละ เว้นลมอัส-
สาสะปีสสาสะเสียแล้ว ในอุปปาทขณะแห่งจิตที่ดี บุคคลที่เกิดอยู่ใน
รูปาวจรภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอรูปรูปาวจรภูมิก็ดี วิสังขารจักเกิดแก่
บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่กายสังขารไม่ไซ้กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น,
บุคคลที่กำลังเข้าปฐมฌานอยู่ก็ดี ในอุปปาทขณะแห่งลมอัสสาสะปีสสา-
สะของบุคคลซึ่งเกิดอยู่ในกามาวจรภูมิก็ดี วิสังขารจักเกิด และกาย-
สังขารก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น

จบ กายสังขารมูละ วิสังขารมูลี

กายสังขารมูละ จิตตสังขารมูลี :-

[๑๐๕๓] กายสังขารกำลังเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, จิตต-
สังขารก็จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า จิตสังขารจักเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, กายสังขาร
ก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลเหล่านั้นทั้งหมด เว้นลมอัสสาสะ
ปีสสาสะเสียแล้ว ในอุปาทกขณะแห่งจิต จิตตสังขารจักเกิดแก่บุคคล
เหล่านั้นในภุมินั้น แต่กายสังขารไม่ไซ้กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นใน
ภุมินั้น, ในอุปาทกขณะแห่งลมอัสสาสะปีสสาสะ จิตตสังขารจักเกิด
และกายสังขารก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

จบ กายสังขารมุละ จิตตสังขารมุลี

กายสังขารมุล จบ

วจิตสังขารมุล

วจิตสังขารมุละ จิตตสังขารมุลี :-

[๑๐๕๔] วจิตสังขารกำลังเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, จิตตสังขาร
ก็จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

ในอุปาทกขณะแห่งปัจฉิมจิตที่มีวิตกและวิจารณ์ วจิตสังขารกำลัง
เกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่จิตตสังขารไม่ไซ้จักเกิดแก่บุคคล

เหล่านั้นในภุมินัน, ในอุปปาตขณะแห่งวิตกและวิจารณ์ของบุคคลที่นอก
จากนั้น วิสสังขารกำลังเกิด และจิตตสังขารก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น
ในภุมินัน.

ก็หรือว่า จิตตสังขารจักเกิดบุคคลใดในภุมิใด, วิสสังขารก็กำลัง
เกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินัน ไซ้ไหม?

ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลเหล่านั้นทั้งหมด เว้นวิตกและ
วิจารณ์เสียแล้ว ในอุปปาตขณะแห่งจิต จิตตสังขารจักเกิดแก่บุคคลเหล่า
นั้นในภุมินัน แต่วิสสังขารไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินัน,
ในอุปปาตขณะแห่งวิตกและวิจารณ์ จิตตสังขารจักเกิด และวิสสังขาร
ก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินัน.

จบ วิสสังขารมุละ จิตตสังขารมุลี

วิสสังขารมุล จบ

ปุคคโลกาสวาระ จบ

ปัจจุปปันนนานาคตวาระ อนุโลม จบ

ปัจจุปปีนนานาคตวาระ ปัจจนิก

บุคคลวาระ

กายสังขารมูล

กายสังขารมุละ วจีสังขารมุลี :-

[๑๐๕๕] กายสังขารไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใด, วจีสังขารก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลเหล่านั้นทั้งหมด เว้นลมอัสนาสะ ปัสสาสะเสียแล้ว ในอุปาทขณะแห่งจิตก็ดี บุคคลที่เข้านิโรธสมาบัติ อยู่ก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิก็คดี กายสังขารไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่วจีสังขารจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น บุคคลที่ถึงพร้อมด้วยปรินิพพานจิตก็ดี ปัจฉิมจิตของบุคคลที่ไม่มีวิตกและไม่มีวิจาร์เกิดในลำดับแห่งจิตใดก็ดี กายสังขารไม่ใช่กำลังเกิด และวจีสังขารก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า วจีสังขารไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใด, กายสังขารก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ กายสังขารมุละ วจีสังขารมุลี

กายสังขารมูละ จิตตสังขารมูลี :-

[๑๐๕๖] กายสังขารไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใด, จิตตสังขารก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลเหล่านั้นทั้งหมด เว้นลมอัสนาสะ ปัสสาสะเสียแล้ว ในอุปาทกขณะแห่งจิตที่ดี บุคคลที่เข้านิโรธสมาบัติ อยู่ก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสังขยัตตภูมิก็ดี กายสังขารไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่จิตตสังขารจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่ถึงพร้อมด้วยปรินิพพานจิต กายสังขารไม่ใช่กำลังเกิด และจิตตสังขารก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า จิตตสังขารไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใด, กายสังขารก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ กายสังขารมูละ จิตตสังขารมูลี

กายสังขารมูล จบ

วจีสังขารมูล

วจีสังขารมูละ จิตตสังขารมูลี :-

[๑๐๕๗] วจีสังขารไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใด, จิตตสังขารก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลเหล่านั้นทั้งหมด เว้นวิตกและ
วิจารณ์เสียแล้ว ในอุปาทกขณะแห่งจิตที่ดี บุคคลที่เข้านิโรธสมาบัติอยู่ก็ดี
บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญัตตภูมิกี่ดี วิจิสังขารไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคล
เหล่านั้น แต่จิตตสังขารจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, ในภังคขณะแห่ง
ปัจฉิมจิตที่มีวิตกและมีวิจารณ์ก็ดี บุคคลที่ถึงพร้อมด้วยปรีนิพพานจิตที่ไม่
มีวิตกและไม่มีการวิจารณ์ก็ดี วิจิสังขารไม่ใช่กำลังเกิด และจิตตสังขารก็ไม่
ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า จิตตสังขารไม่ใช่จักเกิดบุคคลใด, วิจิสังขารก็ไม่ใช่
กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม?

ในอุปาทกขณะแห่งปัจฉิมที่มีวิตกและมีวิจารณ์ จิตตสังขารไม่ใช่
จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่วิจิสังขารกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, ใน
ภังคขณะแห่งปัจฉิมจิตที่มีวิตกและมีวิจารณ์ก็ดี บุคคลที่ถึงพร้อมด้วย
ปรีนิพพานจิตที่ไม่มีวิตกและไม่มีการวิจารณ์ก็ดี จิตตสังขารไม่ใช่จักเกิด และ
วิจิสังขารก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ วิจิสังขารมุละ จิตตสังขารมุลี

วิจิสังขารมุล จบ

บุคคลวาระ จบ

โอกาสวาระ

กายสังขารมูล

กายสังขารมูละ ๗ ล ๗

[๑๐๕๘] กายสังขารไม่ใช่กำลังเกิดในภุมิใด, ๗ ล ๗

กายสังขารมูล จบ

โอกาสวาระ จบ

บุคคลโลกาสวาระ

กายสังขารมูล

กายสังขารมูละ วจีสังขารมูลี :-

[๑๐๕๙] กายสังขารไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, วจี-
สังขารก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่กำลังเข้าปฐมฌานอยู่ก็ดี บุคคลซึ่งเกิดอยู่ในกามาวจรภุมิ
ก็ดี ในภังคขณะแห่งลมอัสสาสะปีสสาสะของบุคคลเหล่านั้นนั้นแหละ
เว้นลมอัสสาสะปีสสาสะเสียแล้ว ในอุปาทกขณะแห่งจิตก็ดี บุคคลที่เกิด
อยู่ในรูปาวจรภุมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในรูปาวจรภุมิก็ดี กายสังขารไม่ใช่
กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่วจีสังขารจักเกิดแก่บุคคล

เหล่านั้นในภุมินัน, บุคคลที่ถึงพร้อมด้วยปรินิพพานจิตก็ดี ปัจฉิมจิตของ บุคคลที่ไม่มีวิตกและไม่มีวิจารณ์เกิดในลำดับแห่งจิตใดก็ดี บุคคลที่ กำลังเข้าทุติยฌาน ตติยฌานอยู่ก็ดี ในภังคขณะแห่งลมอัสสาสะปัสสาสะ ของบุคคลเหล่านั้นนั้นแหละ เว้นลมอัสสาสะปัสสาสะเสียแล้ว ใน อุปปาทขณะแห่งจิตก็ดี บุคคลที่กำลังเข้าจตุตถฌานอยู่ก็ดี บุคคลที่ เกิดอยู่ในอสัญญัตตภูมิกี่ดี กายสังขารไม่ใช่กำลังเกิด และวีสังขาร ก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินัน.

ก็หรือว่า วีสังขารไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, กาย-สังขารก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินัน ใช่ไหม ?

บุคคลที่กำลังเข้าทุติยฌาน ตติยฌานอยู่ก็ดี ในอุปปาทขณะแห่ง ลมอัสสาสะปัสสาสะก็ดี วีสังขารไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมิ นั้น แต่กายสังขารกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินัน, บุคคลที่ถึง พร้อมด้วยปรินิพพานจิตก็ดี ปัจฉิมจิตของบุคคลที่ไม่มีวิตกและไม่มีวิจารณ์ เกิดในลำดับแห่งจิตใดก็ดี บุคคลที่กำลังเข้าทุติยฌาน ตติยฌานอยู่ ก็ดี ในภังคขณะแห่งลมอัสสาสะปัสสาสะของบุคคลเหล่านั้นนั้นแหละ เว้นลมอัสสาสะปัสสาสะเสียแล้ว ในอุปปาทขณะแห่งจิตก็ดี บุคคลที่ กำลังเข้าจตุตถฌานอยู่ก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญัตตภูมิกี่ดี วีสังขารไม่ใช่จักเกิด และกายสังขารก็ไม่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นใน ภุมินัน.

จบ กายสังขารมูละ วีสังขารมูลี

กายสังขารมูละ จิตตสังขารมูลี :-

[๑๑๐๐] กายสังขารไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, จิตตสังขารก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลเหล่านั้นทั้งหมด เว้นลมอัสนาสะปัสสาสะเสียแล้ว ในอุปาทขณะแห่งจิต กายสังขารไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่จิตตสังขารจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลที่ถึงพร้อมด้วยปรินิพพานจิตที่ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสังขยัตตภุมิที่ดี กายสังขารไม่ใช่กำลังเกิด และจิตตสังขารก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

ก็หรือว่า จิตตสังขารไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, กายสังขารก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ กายสังขารมูละ จิตตสังขารมูลี

กายสังขารมูล จบ

วีสังขารมุล

วีสังขารมุละ จิตตสังขารมูลี :-

[๑๑๐๑] วีสังขารไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, จิตตสังขารก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลเหล่านั้นทั้งหมด เว้นวิตกและวิจารณ์เสียแล้ว ในอุปาทขณะแห่งจิต วีสังขารไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่จิตตสังขารจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิตที่มีวิตกและมีวิจารณ์ก็ดี บุคคลที่ถึงพร้อมด้วยปริณิพพานจิตที่ไม่มีวิตกและไม่มีการวิจารณ์ก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญะสัตตภูมิกี่ดี วีสังขารไม่ใช่กำลังเกิด และจิตตสังขารก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

ก็หรือว่า จิตตสังขารไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, วีสังขารก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ในอุปาทขณะแห่งปัจฉิมจิตที่มีวิตกและมีวิจารณ์ จิตตสังขารไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่วีสังขารกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิตที่มีวิตกและมีวิจารณ์ก็ดี

พระอภิธรรมปิฎก ขมก เล่ม ๕ ภาค ๑ ตอน ๑ - หน้าที่ 1142

บุคคลที่ถึงพร้อมด้วยปรินิพพานจิตที่ไม่มีวิตกและไม่มีวิจารณ์ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญัตตภูมิก็ดี จิตตสังขารไม่ใช่จักเกิด และวีสังขารก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ วีสังขารมุละ จิตตสังขารมูลี

วีสังขารมุล จบ

ปุคคโลกาสวาระ จบ

ปัจจุปปันนนานาคตวาระ ปัจจนิก จบ

อดีตานาคตวาระ อนุโลม

บุคคลวาระ

กายสังขารมูล

กายสังขารมุละ วจีสังขารมุลี :-

[๑๑๐๒] กายสังขารเคยเกิดแก่บุคคลใด, วจีสังขารก็จักเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่ถึงพร้อมด้วยปรินิพพานจิตก็ดี ปังนิมิตของบุคคลที่ไม่มีวิตกและไม่มีวิจาร์จักเกิดในลำดับแห่งจิตใดก็ดี กายสังขารเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่วจีสังขารไม่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่นอกจากนั้น กายสังขารเคยเกิด และวจีสังขารก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า วจีสังขารจักเกิดแก่บุคคลใด, กายสังขารก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ กายสังขารมุละ วจีสังขารมุลี

กายสังขารมูละ จิตตสังขารมูลี :-

[๑๑๐๓] กายสังขารเคยเกิดแก่บุคคลใด, จิตตสังขารก็จักเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่ถึงพร้อมด้วยปรินิพพานจิต กายสังขารเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่จิตตสังขารไม่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่เหลือนอกนั้น กายสังขารเคยเกิด และจิตตสังขารก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า จิตตสังขารจักเกิดแก่บุคคลใด, กายสังขารก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ กายสังขารมูละ จิตตสังขารมูลี

กายสังขารมูล จบ

วจีสังขารมูล

วจีสังขารมูละ จิตตสังขารมูลี :-

[๑๑๐๔] วจีสังขารเคยเกิดแก่บุคคลใด, จิตตสังขารก็จักเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่ถึงพร้อมด้วยปรินิพพานจิต วิจิสังขารเคยเกิดแก่บุคคล
เหล่านั้น แต่จิตตสังขารไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่นอก
จากนั้น วิจิสังขารเคยเกิด และจิตตสังขารก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า จิตตสังขารจักเกิดแก่บุคคลใด, วิจิสังขารก็เคยเกิด
แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม?

จบ วิจิสังขารมุละ จิตตสังขารมูถิ

วิจิสังขารมุล จบ

ปุคคลวาระ จบ

โอกาสวาระ

กายสังขารมุล

กายสังขารมุละ ๑ ล ๑

[๑๑๐๕] กายสังขารเคยเกิดในภูมิใด, ๑ ล ๑

กายสังขารมุล จบ

โอกาสวาระ จบ

บุคคลโลกาสวาระ

กายสังขารมูล

กายสังขารมูละ วจีสังขารมูลี :-

[๑๑๐๖] กายสังขารเคยเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, วจีสังขาร
ก็จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลที่ถึงพร้อมด้วยปรินิพพานจิตในกามาวจรภุมิก็ดี บุคคลที่
กำลังเข้าทุติยฌาน ตติยฌานอยู่ก็ดี กายสังขารเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น
ในภุมินั้น แต่วจีสังขารไม่ไซ้จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคล
ที่กำลังเข้าปฐมฌานอยู่ก็ดี บุคคลซึ่งเกิดอยู่ในกามาวจรภุมิที่นอกจากนั้น
ก็ดี กายสังขารเคยเกิด และวจีสังขารก็เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นใน
ภุมินั้น.

ก็หรือว่า วจีสังขารจักเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, กายสังขารก็
เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลที่เกิดอยู่ในรูปาวจรภุมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอรุปาวจรภุมิ
ก็ดี วจีสังขารจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่กายสังขารไม่ไซ้
เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลที่กำลังเข้าปฐมฌานอยู่ก็ดี
บุคคลซึ่งเกิดอยู่ในกามาวจรภุมิก็ดี วจีสังขารจักเกิด และกายสังขาร
ก็เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

จบ กายสังขารมูละ วจีสังขารมูลี

กายสังขารมูละ จิตตสังขารมูลี :-

[๑๑๐๗] กายสังขารเคยเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, จิตตสังขารก็จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลที่ถึงพร้อมด้วยปรินิพพานจิตในกามาวจรภุมิ กายสังขารเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่จิตตสังขารไม่ไซ้จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลที่กำลังเข้าปฐมฌาน ทุตติยฌาน ตติยฌาน อยู่ก็ดี บุคคลซึ่งเกิดอยู่ในกามาวจรภุมิที่นอกจากนั้นก็ดี กายสังขารเคยเกิด และจิตตสังขารก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

ก็หรือว่า จิตตสังขารจักเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, กายสังขารก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลที่กำลังเข้าจตุตถฌานอยู่ก็ดี บุคคลซึ่งเกิดอยู่ในรูปาวจรภุมิ ก็ดี ในอรุปาวจรภุมิก็ดี จิตตสังขารจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่กายสังขารไม่ไซ้เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลที่กำลังเข้าปฐมฌาน ทุตติยฌาน ตติยฌานอยู่ก็ดี บุคคลซึ่งเกิดอยู่ในกามาวจรภุมิ จิตตสังขารจักเกิด กายสังขารก็เคยเกิดแก่บุคคลบุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

จบ กายสังขารมูละ จิตตสังขารมูลี

กายสังขารมูล จบ

วจีสังขารมูล

วจีสังขารมุละ จิตตสังขารมูลี :-

[๑๑๐๘] วจีสังขารเคยเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, จิตตสังขารก็จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลที่ถึงพร้อมด้วยปรินิพพานจิตในภูมิที่มีวิตกและมีวิจารณ์ วจีสังขารเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่จิตตสังขารไม่ไซ้จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่นอกจากนั้นในภูมิที่มีวิตกและมีวิจารณ์ วจีสังขารเคยเกิด และจิตตสังขารก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า จิตตสังขารจักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, วจีสังขารก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

ในภูมิที่ไม่มีวิตกและไม่มีวิจารณ์ จิตตสังขารจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่วจีสังขารไม่ไซ้เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, ในภูมิที่มีวิตกและมีวิจารณ์ จิตตสังขารจักเกิด และวจีสังขารก็เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ วจีสังขารมุละ จิตตสังขารมูลี

วจีสังขารมุล จบ

ปุคคโลกาสวาระ จบ

อตีตानาคตวาระ อนุโลม จบ

อดีตานาคตวาระ ปัจจนิก

บุคคตวาระ

กายสังขารมุล

กายสังขารมุละ วจีสังขารมูลี :-

[๑๑๐๕] กายสังขารไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใด, วจีสังขาร
ก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่า วจีสังขารไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใด, กายสังขารก็ไม่ใช่
เคยเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เคยเกิด.

จบ กายสังขารมุละ วจีสังขารมูลี

กายสังขารมุละ จิตตสังขารมูลี :-

[๑๑๑๐] กายสังขารไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใด, จิตตสังขาร
ก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่า จิตตสังขารไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใด, กายสังขารก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เคยเกิด.

จบ กายสังขารมุละ จิตตสังขารมูถิ

กายสังขารมุล จบ

วจีสังขารมุล

วจีสังขารมุละ จิตตสังขารมูถิ :-

[๑๑๑๑] วจีสังขารไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใด, จิตตสังขารก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่า จิตตสังขารไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใด, วจีสังขารก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เคยเกิด.

จบ วจีสังขารมุละ จิตตสังขารมูถิ

วจีสังขารมุล จบ

ปุคคลวาระ จบ

โอกาสวาระ

กายสังขารมูล

กายสังขารมูละ ๑ ล ๑

[๑๑๑๒] กายสังขารไม่ใช่เคยเกิดในภุมิใด, ๑ ล ๑

กายสังขารมูล จบ

โอกาสวาระ จบ

บุคคลโลกาสวาระ

กายสังขารมูล

กายสังขารมูละ วจีสังขารมูลี :-

[๑๑๑๓] กายสังขารไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, วจีสังขารก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่เกิดอยู่ในรูปาวจรภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอรูปาวจรภูมิก็ดี กายสังขารไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่วจีสังขารจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิตที่มีวิตก และมีวิจารณ์ในรูปาวจรภูมิ และอรูปาวจรภูมิก็ดี บุคคลที่ถึงพร้อมด้วยปริณิพพานจิตที่ไม่มีวิตกและไม่มีการวิจารณ์ก็ดี ปัจฉิมจิตของบุคคลที่ไม่มี

วิตกและไม่มีวิจารณ์จักเกิดในลำดับแห่งจิตใดก็ดี บุคคลที่กำลังเข้าจตุตถ-
ตถกณอยู่ก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิก็ดี กายสังขารไม่ใช่เคย
เกิด และวีสังขารก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า วีสังขารไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, กาย-
สังขารก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่ถึงพร้อมด้วยปรินิพพานจิตในกามาวจรภูมิก็ดี บุคคลที่
กำลังเข้าทุติยตถกณ ตติยตถกณอยู่ก็ดี วีสังขารไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคล
เหล่านั้นในภูมินั้น แต่กายสังขารเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น,
ในกัมภคณแห่งปัจฉิมจิตที่มีวิตกและมีวิจารณ์ในรูปาวจรภูมิ และอรุปา-
วจรภูมิก็ดี บุคคลที่ถึงพร้อมด้วยปรินิพพานจิตที่ไม่มีวิตกและไม่มีวิจารณ์
ก็ดี ปัจฉิมจิตของบุคคลที่ไม่มีวิตกและไม่มีวิจารณ์จักเกิดในลำดับแห่งจิต
ใดก็ดี บุคคลที่กำลังเข้าจตุตถตถกณอยู่ก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญสัตต-
ภูมิก็ดี วีสังขารไม่ใช่จักเกิด และกายสังขารก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคล
เหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ กายสังขารมูละ วีสังขารมูลี

กายสังขารมูละ จิตตสังขารมูลี :-

[๑๑๑๔] กายสังขารไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, จิตตสังขารก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลที่กำลังเข้าจตุตถฌานอยู่ก็ดี บุคคลซึ่งเกิดอยู่ในรูปาวจรภุมิ และอรูปาวจรภุมิก็ดี กายสังขารไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่จิตตสังขารจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลที่ถึงพร้อมด้วยปรินิพพานจิตในรูปาวจรภุมิ ในอรูปาวจรภุมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภุมิก็ดี กายสังขารไม่ใช่เคยเกิด และจิตตสังขารไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

ก็หรือว่า จิตตสังขารไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, กายสังขารก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลที่ถึงพร้อมด้วยปรินิพพานจิตในกามาวจรภุมิ จิตตสังขารไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่กายสังขารเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลที่ถึงพร้อมด้วยปรินิพพานจิตในรูปาวจรภุมิ ในอรูปาวจรภุมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภุมิก็ดี จิตตสังขารไม่ใช่จักเกิด และกายสังขารก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

จบ กายสังขารมูละ จิตตสังขารมูลี

กายสังขารมูล จบ

วีสังขารมุล

วีสังขารมุละ จิตตสังขารมูลี :-

[๑๑๑๕] วีสังขารไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, จิตตสังขารก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ในภูมิที่ไม่มีวิตกและไม่มีวิจารณ์ วีสังขารไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่จิตตสังขารจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น บุคคลที่ถึงพร้อมด้วยปรินิพพานจิตในภูมิที่ไม่มีวิตกและไม่มีวิจารณ์ก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิก็ดี วีสังขารไม่ใช่เคยเกิด และจิตตสังขารก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า จิตตสังขารไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, วีสังขารก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่ถึงพร้อมด้วยปรินิพพานจิตในภูมิที่มีวิตกและมีวิจารณ์ จิตตสังขารไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่วีสังขารเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่ถึงพร้อมด้วยปรินิพพานจิตในภูมิที่ไม่มีวิตกและไม่มีวิจารณ์ก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิก็ดี จิตต-

พระอภิธรรมปิฎก ขมก เล่ม ๕ ภาค ๑ ตอน ๑ - หน้าที่ 1155

สังขารไม่ใช่จักเกิด และวิสังขารก็ไม่ใช่เคยเกิด แก่บุคคลเหล่านั้น
ในภูมินั้น.

จบ วิสังขารมุละ จิตตสังขารมุลี

วิสังขารมุล จบ

ปุคคโลกาสวาระ จบ

อตีตानาคตวาระ ปัจจนิก จบ

อุปปาทวาระ จบ

นโรธวาระ

ปัจจุปปันนวาระ อนุโลม

ปุคคลวาระ

กายสังขารมูล

กายสังขารมุละ วจีสังขารมูถ :-

[๑๑๑๖] กายสังขารกำลังดับแก่บุคคลใด, วจีสังขารก็กำลังดับแก่บุคคลนั้น ไซ้ใหม่ ?

เว้นวิตกและวิจารณ์เสียแล้ว ในภังคขณะแห่งลมอัสสาสะปีสสาสะ กายสังขารกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่วจีสังขารไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่กำลังเข้าปฐมฌานอยู่ก็ดี ในภังคขณะแห่งลมอัสสาสะปีสสาสะของบุคคลซึ่งเกิดอยู่ในกามาวจรภูมิก็ดี กายสังขารกำลังดับ และวจีสังขารก็กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า วจีสังขารกำลังดับแก่บุคคลใด, กายสังขารก็กำลังดับแก่บุคคลนั้น ไซ้ใหม่ ?

เว้นลมอัสสาสะปีสสาสะเสียแล้ว ในภังคขณะแห่งวิตกและวิจารณ์ วจีสังขารกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่กายสังขารไม่ใช่กำลังดับแก่

บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่กำลังเข้าปฐมฌานอยู่ก็ดี ในภังคขณะแห่งลม
อัสสาสะปัสสาสะของบุคคลซึ่งเกิดอยู่ในกามาวจรภูมิก็ดี วิจิสังขารกำลัง
ดับ และกายสังขารที่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ กายสังขารมุละ วิจิสังขารมูลี

กายสังขารมุละ จิตตสังขารมูลี :-

[๑๑๑๗] กายสังขารกำลังดับแก่บุคคลใด, จิตตสังขารที่กำลัง
ดับแก่บุคคลนั้น ไซ้ใหม่ ?

ไซ้.

ก็หรือว่า จิตตสังขารกำลังดับแก่บุคคลใด, กายสังขารที่กำลัง
ดับแก่บุคคลนั้น ไซ้ใหม่ ?

เว้นลมอัสสาสะปัสสาสะเสียแล้ว ในภังคขณะแห่งจิต จิตต-
สังขารกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่กายสังขารไม่ไซ้กำลังดับแก่บุคคล
เหล่านั้น, ในภังคขณะแห่งลมอัสสาสะปัสสาสะ จิตตสังขารกำลังดับ
และกายสังขารที่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ กายสังขารมุละ จิตตสังขารมูลี

กายสังขารมุล จบ

วีสังขารมุล

วีสังขารมุละ จิตตสังขารมูลี :-

[๑๑๑๘] วีสังขารกำลังดับแก่บุคคลใด, จิตตสังขารก็กำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า จิตตสังขารกำลังดับแก่บุคคลใด, วีสังขารก็กำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เว้นวิตกและวิจารณ์เสียแล้ว ในภังคขณะแห่งจิต จิตตสังขารกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่วีสังขารไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น, ในภังคขณะแห่งวิตกและวิจารณ์ จิตตสังขารกำลังดับ และวีสังขารก็กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ วีสังขารมุละ จิตตสังขารมูลี

วีสังขารมุล จบ

บุคคลวาระ จบ

โอกาสวาระ

กายสังขารมูล

กายสังขารมูละ วจีสังขารมูตี :-

[๑๑๑๕] กายสังขารกำลังดับในภุมิไค, วจีสังขารก็กำลังดับ
ในภุมินัน ไซไหม ?

ในทุติยฆานภุมิกัตี ในตติยฆานภุมิกัตี กายสังขารกำลังดับ
ในภุมินัน แต่วจีสังขารไมไซกำลังดับในภุมินัน ๑ ล ๑

จบ กายสังขารมูละ วจีสังขารมูตี

กายสังขารมูล จบ

โอกาสวาระ จบ

บุคคลโลกาสวาระ

กายสังขารมูล

กายสังขารมูละ วจีสังขารมูตี :-

[๑๑๒๐] กายสังขารกำลังดับแก่บุคคลใดในภุมิไค, วจีสังขาร
ก็กำลังดับแก่บุคคลนันในภุมินัน ไซไหม ?

พระอภิธรรมปิฎก ขมก เล่ม ๕ ภาค ๑ ตอน ๑ - หน้าที่ 1160

บุคคลวาระก็ดี บุคคลโลกาสวาระก็ดี มีการจำแนกเช่นเดียวกัน.

จบ กายสังขารมูละ วีสังขารมูลี

กายสังขารมูล จบ

บุคคลโลกาสวาระ จบ

ปัจจุปปันนวาระ อนุโลม จบ

ปัจจุปันนวาระ ปัจจนิก

บุคคลวาระ

กายสังขารมุล

กายสังขารมุละ วจีสังขารมุลี :-

[๑๑๒๑] กายสังขารไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใด, วจีสังขารก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เว้นลมอัสสาสะปัสสาสะเสียแล้ว ในภังคขณะแห่งวิตกและวิจารณ์ กายสังขารไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่วจีสังขารกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น, ในอุปปาทขณะแห่งจิตของบุคคลเหล่านั้นทั้งหมด เว้นลมอัสสาสะปัสสาสะเสียแล้ว ในภังคขณะแห่งจิตที่ไม่มีวิตกและไม่มีวิจารณ์ก็ดี บุคคลที่กำลังเข้านิโรธสมาบัติอยู่ก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญัตตภูมิกี่ดี กายสังขารไม่ใช่กำลังดับ และวจีสังขารก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า วจีสังขารไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใด, กายสังขารก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เว้นวิตกและวิจารณ์เสียแล้ว ในภังคขณะแห่งลมอัสสาสะปัสสาสะ วจีสังขารไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่กายสังขารกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น, ในอุปปาทขณะแห่งจิตของบุคคลเหล่านั้นทั้งหมด เว้น

ลมอัสสาสะปัสสาสะเสียแล้ว ในภังคขณะแห่งจิตที่ไม่มีวิตกและไม่มี
วิจารณ์ก็ดี บุคคลที่กำลังเข้านิโรธสมาบัติอยู่ก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสังขญ-
สัตตภูมิกี่ดี วิจิสังขารไม่ใช่กำลังดับ และกายสังขารก็ไม่ใช่กำลังดับ
แก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ กายสังขารมุละ วิจิสังขารมูลี

กายสังขารมุละ จิตตสังขารมูลี :-

[๑๑๒๒] กายสังขารไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใด, จิตตสังขาร
ก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม?

เว้นลมอัสสาสะปัสสาสะเสียแล้ว ในภังคขณะแห่งจิต กาย-
สังขารไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่จิตตสังขารกำลังดับแก่บุคคล
เหล่านั้น, ในอุปปาทขณะแห่งจิตของบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดก็ดี บุคคล
ที่เข้านิโรธสมาบัติอยู่ก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสังขญสัตตภูมิกี่ดี กาย-
สังขารไม่ใช่กำลังดับ และจิตตสังขารก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า จิตตสังขารไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใด, กายสังขาร
ก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม?

ใช่.

จบ กายสังขารมุละ จิตตสังขารมูลี

กายสังขารมุล จบ

วีสังขารมุล

วีสังขารมุละ จิตตสังขารมูลี :-

[๑๑๒๓] วีสังขารไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใด, จิตตสังขาร
ก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม?

เว้นวิตกและวิจารณ์เสียแล้ว ในภังคขณะแห่งจิต วีสังขารไม่ใช่
กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่จิตตสังขารกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น,
ในอุปปาทขณะแห่งจิตของบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดก็ดี บุคคลที่กำลังเข้า
นิโรธสมาบัติอยู่ก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญัตตภูมิก็ดี วีสังขาร
ไม่ใช่กำลังดับ และจิตตสังขารก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า จิตตสังขารไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใด, วีสังขาร
ก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม?

ใช่.

จบ วีสังขารมุละ จิตตสังขารมูลี

วีสังขารมุล จบ

บุคคลวาระ จบ

โอกาสวาระ

กายสังขารมูล

กายสังขารมูละ ๗ ล ๗

[๑๑๒๔] กายสังขารไม่ใช่กำลังดับในภูมิต่อ, ๗ ล ๗

กายสังขารมูล จบ

โอกาสวาระ จบ

บุคคลโอกาสวาระ

กายสังขารมูล

กายสังขารมูละ วจีสังขารมูลี :-

[๑๑๒๕] กายสังขารไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใดในภูมิต่อ, วจีสังขารก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

เว้นลมอัสสาสะปัสสาสะเสียแล้ว ในภังคขณะแห่งวิตกและวิจารณ์ กายสังขารไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่วจีสังขารกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น ในอุปปาทขณะแห่งจิตของบุคคลเหล่านั้นทั้งหมด เว้นลมอัสสาสะปัสสาสะเสียแล้ว ในภังคขณะแห่งจิตที่ไม่

มีวิตกและไม่มีวิจารณ์ก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิก็ดี กายสังขาร
ไม่ใช่กำลังดับ และวิสังขารก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูม
นั้น.

ก็หรือว่า วิสังขารไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใดในภูมิใด ๆ ล ๆ

บุคคลวาระก็ดี บุคคลโลกาสวาระก็ดี ก็พึงให้พิสดารเช่นเดียวกัน
คำว่า นิโรธสมาปนุหนานํ บุคคลที่กำลังเข้านิโรธสมาบัติอยู่ ไม่พึง
กระทำในบุคคลโลกาสวาระ.

จบ กายสังขารมุตตะ วิสังขารมุตติ

กายสังขารมุต จบ

บุคคลโลกาสวาระ จบ

ปัจจุปปันนวาระ ปัจจนิก จบ

อตีตวาระ อนุโลม

ปุคคลวาระ

กายสังขารมุล

กายสังขารมุละ วจีสังขารมูลี :-

[๑๑๒๖] กายสังขารเคยดับแก่บุคคลใด, วจีสังขารก็เคยดับ
แก่บุคคลนั้น ใช่มั้ย?

ก็หรือว่า วจีสังขารเคยดับแก่บุคคลใด ๆ ล ฯ

ในอุปาทวาระ ปุจฉาในอตีตวาระที่เป็นปุคคลวาระก็ดี ปุคคล-
โลกาสวาระก็ดี ทั้งที่เป็นอนุโลมและปัจจนิก ท่านจำแนกไว้โดยประการ
ใด แม้ในนิโรธวาระ ก็พึงจำแนกโดยประการนั้น ไม่มีอะไรต่างกัน.

จบ กายสังขารมุละ วจีสังขารมูลี

กายสังขารมุล จบ

ปุคคลวาระ จบ

อตีตวาระ อนุโลม จบ

อนาคตวาระ อนุโลม

บุคคลวาระ

กายสังขารมุล

กายสังขารมุละ วจีสังขารมุลี :-

[๑๑๒๗] กายสังขารจักดับแก่บุคคลใด, วจีสังขารก็จักดับ
แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า วจีสังขารจักดับแก่บุคคลใด, กายสังขารก็จักดับ
แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในอุปปาทขณะแห่งปัจฉิมจิตของบุคคลที่เกิดอยู่ในกามาวจรภูมิ
ก็ดี ปัจฉิมจิตของบุคคลที่เกิดอยู่ในกามาวจรภูมิจักเกิดในลำดับแห่งจิต
ใดก็ดี ปัจฉิมภวีกบุคคลในรูปาวจรภูมิ ในรูปาวจรภูมิก็ดี บุคคล
เหล่าใดจักเกิดในรูปาวจรภูมิ ในรูปาวจรภูมิ แล้วจักปรินิพพาน บุคคล
เหล่านั้นกำลังตายก็ดี วจีสังขารจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่กายสังขาร
ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น บุคคลที่นอกจากนั้น วจีสังขารจักดับ
และกายสังขารก็จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ กายสังขารมุละ วจีสังขารมุลี

กายสังขารมูละ จิตตสังขารมูลี :-

[๑๑๒๘] กายสังขารจักดับแก่บุคคลใด จิตตสังขารก็จักดับ
แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า จิตตสังขารจักดับแก่บุคคลใด, กายสังขารก็จักดับ
แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในอุปปาทขณะแห่งปัจฉิมจิตของบุคคลที่เกิดอยู่ในกามาวจรภูมิ
ก็ดี ปัจฉิมจิตของบุคคลที่เกิดอยู่ในกามาวจรภูมิจักเกิดในลำดับแห่งจิต
ใดก็ดี ปัจฉิมภวีกบุคคลในรูปาวจรภูมิ ในรูปาวจรภูมิก็ดี บุคคล
เหล่าใดจักเกิดในรูปาวจรภูมิ ในรูปาวจรภูมิ แล้วจักปรินิพพาน บุคคล
เหล่านั้นกำลังตายก็ดี จิตตสังขารจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่กายสังขาร
ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่นอกจากนั้น จิตตสังขารจักดับ
และกายสังขารก็จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ กายสังขารมูละ จิตตสังขารมูลี

กายสังขารมูล จบ

วจีสังขารมูล

วจีสังขารมุละ จิตตสังขารมูลี :-

[๑๑๒๕] วจีสังขารจักคัับแก้บุคคไล, จิตตสังขารก็จักคัับ
แก้บุคคไลนั้น ไช้ไหม ?

ก็หรือว่า จิตตสังขารจักคัับแก้บุคคไล, วจีสังขารก็จักคัับ
แก้บุคคไลนั้น ไช้ไหม ?

ในอุปปาทขณะแห่งปัจฉิมจิตที่ไม่มีวิตกและไม่มีวิจารณ์ดี ปัจฉิม-
จิตที่ไม่มีวิตกและไม่มีวิจารณ์จักเกิดขึ้นลำดับแห่งจิตใดก็ดี จิตตสังขาร
จักคัับแก้บุคคไลเหล่านั้น แต่วจีสังขารไม่ใช่จักคัับแก้บุคคไลเหล่านั้น,
บุคคลที่นอกจากนั้น จิตตสังขารจักคัับ และวจีสังขารก็จักคัับแก้บุคคไล
เหล่านั้น.

จบ วจีสังขารมุละ จิตตสังขารมูลี

วจีสังขารมุล จบ

ปุคคไลวาระ จบ

โอกาสวาระ

กายสังขารมูล

กายสังขารมูละ ๗ ล ๗

[๑๑๓๐] กายสังขารจักดับในภุมิใด, ๗ ล ๗

กายสังขารมูล จบ

บุคคลโลกาสุวาระ

กายสังขารมูล

กายสังขารมูละ วจีสังขารมูลี :-

[๑๑๓๑] กายสังขารจักดับแก่บุคคลใดในภุมิใด, วจีสังขาร
จักดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลที่กำลังเข้าทุติยฆาน ตติยฆานอยู่ กายสังขารจักดับแก่
บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่วจีสังขารไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นใน
ภุมินั้น, บุคคลที่กำลังเข้าปฐมฆานอยู่ก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในกามาวจร-
ภุมิก็ดี กายสังขารจักดับ และวจีสังขารก็จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น
ในภุมินั้น.

ในอุปาทกขณะแห่งปัจฉิมจิตของบุคคลที่เกิดอยู่ในกามาวจรภูมิ
ก็ดี ปัจฉิมจิตของบุคคลที่เกิดอยู่ในกามาวจรภูมิจักเกิดในลำดับแห่งจิต
ใดก็ดี บุคคลที่กำลังเข้าจตุตถฌานอยู่ก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในรูปาวจรภูมิ
ก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในรูปาวจรภูมิจีดี จิตตสังขารจักดับแก่บุคคล
เหล่านั้นในภูมินั้น แต่กายสังขารไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมิ
นั้น, บุคคลที่กำลังเข้าปฐมฌาน ทุติยฌาน ตติยฌานอยู่ก็ดี บุคคลที่
นอกจากนั้นที่เกิดอยู่ในกามาวจรภูมิจีดี จิตตสังขารจักดับ และกาย-
สังขารก็จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ กายสังขารมุละ จิตตสังขารมูถี

กายสังขารมุล จบ

วจีสังขารมุล

วจีสังขารมุละ จิตตสังขารมูถี :-

[๑๑๓๓] วจีสังขารจักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, จิตตสังขาร
ก็จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า จิตตสังขารจักดับแก่บุคคลใดในภุมิใด, วีสังขาร
ก็จักดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ใหม่ ?

ในอุปาทกขณะแห่งปัจฉิมจิตที่ไม่มีวิตกและไม่มีวิจารณ์ดี ปัจฉิม-
จิตที่ไม่มีวิตกและไม่มีวิจารณ์จักเกิดในลำดับแห่งจิตใดก็ดี บุคคลที่กำลัง
เข้าทุติยฌาน ตติยฌาน จตุตถฌานอยู่ก็ดี จิตตสังขารจักดับแก่บุคคล
เหล่านั้นในภุมินั้น แต่วีสังขารไม่ใช่ดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น,
บุคคลที่กำลังเข้าปฐมฌานอยู่ก็ดี บุคคลซึ่งเกิดอยู่ในกามาวจรภูมิก็ดี
บุคคลที่นอกจากนั้นเกิดอยู่ในรูปาวจรภูมิ ในรูปาวจรภูมิก็ดี จิตต-
สังขารจักดับ และวีสังขารก็จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

จบ วีสังขารมุตระ จิตตสังขารมุตติ

วีสังขารมุต จบ

ปุคคโลกาสวาระ จบ

อนาคตวาระ อนุโลม จบ

อนาคตวาระ ปัจจนิก

บุคคลวาระ

กายสังขารมุล

กายสังขารมุละ วจีสังขารมูลี :-

[๑๑๓๔] กายสังขารไม่ใช่จักคัรบแก้บุคคลใด, วจีสังขารก็ไม่ใช่จักคัรบแก้บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในอุปปาทขณะแห่งปัจฉิมจิตของบุคคลที่เกิดอยู่ในกามาวจรภูมิก็ดี ปัจฉิมจิตของบุคคลที่เกิดอยู่ในกามาวจรภูมิจักเกิดในลำดับแห่งจิตใดก็ดี ปัจฉิมภวักบุคคลในรูปาวจรภูมิ ในรูปาวจรภูมิก็ดี บุคคลเหล่านี้จักเกิดในรูปาวจรภูมิ ในรูปาวจรภูมิ แล้วจักปรินิพพาน บุคคลเหล่านั้นกำลังตายก็ดี กายสังขารไม่ใช่จักคัรบแก้บุคคลเหล่านั้น แต่ วจีสังขารจักคัรบแก้บุคคลเหล่านั้น, ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิตที่มีวิตก และมีวิจารณ์ก็ดี บุคคลที่ถึงพร้อมด้วยปรินิพพานจิตที่ไม่มีวิตกและไม่มีวิจารณ์ก็ดี ปัจฉิมจิตที่ไม่มีวิตกและไม่มีวิจารณ์จักเกิดในลำดับแห่งจิตใดก็ดี กายสังขารไม่ใช่จักคัรบ และวจีสังขารก็ไม่ใช่จักคัรบแก้บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า วจีสังขารไม่ใช่จักคัรบแก้บุคคลใด, กายสังขารก็ไม่ใช่จักคัรบแก้บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ กายสังขารมุละ วจีสังขารมูลี

กายสังขารมูละ จิตตสังขารมูลี :-

[๑๑๓๕] กายสังขารไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใด, จิตตสังขารก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในอุปาทกขณะแห่งปัจฉิมจิตของบุคคลที่เกิดอยู่ในกามาวจรภูมิ ก็ดี ปัจฉิมจิตของบุคคลที่เกิดอยู่ในกามาวจรภูมิจักเกิดขึ้นลำดับแห่งจิตใดก็ดี ปัจฉิมภิกขุบุคคลในรูปาวจรภูมิ ในรูปาวจรภูมิก็ดี บุคคลเหล่าใดจักเกิดในรูปาวจรภูมิ ในรูปาวจรภูมิ แล้วจักปรินิพพาน บุคคลเหล่านั้นกำลังตายก็ดี กายสังขารไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่จิตตสังขารจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น, ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิต กายสังขารไม่ใช่จักดับ และจิตตสังขารก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า จิตตสังขารไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใด, กายสังขารก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ กายสังขารมูละ จิตตสังขารมูลี

กายสังขารมูล จบ

วีสังขารมุล

วีสังขารมุละ จิตตสังขารมูลี :-

[๑๑๓๖] วีสังขารไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใด, จิตตสังขารก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในอุปาทกขณะแห่งปัจฉิมจิตที่ไม่มีวิตกและไม่มีวิจารณ์ก็ดี ปัจฉิมจิตที่ไม่มีวิตกและไม่มีวิจารณ์จักเกิดในลำดับแห่งจิตใดก็ดี วีสังขารไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น และจิตตสังขารจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น, ในกัณขขณะแห่งปัจฉิมจิต วีสังขารไม่ใช่จักดับ และจิตตสังขารก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้น.

ก็หรือว่า จิตตสังขารไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใด, วีสังขารก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ วีสังขารมุละ จิตตสังขารมูลี

วีสังขารมุล จบ

ปุคคลวาระ จบ

โอกาสวาระ

กายสังขารมูล

กายสังขารมูละ ๗ ล ๗

[๑๑๓๗] กายสังขารไม่ใช่จักดับในภุมิใด, ๗ ล ๗

กายสังขารมูล จบ

โอกาสวาระ จบ

บุคคลโลกาสุวาระ

กายสังขารมูล

กายสังขารมูละ วจีสังขารมูถ :-

[๑๑๓๘] กายสังขารไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภุมิใด, วจีสังขารก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ในอุปปาทขณะแห่งปัจฉิมจิตของบุคคลที่เกิดอยู่ในกามาวจรภูมิ ก็ดี ปัจฉิมจิตของบุคคลที่เกิดอยู่ในกามาวจรภูมิจักเกิดในลำดับ แห่งจิต

ใดก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในรูปาวจรภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอรูปาวจรภูมิ
ก็ดี กายสังขารไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่วีสังขาร
จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิตที่มีวิตก
และมีวิจารณ์ก็ดี บุคคลที่ถึงพร้อมด้วยปริณิพพานจิตที่ไม่มีวิตกและไม่มี
วิจารณ์ก็ดี ปัจฉิมจิตที่ไม่มีวิตกและไม่มีวิจารณ์จักเกิดในลำดับแห่งจิตใดก็ดี
บุคคลที่กำลังเข้าจตุตถฌานอยู่ก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิก็ดี
กายสังขารไม่ใช่จักดับ และวีสังขารก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น
ในภูมินั้น.

ก็หรือว่า วีสังขารไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, กายสังขาร
ก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่กำลังเข้าทุติยฌาน ตติยฌานอยู่ วีสังขารไม่ใช่จักดับ
แก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่กายสังขารจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น
ในภูมินั้น, ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิตที่มีวิตกและมีวิจารณ์ก็ดี บุคคลที่
ถึงพร้อมด้วยปริณิพพานจิตที่ไม่มีวิตกและไม่มีวิจารณ์ก็ดี ปัจฉิมจิตที่ไม่มี
วิตกและไม่มีวิจารณ์จักเกิดในลำดับแห่งจิตใดก็ดี บุคคลที่กำลังเข้าจตุตถ-
ฌานอยู่ก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิก็ดี วีสังขารไม่ใช่จักดับ
และกายสังขารก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ กายสังขารมูละ วีสังขารมูลี

กายสังขารมูละ จิตตสังขารมูลี :-

[๑๑๓๕] กายสังขารไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, จิตตสังขารก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ในอุปาทกขณะแห่งปัจฉิมจิตของบุคคลที่เกิดอยู่ในกามาวจรภูมิก็ดี ปัจฉิมจิตของบุคคลที่เกิดอยู่ในกามาวจรภูมิจักเกิดในลำดับแห่งจิตใดก็ดี บุคคลที่กำลังเข้าสู่ตถตถมาณอยู่ก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในรูปาวจรภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอรุปาวจรภูมิก็ดี กายสังขารไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่จิตตสังขารจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิตก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญัตตภูมิก็ดี กายสังขารไม่ใช่จักดับ และจิตตสังขารก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า จิตตสังขารไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, กายสังขารก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ กายสังขารมูละ จิตตสังขารมูลี

กายสังขารมูล จบ

วจีสังขารมูล

วจีสังขารมุละ จิตตสังขารมูถ :-

[๑๑๔๐] วจีสังขารไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, จิตตสังขารก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ในอุปาทกขณะแห่งปัจฉิมจิตที่ไม่มีวิตกและไม่มีวิจารณ์ดี ปัจฉิมจิตที่ไม่มีวิตกและไม่มีวิจารณ์จักเกิดในลำดับแห่งจิตใดก็ดี บุคคลที่เข้าหุคิยฆาน ตติยฆาน จตุตถฆานอยู่ก็ดี วจีสังขารไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่จิตตสังขารจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิตก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิกดี วจีสังขารไม่ใช่จักดับ และจิตตสังขารก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า จิตตสังขารไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, วจีสังขารก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ วจีสังขารมุละ จิตตสังขารมูถ

วจีสังขารมุล จบ

ปุคคโลกาสวาระ จบ

อนาคตวาระ ปัจฉนิก จบ

ปัจจุปันนาตีตวาระ อนุโลม

บุคคลวาระ

กายสังขารมูล

กายสังขารมุละ วีสังขารมุลี :-

[๑๑๔๑] กายสังขารกำลังดับแก่บุคคลใด, วีสังขารก็เคยดับ
แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า วีสังขารเคยดับแก่บุคคลใด, กายสังขารก็กำลังดับ
แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในอุปปาทขณะแห่งจิตของบุคคลเหล่านั้นทั้งหมด เว้นลมอัศ-
สาสะปีตสาสะสู่เสียแล้ว ในภังคขณะแห่งจิตก็ดี บุคคลที่กำลังเข้านิโรธ-
สมาบัติอยู่ก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสังญัตตภูมิจึงดี วีสังขารเคยดับ
แก่บุคคลเหล่านั้น แต่กายสังขารไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น, ใน
ภังคขณะแห่งลมอัศสาสะปีตสาสะ วีสังขารเคยดับ และกายสังขาร
ก็กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ กายสังขารมุละ วีสังขารมุลี

กายสังขารมูละ จิตตสังขารมูลี :-

[๑๑๔๒] กายสังขารกำลังดับแก่บุคคลใด, จิตตสังขารก็เคยดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม?

ใช่.

ก็หรือว่า จิตตสังขารเคยดับแก่บุคคลใด, กายสังขารก็กำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม?

ในอุปาทกขณะแห่งจิตของบุคคลเหล่านั้นทั้งหมด เว้นลมอัสสาสะปีสสาสะเสียแล้ว ในภังคขณะแห่งจิตที่ดี บุคคลที่กำลังเข้านิโรธสมาบัติอยู่ก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสังขญัตตภูมิที่ดี จิตตสังขารเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่กายสังขารไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น, ในภังคขณะแห่งลมอัสสาสะปีสสาสะ จิตตสังขารเคยดับ และกายสังขารก็กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ กายสังขารมูละ จิตตสังขารมูลี

กายสังขารมูล จบ

วจีสังขารมุล

วจีสังขารมุละ จิตตสังขารมูลี :-

[๑๑๔๗] วจีสังขารกำลังดับแก่บุคคลใด, จิตตสังขารก็เคยดับ
แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า จิตตสังขารเคยดับแก่บุคคลใด, วจีสังขารก็กำลังดับ
แก่บุคคลนั้นใช่ไหม ?

ในอุปาทกขณะแห่งจิตของบุคคลเหล่านั้นทั้งหมด เว้นวิตกและ
วิจารณ์เสียแล้ว ในภังคขณะแห่งจิตที่ดี บุคคลที่กำลังเข้านิโรธสมาบัติ
อยู่ก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสังขยัตตภูมิที่ดี จิตตสังขารเคยดับแก่บุคคล
เหล่านั้น แต่วจีสังขารไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น, ในภังคขณะ
แห่งวิตกและวิจารณ์ จิตตสังขารเคยดับ และวจีสังขารก็กำลังดับแก่บุคคล
เหล่านั้น.

จบ วจีสังขารมุละ จิตตสังขารมูลี

วจีสังขารมุล จบ

บุคคลวาระ จบ

โอกาสวาระ

กายสังขารมูล

กายสังขารมูละ ๗ ถ ๗

[๑๑๔๔] กายสังขารกำลังดับในภูมิตุ, ๗ ถ ๗

กายสังขารมูล จบ

โอกาสวาระ จบ

บุคคลโอกาสวาระ

กายสังขารมูล

กายสังขารมูละ วจีสังขารมูลี :-

[๑๑๔๕] กายสังขารกำลังดับแก่บุคคลใดในภูมิตุ, วจีสังขาร
ก็เคยดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่กำลังเข้าทุติยฌาน ตติยฌานอยู่ก็ดี ในภังคขณะแห่ง
ลมอัสสาสะปีสสาสะก็ดี กายสังขารกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น
แต่วจีสังขารไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่กำลังเข้า

ปฐมฌานซึ่งเกิดอยู่ในกามาวจรภูมิที่ดี ในภังคขณะแห่งลมอัสสาสะปีส-
สาสะที่ดี กายสังขารกำลังดับ และวีสังขารก็เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้น
ในภูมินั้น.

ก็หรือว่า วีสังขารเคยดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, กายสังขาร
ก็กำลังดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่กำลังเข้าปฐมฌานอยู่ก็ดี ในอุปปาทขณะแห่งลม-
อัสสาสะปีสสาสะของบุคคลที่เกิดอยู่ในกามาวจรภูมิที่ดี เว้นลมอัสสาสะ-
ปีสสาสะของบุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในภังคขณะแห่งจิตที่ดี บุคคลที่
เกิดอยู่ในรูปาวจรภูมิที่ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอรูปาวจรภูมิที่ดี วีสังขาร
เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่กายสังขารไม่ใช่กำลังดับแก่
บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่กำลังเข้าปฐมฌานอยู่ก็ดี ในภังค
ขณะแห่งลมอัสสาสะปีสสาสะของบุคคลที่เกิดอยู่ในกามาวจรภูมิที่ดี วีสัง
ขารเคยดับ และกายสังขารก็กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ กายสังขารมูละ วีสังขารมูลี

กายสังขารมูละ จิตตสังขารมูลี :-

[๑๑๔๖] กายสังขารกำลังดับ แก่บุคคลใดในภูมิใด, จิตต-
สังขารก็เคยดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า จิตตสังขารเคยดับแก่บุคคลใดในภุมิใด, กายสังขาร
ก็กำลังดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ในอุปปาทขณะแห่งจิตของบุคคลเหล่านั้นทั้งหมด เว้นลมอัส-
สาสะปีตสาสะเสียแล้ว ในภังคขณะแห่งจิต จิตตสังขารเคยดับแก่บุคคล
เหล่านั้นในภุมินั้น แต่กายสังขารไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมิ
นั้น, ในภังคขณะแห่งลมอัสสาสะปีตสาสะ จิตตสังขารเคยดับ และ
กายสังขารก็กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

จบ กายสังขารมุละ จิตตสังขารมูถิ

กายสังขารมุล จบ

วจีสังขารมุล

วจีสังขารมุละ จิตตสังขารมูถิ :-

[๑๑๔๗] วจีสังขารกำลังดับแก่บุคคลใดในภุมิใด, จิตตสังขาร
ก็เคยดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า จิตตสังขารเคยดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, วิจิสังขาร
ก็กำลังดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ในอุปปาทขณะแห่งจิตของบุคคลเหล่านั้นทั้งหมด เว้นวิตกและ
วิจารณ์เสียแล้ว ในภังคขณะแห่งจิต จิตตสังขารเคยดับแก่บุคคลเหล่านั้น
ในภูมินั้น แต่วิจิสังขารไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, ใน
ภังคขณะแห่งวิตกและวิจารณ์ จิตตสังขารเคยดับ และวิจิสังขารก็กำลังดับ
แก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ วิจิสังขารมูละ จิตตสังขารมูลี

วิจิสังขารมุต จบ

ปุคคโลกาสวาระ จบ

ปัจจุปปันนาตีตวาระ อนุโลม จบ

ปัจจุปปันนาตีตวาระ ปัจจนิก

บุคคลวาระ

กายสังขารมุล

กายสังขารมุละ วจีสังขารมูถิ :-

[๑๑๔๘] กายสังขารไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใด, วจีสังขาร
ก็ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เคยดับ.

ก็หรือว่า วจีสังขารไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลใด, กายสังขารก็ไม่ใช่
กำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ไม่มี.

จบ กายสังขารมุละ วจีสังขารมูถิ

กายสังขารมุละ จิตตสังขารมูถิ :-

[๑๑๔๙] กายสังขารไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใด, จิตตสังขาร
ก็ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เคยดับ.

ก็หรือว่า จิตตสังขารไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลใด, กายสังขาร
ก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ไม่มี.

จบ กายสังขารมุละ จิตตสังขารมูลี

กายสังขารมุล จบ

วจีสังขารมุล

วจีสังขารมุละ จิตตสังขารมูลี :-

[๑๑๕๐] วจีสังขารไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใด, จิตตสังขาร
ก็ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เคยดับ.

ก็หรือว่า จิตตสังขารไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลใด, วจีสังขารก็ไม่ใช่
กำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ไม่มี.

จบ วจีสังขารมุละ จิตตสังขารมูลี

วจีสังขารมุล จบ

บุคคลวาระ จบ

โอกาสวาระ

กายสังขารมูล

กายสังขารมูละ ๗ ถ ๗

[๑๑๕๑] กายสังขารไม่ใช่กำลังดับในภุมิใด, ๗ ถ ๗

กายสังขารมูล จบ

โอกาสวาระ จบ

บุคคลโอกาสวาระ

กายสังขารมูล

กายสังขารมูละ วจีสังขารมูลี :-

[๑๑๕๒] กายสังขารไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใดในภุมิใด, วจีสังขารก็ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่กำลังเข้าปฐมฌานอยู่ก็ดี ในอุปปาทขณะแห่งลม-
อัสสาสะปัสสาสะของบุคคลซึ่งเกิดอยู่ในกามาวจรภูมิก็ดี เว้นลมอัสสาสะ
ปัสสาสะของบุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในภังคขณะแห่งจิตก็ดี บุคคลที่
เกิดอยู่ในรูปาวจรภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในรูปาวจรภูมิก็ดี กายสังขาร

ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น แต่วจีสังขารเคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น, บุคคลที่กำลังเข้าทุติยฌาน ตติยฌานอยู่ ในอุปปาทขณะแห่งลมอัสสาสะปีตสาสะของบุคคลเหล่านั้นนั้นแหละ เว้นลมอัสสาสะปีตสาสะเสียแล้ว ในภังคขณะแห่งจิตก็ดี บุคคลที่กำลังเข้าจตุตถฌานอยู่ก็ดี เมื่อทุติยจิตกำลังเป็นไปแก่บุคคลที่เกิดอยู่ในสุทธาวาสภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสังขญัตตภูมิก็ดี กายสังขารไม่ใช่กำลังดับ และวจีสังขารก็ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น.

ก็หรือว่า วจีสังขารไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลใดในภพใด, กายสังขารก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้นในภพนั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลที่กำลังเข้าทุติยฌาน ตติยฌานอยู่ก็ดี ในภังคขณะแห่งลมอัสสาสะปีตสาสะก็ดี วจีสังขารไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น แต่กายสังขารกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น, บุคคลกำลังเข้าทุติยฌาน ตติยฌานอยู่ ในอุปปาทขณะแห่งลมอัสสาสะปีตสาสะของบุคคลเหล่านั้นนั้นแหละ เว้นลมอัสสาสะปีตสาสะเสียแล้ว ในภังคขณะแห่งจิตก็ดี บุคคลที่กำลังเข้าจตุตถฌานอยู่ก็ดี เมื่อทุติยจิตกำลังเป็นไปแก่บุคคลที่เกิดอยู่ในสุทธาวาสภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสังขญัตตภูมิก็ดี วจีสังขารไม่ใช่เคยดับ และกายสังขารก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น.

จบ กายสังขารมูละ วจีสังขารมูลี

กายสังขารมูละ จิตตสังขารมูลี :-

[๑๑๕๑] กายสังขารไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใดในภุมิใด, จิตตสังขารก็ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

ในอุปาทกษณะแห่งจิตของบุคคลเหล่านั้นทั้งหมด เว้นลมอัสสาสะปีตสาสะเสียแล้ว ในภังคขณะแห่งจิต กายสังขารไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่จิตตสังขารเคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลที่กำลังเกิดในสุทธาวาสุภุมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสังญุตตตภุมิก็ดี กายสังขารไม่ใช่กำลังดับ และจิตตสังขารก็ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

ก็หรือว่า จิตตสังขารไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลใดในภุมิใด, กายสังขารก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

ใช่.

จบ กายสังขารมูละ จิตตสังขารมูลี

กายสังขารมูล จบ

วีสังขารมุล

วีสังขารมุละ จิตตสังขารมูลี :-

[๑๑๕๔] วีสังขารไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, จิตตสังขารก็ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ในอุปาทกขณะแห่งจิตของบุคคลเหล่านั้นทั้งหมด เว้นวิตกและวิจาร์เสียบแล้ว ในภังคขณะแห่งจิต วีสังขารไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่จิตตสังขารเคยแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่กำลังเกิดอยู่ในสุทธาวาสภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสังขยัตตภูมิก็ดี วีสังขารไม่ใช่กำลังดับ และจิตตสังขารก็ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า จิตตสังขารไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, วีสังขารก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ วีสังขารมุละ จิตตสังขารมูลี

วีสังขารมุล จบ

ปุคคโลกาสวาระ จบ

ปัจจุปปันนาตีตวาระ ปัจจนิก จบ

ปัจจุปันนาคตวาระ อนุลอม

บุคคลวาระ

กายสังขารมูล

กายสังขารมุละ วจีสังขารมุลี :-

[๑๑๕๕] กายสังขารกำลังดับแก่บุคคลใด, วจีสังขารก็จักดับ
แก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า วจีสังขารจักดับแก่บุคคลใด, กายสังขารกำลังดับ
แก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

ในอุปปาทขณะแห่งจิตของบุคคลเหล่านั้นทั้งหมด เว้นลมอัศ-
สาสะปัสสาสะเสียแล้ว ในภังคขณะแห่งจิตก็ดี บุคคลที่กำลังเข้านิโรธ-
สมาบัติอยู่ก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสังขยัตตภูมิก็ดี วจีสังขารจักดับแก่
บุคคลเหล่านั้น แต่กายสังขารไม่ไซ้กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น, ใน
ภังคขณะแห่งลมอัศสาสะปัสสาสะ วจีสังขารจักดับ และกายสังขารก็
กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ กายสังขารมุละ วจีสังขารมุลี

กายสังขารมูละ จิตตสังขารมูลี :-

[๑๑๕๖] กายสังขารกำลังดับแก่บุคคลใด, จิตตสังขารก็จักดับ
แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า จิตตสังขารจักดับแก่บุคคลใด, กายสังขารก็กำลังดับ
แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในอุปาทกขณะแห่งจิตของบุคคลเหล่านั้นทั้งหมด เว้นลม
อัสสาสะปีสสาสะเสียแล้ว ในภังคขณะแห่งจิตที่ดี บุคคลที่กำลังเข้า
นิโรธสมาบัติอยู่ก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสังญญัตตภูมิก็ดี จิตตสังขาร
จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่กายสังขารไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น,
ในภังคขณะแห่งลมอัสสาสะปีสสาสะ จิตตสังขารจักดับ และกายสังขาร
ก็กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ กายสังขารมูละ จิตตสังขารมูลี

กายสังขารมูล จบ

วจีสังขารมูล

วจีสังขารมูละ จิตตสังขารมูลี :-

[๑๑๕๗] วจีสังขารกำลังดับแก่บุคคลใด, จิตตสังขารก็จักดับ
แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิตที่มีวิตกและมีวิจารณ์ วีสังขารกำลังดับ
แก่บุคคลเหล่านั้น แต่จิตตสังขารไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น, ใน
ภังคขณะแห่งวิตกและวิจารณ์ของบุคคลที่นอกจากนั้น วีสังขารกำลังดับ
และจิตตสังขารก็จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า จิตตสังขารจักดับแก่บุคคลใด, วีสังขารก็กำลังดับ
แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในอุปปาทขณะแห่งจิตของบุคคลเหล่านั้นทั้งหมด เว้นวิตกและ
วิจารณ์เสียแล้ว ในภังคขณะแห่งจิตที่ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญัตตตภูมि
ที่ดี จิตตสังขารจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่วีสังขารไม่ใช่กำลังดับ
แก่บุคคลเหล่านั้น, ในภังคขณะแห่งวิตกและวิจารณ์ จิตตสังขารจักดับ
และวีสังขารก็กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ วีสังขารมุละ จิตตสังขารมูตี

วีสังขารมุล จบ

บุคคลวาระ จบ

โอกาสวาระ

กายสังขารมูล

กายสังขารมูละ ๗ ล ๗

[๑๑๕๘] กายสังขารกำลังดับในภุมิใด, ๗ ล ๗

กายสังขารมูล จบ

โอกาสวาระ จบ

บุคคลโลกาสุวาระ

กายสังขารมูล

กายสังขารมูละ วจีสังขารมูลี :-

[๑๑๕๙] กายสังขารกำลังดับแก่บุคคลใดในภุมิใด, วจีสังขาร
จักดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่กำลังเข้าทุติยฆาน ตติยฆานอยู่ก็ดี ในภังคขณะแห่ง
ลมอัสสาสะปีสสาสะก็ดี กายสังขารกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น
แต่วจีสังขารไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลที่กำลังเข้า

ปฐมฌานอยู่ก็ดี ในภังคขณะแห่งลมอัสสาสะปัสสาสะของบุคคลที่เกิด อยู่ในกามาวจรภูมิก็ดี กายสังขารกำลังดับ และวิสังขารก็จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า วิสังขารจักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, กายสังขารก็กำลังดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลที่กำลังเข้าปฐมฌานอยู่ก็ดี ในอุปาทกขณะแห่งลมอัสสาสะปัสสาสะของบุคคลที่เกิดอยู่ในกามาวจรภูมิก็ดี เว้นลมอัสสาสะปัสสาสะของบุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในภังคขณะแห่งจิตที่ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในรูปาวจรภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอรูปาวจรภูมิก็ดี วิสังขารจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่กายสังขารไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลที่กำลังเข้าปฐมฌานอยู่ก็ดี บุคคลซึ่งเกิดอยู่ในกามาวจรภูมิก็ดี ในภังคขณะแห่งลมอัสสาสะปัสสาสะที่ดี วิสังขารจักดับ และกายสังขารก็กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ กายสังขารมูละ วิสังขารมูลี

กายสังขารมูละ จิตตสังขารมูลี :-

[๑๑๖๐] กายสังขารกำลังดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, จิตตสังขารก็จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า จิตตสังขารจกัคัฒบ่กัคัฒคไคในภูมิจไค, กายสังขาร
ก็กัคัฒบ่กัคัฒคไคในภูมิจไค ไช้ไค?

ในอุปปาทขณะแห่งจิตของบุคคลเหล่านั้นทั้งหมด เว้นลมหัส-
สาศะปัสสาศะเสยไคแล้ว ในกัคัฒขณะแห่งจิต จิตตสังขารจกัคัฒบ่กัคัฒค
เหล่านั้นในภูมิจไค แต่กายสังขารไม้ไคกัคัฒบ่กัคัฒคเหล่านั้นใน
ภูมิจไค, ในกัคัฒขณะแห่งลมหัสสาศะปัสสาศะ จิตตสังขารจกัคัฒ และ
กายสังขารก็กัคัฒบ่กัคัฒคเหล่านั้น ในภูมิจไค.

จบ กายสังขารมุละ จิตตสังขารมุลี

กายสังขารมุล จบ

วจีสังขารมุล

วจีสังขารมุละ จิตตสังขารมุลี :-

[๑๑๖๑] วจีสังขารกัคัฒบ่กัคัฒคไคในภูมิจไค, จิตตสังขาร
ก็จกัคัฒบ่กัคัฒคไคในภูมิจไค ไช้ไค?

ในกัคัฒขณะแห่งปัจฉิมจิตที่มีวิตกและมีวจาร วจีสังขารกัคัฒบ่
กัคัฒคเหล่านั้นในภูมิจไค แต่จิตตสังขารไม้ไคจกัคัฒบ่กัคัฒคเหล่า

นั้นในภุมินั้น, ในภังคขณะแห่งวิตกและวิจารณ์ของบุคคลที่นอกจากนั้น
วีสังขารกำลังดับ และจิตตสังขารก็จับดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

ก็หรือว่า จิตตสังขารจับดับแก่บุคคลใดในภุมิใด, วีสังขาร
ก็กำลังดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ในอุปปาทขณะแห่งจิตของบุคคลเหล่านั้นทั้งหมด เว้นวิตกและ
วิจารณ์เสียแล้ว ในภังคขณะแห่งจิต จิตตสังขารจับดับแก่บุคคลเหล่านั้น
ในภุมินั้น แต่วีสังขารไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, ใน
ภังคขณะแห่งวิตกและมีวิจารณ์ จิตตสังขารจับดับ และวีสังขารก็กำลังดับ
แก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

จบ วีสังขารมุตตะ จิตตสังขารมุตติ

วีสังขารมุต จบ

ปกคโลกาสวาระ จบ

ปัจจุปันนาคตวาระ ปัจจนิก

บุคคลวาระ

กายสังขารมูล

กายสังขารมูละ วจีสังขารมูลี :-

[๑๑๖๒] กายสังขารไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใด, วจีสังขารก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม?

ในอุปาทกขณะแห่งจิตของบุคคลเหล่านั้นทั้งหมด เว้นลมอัส-
สาสะปัสสาสะเสียแล้ว ในภังคขณะแห่งจิตก็ดี บุคคลที่กำลังเข้านิโรธ-
สมาบัติอยู่ก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญัตตภูมิกี่ดี กายสังขารไม่ใช่
กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่วจีสังขารจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น, ใน
ภังคขณะแห่งปัจฉิมจิตที่มีวิตกและมีวิจารณ์ก็ดี บุคคลที่ถึงพร้อมด้วยปริ-
นิพพานจิตที่ไม่มีวิตกและไม่มีการวิจารณ์ก็ดี ปัจฉิมจิตที่ไม่มีวิตกและไม่
วิจารณ์จักเกิดในลำดับแห่งจิตใดก็ดี กายสังขารไม่ใช่กำลังดับ และวจีสัง-
ขารก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า วจีสังขารไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใด, กายสังขารก็ไม่ใช่
กำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม?

ใช่.

จบ กายสังขารมูละ วจีสังขารมูลี

กายสังขารมูละ จิตตสังขารมูลี :-

[๑๑๖๓] กายสังขารไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใด, จิตตสังขารก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในอุปาทกขณะแห่งจิตของบุคคลเหล่านั้นทั้งหมด เว้นลมอัสสาสะปีตสาสะเสี่ยแล้ว ในภังคขณะแห่งจิตที่ดี บุคคลที่กำลังเข้านิโรธสมาบัติอยู่ก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญัตตภูมิก็ดี กายสังขารไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่จิตตสังขารจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น, ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิต กายสังขารไม่ใช่กำลังดับ และจิตตสังขารก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า จิตตสังขารไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใด ๆ ล ๆ

ใช่.

จบ กายสังขารมูละ จิตตสังขารมูลี

กายสังขารมูล จบ

วจีสังขารมูล

วจีสังขารมูละ จิตตสังขารมูลี :-

[๑๑๖๔] วจีสังขารไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใด, จิตตสังขารก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในอุปาทกขณะแห่งจิตของบุคคลเหล่านั้นทั้งหมด เว้นวิตกและ
วิจารณ์เสียแล้ว ในภังคขณะแห่งจิตที่ดี บุคคลที่กำลังเข้านิโรธสมาบัติอยู่
ก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิกี่ดี วิสังขารไม่ใช่กำลังดับแก่
บุคคลเหล่านั้น แต่จิตตสังขารจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น, ในภังคขณะ
แห่งปัจฉิมจิตที่ไม่มีวิตกและไม่มีวิจารณ์ วิสังขารไม่ใช่กำลังดับ และ
จิตตสังขารก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า จิตตสังขารไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใด, วิสังขารก็ไม่ใช่
กำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิตที่มีวิตกและมีวิจารณ์ จิตตสังขารไม่ใช่
จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่วิสังขารกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น, ใน
ภังคขณะแห่งปัจฉิมจิตที่ไม่มีวิตกและไม่มีวิจารณ์ จิตตสังขารไม่ใช่จักดับ
และวิสังขารก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ วิสังขารมุละ จิตตสังขารมูตี

วิสังขารมุล จบ

ปุคคลวาระ จบ

โอกาสวาระ

กายสังขารมูล

กายสังขารมูละ ๑ ถ ๑

[๑๑๖๕] กายสังขารไม่ใช่กำลังดับในภุมิใด ๑ ถ ๑

กายสังขารมูล จบ

โอกาสวาระ จบ

บุคคลโอกาสวาระ

กายสังขารมูล

กายสังขารมูละ วจีสังขารมูลี :-

[๑๑๖๖] กายสังขารไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใดในภุมิใด, วจีสังขารก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่กำลังเข้าปฐมฌานอยู่ก็ดี ในปุพฺพาทขณะแห่งลม
อัสสาสะปัสสาสะของบุคคลซึ่งเกิดอยู่ในกามาวจรภูมิก็ดี เว้นลมอัสสาสะ
ปัสสาสะของบุคคลเหล่านั้นนั้นแหละ ในถึงขณะแห่งจิตก็ดี บุคคลที่
เกิดอยู่ในรูปาวจรภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอรุปาวจรภูมิก็ดี กายสังขาร

ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น แต่วจีสังขารจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น, ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิตที่มีวิตกและมีวิจารณ์ดี บุคคลที่ถึงพร้อมด้วยปริณิพพานจิตที่ไม่มีวิตกและไม่มีวิจารณ์ดี ปัจฉิมจิตที่ไม่มีวิตกและไม่มีวิจารณ์จักเกิดในลำดับแห่งจิตใดก็ดี บุคคลที่กำลังเข้าทุติยฌาน ตติยฌานอยู่ก็ดี ในอุปาทกขณะแห่งลมอัสสาสะปัสสาสะของบุคคลเหล่านั้นนั้นแหละ เว้นลมอัสสาสะปัสสาสะเสียแล้ว ในภังคขณะแห่งจิตก็ดี บุคคลที่กำลังเข้าจตุตถฌานอยู่ก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญัตตภูมิก็ดี กายสังขารไม่ใช่กำลังดับ และวจีสังขารก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น.

ก็หรือว่า วจีสังขารไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, กายสังขารก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้นในภพนั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่กำลังเข้าทุติยฌาน ตติยฌานอยู่ก็ดี ในภังคขณะแห่งลมอัสสาสะปัสสาสะก็ดี วจีสังขารไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น แต่กายสังขารกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น, ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิตที่มีวิตกและมีวิจารณ์ดี บุคคลที่ถึงพร้อมด้วยปริณิพพานจิตที่ไม่มีวิตกและไม่มีวิจารณ์ดี ปัจฉิมจิตที่ไม่มีวิตกและไม่มีวิจารณ์จักเกิดในลำดับแห่งจิตใดก็ดี บุคคลที่กำลังเข้าทุติยฌาน ตติยฌานอยู่ก็ดี ในอุปาทกขณะแห่งลมอัสสาสะปัสสาสะของบุคคลเหล่านั้นนั้นแหละ เว้นลมอัสสาสะปัสสาสะเสียแล้ว ในภังคขณะแห่งจิตก็ดี บุคคลที่กำลัง

เข้าจตุตถฌานอยู่ก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิก็ดี วิสสังขารไม่ใช่จักคัรบ และกายสังขารก็ไม่ใช่กำลังแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ กายสังขารมุละ วิสสังขารมุลี

กายสังขารมุละ จิตตสังขารมุลี :-

[๑๑๖๗] กายสังขารไม่ใช่กำลังคัรบแก่บุคคลใดในภูมิต, จิตตสังขารก็ไม่ใช่จักคัรบแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ในอุปปาทขณะแห่งจิตของบุคคลเหล่านั้นทั้งหมด เว้นลมอัสสาสะปีสสาสะเสยแล้ว ในภังคขณะแห่งจิต กายสังขารไม่ใช่กำลังคัรบแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่จิตตสังขารจักคัรบแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, ในภังคขณะแห่งจิตก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิก็ดี กายสังขารไม่ใช่กำลังคัรบ และจิตตสังขารก็ไม่ใช่จักคัรบแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า จิตตสังขารไม่ใช่จักคัรบแก่บุคคลใดในภูมิต, กายสังขารก็ไม่ใช่กำลังคัรบแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ กายสังขารมุละ จิตตสังขารมุลี

กายสังขารมุล จบ

วีสังขารมุล

วีสังขารมุละ จิตตสังขารมูลี :-

[๑๑๖๘] วีสังขารไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, จิตตสังขารก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ในอุปาทกขณะแห่งจิตของบุคคลเหล่านั้นทั้งหมด เว้นวิตกและวิจารณ์เสียแล้ว ในภังคขณะแห่งจิต วีสังขารไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่จิตตสังขารจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิตที่ไม่มีวิตกและไม่มีวิจารณ์ก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสังขยัตตภูมิก็ดี วีสังขารไม่ใช่กำลังดับ และจิตตสังขารก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า จิตตสังขารไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, วีสังขารก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิตที่มีวิตกและมีวิจารณ์ จิตตสังขารไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นแต่วีสังขารกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิตที่ไม่มีวิตกและไม่มีวิจารณ์ก็ดี

พระอภิธรรมปิฎก ขมก เล่ม ๕ ภาค ๑ ตอน ๑ - หน้าที่ 1208

บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญัตตภูมิกี่ดี จิตตสังขารไม่ใช่จักดับ และวีสังขารก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ วิสสังขารมูละ จิตตสังขารมูลี

วิสสังขารมูล จบ

ปุคคโลกาสวาระ จบ

ปัจจุปปันนาคตวาระ ปัจจนิก จบ

อตีตนาถวาระ อนุโลม

บุคคลวาระ

กายสังขารมูล

กายสังขารมูล วจีสังขารมูล :-

[๑๑๖๕] กายสังขารเคยดับแก่บุคคลใด, วจีสังขารก็จักดับ
แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิตที่มีวิตกและมีวิจารณ์ดี บุคคลที่ถึง
พร้อมด้วยปริณิพพานจิตที่ไม่มีวิตกและไม่มีการวิจารณ์ดี ปัจฉิมจิตที่ไม่มีวิตก
และไม่มีการจกเกิดในลำดับแห่งจิตใดก็ดี กายสังขารเคยดับแก่บุคคล
เหล่านั้น แต่วจีสังขารไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่นอกจาก
นั้น กายสังขารเคยดับ และวจีสังขารก็จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า วจีสังขารจักดับแก่บุคคลใด ๆ ล ๆ

ใช่.

จบ กายสังขารมูละ วจีสังขารมูลี

กายสังขารมูละ จิตตสังขารมูลี :-

[๑๑๗๐] กายสังขารเคยดับแก่บุคคลใด, จิตตสังขารก็จักดับ
แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิต กายสังขารเคยดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่จิตตสังขารไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่นอกจากนั้น กายสังขารเคยดับ และจิตตสังขารก็จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า จิตตสังขารจักดับแก่บุคคลใด ๆ ล ๆ
ใช่.

จบ กายสังขารมุละ จิตตสังขารมูถี
กายสังขารมุล จบ

วจีสังขารมุล

วจีสังขารมุละ จิตตสังขารมูถี :-

วจีสังขารเคยดับแก่บุคคลใด, จิตตสังขารก็จักดับแก่บุคคลนั้น
ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิต วจีสังขารเคยดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่จิตตสังขารไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่นอกจากนั้น วจีสังขารเคยดับ และจิตตสังขารก็จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า จิตตสังขารจักดับแก่บุคคลใด ๆ ล ๆ
ใช่.

จบ วจีสังขารมุละ จิตตสังขารมูถี
วจีสังขารมุล จบ
บุคคลวาระ จบ

โอกาสวาระ

กายสังขารมูล

กายสังขารมูละ ๗ ล ๗

[๑๑๗๑] กายสังขารเคยดับในภุมิใด, ๗ ล ๗

กายสังขารมูล จบ

โอกาสวาระ จบ

บุคคลโลกาสุวาระ

กายสังขารมูล

กายสังขารมูละ วจีสังขารมูลี :-

[๑๑๗๒] กายสังขารเคยดับแก่บุคคลใดในภุมิใด, วจีสังขาร
ก็จักดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิตตในกามาวจรภูมิก็ดี บุคคลที่กำลังเข้า
ทุติยฉาน ตติยฉานอยู่ก็ดี กายสังขารเคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น
แต่วจีสังขารไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลที่กำลังเข้า
ปฐมฉานซึ่งเกิดอยู่ในกามาวจรภูมิที่นอกจากนั้น กายสังขารเคยดับ
และวจีสังขารก็จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

ก็หรือว่า วิสัขการจักดับแก่บุคคลใดในภุมิใด, กายสังขารก็
เคยดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลที่เกิดอยู่ในรูปาวจรภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอรุปาวจรภูมิ
ก็ดี วิสัขการจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่กายสังขารไม่ใช่
เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลที่กำลังเข้าปฐมฌานซึ่งเกิด
อยู่ในกามาวจรภูมิ วิสัขการจักดับ และกายสังขารก็เคยดับแก่บุคคล
เหล่านั้นในภุมินั้น.

จบ กายสังขารมุละ วิสัขการมุลี

กายสังขารมุละ จิตตสังขารมุลี :-

[๑๑๗๗] กายสังขารเคยดับแก่บุคคลใดในภุมิใด, จิตตสังขาร
ก็จักดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

ในกัณณะแห่งปัจฉิมจิตในกามาวจรภูมิ กายสังขารเคยดับแก่
บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่จิตตสังขารไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น
ในภุมินั้น, บุคคลที่กำลังเข้าปฐมฌาน ทุตติยฌาน ตติยฌานอยู่ก็ดี
บุคคลที่เกิดอยู่ในกามาวจรภูมิที่นอกจากนั้นก็ดี กายสังขารเคยดับ และ
จิตตสังขารก็จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

ก็หรือว่า จิตตสังขารจักดับแก่บุคคลใดในภุมิใด, กายสังขารก็
เคยดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลที่กำลังเข้าจตุตถฌานอยู่ก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในรูปาวจรภุมิ
ในอรูปาวจรภุมิก็ดี จิตตสังขารจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่
กายสังขารไม่ไซ้เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลที่กำลังเข้า
ปฐมฌาน ทุติยฌาน ตติยฌานอยู่ก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในกามาวจรภุมิ
จิตตสังขารจักดับ และกายสังขารก็เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

จบ กายสังขารมุละ จิตตสังขารมุลี

กายสังขารมุล จบ

วจีสังขารมุล

วจีสังขารมุละ จิตตสังขารมุลี :-

[๑๑๗๔] วจีสังขารเคยดับแก่บุคคลใดในภุมิใด, จิตตสังขาร
ก็จักดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

ในกัณณะแห่งปัจฉิมจิตในภุมิที่มีวิตกและมีวิจารณ์ วจีสังขาร
เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่จิตตสังขารไม่ไซ้จักดับแก่บุคคล

เหล่านั้นในภูมินั้น, ในภูมิตที่มีวิตกและมีวิจารณ์ที่นอกจากนั้น วีสังขาร
เคยดับ และจิตตสังขารก็จับดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า จิตตสังขารจับดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, วีสังขาร
ก็เคยดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ในภูมิที่ไม่มีวิตกและไม่มีวิจารณ์ จิตตสังขารจับดับแก่บุคคลเหล่านั้น
ในภูมินั้น แต่วีสังขารไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น,
ในภูมิตที่มีวิตกและมีวิจารณ์ จิตตสังขารจับดับ และวีสังขารก็เคยดับแก่
บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ วีสังขารมุละ จิตตสังขารมูตี

วีสังขารมุล จบ

ปุคคโลกาสวาระ จบ

อตีตนาคตวาระ อนุโลม จบ

อดีตานาคตวาระ ปัจฉนิก

บุคคตวาระ

กายสังขารมุล

กายสังขารมุละ วีสังขารมูตี :-

[๑๑๗๕] กายสังขารไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลใด, วีสังขารก็ไม่
ใช่จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่า วีสังขารไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใด, กายสังขารก็ไม่ใช่
เคยดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เคยดับ.

จบ กายสังขารมุละ วีสังขารมูตี

กายสังขารมุละ จิตตสังขารมูตี :-

[๑๑๗๖] กายสังขารไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลใด, จิตตสังขาร
ก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่า จิตตสังขารไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใด, กายสังขารก็ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เคยดับ.

จบ กายสังขารมุละ จิตตสังขารมูถิ

กายสังขารมุล จบ

วจีสังขารมุล

วจีสังขารมุละ จิตตสังขารมูถิ :-

[๑๑๗๗] วจีสังขารไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลใด, จิตตสังขารก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่า จิตตสังขารไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใด, วจีสังขารก็ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เคยดับ.

จบ วจีสังขารมุละ จิตตสังขารมูถิ

วจีสังขารมุล จบ

บุคคลวาระ จบ

โอกาสวาระ

กายสังขารมูล

กายสังขารมูละ ๑ ล ๑

[๑๑๗๘] กายสังขารไม่ใช่เคยดับในภุมิใด, ๑ ล ๑

กายสังขารมูล จบ

โอกาสวาระ จบ

บุคคลโอกาสวาระ

กายสังขารมูล

กายสังขารมูละ วจีสังขารมูลี :-

[๑๑๗๙] กายสังขารไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลใดในภุมิใด, วจีสังขารก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่เกิดอยู่ในรูปาวจรภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอรุปาวจรภูมิก็ดี กายสังขารไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่วจีสังขารจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, ในกัณณะแห่งปัจฉิมจิตที่มีวิตกและมีวิจารณ์ในรูปาวจรภูมิ ในอรุปาวจรภูมิก็ดี บุคคลที่ถึงพร้อมด้วยปรินิพพานจิตที่ไม่มีวิตกและไม่มีวิจารณ์ก็ดี ปัจฉิมจิตที่ไม่มีวิตกและไม่มีวิจารณ์

จักเกิดในลำดับแห่งจิตใดก็ดี บุคคลที่กำลังเข้าจตุตถฌานอยู่ก็ดี บุคคล
ที่เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิกี่ดี กายสังขารไม่ใช่เคยดับ และวีสังขาร
ก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า วีสังขารไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภูมิดี, กายสังขาร
ก็ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิตในกามาวจรภูมิกี่ดี บุคคลที่กำลังเข้า
ทุติยฌาน ตติยฌานอยู่ก็ดี วีสังขารไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น
ในภูมินั้น แต่กายสังขารเคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, ในภังค-
ขณะแห่งปัจฉิมจิตที่มีวิตกและมีวิจารณ์รูปาวจรภูมิ ในรูปาวจรภูมิกี่ดี
บุคคลที่ถึงพร้อมด้วยปรินิพพานจิตที่ไม่มีวิตกและไม่มีวิจารณ์ก็ดี ปัจฉิมจิต
ที่ไม่มีวิตกและไม่มีวิจารณ์จักเกิดในลำดับแห่งจิตใดก็ดี บุคคลที่กำลังเข้า
จตุตถฌานอยู่ก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิกี่ดี วีสังขารไม่ใช่
จักดับ และกายสังขารก็ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น

จบ กายสังขารมูละ วีสังขารมูลี

กายสังขารมูละ จิตตสังขารมูลี :-

[๑๑๘๐] กายสังขารไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลใดในภูมิดี จิตต-
สังขารก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่กำลังเข้าจุตถกมานอยู่ก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในรูปาวจรภูมิ
ก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอรูปาวจรภูมิก็ดี กายสังขารไม่ใช่เคยดับแก่บุคคล
เหล่านั้นในภูมินั้น แต่จิตตสังขารจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น,
ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิตในรูปาวจรภูมิ ในอรูปาวจรภูมิก็ดี บุคคลที่
เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิก็ดี กายสังขารไม่ใช่เคยดับ และจิตตสังขาร
ก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า จิตตสังขารไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, กาย-
สังขารก็ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิตในกามาวจรภูมิ จิตตสังขารไม่ใช่
จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่กายสังขารเคยดับแก่บุคคลเหล่า
นั้นในภูมินั้น, ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิตในรูปาวจรภูมิ ในอรูปาวจร-
ภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิก็ดี จิตตสังขารไม่ใช่จักดับ
และกายสังขารก็ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ กายสังขารมูละ จิตตสังขารมูลี

กายสังขารมูล จบ

วจิตสังขารมูล

วจิตสังขารมูละ จิตตสังขารมูลี :-

[๑๑๘๑] วจิตสังขารไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, จิตต-
สังขารก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ในภุมิที่ไม่มีวิตกและไม่มีวิจารณ์ วีสังขารไม่ใช่เคยดับแก้บุคคล
เหล่านั้ในภุมินั้ แต่จิตตสังขารจกดับแก้บุคคลเหล่านั้ในภุมินั้,
ในกัขณะแห่งปัจฉิมจิตในภุมิที่ไม่มีวิตกและไม่มีวิจารณ์ก็ดี บุคคลที่เกิด
อยู่ในอสัญญสัตตภุมิก็ดี วีสังขารไม่ใช่เคยดับ และจิตตสังขารก็ไม่ใช่
จกดับแก้บุคคลเหล่านั้ในภุมินั้.

ก็หรือว่ จิตตสังขารไม่ใช่จกดับแก้บุคคลใดในภุมิใด, วีสัง-
สังขารก็ไม่ใช่เคยดับแก้บุคคลนั้ในภุมินั้ ไซ้ไหม ?

ในกัขณะแห่งปัจฉิมจิตในภุมิที่มีวิตกและมีวิจารณ์ จิตตสังขาร
ไม่ใช่จกดับแก้บุคคลเหล่านั้ในภุมินั้ แต่วีสังขารเคยดับแก้บุคคล
เหล่านั้ในภุมินั้, ในกัขณะแห่งปัจฉิมจิตในภุมิที่ไม่มีวิตกและไม่มี
วิจารณ์ก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภุมิก็ดี จิตตสังขารไม่ใช่จกดับ
และวีสังขารก็ไม่ใช่เคยดับแก้บุคคลเหล่านั้ในภุมินั้.

จบ วีสังขารมุละ จิตตสังขารมุลี

วีสังขารมุล จบ

ปุคคโลกาสวาระ จบ

อดีตานาคตวาระ ปัจฉนิก จบ

นโรธวาระ จบ

อุปาทนโรธวาระ

ปัจจุปปันนวาระ อนุโลม

บุคคลวาระ

กายสังขารมุล

กายสังขารมุละ วจีสังขารมูลี :-

[๑๑๘๒] กายสังขารกำลังเกิดแก่บุคคลใด, วจีสังขารก็กำลัง
ดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ไม่ใช่.

ก็หรือว่า วจีสังขารกำลังดับแก่บุคคลใด, กายสังขารก็กำลัง
เกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ไม่ใช่.

จบ กายสังขารมุละ วจีสังขารมูลี

กายสังขารมุละ จิตตสังขารมุละ :-

กายสังขารกำลังเกิดแก่บุคคลใด, จิตตสังขารก็กำลังดับแก่บุคคล
นั้น ใช่ไหม ?

ไม่ใช่.

ก็หรือว่า จิตตสังขารกำลังดับแก่บุคคลใด, กายสังขารก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่มั้ย?

ไม่ใช่.

จบ กายสังขารมุละ จิตตสังขารมูลี

กายสังขารมุล จบ

วจีสังขารมุล

วจีสังขารมุละ จิตตสังขารมูลี :-

วจีสังขารกำลังเกิดแก่บุคคลใด, จิตตสังขารก็กำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่มั้ย?

ไม่ใช่.

ก็หรือว่า จิตตสังขารกำลังดับแก่บุคคลใด, วจีสังขารก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่มั้ย?

ไม่ใช่.

จบ วจีสังขารมุละ จิตตสังขารมูลี

วจีสังขารมุล จบ

บุคคลวาระ จบ

โอกาสวาระ

กายสังขารมูล

กายสังขารมูละ วีสังขารมูลี:-

กายสังขารกำลังเกิดในภุมิไต, วีสังขารที่กำลังดับในภุมินั้น
ใช่ไหม ?

ในทุติยฆานกัถิ ในตติยฆานกัถิ กายสังขารกำลังเกิดในภุมินั้น
แต่วีสังขารไม่ใช่กำลังดับในภุมินั้น ฯลฯ คำว่า โอกาสะ นอกจากนี้
เป็นเช่นเดียวกัน.

กายสังขารมูล จบ

โอกาสวาระ จบ

บุคคลโลกาสวาระ

กายสังขารมูล

กายสังขารมูละ ๑ ล ๑

กายสังขารกำลังเกิดแก่บุคคลใดในภุมิไต ๑ ล ๑
แม้ในบุคคลโลกาสวาระก็มีการจำแนกเช่นเดียวกับบุคคลวาระ.

กายสังขารมูล จบ

บุคคลโลกาสวาระ จบ

ปัจจุปปันนวาระ อนุโลม จบ

ปัจจุปันนวาระ ปัจจนิก

บุคคลวาระ

กายสังขารมูล

กายสังขารมูละ วจีสังขารมูลี :-

[๑๑๘๓] กายสังขารไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใด, วจีสังขารก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งวิตกและวิจารณ์ กายสังขารไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่วจีสังขารกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น, เว้นลมอัสสาสะปัสสาสะเสียแล้ว ในอุปปาทขณะแห่งจิตที่ดี เว้นวิตกและวิจารณ์เสียแล้ว ในภังคขณะแห่งจิตที่ดี บุคคลที่กำลังเข้าไม่ใช่กำลังเกิดอยู่ก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสังขยัตตภูมิก็ดี กายสังขารไม่ใช่กำลังเกิดและวจีสังขารก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า วจีสังขารไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใด, กายสังขารก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในอุปปาทขณะแห่งลมอัสสาสะปัสสาสะ วจีสังขารไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่กายสังขารกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, เว้นลมอัสสาสะปัสสาสะเสียแล้ว ในอุปปาทขณะแห่งจิตที่ดี เว้นวิตกและวิจารณ์เสียแล้ว ในภังคขณะแห่งจิตที่ดี บุคคลที่กำลังเข้านิโรธสมบัติ

อยู่ที่ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญัตตภูมิกี่ดี วิสังขารไม่ใช่กำลังดับ
และกายสังขารก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ กายสังขารมุละ วิสังขารมุลี

กายสังขารมุละ จิตตสังขารมุลี :-

[๑๑๘๔] กายสังขารไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใด, จิตตสังขาร
ก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลเหล่านั้นทั้งหมด กายสังขารไม่ใช่
กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่จิตตสังขารกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น,
เว้นลมอัสสาสะปีสสาสะเสียแล้ว ในอุปาทขณะแห่งจิตก็ดี บุคคลที่
กำลังเข้านิโรธสมาบัติอยู่ที่ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญัตตภูมิกี่ดี กาย-
สังขารไม่ใช่กำลังเกิด และจิตตสังขารก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า จิตตสังขารไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใด, กายสังขาร
ก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในอุปาทขณะแห่งลมอัสสาสะปีสสาสะ จิตตสังขารไม่ใช่กำลัง
ดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่กายสังขารกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, เว้นลม
อัสสาสะปีสสาสะเสียแล้ว ในอุปาทขณะแห่งจิตก็ดี บุคคลที่กำลังเข้า

นิโรธสมาบัติอยู่ก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสังขญัตตภูมิก็ดี จิตตสังขาร
ไม่ใช่กำลังดับ และกายสังขารก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ กายสังขารมุละ จิตตสังขารมูลี

กายสังขารมุล จบ

วจีสังขารมุล

วจีสังขารมุละ จิตตสังขารมูลี :-

[๑๑๘๕] วจีสังขารไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใด, จิตตสังขาร
ก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลเหล่านั้นทั้งหมด วจีสังขารไม่ใช่
กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่จิตตสังขารกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น,
เว้นวิตกและวิจารณ์เสียแล้ว ในอุปปาทขณะแห่งจิตที่ดี บุคคลที่กำลังเข้า
นิโรธสมาบัติอยู่ก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสังขญัตตภูมิก็ดี วจีสังขาร
ไม่ใช่กำลังเกิด และจิตตสังขารก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า จิตตสังขารไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใด, วจีสังขาร
ก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในอุปาทกขณะแห่งวิตกและวิจารณ์ จิตตสังขารไม่ใช่กำลังดับแก่
บุคคลเหล่านั้น แต่วีสังขารเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, เว้นวิตก
และวิจารณ์เสียแล้ว ในอุปาทกขณะแห่งจิตก็ดี บุคคลที่กำลังเข้านิโรธ-
สมาบัติอยู่ก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญัตตภูมิกี่ดี จิตตสังขารไม่ใช่
กำลังดับ และวีสังขารก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ วีสังขารมุละ จิตตสังขารมุลี

วีสังขารมุล จบ

ปุคคลวาระ จบ

โอกาสวาระ

กายสังขารมุล

กายสังขารมุละ ๗ ล ๗

[๑๑๘๖] กายสังขารไม่ใช่กำลังเกิดในภูมิใด, ๗ ล ๗

กายสังขารมุล จบ

โอกาสวาระ จบ

บุคคลโลกาสวาระ

กายสังขารมูล

กายสังขารมูละ ๑ ถ ๑

[๑๑๘๗] กายสังขารไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, ฯลฯ
แม้ในบุคคลโลกาสวาระ ก็เป็นเช่นเดียวกันกับบุคคลวาระ คำว่า
นิโรธสมาปนุหานัน - บุคคลที่กำลังเข้านิโรธสมาบัติอยู่ ย่อมไม่ได้ใน
บุคคลโลกาสวาระ.

กายสังขารมูล จบ

บุคคลโลกาสวาระ จบ

ปัจจุปปันนวาระ จบ

อตีตวาระ อนุโลม

บุคคลวาระ

กายสังขารมูล

กายสังขารมูละ วจีสังขารมูลี :-

[๑๑๘๘] กายสังขารเคยเกิดแก่บุคคลใด, วจีสังขารก็เคยดับ
แก่บุคคลนั้น ใช่มั้ย?

ใช่.

ปุณฺณที่เป็นอดีต แม้ในอุปปาทวาระก็ดี แม้ในนิโรธวาระก็ดี
แม้ในอุปปาทนิโรธวาระก็ดี พึงจำแนกให้พิสดารเช่นเดียวกัน.

อตีตวาระ จบ

อนาคตวาระ อนุโลม

บุคคลวาระ

กายสังขารมุล

กายสังขารมุละ วจีสังขารมุลี :-

[๑๑๘๘] กายสังขารจักเกิดแก่บุคคลใด, วจีสังขารก็จักดับ
แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า วจีสังขารจักดับแก่บุคคลใด, กายสังขารก็จักเกิด
แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในอุปปาทขณะแห่งปัจฉิมจิตของบุคคลที่เกิดอยู่ในกามาวจรภูมิ
ก็ดี ปัจฉิมจิตของบุคคลที่เกิดอยู่ในกามาวจรภูมิ จักเกิดในลำดับแห่ง
จิตใดก็ดี ปัจฉิมภวีกบุคคลในรูปาวจรภูมิ ในรูปาวจรภูมิก็ดี บุคคล
เหล่าใดจักเกิดในรูปาวจรภูมิ อรูปาวจรภูมิ แล้วจักปรินิพพาน บุคคล
เหล่านั้นกำลังตายก็ดี วจีสังขารจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่กายสังขาร
ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่นอกจากนั้น วจีสังขารจักดับ
และกายสังขารก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ กายสังขารมุละ วจีสังขารมุลี

กายสังขารมูละ จิตตสังขารมูลี :-

[๑๑๕๐] กายสังขารจักเกิดแก่บุคคลใด, จิตตสังขารก็จักดับ
แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า จิตตสังขารจักดับแก่บุคคลใด, กายสังขารก็จักเกิด
แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในอุปาทกขณะแห่งปัจฉิมจิตของบุคคลที่เกิดอยู่ในกามาวจรภูมิ
ก็ดี ปัจฉิมจิตของบุคคลที่เกิดอยู่ในกามาวจรภูมิ จักเกิดในลำดับแห่ง
จิตใดก็ดี ปัจฉิมภวีกบุคคลในรูปาวจรภูมิ ในรูปาวจรภูมิก็ดี บุคคล
เหล่าใดจักเกิดในรูปาวจรภูมิ อรูปาวจรภูมิ แล้วจักปรินิพพาน บุคคล
เหล่านั้นกำลังตายก็ดี จิตตสังขารจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่กายสังขาร
ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่นอกจากนั้น จิตตสังขารจักดับ
และกายสังขารก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ กายสังขารมูละ จิตตสังขารมูลี

กายสังขารมูล จบ

วจีสังขารมูล

วจีสังขารมูละ จิตตสังขารมูลี :-

[๑๑๕๑] วจีสังขารจักเกิดแก่บุคคลใด, จิตตสังขารก็จักดับ
แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า จิตสังขารจักดับแก่บุคคลใด, วิจิสังขารก็จักเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในอุปาทกขณะแห่งปัจฉิมจิตก็ดี ปัจฉิมจิตที่ไม่มีวิตกและไม่มีวิการ จักเกิดในลำดับแห่งจิตใดก็ดี จิตตสังขารจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่วิจิสังขารไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่นอกจากนั้น จิตตสังขารจักดับ และวิจิสังขารก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ วิจิสังขารมูละ จิตตสังขารมูลี

วิจิสังขารมูล จบ

บุคคลวาระ จบ

โอกาสวาระ

กายสังขารมูล

กายสังขารมูละ ๗ ล ๗

[๑๑๕๒] กายสังขารจักเกิดในภุมิใด, ๗ ล ๗

กายสังขารมูล จบ

โอกาสวาระ จบ

บุคคลโลกาสวาระ

กายสังขารมูล

กายสังขารมูละ วจีสังขารมูลี:-

[๑๑๕๓] กายสังขารจักเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, วจีสังขารก็จักดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ใหม่ ?

บุคคลที่กำลังเข้าทุติยฆาน ตติยฆานอยู่ กายสังขารจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่วจีสังขารไม่ไซ้จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลที่กำลังเข้าปฐมฆานอยู่ก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในกามาวจรภุมิก็ดี กายสังขารจักเกิด และวจีสังขารก็จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

ก็หรือว่า วจีสังขารจักดับแก่บุคคลใดในภุมิใด, กายสังขารก็จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ใหม่ ?

ในอุปปาทขณะแห่งปัจฉิมจิตของบุคคลที่เกิดอยู่ในกามาวจรภุมิก็ดี ปัจฉิมจิตของบุคคลที่เกิดอยู่ในกามาวจรภุมิ จักเกิดในลำดับแห่งจิตใดก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในรูปาวจรภุมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอรูปาวจรภุมิก็ดี วจีสังขารจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่กายสังขารไม่ไซ้จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลที่กำลังเข้าปฐมฆานอยู่ก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในกามาวจรภุมิที่นอกจากนั้นก็ดี วจีสังขารจักดับ และกายสังขารก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

จบ กายสังขารมูละ วจีสังขารมูลี

กายสังขารมูละ จิตตสังขารมูลี:-

[๑๑๕๔] กายสังขารจักเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, จิตตสังขารก็จักดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือ จิตตสังขารจักดับแก่บุคคลใดในภุมิใด, กายสังขารก็จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

ในอุปาทกขณะแห่งปัจฉิมจิตของบุคคลที่เกิดอยู่ในกามาวจรภุมิก็ดี ปัจฉิมจิตของบุคคลที่เกิดอยู่ในกามาวจรภุมิ จักเกิดในลำดับแห่งจิตใดก็ดี บุคคลที่กำลังเข้าจตุตถฌานอยู่ก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในรูปาวจรภุมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอรุปาวจรภุมิก็ดี จิตตสังขารจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่กายสังขารไม่ไซ้จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลที่กำลังเข้าปฐมฌาน ทุตติยฌาน ตติยฌานอยู่ก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในกามาวจรภุมิที่นอกจากนั้นก็ดี จิตตสังขารจักดับ และกายสังขารก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

จบ กายสังขารมูละ จิตตสังขารมูลี

กายสังขารมูล จบ

วจีสังขารมุล

วจีสังขารมุละ จิตตสังขารมูลี:-

[๑๑๕๕] วจีสังขารจักเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, จิตตสังขาร
จักดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไช้ไหม ?

ไช้.

ก็หรือว่า จิตตสังขารจักดับแก่บุคคลใดในภุมิใด, วจีสังขาร
จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไช้ไหม ?

ในอุปาทกขณะแห่งปัจฉิมจิตก็ดี ปัจฉิมจิตที่ไม่มีวิตกและไม่มี
วิการ จักเกิดในลำดับแห่งจิตใดก็ดี บุคคลที่กำลังเข้าทุติยฌาน ตติยฌาน
จตุตถฌานอยู่ก็ดี จิตตสังขารจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่
วจีสังขารไม่ไช้จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น บุคคลที่กำลังเข้า
ปฐมฌานอยู่ก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในกามาวจรภูมิก็ดี บุคคลที่นอกจากนั้น
ซึ่งเกิดอยู่ในรูปาวจรภูมิ อรูปาวจรภูมิก็ดี จิตตสังขารจักดับ และ
วจีสังขารก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

จบ วจีสังขารมุละ จิตตสังขารมูลี

วจีสังขารมุล จบ

อนาคตวาระ อนุโลม จบ

อนาคตวาระ ปัจจนิก

บุคคลวาระ

กายสังขารมุล

กายสังขารมุละ วจีสังขารมูลี :-

[๑๑๕๖] กายสังขารไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใด, วจีสังขาร
ก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในอุปาทกขณะแห่งปัจฉิมจิตของบุคคลที่เกิดอยู่ในกามาวจรภูมิ
ก็ดี ปัจฉิมจิตของบุคคลที่เกิดอยู่ในกามาวจรภูมิ จักเกิดในลำดับแห่ง
จิตใดก็ดี ปัจฉิมภวีกบุคคลในรูปาวจรภูมิ ในรูปาวจรภูมิก็ดี บุคคล
เหล่านี้จักเกิดในรูปาวจรภูมิ อรูปาวจรภูมิ แล้วจักปรินิพพาน บุคคล
เหล่านั้นกำลังตายก็ดี กายสังขารไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่
วจีสังขารจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิตที่มีวิตก
และมีวิจารณ์ก็ดี บุคคลที่ถึงพร้อมด้วยปรินิพพานจิตที่ไม่มีวิตกและไม่มี
วิจารณ์ก็ดี ปัจฉิมจิตที่ไม่มีวิตกและไม่มีวิจารณ์ จักเกิดในลำดับแห่งจิตใด
ก็ดี กายสังขารไม่ใช่จักเกิด และวจีสังขารก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคล
เหล่านั้น.

ก็หรือว่า วจีสังขารไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใด ๆ ล ๆ

ใช่.

จบ กายสังขารมุละ วจีสังขารมูลี

กายสังขารมูละ จิตตสังขารมูลี:-

[๑๑๕๗] กายสังขารไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใด, จิตตสังขารไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในอุปาทกขณะแห่งปัจฉิมจิตของบุคคลที่เกิดอยู่ในกามาวจรภูมิ ก็ดี ปัจฉิมจิตของบุคคลที่เกิดอยู่ในกามาวจรภูมิ จักเกิดในลำดับแห่งจิตใดก็ดี ปัจฉิมภวีกบุคคลในรูปาวจรภูมิ ในอรูปาวจรภูมิก็ดี บุคคลเหล่าใดจักเกิดในรูปาวจรภูมิ อรูปาวจรภูมิ แล้วจักปรินิพพาน บุคคลเหล่านั้นกำลังตายก็ดี กายสังขารไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่จิตตสังขารจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น, ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิต กายสังขารไม่ใช่จักเกิด และจิตตสังขารก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

หรือว่า จิตตสังขารไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใด ๆ ล ฯ

ใช่.

จบ กายสังขารมูละ จิตตสังขารมูลี

กายสังขารมูล จบ

วจีสังขารมูละ จิตตสังขารมูลี:-

[๑๑๕๘] วจีสังขารไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใด, จิตตสังขารก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในอุปาทกขณะแห่งปัจฉิมจิตที่ไม่มีวิตกและไม่มีวิจารณ์ดี ปัจฉิม-
จิตที่ไม่มีวิตกและไม่มีวิจารณ์ จักเกิดในลำดับแห่งจิตใดก็ดี วิจิสังขาร
ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่จิตตสังขารจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น,
ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิต วิจิสังขารไม่ใช่จักเกิด และจิตตสังขาร
ก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า จิตตสังขารไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใด ๆ ล ๆ
ใช่.

จบ วิจิสังขารมุละ จิตตสังขารมุลี

วิจิสังขารมุล จบ

ปุคคลวาระ จบ

โอกาสวาระ

กายสังขารมุละ ๆ ล ๆ

[๑๑๕๕] กายสังขารไม่ใช่จักเกิดในภุมิใด ๆ ล ๆ

กายสังขารมุล จบ

โอกาสวาระ จบ

ถึงพร้อมด้วยปริณิพพานจิตที่ไม่มีวิตกและไม่มีวิจารณ์ดี ปังนิมิตที่ไม่มี
วิตกและไม่มีวิจารณ์จักเกิดในลำดับแห่งจิตที่ดี บุคคลที่กำลังเข้าจตุตถ-
ฌานอยู่ก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิก็ดี วิสังขารไม่ใช่จักดับ
และกายสังขารก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ กายสังขารมุละ วิสังขารมูลี

กายสังขารมุละ จิตตสังขารมูลี :-

[๑๒๐๑] กายสังขารไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, จิตต-
สังขารก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ในอุปาทกขณะแห่งปังนิมิตของบุคคลที่เกิดอยู่ในกามาวจรภูมิ
ก็ดี ปังนิมิตของบุคคลที่เกิดอยู่ในกามาวจรภูมิจักเกิดในลำดับแห่งจิต
ใดก็ดี บุคคลที่กำลังเข้าจตุตถฌานอยู่ก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในรูปาวจรภูมิ
ก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในรูปาวจรภูมิก็ดี กายสังขารไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคล
เหล่านั้นในภูมินั้น แต่จิตตสังขารจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น,
ในภังคขณะแห่งปังนิมิตก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิก็ดี กาย-
สังขารไม่ใช่จักเกิด และจิตตสังขารก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น
ในภูมินั้น.

ก็หรือว่า จิตตสังขารไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภุมิใด ๆ ล ๆ
ใช่.

จบ กายสังขารมุละ จิตตสังขารมุลี

กายสังขารมุล จบ

วีสังขารมุล

วีสังขารมุละ จิตตสังขารมุลี :-

[๑๒๐๒] วีสังขารไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, จิตต-
สังขารก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ในอุปปาทขณะแห่งปัจฉิมจิตที่ไม่มีวิตกและไม่มีวิจารณ์ดี ปัจ-
ฉิมจิตที่ไม่มีวิตกและไม่มีวิจารณ์จักเกิดในลำดับแห่งจิตใดก็ดี บุคคลที่
กำลังเข้าทุติยฌาน ตติยฌาน จตุตถฌานอยู่ก็ดี วีสังขารไม่ใช่
จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่จิตตสังขารจักดับแก่บุคคล
เหล่านั้นในภุมินั้น, ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิตก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ใน
อสังขยัตตภุมิก็ดี วีสังขารไม่ใช่จักเกิด และจิตตสังขารก็ไม่ใช่จักดับ
แก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

ก็หรือว่า จิตตสังขารไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภุมิใด ๆ ล ๆ
ใช่.

จบ วีสังขารมุละ จิตตสังขารมุลี

วีสังขารมุล จบ

อนาคตวาระ จบ

ปัจจุปปันนาตีตวาระ อนุโลม

บุคคลวาระ

กายสังขารมูล

กายสังขารมุละ วจีสังขารมุลี :-

[๑๒๐๓] กายสังขารกำลังเกิดแก่บุคคลใด, วจีสังขารก็เคยดับ
แก่บุคคลนั้น ไซ้ใหม่ ?

ไซ้.

ก็หรือว่า วจีสังขารเคยดับแก่บุคคลใด, กายสังขารก็กำลังเกิด
แก่บุคคลนั้น ไซ้ใหม่ ?

ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลเหล่านั้นทั้งหมด เว้นลมอัสสาสะ
ปีสสาสะเสียแล้ว ในอุปปาทขณะแห่งจิตที่ดี บุคคลที่กำลังเข้านิโรธ-
สมาบัติอยู่ที่ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสังขยัตตตภูมิกี่ดี วจีสังขารเคยดับ
แก่บุคคลเหล่านั้น แต่กายสังขารไม่ไซ้กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, ใน
อุปปาทขณะแห่งลมอัสสาสะปีสสาสะ วจีสังขารเคยดับ และกายสังขาร
ก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น ๆ ล ๆ

ในอุปปาทวาระ ปัจจุปปันนาตีตปุจจา อนุโลมกี่ดี ปัจจนิก
กี่ดี ท่านจำแนกไว้แล้วโดยประการใด, แม้ในอุปปาทนิโรธวาระ
ปัจจุปปันนาตีตปุจจา อนุโลมกี่ดี ปัจจนิกกี่ดี ก็พึงจำแนกโดยประการ
นั้น.

ปัจจุปปันนาตีตวาระ จบ

ปัจจุปันนาคตวาระ อนุโลม

บุคคลวาระ

กายสังขารมุล

กายสังขารมุละ วีสังขารมูลี :-

[๑๒๐๔] กายสังขารกำลังเกิดแก่บุคคลใด, วีสังขารก็จักดับ
แก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า วีสังขารจักดับแก่บุคคลใด, กายสังขารก็กำลังเกิด
แก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลเหล่านั้นทั้งหมด เว้นลมอัสนาสะ
ปีสสาสะเสียแล้ว ในอุปาทขณะแห่งจิตก็ดี บุคคลที่กำลังเข้านิโรธ-
สมาบัติอยู่ก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสังขยัตตภูมิก็ดี วีสังขารจักดับ
แก่บุคคลเหล่านั้น แต่กายสังขารไม่ไซ้กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, ใน
อุปาทขณะแห่งลมอัสนาสะปีสสาสะ วีสังขารจักดับ และกายสังขาร
ก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ กายสังขารมุละ วีสังขารมูลี

กายสังขารมูละ จิตตสังขารมูลี :-

[๑๒๐๕] กายสังขารกำลังเกิดแก่บุคคลใด, จิตตสังขารก็จักดับ
แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า จิตตสังขารจักดับแก่บุคคลใด, กายสังขารก็กำลังเกิด
แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลเหล่านั้นทั้งหมด เว้นลมอัสสาสะ
ปีสสาสะเสียแล้ว ในอุปปาทขณะแห่งจิตที่ดี บุคคลที่กำลังเข้านิโรธ-
สมาบัติอยู่ที่ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสังขญัตตภูมิที่ดี จิตตสังขารจักดับ
แก่บุคคลเหล่านั้น แต่กายสังขารไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น,
ในอุปปาทขณะแห่งลมอัสสาสะปีสสาสะ จิตตสังขารจักดับ และกาย-
สังขารก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ กายสังขารมูละ จิตตสังขารมูลี

กายสังขารมูล จบ

วจีสังขารมูล

วจีสังขารมูละ จิตตสังขารมูลี :-

[๑๒๐๖] วจีสังขารกำลังเกิดแก่บุคคลใด, จิตตสังขารก็จักดับ
แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า จิตตสังขารจักดับแก่บุคคลใด, วิสสังขารก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม?

ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลเหล่านั้นทั้งหมด เว้นวิตกและวิจารณ์เสียแล้ว ในอุปปาทขณะแห่งจิตที่ดี บุคคลที่กำลังเข้านิโรธสมาบัติอยู่ก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิกี่ดี จิตตสังขารจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่วิสสังขารไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, ในอุปปาทขณะแห่งวิตกและวิจารณ์ จิตตสังขารจักดับ และวิสสังขารก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

จบ วิสสังขารมุละ จิตตสังขารมุลี

วิสสังขารมุล จบ

บุคคลวาระ จบ

โอกาสวาระ

กายสังขารมุล

กายสังขารมุละ ๑ ล ๑

[๑๒๐๗] กายสังขารกำลังเกิดในภูมิใด, ๑ ล ๑

กายสังขารมุล จบ

โอกาสวาระ จบ

บุคคลโลกาสวาระ

กายสังขารมูล

กายสังขารมูละ วจีสังขารมูลี :-

[๑๒๐๘] กายสังขารกำลังเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, วจีสังขาร
จักดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลที่กำลังเข้าทุติยฌาน ตติยฌานอยู่ก็ดี ในอุปปาทขณะ
แห่งลมอัสสาสะปัสสาสะก็ดี กายสังขารกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นใน
ภุมินั้น แต่วจีสังขารไม่ไซ้จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลที่
กำลังเข้าปฐมฌานซึ่งเกิดอยู่ในกามาวจรภุมิก็ดี ในอุปปาทขณะแห่งลม
อัสสาสะปัสสาสะก็ดี กายสังขารกำลังเกิด และวจีสังขารก็จักดับแก่
บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

ก็หรือว่า วจีสังขารจักดับแก่บุคคลใดในภุมิใด, กายสังขาร
ก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลที่กำลังเข้าปฐมฌานอยู่ก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในกามาวจรภุมิ
ก็ดี ในภังคขณะแห่งลมอัสสาสะปัสสาสะของบุคคลที่เกิดอยู่ในกามา
วจรภุมิก็ดี เว้นลมอัสสาสะปัสสาสะของบุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ใน
อุปปาทขณะแห่งจิตก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในรูปาวจรภุมิก็ดี บุคคลที่เกิด
อยู่ในอรูปาจรภุมิก็ดี วจีสังขารจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่

กายสังขารไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น, บุคคลที่กำลังเข้าปฐมฌานอยู่ก็ดี ในอุปปาทขณะแห่งลมอัสสาสะปีสสาสะของบุคคลที่เกิดอยู่ในกามาวจรภูมิก็ดี วิจิสังขารจักดับ และกายสังขารก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น.

จบ กายสังขารมุละ วิจิสังขารมูลี

กายสังขารมุละ จิตตสังขารมูลี :-

[๑๒๐๕] กายสังขารกำลังเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, จิตตสังขารก็จักดับแก่บุคคลนั้นในภพนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า จิตตสังขารจักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, กายสังขารก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภพนั้น ใช่ไหม ?

ในภพขณะแห่งจิตของบุคคลเหล่านั้นทั้งหมด เว้นลมอัสสาสะปีสสาสะเสียแล้ว ในอุปปาทขณะแห่งจิต จิตตสังขารจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น แต่กายสังขารไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น, ในอุปปาทขณะแห่งลมอัสสาสะปีสสาสะ จิตตสังขารจักดับและกายสังขารก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น.

จบ กายสังขารมุละ จิตตสังขารมูลี

กายสังขารมุล จบ

วจีสังขารมุล

วจีสังขารมุละ จิตตสังขารมูลี :-

[๑๒๑๐] วจีสังขารกำลังเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, จิตตสังขารก็จักดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า จิตตสังขารจักดับแก่บุคคลใดในภุมิใด, วจีสังขารก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลเหล่านั้นทั้งหมด เว้นวิตกและวิจารณ์เสียแล้ว ในอุปปาทขณะแห่งจิต จิตตสังขารจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่วจีสังขารไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, ในอุปปาทขณะแห่งวิตกและวิจารณ์ จิตตสังขารจักดับ และวจีสังขารก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

จบ วจีสังขารมุละ จิตตสังขารมูลี

วจีสังขารมุล จบ

ปัจจุปัณนานาคตวาระ อนุโลม จบ

ปัจจุปันนาคตวาระ ปัจจนิก

บุคคลวาระ

กายสังขารมูล

กายสังขารมุละ วีสังขารมูลี :-

[๑๒๑๑] กายสังขารไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใด วีสังขารก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลเหล่านั้นทั้งหมด เว้นลมอัสสาสะ ปัสสาสะเสียแล้ว ในอุปาทขณะแห่งจิตที่ดี บุคคลที่กำลังเข้านิโรธสมาบัติอยู่ก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญัตตภูมิก็ดี กายสังขารไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่วีสังขารจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น, ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิตที่มีวิตกและมีวิจารณ์ก็ดี บุคคลที่ถึงพร้อมด้วยปรินิพพานจิตที่ไม่มีวิตกและไม่มีการวิจารณ์ก็ดี ปัจฉิมจิตที่ไม่มีวิตกและไม่มีการวิจารณ์ จักเกิดในลำดับแห่งจิตใดก็ดี กายสังขารไม่ใช่กำลังเกิด และวีสังขารก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า วีสังขารไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใด, กายสังขารก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ กายสังขารมุละ วีสังขารมูลี

กายสังขารมูละ จิตตสังขารมูลี :-

[๑๒๑๒] กายสังขารไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใด, จิตตสังขารก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลเหล่านั้นทั้งหมด เว้นลมอัสนาสะ ปัสสาสะเสียแล้ว ในอุปาทกขณะแห่งจิตที่ดี บุคคลที่กำลังเข้านิโรธสมาบัติอยู่ก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสังขยัตตภูมิก็ดี กายสังขารไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่จิตตสังขารจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น, ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิต กายสังขารไม่ใช่กำลังเกิด และจิตตสังขารก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า จิตตสังขารไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใด, กายสังขารก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ กายสังขารมูละ จิตตสังขารมูลี

กายสังขารมูล จบ

วจีสังขารมูล

วจีสังขารมูละ จิตตสังขารมูลี :-

[๑๒๑๓] วจีสังขารไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใด, จิตตสังขารก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลเหล่านั้นทั้งหมด เว้นวิตกและ
วิจารณ์เสียแล้ว ในอุปปาทขณะแห่งจิตก็ดี บุคคลที่กำลังเข้านิโรธสมาบัติ
อยู่ก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสังขยัตตภูมิก่อนก็ดี วิจิสังขารไม่ใช่กำลังเกิด
แก่บุคคลเหล่านั้น แต่จิตตสังขารจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น, ใน
ภังคขณะแห่งปัจฉิมจิต วิจิสังขารไม่ใช่กำลังเกิด และจิตตสังขาร
ก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า จิตตสังขารไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใด, วิจิสังขารก็ไม่ใช่
กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม?

ใช่.

จบ วิจิสังขารมุละ จิตตสังขารมุลี

วิจิสังขารมุล จบ

บุคคลวาระ จบ

โอกาสวาระ

กายสังขารมุล

กายสังขารมุละ ๑ ล ๑

[๑๒๑๔] กายสังขารไม่ใช่กำลังดับในภูมิใด, ๑ ล ๑

กายสังขารมุล จบ

โอกาสวาระ จบ

บุคคลโลกาสวาระ

กายสังขารมูล

กายสังขารมูละ วจีสังขารมูลี :-

[๑๒๑๕] กายสังขารไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, วจีสังขารก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่กำลังเข้าปฐมฌานอยู่ก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในกามาวจรภูมิก็ดี ในภังคขณะแห่งลมอัสสาสะปีสสาสะของบุคคลที่เกิดอยู่ในกามาวจรภูมิก็ดี เว้นลมอัสสาสะปีสสาสะของบุคคลเหล่านั้นนั้นแหละ ในอุปปาทขณะแห่งจิตก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในรูปาวจรภูมิก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในรูปาวจรภูมิก็ดี กายสังขารไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่วจีสังขารจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิตที่มีวิตกและมีวิจารณ์ก็ดี บุคคลที่ถึงพร้อมด้วยปรินิพพานจิตที่ไม่มีวิตกและไม่มีวิจารณ์ก็ดี ปัจฉิมจิตที่ไม่มีวิตกและไม่มีวิจารณ์ จักเกิดในลำดับแห่งจิตใดก็ดี บุคคลที่กำลังเข้าทุติยฌาน ตติยฌานอยู่ก็ดี ในภังคขณะแห่งลมอัสสาสะปีสสาสะก็ดี เว้นลมอัสสาสะปีสสาสะของบุคคลเหล่านั้นนั้นแหละ ในอุปปาทขณะแห่งจิตก็ดี บุคคลที่กำลังเข้าจตุตถฌานอยู่ก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอัสถุญญัตตภูมิก็ดี กายสังขารไม่ใช่กำลังเกิด และวจีสังขารก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

ก็หรือว่า วีสังขารไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, กายสังขารก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลที่กำลังเข้าทุติยฌาน ตติยฌานอยู่ก็ดี ในอุปปาทขณะแห่งลมอัสสาสะปัสสาสะก็ดี วีสังขารไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่กายสังขารกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิตที่มีวิตกและมีวิจารณ์ก็ดี บุคคลที่ถึงพร้อมด้วยปรินิพพานจิตที่ไม่มีวิตกและไม่มีการวิจารณ์ก็ดี ปัจฉิมจิตที่ไม่มีวิตกและไม่มีการวิจารณ์เกิดในลำดับแห่งจิตใดก็ดี บุคคลที่กำลังเข้าทุติยฌาน ตติยฌานอยู่ก็ดี ในภังคขณะแห่งลมอัสสาสะปัสสาสะก็ดี เว้นลมอัสสาสะปัสสาสะของบุคคลเหล่านั้นนั้นแหละ ในอุปปาทขณะแห่งจิตก็ดี บุคคลที่กำลังเข้าจตุตถฌานอยู่ก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสังขยัตตภูมิก็ดี วีสังขารไม่ใช่จักดับ และกายสังขารก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

จบ กายสังขารมูละ วีสังขารมูตี

กายสังขารมูละ จิตตสังขารมูตี :-

[๑๒๑๖] กายสังขารไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, จิตตสังขารก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลเหล่านั้นทั้งหมด เว้นลมอัสสาสะ
ปัสสาสะเสียแล้ว ในอุปาทกขณะแห่งจิต กายสังขารไม่ใช่กำลังเกิด
แก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินัน แต่จิตสังขารจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นใน
ภุมินัน, ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิตที่ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญัตตภุมิ
ที่ดี กายสังขารไม่ใช่กำลังเกิด และจิตตสังขารก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคล
เหล่านั้นในภุมินัน.

ก็หรือว่า จิตตสังขารไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภุมิใด, กาย-
สังขารไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินัน ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ กายสังขารมุละ จิตตสังขารมุลี

กายสังขารมุล จบ

วจีสังขารมุล

วจีสังขารมุละ จิตตสังขารมุลี:-

[๑๒๑๑] วจีสังขารไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, จิตต-
สังขารก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภุมินัน ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลเหล่านั้นทั้งหมด เว้นวิตกและ
วิจารณ์เสียแล้ว ในอุปาทกขณะแห่งจิต วจีสังขารไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคล

พระอภิธรรมปิฎก ขมก เล่ม ๕ ภาค ๑ ตอน ๑ - หน้าที่ 1255

เหล่านั้นในภพนั้น แต่จิตตสังขารจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น, ในภพขณะแห่งปัจฉิมจิตก็ดี บุคคลที่เกิดอยู่ในอสัญญัตตภพก็ดี วิชิตสังขารไม่ใช่กำลังเกิด และจิตตสังขารก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น.

ก็หรือว่า จิตตสังขารไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภพใด, วิชิตสังขารก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภพนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ วิชิตสังขารมุตตะ จิตตสังขารมุตติ

วิชิตสังขารมุต จบ

ปัจจุปปันนนานาคตวาระ จบ

อตีตानาคตวาระ อนุโลม

บุคคลวาระ

กายสังขารมุล

กายสังขารมุละ วจีสังขารมุลี :-

[๑๒๑๘] กายสังขารเคยเกิดแก่บุคคลใด, วจีสังขารก็จักดับ
แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในกัณขณะแห่งปัจฉิมจิตที่มีวิตกและมีวิจารณ์ดี บุคคลที่ถึง
พร้อมด้วยปริณิพพานจิตที่ไม่มีวิตกและไม่มีวิจารณ์ดี ปัจฉิมจิตที่ไม่มี
วิตกและไม่มีวิจารณ์ จักเกิดในลำดับแห่งจิตใดก็ดี กายสังขารเคยเกิด
แก่บุคคลเหล่านั้น แต่วจีสังขารไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคล
ที่นอกจากนั้น กายสังขารเคยเกิด และวจีสังขารก็จักดับแก่บุคคล
เหล่านั้น.

ก็หรือว่า วจีสังขารจักดับแก่บุคคลใด, กายสังขารก็เคยเกิดแก่
บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ กายสังขารมุละ วจีสังขารมุลี

กายสังขารมูล จิตตสังขารมูล :-

[๑๒๑๕] กายสังขารเคยเกิดแก่บุคคลใด, จิตตสังขารก็จักดับ
แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิต กายสังขารเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น
แต่จิตตสังขารไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลที่นอกจากนั้น กาย-
สังขารเคยเกิด และจิตตสังขารก็จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่า จิตตสังขารจักดับแก่บุคคลใด, กายสังขารก็เคยเกิด
แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่ ๆ ล ๆ

จบ กายสังขารมูละ จิตตสังขารมูลี

กายสังขารมูล จบ

ในนิโรธวาระ อดีตนาคตปุจณา อนุโลมก็ดี ปัจจนิกก็ดี
ท่านจำแนกไว้แล้ว โดยประการใด, แม้ในอุปาทนนิโรธวาระ อดีตา-
นาคตปุจณา อนุโลมก็ดี ปัจจนิกก็ดี ท่านผู้ฉลาดก็พึงจำแนกโดย
ประการนั้น, อุปาทนนิโรธวาระ ก็เป็นเช่นกับในนิโรธวาระ, เหตุที่
จะทำให้ต่างกันนั้นไม่มี.

อุปาทนนิโรธวาระ จบ

ปวัตติวาระ จบ

ปริณญาวาระ

[๑๒๒๐] บุคคลใดย่อมรู้แจ้งกายสังขาร, บุคคลนั้นย่อมรู้แจ้ง
วจีสังขาร ใช่มั้ย?

ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลใดย่อมรู้แจ้งวจีสังขาร, บุคคลนั้นย่อมรู้แจ้ง
กายสังขาร ใช่มั้ย?

ใช่.

ในชั้นขมก ปริณญาวาระ ท่านจำแนกแล้วโดยประการใด
แม้ในสังขารขมก ปริณญาวาระ ก็พึงจำแนกโดยประการนั้น.

ปริณญาวาระ จบ

สังขารขมกที่ ๖ จบ

อรรถกถาสังขารมก

บัดนี้ เป็นการพรรณาสังขารมก อันพระผู้มีพระภาคเจ้า ทรงแสดงต่อจากสังขยมกทรงรวบรวมธรรมทั้งหลายมีกุศลเป็นต้น ที่ พระองค์ทรงแสดงแล้วในมุลยมกเหล่านั้นไว้เป็นเอกเทศหนึ่ง ด้วย สามารถแห่งธรรมที่จะสงเคราะห์ได้. แม้ในสังขารมกนั้น พึงทราบ ประเภทแห่งวาระที่เหลือ คือมหาวาระทั้งหลายมีปัจฉิมัตติวาระเป็นต้น และอันตรวาระเป็นต้น โดยนัยที่กล่าวไว้ในหนหลัง.

ส่วนการแปลกกันนในสังขารมกนี้ มีดังนี้ ใน ปัจฉิมัตติวาระ ก่อน ปทโสชนวาระว่า รูปี รูปกฺขนฺโธ, จกฺขุ จกฺขุวยตฺถิ, จกฺขุ จกฺขุธาตุ ทฺกฺขิ ทฺกฺขสจฺจํ ดังนี้ พระผู้มีพระภาคเจ้าทรง ยกธรรมทั้งหลายมีขั้นเป็นต้น อันพระองค์ทรงปรารภแล้ว แสดง แล้วในภายหลังฉันใด แม้สังขาร ๓ เบื้องต้น พระองค์ไม่ทรงปรารภ แล้วเหมือนอย่างนั้น (แต่) ทรงแสดงจำแนกไว้ว่า อสฺสาสปฺส- สาสา กายสฺขฺวาริ = ลมอัสสาสะ ปัสสาสะ ชื่อว่า กายสังขาร ดังนี้ เป็นต้น.

ในสังขาร ๓ เหล่านั้น สังขารแห่งกาย ชื่อว่า กายสังขาร.

สังขารอันเป็นผลของกรัชกายอันเกิดแล้วจากเหตุอันนั้นแหละ ชื่อว่า กายสังขาร เพราะคำว่า ธรรมทั้งหลายเหล่านั้น คือลมอัสสาสะ

ปัสสาสะ มีในกาย เนื่องด้วยกาย.

นัยอื่นอีก :- สภาวะใดอันปัจเจกย่อมกระทำพร้อม คือปรุงแต่ง เหตุอันสภาวะนั้น ชื่อว่า สังขาร.

ถามว่า สังขารนั้นอันอะไรย่อมกระทำพร้อม คือปรุงแต่ง.

ตอบว่า สังขารนั้นอันกายย่อมปรุงแต่ง ก็สังขารนี้อันภคฺชกาย ย่อมปรุงแต่งราวกะเครื่องสูบปรุงแต่งลม แม้เมื่อเป็นอย่างนี้ (= ก็เมื่อเป็นเช่นนั้น) กายสังขาร คือสังขารแห่งกาย อธิบายว่า ลมอัสสาสะ ปัสสาสะ อันกายกระทำแล้ว.

ก็สภาพใดย่อมปรุงแต่ง เหตุอันสภาพนั้น ชื่อว่า สังขาร เพราะคำว่า " *ดูก่อนวิสาขะ ผู้มีอายุ บุคคลตรีกแล้วตรองแล้วก่อน จึงพูดต่อภายหลัง เพราะเหตุนั้น วิตกและวิจารณ์ จึงชื่อว่า วจิ-สังขาร " ดังนี้.

ถามว่า อะไรเป็นสังขาร ตอบว่า วจิเป็นสังขาร สังขารแห่ง วจิ ชื่อว่า วจิสังขาร คำว่า วจิสังขารนี้เป็นชื่อว่าของหมวดสองแห่ง วิตกและวิจารณ์ อันเป็นสมุฏฐานแห่งการเปล่งวาจา.

ก็สภาวะใดอันปัจเจกย่อมปรุงแต่ง เหตุอันสภาวะนั้น ชื่อว่า สังขาร แม้ในบทที่สาม เพราะคำว่า " ธรรมทั้งหลายเหล่านี้ คือ สัญญาและเวทนา มีในจิต เนื่องด้วยจิต " ดังนี้แหละ.

ถามว่า อันอะไรย่อมปรุงแต่ง ตอบว่า อันจิตย่อมปรุงแต่ง.

สังขารแห่งจิต ชื่อว่า **จิตตสังขาร** เพราะกระทำัญญวิภัติให้
ลงในอรรถแห่งตติยาวิภัติ คำว่า **จิตตสังขาร** นี้ เป็นชื่อของเจตสิก
ธรรมทั้งหลายที่มีจิตเป็นสมุสฐานทั้งหมด พระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสเว
นิตกและวิจารณ์เสีย เพราะทรงถือเอาวิตกวิจารณ์เป็นแผนกหนึ่ง โดยความ
เป็นวิจิสังขาร.

บัดนี้พระองค์ทรงเริ่มปทโสธนวาระว่า **กาโย กายสงขารो**
เป็นต้น ยมก ๖ อย่าง คือ ยมก ๓ อย่างในอนุโลมณัย ๓ อย่าง
ในปฎิโลมณัย แห่งปทโสธนวาระนั้น ยมก ๑๒ อย่าง คือ ยมก ๖
อย่างในอนุโลมณัย ๖ อย่างในปฎิโลมณัย เพราะกระทำมูลแห่งสังขาร
หนึ่ง ๆ ในปทโสธนมูลจักกวาระให้เป็นสอง.

ส่วนในสุทธสังขารวาระ ตรัสยมกทั้งหลายไว้โดยนัยเป็นต้นว่า
รูปุ ขนุโธ, ขนุโธ รูปุ, จกขุ อายตณุ จกขุ ดังนี้ ในวาระ
ทั้งหลาย มีสุทธกัชนวาระเป็นต้นฉันใด ก็ตรัสยมก ๖ อย่าง ใน
สุทธิกวาระ แม้ทั้งปวง ฉะนั้น คือ ยมก ๓ อย่างในอนุโลม ๓
อย่าง ในปฎิโลม คือ มีกายสังขารเป็นมูลสอง มีวิจิสังขารเป็นมูลหนึ่ง
โดยนัยเป็นต้นว่า **กายสงขารो วิจิสงขารो, วิจิสงขารो กาย**
สงขารो ไม่ตรัสว่า **กาโยสงขารो, สงขารो กาโย**.

ถามว่า เพราะเหตุไร ?

ตอบว่า เพราะความที่แห่งยมก ๖ อย่างเหล่านั้นไม่มีอยู่ด้วย
อำนาจแห่งบทหนึ่ง ๆ ในสุทธิกวาระ เนื้อความย่อมีด้วยอำนาจการ

ชำระบทหนึ่ง ๆ ในสุทธิกวาระ รูป ขนฺโธ, ขนฺโธ รูป, จกฺขุ
อายตน์, อายตน์ จกฺขุ เพราะในชั้นยมกเป็นต้น ทรงประสงค์
เอาขั้นอันประเสริฐ มีรูปเป็นต้น อายตนะอันประเสริฐ มีจักขุเป็นต้น
นั้นใดในสังขารยมกนี้ ไม่มีเนื้อความว่า กาย สงฺขาร สงฺขาร
กาย นั้นนั้น ส่วนเนื้อความอันหนึ่งว่า กายสงฺขาร ย่อมได้ด้วย
บท ๒ บท คือกายและสังขาร พระผู้มีพระภาคเจ้าไม่ตรัสว่า กาย
สงฺขาร สงฺขาร กาย เพราะไม่มีเนื้อความว่า อสฺสาสะ หรือ
ปัสสาสะ ด้วยอำนาจการชำระบทหนึ่ง ๆ ในสุทธิกวาระ แต่พึงตรัสว่า
กาย กายสงฺขาร เป็นบทต้น แม้คำว่า กาย กายสงฺขาร
ย่อมไม่สมควรด้วยบทของกาย วจฺ และจิต เพราะความที่แห่งสังขาร
ทั้งหลายที่ท่านประสงค์เอาแล้ว ท่านไม่ถือเอาในที่นี้ นี้เป็นสุทธสังขาร-
วาระ อธิบายว่า ก็ในการชำระบทแม้เว้นจากเนื้อความการกล่าวย่อม
ไม่สมควร ฉะนั้นท่านถือเอาแล้วในสุทธสังขารวาระ แต่ในปทโศชน-
วาระนี้ ยมก ๖ อย่างย่อมสมควร เพราะกระทำมูลแห่งสังขารหนึ่ง ๆ
คือ กายสงฺขาร วจฺสงฺขาร, วจฺสงฺขาร กายสงฺขาร เป็นต้น.
ให้เป็นสอง เพราะความที่แห่งกายสังขารเป็นอย่างหนึ่งจากวจฺสังขาร
คือคนละอย่างกับวจฺสังขาร เป็นต้น วจฺสังขารเป็นอย่างหนึ่งจากจิตต-
สังขารเป็นต้น และจิตตสังขารเป็นอย่างหนึ่งจากสังขารเป็นต้น ใน
ยมก ๖ อย่างเหล่านั้น ย่อมได้ ๓ อย่างเท่านั้น เพราะ นับ
แล้วไม่นับอีก (อคฺคหิตคฺคหณน) เพราะเหตุที่นั้น จึงตรัส

ยมกไว้ ๖ อย่าง คือ ๓ อย่างในอนุโลมณัย ๓ อย่างในปฏิโลมณัย เพื่อแสดงยมก ๓ อย่างนั้นแหละ อธิบายว่า ก็ในสูตรสังขารมูลจักกวาระ ไม่ทรงถือเอาแล้วในที่นี้ ฟังทราบอุทเทสวาระแห่งปัจฉิมัตตวาระด้วยประการฉะนี้.

ก็ในอนุโลมแห่งนิทเทสวาระก่อน ชื่อแห่งสังขารทั้งหลายมีกายสังขารเป็นต้น ไม่ใช่กายเป็นต้น เพราะเหตุใด เหตุนี้ท่านจึงปฏิเสธว่า โน = ไม่ใช่.

ในปฏิโลม คำถามว่า น กายโย นกายสงฺขาโร ดังนี้ ได้แก่ ย่อมถามว่า ธรรมใดไม่เป็นกาย ธรรมนั้นไม่เป็นแม้กายสังขารหรือ คำตอบที่ว่า กายสังขารไม่เป็นกาย แต่เป็นกายสังขาร อธิบายว่า กายสังขารไม่ใช่กาย กายนั้นก็ไม่ใช่กายสังขาร.

คำว่า อวเสสา อธิบายว่า หมวดสองแห่งสังขารที่เหลืออย่างเดียวกันก็หาไม่ได้ แม้ธรรมชาติอันต่างด้วยสังขตบัญญัติที่เหลือแม้ทั้งหมด อันพ้นแล้วจากกายสังขาร ก็ไม่ชื่อว่ากาย และไม่ชื่อว่ากายสังขาร ฟังทราบเนื้อความในคำวิชันาท้งปวงโดยอุบายนี้ ด้วยประการฉะนี้.

ปัจฉิมัตตวาระ จบ

ก็ใน **ปวัตติวาระ** ในสังขารยมนี่ ในอนุโลมณัยแห่งบุคคล-
วาระในปัจจุบันกาล ยมก ๓ อย่างเท่านั้น คือ ยมกที่มีกายสังขาร
เป็นมูล ๒ อย่าง ที่มีวจีสังขารเป็นมูล ๑ อย่าง ย่อมได้ในคำถามว่า
กายสังขารกำลังเกิดขึ้นแก่บุคคลใด วจีสังขารก็กำลังเกิดขึ้นแก่
บุคคลนั้น หรือ ดังนี้ ยมก ๓ อย่างนั้น ท่านถือเอาแล้ว แม้ใน
ปฏิโลมณัยก็ดี ในวาระทั้งหลายมีโอกาสวาระเป็นต้นก็ดี แห่งปวัตติวาระ
นั้น ก็มีนัยนี้ ฟังทราบการนับยมกด้วยอำนาจยมก ๓ อย่างในวาระ
ทั้งปวงในปวัตติวาระอย่างนี้.

ก็ในการวินิจฉัยเนื้อความในปวัตติวาระนี้ ฟังทราบลักษณะนี้
ดังต่อไปนี้.

ก็ในสังขารยมนี่ ประเภทแห่งกาลมีปัจจุบันกาลเป็นต้น ฟัง
ถือเอาด้วยอำนาจปวัตติกาล ด้วยคำเป็นต้นว่า " **ในอุปาทะขณะแห่ง
ลมอัสสาสะปัสสาสะ, ในอุปาทะขณะแห่งการเกิดขึ้นแห่งวิตก
วิจารณ์** " ดังนี้ ไม่ฟังถือเอาด้วยอำนาจจุดและปฏิสนธิกาล ฟังถือเอา
ด้วยอำนาจแห่งปฏิวัตติกาลด้วยคำเป็นต้นว่า **กายสังขารกำลังเกิดขึ้น
ในที่นั้น คือ ในทุตติยฆาน ตติยฆาน แม้ในจตุตถฆาน (ภูมิ)**
ฟังทราบว่าท่านถือเอาแล้วด้วยอำนาจโอกาสวาระ ฟังทราบวินิจฉัยแห่ง
เนื้อความด้วยอำนาจแห่งลักษณะที่ได้นั้น ๆ ในปวัตติวาระนี้ ด้วย
ประการดังนี้.

ฟังทราบนัยมุขในปวัตติวาระนั้นดังต่อไปนี้ คำว่า เว้นวิตก

วิจารณ์ ท่านกล่าวแล้วด้วยอำนาจหุตยิฉาน และตติยฉาน บทว่า เติล
ได้แก่ ความพร้อมเพรียงแห่งหุตยิฉานและตติยฉานของบุคคลเหล่านั้น
บทว่า กามาวจรานํ ได้แก่ สัตว์ผู้เกิดแล้วในกามาวจรภูมิ แต่ว่า
ลมอัสสาสะ ปัสสาสะ ย่อมไม่มีแก่เทวดาในรูปาวจรภูมิ รูปนั้นแหละ
ย่อมไม่มีแม้แก่เทวดาในอรูปาวจรภูมิ.

คำว่า เว้น ลมอัสสาสะ ปัสสาสะ ดังนี้ ท่านกล่าวหมาย
เอาการเกิดขึ้นแห่งวิตกวิจารณ์ของสัตว์ผู้เกิดแล้วในรูปภพและอรูปภพ.

คำว่า ในปฐมฉาน ในกามาวจร ดังนี้ ได้แก่ในปฐมฉาน
ที่เกิดขึ้นแล้วในกามาวจรภูมิ ก็ปฐมฉาน ในกามาวจรภูมินี้ ท่านถือ
เอาด้วยอำนาจมรรคอันเลิศ (อรหัตมรรค) หาถือเอาด้วยอำนาจอัปปนา
ไม่ เพราะว่าหมวดสองแห่งสังขารนี้ย่อมเกิดขึ้นในจิตที่เป็นไปกับด้วย
วิตกวิจารณ์ แม้ที่ยังไม่ถึงอัปปนา.

คำนี้ว่า ในภังคขณะแห่งจิต ท่านกล่าวไว้แล้ว เพราะความ
ที่แห่งกายสังขารมีจิตเป็นสมุฏฐานแน่นอน เพราะจิตเมื่อเกิดอยู่นั้น-
แหละย่อมยังรูปหรืออรูปรูปให้เกิดขึ้น เมื่อดับอยู่ย่อมไม่ยังรูปหรืออรูปรูปให้
เกิดขึ้น.

คำว่า ครั้นเมื่อจิตดวงที่สองแห่งสุทธาวาสพรหมเป็นไปอยู่
ได้แก่ ภวังคจิต อันเป็นจิตดวงที่สองนับแต่ปฏิสนธิจิต คำนั้นท่าน
กล่าวแล้วเพื่อแสดงว่า ภวังคจิตนั้น แม้เมื่อปฏิสนธิจิตเป็นไปอยู่

ไม่เคยเกิดขึ้นแล้วแก่พรหมในสุทธาวาสภูมินั้น แม้ก็จริง แต่วิบากจิต
ที่ไม่ปะปนกันย่อมเป็นตลอดกาลเพียงไร ชื่อว่า ไม่เคยเกิดขึ้น
ตลอดกาลเพียงนั้นนั่นแหละ, พรหมเหล่านั้นเกิดขึ้นแล้วด้วยวิบากจิต
ของฌานใด วิบากจิตของฌานนั้น เมื่อเกิดอยู่ แม่โดยร้อย (ครั้ง)
บ้าง แม่โดยพัน (ครั้ง) บ้าง ชื่อว่า **ปฐมจิต** นั่นแหละ, หมายถึง
ภวังค์ที่เกิดต่อจากปฏิสนธิจิต.

ส่วน อวิชชาจิต ในภวนิกันติ (ชวนะ) ไม่เป็นเช่นกับ
ด้วยวิบากจิต (เพราะอวิชชาจิตเป็นกิริยาจิต) ชื่อว่า **ทุติยจิต**
พึงทราบว่ คำว่า **ทุติยจิต** นั้น ท่านกล่าวหมายเอา **อวิชชาจิต**
นั้น.

คำว่า **แห่งบุคคลผู้พร้อมเพียงด้วยปัจฉิมจิต** ได้แก่ พระ-
จिณาสพผู้พร้อมเพียงด้วยจิตที่ไม่เป็นปัจจัยแก่ปฏิสนธิ อันเป็นจิตดวง
สุดท้ายแห่งจิตทั้งปวง.

คำว่า **ซึ่งปัจฉิมจิตอันไม่มีวิตกไม่มีวิจารณ์** นี้ ท่านกล่าวแล้ว
ด้วยอำนาจจิตที่ประกอบด้วยทุกขัตถุตาของรูปาวจรบุคคล และด้วย
อำนาจจิตที่ประกอบด้วยจตุตถัตถุตาของรูปาวจรบุคคล บทว่า **แต่**
ได้แก่ ความพร้อมเพียงแห่งปัจฉิมจิตเป็นต้น ของบุคคลเหล่านั้น.

ท่านให้คำตอบรับว่า **ถูกแล้ว (ใช่)** เพราะความดับไปใน
ขณะหนึ่ง ๆ ของกายสังขารพร้อมกับจิตตสังขารโดยแน่นอน มิได้ตอบ
รับรองเพราะการดับแห่งจิตตสังขารพร้อมกับกายสังขาร.

ถามว่า เพราะเหตุไร ?

ตอบว่า จิตตสังขารแม้เว้นจากกายสังขารย่อมเกิดขึ้นด้วยย่อม
ดับด้วย ส่วนกายสังขารมีจิตเป็นสมุฏฐาน
ลมอัสสาสะปัสสาสะ และรูปที่มีจิตเป็นสมุฏฐาน เกิดขึ้นแล้วใน
อุปาทกขณะแห่งจิตย่อมตั้งอยู่ตราบเท่าที่จิต ๑๖ ดวง เหล่าอื่นอีก
เกิดขึ้น.

หลายบทว่า เตสั โสพสนนั สพุพปจฺฉิเมเน สทฺธิ

นिरุชฺชติ ได้แก่ รูปอันมีจิตเป็นสมุฏฐานย่อมเกิดขึ้นพร้อมกับจิตดวง
ใด ย่อมดับไปพร้อมกับจิตที่ ๑๗ จำเดิมแต่จิตนั้น ย่อมไม่ดับไปใน
อุปาทกหรือฐิติขณะแห่งจิตดวงใด ๆ และย่อมไม่เกิดขึ้นแม้ในกัณคขณะ
ท่านกล่าวว่า อามนฺตา = ไซ้ เพราะความดับไปในขณะหนึ่ง ๆ พร้อม
กับจิตตสังขาร โดยแน่นอนว่า นี่เป็นธรรมดาของรูปที่มีจิตเป็นสมุฏ-
ฐาน.

แต่ว่า ในอรรถกถาสิงหลแห่งวิภังคปกรณ์ ท่านกล่าวไว้ว่ารูป
ที่มีจิตเป็นสมุฏฐานย่อมดับไปในอุปาทกขณะแห่งจิตดวงจิตดวงที่ ๑๗
ดังนี้ คำกล่าวนั้นย่อมผิดจากพระบาลีนี้ ท่านกล่าวแล้วในพระบาลีว่า
" กัณฺธาณัณฺเฬละมีกัณฺถวาทอรรคธา " ฟังถืเอาคำกล่าวนั้นเป็น
ประมาณ.

ในคำถามนี้ว่า กายสังขารย่อมเกิดแก่บุคคลใด วชิสังขาร
ก็ย่อมดับแก่บุคคลนั้นหรือ ดังนี้ ท่านปฏิเสธว่า ไม่ใช่ เพราะ
กายสังขารย่อมเกิดขึ้นในอุปาทกขณะแห่งจิต แต่วิตกวิจารณ์ย่อมดับไปใน
ขณะนั้นหาไม่ได้ ฟังทราบวินิจฉัยในที่ทั้งปวงโดยนัยมุขนี้ปริยญาวาระ
เป็นไปโดยปกตินั้นแหละ.

อรรถกถาสังขารขมก จบ